

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΜΖ'

Πέμπτη 3 Ιουλίου 2025

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 14931
2. Αναφορά στην υπόθεση του ΟΠΕΚΕΠΕ, σελ. 14936, 14943, 14944, 14945, 14946, 14948, 14950, 14951, 14953, 14955, 14956, 14957, 14959, 14960, 14967, 14968, 14972, 14974, 14975, 14984, 14985, 14988, 14990, 14992, 14993, 15000, 15004, 15005, 15011, 15013, 15017, 15018
3. Αναφορά στα πύρινα μέτωπα και την προσπάθεια στων πυροσβεστών για την κατάσβεση τους, σελ. 14951, 14968, 14981, 15000, 15011, 15012
4. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 14958, 14959
5. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 14931, 14935, 14937, 14944, 14945, 14956, 14957, 14959, 14961, 14970, 14974, 14975, 14979, 14983, 14984, 14986, 14989, 14991, 14993, 15000, 15001, 15002, 15004, 15005, 15006, 15007, 15009, 15012, 15015, 15018, 15020, 15021, 15065

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 4 Ιουλίου 2025, σελ. 14945 - 14946

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας: «Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ - Τροποποιήσεις νόμων 3730/2008 και 4419/2016 - Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα - Ψηφιακό μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων και άλλες διατάξεις», σελ. 14931 - 15038

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. ,	σελ. 14992 - 15014
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ο. ,	σελ. 14964 - 14977
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 14977 - 14992
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,	σελ. 14931 - 14947
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. ,	σελ. 15014 - 15065
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. ,	σελ. 14947 - 14964

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Αναφορά στην υπόθεση του ΟΠΕΚΕΠΕ:

ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ν. ,	σελ. 14955, 14957
ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ,	σελ. 14951
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. ,	σελ. 14948, 14950, 14951
ΓΑΒΡΗΛΟΣ Γ. ,	σελ. 14968
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Σ. ,	σελ. 14956, 14957, 15017, 15018
ΔΑΓΚΑ Π. ,	σελ. 14993
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. ,	σελ. 15004, 15005
ΚΟΝΤΗΣ Ι. ,	σελ. 14992
ΚΟΥΛΚΟΥΔΙΝΑΣ Σ. ,	σελ. 14975
ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ Α. ,	σελ. 14943
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 14974, 15013
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. ,	σελ. 14967
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 14985
ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ Γ. ,	σελ. 14953

ΜΠΙΜΠΙΑΣ Σ. ,	σελ. 14946
ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ Α. ,	σελ. 14990
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 14936, 15011, 15018
ΠΟΛΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 14959, 14960
ΠΟΥΛΑΣ Α. ,	σελ. 14984
ΡΟΥΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 14972
ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ,	σελ. 14988
ΦΛΩΡΟΣ Κ. ,	σελ. 15000
ΧΑΡΙΤΣΗΣ Α. ,	σελ. 14951
ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ Π. ,	σελ. 15018

Β. Αναφορά στα πύρινα μέτωπα και την προσπάθεια των πυροσβεστών για την κατάσβεση τους:

ΓΑΒΡΗΛΟΣ Γ. ,	σελ. 14968
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 14981
ΘΡΑΣΚΙΑ Ο. ,	σελ. 15012
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 15011
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. ,	σελ. 14951
ΦΛΩΡΟΣ Κ. ,	σελ. 15000

Γ. Επί προσωπικού θέματος:

ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ν. ,	σελ. 14958
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Σ. ,	σελ. 14958, 14959

Δ. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ν. ,	σελ. 14958, 14974
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. ,	σελ. 14992, 14993, 15000, 15001, 15002, 15004, 15005, 15006, 15007, 15009, 15012
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ό. ,	σελ. 14970, 14975
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 14979, 14983, 14984, 14986, 14989, 14991
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Σ. ,	σελ. 15006, 15015
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. ,	σελ. 15021
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,	σελ. 14931, 14935, 14937, 14944, 14945, 14956, 14957
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 14975, 15005, 15006, 15007, 15009, 15015
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 14945, 14974, 14975
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. ,	σελ. 15015, 15018, 15020, 15021, 15065
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. ,	σελ. 14959, 14961
ΠΟΛΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 14937, 14944, 14945, 14956, 14961
ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ Π. ,	σελ. 15020

Ε. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Μ. ,	σελ. 14939, 15009
ΑΚΤΥΠΗΣ Δ. ,	σελ. 14952
ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ν. ,	σελ. 14954, 14955, 14957
ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ Δ. ,	σελ. 14995
ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ,	σελ. 14951, 15005
ΒΛΑΧΑΚΟΣ Ν. ,	σελ. 14977
ΓΑΒΡΗΛΟΣ Γ. ,	σελ. 14968, 14969

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Σ. ,	σελ. 14937, 14956, 14957,14996, 15000, 15005, 15014,15015, 15016, 15017, 15018,15019, 15020, 15021
ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ Β. ,	σελ. 14931, 15012
ΔΑΓΚΑ Π. ,	σελ. 14993, 14995
ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ Α. ,	σελ. 14981
ΔΙΓΕΝΗ Α. ,	σελ. 14961
ΘΡΑΣΚΙΑ Ο. ,	σελ. 14932, 15012, 15018, 15020
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. ,	σελ. 15004, 15005, 15016
ΚΑΠΠΑΤΟΣ Π. ,	σελ. 14982
ΚΕΦΑΛΑ Γ. ,	σελ. 14964
ΚΟΝΣΟΛΑΣ Ε. ,	σελ. 14980
ΚΟΝΤΗΣ Ι. ,	σελ. 14991
ΚΟΤΙΔΗΣ Β. ,	σελ. 14962
ΚΟΥΛΚΟΥΔΙΝΑΣ Σ. ,	σελ. 14975
ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ Α. ,	σελ. 14943, 15007
ΚΡΗΤΙΚΟΣ Ν. ,	σελ. 15002
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 14973, 14975, 15004,15005, 15006, 15007, 15013, 15015
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. ,	σελ. 14937, 15005, 15010
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. ,	σελ. 14967, 14968
ΛΙΝΟΥ Α. ,	σελ. 14978, 14979
ΛΥΤΡΙΒΗ Ι. ,	σελ. 14992
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 14974, 14975, 14985
ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ Δ. ,	σελ. 14961
ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ Γ. ,	σελ. 14953
ΜΠΑΡΑΛΙΑΚΟΣ Ξ. ,	σελ. 14986
ΜΠΙΑΓΚΗΣ Δ. ,	σελ. 14977
ΜΠΙΜΠΙΑΣ Σ. ,	σελ. 14946, 14947
ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 14986
ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ Α. ,	σελ. 14990, 14991
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Θ. ,	σελ. 14970
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 14935, 14936, 14947,15011, 15012, 15017, 15018
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,	σελ. 15001
ΠΟΛΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 14948, 14950, 14957,14959, 14960
ΠΟΥΛΑΣ Α. ,	σελ. 14983
ΡΟΥΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 14971
ΣΚΟΝΔΡΑ Α. ,	σελ. 14983
ΣΠΑΝΙΑΣ Α. ,	σελ. 14966
ΣΤΑΜΑΤΗΣ Γ. ,	σελ. 14970
ΣΤΥΛΙΟΣ Γ. ,	σελ. 15003
ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ,	σελ. 14988, 14989
ΤΣΙΜΑΡΗΣ Ι. ,	σελ. 14989
ΦΕΡΧΑΤ Ο. ,	σελ. 14963
ΦΛΩΡΟΣ Κ. ,	σελ. 15000, 15001, 15019
ΦΩΤΙΟΥ Θ. ,	σελ. 14941, 15008, 15009
ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΙΔΟΥ Μ. ,	σελ. 14976
ΧΝΑΡΗΣ Ε. ,	σελ. 14956, 14957
ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ Μ. ,	σελ. 14965
ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ Π. ,	σελ. 14979, 15018, 15020

ΣΤ. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. ,	σελ. 15007
ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ Ε. ,	σελ. 14936

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΜΖ'

Πέμπτη 3 Ιουλίου 2025

Αθήνα, σήμερα στις 3 Ιουλίου 2025, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:16' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Ε' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Καλή σας ημέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 2-7-2025 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΜΖΤ' συνεδριάσεώς του, της Τετάρτης 2 Ιουλίου 2025, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Πλαίσιο για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και άλλες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος».)

Εισερχόμαστε στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας: «Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ – Τροποποιήσεις ν.3730/2008 και 4419/2016 - Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα - Ψηφιακό μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων και άλλες διατάξεις».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίαση της της 27^{ης} Ιουνίου 2025 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μια συνεδρίαση ενιαία, επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών.

Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Το Σώμα συμφωνήσει.

Τον λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Βασίλειος Γιόγιακας για δεκαπέντε λεπτά.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής εγγραφής.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, οι σκοποί του νομοσχεδίου που συζητούμε σήμερα έρχονται να απαντήσουν σε συγκεκριμένες κοινωνικές συμπεριφορές, εμπορικές πρακτικές και τεχνολογικές εξελίξεις. Η πρώτη τάση έχει να κάνει με την αυξημένη χρήση αλκοόλ από

ανηλίκους στη χώρα μας. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, η χώρα μας ήταν το 2022 η 13^η σε σαρράντα τρεις χώρες στα εντεκάχρονα παιδιά που έχουν δοκιμάσει αλκοόλ στη ζωή τους, 5^η στα δεκαεπτάχρονα παιδιά και 3^η στους δεκαεπτάχρονους έφηβους.

Η δεύτερη συνθήκη αφορά τις διαχρονικά υψηλές αρνητικές επιδόσεις της χώρας μας στο κάπνισμα. Παραμένουμε σημαντικά πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στο ποσοστό του πληθυσμού που καπνίζει και μάλιστα, είμαστε δεύτεροι στον σχετικό δείκτη μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά τη Βουλγαρία. Μαζί με αυτό, παρατηρείται τα τελευταία χρόνια μία αύξηση της χρήσης ηλεκτρονικών τσιγάρων, κυρίως σε έφηβους δεκατριών έως δεκαπέντε ετών, ενώ ορισμένοι ξεκινούν να ατμίζουν, όπως λέγεται, από την ηλικία των έντεκα ετών.

Ένα τρίτο δεδομένο που έρχεται να ρυθμίσει το παρόν νομοσχέδιο, είναι ότι τα τελευταία χρόνια και μετά τον ν.4419/2016, τα λεγόμενα εναλλακτικά του κλασικού καπνίσματος προϊόντα εξελίχθηκαν και διαφοροποιήθηκαν διαμορφώνοντας ένα αρρύθμιστο πεδίο που εγκυμονεί κινδύνους για τους καταναλωτές και τη δημόσια υγεία γενικότερα.

Πριν αναφερθώ σε βασικά σημεία του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να επισημάνω τα εξής: Αυτό το νομοθέτημα δεν έρχεται στο κενό, δεν στέκεται μόνο του, είναι μέρος μιας συστηματικής δουλειάς που γίνεται τα τελευταία πενήμισι με έξι χρόνια στην πρόληψη και τη μείωση της κατανάλωσης αλκοόλ και καπνού, μιας δουλειάς που περιλαμβάνει συγκεκριμένα σχέδια, προγράμματα και ενέργειες, που όλα μαζί επιχειρούν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση σύνθετων όσο και επίπλοων φαινομένων.

Είναι το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά του καπνίσματος, που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά τον Νοέμβριο του 2019, που περιλαμβάνει μέτρα και στρατηγικές, με απώτερο σκοπό να διαμορφωθεί μία αντικαπνιστική κουλτούρα στη χώρα μας και να μειωθεί ο αριθμός των καπνιστών. Έχουμε στο πλαίσιο του σχεδίου αυτού νομοθετικές πρωτοβουλίες: Ο ν.4633/2019 που εισάγει νέες αντικαπνιστικές ρυθμίσεις και ο ν.4715/2020 που υιοθετεί τη στρατηγική της μείωσης της βλάβης από το κάπνισμα. Έχουμε παρεμβάσεις σε σχολεία όπως το πρόγραμμα ΧΑΠ και επικοινωνιακά πρότζεκτ. Έχουμε την τηλεφωνική γραμμή που ξεκίνησε πρόσφατα, το «1135», μέσω της οποίας παρέχονται συμβουλές από ειδικούς σε όσους θέλουν να κόψουν το κάπνισμα. Έχουν ενισχυθεί τα ιατρεία διακοπής καπνίσματος. Έχει γίνει εκπαίδευση επαγγελματιών υγείας και καμπάνιες ενημέρωσης, μέσω συνεργασιών με φορείς και πρόσωπα διαμορφωτές της κοινής γνώμης.

Ως αποτέλεσμα αυτών των δράσεων, μέσα σε μόλις τρία χρό-

για ο επιπολασμός του καπνίσματος στη χώρα μας μειώθηκε κατά έξι ποσοστιαίες μονάδες από 42% το 2020 στο 36% το 2023. Δηλαδή, παρά το ότι παραμένουμε ψηλά ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουμε πετύχει τη δεύτερη μεγαλύτερη μείωση καπνιστών μεταξύ των είκοσι επτά κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Υπάρχει, επίσης, το Εθνικό Πρόγραμμα Μείωσης της Εξάρτησης και της Κατανάλωσης Αλκοόλ με εκπαιδευτικά προγράμματα στα σχολεία μέσω του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, με ενίσχυση των κέντρων αποκατάστασης και της τηλεφωνικής συμβουλευτικής υποστήριξης, με στοχευμένες παρεμβάσεις για ειδικές ομάδες πληθυσμού, μεταξύ αυτών για τους νέους και τη συνεργασία του Υπουργείου Υγείας με την Ένωση Επιχειρήσεων Αλκοολούχων Ποτών για την υπεύθυνη κατανάλωση και προστασία ανηλίκων, συνεργασία που έχει γεννήσει την καμπάνια Re-think Drink με έναν από τους βασικούς άξονες, να είναι η μηδενική κατανάλωση αλκοόλ από ανηλίκους.

Αναμένεται, επίσης, ένα αντίστοιχο εθνικό σχέδιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων στις αρχές του επόμενου χρόνου από τον Εθνικό Οργανισμό Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων που συστάθηκε με τον ν.5129/2024. Έτσι, άλλωστε, προβλέπονται συνέργειες όλων των εμπλεκόμενων οργανισμών στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων.

Επομένως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν πολιτικές δράσεις και μέτρα που βρίσκονται σε εξέλιξη και αφορούν την ενημέρωση, την αλλαγή αντιλήψεων, στάσεων και συμπεριφορών τόσο στο επίπεδο της πρόληψης όσο και της αντιμετώπισης της χρήσης οιοπνευματικών και καπνικών προϊόντων.

Το παρόν νομοσχέδιο εντάσσεται, λοιπόν, σε έναν συνολικό σχεδιασμό και επομένως αυτό που δηλώνει η Αντιπολίτευση ότι περίμενε από αυτό είναι εκτός του αντικειμένου του. Ποιος είναι ο γενικός σκοπός του, τον οποίο κάποιος επιμένουν να αγνοούν, ότι ρυθμίζεται πιο αυστηρά, πιο συνεκτικά η πλευρά της προσφοράς στην αγορά του αλκοόλ και του καπνού;

Πρώτα απ' όλα, απαγορεύεται ρητά και καθολικά η πώληση, η προσφορά και η διάθεση με οποιονδήποτε τρόπο των προϊόντων καπνού και αλκοόλ σε ανηλίκους και από ανηλίκους. Ταυτοποιείται υποχρεωτικά ότι ο καταναλωτής είναι ενήλικος. Δηλαδή, θα πρέπει να έχει συμπληρώσει τα δεκαοκτώ έτη, σύμφωνα με τη χρονιά της γέννησής του. Μάλιστα, ο έλεγχος της ενηλικιότητας δεν αφορά μόνο τους χώρους διασκέδασης, αλλά οποιοδήποτε σημείο διάθεσης και πώλησης καπνού, αλκοόλ, ηλεκτρονικών τσιγάρων και συναφών προϊόντων, δηλαδή, μίνι-μάρκετ, σουπερ-μάρκετ, κάβες, περίπτερα κ.λπ..

Επίσης οι ιδιωτικές εκδηλώσεις σε κέντρα διασκέδασης και αμιγή μπαρ που αποτελούν ευκαιρίες για να διατίθεται αλκοόλ σε μαθητές χωρίς έλεγχο πρέπει να αναγγέλλονται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας στην Ελληνική Αστυνομία ή τη Λιμενική Αρχή. Καθιερώνονται αυστηρές διοικητικές κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβάσεων, που φτάνουν έως και την οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας του καταστήματος σε περίπτωση δεύτερης υποτροπής.

Επανερχονται ποινικές κυρώσεις σε βαθμό πλημμελήματος σε περιπτώσεις πώλησης, προσφοράς και διάθεσης καπνού και αλκοόλ σε ανηλίκους και από ανηλίκους, αλλά και σε περιπτώσεις εισόδου, παραμονής και απασχόλησης ανηλίκων σε κέντρα διασκέδασης και μπαρ. Σημαντικό είναι εδώ το ότι υπάρχει μία μετατόπιση της ευθύνης σε αυτόν που πράγματι διαθέτει ή προσφέρει προϊόντα καπνού και αλκοόλ, καθώς οι κυρώσεις αφορούν το κάθε φυσικό πρόσωπο, για παράδειγμα τον εργαζόμενο ή τον πωλητή.

Επίσης απαγορεύεται η πώληση αλκοόλ μέσω αυτόματων πωλητών, ενώ για πρώτη φορά η Ελληνική Αστυνομία θα μπορεί να διεξάγει τακτικούς ή τυχαιούς ελέγχους και όχι μόνον κατόπιν καταγγελίας όπως ισχύει σήμερα.

Αλλαγές εισάγονται και στο πεδίο παρακολούθησης και του ελέγχου τόσο των καπνικών όσο και των μη καπνικών προϊόντων. Διευρύνεται η γκάμα των προϊόντων που καταλαμβάνει ο ν.4419, ώστε τα καπνικά και μη καπνικά προϊόντα, δηλαδή, ηλεκτρονικά τσιγάρα, δοχεία αναπλήρωσης και φυτικά προϊόντα για κάπνισμα

να κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά με τους ίδιους κανόνες που ισχύουν για τα άλλα προϊόντα καπνού του ν.4419.

Επίσης συστήνεται ειδικό τμήμα στον ΕΟΔΥ για την παρακολούθηση της κυκλοφορίας στην ελληνική αγορά όλων των καπνικών και μη προϊόντων, την οποία μπορεί να την απαγορεύει ή και να την ανακαλεί για λόγους δημόσιας υγείας.

Παράλληλα απλοποιείται η διαδικασία γνωστοποίησης και επιβολής διοικητικών κυρώσεων, οι οποίες θα επιβάλλονται απευθείας από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημόσιων Εσόδων.

Αναφορικά τώρα με την κυκλοφορία και την πώληση των μη καπνικών προϊόντων προβλέπεται, όπως για τα προϊόντα καπνού και αλκοόλ, η καθολική απαγόρευση της πώλησης, προσφοράς και διάθεσης των προϊόντων αυτών σε ανηλίκους, αλλά και η απαγόρευση πώλησής τους μέσω αυτόματου πωλητή.

Μία διοικητική καινοτομία που φέρνει το νομοσχέδιο είναι η σύσταση Ψηφιακού Μητρώου Ελέγχου Προϊόντων Αλκοόλ, Καπνού και λοιπών μη καπνικών προϊόντων. Στο μητρώο εγγράφονται υποχρεωτικά όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία πωλούν και διαθέτουν τα προϊόντα αυτά και καταγράφονται αναλυτικά όλα τα σημεία πώλησης και διάθεσής τους. Σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που δεν έχουν εγγραφεί στο μητρώο και πωλούν ή διαθέτουν αλκοόλ, καπνό και μη καπνικά προϊόντα θα ανακαλείται η άδεια πώλησης ή ο σχετικός ΚΑΔ.

Έχουμε, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα νομοσχέδιο με το οποίο δίνεται ιδιαίτερο βάρος στον περιορισμό και την αποτροπή της πρόσβασης των ανηλίκων σε προϊόντα και συνήθειες που αποδεδειγμένα προκαλούν βλάβη, ακόμα και σοβαρή, στην υγεία και την ανάπτυξή τους, που ελέγχει και τιμωρεί πιο αυστηρά την με κάθε τρόπο διάθεση, πώληση και προσφορά σε αλκοόλ, καπνό και μη καπνικά προϊόντα, που για πρώτη φορά βάζει κανόνες και προδιαγραφές για την κυκλοφορία και διάθεση επιβλαβών προϊόντων που ήταν εκτός ρυθμιστικού πλαισίου.

Στο παρόν νομοσχέδιο περιλαμβάνονται επίσης ρυθμίσεις με τις οποίες διευθετούνται κατά κύριο λόγο επείγουσες εκκρεμότητες που αφορούν διάφορες πτυχές του δημόσιου συστήματος υγείας, καθώς και της αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών υγείας.

Είναι ενδεικτικά: Η δυνατότητα στελέχωσης των μονάδων ψυχικής υγείας των υγειονομικών περιφερειών με ειδικευμένους επικουρικούς γιατρούς τριετούς θητείας, όπως ακριβώς ισχύει και για τις μονάδες ψυχικής υγείας στα νοσοκομεία της χώρας.

Η διευκόλυνση μετακίνησης προσωπικού των Υγειονομικών Περιφερειών με σκοπό να «τρέξουν» τα έργα ανακαίνισης και εκσυγχρονισμού των νοσοκομείων και κέντρων υγείας, μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η ρύθμιση των οφειλών από clawback προς τον ΕΟΠΥΥ για το 2024.

Η σύσταση κινητών ομάδων υγείας πρωτοβάθμιας φροντίδας στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας, που πρωτολειτούργησαν με επιτυχία την περίοδο της πανδημίας και τώρα θα καλύψουν ογδόντα εφτά νησιά και τριάντα οκτώ ορεινές και δυσπρόσιτες περιοχές της χώρας μας, αλλά και η πολύ σημαντική διευκόλυνση για τους ασθενείς οι οποίοι παίρνουν φάρμακα υψηλού κόστους και πλέον θα μπορούν να τα προμηθεύονται από ιδιωτικά φαρμακεία της επιλογής τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε έρχεται να συμπληρώσει, να επεκτείνει και να επικαιροποιήσει ένα ρυθμιστικό πλαίσιο το οποίο υπηρετεί τις εθνικές πολιτικές για την προαγωγή της δημόσιας υγείας και την προστασία ιδιαίτερα των νέων από βλαπτικές συνήθειες όπως η κατανάλωση αλκοόλ και το κάπνισμα, φαινόμενα τα οποία όλοι μας έχουμε διαπιστώσει και αναγνωρίζουμε ως μερικά από τα πιο σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα νέα παιδιά, η νεότερη γενιά. Γι' αυτό και θα επαναλάβω για μια ακόμη φορά ότι το νομοσχέδιο αυτό αξίζει να τύχει ευρύτερης δυνατής κοινοβουλευτικής συνείδησης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε και για τον χρόνο.

Το λόγο τώρα έχει τώρα από το ΠΑΣΟΚ η κ. Θρασκία.

ΟΥΡΑΝΙΑ (ΠΑΝΙΑ) ΘΡΑΣΚΙΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σε συνέχεια των ολοένα και αυξανόμενων περιστατικών ακραίας μέθης ανηλίκων και τον υπερδιπλασιασμό των παιδιών που προσέρχονται στα νοσοκομεία της χώρας μας λόγω της κατανάλωσης αλκοόλ, σε συνέχεια των «μαύρων» ρεκόρ με τα ποσοστά χρήσης κυρίως των ηλεκτρονικών καπνικών προϊόντων μεταξύ των παιδιών μας και των εφήβων μας να αυξάνονται ανησυχητικά, ενώ το ηλικιακό φάσμα μεταξύ δεκατριών και δεκαπέντε ετών να υπερβαίνει την αντίστοιχη χρήση των ενηλίκων, συζητάμε σήμερα το παρόν σχέδιο νόμου, με το οποίο εισάγεται ένα πλαίσιο που εκκινεί, όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση, από την ανάγκη της «προστασίας των ανηλίκων από τη βλαπτική χρήση και κατανάλωση των προϊόντων αυτών».

Προφανώς καθυστερημένα, αφού είδαμε ανηλίκους σε κώμα από το αλκοόλ και την πολιεία να σφυρίζε αδιάφορα. Είχαμε δυστυχώς, την παραδοχή του ίδιου του Υπουργού ότι το περιστατικό με τη δεκατετράχρονη στο Ηράκλειο της Κρήτης που μπήκε σε ΜΕΘ για πάρα πολλές μέρες από υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ ήταν λόγος για να μην καθυστερήσει άλλο το νομοσχέδιο αυτό, αφού βέβαια καθημερινά βλέπουμε ανηλίκους να αγοράζουν τσιγάρα, καπνικά και μη προϊόντα, ακόμα και έξω από τα σχολεία τους.

Χρησιμοποιείτε προφανώς υποκριτικά στον τίτλο του νομοσχεδίου, αλλά και στο κυρίως σώμα του, τη λέξη «προστασία». Για ποια ακριβώς, όμως, προστασία μιλάμε; Γνωρίζετε πολύ καλά ότι η προστασία των ανηλίκων από τον καπνό, τα υποκατάστατά του και το αλκοόλ είναι ένα πολυπαραγοντικό ζήτημα και προϋποθέτει συνέργειες μεταξύ διαφόρων Υπουργείων. Πάρα ταύτα φέρνετε προς ψήφιση ένα νομοσχέδιο που έχει ένα δομικό λάθος. Φέρει απαγορεύσεις και αυστηροποίηση των ποινών, αλλά δεν φέρει ταυτόχρονα μέτρα για την πρόληψη.

Στην αρχή μάς εγκალέσατε, τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, κατά τη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου, ότι τα όσα επισημαίνουμε κυρίως σε ό,τι αφορά στην πρόληψη, είναι «άσχετα» και μας καλέσατε να τοποθετηθούμε επί των άρθρων του. Στη συνέχεια, και αφού κατά την ακρόαση των φορέων ενισχύθηκε η άποψή μας ότι το παρόν νομοσχέδιο δεν προστατεύει τους ανηλίκους από τη χρήση καπνικών και μη προϊόντων και την κατανάλωση αλκοόλ, όπως προσπαθείτε να μας πείσετε, μας είπατε πως οι δράσεις πρόληψης συμπεριλαμβάνονται σε σχέδια δράσης και ότι «οι νόμοι είναι ως γνωστόν κανονιστικές ρυθμίσεις» και όχι «εκδήλωση πολιτικών προθέσεων».

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή: Από τη λέξη «προστασία» που τόσο σας αρέσει. Προστασία «σημαίνει τη φροντίδα για την ασφάλεια ή την εξασφάλιση καλών συνθηκών σε κάποιον ή κάτι, ώστε να απομακρυνθεί ένας κίνδυνος ή να διατηρηθεί η ακεραιότητα. Αυτό περιλαμβάνει την πρόληψη [...] για την αποφυγή ζημιάς ή απειλής». Η προστασία συνεπάγεται την πρόληψη.

Και σας ρωτώ: Η πρόληψη δεν οφείλει να διαπνέει το σύνολο ενός νομοσχεδίου, να ενυπάρχει στη φιλοσοφία του; Δεν απαιτεί στρατηγική, τρόπους χρηματοδότησης, σαφή καθορισμό χρονικού πλαισίου και χρονοδιαγραμμάτων και συνέργειες μεταξύ των συναρμόδιων φορέων; Πώς νοηματοδοτείτε εσείς την πολιτική όταν στερείτε από τους κανόνες δικαίου την ουσία; Όταν χαράσσετε πολιτικές καταδικασμένες εν τη γενέσει τους να αποτύχουν;

Διατείνεστε δε ότι νομοθετείτε για τους νέους και τους εφήβους. Κι όμως δεν διαβουλευέστε μαζί τους, δεν τους ακούτε καν ποτέ. Αλλά, εν κατακλείδι, μας λέτε -και γράφεται ρητά και στην αιτιολογική έκθεση ότι η νέα δέσμη ρυθμίσεων για τα προϊόντα καπνού και αλκοόλ έρχεται να ενισχύσει το συνολικό πλαίσιο δημόσιας υγείας, με εργαλείο την επιτήρηση και την πρόληψη της έκθεσης των ανηλίκων στα εν λόγω προϊόντα, την ίδια ακριβώς στιγμή που μας καλείτε να επιλέξουμε ή την απαγόρευση ή την πρόληψη. Δεν δεχόμαστε τα πλαστά διλήμματά σας. Σας απαντάμε: μακριά από επικοινωνιακά τεχνάσματα, «και το ένα και το άλλο».

Όπως, όμως, έχει αποδειχθεί κατά το παρελθόν και σε άλλα φλέγοντα ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία και δη τους νέους, τα μέτρα καταστολής, δίχως παγιωμένη κουλτούρα πρόληψης, συνήθως είναι αναποτελεσματικά, καθώς η εστίαση πρέπει να βρίσκεται ακριβώς και πρωτίστως στην αιτία για την οποία

οι νέοι οδηγούνται στη χρήση καπνού και αλκοόλ και γιατί δεν θα έπρεπε να συνηθίσουν ή να ξεκινήσουν καν τη χρήση τους, βλέποντας τη σωματική και την ψυχική τους υγεία.

Μάλιστα, η εμπειρία από χώρες με μειωμένα ποσοστά καπνίσματος και κατανάλωσης αλκοόλ από ανήλικους δείχνει ξεκάθαρα ότι η επιτυχία βασίστηκε στη μακροχρόνια εφαρμογή προγραμμάτων αγωγής υγείας, ευαισθητοποίησης και συστηματικής ενημέρωσης σε σχολεία και κοινότητες, με τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, εκπαιδευτικών, οικογενειών, τοπικής αυτοδιοίκησης, υγειονομικών υπηρεσιών.

Και αν δεν μπορείτε να δείτε τις καλές πρακτικές, δεν μπορείτε τουλάχιστον να μάθετε από τα λάθη σας; Δεν μπορείτε να θυμηθείτε ότι πρόσφατα καταφύγατε σε μέτρα αυστηροποίησης των ποινών, στην τιμωρία και τις αποβολές για την αντιμετώπιση της βίας μεταξύ των ανηλίκων και τον σχολικό εκφοβισμό και μετά αντιλαμβάνομενοι ότι προφανώς δεν λειτουργούν τα πήρατε πίσω; Το ίδιο, δε, συνέβη και με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας; Και η λίστα είναι μακρά...

Για εμάς στο ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, η πρόληψη βρίσκεται στον πυρήνα μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής. Και εδώ δεν θα ανοίξω μια νέα συζήτηση για το τι σημαίνει η λέξη «πρόληψη». Πάντως σίγουρα δεν βασίζεται στην ατομική ευθύνη, την οποία χρησιμοποιεί η Κυβέρνησή σας ως πέπλο για όλα όσα δεν γίνονται, και σίγουρα δεν εναποτίθεται μόνο στην οικογένεια και το σπίτι, όπως επίσης αρέσκεστε να επαναλαμβάνετε.

Γι' αυτό και επιμένουμε ότι το παρόν νομοσχέδιο πρέπει να συμπληρωθεί με διατάξεις που θα προβλέπουν εκστρατείες ενημέρωσης για τις βλαπτικές συνέπειες του καπνού και του αλκοόλ, την ένταξη προγραμμάτων πρόληψης σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης με την ενίσχυση των κοινωνικών μαθημάτων, της αισθητικής αγωγής και του αθλητισμού, έχοντας παράλληλα διασφαλίσει την αυστηρή απαγόρευση του καπνίσματος στα σχολεία -και αυτό δεν αφορά μόνο στους μαθητές, αλλά και τους εκπαιδευτικούς και το λοιπό προσωπικό- διότι γνωρίζουμε όλοι μας πολύ καλά τι συμβαίνει στην πραγματικότητα μέσα στα σχολεία και αυτό πρέπει να σταματήσει, την κατάρτιση και υποστήριξη εκπαιδευτικών, καθώς και την ουσιαστική στήριξη γονέων, κηδεμόνων και φροντιστών, τη συνεργασία με ειδικούς στην ψυχική υγεία, ώστε να καλύπτονται οι πραγματικές ανάγκες των εφήβων.

Μόνο έτσι η προσπάθεια προστασίας των ανηλίκων μπορεί να αποκτήσει στέρεες βάσεις και αποτελεσματικότητα σε βάθος χρόνου και, φυσικά, να ενταχθεί μέσα στο γενικό πλαίσιο των πολιτικών που περιλαμβάνουν και την απεξάρτηση που εσείς καταστρέψατε, σκορπώντας απελπισία στην ελληνική κοινωνία και στις οικογένειες που βιώνουν την οδύνη της εξάρτησης, ακυρώνοντας χωρίς κανένα συναίσθημα τη δουλειά εκατοντάδων επισημόνων, διαλύοντας ουσιαστικά τους φορείς απεξάρτησης.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, τα τέσσερα μέρη του νομοσχεδίου περιλαμβάνουν διατάξεις που αφορούν στην παράνομη πώληση, προφορά και διάθεση προϊόντων καπνού και αλκοόλ, καθώς και ρυθμίσεις για τα προϊόντα καπνού και τα μη καπνικά προϊόντα.

Πιο συγκεκριμένα, θεσπίζεται -μεταξύ άλλων- η συμπλήρωση της έννοιας των προϊόντων καπνού, η υποχρέωση ταυτοποίησης της ενηλικότητας εκ μέρους του πωλητή, των αγοραστών και καταναλωτών προϊόντων καπνού και αλκοολούχων ποτών, η υποχρεωτική αναγγελία στην Ελληνική Αστυνομία ή λιμενική αρχή των ιδιωτικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται σε κέντρα διασκέδασης και αμιγής μπαρ, εφόσον σε αυτές συμμετέχουν ανήλικοι, η καθιέρωση αυστηρών διοικητικών και ποινικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων.

Διαβάζοντας κανείς τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, αναρωτιέται καταρχήν αν υπάρχει ένα όραμα πίσω απ' αυτές. Σας ρωτάμε: Έχετε κάποιο όραμα για τη διαμόρφωση μιας υπεύθυνης στάσης απέναντι στο αλκοόλ, για ένα άκαπνο μέλλον;

Δεν είναι μόνο η ενίσχυση των ιατρικών διακοπής καπνίσματος για τα οποία αδιαφορείτε. Δεν είναι μόνο η επέκταση, όπως έχουν εγκρίνει άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του μέτρου απαγόρευσης του καπνίσματος σε ανοικτούς χώρους σχολείων, φροντιστηρίων, γυμναστηρίων, σε πισίνες, παραλίες, σε εξωτερικούς χώρους αθλητικών εγκαταστάσεων και πολιτισμού,

όπου συνήθως συχνάζουν ανήλικοι. Είναι η προσπάθεια να καταστεί εύκολα προσβάσιμη και πιο ελκυστική για τους νέους η υγιής επιλογή και να επενδυθούν προς τούτο χρήματα.

Γιατί, λοιπόν, δεν κατευθύνετε τίποτα από τα έσοδα του κράτους που προκύπτουν από τη φορολόγηση των προϊόντων καπνού και αλκοόλ προς τον σκοπό αυτό; Γιατί δυστυχώς δεν έχετε κανένα τέτοιο όραμα.

Για ακόμη μια φορά δεν χαράσσετε μια ολοκληρωμένη πολιτική για την προστασία της δημόσιας υγείας, σε ένα ΕΣΥ που βρίσκεται υπό κατάρρευση και με τη φροντίδα της ψυχικής υγείας να έρχεται πάντα σε δεύτερη μοίρα για εσάς.

Για μια ακόμη φορά η εκκίνησή σας γίνεται από λάθος βάση, διότι ενώ η Κυβέρνηση επικαλείται σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα, δεν συνδέει επί της ουσίας την κατανάλωση προϊόντων καπνού και αλκοόλ ή και των εξαρτήσεων με την ψυχική υγεία -κυρίως των παιδιών και των εφήβων- και τη συμπεριφορική και ψυχοκοινωνική τους ανάπτυξη.

Πώς μπορούν να τεθούν όρια στην πρόσβαση σε προϊόντα καπνού και αλκοόλ από ανήλικους χρήστες, όταν δεν έχουμε επεξεργαστεί ποιοι είναι οι λόγοι που οι έφηβοι επιδίδονται σε αντίστοιχες συμπεριφορές; Ποιο είναι το νόημα πίσω από την απαγόρευση, όταν δεν προτείνουμε εναλλακτικές; Πώς προστατεύουμε πραγματικά τους εφήβους όταν αγνοούμε τις αναπτυξιακές, κοινωνικές και συναισθηματικές τους ανάγκες;

Επιτρέψτε μου στο σημείο αυτό να επισημάνω τα εξής: Η εφηβεία ως μεταβατικό αναπτυξιακό στάδιο χαρακτηρίζεται από αλλαγές τόσο σε βιολογικό επίπεδο, με τον προμετωπιαίο φλοιό που είναι υπεύθυνος για τον αυτοέλεγχο, τη λήψη αποφάσεων και την επεξεργασία των συναισθημάτων να μην έχει κατακτήσει ακόμα την πλήρη ωρίμανσή του, την ήβη να ξεκινά και να φέρνει μαζί της ορμονικές αλλαγές, όσο και σε γνωστικό και συναισθηματικό επίπεδο με τους εφήβους να έχουν έντονη ανάγκη να ανήκουν σε μια ομάδα και να αισθάνονται αποδεκτοί.

Τα επιστημονικά δεδομένα είναι ενδεικτικά. Δεν θα επικεντρωθώ στην αναφορά αριθμών. Φυσικά γνωρίζουμε ότι δεν υπάρχει κανένα σύστημα στον ανθρώπινο οργανισμό που να μην επηρεάζεται αρνητικά από τον καπνό και το αλκοόλ. Το κάπνισμα όμως, ειδικά όταν ξεκινά σε νεαρή ηλικία, έχει συσχετιστεί με αρνητικές επιπτώσεις και στην ψυχική υγεία καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής, οι οποίες κυμαίνονται από τη μειωμένη γνωστική λειτουργία έως τις νευροαναπτυξιακές αλλοιώσεις και τον αυξημένο κίνδυνο για την εκδήλωση παραβατικών συμπεριφορών και χαρακτηριστικών εθισμού.

Παράλληλα, έρευνες υποστηρίζουν ότι η πρώιμη χρήση αλκοόλ συνδέεται με τετραπλάσιο κίνδυνο εμφάνισης μείζονος καταθλιπτικής διαταραχής στην ενήλικη ζωή, ότι οι έφηβοι που καταναλώνουν αλκοόλ έχουν πέντε φορές περισσότερες πιθανότητες ως ενήλικοι να εμφανίσουν εξαρτητική συμπεριφορά ως προς τη χρήση αλκοολούχων προϊόντων, ενώ παρουσιάζουν σημαντική πτώση της γνωστικής λειτουργίας, καθώς και συναισθηματικές μεταπτώσεις. Κι όμως υπάρχει ένας κοινωνικός εφυσχασμός γύρω από το αλκοόλ όχι μόνο για ανήλικους, αλλά και για τους ενήλικους, ενώ κυριολεκτικά το αλκοόλ σκοτώνει.

Τα ευρήματα αυτά δεν προορίζονται για να μένουν στα χαρτιά και προς ακαδημαϊκή χρήση. Τεκμηριώνουν τη στενή σύνδεση μεταξύ της χρήσης προϊόντων καπνού και αλκοόλ με την εμφάνιση ψυχικών διαταραχών και υπογραμμίζουν την κρίσιμη ανάγκη να ληφθούν ουσιαστικά και αποτελεσματικά υπόψη κατά τη διαδικασία του σχεδιασμού και χάραξης πολιτικών.

Για να εκκινήσουμε από τη σωστή βάση λοιπόν, θα πρέπει να αναγνωριστεί ουσιαστικά η εξάρτηση ως ψυχιατρική κατάσταση και να διασφαλιστεί προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης των εξαρτήσεων και η δικτύωση με τις δομές ψυχικής υγείας.

Μα πέρα και πάνω από όλα, πρέπει να απαντήσουμε στην ψυχολογική ανάγκη των εφήβων για ανεξαρτησία, για αποδοχή, για πειραματισμό, που καθιστά την κατανάλωση καπνικών και αλκοολούχων προϊόντων μια «εύκολη ταυτότητα». Να δημιουργήσουμε διαθέσιμες ελκυστικές εναλλακτικές μορφές έκφρασης για τα παιδιά μας και τους εφήβους μας, νέους χώρους νοήματος, σχέσης και ασφάλειας. Να περάσουμε επιτέλους από το «μη» στο «πώς αλλιώς».

Γι' αυτό και προτείνουμε μια σειρά από προσθήκες στις διατάξεις του νομοσχεδίου, ώστε να ενισχυθεί ο ψυχοκοινωνικός χαρακτήρας της πρόληψης που για εμάς στο ΠΑΣΟΚ - Κίνηση Αλλαγής είναι ταυτοτικό ζήτημα. Φυσικά δεν λάβαμε καμία απάντηση.

Δεν είναι μόνο ότι ξεκινάτε από λάθος βάση. Είναι ότι επιλέγετε για μια ακόμη φορά την αυστηροποίηση, συνήθης τακτική της Κυβέρνησης σε όλους τους τομείς. Προφανώς και χρειάζεται αυστηροποίηση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την πώληση, προσφορά και διάθεση προϊόντων καπνού και αλκοόλ. Όμως, όπως σας επεσήμαναν και οι φορείς, η αυστηροποίηση από μόνη της «οδηγεί στη γιγάντωση της παρανομίας, στην ενίσχυση της υποκοουλτούρας και κυρίως, στο στιγματισμό των ίδιων των νέων» που υποτίθεται ότι προστατεύετε, όπως, επίσης, χρειάζεται και η καθιέρωση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού ελέγχου.

Συστήνεται -μεταξύ άλλων- ειδικό τμήμα στον ΕΟΔΥ για την παρακολούθηση της κυκλοφορίας των προϊόντων καπνού στην ελληνική αγορά. Ορίζονται οι αρμόδιες αρχές για τον έλεγχο όλης της διαδικασίας κυκλοφορίας, πώλησης και διάθεσης των προϊόντων καπνού και αλκοόλ, ενώ προβλέπεται η σύσταση και η λειτουργία ενός ψηφιακού μητρώου για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της αγοράς με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων. Όμως, το ζήτημα εδώ είναι -όπως πάντα- κατά πόσο θα γίνονται έλεγχοι και θα επιβάλλονται οι όποιες κυρώσεις. Δυστυχώς, στη χώρα μας η αντικαπινοτική νομοθεσία είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, που έχει τροποποιηθεί τουλάχιστον δέκα φορές και ακόμα μιλάμε για αδυναμία εφαρμογής της.

Επιτρέψτε μου εδώ δύο επισημάνσεις: Η πρώτη αφορά στις νέες αρμοδιότητες που ανατίθενται στον ΕΟΔΥ, τόσο σε σημασία όσο και σε δυσκολία διαχείρισης. Θα πρέπει να διαφυλάξουμε τον πρωταρχικό του ρόλο στην επιδημιολογική επιτήρηση της χώρας, την εργαστηριακή ανταπόκριση, όπως και την ετοιμότητα και την απόκριση σε συμβάντα δημόσιας υγείας και να ενισχυθεί με μόνιμο προσωπικό, ειδικά για τις νέες αυτές αρμοδιότητες. Αυτήν τη στιγμή -όπως πληροφορούμαστε- οι μόνιμοι υπάλληλοι είναι περίπου τριακόσιοι σαράντα, εκ των οποίων οι περίπου τριάντα με αποσπάσεις σε άλλες υπηρεσίες. Αυτοί, λοιπόν, οι περίπου τριακόσιοι καλούνται να φέρουν σε πέρας όλο το εύρος των αρμοδιοτήτων και δράσεων, αλλά και τα διεθνή και εθνικά προγράμματα.

Οπότε, θα πρέπει να μας απαντήσετε, κύριε Υπουργέ: Σκοπεύετε να ενισχύσετε τη στελέχωση του ΕΟΔΥ με μόνιμο προσωπικό;

Η δεύτερη αφορά στη χρήση των ψηφιακών εργαλείων. Αν πραγματικά θέλετε να υπηρετήσετε ουσιαστικά τον σκοπό του παρόντος νομοσχεδίου, απαιτείται η διασφάλιση ότι αυτό θα λειτουργεί στην αρχή τεσσάρων αρχών: της διαλειτουργικότητας, της προσβασιμότητας, της διαφάνειας και της προστασίας των δικαιωμάτων του πολίτη. Σας προτείνουμε μια σειρά βελτιώσεων, για τις οποίες επίσης, δεν είχαμε καμία απόκριση.

Βέβαια, για ακόμη μία φορά συζητούμε ένα σχέδιο νόμου με σοβαρές ελλείψεις ή ακόμα και διατάξεις προς την ορθή κατεύθυνση που είναι ημιτελείς. Μερικά μόνο παραδείγματα: Μιλάτε για την προστασία των ανηλίκων από προϊόντα αλκοόλ και καπνού. Αποσύρατε τις ρυθμίσεις που αφορούσαν στη χρήση κάνναβης και είχαν συμπεριληφθεί στο σχέδιο της διαβούλευσης. Θα μας πείτε ακριβώς γιατί; Φυσικά ούτε λέξη για τον τζόγο που απειλεί τους νέους σε πολλά επίπεδα.

Υποτίθεται ότι μιλάμε για την προστασία των ανηλίκων, όμως δεν διασφαλίζεται η καθολικότητα. Δεν λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα και για τους ανήλικους με αναπηρίες -ορατές και αόρατες- και για τα άτομα με διαταραχές αυτιστικού φάσματος. Γιατί δεν υπάρχει μέριμνα για την εκπαίδευσή τους ή την κατάρτιση των φροντιστών τους; Γιατί δεν λαμβάνονται στοχευμένα μέτρα για ευάλωτους ανήλικους, π.χ. παιδιά σε δομές φιλοξενίας, θύματα κακοποίησης, παιδιά Ρομά, παιδιά με ιστορικό ψυχιατρικών διαταραχών; Γιατί δεν ενσωματώνεται διάταξη με στοχευμένες παρεμβάσεις πρόληψης και κατά προτεραιότητα πρόσβασης σε ψυχοκοινωνική στήριξη αυτών των ομάδων;

Μας διαβεβαιώνετε, υποτίθεται, για την καθολική απαγόρευση

των προϊόντων καπνού και αλκοόλ στους ανηλίκους, όταν μένουν κενά. Για παράδειγμα, τι θα γίνεται με την αγορά των εν λόγω προϊόντων από τα αυτόματα ταμεία στα σουπερμάρκετ που λειτουργούν χωρίς υπάλληλο; Τι θα γίνεται όταν υπάρχουν ασάφειες για παράδειγμα, ως προς τον όρο «κέντρα διασκέδασης» για την παραμονή ανηλίκων, «ιδιωτική εκδήλωση», την τέλεση σχετικών εκδηλώσεων «εκτός της συνήθους λειτουργίας των επιχειρήσεων»; Τι θα γίνεται όταν υπάρχουν ανατιολόγητες εξαιρέσεις; Γιατί, για παράδειγμα, προβλέπεται η απαγόρευση του καπνίσματος στα πάσης φύσεως αυτοκίνητα ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, όταν επιβαίνουν ανήλικοι κάτω των δώδεκα ετών και δεν ισχύει καθολικά;

Για ποια προστασία μιλάμε, όταν δεν έχουν δημιουργηθεί δικλίδες ασφαλείας, ώστε να αποτραπεί ο κίνδυνος ανάπτυξης ενός χώρου έκνομης συμπεριφοράς προς εκμετάλλευση των ανηλίκων, κίνδυνος πλαστών ταυτοτήτων, χρήση ταυτοτήτων άλλων, παρεμπόριο καπνικών προϊόντων κ.λπ., όταν ακόμα περιμένουμε να μας πείτε ποια μέτρα θα λάβετε για τη διαφήμιση των εν λόγω προϊόντων αλλά και για την γκρίζα διαφήμισή τους;

Τέλος και για μία ακόμη φορά, φέρνεται ένα πλήθος ετεροκλήτων διατάξεων στο τελευταίο μέρος του νομοσχεδίου και φυσικά -κατά την προσφιλή τακτική σας- και τροπολογία. Διατάξεις σκανδαλώδεις, διατάξεις που συντηρούν κακώς κείμενα, διατάξεις που αν μη τι άλλο χρήζουν προσοχής και συζήτησης.

Στέκομαι στο άρθρο 43, για το οποίο έχουμε ζητήσει την απόσυρσή του. Με το άρθρο αυτό εξαιρούνται τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα από την υποχρέωση ανάρτησης στο κεντρικό ηλεκτρονικό μητρώο δημοσίων συμβάσεων για διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων αξίας μέχρι και 100.000 ευρώ εκτός ΦΠΑ αναδρομικά από την 1-1-2025 μέχρι 31-12-2025. Σας ξαναλέμε λοιπόν, όλα στο ΚΗΜΔΗΣ, με διαφάνεια.

Θέλω επίσης, να σταθώ στο άρθρο 51 με το οποίο προστίθεται η δυνατότητα φαρμάκων υψηλού κόστους και από τα ιδιωτικά φαρμακεία. Δεν αμφισβητούμε ότι η εν λόγω προσθήκη συνιστά θετική εξέλιξη. Θα πρέπει όμως, κατ' αρχάς να δεσμευτείτε για τη λειτουργία των φαρμακείων του ΕΟΠΥΥ. Όχι μόνο να μην κλείσουν φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ, αλλά να ανοίξουν κι άλλα. Μπορείτε να δεσμευτείτε σε αυτό, κύριε Υπουργέ;

Επίσης, να δούμε τα εξής: Είναι κατ' αρχάς σημαντικό η πρώτη δόση να δίνεται από το φαρμακείο του ΕΟΠΥΥ, ώστε να εξηγηθεί αναλυτικά η δοσολογία και ο τρόπος χρήσης. Και φυσικά, θα πρέπει να διασφαλιστεί η ποιότητα των φαρμάκων, δηλαδή να έχουν φτάσει εγκαίρως και να συντηρούνται και σωστά.

Επίσης, πρέπει να δώσουμε έμφαση στο γεγονός ότι φαίνεται να διέρρευσαν προσωπικά δεδομένα ασθενών από την εν λόγω διαδικασία. Σας θυμίζει κάτι;

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, για το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, οι λέξεις δεν είναι κενές περιεχομένου. Θα συνεχίσουμε να διεκδικούμε ουσιαστικά την προστασία των παιδιών και των εφήβων μας από τα προϊόντα καπνού και αλκοόλ και από όλες τις ουσίες, επιλογές και συμπεριφορές που δημιουργούν εξάρτηση, μέσα από ένα μακρόπνοο και ολοκληρωμένο σχέδιο και να μαχόμαστε για τη δημόσια υγεία και πρόνοια και για ένα ισχυρό Εθνικό Σύστημα Υγείας, Ψυχικής Υγείας, Πρόληψης και Απεξάρτησης. Μια μάχη οριζόντια, μια μάχη με προοπτική, μια μάχη καθημερινή.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Θέλω να γνωρίζετε ότι αμέσως μετά τους εισηγητές, έχει ζητήσει τον λόγο ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης τον λόγο.

Συνεχίζουμε με τον κ. Ανδρέα Παναγιωτόπουλο από τον ΣΥΡΙΖΑ. Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής εγγραφής.

Ελάτε, κύριε συνάδελφε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συζητούμε σήμερα ένα νομοσχέδιο, το οποίο φέρει ως τίτλο του την προστασία των ανηλίκων από τα προϊόντα του καπνού

και του αλκοόλ. Θα περίμενε λοιπόν, κανείς, ένα τέτοιο νομοσχέδιο, με ένα τόσο σοβαρό κοινωνικό επίδικο να αποτελείται από διατάξεις οι οποίες θα αφορούν στη χάραξη, εφαρμογή και αξιολόγηση δημοσίων πολιτικών οριζόντιων και καθέτων, στοχευμένων και προσαρμοσμένων στις ιδιαιτερότητες και ευαισθησίες που αφορούν στην ευαίσθητη αυτή περίοδο ζωής των νέων ανθρώπων, πολιτικών, διατομεακών, διεπιστημονικών και πολυεπιστημονικών, πολιτικών ολοκληρωμένων και ολιστικών, με μοναδικό γνώμονα τους ανηλίκους, την υγεία τους, αλλά και την ευημερία τους, πολιτικών που θα είναι προϊόν σοβαρής και ζωηρής διαβούλευσης και συνεργασίας του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, του Υπουργείου Οικογένειας και Κοινωνικής Συνοχής, των δήμων και των περιφερειών, της κοινωνίας των πολιτών, αλλά ακόμη και της ζώσας αγοράς.

Θα περίμενε κανείς, να βρει διατάξεις οι οποίες θα αφορούν στο Εθνικό Σύστημα Υγείας από την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας ως τις δομές της ψυχικής υγείας και απεξάρτησης. Επίσης, θα περίμενε κανείς να διαβάσει για τον κρίσιμο ρόλο του οικογενειακού παιδίατρο, τη σπουδαία θεσμική αποστολή των τοπικών μονάδων υγείας και των διεπιστημονικών ομάδων τους, μέρος των καθηκόντων των οποίων είναι η κοινοτική παρέμβαση, οι δράσεις πρόληψης και προαγωγής της υγείας, ακόμη και των κινητών μονάδων υγείας, οι οποίες είχαν στόχο τους πληθυσμούς των προβληματικών και άγονων περιοχών της χώρας μας.

Μια νυχτερινή τροπολογία φέρτε για την πρωτοβάθμια και τις ΤΟΜΥ που δεν έχει σχέση με το θέμα του νομοσχεδίου και ουσιαστικά, πρόκειται για την αποδυνάμωσή τους. Θα περίμενε κανείς εμπλοκή και αναβάθμιση των τομεοποιημένων και αποϊδρυματοποιημένων δομών της δημόσιας ψυχικής υγείας, ως βραχίονα του ΕΣΥ, την ενίσχυση και συντονισμό των σημαντικών θεραπευτικών δομών της απεξάρτησης που με την υπερσαρπασμένη εμπειρία τους και επιστημονική πολυσχιδία τους ανταποκρίνονται στις ανάγκες του καθενός και της καθεμιάς.

Όλα αυτά, όμως, είναι ζητήματα της κοινής λογικής, κοινοί τόποι στη βιβλιογραφία των πολιτικών της υγείας, αλλά και απόσταγμα των βιωμάτων του μέσου συνετού ανθρώπου.

Δεν αποτελεί, λοιπόν, έκπληξη το γεγονός ότι το σχέδιο νόμου που συζητούμε σήμερα δεν εμπεριέχει τίποτε απολύτως από τα παραπάνω που αναφέραμε. Γιατί πολύ απλά, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν αντιλαμβάνεται την υγεία ως δημόσιο αγαθό, αλλά ως προϊόν προς εμπορία. Έχουμε, λοιπόν, το φαινόμενο η ηγεσία του Υπουργείου Υγείας να εμφανίζεται ως απλός παρατηρητής που έχει σηκώσει τα χέρια ψηλά μπροστά στους τραγικούς δείκτες της χρήσης αλκοόλ και προϊόντων συμβατικών και μη καπνού από τους ανηλίκους αυτής της χώρας.

Πρόκειται για μια ηγεσία που τρέχει πίσω από τα γεγονότα, φοβούμενη μήπως έρθει στη δημοσιότητα κάποιο περιστατικό που θα πλήξει την εικόνα της. Ο κύριος Υπουργός το παραδέχτηκε, ήταν το συμβάν με τη δεκαετήχρονη κοπέλα στην Κρήτη που βρέθηκε στη ΜΕΘ μετά από υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ και τον αφύπνισε. Καλά, μετά από έξι ολόκληρα χρόνια και κάποια άλλα προηγούμενα, έπρεπε για την Κυβέρνηση να έρθει ένα ακραίο συμβάν που απασχολεί την κοινή γνώμη και τα μέσα, για να κινητοποιηθούν; Δεν είχαν πάρε χαμπάρι τι συμβαίνει εκεί έξω, στην πραγματική ζωή, στην ίδια την κοινωνία;

Και τι είναι αυτό στο οποίο κατέληξε το «γαλάζιο» Υπουργείο Υγείας μετά από πέντε μήνες σκέψης, περισυλλογής και εσωτερικής διαβούλευσης; Το πιο φτηνό με οικονομικούς όρους μέτρο, αυτό της ποινικοποίησης, της αυστηροποίησης και της τιμωρίας, όπως κάνατε και στο προηγούμενο νομοσχέδιο για την οδική ασφάλεια.

Ακούστηκε στην ακρόαση των εξωκοινοβουλευτικών φορέων ότι η απειλή ενός οικονομικού προστίμου θεωρείται το πιο αποτελεσματικό μέτρο αποτροπής από την εκτέλεση παραβατικών πράξεων στο πεδίο της υγείας και αναρωτηθήκαμε ευλόγως σε ποιον αιώνα ζούμε. Το σίγουρο είναι ότι οι κυρώσεις, οι τιμωρίες, τα πρόστιμα, οι απαγορεύσεις και οι δρακόντιοι νόμοι κοστίζουν στο νεοφιλελεύθερο κράτος πολύ λιγότερο απ' ό,τι οι επενδύσεις σε σοβαρές και αποτελεσματικές δημόσιες πολιτικές που παρεμβαίνουν κοινοτικά και στους κοινωνικούς και στους εμπορικούς

προσδιοριστές της υγείας. Αφήστε που για εσάς φαίνεται ότι είναι και ένας έμμεσος ή άμεσος μηχανισμός είσπραξης για τα δημόσια ταμεία.

Είστε πρόθυμοι υπηρέτες του ριγκανικού δόγματος, των σπασμένων παραθύρων, της μηδενικής ανοχής. Η αυστηροποίηση, λοιπόν, δεν κοστίζει πολλά και σίγουρα πολύ λιγότερα από άλλες επιλογές. Είναι, όμως, αποτελεσματική; Θα φέρει, δηλαδή, τα αποτελέσματα που προσδοκούμε, εν προκειμένω να περιορίσει την πρόσβαση των ανηλίκων στο αλκοόλ, τον καπνό και τα υποκατάστατά του;

Με το να θεωρεί κανείς εν έτει 2025 ότι με αυστηρές ποινές και κυρώσεις θα αποτρέψει την παραβατικότητα, πλανάται, όπως έχει δείξει η εμπειρία, πλάνην οικτράν. Οι νομικοί και οι ειδικοί της εγκληματολογίας ισχυρίζονται ότι η αυστηρότητα είναι στην καλύτερη των περιπτώσεων αδιάφορη ως προς το αποτρεπτικό αποτέλεσμα, την πρόληψη, δηλαδή, της έκνομης συμπεριφοράς. Συνεπώς, δεν πρέπει να τρέφουμε βάσιμες ελπίδες για αποτελεσματικότερη προστασία των ανηλίκων αυτής της χώρας, τουλάχιστον όχι μέσω αυτού του νομοσχεδίου. Εάν τα δρακόντεια μέτρα λειτουργούσαν, το έγκλημα και η οποιαδήποτε παραβατικότητα θα είχαν εκλείψει από την εποχή του Χαμουραμί.

Γι' αυτούς τους λόγους, το παρόν σχέδιο νόμου συνιστά αποκύημα λαϊκισμού και προσπάθειας εντυπωσιασμού και τρομοκράτησης της κοινής γνώμης που επιχειρείτε καθημερινά να χειραγωγήσετε από τα ΜΜΕ της λίστας Πέτσα. Μαθαίνουμε ότι για να ριζέτε στάχτη στα μάτια του κόσμου για το εκρηκτικό σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ που εξελίσσεται αυτές τις μέρες, θα δώσετε πάλι εκατομμύρια στα μέσα και αυτήν τη φορά θα βρείτε κάποιον παράπλευρο τρόπο είτε από το Κτηματολόγιο είτε από κάποια άλλη χαρμάδα που θα ανοίξετε.

Μέσα σε αυτό το τεχνηέντως δημιουργημένο καθεστώς φόβου και κινδυνολογίας η μόνη επιβίωση στα μέσα είναι ότι οι νόμοι δεν είναι αρκετά αυστηροί, ότι τα ισόβια είναι ισόβια και άλλα τέτοια ακραία, τοξικά σλόγκαν ποινικής αυταρχικότητας.

Στο κλίμα αυτό η οικονομική απορρύθμιση και η ποινική υπερρύθμιση πάνε μαζί. Η κοινωνική αποεπένδυση συνεπιφέρει και καθιστά αναγκαία τη σωφρονιστική υπερεπένδυση, τη μόνη ικανή να τιθασεύσει τους τριγμούς που προκαλούν η αποδιάθρφωση του κράτους πρόνοιας και η γενίκευση της υλικής ανασφάλειας που προκύπτει μοιραία για τα χαμηλά στρώματα της ταξικής δομής. Δεν το λέω εγώ, αλλά ο εγνωσμένης αξίας Γάλλος κοινωνιολόγος Wacquant. Αλλά έψαχα, εσείς αποστρέφεστε την Κοινωνιολογία, την πετάτε εκτός της διδακτικής ύλης.

Ξέρετε, λοιπόν, ότι μια τέτοια επικοινωνιακή προσέγγιση θα κατευνάσει, έστω και παροδικά, τα τεχνητά αισθήματα φόβου της κοινής γνώμης -γι' αυτό δεν μπηκάτε ποτέ στην ουσία των προβλημάτων, στη ρίζα της παραβατικότητας και του εγκλήματος- και σίγουρα θα τιθασεύσει την κοινωνία.

Εν προκειμένω, δεν σας απασχόλησαν οι λόγοι εξαιτίας των οποίων οι ανήλικοι καταφεύγουν σε προϊόντα που βλάπτουν την υγεία τους. Δεν σας απασχόλησαν οι κοινωνικοί και οικονομικοί λόγοι που οδηγούν πολλούς ανηλίκους σε τέτοιες συμπεριφορές, πολλών δε μάλλον οι εμπορικοί. Έτσι, αυτό το νομοσχέδιο αρκείται στα «φερμπότεν»: Αυταρχισμός, ο νόμος του μαυροπίνακα και επιστροφή στη γλίσχρα Ελλάδα της δεκαετίας του '50, της πάλαι ποτέ ΕΡΕ που γνήσιο τέκνο της και συνέχεια είστε, αλλά τόσο θαυμάζετε και νοσταλγείτε.

Εν κατακλείδι και συνοψίζοντας, το σχέδιο νόμου περιέχει συγκεκριμένες διατάξεις με τις οποίες συμφωνούμε επί της αρχής, αλλά στο πνεύμα και στη φιλοσοφία αυτού του νόμου διαφωνούμε ριζικά.

Και πριν κλείσω, θέλω να πω και δύο πράγματα ακόμα. Τα είπα και στην τελευταία συνεδρίαση της επιτροπής. Κύριε Υπουργέ, μόλις προχθές συνάντησα μια κοπελιά, η οποία με ρωτούσε κατά καιρούς τι ειδικότητα να διαλέξει και επέλεξε την ειδικότητα της Παθολογίας, δεδομένου ότι είχαμε και το κίνητρο των 40.000 ευρώ. Ξεκίνησε την ειδικότητά της, προχωράει, αλλά μέχρι στιγμής δεν έχει πάρει ούτε ένα σεντ. Θα πληρωθούν αυτά τα παιδιά; Υπάρχουν αυτά τα λεφτά; Υπάρχει αυτή η ρύθμιση ή είναι απλώς επικοινωνιακό τρικ; Περιμένω την απάντησή σας, γιατί περιμένουν και αυτοί οι νεαροί επιστήμονες την απάντηση, μήπως τους

κρατήσουμε στην Ελλάδα και δεν μας φύγουν για το εξωτερικό.

Στο άρθρο 45 ανακυκλώνετε δίχως να δίνετε οριστική λύση στο μείζον ζήτημα του clawback στο φάρμακο. Και ερωτώ, κύριε Υπουργέ, γιατί η φαρμακοβιομηχανία να έχει δυνατότητα για τριάντα έξι έως εβδομήντα δύο δόσεις και τα διαγνωστικά κέντρα για δώδεκα; Γιατί αυτή η κραυγαλέα διάκριση; Γιατί αγνοείτε τα αιτήματα των διαγνωστικών, τα οποία αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης;

Καταθέσαμε εκ νέου τροπολογία σχετικά με το ζήτημα και περιμένουμε, κύριε Υπουργέ, την τροπολογία αυτή να τη δείτε με λίγο καλύτερο μάτι και με λίγο καλύτερη προσοχή. Γιατί; Διότι, εδώ έχουμε τη φαρμακοβιομηχανία της οποίας κάνουμε ρύθμιση είτε με το επενδυτικό clawback, είτε με άλλα και την πάμε σε εβδομήντα δύο δόσεις. Ποιους, όμως; Αυτούς οι οποίους δεν έχουν απλώς κέρδη, έχουν υπερκέρδη. Και έχουμε μικροβιολόγους, ακτινολόγους, ένα σωρό εργαστήρια -και το ξέρετε καλά αυτό και όλοι οι Βουλευτές το ξέρετε, σε όλες τις περιφέρειες- τα οποία βουλιάζουν στην κυριολεξία. Έχουμε μικροβιολόγους που δεν μπορούν να βγουν στην σύνταξη, κύριε Υπουργέ, από τα χρήματα και τα παιδιά τους σκέφτονται πώς θα κάνουν αποποίηση κληρονομιάς, για να γλιτώσουν από τα χρήματα του clawback του πατέρα τους. Εγώ έχω τη γυναίκα μου που πήρε σύνταξη εδώ και πέντε χρόνια και πληρώνουμε clawback τη σύνταξη και έχουμε άλλα τρία ακόμα μπροστά. Για όνομα του Θεού! Είναι οικογένειες που βουλιάζουν, είναι επιστήμονες που βουλιάζουν. Έφτασε η ειδικότητα συγκεκριμένα της Μικροβιολογίας να μην έχει ούτε έναν ειδικευόμενο ανά τη χώρα, δηλαδή, το ξεφτιλίσουμε τελείως.

Νομίζω ότι αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί, κύριε Υπουργέ. Λάβετε μέτρα. Μειώστε, μηδενίστε το clawback στα μικρά εργαστήρια, για να μπορέσουν στοιχειωδώς να επιβιώσουν και να σταθούν στα πόδια τους.

Έχετε προτάσεις. Έχετε την τροπολογία τη δικιά μας. Έχετε προτάσεις των ιατρικών συλλόγων, του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, δικών σας συλλογικών και μαζικών οργάνων, τα οποία πρόσκεινται και στο κόμμα σας. Δικοί σας άνθρωποι είναι. Κραυγή αγωνίας εκφράζουν. Για όνομα του Θεού, δηλαδή. Στρίψτε λίγο προς την κοινωνία, τη ζώσα κοινωνία, την κοινωνία που υποφέρει, την κοινωνία που προσφέρει, την κοινωνία που εργάζεται. Αυτοί είναι που στηρίζουν την Ελλάδα, αυτό το εργατικό δυναμικό της χώρας είναι που κρατάει τη χώρα όρθια.

Με όλα αυτά θέλω να κλείσω, κύριε Υπουργέ, λέγοντας ότι τα προβλήματα δεν λύνονται απλώς με ποινές και αυστηροποίηση των νόμων. Αυτά ποτέ δεν ήταν τίποτα και δεν οδήγησαν πουθενά. Δέστε τους νόμους σας τα τελευταία χρόνια. Δώδεκα τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα έχετε κάνει. Πέστε μου τα αποτελέσματα. Τι μειώθηκε; Τι λύσατε; Πού; Δώδεκα κάνατε.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ (ΣΤΡΑΤΟΣ) ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ: Εσείς τους βγάλατε όλους έξω!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Τους βγάλαμε εμείς έξω και εσείς τους βάλατε μέσα και η εγκληματικότητα μεγάλωσε, το κλέψιμο μεγάλωσε. Τι δεν μεγάλωσε; Οι νεκροί της πανδημίας μεγάλωσαν με τα αυστηρά μέτρα που πήρατε. Πού αλλού θέλετε να πάμε; Σε όλους τους τομείς τα αποτελέσματα είναι τόσο τραγικά, ειλικρινά τόσο τραγικά.

Αναλογιστείτε, βάλτε τα κάτω και δέστε τα να δείτε ότι η πολιτική του αυταρχισμού, η πολιτική της καταστολής και η πολιτική των μέτρων που λαμβάνετε είναι αδιέξοδη πολιτική, είναι αποτυχημένη πολιτική διαχρονικά. Πηγαίνετε και πίσω στην ιστορία, μας και είστε λάτρης της ιστορίας, κύριε Υπουργέ, και θα δείτε ότι όλα αυτά μέχρι σήμερα έχουν αποτύχει.

Προσεγγίστε την κοινωνία στην καρδιά της. Προσεγγίστε την κοινωνία μέσα στην ψυχή της. Προσεγγίστε την κοινωνία. Η κοινωνία ξέρετε τι θέλει; Δεν θέλει αυστηρούς νόμους. Λέγαμε προχθές και είπε ο κ. Σταμάτης, που ανέλαβε υπεύθυνος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για τους Ρομά. Τι νομίζετε ότι με νόμους και αυστηροποιήσεις θα λύσουμε τα προβλήματα των Ρομά, όταν δεν έχουν σπίτι να μείνουν, όταν δεν έχουν δουλειά, όταν δεν έχουν ψωμί να φάνε; Ε, ακολουθήστε αυτήν την πολιτική και αν μας βγάλει πουθενά, να μου γράψετε γράμμα εμένα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει ζητήσει τον λόγο για ένα λεπτό.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ένα λεπτό, γιατί αυτό δεν μπορεί να περάσει έτσι. Κύριε Πολάκη, να ακουστεί.

Ο κύριος συνάδελφος από τον ΣΥΡΙΖΑ ανέβηκε...

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Γιατί μιλάει; Είναι η σειρά των βασικών Εισηγητών. Από πότε μιλάει Υπουργός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Πολάκη, ένα λεπτό. Ο Υπουργός ζήτησε να διευκρινίσει κάτι.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Δεν σας δίνω τον λόγο!

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Εγώ έδωσα τον λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Κακώς! Πάρα πολύ κακώς. Είναι η σειρά των Εισηγητών. Ποτέ δεν διακόπτει ο Υπουργός. Ποτέ! Έχετε λάθος. Άντε μπράβο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Καλά.

Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ο κ. Παναγιωτόπουλος έκανε μία ακριβή αναφορά στο μεγάλο clawback των διαγνωστικών κέντρων και στην πολύ μεγάλη πραγματική καταστροφή που αυτό έχει φέρει σε πάρα πολλούς επαγγελματίες του χώρου. Του το εξήγησα και στην επιτροπή. Έφυγε ο κ. Πολάκης. Ως ΣΥΡΙΖΑ δεν είπατε απολύτως τίποτα ως εισηγητής.

Ο βασικός λόγος των χρεών του παρελθόντος τους -γιατί το clawback φέτος είναι το χαμηλότερο των τελευταίων δέκα ετών, αν δεν το ξέρετε, με τα μέτρα που πήρα- οφείλεται στο «ΦΕΚ Πολάκη» του 2017! Εσείς ως κυβέρνηση τότε βάλατε εκατόν ενενήντα επιπλέον εξετάσεις, χωρίς να βάλατε 1 ευρώ.

Άρα, η γυναίκα σας, κύριε, καταστράφηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ. Άρα, μην μου λέτε εμένα και μου κουνάτε το δάχτυλο! Να πάτε στη γυναίκα σας να της ζητήσετε συγγνώμη που είστε ΣΥΡΙΖΑ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριοι συνάδελφοι, επειδή τέθηκε πάλι σε ένα επίπεδο αν έχει το δικαίωμα ο κύριος Υπουργός να παρέμβει, πάλι με το γνωστό μη φυσιολογικό ύψος και τρόπο, σας ζητώ να πάτε στο άρθρο 64 παρ. 2 να δείτε τη δυνατότητα που έχει ο Υπουργός σε αυτήν τη διαδικασία. Σας παρακαλώ, δεν υπάρχει λόγος να δημιουργούνται αυτά τα προβλήματα.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Λαμπρούλης από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Όπως αναφερθήκαμε και στη σχετική συζήτηση στις επιτροπές που προηγήθηκαν του νομοσχεδίου, αυτό το νομοσχέδιο πραγματεύεται ζητήματα όντως σοβαρά, που αφορούν όχι μόνο την υγεία αλλά και τις κοινωνικές συμπεριφορές, τις στάσεις, τις αντιλήψεις των ανηλίκων αλλά και γενικότερα όλου του πληθυσμού. Αναμφίβολα, πρόκειται για υπαρκτό, σοβαρό πρόβλημα που χρειάζεται αντιμετώπιση, ένα πρόβλημα σύνθετο, με κοινωνικά και οικονομικά αίτια αλλά και επίδραση στη δημιουργία λανθασμένων προτύπων που αναπαράγονται και προωθούνται από τις αξίες. Τις αξίες ποιοι, όμως; Του ίδιου του συστήματος και ιδιαίτερα στη νεολαία, όπως για παράδειγμα η ενηλικίωση, η απόδειξη της ελευθερίας, η χρήση δηλαδή καπνού, αλκοόλ και πάει λέγοντας.

Δεν μας διαφεύγει, συγχρόνως, το γεγονός ότι οι φορείς των αντιλήψεων για τις βλάβες που προκαλούν το κάπνισμα, το αλκοόλ κ.λπ. -και σωστά το αναφέρουν-, την ίδια στιγμή, αυτούς τους φορείς, θα τους συναντήσουμε να διαχωρίζουν τα ναρκωτικά σε σκληρά και μαλακά, ενώ τώρα βέβαια έχουν εκσυγχρονίσει την δήθεν επιστημονική τους με τη λεγόμενη μείωση της βλάβης, προωθώντας τη χρήση με εποπτευόμενο τρόπο από το ίδιο το κράτος.

Εμείς, δεν κάνουμε συμψηφισμό και δεν είμαστε, προφανώς,

αρνητικοί στην απαγόρευση πώλησης καπνικών προϊόντων και αλκοόλ στους ανηλίκους, όπως, δεν ήμασταν και στα μέτρα περιορισμού των χώρων καπνίσματος στο παρελθόν και πάει λέγοντας. Όμως, συγχρόνως, προβάλλαμε και προβάλλουμε, διεκδικούμε διαχρονικά, μέτρα που πρέπει το ίδιο το κράτος να πάρει, προκειμένου, να στηριχθεί η συνειδητή επιλογή και απόρριψη του καπνίσματος, του αλκοόλ και άλλων ουσιών προφανώς, ιδιαίτερα, από τη νεολαία.

Στις προβλέψεις, τόσο των προηγούμενων νομοθετημάτων προηγούμενων κυβερνήσεων αλλά όσο και στο παρόν νομοσχέδιο και γενικότερα από την ασκούμενη πολιτική που προωθείται από όλες τις κυβερνήσεις, αντιμετωπίζεται μία κοινωνική συμπεριφορά με κατασταλτικά μέτρα: περιορισμοί, απαγορεύσεις, αστυνομικά μέτρα, πρόστιμα και άλλα. Κινούνται -αυτό το θέσαμε και στην επιτροπή- στη λογική της μείωσης της διάθεσης και όχι στη λογική μείωσης της ζήτησης.

Τι λείπει και από το νομοσχέδιο αλλά γενικότερα, αν θέλετε, από την πολιτική και της σημερινής Κυβέρνησης όπως και των προηγούμενων; Λείπει ή περιορίζεται στο επίπεδο κάποιων προτηρών για διακοπή του καπνίσματος, του αλκοόλ κ.λπ., όλο το επιστημονικό εκείνο μέρος και οι υποδομές που με ευθύνη του κράτους θα δίνει τη δυνατότητα να συνειδητοποιηθεί το πρόβλημα και να στηριχθεί η ατομική προσπάθεια στην κατεύθυνση διακοπής αυτών των συνθηκών.

Αντί αυτού, προωθείτε ως Κυβέρνηση, την πολιτική που στηρίζεται στην ατομική προσπάθεια και ευθύνη χωρίς την αντίστοιχη κρατική συμβολή, που αυτή πρέπει να έχει τον κύριο λόγο και με κατεύθυνση -στόχο τη διαμόρφωση υγιούς προσωπικότητας στους νέους ανθρώπους με κριτική σκέψη και υγιή αντανακλαστικά, ώστε, να μην επιθυμούν καν αλκοόλ, καπνό, άλλες ουσίες, όπως η κάνναβη, που ως καπνικό προϊόν την αποσύρατε, βέβαια, πριν την κατάθεση του νομοσχεδίου, για την οποία είμαστε πλήρως αντίθετοι με τη νομιμοποίησή της τόσο στη χρήση όσο και στη συνειδηση της νεολαίας, κυρίως, της νεολαίας.

Αλήθεια, τι στάση παίρνει η Κυβέρνηση για τα προϊόντα κάνναβης που πωλούνται μέσω αυτόματων πωλητών; Το ρωτήσαμε και στην επιτροπή. Έχει γεμίσει η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη από αυτά. Θα τα απαγορεύσετε τελείως ή απλά θα μας πείτε πάλι το γνωστό «να μην απευθύνονται σε ανήλικους»;

Την ίδια ώρα και με αφορμή το νομοσχέδιο, όπως έγινε και σε προηγούμενα αντίστοιχα νομοσχέδια, οι κυβερνήσεις χρησιμοποιούν και τώρα η σημερινή Κυβέρνηση την ίδια προπαγανδιστική φρασεολογία με τις όποιες μικροπροσθήκες, αντίστοιχη επιχειρηματολογία, προκειμένου, να πείσετε για το ενδιαφέρον σας, παραδείγματος χάριν για την καλύτερη υγεία της δημόσιας υγείας ή ότι στόχος σας είναι η προστασία των ανηλίκων καπνιστών από τις αποδεδειγμένες επιστημονικά επιβλαβείς επιπτώσεις του τσιγάρου, του αλκοόλ κ.λπ..

Σας το είπαμε και στην επιτροπή, πρόκειται για σκέτη υποκρισία και αυτή η υποκρισία πολιτικά είναι διαχρονική από όλους. Γιατί; Πρώτον, στο όνομα της προστασίας της δημόσιας υγείας ανοίγετε περαιτέρω την επιχείρηση γεμίσματος των κρατικών ταμείων με την επιβολή προστίμων. Ταυτίζετε τη δημόσια υγεία με την επιβολή προστίμων. Αν θέλετε πραγματικά και εσείς, αλλά και οι προηγούμενες κυβερνήσεις, να περιορίσετε τον αριθμό, για παράδειγμα των καπνιζόντων και ενδιαφερόσασταν για τις βλαπτικές επιπτώσεις στην υγεία του λαού, θα έπρεπε να πάρετε άλλα μέτρα. Και είναι προκλητικό να μιλάτε για αγωγή υγείας και οι υπηρεσίες πρόληψης και αγωγής υγείας να είναι ανύπαρκτες. Την ίδια ώρα, όμως, μια χαρά οργανώνετε όλες οι κυβερνήσεις τους κατασταλτικούς μηχανισμούς, το αστυνομικο-κυνηγητό για να αυξήσετε τα έσοδα του κράτους από τα πρόστιμα.

Για όσα, όμως, περιλαμβάνει η δημόσια υγεία, το σύνολο δηλαδή των δραστηριοτήτων και υποδομών ενός κράτους, που αποσκοπούν στη διασφάλιση ασφαλών και υγιεινών συνθηκών εργασίας, διαβίωσης και αναψυχής, αντίστοιχα καθαρού περιβάλλοντος, ασφάλειας και ποιότητας στα είδη διατροφής, εντοπισμού και ελέγχου των κινδύνων για την υγεία, παρακολούθηση της υγείας του πληθυσμού και άλλα πολλά, δεν δίνετε δεκάρα τσακιστή.

Δεύτερον, πέραν του ότι δεν προβλέπετε μέτρα πρόληψης,

καμπάνιες, εκστρατείες ενημέρωσης για τις επιπτώσεις για παράδειγμα του καπνού και του αλκοόλ, δεν προβλέπετε και κανένα μέτρο απεξάρτησης. Αντιθέτως, η διακοπή καπνίσματος για παράδειγμα, αποτελεί ατομική ευθύνη. Τα κέντρα διακοπής καπνίσματος ελάχιστα ανά την επικράτεια, μας τα είπαν και στην Επιτροπή Φορέων, υποστελεχωμένα, που αντί να υπάρχουν και να λειτουργούν μέσα από τις δομές της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, που θα έπρεπε να λειτουργούν με όλο φυσικά το αναγκαίο προσωπικό, γιατρούς, ψυχολόγους και πάει λέγοντας.

Τρίτον, την ίδια ώρα που κόπτεστε για τη δημόσια υγεία, σφυρίζετε αδιάφορα μπροστά στη ρύπανση του περιβάλλοντος και τα περιβαλλοντικά εγκλήματα που έχουν συντελεστεί και συντελούνται από τους βιομηχανικούς ομίλους, ενώ με σειρά -να θυμίσουμε- περιβαλλοντοκτόνων νόμων διαχρονικά, αλλά και εσείς ως Κυβέρνηση και οι προηγούμενες κυβερνήσεις, όλες οι κυβερνήσεις, προκειμένου να υπηρετήσετε την κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων συντελείτε στην καταστροφή του περιβάλλοντος, προωθώντας την διαιώνιση του προβλήματος της ρύπανσης και φυσικά δεν παίρνετε κανένα μέτρο προστασίας της δημόσιας υγείας.

Τέταρτον, σας απασχολούν οι συνέπειες του τσιγάρου, του αλκοόλ. Σωστά. Την ίδια ώρα, όμως, αδιαφορείτε για τις επιπτώσεις στην υγεία του λαού από τις πολιτικές που εφαρμόζετε, από τα άγρια αντιλαϊκά μέτρα, από το τσάκισμα μισθών, συντάξεων, από την εμπορευματοποίηση κοινωνικών υπηρεσιών, όπως την υγεία, το φάρμακο με επέκταση και η άθιση παράλληλα της επιχειρηματικής δράσης και στον τομέα της υγείας.

Και εμείς λέμε, όπως ξεκίνησα και την ομιλία μου, για κοινωνικά και οικονομικά μέτρα. Αλήθεια, πώς δημιουργούνται οι όροι διακοπής μιας επιβλαβούς συνήθειας, κάπνισμα, αλκοόλ και άλλες ουσίες σ' έναν άνθρωπο, που βιώνει την ανεργία και την ανέχεια και που είναι παράγοντες που τον σπρώχνουν πολλές φορές να προτιμήσει το τσιγάρο, για παράδειγμα, ακόμα και αν δεν έχει λεφτά να το αγοράσει; Και το πρόβλημα αυτού του ανθρώπου πώς θα το αντιμετωπίσετε με πρόστιμο ή με το απαγορεύεται; Και είναι κοροϊδία να μιλάτε για προστασία της δημόσιας υγείας και την ίδια ώρα χιλιάδες εργαζόμενοι να νοσούν από επαγγελματικές ασθένειες, να μην τηρούνται μέτρα υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους δουλειάς.

Πέμπτον, ενώ σας πήρε ο πόνος για τις επιπτώσεις στην υγεία από το τσιγάρο, το αλκοόλ, ταυτόχρονα, όμως, προωθείτε την ναρκο-κουλτούρα, στρώνοντας το έδαφος της συνολικής αποποικιοποίησης των ναρκωτικών, ενώ συγχρόνως βάλατε ταφόπλακα στα προγράμματα απεξάρτησης με το νομοσχέδιο πέρυσι τέτοιο καιρό, το έκτρωμα αυτό, δημιουργίας του ΕΟΠΑΕ. Και αντίστοιχα, ενώ στη χώρα μας υπάρχουν εβδομήντα πέντε κέντρα πρόληψης και χρειάζονται πολύ περισσότερα προφανώς, είναι όμως υποστελεχωμένα χωρίς ενιαίο θεσμικό πλαίσιο και υποχρηματοδοτούμενα, έχουν εξειδικευμένα προγράμματα για αποφυγή επαφής των μαθητών με εθιστικές ουσίες και συμπεριφορές, που όμως μετά το 2027 πάνε μάλλον για λουκέτο με ευθύνη της Κυβέρνησης μετά το νομοσχέδιο το περσινό για τον ΕΟΠΑΕ.

Να πως, λοιπόν, η διαχρονικά προωθούμενη πολιτική ενισχύει, προωθεί και στηρίζει την ατομική προσπάθεια και ευθύνη παράλληλα χωρίς την αντίστοιχη κρατική συμβολή, που αυτή πρέπει να έχει τον κύριο λόγο. Μοιάζει κάπως με αυτό που λέει και ο λαός μας, εγώ σου λέω για τον κίνδυνο και εσύ πάρε ατομικά τα μέτρα σου. Και μάλιστα, αν δεν ανταποκριθείς, τουλάχιστον σε ένα πλαίσιο που τίθεται μέσα από τα διάφορα νομοθετήματα, όπως και αυτό που συζητάμε, τι του λέτε του χρήστη; Θα έχεις και τις οικονομικές επιπτώσεις ως τιμωρία. Και βέβαια, στο συγκεκριμένο ζήτημα η ενασχόληση της Κυβέρνησης δεν αποτελεί και καμιά πρωτοτυπία. Ίσα - ίσα επιδεικνύει συνέπεια στην πολιτική, που η βάση της βρίσκεται στις ίδιες κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έχει εκτιμήσει την επιβάρυνση των κρατικών προϋπολογισμών από τις ασθένειες που προκαλούνται, λόγω παραδείγματος χάριν από το κάπνισμα, καρδιαγγειακά, καρκίνος, πνευμονοπάθεια και άλλα, αντίστοιχα των χαμένων εργατικών λόγω των προβλημάτων υγείας, τις επιπτώσεις στην ανάπτυξη, δηλαδή, της καπιταλιστικής οικονομίας.

Από αυτήν τη σκοπιά ενδιαφέρεστε για το πρόβλημα και επι-

διώκετε να το περιορίσετε κυρίως στη βάση της ατομικής ευθύνης, διότι αυτό αντιστοιχεί στη γενικότερη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κυβερνήσεων, σε μέτρα δηλαδή που να μην επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Αυτό εξάλλου μας είπε και ο Υπουργός, αυτό μας λέτε χρόνια όλοι όσοι περάσατε, είτε Υπουργοί Υγείας είτε κυβερνήσεις, στο ζήτημα του καπνίσματος, του αλκοόλ, κ.λπ.. Αυτή είναι η επιχειρηματολογία σας η βασική, ο πυρήνας, αν θέλετε, στο πλαίσιο της στρατηγικής σας συμφωνίας σύμπλευσης με τις κεντρικές επιλογές και πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και η υλοποίηση ακριβώς αυτής της πολιτικής συνεπάγεται ότι τα ζητήματα που αφορούν την πρόληψη και τη δημόσια υγεία, όπως δεν ελύθησαν έως σήμερα δεν πρόκειται ούτε στο μέλλον να αντιμετωπίσουν με ουσιαστικό τρόπο τα σύγχρονα προβλήματα και τις ανάγκες των λαϊκών οικογενειών, διότι αυτά σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και τους στόχους της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης -να θυμίσουμε 2015 – 2030- που όλοι σας ομνύετε, όλα τα κόμματα που στηρίζετε τον ευρωμονόδρομο, αποτελούν κόστος όλα αυτά τα μέτρα για το κεφάλαιο και το κράτος του και εμποδίζουν την ανταγωνιστικότητα και την κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων. Πρόκειται για υλοποίηση της πολιτικής όπου το κράτος περιορίζει την ευθύνη του στη χάραξη κατευθύνσεων, οδηγιών, διότι όλα αυτά δεν προκαλούν και κανένα κόστος, αφού δεν προβλέπετε καμία ενίσχυση της κρατικής χρηματοδότησης για ανάπτυξη των δημόσιων μονάδων υγείας, του εξοπλισμού τους και την πλήρη στελέχυσή τους.

Επομένως, πρόκειται για ρυθμίσεις που περιορίζουν τις παροχές με αποσπασματικό τρόπο στη βάση του ελάχιστου και για ένα μικρό μέρος του πληθυσμού. Και ουσιαστικά τι κάνετε; Ενισχύετε παραπέρα την πολιτική παροχής σύμφωνα με το κόστος - όφελος και με πλήρη ενίσχυση της ατομικής ευθύνης. Το κόστος για την οικονομία, λοιπόν, έτσι αντιμετωπίζετε και εσείς και οι προηγούμενοι την υγεία ως κόστος για την οικονομία, όπως κόστος είναι τα μέτρα ασφάλειας για παράδειγμα στις μεταφορές με τα γνωστά αποτελέσματα του εγκλήματος στα Τέμπη, κόστος τα αντιπλημμυρικά έργα με το έγκλημα που έγινε στη Θεσσαλία και αλλού βεβαίως, αντίστοιχα, τα έργα αντισεισμικής θωράκισης και αντιπυρικής προστασίας με τα εγκλήματα στο Μάτι, στην Εύβοια, στη Δαδιά και άλλα πολλά, αλλά τον λαό απροστάτευτο.

Να, γιατί, λοιπόν, τα λεγόμενα αντικαπνιστικά μέτρα δεν έχουν στόχο να πείσουν για την αναγκαιότητα από επιστημονική άποψη να σταματήσουμε το κάπνισμα, τις άλλες βλαβερές συνήθειες αν και αυτό είναι σωστό για την υγεία. Να, γιατί, λοιπόν, ρίχνετε και την υπόθεση προστασίας της υγείας του λαού στην ευθύνη του καθενός, στην ατομική ευθύνη και με υπέρογκο λόγο εμπορευματοποίησης - κόστος και αυτό για να απαλλάσσονται οι καπιταλιστές και το κράτος τους από την υποχρέωση της προστασίας της ζωής του λαού.

Κόστος, λοιπόν, αποτελεί η προστασία της δημόσιας υγείας και από τις συνέπειες του καπνίσματος, του αλκοόλ, άλλων ουσιών, που προϋποθέτει επαρκείς υποδομές, στελεχωμένες με προσωπικό ανάλογο των αναγκών που θα αποσκοπούν στη διασφάλιση ασφαλών και υγιεινών συνθηκών διαβίωσης στους χώρους δουλειάς, αναψυχής. Κόστος είναι τα ολοκληρωμένα προγράμματα πρόληψης και αγωγής υγείας με ευθύνη αποκλειστικά του κράτους, κόστος η συστηματική παρακολούθηση της υγείας του πληθυσμού, οι επαρκείς και αναγκαίες υποδομές απεξάρτησης από το κάπνισμα, τα ιατρεία διακοπής καπνίσματος και στελέχυσή τους, οι δωρεάν υπηρεσίες αντιμετώπισης του τσιγάρου, του αλκοόλ. Κόστος αποτελούν για το κράτος και τους καπιταλιστές οι προσλήψεις μόνιμου προσωπικού.

Γι' αυτό, λοιπόν, μέσω των λοιπών διατάξεων του νομοσχεδίου επεκτείνετε την επικουρικότητα των γιατρών αντί να προχωρήσετε σε μόνιμες μαζικές προσλήψεις προσωπικού στις μονάδες ψυχικής υγείας, άρθρο 40, θεσμοθετείτε την κινητικότητα των υπαλλήλων, άρθρο 41, μετακινείτε προσωπικό, παρατείνετε την εργασία ειδικευόμενων νοσηλευτών την ίδια ώρα, όμως, δεν ξεχνάτε για ακόμα μία φορά τα γνωστά δωράκια προς την φαρμακοβιομηχανία, που παρά τα τρελά κέρδη της κατοχυρώνετε σε δόσεις την εξόφληση των υποχρεώσεων από το clawback, άρθρο 45.

‘Η με τις προβλέψεις του άρθρου 46 παρέχετε διευκολυντικές ισορροπίες μεταξύ των φαρμακοβιομηχανιών. Όμως, ακόμα και απ’ αυτά οι ασθενείς τι έχουν να ωφεληθούν; Συνεχίζουν απλά να αγοράζουν ακόμα πιο ακριβά το σύνολο των φαρμάκων, είτε πρόκειται για πρωτότυπα είτε για αντίγραφα.

Σας ρωτήσαμε στην επιτροπή σε σχέση με τις προβλέψεις του άρθρου 48. Επαναδιατυπώνουμε: Δεν μας απαντήσατε, λοιπόν, στην επιτροπή σχετικά με το μέλλον των εργαζομένων στις ΚΟΜΥ του ΕΟΔΥ. Πώς και με τι όρους θα γίνει η μετάβαση στις νέες ΚΟΜΥ της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας; Θα διασφαλιστεί η συνέχιση της δουλειάς ανεξαρτήτως πτυχίων και προϋποθέσεων όλων των χιλίων εργαζομένων; Με τι σχέσεις εργασίας θα δουλεύουν αυτοί οι εργαζόμενοι, με δεδομένο ότι οι προβλέψεις του άρθρου δίνουν τη δυνατότητα για διάφορες ελαστικές σχέσεις εργασίας; Πότε θα προχωρήσουν οι αντίστοιχες διαδικασίες και η ενημέρωση των εργαζομένων που ενδεχομένως θα βρεθούν και στον αέρα; Και πώς θα καλυφθεί το κενό, αν απολυθούν προφανώς, ανάμεσα στις τωρινές ΚΟΜΥ και στις νέες ΚΟΜΥ που πάτε να δημιουργήσετε σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας;

Την ίδια ώρα, όμως, που δεν παίρνετε όλα τα αναγκαία μέτρα, έρχεστε με γνώμονα το κέρδος και αναζητώντας νέα πεδία κερδοφορίας και τι κάνετε; Όχι τώρα με το νομοσχέδιο, γενικά. Παρουσιάζετε τα ναρκωτικά ως θεραπεία για πάσαν νόσον. Νομιμοποιώντας στις νεανικές συνειδήσεις την κάνναβη, επιδοτείται την καλλιέργεια και επεξεργασία της στο όνομα της πράσινης ανάπτυξης. Εκεί, άλλωστε, στοχεύουν και τα ιδεολογήματα περί λειτουργικού και μη λειτουργικού χρήστη, με αποθέωση της ατομικής ευθύνης, αποσιωπώντας σκόπιμα τις κοινωνικές παραμέτρους του πολυπαραγοντικού κοινωνικού φαινομένου της τοξικοεξάρτησης.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Με βάση, λοιπόν, τα ανωτέρω δεν είναι τυχαίο ότι όλες οι αστικές κυβερνήσεις, όλες μα όλες, αξιοποιείτε ακόμα και τον κοινωνικό αυτοματισμό, ενισχύοντας την αντιπαράθεση ανάμεσα στους μη καπνιστές, για παράδειγμα, με τους καπνιστές, όπως όμως κάνετε και σε άλλες περιπτώσεις: Χαμηλοσυνταξιούχοι, υψηλοσυνταξιούχοι, των 1000 ευρώ και των 300 ευρώ. Ή ανάμεσα σε εργαζόμενους και ανέργους, προκειμένου να κρύψετε την ταξική ουσία των προβλημάτων και τελικά να παίρνετε μέτρα αντιλαϊκά για όλους.

Έτσι, για παράδειγμα, όπως για τον καπνιστή το κράτος δεν παίρνει ουσιαστικά μέτρα στήριξής του και κυρίως με την αντιμετώπιση των παραγόντων που τον ωθούν στο κάπνισμα, με επίπτωση τόσο στον ίδιο όσο και στα παιδιά και στους μη καπνιστές, αντίστοιχα και στις οικογένειες που έχουν παιδιά και οι γονείς δεν καπνίζουν δεν εξασφαλίζει στο κράτος σε πολλές περιπτώσεις ούτε καν παιδίατρο στις δημόσιες μονάδες υγείας.

Για το Κομμουνιστικό Κόμμα πρωταρχικό ζήτημα είναι η πρόληψη για την προαγωγή της ζωής και της υγείας των ανθρώπων που είναι ανύπαρκτη και έξω από τους προσανατολισμούς της αστικής σας πολιτικής. Βλέπετε, αυτή έχει κόστος για την καπιταλιστική οικονομία. Αυτή είναι η ουσία και όλα τα άλλα είναι εκ του πονηρού. Το ζήτημα είναι η ατομική προσπάθεια για τη διακοπή του καπνίσματος, του αλκοόλ και άλλων ουσιών κ.λπ.. Να ενταχθεί λέμε εμείς -και σε αυτήν την κατεύθυνση παλεύουμε και μέσα από το κίνημα- στον συλλογικό μαζικό αγώνα και στην διεκδίκηση για όλα όσα απαιτούνται και θα προάγουν καθολικά το επίπεδο υγείας και ζωής του λαού, κάτι το οποίο ούτε η σημερινή Κυβέρνηση, παρά τις όποιες διακηρύξεις, με την πολιτική της μπορεί να διασφαλίσει στον λαό. Άλλωστε, οι αξίες σας, όπως και των άλλων αστικών κομμάτων, που διακατέχονται από την ανταγωνιστικότητα, την ατομικότητα και την αρχή «ο θάνατός σου η ζωή μου», όχι μόνο δεν προάγουν τον σεβασμό, αλλά συνεχώς τον υπονομεύουν.

Επί της αρχής, κύριε Πρόεδρε τοποθετούμαστε με το «παρών». Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστώ.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Μαρία Αθανασίου από την Ελληνική Λύση.

ΜΑΡΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, η απαγόρευση του αλκοόλ και του καπνού για τους ανηλίκους αποτελεί υποχρέωση της πολιτείας όσο και της κοινωνίας, όπως γονείς, σχολεία, επαγγελματίες, να διασφαλίσουν την τήρησή της. Επίσης, απαραίτητο είναι οι νέοι να στηρίζονται και να ενθαρρύνονται να κάνουν υγιείς επιλογές και όχι από μόδα να επιλέγουν ως συνήθεια το αλκοόλ και τον καπνό, όπως παλιότερα. Ωστόσο, τα στατιστικά αποτελέσματα είναι αποθαρρυντικά. Το 2024 το 86% των δεκαεξάχρονων έχουν δοκιμάσει αλκοόλ τουλάχιστον μία φορά στη ζωή τους. Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος βρίσκεται στο 74%. Επιπλέον, το 59% των ανηλίκων δεκαέξι ετών έχουν καταναλώσει αλκοόλ τον τελευταίο μήνα, με τον αντίστοιχο μέσο όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση να βρίσκεται στο 43%. Επίσης, το 34% δήλωσαν ότι κατανάλωσαν τουλάχιστον πέντε ποτά σε μία μόλις περίπτωση τον τελευταίο μήνα, ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος κυμαίνεται σε ποσοστό 30%. Επίσης, το 92% των ερωτηθέντων ανέφεραν ότι έχουν πολύ εύκολη πρόσβαση σε αλκοόλ, που είναι και το μεγάλο πρόβλημα. Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν ότι η Ελλάδα βρίσκεται πολύ πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο όσον αφορά στην κατανάλωση και την πρόσβαση σε αλκοόλ των εφήβων.

Η έλλειψη οικογενειακής στήριξης ή επίβλεψης, η βία μέσα στην οικογένεια ή στο σχολείο, ο κοινωνικός αποκλεισμός ή η φτώχεια αποτελούν βασικές αιτίες οι οποίες ωθούν τους ανηλίκους στο αλκοόλ και στην παραβατικότητα. Ωστόσο, θεωρούμε ότι κυριότερος παράγοντας είναι κυρίως η απουσία θετικών προτύπων, τα λανθασμένα πρότυπα, η εύκολη πρόσβαση στο αλκοόλ, η επιρροή από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αλλά και το γενικότερο πνεύμα ευδαιμονισμού και η φτώχη ή ανύπαρκτη πνευματική ζωή.

Ως προς τα επιμέρους άρθρα του σχεδίου νόμου, στο άρθρο 3 «Προστασία ανηλίκων από τη χρήση προϊόντων καπνού» απαιτείται να δοθούν σαφείς οδηγίες προς τους ελεγκτικούς μηχανισμούς, προς τα σημεία πώλησης και προς τους αρμόδιους φορείς, ώστε να διασφαλιστεί ο ορθός και αποτελεσματικός έλεγχος.

Η Ελληνική Λύση, εν προκειμένω, προτείνει τα εξής προκειμένου οι προβλεπόμενες διατάξεις να προσφέρουν ουσιαστική προστασία στην υγεία των νέων:

Πρώτον, ως προς την νομική κάλυψη των προϊόντων καπνού και αλκοόλ, προτείνουμε να συμπεριληφθούν ρητά όλα τα νέα υποκατάστατα, όπως προϊόντα θερμαινόμενου καπνού, φυτικά υποκατάστατα χωρίς καπνό, καθώς και τυχόν μελλοντικά προϊόντα που μπορεί να κυκλοφορήσουν στην αγορά.

Δεύτερον, δέον να προβλεφθεί και να λειτουργήσει μηχανισμός προσαρμογής στις νέες τεχνολογικές εξελίξεις και τις νέες τάσεις χρήσης.

Τρίτον, δέον να καθιερωθεί ενιαίος τρόπος επαλήθευσης της ηλικίας. Συγκεκριμένα, να θεσπιστεί η υποχρέωση χρήσης επίσημου εγγράφου ταυτοποίησης σε όλα τα σημεία πώλησης με υποχρέωση επίδειξης από τον ανήλικο. Δεν αποκλείεται και χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων επαλήθευσης ηλικίας για πιο αξιόπιστο και ταχύ έλεγχο.

Τέταρτον, η ενημέρωση και η εκπαίδευση των εμπλεκόμενων φορέων, όπως πωλητές, ιδιοκτήτες καταστημάτων και ελεγκτές, οι οποίοι δέον να εκπαιδεύονται τακτικά από ειδικά προγράμματα, ώστε να μπαίνουν στο νόημα των νέων ρυθμίσεων και να εφαρμόζουν ορθά τον νόμο. Με ενημερωτικές καμπάνιες να ευαισθητοποιηθούν ειδικά οι γονείς και οι νέοι σχετικά με τους κινδύνους των προϊόντων καπνού και αλκοόλ. Χρειάζεται οι νέοι μας να εκπαιδευτούν κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να μην έλκονται από τη χρήση ούτε καπνού ούτε αλκοόλ. Δεν αποτελούν ενδείξεις ούτε χειραφέτησης ούτε ενηλικίωσης. Αποτελούν απλά και μόνο κακές και βλαβερές συνήθειες, οι οποίες οδηγούν σε εθισμό και σε έκπτωση σωματικών και πνευματικών δυνάμεων και εν τέλει σε υποβάθμιση της ποιότητας ζωής.

Πέμπτον, δέον η Κυβέρνηση να ενισχύει τους ελεγκτικούς μηχανισμούς τόσο σε αριθμό όσο και σε εκπαίδευση.

Τέλος, η Ελληνική Λύση προτείνει την ανάπτυξη, αλλά και την συνεχή εξέλιξη της συνεργασίας της πολιτείας με φορείς υγείας

και κοινωνικής πρόνοιας, όπως επί παραδείγματι μέσω προγραμμάτων απεξάρτησης και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης να βοηθούνται ανήλικοι οι οποίοι παρουσιάζουν συμπτώματα εθισμού σε αλκοόλ ή καπνό.

Στο άρθρο 4 «Απαγόρευση πώλησης, προσφοράς και διάθεσης προϊόντων καπνού σε ανηλίκους» η τροποποίηση αυτή παρουσιάζει σημαντικές αδυναμίες, όπως ότι επιβαρύνονται με υπερβολικές υποχρεώσεις οι μικρές επιχειρήσεις, όπως το φιλικό κατ'ίδικο της γειτονιάς, χωρίς να φαίνεται ότι η πολιτεία παρέχει οποιαδήποτε υποστήριξη ή εκπαίδευση στους επιχειρηματίες οι οποίοι επωμίζονται εξαντλητικές ευθύνες που είναι πιθανόν, αν εφαρμοστούν, να τους οδηγήσουν σε κλείσιμο. Αλήθεια, πόσοι μπορούν, για παράδειγμα, να χρησιμοποιήσουν το Kids Wallet;

Διαπιστώνουμε, επίσης, ότι λείπει η ουσιαστική πρόληψη ούτε για ενημέρωση, ούτε για εκπαίδευση, ούτε για πρόληψη σε επίπεδο σχολείου - οικογένειας. Η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει το σύμπτωμα, αλλά όχι την αιτία. Επιβάλλει πρόστιμα, αλλά πέραν αυτών δεν παρέχει εναλλακτικές λύσεις, όπως προειδοποίηση πριν την επιβολή προστίμων ή εκπαίδευση των επιχειρηματιών και του προσωπικού τους, ούτε προβλέπεται το πώς θα διασφαλιστεί η εφαρμογή της απαγόρευσης σε υπαίθριους χώρους.

Πρόκειται, λοιπόν, για ένα ακόμα αποσπασματικό νομοθέτημα της Κυβέρνησης. Επικεντρώνεται στον κατασταλτικό έλεγχο, ενώ δεν καταίνεται με την πρόληψη, την εκπαίδευση και τη στήριξη των επαγγελματιών και των γονέων, αλλά ούτε και την παιδεία των ανηλίκων. Δηλαδή, όταν οι γονείς έχουν ένα πακέτο στο τραπέζι που καπνίζουν όλοι, πώς το παιδί δεν θα πάρει ένα τσιγάρο; Τι θα κάνει εκεί η απαγόρευση; Αντί για μια στρατηγική ανάπτυξης της κουλτούρας ενάντια στον εθισμό, η Κυβέρνηση ακολουθεί ξανά το προσφιλές της μοντέλο αστυνόμευσης.

Ως προς το ζήτημα της πρόληψης, αλλά και της εν γένει εκπαίδευσης κυρίως των ανηλίκων, προτείνουμε να ενταχθεί υποχρεωτικά το ζήτημα σε προγράμματα αγωγής υγείας στα σχολεία με στόχο την πρόληψη αντί της καταστολής. Επίσης, οι επαγγελματίες να εντάσσονται σε εκπαιδευτικά προγράμματα με απλό και κατανοητό τρόπο ένταξης στους νέους κανόνες. Προτείνουμε, επίσης, να μπορεί η ηλικία να επαληθεύεται και με άλλους τρόπους πέραν του Kids Wallet, όπως, επίσης, να οριστούν κλιμακωτά κυρώσεις και όχι να επιβάλλονται εξαρχής πρόστιμα και λοιπές εξοντωτικές κυρώσεις. Έτσι προτείνουμε να υπάρξει μια πρώτη προειδοποίηση και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή ακόμα περισσότερο σε περίπτωση υποτροπής τότε να επιβάλλεται το προβλεπόμενο πρόστιμο. Επίσης, να διενεργούνται συστηματικά έλεγχοι και από τις αρμόδιες κρατικές αρχές και όχι μόνο με μετακυλίστα η ευθύνη στους ιδιώτες. Τέλος, θεωρούμε σημαντικό πριν την έναρξη εφαρμογής των νέων κανόνων να οργανώνονται συστηματικώς καμπάνιες ενημέρωσης του κοινού.

Όσον αφορά την απαγόρευση πώλησης προσφοράς και διάθεσης αλκοολούχων ποτών στο άρθρο 5 σε ανηλίκους και από ανήλικους και την απαγόρευση εισόδου παραμονής και απασχόλησης ανηλίκων σε κέντρα διασκέδασης και αμιγνή μπαρ, με την προηγούμενη νομοθεσία είχαμε μια ήπια και επιεική προσέγγιση. Η πώληση αλκοόλ σε ανηλίκους ήταν μεν θεωρητικά απαγορευμένη, αλλά η εφαρμογή της διάταξης ήταν αποσπασματική, χωρίς ενιαίο ελέγχος ή ουσιαστική αστυνόμευση.

Ωστόσο, η νέα ρύθμιση φοβούμεστε ότι πολύ δύσκολα θα μπορέσει να εφαρμοστεί στην πράξη. Πόσοι πολίτες, γονείς ή ακόμα και επιχειρηματίες θα έχουν τη δυνατότητα και τη γνώση να υποβάλλουν δήλωση γεγονότος προ σαράντα οχτώ ωρών; Οι επιχειρηματίες και τα φυσικά πρόσωπα υποχρεώνονται να γίνουν αστυνομικοί, επωμίζόμενοι ευθύνη για την ταυτοποίηση των ανηλίκων και, μάλιστα, με έννομες συνέπειες, με κυρώσεις, χωρίς όμως να παρέχει η πολιτεία την αντίστοιχη υποστήριξη.

Επίσης, φοβόμαστε ότι το Kids Wallet θα δημιουργήσει προβλήματα, διότι πρόκειται για μια εφαρμογή που δεν είναι ευρέως διαδεδομένη ούτε υποχρεωτική. Συνεπώς, δεν επιτρέπεται να αποτελέσει αφορμή επιβολής ποινών.

Επίσης, πως εννοείται η ιδιωτική εκδήλωση σε μπαρ; Τι θεωρείται εκδήλωση; Τι συνιστά ιδιωτικό ή δημόσιο γεγονός; Πώς μπορούμε να εξασφαλίσουμε επαρκή έλεγχο; Η Κυβέρνηση επιλέγει για ακόμα μια φορά να εισαγάγει ένα ψηφιακό καθεστώς

απαγορεύσεων, ποινών και ευθυνών, το οποίο στοχοποιεί επιχειρηματίες και πολίτες, ενώ δεν επιτυγχάνει τη μείωση της κατανάλωσης αλκοόλ ή καπνού από ανηλίκους. Στον αντίποδα η διαδικασία χάνεται μέσα σε ένα θολό και πολύπλοκο σύστημα δηλώσεων, πλατφορμών και νομικών συνεπειών.

Οι νέες ρυθμίσεις στην ουσία δημιουργούν επιβάρυνση της κοινωνίας χωρίς να λύνουν τα ουσιαστικά προβλήματα. Οι νέοι ούτε θα καπνίσουν ούτε θα πίνουν λιγότερο υπό την απειλή ποινών. Η προστασία των ανηλίκων από το αλκοόλ δεν επιτυγχάνεται με πλατφόρμες και πινακίδες, αλλά με παιδεία, πρόληψη, κοινωνική συνοχή και κράτος δικαίου, που στηρίζει και που δεν τιμωρεί αδιάκριτα.

Επιπλέον, το να κάνει η Κυβέρνηση πιο αυστηρό το θεσμικό πλαίσιο της πώλησης και κατανάλωσης αλκοόλ από και προς ανηλίκους, καθώς και το να απαγορεύει την είσοδό του σε κέντρα διασκέδασης και αμιγνή μπαρ δημιουργεί γραφειοκρατία και ψηφιακή επιβάρυνση, μιας και οι επιχειρηματίες υποχρεούνται να δηλώνουν ιδιωτικές εκδηλώσεις σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα τουλάχιστον σαράντα οχτώ ώρες πριν, προκειμένου να επιτραπεί η είσοδος ανηλίκων. Αυτή η υποχρέωση επιβαρύνει τις επιχειρήσεις με πολύπλοκες ψηφιακές διαδικασίες, οι οποίες δεν είναι εύκολα εφαρμοστέες για όλους ιδίως για μικρές ή τοπικές επιχειρήσεις. Ετούτο συνεπάγεται υπερβολική μεταφορά ευθύνης στους επαγγελματίες, αφού οι ιδιοκτήτες υποχρεώνονται να επαληθεύουν την ηλικία κάθε πελάτη με έγγραφα ή με ψηφιακές εφαρμογές. Πώς θα μπορέσει να εφαρμοστεί αυτό σε εκδήλωση με προσέλευση χιλιάδων ανηλίκων ή με προσέλευση με συνεχείς εξόδους και εισόδους στον χώρο συνεχών διαφορετικών προσώπων;

Τέλος, οι μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες δεν έχουν οργανωμένες νομικές ή τεχνικές υπηρεσίες, θα βρεθούν σε δυσκολότερη θέση σε σχέση με μεγαλύτερα καταστήματα που μπορούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις, διότι θα εξαναγκαστούν να βάλουν ηλεκτρονικές εφαρμογές, εγκαταστάσεις ή και να προσλάβουν προσωπικό το οποίο να επιφορτίζεται με αυτήν την αρμοδιότητα.

Προχωρώντας ως προς το Μέρος Β' του νομοσχεδίου «προϊόντα καπνού» διαπιστώνουμε ότι εδώ παρουσιάζεται αποσπασματική νομοθέτηση επιχειρώντας να καλύψει το κενό από την έλλειψη προσαρμογής στο αντίστοιχο Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Στο άρθρο 19 τώρα στη σύσταση τμήματος παρακολουθήσεις και ελέγχου καπνικών και μη καπνικών προϊόντων στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας το προβλεπόμενο ειδικό τμήμα στον ΕΟΔΥ πώς θα είναι στελεχωμένο, από πόσα πρόσωπα και με ποια τυπικά και ουσιαστικά προσόντα; Ο ΕΟΔΥ είναι ήδη υποστελεχωμένος και δεν μπορεί να σηκώσει άλλα βάρη αρμοδιοτήτων.

Το άρθρο 25 δημιουργεί πλαίσιο κυκλοφορίας και ελέγχου για τη νέα γενιά προϊόντων νικοτίνης. Η Ελληνική Λύση θεωρεί ότι πρόκειται για συγκεκριμένη νομιμοποίηση του εθισμού κρυμμένη κάτω από τον μανδύα της ρύθμισης. Η Κυβέρνηση δεν απαγορεύει αυτά τα προϊόντα. Αντιθέτως, τα νομιμοποιεί με κανόνες. Δηλαδή, πρώτα εισάγει στην αγορά τα νέα τσιγάρα τεχνολογίας και μετά λέει ότι θα τουςβάλει κανόνες εξυπηρετώντας με αυτό τον τρόπο ιδιωτικές υποσχέσεις. Επειδή, λοιπόν, δεν μπορεί να ελέγχεται η εφαρμογή από τον υποστελεχωμένο ΕΟΔΥ, η Ελληνική Λύση θεωρεί ότι χρειάζεται να απαγορευτούν όλα τα προϊόντα νικοτίνης με ή χωρίς καπνό για ανηλίκους.

Στο άρθρο 26 εμφανίζονται νέοι ορισμοί. Για παράδειγμα, ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν είναι εκείνο που δεν περιέχει καπνό, αλλά θερμαίνεται χωρίς να καίγεται και περιέχει νικοτίνη ή άλλες ουσίες σε στερεή μορφή, τις οποίες ο χρήστης εισπνέει. Αντίστοιχα, προϊόντα νικοτίνης είναι εκείνα που, επίσης, δεν έχουν καπνό, αλλά περιέχουν νικοτίνη σε μορφή που καταναλώνεται χωρίς θέρμανση και χωρίς εισπνοή, όπως είναι τα σακουλάκια νικοτίνης που τα βάζεις στο στόμα. Η Κυβέρνηση νομιμοποιεί με αυτό τον τρόπο ένα είδος κατανάλωσης νικοτίνης με τεχνολογικό έθιμο. Ουσιαστικά ο νομοθέτης δεν λέει «καπνός», αλλά «υπόστρωμα με νικοτίνη», δεν λέει «τσιγάρο», αλλά «θερμαινόμενο προϊόν». Διαφωνούμε.

Στο άρθρο 29 «Απαγόρευση πώλησης, προσφοράς και διάθεσης σε ανηλίκους θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτίνης» γνωρίζουμε ότι οι ανήλικοι βρίσκουν τρόπους να αποκτήσουν νικοτίνη από το περίπτερο, από φίλους, από τον

δρόμο. Μπορεί να απαγορεύεται, αλλά ποιος ελέγχει τα κρυφά σημεία διακίνησης και προμήθειας; Πώς μπορεί η Κυβέρνηση να πατάξει το λαθρεμπόριο είτε την κρυφή και υπόγεια διακίνηση; Πώς μπορεί να δαμάσει τη γοητεία του απαγορευμένου στους εφήβους; Όχι με το παρόν νομοσχέδιο πάντως. Η Ελληνική Λύση επιμένει σε αυστηρούς ελέγχους, αλλά και στην καλλιέργεια της σχετικής παιδείας στους νέους. Αυτό είναι το σημαντικό.

Στο άρθρο 2 οι Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού, η Ελληνική Αστυνομία, η Δημοτική Αστυνομία και οι Λιμενικές Αρχές στην περιοχή ευθύνης τους ορίζονται ως αρμόδιες αρχές για τον έλεγχο της τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων πώλησης και διάθεσης των μη καπνικών προϊόντων. Φοβούμαστε ότι είναι πολλές οι αρχές και θα αλληλοκαλύπτονται πίσω από αναρμοδιότητες και από ασαφή πλαίσια και στο τέλος δουλειά δεν θα γίνεται, δηλαδή έλεγχος. Απαιτείται σαφές οργανόγραμμα, εν προκειμένω για την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων, αλλά και την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των αρχών.

Στο άρθρο 36 ο όρος «σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία» είναι αόριστος και δεν διευκρινίζεται. Τι είδους τεχνολογίες περιλαμβάνει; Σε κάθε περίπτωση, είναι αυτονόητη η απαίτηση και η διασφάλιση των προσωπικών και επιχειρηματικών δεδομένων.

Τέλος, διαπιστώνουμε ότι δεν απασχολεί την Κυβέρνηση η ανάγκη ενίσχυσης των ελέγχων στα τελωνεία και τις πύλες εισόδου της χώρας προς πάταξη του λαθρεμπορίου καπνού και αλκοόλ και στην τεχνολογική ενίσχυση, αλλά και στελέχωση με προσωπικό των τελωνείων και των πραγματικών ελεγκτικών μηχανισμών.

Στο άρθρο 37 η υποχρεωτική εγγραφή όλων των φυσικών και νομικών προσώπων ακόμη και μικρών επιχειρήσεων και περιπτέρων στο Ψηφιακό Μητρώο και πιθανότατα σε πολύπλοκες πλατφόρμες μπορεί να φέρει δυσκολίες προσαρμογής σε μικρές επιχειρήσεις.

Στο άρθρο 48 τώρα η Κυβέρνηση στην ουσία δεν αναβαθμίζει την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Αποδυναμώνονται ΚΟΜΥ ειδικού σκοπού του ΕΟΔΥ, αφού δεν έχουν προσωπικό για να υποστηρίξουν την υπηρεσία και λύνονται αυτοδικαίως οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου του απασχολούμενου προσωπικού. Αυτό αποτελεί αποδυνάμωση των ΚΟΜΥ και όχι ενίσχυση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Οι ΚΟΜΥ μεταξύ άλλων έχουν ως έργο τη διενέργεια κλινικών εξετάσεων, επιτόπιων μετρήσεων, εμβολιασμών και δοκιμασιών ταχείας ανίχνευσης. Δεν επιτρέπεται, λοιπόν, η Κυβέρνηση να τις αποδυναμώνει έτσι.

Όμως, η νομοθεσία για την προστασία των ανηλίκων πρέπει να είναι εφαρμόσιμη, δίκαιη και κυρίως αποτελεσματική. Η πολιτεία πρέπει να επενδύσει πιο πολύ στην πρόληψη, στην ενημέρωση και στην υποστήριξη και ακόμα περισσότερο στην ανάπτυξη της σχετικής παιδείας στους νέους, αλλά και την ανάπτυξη υγιών προτύπων.

Ούτε ο καπνός ούτε και το αλκοόλ είναι μόδα, ούτε ένδειξη, όπως είπαμε, χειραφέτησης. Είναι μια βλαβερή συνήθεια, για την οποία οι περισσότεροι μετανιώνουν που την έχουν. Οπότε γιατί κάποιος να την αρχίσει και, μάλιστα, από την εφηβική του ηλικία; Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Θεανώ Φωτίου από τη Νέα Αριστερά.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, φέρντε σήμερα ένα νομοσχέδιο που θα ψηφίσει πάλι μόνο η Νέα Δημοκρατία και οι Βουλευτές της. Είναι ψευδεπίγραφο διότι δεν προστατεύει, προφανώς, τους ανηλικούς από την επιβλαβή κατανάλωση αλκοόλ, καπνού και παραγώγων, όπως και υποκατάστατών τους. Και δεν το κάνει αυτό για τους εξής λόγους: Πρώτον, η προστασία ανηλίκων είναι πολυπαραγοντικό ζήτημα. Απαιτεί συνεργασία και συντονισμό μεταξύ πολλών Υπουργείων. Δεν είναι ζήτημα αποκλειστικά ιατροκεντρικό, ώστε να το αναλαμβάνει μόνο του το Υπουργείο Υγείας. Είναι ζήτημα οικογένειας, κοινωνίας, εκπαίδευσης. Τα συνημμένα Υπουργεία λείπουν, απουσιάζουν εκκωφαντικά, εμφαντικά, από το νομοσχέδιο.

Δεύτερον, η προστασία ανηλίκων δεν γίνεται με απαγορεύσεις και τιμωρίες. Το νομοσχέδιο ασχολείται μόνο με απαγορεύσεις, άρα είναι καταδικασμένο όχι μόνο να αποτύχει, αλλά και να επιδεινώσει την κατάσταση, καθιστώντας τους ανηλικούς πιο ευάλωτους από ποτέ. Τέτοια επιδείνωση εξαιτίας αποκλειστικά κατασταλτικής προσέγγισης καταγράφεται σε πλήθος ερευνών στην Ευρώπη και, κυρίως, στην Αμερική.

Στη χώρα μας απέτυχαν παταγωδώς προηγούμενοι νόμοι που επίσης στηρίζονταν αποκλειστικά σε απαγορεύσεις. Μιλάμε για νόμους που το νομοσχέδιο στην ουσία του τους αυστηροποιεί. Το νομοσχέδιο δεν λαμβάνει υπ' όψιν την πολυπλοκότητα της εφηβείας, τις αλλαγές που βιώνουν οι έφηβοι στο σώμα και στην ψυχοσύνθεσή τους, που πολύ συχνά συνοδεύεται από οργή, θυμό, θλίψη, κατάθλιψη. Προσθέστε και τα αντιπαραθετικά περιβάλλοντα μέσα στα οποία ζουν πολλές φορές οι έφηβοι στην οικογένειά τους, στο σχολείο, στη γειτονιά, για να καταλάβετε γιατί οι έφηβοι το μόνο που δεν χρειάζονται είναι καταστολή και τιμωρητικούς νόμους. Αυτοί δρουν ως επιταχυντές όσων απαγορεύουν. Αντίθετα, οι έφηβοι χρειάζονται νόμους που να τους αντιμετωπίζουν ως υπεύθυνα άτομα και όχι ως εν δυνάμει παραβάτες. Μόνο έτσι θα δημιουργηθεί κουλτούρα κατανόησης, συνευθύνης, υπευθυνότητας.

Τρίτον, θεωρείτε λανθασμένα ότι η αποτυχία προηγούμενων απαγορευτικών νόμων οφείλεται σε ελλιπή αστυνόμευση και απουσία συντονισμού που με το νομοσχέδιο τα αναθέτετε στον ΕΟΔΥ. Προφανώς, ούτε την τεχνογνωσία ούτε τη στελέχωση έχει ο ΕΟΔΥ για να επιτελέσει αυτόν τον ρόλο. Ακόμα και γι' αυτό, όμως, θα χρειάζονταν πολύ μεγάλα κονδύλια σε σχέση με αυτά τα ελάχιστα που εσείς διαθέτετε γι' αυτό. Η αλήθεια, επομένως, είναι ότι επιλέγετε συνειδητά τον φτηνό τρόπο αντιμετώπισης για να προστατέψετε τους ανηλικούς, δηλαδή απαγορεύσεις και καταστολή.

Χειρίστος είναι και ο τρόπος που μεθοδεύσατε την παρούσα νομοθέτηση. Αρχικά δημιουργήσατε στην κοινωνία εσκεμμένα πανικό, τον λεγόμενο «ηθικό πανικό», μέσα από συστηματική υπερπροβολή μεμονωμένων περιστατικών. Θυμάστε στα μέσα ενημέρωσης την περιβόητη μαθήτριά που λιποθύμησε, που έμεινε στην εντατική, κ.λπ.. Κάνετε όλη αυτήν τη φασαρία στα μέσα ενημέρωσης και έρχεστε μετά να νομοθετήσετε με τιμωρητικά και απαγορευτικά μέτρα που όπως σας είπα είναι ακριβώς ο φτηνός τρόπος. Δεν επιλέγετε τον ακριβό τρόπο της πρόληψης, της προστασίας, μέσα από μία κοινωνική κοινοτική προσέγγιση που περιλαμβάνει επαρκείς δημόσιες δομές, διασφαλίζοντας έτσι την έγκαιρη και έγκυρη διάγνωση και αποκατάσταση. Δεν είναι ότι αγνοείτε αυτόν τον δεύτερο δρόμο του ισχυρού κοινωνικού κράτους. Απλά, η επιλογή σας είναι ο φτηνός και επικίνδυνος δρόμος καταστολής.

Προφανώς δεν υποστηρίζω ότι δεν απαιτείται απαγόρευση της χρήσης. Αλίμονο! Επίσης, υποστηρίζουμε τη διεύρυνση των απαγορεύσεων στα μη καπνικά προϊόντα, στα ηλεκτρονικά τσιγάρα, στο άτμισμα, καθώς και στις αρωματικές ουσίες στο άτμισμα ή στο κάπνισμα, το οποίο βεβαίως δεν θέλετε να συμπεριλάβετε.

Η Νέα Αριστερά δεν ασκεί μόνο τεκμηριωμένη κριτική, αλλά αντιπροτείνει ένα νέο νομοσχέδιο για την προστασία ανηλίκων, υιοθετώντας κοινωνική κοινοτική προσέγγιση, αντί της ιατροκεντρικής. Πιστεύει ότι η αποτελεσματική προστασία ανηλίκων απαιτεί ρυθμίσεις πολιτικής που δεν θα βασίζονται στον φόβο της τιμωρίας, αλλά χτίζουν κουλτούρα αλληλοκατανόησης, υπευθυνότητας, αμοιβαίας εμπιστοσύνης, κριτικής σκέψης και υποστηρικτικών κοινωνικών δεσμών.

Γι' αυτό λέμε ότι χρειαζόμαστε ένα νέο νομοσχέδιο που θα δομηθεί σε εξι κομβικά ζητήματα. Αυτό έπρεπε να έχετε φέρει. Δεν φέρατε αυτό.

Πρώτο ζήτημα του νομοσχεδίου που χρειαζόμαστε είναι η πρόληψη και η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας μέσω ενός δικτύου δημόσιων φορέων που εστιάζει στην ενημέρωση και εκπαίδευση γονιών, εκπαιδευτικών, παιδιών και εμπλέκει όλα τα συναρμόδια Υπουργεία Υγείας, Δικαιοσύνης, Παιδείας, Εσωτερικών και δημόσιους φορείς, πρωτοβάθμια υγεία, κέντρα κοινότητας ΟΤΑ, σχολεία, κ.λπ..

Ιδιαίτερος είναι εδώ ο ρόλος των κέντρων πρόληψης κατά των

εξαρτήσεων που λειτουργούσαν επί χρόνια σε τοπικό επίπεδο και τώρα με την αντιμεταρρύθμιση της ψυχικής υγείας τα απαξιώσατε. Να επανέλθει η τομεοποίηση, να πολλαπλασιαστούν τα κέντρα πρόληψης και να στελεχωθούν από εξειδικευμένο προσωπικό. Να διασφαλιστούν οι εργαζόμενοι τους. Στις παραπάνω δράσεις πρέπει να συμμετέχουν οι έφηβοι.

Δεύτερος τομέας είναι η έγκαιρη και έγκυρη διάγνωση, αφενός, στα σχολεία με αναβάθμιση, πολλαπλασιασμό και διεύρυνση των Επιτροπών Διεπιστημονικής Υποστήριξης (ΕΔΥ) σε κάθε σχολική μονάδα και, αφετέρου, στα κέντρα κοινότητας με πολλαπλασιασμό των κέντρων στήριξης παιδιού και οικογένειας.

Τρίτον, πρέπει να γίνει έγκαιρη και έγκυρη αποκατάσταση, πολλαπλασιασμός των ιατρικών διακοπής εξάρτησης από καπνό και αλκοόλ στις δημόσιες δομές με δημιουργία τμημάτων ειδικά για ανηλίκους.

Τέταρτον, χρειάζεται βελτίωση των κοινωνικών παραμέτρων που επιτείνουν το πρόβλημα, δηλαδή διαβίωση και στέγη, φτώχεια, εργασία, εισόδημα, ασφαλιστικές καλύψεις, καθολική και ισότιμη πρόσβαση στην υγεία, προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών και των εφήβων.

Πέμπτον, πρέπει να υπάρξουν δρακόντειοι περιορισμοί σε εταιρείες καπνικών προϊόντων και αλκοολούχων ποτών, απαγόρευση διαφημίσεων για τέτοια επιβλαβή προϊόντα σε χώρους όπου αθλούνται ή διασκεδάζουν τα παιδιά, απαγόρευση χορηγίας ιατρικών συνεδρίων από αυτές τις εταιρείες, αύξηση τιμών για όλα αυτά τα επιβλαβή προϊόντα -καπνός, αλκοόλ, υποκατάστατα, παράγωγα- συμπεριλαμβανομένης αύξησης του ΦΠΑ, υποχρέωση να υπάρχει ταινία σήμανσης για τους κινδύνους κατανάλωσης αλκοόλ από ανηλίκους.

Έκτον, πρέπει να υπάρξει θέσπιση μηχανισμού εποπτείας, αξιολόγησης και παρακολούθησης όλου αυτού του πλαισίου, με βάση επιστημονικά και κοινωνικά κριτήρια, όχι μόνο στατιστικά παραβάσεων, αλλά και με δημοσίευση ετήσιων εκθέσεων που να περιλαμβάνουν και προτάσεις βελτίωσης.

Τώρα, λοιπόν, με δεδομένη αυτήν τη νομοθετική πρόταση της Νέας Αριστεράς, που ακούσατε, μπορώ να διατυπώσω μία ενδελεχή κριτική στα επιμέρους σημεία του νομοσχεδίου.

Πρώτον, το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει καμία απαγόρευση ή τιμωρία για επιχειρήσεις επιβλαβών προϊόντων, όπως πρότεινα στο «σημείο 5» προηγούμενων. Αφήνετε, δηλαδή, τα παιδιά ανυπεράσπιστα απέναντι σε πανίσχυρες επιχειρήσεις. Δεν διστάζετε, μάλιστα, να επαίρεστε ότι κάνατε καμπάνια κατά του αλκοόλ, που μετείχαν και χρηματοδότησαν αλκοολούχα ποτά. Εντάξει, «βάλαμε το λύκο να φυλάει τα πρόβατα».

Δεύτερον, θυμίζω ότι το 2019 σας παραδόθηκε στο Υπουργείο Υγείας ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά του αλκοόλ, θα το καταθέσω στα Πρακτικά.

Τι κάνατε έκτοτε; Τίποτα. Γιατί; Ίσως διότι εκείνο το σχέδιο περιελάμβανε περιορισμούς, όπως αυτούς που πρότεινα, καθώς παρέμβαινε και στις διαφημίσεις και στην αλυσίδα διάθεσης αλκοολούχων προϊόντων.

Δεύτερον, το νομοσχέδιο περιλαμβάνει επίσης το σκανδαλώδες άρθρο 11, σύμφωνα με το οποίο όσοι έχουν πρόστιμο από παλαιότερο έλεγχο σε εφαρμογή του νόμου του 2008 και παρανομήσουν εκ νέου, με τον νέο νόμο, δεν θεωρούνται υπότροποι, ώστε να πάρουν μεγαλύτερο πρόστιμο ή να κλείσουν τις επιχειρήσεις τους.

Τρίτον, ενώ για τις επιχειρήσεις κάνατε αυτά τα άκρως ευνοϊκά, για τους εργαζόμενους σε αυτές, τι κάνατε; Με το άρθρο 10 μεταφέρετε στους εργαζόμενους -πωλητές, σερβιτόρους κ.λπ.- την ευθύνη για τον έλεγχο της ανηλικότητας. Επιπλέον, τους αποδίδετε ποινική ευθύνη, με δύο έως τρία έτη φυλάκισης και χρηματική ποινή. Το ανακοινώσατε θριαμβευτικά ως ποινικοποίηση της ατομικής ευθύνης. Γνωρίζετε πολλούς εργαζόμενους, που να μπορούν να σηκώσουν κεφάλι στους εργοδότες τους και να μην εξυπηρετήσουν πελάτη με τις ατομικές συμβάσεις εργασίας, που -ως επί το πλείστον- υπογράφουν;

Τέταρτον, το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει τίποτα για τα φτωχά παιδιά που αντιμετωπίζουν υψηλότερο κίνδυνο από εξαρτησιογόνες ουσίες. Πόσω μάλλον, όταν όσο κυβερνάτε, αυξάνετε την παιδική φτώχεια, τη φτώχεια, τις ανισότητες, καθιστώντας τα παιδιά

ακόμα πιο ευάλωτα. Θυμίζω ότι ένα στα πέντε παιδιά είναι φτωχά σήμερα, με Κυβέρνηση Μητσοτάκη.

Γι' αυτό η δική μας πρόταση περιλαμβάνει ειδικό πυλώνα για τη βελτίωση των κοινωνικών παραμέτρων, που επιτείνουν το πρόβλημα.

Πέμπτον, το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει προβλέψεις για το ηλεκτρονικό εμπόριο και την κατ' οίκον παράδοση σε ανηλίκους επιβλαβών προϊόντων καπνού και αλκοόλ. Απαντάτε ότι υπάρχει το Kids Wallet. Όλα τα κόμματα σας επεσήμαναν ότι το Kids Wallet είναι δύσκολο να το χειριστεί κανείς και είναι ανεπαρκές για την προστασία που λέτε ότι παρέχει.

Έκτον, το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει μηχανισμό αξιολόγησης νομοθετικού πλαισίου την προστασία ανηλίκων, όπως αυτό πρότεινα στο «σημείο 6» του ενός νέου νομοσχεδίου.

Έβδομον, λέτε ότι κακώς διαμαρτυρόμαστε ότι εισάγετε τώρα αποκλειστικά απαγορευτικά μέτρα, γιατί θα φέρετε αργότερα εθνική στρατηγική για την προστασία ανηλίκων. Αγνοείτε τα στοιχεία της νομοθέτησης; Να το αναρωτηθώ εγώ; Ξεκινάμε από την εθνική στρατηγική με πολλούς άξονες παρέμβασης, που καλύπτουν κάθε πτυχή του θέματος. Περνάμε μετά στο σχέδιο δράσης για κάθε άξονα με εξειδικεύσεις και χρονοδιαγράμματα και τέλος, ακολουθούν οι νομοθετικές πρωτοβουλίες, που πραγματώνουν το σχέδιο. Εσείς αντιστρέψατε τη λογική, καταλήγοντας στον παραλογισμό του παρόντος νομοσχεδίου.

Ειδική μνεία χρειάζεται το Μέρος Ε', δηλαδή, οι υπόλοιπες διατάξεις που αφορούν κυρίως το Υπουργείο Υγείας. Διότι αυτές επιβεβαιώνουν ό,τι είχε πει το 2019 ο Μητσοτάκης, στη συζήτηση για τον προϋπολογισμό: «Εσείς οι αριστεροί...», μας είχε πει, «... θα ανατρίχιάσετε με αυτά που σκοπεύω να κάνω στον χώρο της υγείας».

Πράγματι, το νομοσχέδιο τον επιβεβαιώνει, διότι ανατρίχιάζουμε με το άρθρο 40 που τροποποιεί επί τα χείρω τον ν.5129/2024 που διέλυσε την ψυχική υγεία στον τόπο μας, καθώς κατάργησε την τομεοποίηση και ανατρίχιάζουμε, βεβαίως, με το κλείσιμο ενός τόσο πετυχημένου θεσμού, όπως το ΚΕΘΕΑ. Ανατρίχιάζουμε με το άρθρο 42, που αντί για προσλήψεις γιατρών και προσωπικού, δίνει νέες παρατάσεις σε συμβασιούχους. Ανατρίχιάζουμε με το άρθρο 48, όπου οι κινητές μονάδες υγείας υπάγονται στον ΕΟΔΥ, πράγμα που αλλάζει τον ρόλο τους, αφού αυτές θεσπίστηκαν ως οργανικό στοιχείο της πρωτοβάθμιας υγείας. Ανατρίχιάζουμε με το άρθρο 43, διότι συνεχίζει την αδιαφανή διαχείριση δημοσίου χρήματος, καθώς παρέχει σε ιδιωτικούς φορείς εξαιρέσεις από τον νόμο των δημοσίων συμβάσεων.

Ρώτησα -και βέβαια δεν πήρα απάντηση- το εξής: Είναι τόσο δύσκολο, τόσα χρόνια μετά -από τα δεκαοκτώ- αυτοί οι φορείς να ανεβάζουν τις συμβάσεις τους στο ΕΣΗΔΗΣ; Τόσο δύσκολο να το μάθουν, το οποίο, σημειωτέον, σημαίνει διαφάνεια; Ανατρίχιάζουμε με το άρθρο 41, διότι βλέπουμε ότι τα πολυδιαφημιζόμενα 610.000.000 του Ταμείου Ανάκαμψης για τα νοσοκομεία δεν είναι μόνο καλύτερα των αναγκών, αλλά κινδυνεύουν να μείνουν αναξιοποίητα, γι' αυτό μετακινείται προσωπικό σε όλη την Ελλάδα. Και βέβαια, όπως σας είπα και πριν, ανατρίχιάζουμε με τις διατάξεις για τα κέντρα πρόληψης.

Πιστεύουμε -και θα τελειώσω με αυτό, κύριε Πρόεδρε, παίρνοντας χρόνο από τη δευτερολογία μου- ότι η Κυβέρνησή σας πρέπει κατεπειγόντως να ανατραπεί. Πρώτον, διότι διατυμπανίζετε παραπλανητικούς αριθμούς για το προσωπικό στο ΕΣΥ, αντί να απαντάτε στο πραγματικό ερώτημα. Ενώ έχετε πολλαπλάσιες δημοσιονομικές δυνατότητες, γιατί υποχρηματοδοτείτε το δημόσιο σύστημα υγείας, παρά την κρίσιμότητα που συνεχώς αποδεικνύεται; Διότι είστε αποφασισμένοι να απαξιώσετε το δημόσιο σύστημα, χάρη κερδοσκοπών ιδιωτών, όπως ακριβώς κάνατε έξι χρόνια τώρα, έχουμε δεν έχουμε πανδημία.

Τρίτον, διότι σε ζητήματα προστασίας ανηλίκων κατά της βίας και της κατανάλωσης των προϊόντων, εσείς επιλέγετε συνειδητά τον φθηνό και επικίνδυνο δρόμο της καταστολής, αντί τον επιτυχημένο δρόμο ενός ισχυρού κοινωνικού κράτους. Το ίδιο κάνατε και με άλλους πυλώνες του κοινωνικού κράτους, όπως τα προνοιακά επιδόματα, όπου μειώνονται συνεχώς την αγοραστική τους δύναμη για τους δικαιούχους ή τη στεγαστική κρίση, όπου παίρνετε συστηματικά μέτρα που την οξύνουν αντί να την αμβλύνουν.

Τέταρτον, ειδικότερα στο σημερινό νομοσχέδιο σπεύδετε να φορτώσετε στον ΕΟΔΥ έναν ρόλο που δεν μπορεί να φέρει σε πέρας, του συντονισμού της αστυνόμευσης στις καπνικές αγορές προϊόντων και αλκοόλ. Ο μόνος τρόπος, κατ' εμέ, να εξηγηθεί αυτή η πρεμούρα, είναι η παλαιοδεξιά εμμονή σας στις ρουσφετολογικές διευθετήσεις. Βάζετε, δηλαδή, τον ΕΟΔΥ συντονιστή αστυνόμευσης, διότι θέλετε ο εκάστοτε Υπουργός Υγείας, να μπορεί να παρεμβαίνει στην αγορά. Γι' αυτό αναθέτετε σε υπουργικές αποφάσεις όλες τις σχετικές διατάξεις λειτουργίας και αστυνόμευσης.

Επομένως, έχουμε άλλο ένα νομοσχέδιο που συμπυκνώνει τον σκληρό πυρήνα της πολιτικής σας και άρα, καταδεικνύει τους σοβαρούς λόγους για τους πρέπει κατεπειγόντως να ανατραπείτε. Αυτός ο σκληρός πυρήνας είναι συνδυασμός μιας ιδιαίτερα επιθετικής νεοφιλελεύθερης οικονομικής πολιτικής από τη μια με παλαιοδεξιές μεθόδους διακυβέρνησης από την άλλη, δηλαδή, ρουσφέτια πελατειακές σχέσεις, ψηφοθηρική διασπάθιση του δημοσίου χρήματος, σκάνδαλα, διαφθορά. Το ότι τέτοιες παλαιοδεξιές μέθοδοι βρίσκονται στο DNA της διακυβέρνησης Μητσοτάκη, το αποδεικνύει -άλλωστε- το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Ένα νέο σκάνδαλο σε μια ατελείωτη διαφθορά του κράτους, με τη δημιουργία του καθεστώτος Μητσοτάκη, Σκόλ Ελκικού, λίστα Πέτσα, απευθείας αναθέσεις, με αφορμή την πανδημία και χωρίς πανδημία, υποκλοπές και συγκάλυψή τους, το έγκλημα των Τεμπών και συγκάλυψή του, χάσαμε το μέτρημα!

Υπάρχουν κι άλλοι λόγοι που επιβάλλουν την ανατροπή σας, όπως παραδείγματος χάριν, όταν τα νοικοκυριά δεν μπορούν να βγάλουν το μήνα, ενώ τα κέρδη των μεγάλων επιχειρήσεων πολλαπλασιάζονται ή το ότι σέρνεται η χώρα ολοένα βαθύτερα στην προοπτική ενός γενικευμένου καταστροφικού πολέμου, αρνούμενοι να συνταχθείτε με τη διεθνή κοινότητα, καταδικάζοντας το γενοκτόνο κράτος του Ισραήλ.

Για όλους αυτούς τους λόγους -και κλείνω- ως Νέα Αριστερά εργαζόμαστε για να δημιουργηθούν μια ώρα αρχύτερα οι προϋποθέσεις της ανατροπής της Κυβέρνησης. Και αν αυτό φαίνεται δύσκολο σήμερα ή έχει προβλήματα, δεν πρέπει να έχετε καμία αμφιβολία, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, ότι ο ελληνικός λαός σύντομα θα βρει τρόπο να σας ανατρέψει, αποκτώντας επιτέλους κυβέρνηση που θα εργάζεται για τα δικά του συμφέροντα, τις δικές του αξίες και για το δικό του όνειρο.

Είμαστε στο «παρών» επί της αρχής, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο τώρα έχει η κ. Κουρουπάκη από τη Νίκη.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ας είμαστε ειλικρινείς: «Αποτύχαμε». Η παραδοχή αυτή του Πρωθυπουργού στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δεν αφορά μόνο στο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ, αλλά αντανάκλα το σύνολο της κυβερνητικής πολιτικής. Τα αδιάσειστα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ανάγκασαν τον Πρωθυπουργό να μιλήσει για πελατειακές συμπεριφορές ρουσφετολογικού λογικού χαρακτήρα, αλλά και πάλι δεν φταίει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, αλλά το βαθύ κράτος, μία έννοια αόριστη, ένα θηρίο που λειτουργεί παράλληλα και ανεξάρτητα από κάθε κυβέρνηση χωρίς να υπάρχουν ελεγκτικοί μηχανισμοί και κυρίως χωρίς να υπάρχει πολιτικός υπεύθυνος που να επωμιστεί την ευθύνη για τη δράση του.

Πόσο παράλληλα και ανεξάρτητα λειτουργεί, όμως, το βαθύ κράτος όταν εμπλέκονται κυβερνητικά και κομματικά στελέχη που επωφελούνται μιας ανίερης σχέσης οικονομικής αλληλεξάρτησης και πολιτικής αλληλοεξυπηρέτησης; Σε καταγεγραμμένη συνομιλία φαίνεται να επιδιώκεται η εξαίρεση κάποιου από τον προβλεπόμενο έλεγχο με το επιχείρημα πως ο συγκεκριμένος ωφελοούμενος θα φέρει στη Νέα Δημοκρατία τετρακόσιες ψήφους.

Τι είναι η ψήφος, αγαπητοί συνάδελφοι; Προκαταβολή εξυπηρέτησης ή γραμματίο προς Εξόφληση; Με τις μεθοδεύσεις σας στις επιδοτήσεις που λάμβαναν χώρα στην Κρήτη σε ΑΦΜ αγροτών που δήλωναν παράνομα εκτάσεις σε όλη την επικράτεια, καταφέρατε την απόλυτη νόθευση του εκλογικού αποτελέσματος.

Ο κ. Μητσοτάκης, Πρωθυπουργός από το 2019, παρουσιάζει ως απλός θεατής στην αποσύνθεση της χώρας. Δεν γνώριζε τις προβληματικές αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο; Τη διαφθορά στις πολεοδομίες; Αγνοούσε τόσα χρόνια το βαθύ κράτος και το ανακάλυψε ξαφνικά μετά την εισαγγελική έρευνα από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα;

Πρόκειται παρεμπιπτόντως για την ίδια εισαγγελέα που παρενέβη το 2024 κάνοντας συστάσεις για το θέμα των Τεμπών, προτείνοντας αλλαγές στο Σύνταγμα. Τότε ο κ. Γεωργιάδης τις θεώρησε απαράδεκτες και ζήτησε μάλιστα την τιμωρία της από τα θεσμικά όργανα των Βρυξελλών. Θα εξυπηρετούσε η τιμωρία της σήμερα τη Νέα Δημοκρατία και μάλλον είναι απογοητευτικό για εσάς που οι ευρωπαϊκοί θεσμοί αφήνονται να κάνουν τη δουλειά τους απερίσπαστοι.

Με ενδιαφέρον περιμένουμε επίσης να δούμε αν επιβεβαιωθεί η φημολογία που θέλει το ξεσκόνισμα από τις ευρωπαϊκές αρχές του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης με τα ποσά να αφορούν πολλά δισεκατομμύρια ευρώ. Όπως λέτε συχνά, καθαρός ουρανός αστραπές δεν φοβάται. Να δούμε τώρα αν ο δικός σας γαλάζιος ουρανός που σκεπάζει τις παράνομες συναλλαγές με τους «φραπέδες» και τους «χασάπηδες», θα έπρεπε να φοβάται τον κεραυνό της Νέμεσις.

Αποτύχατε, λοιπόν, κύριε Μητσοτάκη. Παραδοχή του ίδιου Πρωθυπουργού που λίγες μέρες πριν με μια εμφάνιση guest star στο Εθνικό Κοινοβούλιο μάς κατηγόρησε για την πρωτοβουλία στήριξης της πρότασης της κ. Καρυστιανού, υποστηρίζοντας ότι συγκρούεται όχι μόνο με την αλήθεια και τη λογική, αλλά και με την ίδια την ηθική. Μπορεί να μιλήσει σήμερα ο Πρωθυπουργός της χώρας για αλήθεια και ηθική μετά από αυτήν την πρωτοφανή διαπόμπευση της Ελλάδας σε όλη την Ευρώπη;

Η επιχείρηση που οργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης περιελάμβανε παρακολουθήσεις μελών της Κυβέρνησης και πολλών ακόμα παραγόντων. Τραγική ειρωνεία, παρακολουθείται η Κυβέρνηση του «Predator»! Ένα από τα πρόσωπα που φέρεται να εμπλέκεται στο σκάνδαλο του Οργανισμού είναι και ο κ. Μελάς, υποψήφιος Ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας στις εκλογές του 2019, ενώ το 2021 διέταξε και επικεφαλής του ΟΠΕΚΕΠΕ. Σε μία από τις καταγεγραμμένες συνομιλίες του που είδαν το φως της δημοσιότητας, συζητά με τον Γενικό Γραμματέα κ. Κοροβέση για την αμοιβή που θα λάμβανε για τις παράνομες εξυπηρετήσεις του και η συζήτηση κλείνει με την ψυχρή αποδοχή «κάθεσαι στην καρέκλα σου και σου έρχονται 30 χιλιάρικά».

Παρουσιάζοντας το ευρωψηφοδέλτιο το 2019, παρόντος του κ. Μελά, ο κ. Μητσοτάκης υποστήριξε πως πρόκειται για ανθρώπους με ποιότητα και αυτό είναι που ξεχωρίζει τη Νέα Δημοκρατία από τα υπόλοιπα κόμματα. Ειλικρινά χαίρομαστε, κύριε Μητσοτάκη, που αντιλαμβανόμαστε την ποιότητα διαφορετικά από εσάς, αλλά πλέον να ξέρετε πως αυτό το αντιλαμβάνεται και ο ελληνικός λαός.

Για πρώτη φορά έγιναν αποδεκτές οι παραιτήσεις ενός Υπουργού και τριών Υφυπουργών της Κυβέρνησης που παραιτήθηκαν επικαλούμενοι λόγους πολιτικής ευθιξίας. Μα πότε ανακάλυψε την πολιτική ευθιξία η Νέα Δημοκρατία, όταν αυτό τον όρο τον αγνοεί ακόμα και ο Πρόεδρός της;

Ο κ. Μητσοτάκης ανέλαβε πρόσφατα τόσο την πολιτική ευθύνη για το δυστύχημα των Τεμπών όσο και το βάρος της ευθύνης για το τεραστίων διαστάσεων σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Ο ίδιος, προφανώς, δεν γνωρίζει τι σημαίνει πολιτική ευθιξία, ώστε να αναλάβει και εκείνος τις συνέπειες των ευθυνών του, ενώ την ίδια στιγμή κάνει δεκτές τις παραιτήσεις Υπουργών του για τον ίδιο λόγο. Κατηγόρησε για αθλιότητα την προβλεπόμενη δημοκρατική διαδικασία και τη συζήτηση σύστασης προανακριτικής εναντίον της παράταξης που έφερε, όπως είπε, τη δημοκρατία στην Ελλάδα. Έτσι αντιλαμβάνεστε εσείς τη δημοκρατία; Ή η Νέα Δημοκρατία αποτελεί ένα ελαστικό περιβάλλον που ευνοεί τέτοιες πολιτικές απάτες σε επίπεδο Μαξίμου;

Σε συζήτηση του κ. Καρασαρίνη, Γραμματέα Αγροτικών Φορέων της Νέας Δημοκρατίας, με πρώην Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ, εμφανίζεται να τον συμβουλεύει να μιλάει μόνο με Μαξίμου, γιατί

αυτοί τα κανονίζουν. Θα έχει ενδιαφέρον για την ελληνική κοινωνία να διευκρινιστεί ποιοι κανονίζουν τις παράνομες επιδοτήσεις μέσα στο κυβερνητικό κτίριο.

Στη συνείδηση του κόσμου το Μαξίμου δεν είναι ένα παράκεντρο του βαθέος κράτους, αλλά ένα συμβολικό κτίριο που στεγάζει τον Πρωθυπουργό και την Κυβέρνησή του. Στις τελευταίες συνομιλίες που είχε ο κ. Ξυλούρης, αναφέρθηκε στο όνομα του κ. Μητσοτάκη, ενώ ο κ. Σαλμάς είπε σε πρόσφατη συνέντευξή του πως είχε ενημερώσει τον Πρωθυπουργό για τον ΟΠΕΚΕΠΕ και ήταν απόλυτα γνώστης της κατάστασης. Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός μετουσίωσε τη μεταρρύθμιση σε απορρύθμιση και το επιτελικό σε επιλεκτικό κράτος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σύνθημα της σημερινής ημέρας θα μπορούσε να είναι: «Όπου υπάρχει καπνός υπάρχει και φωτιά». Υπάρχει καπνός από τις φωτιές που κατακαίουν την ελληνική επικράτεια. Υπάρχει και ο διαφορετικός καπνός από τη φωτιά που κατέκαψε την κυβερνητική αξιοπιστία ή όση από αυτήν είχε απομείνει, γιατί η υπόλοιπη είχε καεί στην πυρόσφαιρα των Τεμπών.

Από την άλλη έχουμε σήμερα προς συζήτηση και το νομοσχέδιο για τον καπνό και τα καπνικά προϊόντα, που υπό κανονικές συνθήκες θα έπρεπε να είναι και το μοναδικό μας θέμα συζήτησης, τα προϊόντα καπνού και αλκοόλ και η προστασία των ανηλίκων.

Η καθυστέρηση στην εισαγωγή ενός νομοσχεδίου για την προστασία των παιδιών από το κάπνισμα και το αλκοόλ δείχνει έλλειψη μιας στοχευμένης πολιτικής για την αντιμετώπιση του οξυτάτου αυτού προβλήματος. Σύμφωνα με την έρευνα της ESPAD για το 2024, τα ποσοστά κατανάλωσης καπνού και αλκοόλ από ανηλίκους στην Ελλάδα είναι αυξημένα, όπως και τα περιστατικά ακραίας μέθης από τους εφήβους.

Είναι αναγκαίο ένα αυστηρό πλαίσιο κανόνων που θα αφορά παράλληλα και όλα τα εναλλακτικά προϊόντα καπνού, των οποίων τη χρήση τους από τους νέους ολοένα και αυξάνεται, ώστε να αποφευχθούν κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία λόγω της εθιστικότητάς τους. Σήμερα τα προϊόντα αυτά διατίθενται στην αγορά χωρίς έλεγχο και χωρίς ενημέρωση σχετικά με τα συστατικά τους και τους κινδύνους που εγκυμονεί η χρήση τους. Δεν υπάρχει καμία εξειδικευμένη ρύθμιση για την αγορά αλκοολούχων ποτών και καπνικών προϊόντων από το ίντερνετ. Πολλά ηλεκτρονικά καταστήματα αρκούνται στην ταυτοποίηση του πελάτη μόνο με τη θετική του απάντηση στο ερώτημα αν είναι πάνω από δεκαοχτώ χρονών.

Με τη δυνατότητα αντικαταβολής και την εξόφληση στον διανομέα δεν ταυτοποιείται ο τελικός χρήστης. Σημαντική παράμετρος είναι επίσης η ελεύθερη διάθεση στα φαρμακεία αυτοκόλλητων και τσιγλών νικοτίνης που θα έπρεπε να ρυθμιστεί η πώλησή τους στο παρόν νομοσχέδιο.

Το κράτος οφείλει να λάβει προληπτικά μέτρα για την προστασία της υγείας των ανηλίκων, στοχεύοντας αφενός μεν στον περιορισμό της διαθεσιμότητας και της προσβασιμότητας των προϊόντων αυτών, αφετέρου δε στην αποτροπή της άμεσης και έμμεσης προώθησης των προϊόντων αυτών προς τους ανηλίκους.

Υπάρχουν σοβαρά κενά στην πολιτική υγείας της χώρας. Το ΕΣΥ είναι υπό κατάρρευση, χρόνια υποστελεχωμένο, δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις αυξημένες ανάγκες φροντίδας και αντιμετώπισης της εξάρτησης από καπνό και αλκοόλ στους εφήβους.

Το νομοσχέδιο δεν αντιμετωπίζει τις αιτίες που οδηγούν στην έναρξη του καπνιστικού και κατανάλωσης αλκοόλ σε νεαρή ηλικία. Η κρίση της οικογένειας, τα λάθος πρότυπα της κοινωνίας, η έλλειψη ελπίδας για το μέλλον έχουν ως αποτέλεσμα τη ροπή προς τις εξαρτήσεις στις οποίες τα παιδιά μας ψάχνουν διέξοδο.

Πολιτικές εκφοβισμού και τιμωρητικές δεν αρκούν για τον περιορισμό του φαινομένου. Δεν αντιμετωπίζεται αυτό το πολυσύνθετο πρόβλημα με κυρώσεις, ψηφιακά μητρώα και ψηφιακές εφαρμογές πορτοφολιών. Πρέπει να σχεδιαστεί μια πολιτική ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, με τη συνεργασία και άλλων υπουργείων για μια συντονισμένη ανάληψη δράσης ενημέρωσης και εκπαίδευσης των νέων για ζητήματα που επηρεάζουν την υγεία των ανηλίκων.

Στην Ελλάδα μόνο το 31% των μαθητών δηλώνει ότι έχει λάβει ενημέρωση για παράνομες ουσίες, ενώ σε ποσοστό άνω του 49% έχει ενημερωθεί για το αλκοόλ και μόλις το 38% για τον καπνό. Η πρόληψη είναι η πιο ουσιαστική παρέμβαση.

Αλήθεια, τι έκανε η Κυβέρνηση τα τελευταία επτά χρόνια για να στηρίξει την πρόληψη; Τίποτα. Ο Εθνικός Οργανισμός Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων που υποτίθεται ότι θα ενοποιούσε και θα εκσυγχρόνιζε τις υπηρεσίες πρόληψης και αντιμετώπισης έφερε αντίθετα αποτελέσματα. Δομές με ιστορία δεκαετιών αποδυναμώθηκαν, τα υπάρχοντα κέντρα πρόληψης είναι υποστελεχωμένα, ενώ δεν υπάρχει καμία ουσιαστική δέσμευση για ανανέωση των συμβάσεων μετά τον Νοέμβριο του 2025. Ταυτόχρονα υπάρχει απουσία οποιασδήποτε πρόβλεψης και δέσμευσης για τη συνέχιση ύπαρξης των εβδομήντα πέντε κέντρων πρόληψης μετά το 2027.

Πώς θα στηρίξετε την πρόληψη, κύριε Υπουργέ; Χωρίς σχολικούς ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς στα σχολεία; Χωρίς την ενίσχυσή του ΕΣΥ; Εξομνώντας μόνο τις αρετές του Kids Wallet; Πρόκειται ασφαλώς για λανθασμένη ανάγνωση του προβλήματος και ανεπαρκή αντιμετώπισή του.

Το νομοσχέδιο δεν αντιμετωπίζει τις εμπορικές πρακτικές προώθησης και διαφήμισης των τσιγάρων και άλλων καπνικών προϊόντων και του αλκοόλ από το μάρκετινγκ. Τα παιδιά, όπως είναι γνωστό, είναι εύαλτα και εύκολος στόχος σε ό,τι προβάλλεται ως μόδα ή ως μια κοινωνικά αποδεκτή συνήθεια. Αν δεν υπάρξει μια καθολική απαγόρευση στην προβολή προϊόντων καπνού, οι εμπλεκόμενες εταιρείες πάντα θα βρίσκουν τρόπους να προωθούν το προϊόν τους σε ακόμη νεότερες ηλικίες.

Κυρίες και κύριοι, θεωρούμε ότι πρέπει να θεσπιστούν μέτρα προληπτικά για την προστασία των νέων από τις εξαρτήσεις μέσω μιας συντονισμένης ενημέρωσης και εκπαίδευσης των νέων και της ευρύτερης κοινωνίας για ζητήματα που επηρεάζουν την υγεία των ανηλίκων. Η διάθεση ποτών χωρίς αλκοόλ, αλλά και ο έλεγχος στη διακίνηση αλκοόλ και καπνού μέχρι τον τελικό δέκτη είναι μέτρα που μπορούν να προστατεύσουν τους εφήβους.

Εμείς εκφράσαμε τις ανησυχίες μας και κατά τη διάρκεια των επιτροπών για τη γενικότερη κυβερνητική μεθόδευση της ψηφιοποίησης κάθε πτυχής του πολίτη, κυρίως στη ζωή των παιδιών. Διατυπώνουμε λοιπόν την αντίθεσή μας στις προβλέψεις του νομοσχεδίου για το Kids Wallet, όχι επειδή είμαστε φοβικοί απέναντι στην τεχνολογία. Η τεχνολογία από μόνη της είναι ένα μέσο. Η χρήση της σε συνδυασμό με τις προθέσεις την κάνει επωφεληή ή επιζήμια. Γιατί όμως θα πρέπει ακόμα και τα παιδιά να εισάγονται στον κόσμο του ψηφιακού ελέγχου;

Τα παιδιά είναι το μέλλον της χώρας μας και είναι χρέος μας να τα προστατεύσουμε, παρέχοντάς τους όλα τα εφόδια που θα καλλιεργήσουν την κριτική τους σκέψη, αλλά και την αυτογνωσία τους. Η δήλωση του Πρωθυπουργού πως πρέπει να σπάσει το απόστημα δεν βοηθάει προς αυτήν την κατεύθυνση, γιατί ο κ. Μητσοτάκης αδυνατεί να καταλάβει πως ο ίδιος αποτελεί το απόστημα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος-NIKH)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Επειδή πριν, κύριε Πολάκη, δεν ήσασταν στην Αίθουσα και δημιουργήσατε μια φασαρία χωρίς λόγο σε σχέση με τον κύριο Υπουργό που ζήτησε τον λόγο, θέλω να σας πω ότι αυτό αναφέρεται στο άρθρο 64 παράγραφο 2 και θα σας παρακαλούσα την επόμενη φορά να διαβάσετε τον Κανονισμό, έτσι ώστε...

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Τι ακριβώς λέει το άρθρο 64;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Το άρθρο 64 λέει: «Στις συζητήσεις νομοσχεδίων και προτάσεων νόμου ο λόγος δίνεται πρώτα στους αρμόδιους Υπουργούς, αν το ζητήσουν, διαφορετικά προτάσσονται οι εισηγητές και οι τυχόν ειδικοί αγορητές και Βουλευτές όσοι και οι αριθμοί των Κοινοβουλευτικών Ομάδων κατά σειρά προσδιοριζόμενη από τη δύναμη των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, με εναλλαγή των ομιλητών, κατ' εξαίρεση του άρθρου 65 παράγραφο 4. Στο στάδιο

αυτό μπορούν να πάρουν μια φορά Υπουργοί για τέσσερα λεπτά της ώρας και οι Πρόεδροι Κοινοβουλευτικών Ομάδων ή αναπληρωτές εκπρόσωποι για δύο λεπτά της ώρας».

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινός): Παρακαλώ.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Ο λόγος που αντέδρασα προηγούμενως είναι ο εξής και ήσασταν κι εσείς Πρόεδρος πολλές φορές που έχει συμβεί αυτό.

Ο κ. Γεωργιάδης έχει σύστημα, όταν θέλει, να παίρνει όχι μία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινός): Κύριε Πολάκη...

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Άρα, μετά απ' αυτήν τη φορά που πήρε, δεν θα του ξαναδοθεί ο λόγος μέχρι την ομιλία του. Αυτό είναι. Δεν θα του ξαναδοθεί ο λόγος μέχρι την ομιλία του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινός): Κύριε Πολάκη, πρώτον αυτό που κάνατε πριν ήταν λάθος και πιστεύω ότι πρέπει να ζητήσετε συγγνώμη σε μένα για τον τρόπο που συμπεριφερθήκατε. Από εκεί και πέρα...

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Όχι, να σας πω, κύριε Πρόεδρε. Δεν θα ζητήσω συγγνώμη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινός): Δεν το περίμενα.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Ακούστε με. Διότι είναι η πρώτη φορά που στη διαδικασία της ομιλίας των ειδικών αγορητών παρεμβάλλεται Υπουργός. Άμα μου βρείτε και άλλη μία φορά που να έχει συμβεί αυτό, ό,τι θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινός): Κύριε Πολάκη, δυστυχώς με τη δική σας λογική...

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Δεν υπάρχει αυτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινός): Δυστυχώς με τη δική σας λογική...

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Δεν υπάρχει. Το έχετε δει πουθενά; Έχετε ξαναδεί νομοσχέδιο που να συμβαίνει αυτό; Δεν υπάρχει τέτοιο πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινός): Δυστυχώς έχετε δική σας λογική.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Πολλές φορές.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Ανάμεσα στους ειδικούς αγορητές; Ποτέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινός): Εγώ σας λέω τι λέω το άρθρο 64 παράγραφος 2. Είναι από τη μία η λογική σας και από την άλλη αυτό που λέει το άρθρο 64. Δυστυχώς δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Δεν θα ξαναδώσετε τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινός): Εγώ θέλω να σας πω ότι την προηγούμενη στιγμή κάνατε λάθος και φωνάξατε άνευ λόγου στην Αίθουσα, χωρίς λόγο και χωρίς καμία ουσία. Αυτό ήθελα να πω εγώ όσον αφορά εμένα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 4 Ιουλίου 2025.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφος 2 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1155/30-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Έβρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Αναστάσιου (Τάσου) Δημοσχάκη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Επιτακτική η αναθεώρηση του ποσοστού ενίσχυσης για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης και τον Έβρο, στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-73-2.3 του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027!».

2. Η με αριθμό 1127/24-6-2025 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής κ. Χριστίνας Σταρακά προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Εργασιακή αποκατάσταση των εργαζομένων στους πρώην φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών».

3. Η με αριθμό 1128/24-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα προς τον

Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Αποκατάσταση επαρχιακού δρόμου στην Δημοτική Ενότητα (ΔΕ) Αποδοτίας Δήμου Ναυπακτίας».

4. Η με αριθμό 1152/30-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Μαγνησίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Βασιλείου Μεταξά προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Για την άθλια κατάσταση στο 27^ο Δημοτικό Σχολείο Βόλου».

5. Η με αριθμό 1151/30-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς κ. Αθανάσιου Ηλιόπουλου προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Συμβατότητα των παλαιότερων δηλώσεων του Υπουργού με το Ευρωπαϊκό και Διεθνές Δίκαιο και τις αρχές του κράτους δικαίου».

6. Η με αριθμό 1157/30-6-2025 επίκαιρη ερώτηση της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας και Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη με θέμα: «Αστυνομική βία και αυθαιρεσία εις βάρος γυναίκας εκπαιδευτικού στην Κυψέλη».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφος 2 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1136/25-6-2025 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Α' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής κ. Ουρανίας Θρασκιά προς τον Υπουργό Υγείας με θέμα: «Σχετικά με τη δημιουργία Υπηρεσίας Ψυχολόγων στο Εθνικό Σύστημα Υγείας».

2. Η με αριθμό 1129/24-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Συγκεντρωτισμός, αδιαφάνεια και αποτυχία στη διαχείριση απορριμμάτων».

3. Η με αριθμό 1153/30-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς και Βουλευτή Μεσσηνίας κ. Αλέξανδρου Χαρίτσι προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Ποιες θα είναι οι συνέπειες για τους αγρότες και η επόμενη μέρα για τις αγροτικές ενισχύσεις μετά το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ».

4. Η με αριθμό 1143/30-6-2025 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Ευβοίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής κ. Αικατερίνης Καζάνη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Ανησυχίες για την επίδραση υπόγειων καλωδίων υπερυψηλής τάσης στον Μύτικα Χαλκίδας».

5. Η με αριθμό 1134/24-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κ. Χαράλαμπου (Χάρη) Μαμουλάκη προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Τα αναξιόποιhta νερά του Αλμυρού Ποταμού Ηρακλείου Κρήτης».

6. Η με αριθμό 1135/24-6-2025 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Α' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κ. Αικατερίνης Νοτοπούλου προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας με θέμα: «Η κατάσταση στο Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Παιδιών με Αναπηρία Θεσσαλονίκης "Άγιος Δημήτριος" συνεχίζει να μας προβληματίζει».

7. Η με αριθμό 1141/27-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Κορινθίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κ. Γεωργίου Ψυχογιού προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Ανάγκη άμεσης στήριξης της φοιτητικής στέγης, των υποδομών και του προσωπικού στις σχολές του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην Κόρινθο».

ΑΝΑΦΟΡΕΣ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 5441/16-5-2025 ερώτηση του Βουλευτή Δράμας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής κ. Αναστάσιου Νικολαΐδη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Καταχρηστική η αιφνίδια τροποποίηση των όρων σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με επιβολή υψηλής μηνιαίας χρέωσης παγίου».

2. Η με αριθμό 1040/7-11-2024 ερώτηση της Βουλευτού Επικρατείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κ. Έλενας Ακρίτα προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Η ψυχική υγεία αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα. Σοβαρές ελλείψεις στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής».

3. Η με αριθμό 5475/19-5-2025 ερώτηση του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Και τα Κύθηρα στον βωμό των μεγάλων εταιρειών».

Προχωρούμε τη διαδικασία και πάμε τώρα στον κ. Μπιμπίλα από την Πλεύση Ελευθερίας, ο οποίος έχει τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΠΙΜΠΙΛΑΣ: Ευχαριστώ.

Καλημέρα σε όλους. Αν και νομίζω ότι δεν θα είμαι ευχάριστος.

Έχουμε μιλήσει αρκετά σε επιτροπές και διεξοδικά είπαμε και τις αντιρρήσεις μας και αναλύσαμε και τα άρθρα, όμως δράττομαι της ευκαιρίας γιατί θέλω να είμαι ξεκάθαρος, όσο και αν δυσανεχθούν κάποιοι εδώ μέσα.

Δυστυχώς μπαίνουν με τις καλύτερες προθέσεις οι νεότεροι -δεν εννοώ σε ηλικία, εννοώ οι νεοεισαχθέντες Βουλευτές- αλλά αυτό που αντιμετωπίζουμε από τις συνθήκες που επικρατούν εδώ δεν είναι καθόλου ελπιδοφόρο και είναι πολύ ψυχοφθόρο.

Όταν μπήκαμε εδώ ακριβώς πριν από δύο χρόνια εγώ προσωπικά δεν φανταζόμουν ότι θα ήταν έτσι. Αισθάνομαι ότι ανάμεσά μας -ευτυχώς δεν μιλώ για το σύνολο- βρίσκονται άνθρωποι όχι καθαροί. Ακούμε συνεχώς για μίζες, για λωποδύτες, για απάτες, για συγκαλύψεις, για κλεψιές. Όλα αυτά συνθέτουν σε εμάς που είμαστε ευαίσθητοι καλλιτέχνες μια δυστοπία.

Πιστεύετε ότι ένας έντιμος καθαρός άνθρωπος μπορεί να μένει αδιάφορος μπροστά σε όλο αυτό το σκοτάδι που βρίσκεται γύρω του ή νομίζετε ότι μπορεί να φιμώσετε τις ανεξάρτητες φωνές με τις βρωμιές των πρώην και των νυν; Άσε που πολλοί από τους πρώην δήθεν σοσιαλιστές έχουν βρεθεί στις υπουργικές θέσεις των νυν. Πώς να μην οργιζόμαστε; Πώς να μην έχουμε κριτική στάση απέναντι σε όλη αυτήν την κυβερνητική πολιτική;

Από πού να το πρωτοπιάσει κανείς; Παρακολουθήσεις ανέντιμες και παράνομες, φονικό ναυάγιο στην Πύλο, εξακόσιοι νεκροί στον πάτο της θάλασσάς μας και απορώ πώς δεν βαραίνουν τις ψυχές όλων εδώ μέσα. Όλοι μαζί τους σπρώξαμε στον θάνατο, γιατί όλοι μαζί τα ανεχόμαστε όλα. Το έγκλημα των Τεμπών, πενήντα επτά αδικοχαμένοι άνθρωποι κυρίως νέοι και ένας που βρίσκεται ακόμα σε κώμα και που δεν τον υπολογίζετε. Λέτε πενήντα επτά, όμως πενήντα οκτώ είναι τα θύματα από την αδιαφορία και τη ρεμούλα και δεκάδες άλλοι με ψυχικά τραύματα.

Το μπάζωμα και η μεταφορά χωμάτων μαζί με τα ανθρώπινα μέλη που τα έψαχναν οι γονείς των χαμένων παιδιών, όλα αυτά δεν βαραίνουν τις ψυχές σας; Εδώ είμαστε μόνο γραφειοκράτες ή έχουμε και ψυχές που πάλλονται; Εγώ τουλάχιστον, είμαι μία ψυχή παλλόμενη και όλο αυτό που συμβαίνει εδώ μέσα, με κάνει να το βλέπω αρνητικά.

Έρχομαι στην απίστευτη απάτη του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπου αφού πληρώσατε και χρηματίσατε απατεώνες, κάνετε ως και την Κρήτη μπλε. Ποιος θα μας πει αυτά τα τεράστια πρόστιμα, αν θα πληρωθούν από όλο τον ελληνικό λαό ή από τους απατεώνες που τα έκλεψαν και τα έβαλαν στην τσέπη τους; Σας πληροφορώ ότι οι συγγενείς μου στην Ελάτεια Λοκρίδος -δεν το ήξερα, μου το κατήγγειλαν τώρα- εδώ και χρόνια είχαν απευθυνθεί στον τοπικό ΟΠΕΚΕΠΕ της Λαμίας για να καταγγείλουν ότι από τα δικά μας τα χωράφια, της οικογένειάς μου δηλαδή, primoδοτούντο άλλοι και τους έδιωχναν. Και τους είπαν, τι σας πειράζει εσάς, αφού θα πάρετε και εσείς επιδότηση να πάρουν και κάποιοι άλλοι από τα ίδια χωράφια; Αυτή είναι η Ελλάδα του σήμερα. Εγώ ντρέπομαι για λογαριασμό όλων.

Ακολουθεί -όπως διαβάζω- και ένα άλλο μεγάλο σκάνδαλο, αυτό του «Καλυψώ» που αφορά τους ελέγχους των ευρωπαϊκών αρχών στον Πειραιά για μη εκτελωνισμό κινεζικών προϊόντων, ζημία μαμούθ της τάξης των 700 εκατομμυρίων.

Άσε πια τη σύμπλευση με το φονικό Ισραήλ που σκοτώνει, αφανίζει, κονιορτοποιεί πόλεις και ψυχές ανθρώπων. Ας καμαρώνετε, λοιπόν, από τις αμφισβητούμενες δημοσκοπήσεις σας

και ας αλλάζετε συνεχώς πρόσωπα.

Ξέρετε τι λέει ο λαός, αυτός ο σοφός λαός; Άλλαξε ο Μανωλός και έβαλε τα ρούχα του αλλιώς. Ακριβώς αυτό συμβαίνει σήμερα. Όμως, κανείς δεν είναι άμοιρος ευθυνών. Ακόμα και ο λαός που ψηφίζει δημοκρατικά, ψηφίζει και ρίχνει την τύχη του στα βράχια, ο λαός ευτυχώς όχι όλος, αλλά ένα μικρό τμήμα του, που ανάμεσα του είναι κλέφτες και απατεώνες, που συνεργάζονται με τους αντίστοιχους υψηλόβαθμους απατεώνες.

Θα γίνει ποτέ αυτοκριτική; Πότε; Ποτέ. Θα αντιληφθείτε ότι αυτό δεν πάει άλλο; Θα αντιληφθείτε ότι με τα έργα σας, κάποιους από εμάς, μας κάνετε να ντρεπόμαστε που είμαστε ανάμεσά σας; Και ας μπαίνουμε με τις αγαθότερες των προθέσεων, απογοητευόμαστε. Απογοητευόμαστε και από την ασυνεννοησία όλων των υπολοίπων. Και νιώθετε αλήθεια, ωραία για όλα αυτά; Πόσα άλλα σκάνδαλα θα πεταχτούν ως λάσπη στα πρόσωπά μας και θα πρέπει εμείς να τα ανεχόμαστε με τη διαρκή συγκάλυψη;

Βάζετε μετά τα τρολ σας ή κάποιους εγκατεστημένους σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς να μας χλευάζουν για άσχετα με τη Βουλή θέματα, σε ένα οργανωμένο σχέδιο για να κρύβονται κάποιοι οι πομπές. Ως πού θα φτάσει αυτή η κατράκυλα; Και ας πάρει μετά τα λεγόμενά μου ο γνωστός, πρωινός, κωμικός σχολιαστής του προσφιλούς σας σταθμού για να κάνει τα επιθεωρησιακά φθηνά νουμεράκια του με τα «ασαχλεψίσια» αστειάκια του εις βάρος εμού, εις βάρος της Προέδρου μας, της κ. Κωνσταντοπούλου και εις βάρος πολλών από εδώ μέσα. Με ποιο δικαίωμα το κάνει αυτό το πράγμα; Αυτό είναι κριτική;

Ας συνεχίζετε λοιπόν έτσι, να μας κουνάτε το δάχτυλο ως αδέκαστοι, γιατί κάνουμε -λέει- επιθετική πολιτική, επιθετική αντιπολίτευση. Αυτό θα κάνουμε και θα συνεχίσουμε να το κάνουμε. Αλήθεια, πού είναι κ. Βορίδης που μιλούσε τόσο απαξιωτικά για την κ. Κωνσταντοπούλου; Λούφαξε κι αυτός κάτω από το βάρος των αποκαλύψεων.

Πόσο πια θα εκμαυλίσουν ακόμα οι πολίτες αυτής της χώρας για να γίνουν καθ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν με τους εκμαυλιστές τους; Μέσα σε ένα πανηγύρι οργισμένου παραβατικότητας και μέσα σε όλο αυτό το μη διαφανές περιβάλλον, μέσα σε ένα δυστοπικό σκοτεινό κόσμο, φέρνεται ένα, ούτως ή άλλως, χρήσιμο νομοσχέδιο -όχι όμως τόσο ψαγμένο- για να χρυσώσετε το χάπι ότι υπάρχει πραγματικό ενδιαφέρον για το καλό του λαού. Μα, αν υπήρχε πραγματικό ενδιαφέρον για το καλό του λαού, θα είχατε βρει τρόπους να ανακουφίσετε το τμήμα του φτωχοποιημένου λαού, θα είχατε πετύχει τη μείωση των τιμών των προϊόντων, θα είχατε επαναφέρει τον 13^ο και 14^ο μισθό, θα είχατε μονιμοποιήσει τους εποχικούς πυροσβέστες, όπως φωνάζει εδώ και δυο χρόνια η Ζωή Κωνσταντοπούλου, θα είχατε κάνει μια ουσιαστική αύξηση μισθών που δεν θα είχε τέτοια μεγάλη διαφορά από τους μισθούς που υπάρχουν εδώ μέσα και πρέπει να ντρεπόμαστε γι' αυτό.

Αλήθεια, θα δίνετε κάτι περισσότερο για τον πολιτισμό; Με τι; Μα, ασφαλώς, με τα ποσά που λεηλατήθηκαν και εκλάπησαν μέσα από την παραβατικότητα και την παρανομία.

Ας περάσω τώρα και στο νομοσχέδιο. Όπως είπα και στις επιτροπές, ο νόμος ορίζει ότι ανήλικος είναι ο κάτω των δεκαοχτώ. Όμως, υπάρχουν και κάποιοι άλλοι νόμοι του κράτους που δίνουν ψήφο στα δεκαεπτά και άδεια οδήγησης στα δεκαεπτά και μάλιστα, με τη χρονιά γέννησης του ατόμου, οπότε μπορεί και στα δεκαέξι και τρεις μήνες, δεκαέξι και τέσσερις μήνες, κάποιος και να ψηφίζει και να οδηγεί.

Όμως, με ποιο σκεπτικό αυτό τον πολίτη που του δίνεις το δικαίωμα και να ψηφίζει και να οδηγεί, θα του απαγορεύεις με πρόστιμα να καπνίζει; Κατ' αρχάς χρειάζεται οργανωμένη ενημέρωση από την πολύ μικρή ηλικία για να καταλάβουν οι νέοι μας τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος και του αλκοόλ, γιατί πολύ συχνά θηρνούμε νέους κάτω από την επήρεια του αλκοόλ που παραβιάζουν τον κώδικα οδικής κυκλοφορίας και τους χάνουμε δυστυχώς, πάνω στην ασφάλτο.

Προσωπικά, έχω πάει σε πάνω από τριάντα κηδείες στο διάβα αυτών των χρόνων, φιλικών μου, νεαρών ανθρώπων που χάθηκαν πάνω στην ασφάλτο. Οι δε καπνιστές, πέρα από το ότι επιβαρύνουν από μικρή ηλικία την προσωπική τους υγεία, επιβαρύνουν

δραματικά και τη δημόσια υγεία για να μπορέσει να επανέλθει η υγεία τους σε ανεκτά πλαίσια.

Σας έχω ήδη πει στις επιτροπές ότι προέρχομαι από μια οικογένεια με δύο γονείς με πολύ θλιβερούς θανάτους: Του πατέρα μου στα σαράντα εννέα χρόνια που ήμουν ένα δωδεκάχρονο παιδί που βίωσα κάτι πάρα πολύ σκληρό, έναν χαμό από καρκίνο του πνεύμονα οδυνηρό, γιατί τότε δεν υπήρχαν τα φάρμακα κατά του πόνου που έγιναν με το θάνατο της Τζένης Καρέζη, της αδελφής μου. Της μητέρας μου που από τα ογδόντα στα ογδόντα επτά της, ήταν ζωντανή νεκρή πάνω σε ένα κρεβάτι με προβλήματα του πνεύμονα και ήταν κατάκοιτη, με πολύ δύσκολη επιβίωση αυτά τα χρόνια.

Οπότε το σοκ που υπέστην εγώ στην εφηβική μου ηλικία, με έκανε να αποστασιοποιηθώ πλήρως από το επικίνδυνο κάπνισμα. Αυτό το σοκ όμως, πρέπει να το μεταφέρουμε στη νεολαία μας με τη μορφή επιμόρφωσης, να δονηθούν οι άνθρωποι μέσα τους, να καταλάβουν τι μπορεί να πάθουν από το άθλιο κάπνισμα. Με τις απαγορεύσεις θα τους κάνουμε να στραφούν προς αυτά τα προϊόντα που τους απαγορεύουμε για να δουν τι είναι και μπορεί και να εθιστούν.

Στο κατατεθέν νομοσχέδιο περιλαμβάνεται και η γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία κρίνεται θετικά το νομοσχέδιο, αφού στοχεύει, αφενός στον περιορισμό της διαθεσιμότητας και προσβασιμότητας των προϊόντων καπνών, των λοιπών προϊόντων που εξομειώνονται με αυτά -τα ηλεκτρονικά τσιγάρα δηλαδή και τα θερμαινόμενα προϊόντα- και των αλκοολούχων ποτών σε άτομα κάτω των δεκαοχτώ ετών και αφετέρου στην αποτροπή της άμεσης και έμμεσης προώθησης των προϊόντων αυτών προς ανηλίκους, με ειδικές ρυθμίσεις, αναφορικά με την εμπορική πρακτική, την πώληση, τη διάθεση, αλλά και την είσοδο, παραμονή και εργασία σε χώρους πώλησης, διάθεσης και κατανάλωσης των προϊόντων αυτών.

Η ΟΚΕ επισημαίνει επίσης, ότι υπάρχουν ορισμένες βασικές ελλείψεις, όπως το ότι το νομοσχέδιο δεν συμπεριλαμβάνει πρόβλεψη για την πώληση και διάθεση των προϊόντων αλκοόλ και καπνού, καθώς και για τον έλεγχο της ενηλικότητας ατόμων που προβαίνουν μέσα από τηλεφωνικές παραγγελίες είτε σε αγορά προϊόντων στο διαδίκτυο είτε σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες παραγγελίας και διανομής προϊόντων.

Σημειωτέον, πως ακόμα και μεγαλύτερες βιομηχανίες καπνού πωλούν στην Ελλάδα προϊόντα τους μέσω απλής δήλωσης ηλικίας στο website. Μάλιστα, οι ανήλικοι δεν χρειάζεται να παραλάβουν τα προϊόντα στο σπίτι τους, καθώς δίνεται η δυνατότητα αποστολής σε θυρίδες παραλαβής. Ακόμα, κανείς δεν μπορεί να ελέγξει τι γίνεται μέσα στα σπίτια όπου ζουν και συνανθροίζονται για πάρτι, οι νέοι πολίτες. Τι γίνεται στις εξοχικές βίλες, στα νησιά; Αυτό πώς θα ελεγχθεί;

Το νομοσχέδιο δεν προβλέπει τίποτα για την εκπαίδευση. Μην ξεχνάτε ότι στην περίοδο της ποτοαπαγόρευσης στην Αμερική, δρούσε η μαύρη αγορά και η παρανομία. Δεν σώζει τα παιδιά, βάζοντας μόνο πρόστιμο ούτε τα προστατεύεις με μια κουλούρα απαγόρευσης που θυμίζει καταστολή και όχι φροντίδα. Τα σώζεις, χτίζοντας γέφυρες και όχι τείχη.

Το νομοσχέδιο, εν κατακλείδι, το θεωρούμε σχετικά ανεπαρκές. Εξαγγέλλει την προστασία των ανηλίκων με όρους καταστολής, όταν η διεθνής εμπειρία έχει δείξει το αντίθετο: Ότι η αυστηροποίηση ποινών χωρίς κοινωνική υποστήριξη και ουσιαστική πρόληψη οδηγεί στη γιγάντωση της παρανομίας, στην ενίσχυση της υποκοουλτούρας και κυρίως, στον στιγματισμό των ιδών των νέων που υποτίθεται πως πάμε να τους προστατεύσουμε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ**)

Η Ελλάδα αντιγράφει αποτυχημένα παραδείγματα. Όμως, διαθέτει ένα μοναδικό θεσμό: Τα κέντρα πρόληψης που παρουσιάζουν ένα μοντέλο που δεν βασίζεται στον φόβο για την τιμωρία, αλλά στη σχέση. Δεν λένε «όχι», λένε «έλα να το δούμε κι αλλιώς». Στηρίζουν το παιδί, τον γονιό, τον εκπαιδευτικό με εργαλεία, όχι με απειλές, με σεβασμό στην καθημερινότητα, με κατανόηση του πόνου και της μοναξιάς που κρύβεται πίσω από κάθε εξαρτητική συμπεριφορά.

Η ουσία είναι απλή: Δεν αλλάζει η κοινωνική συμπεριφορά με τιμωρίες μόνο, αλλά με σχέσεις. Όποιος το αρνείται αυτό, δεν κάνει πρόληψη. Κάνει επίδειξη της δύναμής του και αυτή η δύναμη, όσο κι αν ντύνεται με τα λόγια για το καλό των παιδιών, δεν είναι παρά μια νέα μορφή κοινωνικής απομόνωσης και ελέγχου, μια σκιά πάνω από την ελπίδα. Γι' αυτό και δηλώσαμε ότι επιφυλασσόμαστε για την ψήφιση του νομοσχεδίου, γιατί και ο προηγούμενος αντικαπιταλιστικός νόμος -που μέσα σε ενθουσιασμό είχε παλαιότερα μπει στη Βουλή- ουδέποτε ίσχυσε. Επικρατεί πλήρης ασοδοσία παντού. Επισκεφθείτε νυχτερινά μαγαζιά και θα καταλάβετε προσωπικά τι συμβαίνει.

Εγώ έχω εκδιωχθεί από μαγαζιά, επειδή διαμαρτυρήθηκα. Μου έχουν δείξει την πόρτα με χυδαίοτα τρόπο. «Έξω», μου είπαν και τους είπα: «Μα εδώ υπάρχει ένας νόμος, είναι η Ελλάδα». «Να πάτε στην Ευρώπη», μου είπαν, λες και η Ελλάδα δεν είναι Ευρώπη.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Μα δεν είναι.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΠΙΜΠΙΛΑΣ: Δεν είναι Ευρώπη, ε; Έτσι που την καταντήσαμε, ναι, δεν είναι.

Γιατί, αλήθεια, κυνηγάμε ένα προϊόν; Εν προκειμένω, κυνηγάμε τον καπνό και το αλκοόλ. Κυνηγάμε τον χρήστη και τον πωλητή, αλλά πρωτογενώς αφήνουμε να υπάρχει το προϊόν ελεύθερο, να παράγεται, ενώ θα μπορούσαμε να μειώσουμε την παραγωγή, ώστε να είναι ακριβό και δυσεύρετο. Θα μπορούσε να γίνει αλλαγή χρήσης γης και να καλλιεργούνται άλλα προϊόντα πιο χρήσιμα, αλλά, δυστυχώς, τα κέρδη των καπνοβιομηχανιών είναι τεράστια και κανείς δεν θέλει να τα ταρακουνήσει και να τα πειράξει.

Είναι κάτι ανάλογο, όπως είπα και προχθές, με το εμπόριο όπλων. Παράγονται για να διοχετεύονται, όπως δραματικά βλέπουμε τώρα τελευταία, πάνω στα κεφάλια των ανυποψίαστων και αθώων λαών, ισοπεδώνοντας με αυτά πόλεις ολόκληρες και ψυχές ανθρώπων. Αυτός είναι ο κωμικοτραγελαφικός μας κόσμος που ως μονάδες, ακόμα και από εδώ μέσα, μόνο να τον καταγγέλλουμε μπορούμε και τίποτε άλλο. Απλοί και τραγικοί, παθητικοί θεατές τραγωδιών είμαστε.

Διεξοδικά για τα άρθρα μιλήσαμε στις επιτροπές, αλλά θέλω να κάνω μια ειδική μνεία για το άρθρο 43, που και άλλοι ζητούν να απαλειφθεί. Στο άρθρο 43 δίνετε επί της ουσίας μια παράταση σε δαπάνες για προμήθεια υλικών, κ.λπ. και νομιμοποιείτε κάποιες άλλες, όπως η παροχή υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας. Οι δαπάνες αυτές σε τι ποσά κυμαίνονται; Αυτό θα θέλαμε να το γνωρίζουμε.

Δικαιολογείτε ακόμη δαπάνες για την εξέταση δειγμάτων βιολογικού υλικού ύποπτων κρουσμάτων για τον COVID. Θα ήθελα να μας πείτε για το κόστος αυτών των δαπανών. Δηλαδή, ενώ έχει περάσει η πανδημία, ακόμη δικαιολογούνται έξοδα για τον COVID. Θα ήθελα να μας πείτε εάν το κόστος είναι ίδιο σε σχέση με τα προηγούμενα έτη ή διαφορετικό, να μας πείτε, δηλαδή, εάν αυξήθηκε ή μειώθηκε. Βλέπετε το ντροπιστικό, άσχημο γεγονός του σκανδάλου του ΟΠΕΚΕΠΕ μάς κάνει να φουσάμε και το γιγασφύρι, όπως λέει ο λαός.

Το άρθρο 51 αφορά στα φάρμακα υψηλού κόστους, τα οποία θα μπορεί πλέον να προμηθεύεται ο ασθενής από το φαρμακείο της γειτονιάς του. Αυτό, πραγματικά, είναι μία ομολογούμενης σημαντική διευκόλυνση για τον ασθενή, ο οποίος μέχρι τώρα πήγαινε στο φαρμακείο του ΕΟΠΥΥ, ενώ τώρα θα πηγαίνει με τη συνταγή του κατευθείαν στον φαρμακοποιό του. Πραγματικά, αυτή η παράμετρος θα βοηθήσει πολύ κόσμο και θα ξεμπερδώσει και το φαρμακείο του ΕΟΠΥΥ, όπου γίνεται χαμός καθημερινά. Θα θέλαμε απλά να μας πείτε εάν θα προλαβαίνουν να εκτελούνται εγκαίρως οι διανομές και οι ασθενείς να έχουν στην ώρα τους τα φάρμακα. Αναμενόμενο είναι πως όλοι οι ασθενείς προς διευκόλυνσή τους θα πηγαίνουν στα φαρμακεία της γειτονιάς τους. Θα προλαβαίνει ο ΕΟΠΥΥ να στέλνει τα φάρμακα; Το έχει εξασφαλίσει αυτό το Υπουργείο;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρειαστώ δυο-τρία λεπτά. Έτσι κι αλλιώς δευτερολογία δεν θα κάνω, γιατί θα βρίσκομαι στη γενική δοκιμή του θεάτρου.

Θα ήθελα να κάνω ακόμα μια ερώτηση καίριας σημασίας σχε-

τικά με τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα και τους νοσηλευτές. Πριν λίγες ημέρες, στις 27 Ιουνίου του 2025, ανακοίνωσε ο κύριος Υπουργός σε συνάντηση που είχε με την Πανελλήνια Συνδικαλιστική Ομοσπονδία Νοσηλευτικού Προσωπικού ότι από την 1^η Ιανουαρίου του 2026 θα ενταχθεί το νοσηλευτικό προσωπικό στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Πράγματι, αυτό έπρεπε να γίνει και γι' αυτή την κατάκτηση έκανε πολυετείς αγώνες η νοσηλευτική κοινότητα και ήμασταν δίπλα τους.

Μέχρι πρότινος ανήκαν στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα οι διοικητικοί των νοσοκομείων, οι γιατροί και οι καθαρίστριες, αλλά όχι οι νοσηλευτές. Δεν μπορώ να καταλάβω με ποια λογική συνέβαινε αυτός ο διαχωρισμός και χαίρομαι ιδιαίτερα για την ανακοίνωση του Υπουργού Υγείας. Η ερώτησή μου είναι η εξής. Θα ενταχθούν στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα και οι σχολικοί νοσηλευτές; Αυτή η αλλαγή, δηλαδή, θα ισχύσει για όλους τους νοσηλευτές ή θα γίνουν και πάλι κάποιες εξαιρέσεις;

Και μιας και μιλάμε για τα ανθυγιεινά, θα ήθελα να σας μιλήσω και για το δικό μου επάγγελμα. Το δικό μου επάγγελμα, όσον αφορά στο θέατρο, ήταν για πάρα πολλές δεκαετίες ενταγμένο στα βαρέα με αυξημένο ασφάλιστρο και αυτό, λόγω της νυχτερινής εργασίας, των μικρών υπόγειων θεάτρων και των ανθυγιεινών καμαρινιών, στα οποία οι ηθοποιοί περνάνε τις περισσότερες ώρες τους.

Δυστυχώς, όμως, το προνόμιο αυτό με τα μνημόνια το χάσαμε και πού μας έχετε πλέον κατατάξει; Στους ανειδίκευτους εργάτες με ωρομίσθια. Παρότι έχουμε τελειώσει και έχουμε πάρει πτυχία δραματικών σχολών -που περιμένουμε τώρα την απόφαση του Σ.Τ.Ε. να μας πει εάν το προεδρικό διάταγμα τελικά ήταν για το σκουπίδια που μας κατέταξε στο απολυτήριο λυκείου- παρ' όλα αυτά και παρόλο τον πόλεμο που έχουμε υποστεί, εμείς υπηρετούμε την τέχνη μας με αγάπη και αφοσίωση και οι περισσότεροι από εμάς με πολύ μεγάλο ήθος. Εσείς, όμως, απέναντι στον πολιτισμό, το κρίνετε ορθό αυτό; Κρίνετε ορθό να έχει καταστρατηγηθεί αυτό το προνόμιο για τους καλλιτέχνες;

Αυτή είναι η πίκρα μας. Σας ευχαριστώ πολύ που με ακούσατε και συγγνώμη εάν κάποιος δυσανεχτήθηκε από αυτά που είπα. (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Μπιμπίλα.

Έχει ζητήσει τον λόγο ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης, ο κ. Κυριάκος Βελόπουλος.

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα έκανα παρέμβαση, δεν συνηθίζω να κάνω δύο παρεμβάσεις την εβδομάδα στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, διότι θεωρώ ότι η αρχαία ρήση «οικ εν τω πολλώ το ευ» πρέπει να ισχύει για όλους. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, επειδή χθες προκάλεσα τον Έλληνα Πρωθυπουργό και τους Υπουργούς να μου πουν πόσοι εξ αυτών στη Νέα Δημοκρατία έχουν βοσκοτόπια και δεν απάντησε κανένας τους, καταθέτω και πάλι στα Πρακτικά της Βουλής τα «πόθεν έσχες» του Πρωθυπουργού, και των Υπουργών, κάνω ανάγνωση των ονομάτων των Υπουργών που έχουν βοσκοτόπια και επαναλαμβάνω το ερώτημά μου, εάν αυτοί οι Υπουργοί έχουν πάρει επιδότηση.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το επαναλαμβάνω, γιατί είναι πολύ σημαντικό, κύριε Πολάκη, να ξέρουμε πόσοι εξ αυτών ακούσια ή εκούσια συμμετείχαν στην εγκληματική οργάνωση -ακούσια πιστεύω.

Ο κ. Αυγενάκης, ο κ. Γεραπετρίτης, ο κ. Κεφαλογιάννης, η κ. Κεφαλογιάννη έχουν βοσκοτόπια μαζί με τον Πρωθυπουργό. Επαναλαμβάνω το ερώτημα: Έχουν πάρει επιδοτήσεις οι συγκεκριμένοι Υπουργοί; Ψάχνω και για τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας τώρα, γιατί εδώ πρέπει να πέσει φως για όλους μας.

Ο Έλληνας Πρωθυπουργός, σύμφωνα με την έρευνα των Re-

porters United, από το 2014 μέχρι το 2021 πήρε 30.000 ευρώ. Ο πάμπλουτος Έλληνας Πρωθυπουργός των σαράντα ενός και βάλε ακινήτων...

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Ιστορικά δικαιώματα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Δεν ξέρω εάν είναι ιστορικά δικαιώματα. Ξέρω ότι κάποιοι δεν πήραν όμως.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Έτσι είπαν.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ναι, εγώ απαντώ όμως. Πόσο ηθικό -νόμιμο μπορεί να είναι- είναι να είσαι πάμπλουτος, κάποιος αγρότης να πεινάνε, να μην παίρνουν τις επιδοτήσεις, γιατί τις παίρνουν κάποια λαμόγια και εσύ ως Πρωθυπουργός να πηγαίνεις και να παίρνεις από τα Προγράμματα Ενίσχυσης της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής 30.000 ευρώ;

Το καταθέτω στα Πρακτικά της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αναμένω και τον κ. Αυγενάκη, τον οποίο περιέργως η Νέα Δημοκρατία τον χαϊδεύει πολύ. Δεν μιλάει για τον Αυγενάκη πολύ. Γιατί, ο Αυγενάκης; Κρατάει κάποιους; Γιατί ο Αυγενάκης στο απυρόβλητο; Δικό σας παιδί ήταν, άσχετα αν μετά είναι ημιανεξάρτητος σαν τα ημιάιμα -εννοώ πολιτικά όντα ή κομματικά όντα. Ψηφίζει τα πάντα της Νέας Δημοκρατίας.

Ο κ. Γεραπετρίτης, ο κ. Κεφαλογιάννης και η κ. Κεφαλογιάννη πρέπει να βγουν δημοσίως και να πουν: εμείς δεν πήραμε επιδοτήσεις. Εμείς πήραμε επιδοτήσεις, ήταν νόμιμες.

Κατά την άποψή μας, είναι ανήθικες αυτές οι επιδοτήσεις, εάν επάρθουν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και επειδή είχαμε σήμερα το πρωί πρωινό γεύμα μεταξύ του Πρωθυπουργού και της κ. Μέρκελ, έρχομαι να πω τούτο, κύριε Υπουργέ. Έκανε μια δήλωση προσβλητική, προκλητική, ιταμή η κ. Μέρκελ. Είπε ότι εντυπωσιάστηκε που οι Έλληνες εκείνη την περίοδο ζούσαν με 60 ευρώ. «Δεν ξέρω εάν οι Γερμανοί θα μπορούσαν να ζήσουν», λέει η κ. Μέρκελ.

Έπρεπε ο Πρωθυπουργός -γι' αυτό και προσεβλήθημεν, αλλά και ενοχλήθημεν και στεναχωρηθήκαμε- να της απαντήσει με την αυτονόητη ρήση ενός Έλληνα Πρωθυπουργού: Εσύ φταις, κ. Μέρκελ, και η άθλια, μισελληνική πολιτική σου. Εσύ φταις που περνούσαν με 60 ευρώ και ουδείς άλλος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Αλλά όταν σε προσβάλλουν έτσι, έχεις ένα δικαίωμα να απαντήσεις. Δεν άκουσα τον Έλληνα Πρωθυπουργό να λέει στη Μέρκελ, φέρε πίσω τα κλεμμένα από τις γερμανικές αποζημιώσεις-επανορθώσεις, να τα ζητήσει. Αλλά πού να τα ζητήσει! Η Siemens θα φωνάξει μετά. Κάτι τηλεφωνικά κέντρα, κάτι καλώδια, κάτι εκτυπωτές, κάτι μεταγενέστερα τιμολόγια. Τα θυμόμαστε, και το πρόβλημα της Siemens αφορά πολλούς εδώ μέσα -κατά το παρελθόν, στο παρόν δεν ξέρω.

Πάμε τώρα, κύριε Υπουργέ, στην υπόθεση Σημανδράκου. Χθες η Ελληνική Λύση και πάλι αποκάλυψε διά του κ. Χίτα τα e-mail τα οποία ήρθαν από τον Άρειο Πάγο.

Ενοχλούμαι, βέβαια, από τα κανάλια, γιατί δεν αναφέρονται ποτέ στο τι κάνει η Ελληνική Λύση. Επιχειρούν, επειδή έχουν μια ιδεοληψία οι περισσότεροι δημοσιογράφοι κεντροαριστερή, να αναφέρονται συνέχεια στο τι κάνουν οι κεντροαριστεροί. Και για τα τέμπη ξεκινήσαμε εμείς και για τον ΟΠΕΚΕΠΕ Φεβρουάριο 2024 ξεκινήσαμε εμείς και για το Ταμείο Ανάκαμψης Ιούνιο 2024 ξεκινήσαμε εμείς! Αλλά αυτά τα αποσιωπούν, για να μην ακουστεί η φωνή μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Σας λέω, λοιπόν, το εξής για τη συνάντηση στο Μαξίμου. Επειδή εγώ δεν χρησιμοποιώ δικά μου λόγια, κύριε Υπουργέ, σας διαβάζω τη συνέντευξη 16 Νοεμβρίου 2023, του κ. Αυγενάκη παρακαλώ! Τα ήξερε ο Πρωθυπουργός όλα αυτά. Γνώριζε ότι η εγκληματική οργάνωση λειτουργούσε. Αυγενάκης, μιλώντας στο «Κρήτη TV»: «Εγώ τη διοίκηση του ΟΠΕΚΕΠΕ δεν την επέλεξα. Τη βρήκα». Η γνωστή τακτική όλων των Υπουργών «τα βρήκα από

τους προηγούμενους». Πάντα φταίνε οι προηγούμενοι. Οι ηγούμενοι του Υπουργείου, οι Υπουργοί, δεν φταίνε ποτέ. «Βρήκα τη διοίκηση και αναφέρομαι στον κ. Σημανδράκο που έκανε δύο τραγικά λάθη». Αυτά λέγονται 16 Νοεμβρίου 2023. «Δεν πλήρωνε δεκαέξι χιλιάδες ΑΦΜ» λέει ο Αυγενάκης «που ήταν υπό έλεγχο». Λέει ο Υπουργός ότι είναι υπό έλεγχο τα ΑΦΜ για πλαστότητα. Και αυτή τη στιγμή ένα μεγάλο μέρος των Κρητικών χάνουν χρήματα. Των Κρητικών!

Εδώ να κάνω μία παρένθεση, επειδή βλέπω μια γενίκευση. Δεν είναι όλοι οι Κρητικοί λαμόγια. Είναι αυτοί οι γαλάζιοι, τα τηλεοπτικά λαμόγια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Λέει λοιπόν: «Η συγκεκριμένη διοίκηση με τον συγκεκριμένο αριθμό ανθρώπων απέδειξε ότι δεν μπορεί να τα καταφέρει. Του ζήτησα να παραιτηθεί». Ο Υπουργός ζητάει από τον Σημανδράκο να παραιτηθεί. «Μου απάντησε ότι έχει μπει μέσω ΑΣΕΠ, άρα, δεν παραιτείται». Συνεχίζει ο Αυγενάκης. «Αισιοδοξώ ότι σύντομα θα αναπληρώσει την παρουσία του και θα μας κάνει τη χάρη να αποχωρήσει». Συμπτωματικά δέκα, δεκαπέντε μέρες μετά παραιτείται όλο το διοικητικό συμβούλιο από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Συμπτωματικά. Αυτά δεν είναι συμπτωματικές εξελίξεις. Είναι συμπτώματα βαθιάς κομματικής βρομιάς και μπόχας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Για να προχωρήσουμε στο επόμενο βήμα. Ο Αυγενάκης, δηλαδή, εννοούσε να πληρωθούν τα λεφτά από τα μούρα ΑΦΜ, όπερ και εγένετο, μόλις εξανάγκασαν τον Σημανδράκο σε παραίτηση, όπερ και εγένετο. Σας λέω, λοιπόν, γνώριζε ο Πρωθυπουργός, μην κάνει τον ανήξερο, και φέρει τεράστια ευθύνη!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πάμε στο άλλο παιδί σας, στο τέκνο σας -όχι τεκνό, τέκνο-, τον Πιτσιλή. Είναι υπεύθυνος η ΑΑΔΕ, είναι υπεύθυνος ο Πιτσιλής. Τι λέει το νομικό πλαίσιο; Είχε τα στοιχεία, δεν τα αξιοποίησε. Η ΑΑΔΕ λαμβάνει κάθε χρόνο από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ΑΦΜ, ποσά επιδοτήσεων και είδος ενισχύσεων. Άρα, είχε στις τράπεζες δεδομένη της όλα τα στοιχεία και ποιος έλαβε τι. Άρα, ένα πλαστό ΑΦΜ με ένα πάτημα κουμπού το έβρισκε ο Πιτσιλής. Ποιος έδωσε εντολή στον Πιτσιλή να μην ελεγχθούν τα ΑΦΜ; Να απαντήσουν στη Νέα Δημοκρατία. Δεν ενεργοποιήθηκε καμία αυτοματοποιημένη διασταύρωση, Μητρώο Ζωικού Κεφαλαίου, ΟΣΔΕ, δηλώσεις καθαρών αγροτικών εσόδων. Δεν ενεργοποίησε μηχανισμούς συσχέτισης.

Άρα, εδώ δεν έχουμε μόνο εγκληματική οργάνωση από τη μία πλευρά. Έχουμε μία εγκληματική οργάνωση σε όλο το φάσμα της λειτουργίας ελέγχου αλλά και πιστοποίησης. Πραγματικά, με πίνει η αηδία!

Αλλά ξέρετε ποιο είναι το πρόβλημα της Νέας Δημοκρατίας; Νομίζει ότι εμείς δεν γνωρίζουμε. Το πρόβλημα με τη Νέα Δημοκρατία είναι ότι η Ελληνική Λύση έχει και τεχνοκράτες και ειδικούς και θα τους ξεκουκουλώσουμε πάντα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Αλλά ο Πιτσιλής είχε άλλες δουλειές. Είχε να πίνει φραπέ με τον «Φραπέ». Έχω εδώ συνομιλία από τις υποκλοπές. Ακούστε, κύριοι, πώς πίνει φραπέ με τον «Φραπέ». Μιλάει ο «Φραπέ»: «Δεν το ξέρει, βέβαια, κανείς αυτό. Κανείς. Μόνο ο λογιστής και ο Παπαντώνης». Ο Παπαντώνης είναι ένας δικηγόρος. «Να δεις που φτάνουμε. Φτάνουμε και πάω τότε στην Αθήνα και πάω στο γραφείο του Μπιρτζιλή και του λέω αυτό και αυτό συμβαίνει. Έχει κάμει ο Γαβαλάς αυτό κι έτσι κι έτσι εκεί, κι έτσι να γίνει. Τσι! καμε πως έπαιρναν τηλέφωνο περί Μπιρτζιλή. Τον θωρώ: γεια σου» ακατάβλητα αυτά. Αλλά λέει το εξής: «Εγώ μήκα λοιπόν» λέει, κύριε Πολάκη «μες στο γραφείο του Μπιρτζιλή και αυτός εκοίταζε τις τσέπες μου». Γιατί να κοιτάξει τις τσέπες του ανθρώπου; Το λέει ο «Φραπέ»: «Εδώ, ο άνθρωπος τους της Νέας Δημοκρατίας. «Όταν επήγα εγώ» λέει «κοίταζε τις τσέπες μου, αλλά εγώ δεν είχα φράγκο να δώσω. Δεν κατάλαβα». Το ακούτε; Και κάθεστε ακόμα και είστε Βουλευτές και δεν παραιτείστε; Δεν έχετε πολιτική ευθύνη, δεν έχετε πολιτική ντροπή; Το ακούτε; Ο Πιτσιλής που ελέγχει τον άνθρωπο που πουλάει ένα κουλούρι και του βάζει 10.000 πρόστιμο και του παίρνει το σπίτι, κοιτούσε τις τσέπες του «Φραπέ». Κάτι θα ήξερε, ότι ο «Φραπέ» έχει λεφτά, φαντάζομαι.

Πραγματικά, με αηδιάζουν οι συνομιλίες. Άλλη συνομιλία. Λέει ο Μαρινάκης, ο Μινχάουζεν της Κυβέρνησης -γιατί κάθε κυβέρνηση έχει τον Μινχάουζεν της, τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο-, ότι δεν είναι ποινικό αδίκημα, λέει, όταν μιλούν δύο άνθρωποι για έναν τρίτο. Ωραία. Και εγώ ερωτώ: Ακούστε στιχομυθία. Τι λέτε; Τι λέτε; Το ρουσφέτι δεν είναι αδίκημα, να πάρεις τη θέση κάποιου που δικαιούται και να μπει εσύ μπροστά από αυτόν και να μη δικαιούσαι και να τα πάρεις; Παράδειγμα, συνομιλία Μπαμπασίδη - Στρατάκου. «Ο Υπουργός τι ήθελε ρε; Κάτι ρουσφετάκια. Ό,τι να'ναι, ρε...» να μην το πω το άλλο. Γελάνε, «Δεν μπορεί χωρίς αυτά αυτός ο Υπουργός. Δεν ζει χωρίς αυτά. Όλα ρουσφετάκια. Μου έφερε κάτι κρασιά ο Υπουργός και είναι για όλους». Δηλαδή, ο Υπουργός πήγε για ρουσφετάκια και τους πήγε κρασιά. Αυτό δεν είναι αδίκημα; Αυτό δεν είναι αδικία απέναντι σε έναν που δικαιούται και περιμένει έξι, επτά, οκτώ μήνες, έναν χρόνο και πηγαίνει ο Υπουργάρας σας και κάνετε εισπλήρωση, προσπερνάτε όλους τους άλλους για να τα πάρει αυτός;

Γι' αυτό καταθέσαμε πρόταση νόμου για ποινικοποίηση σε βαθμό κακουργήματος του ρουσφετιού από τον πολίτη, τον δημόσιο υπάλληλο, μέχρι το πολιτικό πρόσωπο. Αλλά δεν την υπογράφει κανένας. Πώς θα γίνουν τα ρουσφέτια μετά, κύριοι συνάδελφοι, αν δεν πάρεις τηλέφωνο τον Υπουργό; Δυστυχώς, παντού λαμόγια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Διαβάζω συνομιλία. Ακούστε, είναι απίστευτα. Απατεώνας αγρότης τηλεφωνεί και ζητάει -ακούστε- να διαμορφωθούν τα στοιχεία του, ώστε να πάρει επιδότηση. Ήθελε 120.000 ευρώ από τον ΟΠΕΚΕΠΕ παράνομη επιδότηση και του έλεγε ο άλλος από μέσα, στην Περιφέρεια: «θα γράψεις αυτό, θα γράψεις εκείνο, θα πάρεις εκείνο, θα πάρεις τα λεφτά και τα βλέπουμε μετά οι δυο μας». Τι βλέπουμε μετά οι δυο μας; Netflix; Τι βλέπουμε; Τις τσέπες τους, όπως ο Πιτσιλής έβλεπε τον «Φραπέ»;

Αυτά είναι που αηδιάζει ο κόσμος. Και το χειρότερο; Έρχεται δεύτερη δικογραφία και τι μαθαίνω; Σαράντα Βουλευτές και Υπουργοί μπλεγμένοι στην ιστορία της δεύτερης δικογραφίας. Σαράντα! Φωνάζω, σκάνδαλο, βοσκοτόπια, εθνικό απόθεμα, έρευνα από Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Αναμένουμε το πρόστιμο και για το δεύτερο που ψάχνουν τώρα.

Ακούστε εμπλοκή αντιπεριφερειάρχη, παρακαλώ. Δυστυχώς, από την Κρήτη και αυτός. Ο κ. Βάμβουκας Μιχάλης, κύριε Πολάκη. Τι είναι αυτός; ΠΑΣΟΚ είναι λέει ο κ. Πολάκης. Τους ξέρετε, εγώ δεν τους ξέρω τους ανθρώπους. Στην «Καθημερινή» δημοσιεύεται η συνομιλία. Τον Οκτώβριο του 2024 συνομιλεί με τον Αντιπρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ και τον ενημερώνει πως την επόμενη εβδομάδα θα πραγματοποιηθεί έλεγχος σε ιδιώτη. Ο Αντιπεριφερειάρχης -ο άνθρωπος δεν ξέρω γιατί το έκανε αυτό, λέω τώρα εξυπηρέτηση, ρουσφέτι μπορεί να είναι- ενημερώνει επάνω ότι έρχεται σε έναν ιδιώτη έλεγχος. Στη συνομιλία λέγονται απίστευτα πράγματα. Τι κράτος φτιάξατε; Τι μπόχα, τι βόθρος είναι αυτός; Τι βόθρος;

Και από την άλλη δεν σταματάει εδώ η εισαγγελέας. Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας, την οποία ο Άδωνις -δεν είναι εδώ, δεν πειράζει- ήθελε να τη διώξει, μαζί με κάτι «Γρύλους», κάτι «Φραπέδες», κάτι «Τέλης ο Σουγιός» που έλεγαν ότι αν δεν φύγει αυτή, θα βρούμε τον μπελά μας -να ο μπελάς τους, λοιπόν-, η κ. Κοβέτσι, λοιπόν, ερευνά και κάτι άλλο. Ακούστε σκανδαλάρα τώρα για τη ρομποτική στο Υπουργείο Παιδείας. Έργο 120 εκατομμυρίων ευρώ το σπάει στα τρία -το ερευνά-, 150 εκατομμυρίων ευρώ, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης, το οποίο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από το ΕΣΠΑ για να βολευτούν τρεις εταιρείες. Ανάθεση απευθείας σε τρεις εταιρείες. Και τι κάνει; Το σπάει στα τρία. Ο ένας παίρνει 50 εκατομμύρια, ο άλλος 49 εκατομμύρια και ο άλλος 48 εκατομμύρια. Εδώ είναι η απόφαση, πάρτε και τις πληρωμές, ποιες εταιρείες είναι. Μισό λεπτό για να μην κάνω κανένα λάθος και πάρω στο λαμόμου κανένα. Ας το καταθέσω στα Πρακτικά καλύτερα και όποιος θέλει τα βρίσκει.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δηλαδή τι κάνετε; Σπάτε το διαγωνισμό επίτηδες, ανάθεση στα τρία για να πάρουν 50 εκατομμύρια οι κολλητοί σας, οι ολιγάρχες, τα λαμόγια που λυμαίνονται τον τόπο. Είναι 150 εκατομμύρια!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πάμε στο επόμενο. Χειρότερο από όλα. Κτίρια σχολικά δεν έχουμε, δασκάλους δεν έχουμε, καθηγητές δεν έχουμε, και η Υπουργός, η κ. Ζαχαράκη, πήγε και έκανε απευθείας ανάθεση 2 εκατομμύρια ευρώ για λαχανόκηπους στα σχολεία!

Με ακούτε; Λαχανόκηπους στα σχολεία, πέφτουν σοβάδες από πάνω, πέφτουν φώτα. Λαχανόκηπους στα σχολεία! Ξέρετε τι λέει ο ελληνικός λαός; «Ο καθείς στο είδος του και η κοπριά στα λάχανα». Αυτή είναι η πραγματικότητα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ακουσα τώρα τον πρώι έναν δημοσιογράφο πολύ γνωστό, τον Γιώργο Βλάχο στο «Μάχη FM 99.8» να λέει το εξής και περιμένω διάψευση, κύριε Υπουργέ: Νέο σκάνδαλο, παρόμοιο, με το μεταφορικό ισοδύναμο. Ακούστε τώρα. Μεταφορικό ισοδύναμο, το ελέγχει η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας και αυτό. Ακούστε. Τρεις χιλιάδες ΑΦΜ δικαιούνταν να πάρουν μεταφορικό ισοδύναμο στα νησιά, δηλαδή το πετρέλαιο, κ.λπ. για τους ανθρώπους που έχουν τα σκάφη, 85 εκατομμύρια ήταν το 2022. Ακούστε το νούμερο, τρεις χιλιάδες ΑΦΜ 85 εκατομμύρια το 2022. Το 2023 τα ΑΦΜ έγιναν έντεκα χιλιάδες και 135 εκατομμύρια τα χρήματα. Συμπληματικά τα περισσότερα στην Κρήτη. Ελέγχουν οι δύο Υπουργοί και μπλοκάρουν την πληρωμή. Τι γίνεται μετά, κύριε Μηταράκη; Αποπέμπονται οι δύο Υπουργοί.

Και εγώ ρωτώ τους Υπουργούς αυτούς, ο ένας έχει πάει σπίτι του, ο άλλος ο Υφυπουργός, γιατί δεν μιλάει, γιατί δεν λαλάει; Μετά ξεμπλοκάρει τα ΑΦΜ τα έντεκα χιλιάδες ΑΦΜ, από τρεις χιλιάδες έγιναν έντεκα χιλιάδες σε έναν χρόνο. Πώς γίνονται αυτά; Τι μαγικά είναι αυτά; Τι Χουντίνι είστε;

Έχετε εκχυδαίσει την πολιτική φρασεολογία. Έχετε ρίξει στον πάτο, πραγματικά -τα στελέχη σας, όχι εσείς οι Βουλευτές, προς Θεού- έχουν ρίξει στον πάτο την συμπεριφορά την κόσμια, Κολομβία του ΟΠΕΚΕΠΕ, αυτό είναι, φρασεολογία Εσκομπάρ. Τι έλεγε ο Εσκομπάρ; Ξέρετε; Έλεγε «plata o plomo». Τι σημαίνει «plata o plomo», κύριε Μηταράκη, ξέρετε; Δεν έχετε δει Netflix εσείς τον Εσκομπάρ; Να πάτε με τον Πρωθυπουργό να το δείτε όλοι μαζί. Είναι πολλά τα επεισόδια, θα δείτε και πώς λειτουργεί η εγκληματική οργάνωση. Σημαίνει «ασήμι ή μολύβι». Ακούστε τώρα γιατί λέω ότι έχουμε στιχομυθία Εσκομπάρ. Ακούστε τι λένε στις συνομιλίες, κύριε Πολάκης: και κάτι του είπα για τον Μπαγινέτα, ότι με έκοψε και μου λέει: «Έχω πολλά παράπονα από όλους. Αυτός, άμα δεν τα πάρει, δεν φτιάχνει δουλειά». Τα ακούτε;

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Έχει και συνέχεια.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Μη βιάζεστε. Περίμενε. Το σίριαλ έχει και σειρές, δεν θα σταματήσει εδώ. Θα κάνω πραγματικά τα αδύνατα δυνατό να πάνε φυλακή και να πληρώσουν αυτοί όλα τα εκατομμύρια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Λέει: «Αυτός, άμα δεν τα πάρει, δεν φτιάχνει δουλειά». «Α, να μπράβο, ωραίος, ρε μου το είπε κι εμένα αυτό ρε». «Και του λέω, είναι δυνατόν να τα πάρει από μένα;». Τι θα πάρει, όμως; Ακούστε. Να, ο Εσκομπάρ, κύριε Μηταράκη. «Μόνο καμιά γεμιστήρα, του λέω, μπορεί να πάρει ο Μπαγινέτα».

Αυτούς θρέψατε, παιδιά. Αυτούς θρέψατε. Εσκομπάρ, Ελ Τσάπο Κολομβία, Βενεζουέλα, ό,τι θέλετε εδώ μέσα, μαφιόζοι.

Και λέτε και το εξής αμίμητο. Άκουγα το πρωί έναν Υπουργό, κύριε Βαρτζόπουλε, να λέει: «Μα, και τι διαμαρτύρεται η Αντιπολίτευση, παραιτήθηκαν οι Υπουργοί». Έτσι είπε. Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι, είναι σοβαρό αυτό; Σοβαρά το λέτε αυτό; Δεν παραιτήθηκαν επειδή παρανόμησαν, παραιτήθηκαν επειδή τους τσάκωσαν με τη γίδα στην πλάτη, γι' αυτό παραιτήθηκαν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Σκάνδαλα, σκάνδαλα, μίζες, μίζες, διαφθορά, διαφθορά και βγαίνει ο Έλληνας και λέει: «Δυστυχώς, αυτή είναι η Ελλάδα». Κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι αυτή η Ελλάδα. Συνέλληνες, δεν είναι αυτή η Ελλάδα. Αυτή είναι η Ελλάδα της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ, του συστήματος. Αυτή είναι η Ελλάδα της ΝΔ,

όμως, αυτή η Ελλάδα που βλέπουμε τώρα, που έκανε το κόμμα της ΝΔ κόμμα του Κορυδαλλού. Και αν θέλετε την αλήθεια, κάνετε τη Νέα Δημοκρατία κάθε μέρα να μην την λέμε Νέα Δημοκρατία, αλλά «Νέα Δικογραφία» που έρχεται για εγκλήματα κατά της Ελλάδος. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και επίσης κλείνοντας εδώ, λέτε πάλι ψέματα. Δεν μπορεί να πληρώσει, δεν γίνεται να πάρουμε πίσω τα λεφτά. Δεν γίνεται. Θα κάνω μία αποκάλυψη, γιατί και τα κανάλια λένε ψέματα. Θα τα πληρώσουμε εμείς οι Έλληνες όλοι. Δυστυχώς! Να σας πω γιατί. Ακούστε τη διαδικασία. Εάν πάει δικαστικά το θέμα αυτή η υπόθεση θα κρατήσει χρόνια. Έχουμε ανακρίσεις, προανακρίσεις, έχουμε πρωτόδικο, έχουμε δευτεροδικείο, έχουμε αναβολές, έχουμε εφετείο, Άρειος Πάγος, μία δεκαετία. Εάν δεν πάμε δικαστικά θα πρέπει να ψάξει ανθρώπους και ΑΦΜ που δεν υπάρχουν στην πραγματικότητα. Δεν υπάρχουν αυτοί. Τα ΑΦΜ είναι πλαστά τα περισσότερα. Δηλαδή να ψάξετε τους μεσάζοντες, οι οποίοι δεν υπάρχουν πουθενά για να επιστρέψουν τα χρήματα, διότι αυτός που πήγε και έκανε την αίτηση έχει πάρει το 20%, στις συνομιλίες το λένε. Αυτός που έκανε την αίτηση πήρε το 20%. Το 80% το παίρνουν τα λαμόγια, τα τρωκτικά της Νέας Δημοκρατίας. Πώς θα βρείτε τα λαμόγια κατά δήλωση αυτού που τα έδωσε; Δεν υπάρχει απόδειξη.

Λέτε ψέματα. Αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα και δεν μπορούμε να πάρουμε πίσω τα λεφτά. Είναι πάρα πολύ δύσκολο. Καταστήσατε την Ελλάδα παρία δυστυχώς. «Γκρούεζες», ο «Γκρούεζες» του Υπουργού, ο «Χασάπης», ο «Φραπές», ο «Τέλης, ο απατεώνας», ο «Σουγιάς» να διαχειρίζονται εκατομμύρια ευρώ. Θα σας πω τι λένε οι Κρητικοί. Αν γύριζε ταινία ένας Κρητικός σκηνοθέτης για την ιστορία αυτή, η ταινία για τη Νέα Δημοκρατία θα λεγόταν «Τα κουράδια του Μαξίμου», όπου κουράδια είναι τα αιγοπρόβατα να ξέρετε. Αλλά μαζί με τα αιγοπρόβατα γεμίσατε και άλλα «κουράδια» το Μαξίμου και το κάνετε βόθρο με αυτά που κάνετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και κλείνω με τον Πρωθυπουργό. Είναι ο χειρότερος Πρωθυπουργός που πέρασε ποτέ από την Ελλάδα και να σας πω γιατί. Γιατί έχει άγνοια για όλα όσα γίνονται. Ένας πρωθυπουργός που δεν ήξερε τίποτε, δεν γνώριζε τίποτε, δεν άκουγε τίποτε, δεν έβλεπε τίποτε, δεν του είπαν τίποτε, δεν ξέριε τίποτε, είναι αθώος σε όλα. Εδώ έχουμε έναν Πρωθυπουργό του τίποτε, έναν Πρωθυπουργό που δεν ξέρει, δεν γνωρίζει, αλλά έναν Πρωθυπουργό που με το επιτελικό κράτος έχει την απόλυτη ακέραια ευθύνη διά νόμου. Και επειδή είστε βουτηγμένοι στα σκάνδαλα, ειδικά το τρίγωνο της ακολασίας του ΟΠΕΚΕΠΕ, ξεγυμνώθηκε με την επιτολή Σημανδράκου.

Και θα σας πω κάτι, κύριοι συνάδελφοι. Θέλετε, δεν θέλετε, ο βασιλιάς ξεγυμνώθηκε. Ο βασιλιάς είναι γυμνός. Είστε γυμνοί εσείς και ο Πρωθυπουργός και βουτηγμένοι στα σκάνδαλα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και να σας πω και κάτι. Έχετε καταλάβει ότι έτσι όπως έγινε αυτή η ιστορία τα στελέχη σας, όχι εσείς, εσείς απλά είστε απαθείς πολύ και αυτό με ενοχλεί σαν άνθρωπο, φαίνεται ότι δεν ενδιαφέρεστε για τα λεφτά του ελληνικού λαού. Πιστεύω ότι κατά βάθος ενδιαφέρεστε, είμαι σίγουρος γι' αυτό. Να σας πω, όμως, κάτι. Ξέρετε ότι αυτά τα στελέχη, όπως λειτούργησαν, έχουν καταστήσει τη Νέα Δημοκρατία και περιμένουν τον κ. Ανδρουλάκη να καταθέσει την πρόταση για προανακριτική, να την δούμε και εμείς.

Εμείς καταθέσαμε πριν μήνες την εξεταστική επιτροπή, δεν την υπέγραψε κανένας. Αναμένω, όμως, να καταθέσει το ΠΑΣΟΚ ή ένα άλλο κόμμα που έχει τριάντα Βουλευτές. Δεν έχουμε τριάντα Βουλευτές. Ούρλιαζα το 2023 και τους έλεγα: «Δώστε μου τη δυνατότητα να έχω τριάντα Βουλευτές, Έλληνες». Τώρα είμαι βέβαιος ότι στις επόμενες εκλογές θα έχουμε τριάντα και πλέον Βουλευτές για να μην περιμένουμε από κανέναν να κάνει το αυτονόητο. Και έτσι όπως κατήντησαν τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας τη Νέα Δημοκρατία, την έχουν κάνει δυστυχώς εγκληματική οργάνωση και συμμορία, δυστυχώς για τη μεγάλη αυτή παράταξη, για τη Νέα Δημοκρατία.

(Ορθοί οι Βουλευτές της Ελληνικής Λύσης χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Πρόεδρο.

Πριν δώσω τον λόγο στον επόμενο ομιλητή, επιτρέψτε μου να αναφερθώ στις τεράστιες προσπάθειες των πυροσβεστικών δυνάμεων, αλλά και των εθελοντών της τοπικής αυτοδιοίκησης και των κατοίκων για την κατάσβεση της μεγάλης πυρκαγιάς στο Λα-σίθι, στην Ιεράπετρα. Εναέρια μέσα και οι επίγειες δυνάμεις, που ενισχύονται συνεχώς, καταβάλλουν υπεράνθρωπες προσπάθειες για να σώσουν ανθρώπους και περιουσίες και η προσπάθεια αυτή την ώρα είναι να ελεγχθεί η φωτιά. Την κατάσβεση φυσικά θα ακολουθήσουν άμεσα όλες οι απαραίτητες ενέργειες για να ανακουφιστούν και οι πληγέντες και να αποκατασταθούν οι ζημιές, όπως γίνεται παντού και πάντα με σκοπό, βέβαια, να στηρίξουμε τους κατοίκους και την τοπική οικονομία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας): Πολύ σύντομα, επειδή ο κύριος Πρόεδρος αναφέρθηκε σε ζητήματα εκτός της ημερησίας διατάξεως, έχει βέβαια κάθε δυνατότητα, πρέπει να υπάρξουν ορισμένες πολύ σύντομες παρατηρήσεις.

Κύριε Πρόεδρε, γνωρίζετε πολύ καλύτερα από μένα, διότι είστε παλιός και έμπειρος Βουλευτής ότι υπάρχουν τουλάχιστον δεκαέξι χώρες, οι οποίες έχουν πληρώσει συνολικά πολλά δι-σεκατομμύρια για ζητήματα που έχουν να κάνουν με παραβάσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

Το δεύτερον είναι ότι γνωρίζετε, επίσης, ότι ο ΟΠΕΚΕΠΕ υπάρ-χει εδώ και είκοσι πέντε χρόνια και όλα αυτά τα φαινόμενα δυσ-λειτουργίας και αδιαφάνειας δεν είναι προϊόντα μόνο των τελευταίων ετών. Σίγουρα αντιλαμβάνεστε ότι και η δικαιοσύνη, αλλά και με την ουσιαστική και τελική λύση που εδόθη με το να υπαχθεί, να ενσωματωθεί ο ΟΠΕΚΕΠΕ από την ΑΑΔΕ, την ανε-ξάρτητη αρχή, επαναλαμβάνω ότι η ανεξάρτητη αρχή είναι απο-λύτως σε θέση να ρίξει φως σε όλες τις δυσλειτουργίες, να δώσει λύσεις και να στείλει όλους τους ενόχους στον φυσικό τους δικαστή.

Επιτρέψτε μου επίσης να πω, γιατί θέσατε και άλλα θέματα που αφορούν άλλα Υπουργεία, ότι, πραγματικώς, επειδή είστε παλιός και έμπειρος Βουλευτής, γνωρίζετε ότι οι δικοί σας οι Βουλευτές σε επίκαιρες ερωτήσεις μπορούν να έχουν συγκεκρι-μένες και σαφείς απαντήσεις για όλα τα ζητήματα που θέσατε.

Και μία τελευταία παρατήρηση όσον αφορά τους χαρακτηρι-σμούς σας για τον Πρόεδρο της Κυβερνήσεως και της Νέας Δη-μοκρατίας και την ίδια τη Νέα Δημοκρατία. Ξέρετε, κύριε Πρόεδρε, εμάς τους πολιτικούς -και κόμματα και Βουλευτές και Υπουργούς και τον Πρωθυπουργό τον ίδιο- και κυρίως τον Πρω-θυπουργό ένας είναι αυτός που τον κρίνει, ο κυρίαρχος λαός. Ο κυρίαρχος λαός απεφάνθη το 2019, απεφάνθη το 2023 και θα αποφανθεί το 2027. Ο λαός θα δείξει το 2027 ποιος είναι αυτός που αρμόζει στην Ελλάδα και ποιος όχι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Τον λόγο έχει ο κ. Βελόπουλος.

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Κύριε Υπουργέ, μου είστε ιδιαίτερα συμπαθής, γνωρι-ζόμαστε σε προσωπικό επίπεδο, ήσασταν και γιατρός της μητέ-ρας μου της συγχωρεμένης, αλλά δυστυχώς ατυχήσατε. Να τα βάζουμε ένα-ένα λίγο κάτω.

Είπατε για τα πρόστιμα ότι αφορούν και την υπόλοιπη Ευ-ρώπη. Ξέρετε τι δεν ξέρετε; Ότι το 70% των προστίμων είναι για την Ελλάδα. Αν είναι 100 ευρώ τα πρόστιμα, τα 70 είναι για εμάς. Τι είναι αυτά που λέτε; Δηλαδή αυτά τα επιχειρήματα που πραγ-ματικά τα πετάτε στον αέρα, όχι εσείς, αλλά όλη η Νέα Δημο-κρατία για να δικαιολογήσετε τα αδικαιολόγητα, με ενοχλούν ως άνθρωπο πλέον. Μας περνάτε για ανοήτους. Κανείς εδώ μέσα δεν είναι ανοήτος. Όλοι έχουν έναν δείκτη ευφυΐας. Μη μας περ-νάτε για ανοήτους. Είναι τραγικό.

Δεύτερον, τι μας λέτε δηλαδή; Επειδή και οι άλλοι έκλεβαν, κλέβατε και εσείς; Επειδή τα στελέχη των υπολοίπων κομμάτων

που κυβέρνησαν ήταν κλέφτες, και εσείς θα κλέψετε; Εσείς για τις μεταρρυθμίσεις σας ψηφιστήκατε από τον κυρίαρχο ελληνικό λαό, όπως εσείς λέτε.

Άρα, αποτύχατε, κύριε Υπουργέ μου. Παραδεχτείτε το. Πείτε «Αποτύχαμε. Πάμε σε προανακριτική, να πάνε φυλακή τα λαμό-για και πάμε σε εκλογές για να ξανακριθούμε». Αυτό κάντε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Κλείνοντας, να πω το εξής. «Χαρακτηρισμούς» είπατε για τον Πρωθυπουργό. Δεν σας είδα το ίδιο ευαίσθητο, όταν μας απο-καλούσε ο Πρωθυπουργός εμάς «ψεκασμένους» και «συνωμο-σιολόγους». «Οι ψεκασμένοι» έλεγε για την ιστορία των Τεμπών. «Οι ψεκασμένοι» έλεγε για όσα του λέγαμε εμείς για τον COVID. «Ψεκασμένους» μας αποκαλούσε.

Είτε ψεκασμένοι είτε όχι, η Ελληνική Λύση θα λείει αφέκαστα και ανερυθρίαστα όλη την αλήθεια, γιατί δεν δεσμευόμαστε από κανέναν, κύριε Υπουργέ, από κανέναν, μόνο από τον ελληνικό λαό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Κλείνω με το εξής. Εγώ, κύριε Υπουργέ, και μόνο με τη λέξη «γεμιστήρας» έχω αδειάσει ψυχικά. Γεμιστήρες, όπλα. Σε συνο-μλία, αγαπητέ κύριε συνάδελφε, απειλεί ένας ότι θα στείλει γε-μιστήρα στον Υπουργό, γιατί δεν του κάνει το ρουσφέτι. Μόνο από αυτό, αυτός ο τύπος και οι υπόλοιποι εκεί μέσα έπρεπε να πάνε με χειροπέδες τώρα στον εισαγγελέα και στη φυλακή. Εγώ άδειασα. Και ξέρετε γιατί άδειασα; Γεμίσατε τη χώρα με σκουπί-δια, με πολιτικά αφοδεύματα, με βρωμιά, με δυσωδία, με σκάν-δαλα, με αρπαχτές και συνεχίζετε να λέτε τα ίδια και τα ίδια, κοροϊδεύοντας τον ελληνικό λαό. Λυπάμαι, εγώ άδειασα από τον γεμιστήρα.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Τον λόγο έχει ο Πρό-εδρος της Νέας Αριστεράς, ο κ. Αλέξης Χαρίτσης.

Παρακαλώ.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομά-δας της Νέας Αριστεράς): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, μία απάντηση στον κ. Βαρτζόπουλο. Δεν είναι, δυ-στυχώς, μόνο 70%, όπως είπε ο κ. Βελόπουλος, είναι ακόμα χει-ρότερα τα πράγματα. Το 78%, 4 στα 5 ευρώ που έχει καταλογίσει ως πρόστιμα η Ευρώπη, 4 στα 5 ευρώ έχουν πέσει πάνω στο κε-φάλι μας, στην Ελλάδα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

Αυτή είναι η πραγματικότητα. Αυτό είναι το πανευρωπαϊκό σκάνδαλο για το οποίο μιλάτε.

Δεν ήρθα, όμως, σήμερα εδώ, δεν ζήτησα να κάνω αυτήν την παρέμβαση για να απαντήσω στον κ. Βαρτζόπουλο. Ζήτησα να κάνω αυτήν την παρέμβαση, κύριε Πρόεδρε, για να απευθυνθώ στον Πρωθυπουργό, στον κ. Μητσοτάκη. Γνωρίζω ότι ο κ. Μη-τσοτάκης δεν βρίσκεται εδώ σε αυτήν την Αίθουσα.

Όμως, κύριε Μητσοτάκη, θα ακούσετε, είμαι βέβαιος. Σας καλώ να απολογηθείτε. Σας καλώ να απολογηθείτε, κύριε Μη-τσοτάκη, γιατί σε κάθε σκάνδαλο επαναλαμβάνετε μονότονα το ίδιο πράγμα: «Δεν ήξερα, συγγνώμη, θα το διορθώσω». Στον ΟΠΕΚΕΠΕ μάλιστα πήγατε και ένα βήμα παρακάτω. Είπατε και το αδιανόητο: «Αποτύχαμε», μας είπατε. Όχι, κύριε Μητσοτάκη, λοιπόν, δεν αποτύχατε. Πετύχατε. Πετύχατε, κύριε Μητσοτάκη, και δεν το λέω εγώ, το είπατε εσείς ο ίδιος εδώ σε αυτήν την Αί-θουσα. Και θα εξηγήσω στη συνέχεια τι εννοώ.

Τι λέει, λοιπόν, στην κατάθεσή του στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ο κ. Σημανδράκος, πρώην πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ; Ποιος τον διόρισε τον κ. Σημανδράκο; Εσείς τον διορίσατε προφανώς. Τι λέει, λοιπόν, ο κ. Σημανδράκος; Λέει ότι εξωθήθηκε σε παραίτηση για την υπόθεση των παράτυπων ΑΦΜ που ο ίδιος είχε εντοπίσει. Και τι έγινε μετά την παραίτησή του, λέει ο κ. Σημανδράκος; Τα παράτυπα ΑΦΜ πληρώθηκαν κανονικά. Κανονικότητα. Και ποιος τον εξώθησε σε παραίτηση τον κ. Σημανδράκο; Το Μέγαρο Μαξί-μου.

Λέει συγκεκριμένα ο κ. Σημανδράκος και διαβάζω: «Στην πρώτη σύσκεψη του Οκτωβρίου 2023 και μετά την αναλυτική ενη-μέρωση που τους παρέixa για όλα τα θέματα που απασχολούσαν εκείνη την περίοδο, κατανόησαν την επιλογή μου να μην παραι-

τηθώ και να συνεχίσω να είμαι πρόεδρος. Σε μετέπειτα σύσκεψη στις 28-12-2023 και αφού είχαν ολοκληρωθεί με επιτυχία οι προγραμματισμένες πληρωμές, τα ίδια πρόσωπα ζήτησαν την παραίτησή μου. Αναγκάστηκα παρά τη θέλησή μου να παραιτηθώ στις 29-12-2023, την επόμενη μέρα της σύσκεψης δηλαδή, και ο προσωρινός παραιτημένος αντιπρόεδρος κ. Μπαμπασιδής να οριστεί πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ από τον τότε Υπουργό κ. Αυγενάκη. Στη συνέχεια ο κ. Μπαμπασιδής με τους νέους διευθυντές προχώρησε σε αποδέσμευση και πληρωμή των ΑΦΜ.»

Ποια είναι τα πρόσωπα στα οποία αναφέρεται ο κ. Σημανδράκος εδώ που ζήτησαν, λέει, την παραίτησή του σε αυτήν την περίφημη σύσκεψη 28-12 μέσα στα Χριστούγεννα; Λέει –δεν το λέω εγώ, ο κ. Σημανδράκος το λέει– ότι ήταν οι τότε Υπουργοί Επικρατείας κ.κ. Παπασταύρου και Βορίδη και ο Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ κ. Μπρατάκος, οι πιο στενοί δηλαδή συνεργάτες του Πρωθυπουργού, του κ. Μητσοτάκη. Οι στυλοβάτες του επιτελικού κράτους, της «Καγκελαρίας» του Μεγάρου Μαξίμου. Αυτοί ήταν που ζήτησαν την παραίτησή του κ. Σημανδράκου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

Και θα μου πείτε τώρα, εντάξει, έχουν γίνει γνωστά όλα αυτά, αλλά πώς αποδεικνύεται ότι ο ίδιος ο κ. Μητσοτάκης γνώριζε; Μπορεί οι πιο στενοί του συνεργάτες, οι Υπουργοί Επικρατείας, ο Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ να μην τον ενημέρωσαν για όλα αυτά. Μάλιστα.

Διαβάζω από τα Πρακτικά της Βουλής, τα οποία και τα καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς κ. Αλέξης Χαρίτσης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

«Η Κυβέρνησή μας δείχνει με κάθε τρόπο το ενδιαφέρον μας για τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους με μέτρα στα οποία ήδη αναφέρθηκα, αλλά και με ειδικές πρωτοβουλίες, όπως η χθεσινή δέσμευση του Υπουργού που απαντά σε ένα βασικό αίτημα ότι τον Απρίλιο ο ΟΠΕΚΕΠΕ θα καταβάλει το σύνολο των ενισχύσεων που δικαιούνται οι παραγωγοί, κάτι το οποίο σημαίνει ότι πριν από το Πάσχα το αγροτικό εισόδημα σε όλη τη χώρα θα έχει ενισχυθεί με ζεστό χρήμα, το οποίο θα φτάνει τα 750 εκατομμύρια ευρώ.»

Αυτό το διάβασα από τα Πρακτικά της Βουλής. Ποιος το είπε αυτό; Αυτό το είπε ο κ. Μητσοτάκης εδώ στην Ολομέλεια της Βουλής. Πότε τα είπε αυτά ο κ. Μητσοτάκης; Στις 2 Φεβρουαρίου του 2024 τα είπε αυτά, απαντώντας σ' εμένα. Σε επίκαιρη ερώτηση που του είχα κάνει για τις καταστροφές του «Daniel» στη Θεσσαλία, ο κ. Μητσοτάκης ήρθε και απάντησε.

Και ξέρετε τι σημαίνει η φράση «ζεστό χρήμα»; Θα σας πω εγώ τι σημαίνει η φράση «ζεστό χρήμα» ή μάλλον καλύτερα ας το πει ο αρμόδιος, ο κ. Σημανδράκος, που ξέρει καλύτερα από εμένα τι σημαίνει φράση «ζεστό χρήμα».

Ο κ. Σημανδράκος, λοιπόν, ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για το εξής, ότι υπήρχαν εννιά χιλιάδες τριακόσια εννέα παγωμένα ΑΦΜ. Επαναλαμβάνω: εννιά χιλιάδες τριακόσια εννέα παγωμένα ΑΦΜ. Το 63% αυτών στην Κρήτη. Την ξέρει ο κ. Μητσοτάκης την Κρήτη, την ξέρει και ο κ. Αυγενάκης. Αναγκάζεται, λοιπόν, σε παραίτηση ο κ. Σημανδράκος στις 29 Δεκεμβρίου του 2023. Προσέξτε: Παραιτείται παραμονή πρωτοχρονιάς και 2 Φεβρουαρίου, ένα μήνα μετά, έρχεται εδώ ο κ. Μητσοτάκης και περήφανος ανακοινώνει και μας λέει ότι υπάρχει ζεστό χρήμα. Αλήθεια, πόσο χυδαία είναι αυτή η φράση; Ζεστό χρήμα λέει ο Πρωθυπουργός της χώρας και για ποιους υπάρχει; Για όλους, και για τους νόμιμους και για τους παράτυπους.

Και, πράγματι, εκείνο το διάστημα η δέσμευση του κ. Μητσοτάκη έγινε πράξη. Όλα τα παράτυπα ΑΦΜ πληρώθηκαν. Ποιος, λοιπόν, ξεπάγωσε τα παράτυπα ΑΦΜ; Κανένας άλλος παρά ο ίδιος ο Πρωθυπουργός. Ο κ. Μητσοτάκης είναι αυτός που ξεπάγωσε τα παράτυπα ΑΦΜ. Εσείς τα ξεπαγώσατε, κανένας άλλος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Αριστερά πολύ προτού ξεσπάσει αυτό το σκάνδαλο την περίοδο Απρίλιος 2024 με Μάιο

2025 μέσα σε ένα χρόνο έκανε οκτώ διαδοχικές κοινοβουλευτικές ερωτήσεις για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Τις καταθέτω και αυτές στα Πρακτικά για να τις θυμηθούμε ξανά, γιατί τώρα έχουν γίνει πάρα πολύ επίκαιρες.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς κ. Αλέξης Χαρίτσης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ξέρετε τι απάντησε η Κυβέρνηση; Πέντε φορές δεν απάντησε απολύτως τίποτα. Δεν υπήρξε καν απάντηση από το αρμόδιο Υπουργείο και τρεις φορές απαντήσατε ότι όλα είναι νόμιμα και καλώς καμωμένα. Οι πάντες γνώριζαν. Ο ίδιος ο κ. Μητσοτάκης γνώριζε και γι' αυτό, λοιπόν, αυτό το οποίο από την πρώτη μέρα εγώ χαρακτήρισα ως πυραμίδα διαφθοράς στην κορυφή της αυτή η πυραμίδα έχει ένα και μόνο πρόσωπο. Το πρόσωπο αυτό είναι ο Πρωθυπουργός, είναι ο Κυριάκος Μητσοτάκης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

Και σήμερα η χώρα μας βρίσκεται απολογούμενη στις ευρωπαϊκές αρχές γιατί το επιτελικό κράτος του κ. Μητσοτάκη οδήγησε σε αυτές τις παρεμβάσεις του Υπουργείου στη λειτουργία του ΟΠΕΚΕΠΕ, γιατί πέντε Υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης που όρισε ο κ. Μητσοτάκης άφησαν το δικό τους σκοτεινό αποτύπωμα στον Οργανισμό, γιατί φτιάξατε εσείς ένα σύστημα, ένα κύκλωμα διαφθοράς, το οποίο ξεκινούσε από το Μέγαρο Μαξίμου και έφτανε στο τελευταίο κομματικό γραφείο της Νέας Δημοκρατίας, το τελευταίο χωριό. Αυτό είναι το σύστημα το οποίο φτιάξατε.

Αυτή τη φορά, κύριε Μητσοτάκη, δεν θα μπορέσετε να κρυφτείτε πίσω από κανέναν κ. Δημητριάδη, πίσω από κανέναν κ. Καραμανλή. Αυτήν τη φορά θα πρέπει να έρθετε εδώ και να απολογηθείτε εσείς ο ίδιος ως ο ενорχηστρωτής αυτής της πυραμίδας, αυτού του συστήματος της διαφθοράς, να απολογηθείτε και στη συνέχεια το μόνο το οποίο έχετε να κάνετε είναι να παραιτηθείτε.

Να παραιτηθείτε, κύριε Μητσοτάκη, για να ανασάνει ο τόπος.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Πρόεδρο. Επανερχόμαστε στον κατάλογο των ομιλητών.

Ξεκινάμε με τον κ. Διονύσιο Ακτύπη από τη Νέα Δημοκρατία.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΚΤΥΠΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα δεν συζητούμε απλώς ένα ακόμα νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας, συζητούμε μια ουσιαστική παρέμβαση που αφορά το μέλλον των παιδιών μας, την προστασία των νέων, την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και τη συνολική ενίσχυση της δημόσιας υγείας, μία παρέμβαση που έρχεται να καλύψει διαχρονικά κενά και αδυναμίες, τις οποίες κάποιοι που σήμερα ασκούν εύκολη κριτική άφησαν για χρόνια άλυτες.

Θέλω να είμαι ξεκάθαρος. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν κρύφτηκε ποτέ πίσω από δικαιολογίες, δεν έκανε ότι δεν βλέπει τα προβλήματα. Αντίθετα, με σοβαρότητα και υπευθυνότητα φέρνουμε σήμερα προς ψήφιση ένα νομοσχέδιο που θωρακίζει τους ανήλικους απέναντι στη χρήση καπνού και αλκοόλ, βάζει επιτέλους κανόνες στη διάθεση νέων προϊόντων νικοτίνης και καπνού, ενισχύει τους ελέγχους στην αγορά με ψηφιακά εργαλεία, ρυθμίζει κρίσιμα ζητήματα του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Και έρχεται εδώ το ερώτημα προς την Αξιωματική Αντιπολίτευση, αλλά και όλη την Αντιπολίτευση, καθώς και σ' εκείνους που διαχρονικά κυβέρνησαν ή συμμετείχαν σε κυβερνητικούς σχηματισμούς: Πού ήσασταν όλα αυτά τα χρόνια όταν η παράνομη πώληση καπνικών και αλκοολούχων προϊόντων σε ανήλικους ήταν καθημερινό φαινόμενο, όταν τα νέα προϊόντα νικοτίνης κυκλοφορούσαν ανεξέλεγκτα χωρίς κανέναν έλεγχο και χωρίς σαφές νομικό πλαίσιο, όταν η μαύρη αγορά ανθεί και υπονομεύει τη δημόσια υγεία και τα κρατικά έσοδα, όταν οι δομές του ΕΣΥ άφηναν κενά στην ψυχική υγεία και στην πρόληψη;

Τότε, κυρίες και κύριοι της Αντιπολίτευσης, κάνετε ότι δεν βλέπατε και σήμερα που φέρνουμε ένα ολοκληρωμένο και τολμηρό νομοσχέδιο μιλάτε για καθυστερήσεις. Να σας θυμίσω ότι εσείς

που κυβερνήσατε αφήσατε το θεσμικό πλαίσιο για τα νέα καπνικά προϊόντα στον αέρα, εσείς που υποτίθεται ότι είστε υπέρ της κοινωνικής προστασίας δεν τολμήσατε να θεσπίσετε καθολική απαγόρευση πώλησης αλκοόλ σε ανηλίκους, εσείς που σήμερα μιλάτε για την ανάγκη ελέγχων δεν θεσπίσατε ποτέ ψηφιακά εργαλεία εποπτείας της αγοράς, εσείς που μιλάτε για προστασία της δημόσιας υγείας αφήσατε τις δομές ψυχικής υγείας υποστελεχωμένες και χωρίς στήριξη. Είναι τουλάχιστον υποκριτικό να κάνετε κριτική για χρονικές καθυστερήσεις τη στιγμή που το νομοσχέδιο αυτό έρχεται να διορθώσει κενά και αδυναμίες που εσείς οι ίδιοι αφήσατε πίσω σας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως Βουλευτής Ζακύνθου μπορώ να σας μιλήσω από προσωπική εμπειρία για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι τοπικές κοινωνίες ειδικά σε τουριστικές και νησιωτικές περιοχές. Στη Ζάκυνθο, όπως και σε άλλα νησιά, η ανεξέλεγκτη διάθεση αλκοόλ και καπνικών προϊόντων σε ανήλικους ήταν για χρόνια μια σιωπηλή πληγή. Οι επαγγελματίες που τηρούν τους κανόνες έβλεπαν να υπονομεύονται από τη μαύρη αγορά και την έλλειψη ελέγχων. Οι οικογένειες ανησυχούσαν για τα παιδιά τους που μπορούσαν εύκολα να έχουν πρόσβαση σε επικίνδυνα προϊόντα.

Η σημερινή Κυβέρνηση δεν μένει στα λόγια. Με αυτό το νομοσχέδιο θεσπίζεται υποχρεωτικός έλεγχος ηλικίας σε όλα τα σημεία πώλησης, δημιουργείται ψηφιακή πλατφόρμα ελέγχου και καταγραφής επιχειρήσεων, προβλέπονται αυστηρές ποινές και διοικητικά πρόστιμα για τους παραβάτες, τίθεται τέλος στην ασυδοσία όσων εκμεταλλεύονται τους νέους για τη δημόσια υγεία για κέρδος.

Αναρωτιέμαι, λοιπόν, για άλλη μια φορά σε τι ακριβώς διαφωνεί η Αντιπολίτευση. Μήπως νοσταλγούν τις εποχές της αδράνειας και της απραξίας ή μήπως ενοχλούνται επειδή εμείς με σχέδιο και αποφασιστικότητα λύνουμε προβλήματα που εκείνοι άφησαν άλυτα;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο αυτό δεν σταματά μόνο στην προστασία των ανηλίκων. Περιλαμβάνει και κρίσιμες ρυθμίσεις για την ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Θα ήθελα να σταθώ ιδιαίτερα στην ενίσχυση των μονάδων ψυχικής υγείας, στη δυνατότητα στελέχωσης των κέντρων υγείας και κινητών μονάδων, στην πρόβλεψη για έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας έναντι λοιμώξεων και πανδημιών. Είναι ρυθμίσεις που ενισχύουν το σύστημα υγείας, που δίνουν λύσεις σε τοπικά προβλήματα και που στηρίζουν ειδικά τις νησιωτικές περιοχές, όπως το νησί μου, που αντιμετωπίζουν αυξημένες ανάγκες ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες.

Η κοινωνία απαιτεί λύσεις, όχι κούφια λόγια, απαιτεί έργα, όχι υποκριτικές καταγγελίες. Η Νέα Δημοκρατία αποδεικνύει για άλλη μια φορά ότι μπορεί να σχεδιάζει και να εφαρμόζει πολιτικές προς όφελος των πολιτών.

Καλώ όλους τους συναδέλφους ανεξαρτήτως παρατάξεως να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων, να στηρίξουν ένα νομοσχέδιο που δεν υπηρετεί κομματικές σκοπιμότητες, αλλά την κοινωνία, τη νέα γενιά, τη δημόσια υγεία. Και ιδιαίτερα καλώ την Αντιπολίτευση αντί για ανέξοδη κριτική και μισόλογα να απαντήσει ειλικρινά: Θέλετε τη ρύθμιση για τον έλεγχο ή θέλουμε την ασυδοσία; Θέλετε την προστασία των ανηλίκων ή την πολιτική εκμετάλλευση του θέματος; Θέλετε λύσεις ή θέλετε να μείνει η χώρα δέσμια των δικών σας παραλείψεων; Η κοινωνία γνωρίζει και κρίνει.

Κλείνοντας δεν μπορώ να μην επισημάνω ότι το Υπουργείο Υγείας υπό την παρούσα ηγεσία έχει σταθεί σταθερά δίπλα στον πολίτη όχι μόνο με το νομοσχέδιο που σήμερα συζητάμε, αλλά με μια συνολική στρατηγική αναβάθμισης του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Έχουν, ήδη, προχωρήσει σημαντικές μεταρρυθμίσεις: Προγράμματα δωρεάν προληπτικών εξετάσεων για κρίσιμα νοσήματα, όπως ο καρκίνος του μαστού και του τραχήλου της μήτρας, ενίσχυση της πρωτοβάθμιας φροντίδας με προληπτικούς ελέγχους, εμβολιασμούς και δράσεις αγωγής υγείας σε σχολεία και κοινότητες, εξορθολογισμός των λιστών αναμονής με χιλιάδες χειρουργεία που πραγματοποιούνται πλέον ταχύτερα, με πλήρη διαφάνεια και αξιοκρατία μέσω του θεσμού της λίστας χειρουργείου.

Αυτές οι παρεμβάσεις δεν είναι απλώς αριθμοί. Είναι λύσεις

για αληθινές ανάγκες, για κάθε πολίτη σε κάθε γωνιά της χώρας. Υπερψηφίζω αυτό το νομοσχέδιο όχι γιατί είναι απλώς ένα ακόμα νομοθέτημα, αλλά γιατί είναι μία πολιτική δήλωση ευθύνης, μία δέσμευση απέναντι στη νέα γενιά και γιατί πολύ απλά δεν υπάρχει πιο εθνικό, πιο κοινωνικό και πιο ανθρώπινο καθήκον από το να προστατεύουμε τα παιδιά μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιώτης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Ακτύπη.

Τον λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Μουλκιώτης από το ΠΑΣΟΚ.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας επιχειρεί –ορθά σε επίπεδο πρόθεσης- να ενισχύσει την προστασία των ανηλίκων από την έκθεση σε καπνικά προϊόντα και αλκοόλ, εισάγοντας νέα εργαλεία ελέγχου, ποινικές, διοικητικές κυρώσεις και θεσπίζοντας μηχανισμούς ταυτοποίησης ηλικίας.

Όμως, οφείλουμε, κύριε Υπουργέ, να επισημάνουμε ένα κεντρικό δομικό έλλειμμα, την απουσία ουσιαστικής πρόληψης και ψυχοκοινωνικής προσέγγισης, ειδικά για τους εφήβους. Η Κυβέρνηση επιμένει στην αυστηροποίηση, αλλά χωρίς ένα ολιστικό σχέδιο παιδείας, πρόληψης και υποστήριξης, η εφαρμογή του νόμου κινδυνεύει να παραμείνει προσημαστική, όπως συνέβη και με τον αντικαπνιστικό νόμο –κάποιοι που είχαμε ευθύνη να εφαρμόζουμε, είχαμε δει και τις συνέπειες και πώς ήταν ανεφάρμοστο- που έχει, βέβαια, τροποποιηθεί επανειλημμένα και παραμένει ανεφάρμοστος. Νόμοι χωρίς εφαρμοστικές δομές, χωρίς κοινωνική αποδοχή και χωρίς διοικητική υποστήριξη είναι νόμοι-βιτρίνα. Όταν το κράτος στέκεται μόνο τιμωρητικά απέναντι στον πολίτη, χωρίς να του προσφέρει δυνατότητες να αλλάξει τη ζωή του, τότε απλώς κρύβει την ανεπάρκεια της πολιτικής του πίσω από ποινικές διατάξεις. Δεν λύνεται το πρόβλημα μόνο με αυστηρότητα. Λύνεται με κράτος δικαίου, με δημόσιες δομές που λειτουργούν με κοινωνική συνοχή, αλλιώς η αυστηρότητα μετατρέπεται σε αυταρχισμό και η αποτυχία εντείνεται με νομοθετικές-επικοινωνιακές κορώνες.

Προτείνουμε, κύριε Υπουργέ, στην επιτροπή σειρά παρεμβάσεων, όπως καμπάνιες ενημέρωσης, προγράμματα σε σχολεία σε συνεργασία με ειδικούς ψυχικής υγείας, χρήση σύγχρονων ψηφιακών μηχανισμών για επαλήθευση ταυτότητας και παρακολούθηση της αγοράς. Καμία, όμως, δεν έγινε δεκτή. Τόσο άριστη αυτή η Κυβέρνηση! Τόσο άριστη και τόσο επαρκής! Την ίδια στιγμή, η κατάσταση στη δημόσια υγεία έχει επιδεινωθεί και η εμμονή της Κυβέρνησης Μητσοτάκη με σφραγίδα Γεωργιάδη στη λογική κόστους-ωφέλειας αποδιαρθρώνει πλήρως τις δομές δημόσιας υγείας και εντείνει τις ανισότητες.

Χρειάζεται, λοιπόν, στροφή από την καταστολή στην πρόληψη και από την ιδιωτικοποίηση στην ενίσχυση της δημόσιας υγείας.

Υπάρχει κραυγή αγωνίας, κύριε Υπουργέ, από τη Βοιωτία. Καταρρέουν τα νοσοκομεία! Καταρρέει το υπολειπόμενο ΕΚΑΒ! Καμία υπόσχεση στους δημάρχους της Βοιωτίας δεν υλοποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό της Υγείας.

Τώρα, τι διατρέχει σήμερα την ελληνική κοινωνία; Ο ΟΠΕ-ΚΕΠΕ. Θα μπορούσαμε να μιλάμε για παθογένειες ενός συστήματος, αλλά όχι, δεν πρόκειται για παθογένεια. Πρόκειται για ένα πολύ καλά στημένο «colpo grosso» σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου και της ευρωπαϊκής νομιμότητας και, βεβαίως, σε βάρος των δύστυχων αγροτών, αυτών που είναι στα χωράφια. Το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ δεν είναι απλώς μια άλλη σκοτεινή πορεία και ιστορία καταχωριασμένη στα κιτάπια της Νέας Δημοκρατίας. Είναι ηθική και πολιτική χρεοκοπία μιας Κυβέρνησης που ορκίστηκε στην αριστεία και κατέληξε σε μια επιτελική φαρσοκωμωδία, με φόντο την κομπίνια.

Όλα αυτά συμβαίνουν την ώρα που τα εισοδήματα των πραγματικών αγροτών καταρρέουν. Αυτά συμβαίνουν, δυστυχώς, με τους πραγματικούς αγρότες. Δεν έχουν ενδιαφέρον όσοι επιδοτούνται για ελαιώνες πάνω σε αεροδρόμια. Έχουν πρόβλημα, όμως, αυτοί που είναι στο χωράφι και όχι στα χαρτοφυλάκια των γνωστών.

Το σκάνδαλο, λοιπόν, του ΟΠΕΚΕΠΕ δεν είναι απλώς ένα διοικητικό σκάνδαλο. Είναι ένα μαχαίρι στην καρδιά της ελληνικής αγροτικής παραγωγής. Όταν εκατοντάδες εκατομμύρια θα έπρεπε να προορίζονται για την περιφερειακή ανάπτυξη και τον πρωτογενή τομέα, κάποιοι επιπόνησαν έναν μηχανισμό με λαστιχένια τοπογραφικά και φουσκωμένα ενοικιαστήρια για να στήσουν ένα πάρτι. Ένα πάρτι που αν δεν το αποκάλυπτε η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, ενδεχομένως να συνεχιζόταν για να παραμείνει ο χάρτης της περιφέρειας – αυτό ήθελε η Κυβέρνηση-γαλάζιος!

Ο κ. Μητσοτάκης παρουσιάστηκε ως ένας Πρωθυπουργός που ευαγγελίστηκε τον εκσυγχρονισμό, τις μεταρρυθμίσεις και την αξιοκρατία. Είναι η απόλυτη ομολογία ότι όχι μόνο απέτυχε παταγωδώς σε αυτές τις προεκλογικές διακηρύξεις, αλλά ότι επί τηρείας του οργανώθηκε ένα σύστημα διαφθοράς, διαπλοκής και πελατειακών σχέσεων.

Αλήθεια, υπάρχει κάποιος πολίτης σήμερα που ικανοποιείται να ακούει από έναν Πρωθυπουργό ότι απέτυχε εκ των υστέρων; Το ΠΑΣΟΚ, το 2020, το 2023, με ερώτηση και του ίδιου του Προέδρου, αλλά και στον προϋπολογισμό του 2024, ανέδειξε επανειλημμένα το ζήτημα του ΟΠΕΚΕΠΕ. Υπάρχουν καταγγελίες από τους πρώην Προέδρους του ΟΠΕΚΕΠΕ που παραιτήθηκαν και ο Πρωθυπουργός για μία ακόμα φορά προσπαθεί να σώσει τον εαυτό του και να σπρώξει το πρόβλημα στους υπόλοιπους. Το πρόβλημα είναι ότι το επιτελικό κράτος που στήθηκε στο Μαξίμου είναι ο ενορχηστρωτής όλων των σκανδάλων και της διαφθοράς. Αυτή είναι η πολιτική ευθύνη της Κυβέρνησης και του κ. Μητσοτάκη.

Το σκάνδαλο, λοιπόν, που συζητάμε ξεκινάει το 2017, αλλά στην ουσία γινανώνεται το 2019. Και από τότε στήνεται το πάρτι. Αυτό γινόταν σε σχέση και συνεργασία μέσα στον οργανισμό, αλλά και εντός του Υπουργείου, όπως φαίνεται και από τις συνομιλίες και με τους αγροτοσυνδικαλιστές της Νέας Δημοκρατίας που στην ουσία έκαναν όλο το παιχνίδι. Εδώ αποκαλύπτεται ότι υπήρχαν e-mail που κοινοποιήθηκαν και στον κ. Μπρατάκο. Τι συζητούσαν στο Μέγαρο Μαξίμου; Ο κ. Βάρρας τι ρόλο έπαιζε; Τι έκανε πέντε χρόνια; Βουβός και μουγκός ήταν; Αποκλείεται! Δεν βρήκαν πέντε λεπτά, όπως λέμε στο ΠΑΣΟΚ, να συζητήσουν μεταξύ τους και να πουν τι γίνεται με αυτά τα χιλιάδες ΑΦΜ που δεσμεύτηκαν; Υπήρξε από τον κ. Σημανδράκο ενημέρωση για εννέα χιλιάδες τριακόσια εννέα «κόκκινα ΑΦΜ» στο Μαξίμου και στον Μπρατάκο και στον κύριο Πρωθυπουργό;

Είναι ξεκάθαρο, λοιπόν, ότι στο Μέγαρο Μαξίμου ο κ. Μπαμπασιδής έδωσε δεκαέξι χιλιάδες πεντακόσια «κόκκινα ΑΦΜ», ύποπτα. Έστειλε τρία υπομνήματα! Τι άλλο να έκανε; Και είχαν κλείσει το στόμα και τα αυτιά τους το Μέγαρο Μαξίμου και ο κ. Μητσοτάκης! Και σήμερα, ο κύριος Πρωθυπουργός συνεχίζει να υποστηρίζει ότι κανένας σύμβουλος του δεν τον ενημέρωσε. Η επίσημη θέση της Κυβέρνησης είναι ότι επέλεγε συμβούλους τόσο άριστους, για να τους μιλάει και να μην τον ενημερώνουν για τίποτα!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το αίσθημα αδικίας στους αγρότες σήμερα είναι ευρύτατο! Μιλάμε, όμως, για το αίσθημα αδικίας στους αγρότες του χωραφιού, στους επαγγελματίες αγρότες. Οι θλιβεροί διάλογοι που περιλαμβάνονται στη δικογραφία του ΟΠΕΚΕΠΕ και κάνουν τον γύρο του διαδικτύου αποτυπώνουν την αθλιότητα των ημετέρων επικεφαλής δημοσίων οργανισμών και των μελών της Κυβέρνησης, Βουλευτών και κομματικών στελεχών που συνομιλούν μαζί τους, αρπακτικά, απατεώνες του κοινού ποινικού δικαίου, επίορκοι και λαμόγια, σε ένα σφιχταγκάλιασμα που προκαλεί όχι μόνο αηδία, αλλά και παντελή απονομιμοποίηση της πολιτικής εξουσίας. Τα αμνοερίφια και οι ψήφοι, τα ευρωπαϊκά κονδύλια και οι εγχώριοι διαχειριστές τους, τα βοσκοτόπια και οι συναλλαγές θα κοστίζουν μερικές εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ σε πρόστιμα, τα οποία θα επιβαρύνουν όλους μας, αλλά πρωτίστως τους έντιμους αγρότες που θα στερηθούν επιδοτήσεων, επειδή κάποιοι άλλοι έκλεβαν στις πλάτες των πολιτικών πατρώνων τους.

Αλήθεια, κύριε Υπουργέ, ως εκπρόσωπος της Κυβέρνησης, θα μας πείτε τι γίνεται με την επιστροφική χρημάτων; Μήπως εκπονήθηκε δήθεν κάποιος οδικός χάρτης, για να ξέρει και ο Έλληνας

πολίτης, ο ελληνικός λαός, ποιοι θα πληρώσουν; Διότι ο κύριος Πρωθυπουργός σκόπιμα και μόνιμα αποφεύγει να πει.

Τέλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να πούμε γι' αυτόν τον οργανισμό ότι έχει αποστολή να διασφαλίζει τα ευρωπαϊκά κονδύλια να φτάνουν δίκαια, καθαρά και έγκαιρα στον παραγωγό. Αυτό είναι το μείζον. Να τα διασφαλίζει για τον αγρότη που σήμερα πένεται. Δεν ξέρετε καν πού είναι, γιατί είστε αδιάφοροι για τους αγρότες! Αντ' αυτού, είχαμε ένα πάρτι, λοιπόν, ένα γαλάζιο κύκλωμα ξεκάθαρα και από δίπλα οι πολιτικές ηγεσίες των Υπουργείων και οι πολιτικοί τους προστάτες, διοικητές που άλλαζαν σαν τα πουκάμισα! Έξι διοικητές σε έξι χρόνια! Το ακούσατε; Τι πιο αστείο, για να καταλάβετε ποιο είστε και πού είστε; Είναι εξοργιστική η άνεση με την οποία τα μέλη της γαλάζιας παρέας – ακούστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι – μιλούν για Υπουργούς, ακόμα και για τον Πρωθυπουργό! Λέει: «Παίρνω στο Μαξίμου, να πάει στον Κυριάκο. Μα, με έβγαλε ο Αυγενάκης. Είναι φίλος του Λευτέρη. Όσο είναι ο Μάκης στο Μαξίμου, μη φοβάσαι τίποτα».

Αλήθεια; Αυτοί είστε; Αυτούς στηρίζετε μέχρι τώρα; Και μιλάτε για τι ακόμη; Για κάθαρση; Για «όλα στο φως»; Ντροπή για τη Νέα Δημοκρατία αυτά τα οποία συμβαίνουν! Και ντροπή γι' αυτά που ακόμη και σήμερα εδώ στη Βουλή στηρίζετε!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Λέει ο Πρωθυπουργός: «Δυστυχώς, αποτύχαμε».

Κύριε Μητσοτάκη – το είπε και ο Πρόεδρος επανειλημμένως – δεν αποτύχατε. Πιαστήκατε με τη γίδα στην πλάτη! Με τη γίδα στην πλάτη! Οι επικοινωνιολόγοι σας σύστησαν να πείτε αυτό το πράγμα, γιατί καλύτερα, λέει, να είστε αποτυχημένοι, παρά ένοχοι. Τι ωραία! Και τι ωραίο ήταν αυτό το οποίο έγινε!

Τα ερωτήματα, λοιπόν – και καταλήγω –, είναι συγκεκριμένα και το ΠΑΣΟΚ τα θέτει συνέχεια και με τον Πρόεδρο. Μην ψάχνετε άλλοθι στο παρελθόν. Η δικογραφία μιλάει για τη δική σας περίοδο, για τα δικά σας στελέχη, για δικές σας πράξεις και παραλείψεις. Και η κοινωνία θα ζητήσει λογαριασμό! Δεν θα ζητήσει συμψηφισμούς η κοινωνία! Θα ζητήσει ευθύνες με ονοματεπώνυμο!

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Μουλιωτή.

Έχει ζητήσει τον λόγο ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κ. Νίκος Ανδρουλάκης.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα μας πέρασε δέκα πολύ δύσκολα χρόνια με μνημόνια, λιτότητα, χαμένες θέσεις εργασίας, χιλιάδες νέοι άνθρωποι να ψάχνουν μια ευκαιρία σε χώρες του εξωτερικού, για να οικοδομήσουν μια ζωή με αξιοπρέπεια, με προοπτική και μετά από αυτά τα πολύ δύσκολα χρόνια, σίγουρα, ο ελληνικός λαός δεν περίμενε να έχει ένα πολιτικό σύστημα αμετανόητο και μία Κυβέρνηση που θέλει να παρυσιάσει την διαφθορά, τον σκληρό πυρήνα της δικής της διαφθοράς, ως μία κανονικότητα.

Κανονικότητα σε όλα. Καθημερινή κανονικότητα. Σας πιάνουν με τη γίδα στην πλάτη και λέτε «μα, αυτά συνέβαιναν και πριν τριάντα, σαράντα και πενήντα χρόνια». Δηλαδή, ο λαός σας ψήφισε το 2019, για να κάνετε ό,τι κακό οδήγησε τη χώρα στα μνημόνια; Και τότε πάλι εσείς ήσασταν κυβέρνηση, η Νέα Δημοκρατία. Όλες οι χώρες έπαιρναν δημοσιονομικά μέτρα και εσείς, αντί να ρίχνετε νερό στη φωτιά, ρίχνατε βενζίνη στη φωτιά. Όποιος έλεγε κάτι άλλο, τον στοχοποιούσατε ως προβοκάτορα, ως έναν άνθρωπο που δεν υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, ως κάποιον που δεν φορά τη «φανέλα της Εθνικής Ελλάδας».

Πόσες φορές το έχουμε ακούσει αυτό, όταν ασκούμε κριτική και τότε και σήμερα, από τα δικά σας χείλη; Όποιος πει κάτι συγκεκριμένο κατά της Νέας Δημοκρατίας για θέματα που αφορούν στη σταθερότητα, στη μακροπρόθεσμη ευημερία, αμέσως έχετε την ατάκα «δεν φορά τη φανέλα της Εθνικής Ελλάδας».

Ξεκινάω από αυτό, διότι εχθές άκουσα τον κ. Γεωργιάδη να μας λέει ότι «εμείς της ανατολικής Κρήτης έπρεπε να γνωρίζουμε το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ της Νέας Δημοκρατίας, αλλά οι καταγόμενοι της δυτικής Κρήτης, δεν είχαν καμία τέτοια υποχρέωση». Το είπε, βέβαια, γελώντας, διότι έχει φτάσει στο σημείο να γελάει κι ο ίδιος με αυτά που λέει, όπως γελάνε και εκατομμύρια άλλοι Έλληνες. Θέλω να σας πω, όμως, ότι ναι, το γνωρίζαμε το σκάνδαλο και δεν σιωπήσαμε, όπως εσείς. Το αναδείξαμε με στοιχεία συγκεκριμένα.

Το 2020, δύο ερωτήσεις της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ. Το 2023 στον προϋπολογισμό -εγώ προσωπικά- και μετά από λίγες ημέρες με δελτίο Τύπου του τομεάρχη μας, για το θέμα αυτό. Το 2024 τρεις φορές εγώ προσωπικά και μία λίγο πριν μπούμε στην ευρωπαϊκή εποπτεία, λέγοντας κάτι πολύ απλό: «Μας πάτε σε ένα τεράστιο σκάνδαλο, με τεράστιο πρόστιμο». Μάγοι ήμασταν; Όχι. Μα, βλέπαμε να αλλάζουν οι Υπουργοί σαν τα πουκάμισα, οι Διοικητές και οι Πρόεδροι του ΟΠΕΚΕΠΕ το ίδιο, όταν μαθαίναμε τι συμβαίνει μετά ΑΦΜ.

Τι λέγαμε, λοιπόν, χωρίς να σιωπούμε, διότι εμείς υπηρετούμε το δημόσιο συμφέρον. Διότι εμείς είμαστε πατριώτες, δεν παίζουμε ούτε με τους ευρωπαϊκούς πόρους που έχουν διασπαθίσει τα «γαλάζια παιδιά» της συμμορίας του ΟΠΕΚΕΠΕ, ούτε με τους φόρους που πληρώνουν οι Έλληνες πολίτες. Διότι εμείς δεν θέλουμε να διασύρεται η χώρα μας, όπως διασύρεται σήμερα στα δικά σας χέρια, όπου έχει καταστρώσει στην Ελλάδα η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, για μια σειρά περιπτώσεων.

Τι είπαμε, λοιπόν; Ότι πρέπει κάτι να γίνει, διότι αυτό που έρχεται είναι όλεθρος. Η απάντηση του τότε Υπουργού ήταν ότι έχω μια περιέργη επιμονή με τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Γιατί το είπε αυτό, κύριε Γεωργιάδη, τότε ο κ. Αυγενάκης; Γιατί το είπε; Να μας απαντήσετε. Γιατί εχθές είπατε ότι «ξαφνιάστηκα». Όχι μόνο δεν ξαφνιάστηκα, αλλά σας αποδεικνύω σήμερα ότι τρία χρόνια προσωπικά και πέντε χρόνια το ΠΑΣΟΚ φωνάζει γι' αυτό το σκάνδαλο. Εσείς ξαφνιαστήκατε ή μάλλον το παίζετε ξαφνιασμένοι, διότι απ' ό,τι φαίνεται υπάρχουν στοιχεία και μέσα στο ίδιο σας το κόμμα και από την ίδια την Κυβέρνηση, που σας είπαν ότι πάτε στα βράχια έναν οργανισμό που σε πέντε χρόνια μοιράζει 19 δις εκατομμύρια ευρώ, 15 δις επιδοτήσεις, -3 δις εκατομμύρια τον χρόνο- και 4 δις σε υποδομές. Τόσο μικρό είναι αυτό το μέγεθος για την ελληνική οικονομία που δεν σας ενδιέφερε;

Αποδεικνύουν, λοιπόν, τα στοιχεία ότι όχι μόνο εμείς κρούαμε το καμπανάκι του κινδύνου ότι στο τέλος θα την πληρώσει ο έντιμος αγρότης, ο έντιμος κτηνοτρόφος, η ελληνική οικονομία, η παραγωγική βάση της χώρας, αλλά το έλεγαν και δικοί σας. Ο κ. Σημανδράκος έστειλε επιστολή το 2023 στο Μέγαρο Μαξίμου και είπε γι' αυτά τα ΑΦΜ. Άρα, το ξέρατε πάρα πολύ καλά. Οπότε, εμείς σίγουρα δεν ξαφνιαστήκαμε γιατί τα είπαμε, αλλά ούτε εσείς ξαφνιαστήκατε, γιατί τα ξέρατε.

Το ερώτημα, λοιπόν, είναι -όχι προς εσάς- προς τον κ. Μητσοτάκη το εξής: Αφού τα ήξερε, γιατί δεν έκανε τίποτα και φορτώνει στον λαό 1 δις εκατομμύριο ευρώ πρόστιμο, κύριε Γεωργιάδη;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Αυτό είναι το ερώτημα προς τον κ. Μητσοτάκη, τον φιλοευρωπαϊό, τον άριστο, τον αξιοκράτη, που το μόνο του άλλοθι είναι να μας λέει ότι φτάνει και οι προηγούμενοι. Να φανταστείτε, όμως, ότι φτάσατε στο σημείο να πείτε «μιλάτε εσείς με το καλαμπόκι». Εγώ πήγαίνα δημοτικό τότε, αλλά να σας απαντήσω και γι' αυτό. Ακόμα και γι' αυτό το σκάνδαλο που δεν θα έπρεπε να σημαίνει τίποτα από όλα αυτά σε μια κανονική ευρωπαϊκή χώρα -για την οποία εγώ μάχομαι, εν αντιθέσει με εσάς που τη θέλετε μια βαλκανική χώρα στα χέρια της Νέας Δημοκρατίας, μόνο και μόνο, για να την εξουσιάζετε εις βάρος του ελληνικού λαού και της προοπτικής του- αυτό που συζητάτε ήταν 600 εκατομμύρια δραχμές, που σημαίνει 1,76 εκατομμύριο ευρώ και όχι, πεντακόσιες φορές, παραπάνω από αυτό που θα πληρώσει ο ελληνικός λαός, περίπου 1 δις εκατομμύριο ευρώ.

Πάμε στα επιχειρήματα. «Μα, εμείς τον ακούσαμε τον κ. Σημανδράκο, γι' αυτό και του επιτρέψαμε να μπλοκάρει τα ΑΦΜ. Ναι, αλλά μετά υπάρχει συνέντευξη του κ. Αυγενάκη που λέει «τον πιέζω να παραιτηθεί». Υπάρχει συνέντευξη του κ. Αυγενάκη

σε τηλεοπτικό δίκτυο που λέει mot a mot «τον πιέζω να παραιτηθεί». Άρα, πώς τον κάλεσαν τον Σημανδράκο, όταν ο Υπουργός Αυγενάκης λέει δημοσίως ότι «τον πιέζω να παραιτηθεί», για να πληρωθούν τα ΑΦΜ, τα οποία εν τέλει σε μεγάλο βαθμό πληρώθηκαν; Και ποιος είναι εν τέλει ο κ. Αυγενάκης, ένα τυχαίο πρόσωπο; Ο Γραμματέας της Νέας Δημοκρατίας μόλις εκλέχθηκε Πρόεδρος ο κ. Μητσοτάκης και ο μόνος Βουλευτής που ακολούθησε στο κόμμα της κ. Μπακογιάννη είναι ένα τυχαίο πρόσωπο; Ή αυτά τα πρόσωπα του γαλάζιου δικτύου του ΟΠΕΚΕΠΕ, που η ίδια η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας περιγράφει ως εγκληματική οργάνωση, είναι τυχαία πρόσωπα; Κουμπάροι σας και κολλητοί σας είναι. Αυτή είναι η Ελλάδα του 2025, όπου ο ελληνικός λαός λέει «μα, καλά, πλήρωσα ό,τι πλήρωσα, με διχάσατε με τα ψευδοδημοψηφίσματα, μου τάξατε άλλους δρόμους και πλήρωνα συνεχώς περισσότερο για να φύγω από τα μνημόνια, έφυγα από το μνημόνιο με το παιδί μου άνεργο και το σπίτι μου σε κόκκινο δάνειο και εσείς τα ίδια πάλι;».

Αυτή είναι η κραυγή αγωνίας του ελληνικού λαού που βλέπει παντού διαφθορά. Και αυτήν την κραυγή αγωνίας εμείς σεβόμαστε και υπηρετούμε, γι' αυτό εδώ και τρία χρόνια, προσωπικά και τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ, φωνάζαμε για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Άλλο επιχείρημα. Ναι, λέει -το είπε ο κ. Χατζηδάκης, ο τεχνοκράτης της Κυβέρνησης και μεταρρυθμιστής της φιλελεύθερης πτέρυγας της Δεξιάς κ. Χατζηδάκης-, «αυτό με τα πρόστιμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον πρωτογενή τομέα συμβαίνει και σε άλλες χώρες». Ναι, κύριε Χατζηδάκη, συμβαίνει και με άλλες χώρες, αλλά με μια σημαντική διαφορά: το μέγεθος, κύριε Χατζηδάκη. Από το σύνολο των προστίμων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το θέμα αυτό και από τα είκοσι επτά κράτη, η Ελλάδα θα πληρώσει το 78%, δηλαδή, από τα πεντακόσια εκατομμύρια Ευρωπαίων, τα έντεκα εκατομμύρια Ελλήνων θα πληρώσουν το 78% των ευρωπαϊκών προστίμων.

Δηλαδή, τι μας λέτε σήμερα; Ότι είστε πρωταθλητές όχι πανευρωπαϊκοί -γιατί το 78% σας κάνει και παγκόσμιους εν τέλει στη διαφθορά που φορτώνετε μέσω προστίμων στον ελληνικό λαό, αλλά και αυτό για εσάς είναι κανονικότητα. Θα μου πείτε εδώ κανονικότητα είναι οι ιδιώτες να χρηματοδοτούν ιδιώτες. Σας πιάσαμε με μια άλλη γίδα στην πλάτη και αντί να πείτε συγνώμη που στελέχη της Νέας Δημοκρατίας, -μετέπειτα Υπουργοί-, ο κεντρικός μηχανισμός προπαγάνδας πληρωνόταν από μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα, εσείς κάνατε και πάρτι διαφθοράς και πήγατε και όλοι μαζί για να πείτε «μπράβο παιδιά, καλά κάνουμε, να πιούμε και ένα ποτό εις υγείαν του κοροϊδίου που πληρώνει τη δική μας προπαγάνδα».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Δεν θα περάσει έτσι η ιστορία του ΟΠΕΚΕΠΕ ό,τι συμψηφισμούς κι αν προσπαθήσετε να κάνετε. Γιατί δεν είστε ανήξεροι, γνωρίζετε πάρα πολύ καλά -κι έχουμε κι άλλα πολλά στοιχεία για να αποδείξουμε ότι γνωρίζατε πάρα πολύ καλά- και επιτρέπατε αυτό το σκάνδαλο, το οποίο ξεκίνησε με στρεβλή νομοθέτηση από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά εσείς ως γνωστοί επαγγελματίες αξιοποιείτε όλες τις στρεβλώσεις όχι για να τις διορθώσετε, αλλά για να τις κάνετε ρουσφέτι και πελατειακό μηχανισμό.

Όταν, λοιπόν, αποσυνδέθηκε η παραγωγή και το κοπάδι από τις επιδοτήσεις, αντί να διορθώσετε τη στρέβλωση, εσείς βρήκατε την ευκαιρία. Και επειδή κάποιοι από την Αντιπολίτευση λένε έτσι βάφτηκε «γαλάζια» η Κρήτη, υποτιμά τον κρητικό λαό αυτή η θεώρηση, γιατί πριν η Κρήτη ήταν «ροζ», όταν κάποιοι άλλοι έλεγχαν τον ΟΠΕΚΕΠΕ και τώρα η μισή Κρήτη, σχεδόν τα 2/3 είναι «πράσινη», αλλά εμείς δεν ελέγχουμε τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Γι' αυτό, λοιπόν, καλό θα είναι να σεβόμαστε την κρίση του κρητικού λαού, όπως και να σεβόμαστε και να μην τσουβαλιάζουμε τον τίμιο κτηνοτρόφο που με τα παιδιά του παλεύει στα βουνά της Κρήτης να ζήσει την οικογένειά του.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Μην τσουβαλιάζετε, λοιπόν, τους λίγους, τα κυκλώματά σας, με τους χιλιάδες ανθρώπους που δίνουν αγώνα επιβίωσης, όταν ανεβαίνει το κόστος τού να κρατήσετε όρθιο το βιός σου λόγω

της ακρίβειας στην παραγωγή που υπάρχει σήμερα. Και επειδή κάποιοι έχουν και το θράσος, όχι μόνο από τη Νέα Δημοκρατία και από τους άλλους, να προσπαθούν όπου μπορούν να βάλουν και το ΠΑΣΟΚ στο «κάδρο», άκουσα πριν από λίγο τον κ. Βελόπουλο και από ό,τι ενημερώθηκα και για τον κ. Πολάκη, να χρεώνει κορυφαίο στέλεχος της Νέας Δημοκρατίας, τον κ. Μιχάλη Βάμβουκα στο ΠΑΣΟΚ. Αν είναι δυνατόν! Στον τομέα αγροτικών της Νέας Δημοκρατίας είναι, κύριε Πολάκη, αυτός που φωνάζατε «είναι ΠΑΣΟΚ». Γι' αυτό να είμαστε λίγο προσεκτικοί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η διαφθορά, δυστυχώς, εν τέλει υπονομεύει την αξιοπιστία του πολιτικού κόσμου. Εμείς θέλουμε τα χρήματα να φτάνουν στους δικαιούχους. Θέλουμε ο ελληνικός λαός να δει μεγάλες μεταρρυθμίσεις που θα κάνουν ισχυρό το κράτος, που σταματούν την ασυδοσία, τη διαφθορά, τον πελατειασμό, που δείχνουν ότι υπάρχει ενσυναίσθηση των περιπτώσεων που περάσαμε τα πολύ δύσκολα χρόνια των μνημονίων και όχι συνεχώς να βλέπουν τα ίδια και τα ίδια χωρίς καμία γνήσια αλλαγή. Γι' αυτό, λοιπόν, θα πάρουμε πρωτοβουλία να κατατεθεί πρόταση οροανακριτικής που καλούμε όλα τα κόμματα να την ψηφίσουν χωρίς παιχνίδια, με σεβασμό στο Σύνταγμα, με κανονική διαδικασία, όπως επιτάσσει ο κοινοβουλευτισμός και όχι fast track πονηριές που τη μια έχουμε κοστούμε Τριαντόπουλου, από την άλλη έχουμε κοστούμε Καραμανλή, γιατί είναι ακριβή η μάρκα και πρέπει να κάνουμε μοντέλο αθώωσης κατασκευάζοντας κατηγορία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

Απέναντι, λοιπόν, σε αυτήν τη φαιδρότητα, αυτήν τη διαφθορά, αυτήν την προσβολή στους θεσμούς και εν τέλει στην ίδια τη δημοκρατία, εμείς θα καταθέσουμε προανακριτική για τους Υπουργούς της Νέας Δημοκρατίας, βασισμένη απολύτως στη δικογραφία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Αγαπητοί συνάδελφοι, κλείνοντας θέλω να σταθώ και λίγο στο σημερινό νομοσχέδιο. Πρέπει να μιλήσουμε αντικειμενικά γι' αυτό το θέμα, είναι ένα κορυφαίο κοινωνικό ζήτημα. Τι σημαίνει, όμως, να έχουμε μόνο απαγορεύσεις και αυστηροποίηση ποινών, ορισμένων ποινών, όπως κάνει το παρόν νομοσχέδιο; Μήπως αυτό είναι μια αποσπασματική αντιμετώπιση ορισμένων προϊόντων που προκαλούν εξαρτήσεις, όπως είναι ο καπνός ή το αλκοόλ;

Ένα ακόμα κρίσιμο ερώτημα είναι γιατί να εξαντλείται η έννοια της προστασίας στην ατομική ευθύνη και στην ευθύνη της οικογένειας. Η προστασία των ανηλίκων δεν είναι επικοινωνιακή κατασκευή, είναι ηθικό και πολιτικό μας χρέος απέναντι στις νεότερες γενιές. Μη μας ζητάτε, λοιπόν, να επιλέξουμε ή πρόληψη ή απαγόρευση. Απαντούμε: και τα δύο. Και η πρόληψη και η απαγόρευση. Διότι η προστασία χωρίς πρόληψη είναι πολιτική αδυναμία νομοθετικού πλαισίου μεταμφιεσμένη στην αυστηρότητα.

Για εσάς η ευθύνη μεταφέρεται στην οικογένεια, για εμάς, όμως, η πολιτεία πρέπει να έχει καθοριστικό ρόλο. Για εσάς η ποινή είναι μοναδική λύση. Για μας η πρόληψη και η ενδυνάμωση της ψυχικής υγείας είναι το κλειδί για την πραγματική προστασία των ανηλίκων έναντι των κινδύνων και των εξαρτήσεων που πολλαπλασιάζονται στη σύγχρονη εποχή. Δεν είναι μόνο το αλκοόλ και ο καπνός, είναι ο κίνδυνος της εξάρτησης από τα τυχερά παιχνίδια, από το διαδίκτυο και από άλλα πράγματα που σε άλλες χώρες της Ευρώπης παίρνονται συγκεκριμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες. Εμείς, όμως, δυστυχώς, και σε αυτά καθυστερούμε πάρα πολύ.

Γι' αυτό εμείς προτείνουμε ένα συνεκτικό, εθνικό σχέδιο πρόληψης με εκπαίδευση από το Δημοτικό μέχρι το Λύκειο, με μαθήματα υγείας, ψυχοκοινωνικής ενδυνάμωσης, καμπάνιες ενημέρωσης με επιστημονικά δεδομένα, στήριξη των οικογενειών, των γονέων, των εκπαιδευτικών και, βέβαια, με τη συνέργεια και της τοπικής αυτοδιοίκησης, συνεργασία με ειδικούς της ψυχικής υγείας, γιατί η εξάρτηση δεν είναι παραβατικότητα. Είναι μια ψυχιατρική πρόκληση που έχουμε χρέος ως σύγχρονη πολιτεία να αντιμετωπίσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Έχει ζητήσει τον λόγο ο Υπουργός.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Μισό λεπτό επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κύριε Πολάκη, έχει δικαίωμα ο Υπουργός.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Πόσες φορές; Πήρε και πριν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ο Υπουργός όποτε ζητήσει τον λόγο την πρώτη φορά έχει πέντε λεπτά, κάθε επόμενη φορά έχει τρία λεπτά.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Πώς όχι; Ο Κανονισμός το λέει. Μην αντιδικούμε τώρα για τον Κανονισμό.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Μα, μισό λεπτό, δεν είναι έτσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Έτσι ακριβώς είναι.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Μου είπε ο προκάτοχός σας στην Έδρα ότι έχει δικαίωμα μία φορά ακόμα και να διακόψει τους αγορητές, πήρε τα τέσσερα λεπτά και μετά θα κάνει την ομιλία του, εκτός αν έχει κάτι προσωπικό ή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Δεν είναι έτσι.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε του ΠΑΣΟΚ και Αρχηγέ της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ήταν πολύ ωραίο το τρικ που κάνατε με το πρόστιμο για το καλαμπόκι, αλλά δείχνει για άλλη μια φορά πως στην πραγματικότητα θέλετε απλώς να κοροϊδέσετε τον ελληνικό λαό που δεν έχει πρόσβαση στα στοιχεία.

Γιατί εγώ να δεχθώ ότι τη δεκαετία του '80 ήσασταν πολύ μικρός. Γεννηθήκατε το 1979. Αλλά την περίοδο 1998-2004 μήπως ξέρετε, κύριε Πρόεδρε του ΠΑΣΟΚ, ποιος κυβερνούσε την Ελλάδα; Ποιο κόμμα κυβερνούσε 1998-2004; Μήπως λεγόταν ΠΑΣΟΚ; Ξέρετε πόσα ήταν τα πρόστιμα για τις αγροτικές επιδοτήσεις το 1998 μέχρι το 2004; Ακούστε τον αριθμό: 862 εκατομμύρια ευρώ.

Γιατί μας λέτε, κύριε Ανδρουλάκη, για το καλαμπόκι το '80 και το 1 εκατομμύριο και ξεχνάτε τα 862 εκατομμύρια ευρώ πρόστιμα αγροτικών επιδοτήσεων, παράνομων, την περίοδο του ΠΑΣΟΚ 1998-2004;

Τώρα στα σοβαρά πιστεύετε ότι στην Ελλάδα υπάρχει ένας άνθρωπος που ακούει το ΠΑΣΟΚ να μιλάει για διαφθορά και δεν πέφτει κάτω από τα γέλια ή πιστεύετε ότι έχουμε πάθει όλοι ομαδικό αλτσχάιμερ και δεν θυμόμαστε τις κλαδικές, πώς έγινε η Κρήτη πράσινη επί δεκαετίες και πώς πήγαιναν σύννεφο τα ρουσφέτια στο νησί σας και σε όλη την Ελλάδα; Άρα, λοιπόν, κύριε Ανδρουλάκη, όταν έρχεστε στη Βουλή να μιλήσετε, να μιλήσετε σοβαρά.

Λοιπόν, τα πρόστιμα για τις αγροτικές επιδοτήσεις, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε του ΠΑΣΟΚ- λέω ακριβώς το νούμερο για να μην κάνω λάθος- κατά την περίοδο 1996 μέχρι 1996 μέχρι σήμερα είναι 2,7 δισεκατομμύρια. Ο Μητσοτάκης φταίει για τα 2,7 δισεκατομμύρια 1996-2023; Για το δε πρόστιμο που μας καταλογίσατε των 415 εκατομμυρίων, τα 103 εκατομμύρια από αυτά αφορούν στην περίοδο 2016-2019. Ο Μητσοτάκης κυβερνούσε την περίοδο 2016-2019;

Άρα, λοιπόν, κύριε Ανδρουλάκη, αυτό που είπαν οι συμπολίτες μας στη χθεσινή δημοσκόπηση ότι το σκάνδαλο ΟΠΕΚΕΠΕ είναι διαχρονικό και το είπαν οι 7 στους 10, μάλλον είναι αλήθεια. Αλλά πάμε λίγο τα γεγονότα.

Καλοκαίρι του 2021 το ΠΑΣΟΚ έκανε πράγματι ερώτηση στον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Σπήλιο Λιβανό για το θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ. Ήρθε εδώ ο Υπουργός και έδωσε όλα τα στοιχεία αναλυτικά στο ΠΑΣΟΚ για τις δηλώσεις, για την αύξηση των αμνοερίφων, για τους ελέγχους που κάνει η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Μετά έγινε αλλαγή ηγεσίας στο ΠΑΣΟΚ όμως και οι ερωτήσεις δεν συνεχίστηκαν στο Κοινοβούλιο.

Ερώτηση. Ο συμπαθέστατος συνάδελφος κ. Χνάρης, υπεύθυνος αγροτικών του ΠΑΣΟΚ από τα Ζωιανά, δεν έχει καταλάβει τίποτα για όλα αυτά που γινόντουσαν;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΝΑΡΗΣ: Είσαψ ψεύτης!

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κύριε Χνάρη.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΝΑΡΗΣ: Είσαι ψεύτης!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Τι ψέμα είπα;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΝΑΡΗΣ: Είσαι ψεύτης!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Καλά εντάξει.

Άρα λοιπόν, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε του ΠΑΣΟΚ...

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Δεν είναι από τα Ζωνιανά. Πρόσεχε τι λες.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ ησυχία.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Κύριε Ανδρουλάκη, άρα το να έρχεστε εδώ και να υποδύεστε τις αθώες περιστρεφές με συγχωρείτε ξεπερνάει κάθε λογική και όριο θράσους. Περί αυτού πρόκειται.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΝΑΡΗΣ: Είσαι ψεύτης!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Πάμε και λίγο τώρα στο τι έχει κάνει η δική μας Κυβέρνηση.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΝΑΡΗΣ: Είσαι ψεύτης!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ε, δεν μπορώ, κύριε Πρόεδρε. Περιοχή Μυλοποτάμου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κύριε Χνάρη, παρακαλώ καθίστε στη θέση σας.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας):

Αυτό είναι το ύψος αυτών που νομίζουν ότι μπορούν να επιβάλουν αυτό που θέλουν στη Βουλή. Να σας απαντήσω κι εγώ έτσι; Άντε τώρα.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κύριε Υπουργέ, ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Δεν είναι, δεν είναι. Έχετε δίκιο. Η περιοχή Μυλοποτάμου δεν είναι στα Ζωνιανά. Έχετε δίκιο. Πάμε, λοιπόν.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Περιοχή Μυλοποτάμου είπα. Αλλού είναι τα Ζωνιανά; Έλεος! Τον θίξαμε! Λες και δεν είναι από εκεί. Έλεος!

Ξαναλέω για να ακουστεί. Γίνατε Αρχηγός του ΠΑΣΟΚ και η συνέχεια η κοινοβουλευτική που είχε ξεκινήσει το καλοκαίρι του 2021 σταμάτησε, κύριε Ανδρουλάκη. Περί αυτού πρόκειται.

Τώρα θυμηθήκατε το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ εσείς στο ΠΑΣΟΚ. Εσείς στο ΠΑΣΟΚ τώρα το μάθατε. Δεν το ξέρατε. Τώρα το αναρωτηθήκατε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Το 2023 είναι τώρα;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Τώρα το αναρωτηθήκατε, κύριε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Είναι τώρα;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Σας πιστεύει ένας στην Ελλάδα με αυτά που λέτε, ότι το ΠΑΣΟΚ δεν ξέρει τίποτα για τις αγροτικές επιδοτήσεις και δεν ντρέπεστε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Το ποιος ντρέπεται θα στο πω σε λίγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη πράγματι πήρε μια σειρά μέτρων, κύριε Πρόεδρε, που προφανώς δεν απέδωσαν όπως θα θέλαμε και γι' αυτό ο κύριος Πρωθυπουργός ανακοίνωσε -όχι τώρα, έχει πάνω από δύο μήνες- την κατάργηση του ΟΠΕΚΕΠΕ και την ένωσή του με την ΑΑΔΕ.

Σε αυτήν την πρόταση τι ψηφίζει το ΠΑΣΟΚ, κύριε Ανδρουλάκη; Μας έχετε πει; Υποστηρίζετε τη μεταρρύθμιση μεταφοράς του ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ και διάλυσή του, για να μπορούν να γίνονται οι έλεγχοι κατά τον τρόπο που το κάνει η ΑΑΔΕ πολύ πετυχημένα; Δεν έχετε πει απολύτως τίποτα γι' αυτό.

Άρα, λοιπόν, συγκεφαλαιώνοντας, κύριε Πρόεδρε, εμείς ποτέ δεν ισχυριστήκαμε ότι τα κάνουμε όλα τέλεια. Ναι, στην περίπτωση αυτή δεν καταφέραμε να επιτύχουμε την εξυγίανση που θέλαμε, αλλά αναλάβαμε δύο σημαντικές πρωτοβουλίες. Πρώ-

τον, τη διάλυση του ΟΠΕΚΕΠΕ και τη μεταφορά του στην ΑΑΔΕ για να λήξει όλη αυτή η ιστορία και δεύτερον -και θέλω να ακουστεί-, όπως ανακοίνωσε ο Πρωθυπουργός προχθές στο Υπουργικό Συμβούλιο, ειδική task force στην Κυβέρνηση που θα ασχοληθεί αποκλειστικά με το να επιστραφούν πίσω στον ελληνικό λαό όλα τα χρήματα όσων τα έχουν εισπράξει παρανόμως. Ούτε 1 ευρώ δεν θα μείνει ανείσπρακτο από αυτά τα οποία πήραν παράνομα τα διάφορα κυκλώματα.

Αλλά, παρακαλώ πολύ, μην περιμένουμε να πιστεύουμε ότι το ΠΑΣΟΚ είναι το κόμμα της παρθενιάς, το κόμμα της αθωότητας, το κόμμα της τιμιότητας. Υπάρχει και ένα όριο στο θράσος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Ο κ. Γεωργιάδης μας είπε πριν από λίγο ότι γελάει ο ελληνικός λαός με αυτά που λέω. Θέλω να σας πω ότι ο ελληνικός λαός γελάει με έναν άνθρωπο που μας έλεγε πριν από μερικά χρόνια ότι δεν υπάρχει πιο διεφθαρμένο κόμμα από τη Νέα Δημοκρατία και πήγε και έγινε μετά Αντιπρόεδρος της. Αυτός είναι ο αξιόπιστος κ. Γεωργιάδης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Έβγαине κάθε βράδυ στο κανάλι του Καρτζαφέρη και σας έλεγε όλους διεφθαρμένους, ότι είστε οι πιο διεφθαρμένοι από όλους και μετά για την καρεκλίτσα, για την εξουσία ήρθε κι έγινε Αντιπρόεδρος σας. Ο άνθρωπος δεν έχει έρμα. Η αξία του είναι μόνο μία: η καρέκλα της εξουσίας. Είναι ικανός να φύγει πάλι από εσάς, να πάει στην ακροδεξιά, αρκεί να είναι βολεμένος.

Και μάλιστα, στήριξε τον κ. Μητσοτάκη στον δεύτερο γύρο των εσωκομματικών εκλογών όταν έλεγε: «Χα, χα, ο γόνος. Η διαφθορά των οικογενειών. Η οικογενειοκρατία που είναι ταυτισμένη με τη διαφθορά του κράτους». Και αυτός ο άνθρωπος τώρα μας λέει ότι γελάει μαζί μου ο ελληνικός λαός και όχι με τον Τζίμι Τζαμπ της εγχώριας πολιτικής ζωής του τόπου. Έλεος, κύριε Γεωργιάδη!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Τώρα, περί των διαχρονικών παθογενειών. Είπε ένα πρόστιμο της εποχής Σημίτη. Ωραία. Θέλω να σας πω ότι δεν είπατε ότι ανάλογο είναι και το πρόστιμο της μετέπειτα κυβέρνησης Καραμανλή, κύριε Γεωργιάδη. Εδώ, όμως, υπάρχει μια διαφορά. Άλλο είναι η θεσμική στρέβλωση και άλλο είναι η εγκληματική οργάνωση της κλέψιας που αφηγείται στη δικογραφία η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας.

Γι' αυτό, πονηρά, τι λέτε; Λέτε ότι αυτά συνέβαιναν πάντα. Εγκληματική οργάνωση, οργανωμένη, με πολιτική προστασία από το Μαξίμου και από δύο Υπουργούς της Νέας Δημοκρατίας, τέτοια δικογραφία δεν είδε ξανά η Βουλή των Ελλήνων, κύριε Γεωργιάδη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Και επειδή την έχουμε, ελπίζω να ψηφίσετε την προανακριτική για να πάνε, χωρίς την προστασία του νόμου περί ευθύνης Υπουργών, οι δύο Υπουργοί σας στην ελληνική δικαιοσύνη.

Πριν κλείσω -επειδή μας τα είπατε πολλά και φωνάζατε- να σας πω τα εξής: Έχετε καλοταϊσει τα media, τα social media, που οι ιδιώτες πληρώνουν ιδιώτες και εμφανίστατε στα non paper που μοιράζετε ως Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ, αλλά να είναι άλλος Παρασύρης, από άλλον νομό, και άλλα πολλά που συμβαίνουν το τελευταίο διάστημα, για να ενδυναμώσετε το αφήγημα των χρόνων παθογενειών, ενώ τα πράγματα είναι πολύ απλά. Είναι μια εγκληματική οργάνωση υποψηφίων Βουλευτών, κουμπάρων του κ. Μητσοτάκη, μιας παρέας με συγκεκριμένη προστασία που έσπασε το παιχνίδι αυτό, πέρα από την Κρήτη, σε όλη την Ελλάδα.

Εδώ, λοιπόν, υπάρχουν κάποιες συνομιλίες. Λένε, λοιπόν, κάποια εξοργιστικά πράγματα για τον ελληνικό λαό αυτοί, τα στελέχη της γαλάζιας συμμορίας, με μεγάλη άνεση, ακόμα και για τον ίδιο τον Πρωθυπουργό: «Παίρνω τηλέφωνο στο Μαξίμου. Πείτε του να πάει στον Κυριάκο. Με έβαλε ο Αυγενάκης. Ο φίλος του Λευτέρη. Όσο είναι ο Μάκης στο Μαξίμου μη φοβάστε τί-

ποτα. Πήρα τον Γρηγόρη για να με στείλει στον Πιτσιλή».

Συγγνώμη, ποιον Γρηγόρη εννοεί; Τον «Γρηγόρη μικρογέυματα» ή τον Γρηγόρη που μας είπατε ότι δώξατε στη μεγάλη υπόθεση του Predator και των υποκλοπών από το Μαξίμου; (Χειροκροτήματα - γέλωτες από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Έχει ουρά η υπόθεση, γι' αυτό καλό θα είναι όταν φωνάζετε, να σκέφτεστε ότι υπάρχει ένας λαός που μας παρακολουθεί όλους. Και υπάρχει και μια δικαιοσύνη που δεν σέβεστε. Όποτε θέλετε, τη χρησιμοποιείτε, όποτε δεν σας βολεύει, της επιτίθεστε και της ευρωπαϊκής δικαιοσύνης. Το τι έχει ακούσει από εσάς η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας, δεν λέγεται. Ούτε ο Όρμπαν της Ουγγαρίας!

Εμείς, λοιπόν, εδώ θα είμαστε να σας δίνουμε απαντήσεις θεσμικές και να σας ταραξουμε στη νομιμότητα, κύριε Γεωργιάδη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ θα ήθελα τον λόγο επί προσωπικού. **ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πακιογιάννης):** Μια σύντομη απάντηση, παρακαλώ, για να κλείσουμε το θέμα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Μία οφειλόμενη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Επειδή θα χάσω το αεροπλάνο, πρέπει να φύγω.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Για ένα λεπτό. Επί προσωπικού είναι αυτή. Όλα αυτά που μου είπατε περί ακροδεξιάς, περί αλλαγής κόμματος, περί τι έλεγα για τον Μητσοτάκη, για τη Νέα Δημοκρατία, ξέρετε πόσες φορές μου τα έχουν πει οι διάφοροι πολιτικοί αντίπαλοί μου εδώ στη Βουλή; Χίλιες φορές. Οι περισσότεροι εξ αυτών βλέπουν σήμερα τη Βουλή απ' έξω και εγώ είμαι μέσα.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πακιογιάννης): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Και ξέρετε ποιο είναι το χειρότερο για σας, κύριε Ανδρουλάκη, ειδικά για σας και για το κόμμα που εκπροσωπείτε; Ξέρετε ποιο είναι το χειρότερο; Ξέρετε πώς πήγα εγώ στη Νέα Δημοκρατία; Κύριε Ανδρουλάκη, δεν ήσασταν Βουλευτής τότε εδώ και δεν θυμάστε. Ήταν η εποχή που το ΠΑΣΟΚ του κ. Παπανδρέου είχε φέρει το πρώτο μνημόνιο, το οποίο εγώ είχα ψηφίσει και στην ψηφοφορία της 12^{ης} Φεβρουαρίου του 2012, πάρα πολλοί Βουλευτές του PSI του Βαγγέλη Βενιζέλου ψήφισαν «όχι» και εγώ ψήφισα «ναι». Τότε, κύριε Ανδρουλάκη, το ΠΑΣΟΚ με πρότεινε για Υπουργό στην κυβέρνηση Παπαδήμου. Άρα, δεν τα θυμάστε πάρα πολύ καλά, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, ούτε για τις πολιτικές μεταβολές ούτε για το πώς η προσωπική μου πολιτική διαδρομή την κρίσιμη ώρα της χώρας βοήθησε το ΠΑΣΟΚ να μείνει η Ελλάδα στην Ευρώπη.

Τότε ήμουν καλός για να είμαι μαζί σας στο Υπουργικό Συμβούλιο; Τώρα δεν είμαι καλός πια; Ε, κύριε Ανδρουλάκη; Για να δείτε πόσο αμνήμων και αχάριστος είστε. Υιοθετείτε και όλα τα επιχειρήματα του Πολάκη και των άλλων, γιατί δεν έχετε τίποτα άλλο να πείτε.

Πάμε τώρα και στο συγκεκριμένο, κύριε Πρόεδρε, γιατί, δυστυχώς, θέλετε να τα ακούσετε. Τώρα είναι καλές οι υποκλοπές; Είναι καλό πράγμα να παρακολουθούν τα τηλέφωνα τώρα οι εισαγγελείς, κύριε Ανδρουλάκη; Διότι την περασμένη φορά ήταν κακό.

Τώρα, θα μου επιτρέψετε να σας πω και ένα τελευταίο, γιατί το κάνατε λίγο προσωπικό. Ξέρετε, το να έρχεστε εσείς εδώ και να μιλάτε για τον «Γρηγόρη» και μάλιστα τον «Γρηγόρη μικρογέυματα» και να γελάει η Κοινοβουλευτική σας Ομάδα με την εξυπνάδα, εμένα μου κάνει σαν να θέλετε πάλι να δώσετε εξετάσεις σε κάποιον υψηλό σας προστάτη που είναι γνωστό ότι δεν συμπαθεί πολύ τον Γρηγόρη, όπως δεν συμπαθεί και την Ομάδα Αλήθειας και ήρθε εδώ ολόκληρος Αρχηγός της Αντιπολίτευσης στη Βουλή για να δώσει διαπιστευτήρια στον υψηλό του προστάτη. Και αυτό δεν σας τιμά, κύριε Ανδρουλάκη.

Επίσης, δείχνει, ότι η μεγάλη σας αγωνία κατά της διαφθοράς είναι επίσης υποκριτική. Είναι ο ίδιος προστάτης που σας παρέσυρε να πείτε «όχι» στα μη κρατικά, μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια και που τώρα βρεθήκατε off side με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικράτειας. Και έρχεστε σήμερα εδώ για να πουλήσετε εξυπνάδες από τηλεφωνικές υποκλοπές, για τις οποίες τόσο καιρό δίνετε μάχη να μη βγαίνουν στη δημοσιότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πακιογιάννης): Κύριε Πρόεδρε, να κλείσουμε, όμως.

Παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Δεν μπορώ να μην απαντήσω, διότι τα πράγματα σοβαρεύουν. Παρόλο που το πρόσωπο που εκστομίζει αυτές τις αθλιότητες, δεν έχει πολλές φορές αξία να ασχολούμαστε, αν δεν απαντήσω νομίζω θα φανεί ως μια αδυναμία.

Η δική μου υποκλοπή, κύριε Αντιπρόεδρε του κ. Μητσοτάκη, ήταν μια παράνομη προσπάθεια να παρακράτους της Νέας Δημοκρατίας να μην είμαι εγώ ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, αλλά αυτός που θέλατε για να έχετε το ΠΑΣΟΚ στην τσέπη σας, που με εμένα δεν το έχετε και το ξέρετε πάρα πολύ καλά.

Ήταν, λοιπόν, μία παράνομη υποκλοπή, για την οποία δικαιώθηκα στο Συμβούλιο της Επικράτειας και ζητώ τώρα από τον Πρωθυπουργό απέναντι στον φαύλο Αντιπρόεδρό του, άμεσα να εφαρμόσει την απόφαση του ανώτατου δικαστηρίου της χώρας μας, του Συμβουλίου Επικρατείας που με δικαιώνει. Όσο δεν την εφαρμόζει, είναι ο ίδιος ο ενορχηστρωτής της χυδαιότητας και του παρακράτους των υποκλοπών, γιατί δείχνει την προσωπική του αδυναμία απέναντι στην Βλάχου και απέναντι σε όλο αυτό το σύστημα.

Αυτές εδώ οι παρακολουθήσεις έγιναν με παραγγελία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελέας και με βούλευμα του Δικαστικού Συμβουλίου από την ΕΛ.ΑΣ... Αυτό έγινε με εμένα, κύριε Γεωργιάδη;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Άδεια του Εισαγγελέα ήταν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Αυτό, για να δεις το μέγεθος της αναξιοπιστίας σου, που στο λεξικό του Μπαμπινιώτη στη λέξη «αναξιοπιστία» πρέπει να έχει τη φωτογραφία σου.

Έφτασες στο σημείο πριν από μερικούς μήνες να πεις σε αυτήν εδώ την Αίθουσα, που έδωσαν αγώνα και αίμα οι Έλληνες για να λειτουργεί εύρυθμα, ότι υπάρχει δικαστική απόφαση που δικαιώνει την Βλάχου. Είσαι ψεύτης; Ναι ή όχι; Υπάρχει τέτοια απόφαση; Καμία απόφαση. Για να δείτε πώς εργαλειοποιήσατε το παρακράτος σας, για να βγείτε και από πάνω, δηλαδή.

Αποκαλύπτω το παρακράτος των υποκλοπών και πήγατε να μου ζητήσετε και τα ρέστα. Αποκαλύπτω τον ΟΠΕΚΕΠΕ το 2023, το 2024, το 2025 και πάλι σήμερα μου ζητάτε τα ρέστα με το επιχείρημα ότι το 2020 -λέει- το είπε το ΠΑΣΟΚ και εσείς το είπατε ξανά το 2023. Θα φέρω και δελτία Τύπου ενδιαμέσως.

Όμως, εδώ υπάρχει ένα απλό ερώτημα: Εμείς το είπαμε τόσες φορές, με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους. Εσείς γιατί δεν κάνατε μια ενέργεια να το αντιμετωπίσετε και έρχεστε σήμερα να μας πείτε ότι μια εγκληματική οργάνωση είναι στις διαχρονικές παθογένειες; Δεν δημιουργώ έτσι πολιτική. Το λέω με την λέξη που υπάρχει μέσα στη δικογραφία, η οποία είναι ανθρώπων κολλητών, κομματαρχών της Νέας Δημοκρατίας, που μιλάνε με ευκολία, ακόμα και για τον ίδιο τον Πρωθυπουργό και μας λένε: «Δεν πειράζει». Όχι, για εμάς πειράζει πάρα πολύ.

Επειδή δώσατε και έναν προσωπικό τόνο, θέλω να πω το εξής: Εμείς μείναμε στο ΠΑΣΟΚ, κύριε Γεωργιάδη, στο κόμμα μας, όταν κινδύνευε να αφανιστεί. Ξέρετε γιατί; Διότι έχουμε αρχές και αξίες. Εγώ δεν έμεινα στο ΠΑΣΟΚ ούτε για να γίνω Βουλευτής του ούτε Ευρωβουλευτής του ούτε Πρόεδρος.

Έμεινα στο ΠΑΣΟΚ, γιατί πίστευα νόμιζα ότι είχε αδικηθεί και το πιστεύω και σήμερα, ότι πήρε μια χρεοκοπημένη χώρα με 15,5 δις. ευρώ εξωτερικό έλλειμμα και κάποιοι μας κάνανε πλάκα εδώ. Έξι μήνες μετά και λέγανε «φορτωθείτε τα όλα μόνοι σας». Και κάποιοι άλλοι λέγανε ότι έχουν ρούβλια από τη Ρωσία. Έμεινα

στο ΠΑΣΟΚ γιατί κράτησε πατριωτική στάση. Μείναμε, λοιπόν, χωρίς να ξέρουμε ότι έχουμε πολιτικό μέλλον.

Ενώ εσείς τι κάνατε; Μόλις βλέπατε τις βαρκούλες να βουλιάζουν, πηδούσατε στην επόμενη βάρκα. Και πώς το επιβεβαιώνω αυτό; Με αυτά που είπατε εσείς ο ίδιος: «Αυτοί που μου ασκούσαν κριτική είναι σπίτι τους, αλλά εγώ ο πονηρός που πηδάω σαν τον πόντικα από καράβι σε άλλο καράβι, είμαι εδώ και ζω και βασιλεύω.»

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Αλλά είμαστε και εμείς για να σας στείλουμε πολιτικά στο σπίτι σας στις επόμενες εθνικές εκλογές, και εσάς και τη φαυλότητα και τη διαφθορά της Νέας Δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ένα λεπτό επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, για ένα λεπτό και τελειώσαμε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Είναι πολύ εντυπωσιακή η άποψη του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ ότι το να αλλάζει ένας Βουλευτής κόμμα σημαίνει ότι είναι πόντικας που πηδάει από καράβι σε καράβι. Είναι ακόμα πιο εντυπωσιακό, κυρία Θρασκιά, που το λέει δίπλα σας, που βγήκατε με τον ΣΥΡΙΖΑ και τώρα είστε στο ΠΑΣΟΚ. Ούτε την ευγένεια να σας προστατέψει δεν είχε ο Αρχηγός σας από αυτό που θα παίζει το βράδυ στα κανάλια. Γιατί, προφανώς, εάν είναι πόντικας όποιος αλλάζει κόμμα, καθόταν πριν δίπλα σε έναν πόντικα ο κ. Ανδρουλάκης.

Αλλά το προσωπικό το έκανε ο ίδιος, γιατί είναι ένας άνθρωπος χωρίς ήθος. Για τον υψηλό του προστάτη δεν είχε να πει απολύτως τίποτα. Επειδή, όμως, σε αυτήν τη χώρα γνωρίζομαστε, κύριοι του ΠΑΣΟΚ, θα το επαναλάβω για άλλη μια φορά, γιατί σαν πολλά μας τα είπατε, εγκληματική συμμορία και τα υπόλοιπα για τη Νέα Δημοκρατία. Η Νέα Δημοκρατία είναι η παράταξη που κράτησε την Ελλάδα στην Ευρώπη. Είναι η παράταξη που την έβαλε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι η παράταξη που την κράτησε στο ευρώ. Είναι η παράταξη που την οδηγεί τώρα στο μέλλον της.

Και το θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ θα το λύσουμε και αυτό. Ναι, δεν τα καταφέραμε μέχρι τώρα. Θα το λύσουμε και αυτό και θα κριθούμε στις εκλογές 2027. Αλλά άμα αρχίζετε τα περί εγκληματικής συμμορίας και τα άλλα οι κύριοι του ΠΑΣΟΚ, ε, θα πηγαίνετε γυρεύοντας.

Και ένα τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, για τα Πρακτικά. Η παρακολούθηση του κινητού του κ. Ανδρουλάκη έγινε νομίμως από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, με την άδεια της τότε Εισαγγελέως, της κ. Βλάχου. Αυτή η Εισαγγελέας ήταν κακή που έδωσε άδεια για το κινητό του Ανδρουλάκη, ενώ η άλλη Εισαγγελέας είναι καλή που έδωσε για να παρακολουθεί τα τηλέφωνα των Βουλευτών, αυτό μας είπε ο κ. Ανδρουλάκης.

Και η κ. Βλάχου ναι, δικαιώθηκε όχι σε δικαστική διαδικασία. Σε πειθαρχική διαδικασία στον Άρειο Πάγο, όπου κρίθηκε από τους δικαστές ότι ό,τι έκανε ήταν σωστό, γι' αυτό και πήρε δύο προαγωγές έκτοτε από τους συναδέλφους της στον Άρειο Πάγο ως άξια δικαστής. Αυτή είχε δώσει άδεια, η άξια δικαστής, για να παρακολουθείται νομίμως το κινητό του κ. Ανδρουλάκη. Αλλά η μία νόμιμη παρακολούθηση δεν του άρεσε. Του αρέσουν μόνο οι νόμιμες οι άλλες, για να κάνει κουτσομπολιό στη Βουλή.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Επανερχόμενοι στον κατάλογο των ομιλητών, τον λόγο έχει ο κ. Παύλος Πολάκης.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ζητήσω λίγο την επείκειά σας στον χρόνο, διότι αυτά που προηγήθηκαν, πραγματικά, χρειάζονται μια απάντηση, γιατί ξεπερνούν τη συνήθη κοινοβουλευτική αντιπαράθεση.

Δεν είναι δυνατόν να έχουν βγει τις τελευταίες ημέρες τόσος ζόφος, τόση μπόχα, τόση δυσωδία στη δημοσιότητα και να έχεις έναν Αντιπρόεδρο του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας και Υπουργό της Κυβέρνησης ο οποίος να υπερασπίζεται με τόση

ζέση αυτή την εκλόγιμη φεουδαρχία, η οποία έχει εξελιχθεί σε εγκληματική οργάνωση.

Εγώ θέλω να χρησιμοποιήσω μερικά παραδείγματα, γιατί έχετε κάνει το εξής. Τις τελευταίες ημέρες αυτός ο Γκρίνπεργκ, ο πώς τον λένε, ο καλός αμειβόμενος, σας έχει πει να κάνετε «σύστημα Τεμπών». Δηλαδή, έγινε το έγκλημα των Τεμπών με τους πενήντα επτά νεκρούς και την πρώτη βδομάδα τα κανάλια έψαχναν τον Σπίρτζη. Το θυμάστε, τον Σπίρτζη ψάχνανε και την 717 την πρώτη βδομάδα, τότε.

Τώρα, έχει βγει στη φόρα ότι έχουν φάει τα πέταλα, τα πόμολα, τις πόρτες, τα πάντα όλα, ένα σύστημα το οποίο καθοδηγούνταν από τον στενό πυρήνα του Μαξίμου με συγκεκριμένες διακλαδώσεις μέσα στον ΟΠΕΚΕΠΕ, με συγκεκριμένους τοπικούς παράγοντες σε δέκα περιοχές της χώρας, ταίζοντας 180.000 ΑΦΜ που δεν είχαν καθόλου σχέση με αγροτική παραγωγή και λέει: το καλαμπόκι του ΠΑΣΟΚ, τι έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ, ξεκίνησε από τότε. Η διάχυση της ευθύνης, η διάχυση της ευθύνης!

Εγώ είμαι εξαιρετικά περήφανος, κύριε Γεωργιάδη, γι' αυτά που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ στην αγροτική παραγωγή το 2015 με 2019. Εξαιρετικά περήφανος! Γιατί τη χώρα από τα μνημόνια την έβγαλε ο ΣΥΡΙΖΑ. Γιατί τη στήριξε της κοινωνίας και των κατώτερων στρωμάτων την έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ. Γιατί τον νόμο για την προστασία των ανασφάλιστων, την υγειονομική περίθαλψη την έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ και όχι εσύ, όπως τολμάς και βγαίνεις. Γιατί αυτά που κάναμε στην αγροτική παραγωγή, εγώ θα σου πω τι κάναμε στην αγροτική παραγωγή ως ΣΥΡΙΖΑ.

Πρώτον, υλοποιήσαμε την τεχνική λύση που ψηφίστηκε επί Σαμαρά, γιατί αναγνώρισε η Ευρωπαϊκή Ένωση ότι το να πετάει δέκα εκατομμύρια στρέμματα εκτός επιλεξιμότητας ήταν ένα τεράστιο λάθος. Και με δική μας προσφυγή επανήλθαν το 2017 και γλιτώσαμε και καμιά πεντακοσαριά εκατομμύρια πρόστιμο τότε.

Δεύτερον, πληρώσαμε ενισχύσεις για βιολογική κτηνοτροφία και γεωργία που καθυστερούσαν από το 2008 και 2009 και από το 2012 και 2013. Έτσι δεν είναι; Πληρώσαμε, χωρίς να μπορείτε να μας ψέξετε στο παραμικρό, τις επιδοτήσεις στην ώρα τους. Στην ώρα τους! Ξέρανε οι αγρότες πότε θα πληρωθούν.

Τρίτον, δώσαμε ενισχύσεις από τα De Minimis προγράμματα και για το κρέας και για το γάλα και για τις θεομηνίες σε όλους. Πόσα πρόβατα επιδοτήθηκαν στην Κρήτη το 2019 με τα 5 ευρώ μετά τη θεομηνία «Οκεανίδα» που, πραγματικά, έκανε τεράστιες καταστροφές τότε στην Κρήτη; Πόσα ήταν τα πρόβατα τότε; Ήταν 2.300.000 αμνοερίφια. Αυτά επιδοτήθηκαν τότε. Έχεις την ΕΛΣΤΑΤ και σου βγάζει 2.300.000 πρόβατα και στον ΟΣΔΕ του ΟΠΕΚΕΠΕ ήταν το ίδιο νούμερο επί ΣΥΡΙΖΑ.

Πότε άρχισε να υπάρχει αυτή η διαφορά; Απ' όταν αναλάβετε εσείς. Απ' όταν αναλάβετε εσείς, έτσι έγινε. Γιατί άρχισε να υλοποιεί ο Βορίδης, ο ομόσταβλος και Διόσκουρος σας, τη γραμμή να πάρουμε όλα τα μέτρα, για να μην επανέλθει η Αριστερά στην εξουσία. Και ποια είναι όλα τα μέτρα που πρέπει να πάρουμε, για να μην επανέλθει η Αριστερά στην εξουσία;

Πρώτον, ένα σκληρό επιτελικό κράτος που παρακολουθεί όποιον μιλάει ελληνικά.

Δεύτερον, ένα σκληρό επιτελικό κράτος το οποίο ταΐζει ό,τι υπάρχει σε ΜΜΕ και social media. Με αυτές τις Ομάδες Αληθείας, οι οποίοι τολμούσαν και έβγαιναν και λέγανε ότι ιδιώτης πληρώνει ιδιώτη και όχι ότι ήταν έμμισθοι δικοί σας. Όπως και οι τρολογαριασμοί με αυτές τις δύο κυρίες, οι οποίες το έπαιζαν ανεξάρτητες και σχολιάστριες, με όλον αυτό τον εμετό που έχυναν καθημερινά -δεν θα πω ούτε τα ονόματά τους. Αυτό είναι το δεύτερο του επιτελικού κράτους.

Τρίτον, να κάνετε ένα όργιο -όργιο!- απευθείας αναθέσεων στο όνομα του κορωνοϊού 40 δισ. ευρώ με τις επιτρεπτές -και εκεί εξαγοράσατε ψήφους και πάρα πολλές ψήφους- και με αυτή την ιστορία που κάνατε τώρα με τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Βγάλαμε και ως Τομέας Διαφάνειας δεκάδες -δεκάδες!- περιστατικά διασπάθισης δημοσίου χρήματος από το Ταμείο Ανάκαμψης, από παντού. Μήπως θυμάστε την ομιλία της κ. Τελιγορίδου -δεν είναι σήμερα Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ- που είχε βγει εδώ και έλεγε, μα είναι δυνατόν να έχουμε αμυgdaliές πάνω στην περιοχή μου; Είναι δυνατόν να βγάζουν στον Γράμμο και στο Βίτσι στάρια και ελιές; Εδώ τα έλεγε η Τελιγορίδου, η Βουλευτής του

ΣΥΡΙΖΑ στην προηγούμενη κοινοβουλευτική θητεία.

Θυμάστε την ερώτηση του κ. Αραχωβίτη για το θέμα αυτών των ψεύτικων επιδοτήσεων και όλων αυτών των πλασματικών ΑΦΜ, τα οποία είχαν μπλοκαριστεί και γινόταν όλο αυτό το πράγμα;

Εδώ τώρα βγαίνουμε, λοιπόν, και έχουμε φτάσει σε μια κατάσταση που έχει το θράσος να υπερασπίζει μία εγκληματική οργάνωση... Ναι, εγκληματική οργάνωση είναι. Όταν βγαίνει ένας από τους ανθρώπους αυτής της οργάνωσης να λέει στον Βορίδη «αφού έχεις την πλάτη του Μάκη, ξέσκισε τα όλα» και «όσο στέκει στο Μαξίμου» και «θα βρω τον Κυριάκο» και «πάρε τον έναν να μιλήσει του Κυριάκου» και «πάρε τον άλλον να μιλήσει του Γρηγόρη και να στα στείλει».

Όχι, βέβαια, δεν θα πάει στην ΑΑΔΕ. Δεν πρέπει να πάει στην ΑΑΔΕ ο ΟΠΕΚΕΠΕ. Δεν πρέπει να πάει στην ΑΑΔΕ. Η ΑΑΔΕ πρέπει να διαλυθεί! Η ΑΑΔΕ πρέπει να επιστρέψει στο Υπουργείο Οικονομικών, γιατί έχει γίνει ένας παρακρατικός μηχανισμός δικός σας. Όταν βγαίνει ένα από τα στελέχη του κυκλώματος αυτού και λέει «με ξάνοιγε στην τσέπη ο Πιτσιλής». Το καταλαβαίνετε; Με κοίταξε στην τσέπη ο Πιτσιλής, αυτό βγήκε και είπε ένας από αυτές τις καταγραφές που υπάρχουν εδώ. Και θα πάτε στον Πιτσιλή;

Δεν μου λέτε; Ο Πιτσιλής που δεν αφήνει πενηντάρικο να περάσει από χρέος, δεν έβλεπε με τα τεράστια ηλεκτρονικά συστήματα κάποιους ανθρώπους που δεν είχαν παραγωγή καθόλου, δεν είχαν τίποτα, να εισπράττουν εκατοσταριές χιλιάδες επιδότηση; Δεν έβλεπαν τα συστήματά του ότι υπήρχαν τα ίδια οικογενειακά επώνυμα και επιδοτούνταν επτά ή οκτώ άτομα με το ίδιο επώνυμο, από την οικογένεια, με σαρανταριές και πενηνταριές χιλιάδες; Δεν το βλέπε αυτό ο Πιτσιλής; Γιατί θα το δει τώρα; Στον Πιτσιλή τα πάτε για να τα κουκουλώσει. Για κανένα άλλο λόγο δεν τα πάτε εκεί.

Δεν μου λέτε, να σας πω κάτι άλλο; Ο Φάνης Παπάς, ο Βουλευτής σας, γιατί την έχει βγάλει λίγο απαλά; Τον βάλατε ένα φεγγάρι Πρόεδρο στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Το έχετε δει, κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης. Ποιο ήταν το έργο του Φάνη Παπά; Ποιο ήταν το έργο; Έκατσε λίγο καιρό. Ποιο ήταν το έργο του; Ότι ακύρωσε τον διαγωνισμό για το πληροφοριακό σύστημα του ΟΠΕΚΕΠΕ, το οποίο ήταν στα χέρια του «Γαία επιχειρείν» της Neuropublic, της Cognitera και αυτών των εταιρειών και των «τρωκτικών» που χωρίς αυτά δεν μπορούσε να υλοποιήσει το έργο της η εγκληματική οργάνωση. Μία δουλειά έκανε ο Παπάς, να ακυρώσει τον διαγωνισμό και έφυγε. Και ο νούν νοζίτω. Γιατί πρέπει κάποια πράγματα να βγαίνουν στη φόρα.

Πραγματικά, εγώ ντρέπομαι που φτάσατε, γιατί προσπαθείτε να πείτε ότι είναι αυτή η διάχυση. Όχι, δεν είναι η διάχυση. Εγκληματική οργάνωση και τέτοια κακομοιριά, τέτοια ληστεία, τέτοια φεουδαρχία, τέτοια διασπάθιση δημοσίου χρήματος, πρώτη φορά γίνεται.

Χίλια διακόσια κουτιά μεταξοσκώληκες στην Κρήτη, όταν το Σουφλί που παράγει έχει οκτακόσια τριάντα; Και μου λέτε ότι είναι διαχρονικές ευθύνες; Ότι βγαίνει φυτεία με στάρι και ελιές, λινόφυτο μες στον Γράμμο και μου λέτε ότι είναι διαχρονικές οι ευθύνες; Ότι έχει βαμβάκι ο Μυλοπόταμος και μου λέτε ότι είναι διαχρονικές οι ευθύνες; Όχι, είναι δικό σας έργο από πάνω μέχρι κάτω.

Εδώ πρέπει να υπάρξει μια συμφωνία και του πολιτικού προσωπικού της χώρας, εδώ δεν φτάνουν μόνο προανακριτικές, δεν φτάνει μόνο να μπουν φυλακή. Εδώ χρειάζονται βαθιές πολιτικές αλλαγές, οι οποίες θα τσακίσουν αυτό το φεουδαρχικό πράγμα το οποίο έχετε φτιάξει.

Και τι εννοώ βαθιές πολιτικές αλλαγές; Πρώτον, να απαιτήσουμε άλλο κριτήριο για τις επιδοτήσεις. Όχι στρέμματα, παραγωγή. Πόσο γάλα, πόσο κρέας, πόσο στάρι, ποσότητες με έλεγχο, που τώρα ο έλεγχος μπορεί να γίνει με πολύ καλύτερους όρους από ό,τι στο παρελθόν, με βάση τα συστήματα. Τα συστήματα δεν δουλεύουν μονάχα τους. Θέλει πολιτική επιλογή.

Άρα, το ένα ζήτημα είναι ότι πρέπει να διεκδικήσει η χώρα μας από την Ευρώπη... Μια άλλη κυβέρνηση, όχι εσείς. Εσείς είστε σαπισμένοι και πέφτετε και όσο περνάει ο καιρός θα πέφτετε και πιο γρήγορα. Μια άλλη κυβέρνηση, προοδευτική κυβέρνηση,

πρέπει να ζητήσει αλλαγή του τρόπου που δίνονται οι επιδοτήσεις στη χώρα, για να επιδοτηθούν. Γιατί εγώ, τη δουλειά του βοσκού και του μελισσοκόμου την έχω κάνει, γιατί ο πατέρας μου βοσκός ήτανε και εγώ ξέρω πάρα πολύ καλά και σε εποχές που δεν είχε επιδοτήσεις, πόσο δύσκολη είναι. Το ξέρω πάρα πολύ καλά πόσο δύσκολο είναι να αρμέγεις και να πηγαίνεις στους ήλιους, στις βροχές και κάθε μέρα. Γι' αυτό και δεν μπορώ να δεχτώ ότι υπάρχουν εκατόν ογδόντα χιλιάδες άνθρωποι, ΑΦΜ, οι οποίοι χωρίς να έχουν ένα ψιχάλι χωράφι, χωρίς να έχουν ένα κεφάλαιο ζώο να παίρνουν 150.000 και 180.000 ευρώ. Γιατί αυτό έχετε κάνει. Αυτό το έχετε κάνει εσείς! Δεν έχει γίνει γενικώς! Αυτό το έχετε κάνει εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κύριε Πολάκης.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Τελειώνω. Μπαίνω στην τελική ευθεία.

Θέλουμε, λοιπόν, μια τεράστια αλλαγή. Ένα πράγμα είναι αυτό.

Δεύτερο, αντί να νομοθετήσετε και να ενισχύσετε το εισόδημα των αγροτών, επιτρέποντάς τους ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για αυτοπαραγωγή των εκμεταλλεύσεών τους, καταστρέφετε βουνά, λαγκάδια, μελισσοκομικά, κτηνοτροφικά πεδία είτε γη υψηλής παραγωγικότητας, για να βάζουν δέκα, δεκαπέντε εταιρείες σε όλη τη χώρα φωτοβολταϊκά ή ανεμογεννήτριες.

Στην Κρήτη δεν θα γίνει! Στον τόπο μου δεν θα γίνει! Σας το δίνω υπογεγραμμένο. Και επειδή βγήκε η Ντόρα προχθές και είπε ότι θα γίνει το έργο, όχι δεν θα γίνει! Πάνω από τα κορμιά μας θα γίνει. Πάνω από τα κορμιά μας θα γίνει! Δεν θα γίνει η σύνδεση των τεράστιων φαραωνικών ανεμογεννητριών που θα καταστρέψει την παραγωγή. Αν προσπαθείτε να εξαγοράσετε συναινεση μέσω από ψεύτικες επιδοτήσεις σε ορισμένους, όχι, τελείωσε αυτό το σενάριο.

Τρίτη πολιτική αλλαγή και με αυτή τελειώνω. Ναι, θέλουμε άλλη δικαιοσύνη. Δεν γίνεται. Όχι, η διεφθαρμένη δικαιοσύνη είναι που επαίνεσε και έδωσε προαγωγές στην κ. Βλάχου, κύριε Γεωργιάδη. Όταν έχεις μια δικαιοσύνη και έναν Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου που έχει βγει όλος αυτός ο ζόφος στη χώρα -για την Αδελίνη μιλάω, που έφυγε προχθές- και βγαίνει και λέει: «Δεν μπορούμε να ασχοληθούμε. Ασχολείται η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας». Τι λέτε καλέ και εσείς και η κ. Κλάπα; Τι λέτε καλέ; Με όλα αυτά που έχουν βγει τώρα στη φόρα, γιατί δεν ασχολείστε; Γιατί δεν έχετε παραγγείλει, μόνο με αυτά που βγήκαν στη φόρα, πενήντα προκαταρκτικές;

Το φαντάζεστε; Φαντάζεστε να είχε βγει το όνομα του Τσίπρα αντί για του Κυριάκου, δηλαδή να έλεγε «βρες τον Αλέξη να βρει τον Μάκη»; Τι θα γινόταν; Ή αν είχε βγει το δικό μου το όνομα, για παράδειγμα, να λέω στον τάδε «καθυστέρησε, μωρέ, τον έλεγχο. Πήγαινε το παρακάτω».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Απευθείας μετάδοση θα είχε κάνει ο «ΣΚΑΐ» στο σπίτι μου στα Σφακιά. Αυτό θα είχε κάνει, αυτή η σάπια της δημοσιογραφίας, η οποία σας υπηρετεί μαζί με την «Ομάδα Αληθείας» που βγήκε στη φόρα από ποιον πληρώνεται και πώς πληρώνεται.

Λοιπόν, είναι σαφές ότι ο ΟΠΕΚΕΠΕ είναι η αρχή του τέλους σας. Το ζήτημα είναι ότι πρέπει να υπάρξει συγκεκριμένη προοδευτική λύση, με μετρήσιμο πρόγραμμα βαθιών αλλαγών σε αυτή τη χώρα, μια δικαιοσύνη η οποία δεν θα κουκουλώνει. Μια δικαιοσύνη στην οποία θα αυξηθεί ο αριθμός των δικαστών. Μια δικαιοσύνη στην οποία θα υπάρξει ενοποίηση της προανάκρισης με την κύρια ανάκριση. Μια δικαιοσύνη που θα ζητήσει να πάρει πίσω τα χρήματα της Novartis, που πήραν οι άλλοι και που ακόμα δεν έχει επιστραφεί τίποτα και τώρα θα πάρετε τα χρήματα από το τέτοιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κύριε Πολάκης.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Πάρτε πρώτα αυτά και βρίσκουμε και τα υπόλοιπα.

Ένα τελευταίο. Ναι, έκανα λάθος πριν -πρέπει να το πω αυτό- για τον Αντιπεριφερειάρχη, τον κ. Βάμβουκα, στο Ηράκλειο, αλλά ήταν το θέμα ότι μπερδεύτηκε, διότι ο προηγούμενος Αντιπεριφερειάρχης ενός τόσο σοβαρού θέματος, όπως η πρωτογενής

παραγωγή, ήταν από το ΠΑΣΟΚ. Επειδή, δυστυχώς, κάνατε ένα πολύ μεγάλο λάθος, εσείς στο ΠΑΣΟΚ, στην Κρήτη με τον κ. Αρναουτάκη που συμπλεύσατε με τη Δεξιά στις προηγούμενες περιφερειακές εκλογές της Περιφέρειας Κρήτης και ναι, μπερδευτήκαμε για το θέμα. Έτσι; Μπερδευτήκαμε για το θέμα. Νόμιζα εγώ ότι ήταν ΠΑΣΟΚ.

Λοιπόν, αυτά ήθελα να πω.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Πολάκη.

Τον λόγο έχει η κ. Δόμνα Μιχαηλίδου για την τροπολογία της. Παρακαλώ.

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να καταθέσω μία τροπολογία σχετικά με τις...

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Δεν είπα για το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Δεκαπέντε λεπτά σου έδωσα.

Παρακαλώ, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Ευχαριστώ πολύ.

Καθότι βλέπω ότι σας ενδιαφέρει ιδιαίτερα η τροπολογία, να σας την αναλύω κιόλας. Είναι τροπολογία σχετική με τις Μονάδες Ημιαυτόνομης Διαβίωσης. Οι Μονάδες Ημιαυτόνομης Διαβίωσης θεσπίστηκαν σ' αυτό εδώ το Κοινοβούλιο με τον ν.4837/2021. Τι είναι για όσους συναδέλφους είτε είναι νεότεροι είτε δεν θυμούνται;

Είναι η δυνατότητα που δίνουμε σε παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας, τα οποία σήμερα φιλοξενούνται με εισαγγελική παραγγελία απομάκρυνσης από τη βιολογική τους οικογένεια σε μονάδες παιδικής προστασίας, ηλικίας πάνω από δεκαπέντε ετών, να αποϊδρυματοποιηθούν. Ένα στα τέσσερα παιδιά, τα οποία είναι σε μονάδες παιδικής προστασίας σήμερα είναι πάνω από την ηλικία των δεκαπέντε και δεν θέλουμε να περάσουν και την υπόλοιπη ανήλικη ζωή τους μέσα σε ιδρύματα φαρωνικού τύπου. Δημιουργήσαμε, λοιπόν, γι' αυτόν τον λόγο τις Μονάδες Ημιαυτόνομης Διαβίωσης, στις οποίες δύο με τέσσερα παιδιά, πάνω από την ηλικία των δεκαπέντε, ζουν σε διαμερίσματα εντός αστικού ιστού, έτσι ώστε μαζί με κοινωνικούς λειτουργούς, μαζί με φροντιστές να μπορούν να έχουν μια πολύ πιο τυπική και όχι ιδρυματοποιημένη ανάπτυξη.

Αυτό το κάναμε για δύο λόγους. Ο ένας είναι ότι δεν έχουμε συνδέσεις για τις ηλικίες αυτές. Σύμφωνα με το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών, το οποίο αποτυπώνεται από τις εκθέσεις των κοινωνικών λειτουργών και των ψυχολόγων εντός των μονάδων παιδικής προστασίας, τα παιδιά αυτά πολλές φορές είναι καλύτερο να μη συνδέονται με κάποια οικογένεια πάνω από την ηλικία των δεκαπέντε, αλλά και επίσης αυτό που βλέπουμε είναι ότι δεν έχουμε πάρα πολλές αιτήσεις συμπολιτών μας για παιδιά πάνω από δεκαπέντε, έτσι ώστε να αποϊδρυματοποιηθούν και να πάνε στις οικογένειες αυτές.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι είναι πολύ πιο υγιές, σύμφωνα με τους ειδικούς παιδικής προστασίας, τα παιδιά να μένουν σε τέτοιες μικρές δομές και όχι -ξαναλέω- σε φαρωνικές δομές, οι οποίες έχουν φτιαχτεί για να εξυπηρετήσουν ανάγκες άλλων εποχών, ανάγκες ορφανών παιδιών και όχι παιδιών, τα οποία είναι κατά βάση παραμελημένα ή κακοποιημένα.

Οπότε με την τροπολογία αυτή -και κλείνω εδώ, κύριε Πρόεδρε- ζητούμε σε φορείς, τους οποίους εποπτεύει το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής και Ασύλου και έχουν χρόνια εμπειρία στη φιλοξενία ανηλίκων να μπορέσουν να υλοποιήσουν Μονάδες Ημιαυτόνομης Διαβίωσης όσον αφορά μονάχα στα παιδιά, τα οποία είναι στο μητρώο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Τον λόγο έχει η κ. Σεμίνια Διγενή από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

ΑΣΗΜΙΝΑ (ΣΕΜΙΝΑ) ΔΙΓΕΝΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ας μιλήσουμε τώρα για κάτι για το οποίο είμαστε εδώ σήμερα. Ξεκινώντας να πούμε πως κανείς δεν διαφωνεί με το γεγονός ότι η κατανάλωση αλκοόλ και καπνικών προϊόντων από ανήλικους είναι ένα σοβαρό ζήτημα, που αφορά όχι μόνο στην υγεία, αλλά και στις κοινωνικές συμπεριφορές, στις στάσεις και στις αντιλήψεις των νέων.

Πριν προχωρήσω θα ήθελα να κάνω ένα σχόλιο γι' αυτό που ζήσαμε προηγούμενων. Εάν αυτό που συνέβη πριν από λίγο στην Ολομέλεια ήταν ένα τηλεοπτικό πρόγραμμα, θα ήταν ένα κακόγουστο ριάλιτι, ένα καθαρόαιμο trash σόου κοστουμαρισμένων.

Προχωρώ στο σχέδιο νόμου. Οι έρευνες στη χώρα μας και από το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγιεινής, αλλά και διεθνώς δείχνουν για τους Έλληνες μαθητές αυξητικές τάσεις σε όλες τις εξαρτητικές συμπεριφορές ναρκωτικά, αλκοόλ, κάπνισμα, διαδίκτυο και τζόγο. Τα πιο πρόσφατα στοιχεία από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Έρευνας στα σχολεία για το αλκοόλ και τα άλλα ναρκωτικά δείχνουν για τη χώρα μας και τους Έλληνες μαθητές ότι το 86% των Ελλήνων μαθητών έχει καταναλώσει αλκοόλ έστω και μία φορά στη ζωή του, 74% είναι ο πανευρωπαϊκός μέσος όρος. Είμαστε πάνω από τον μέσο όρο της Ευρώπης. Το 59% των Ελλήνων μαθητών κάνει τώρα χρήση αλκοόλ, 43% ο πανευρωπαϊκός μέσος όρος. Είμαστε πάνω από τον μέσο όρο της Ευρώπης. Το 37% των Ελλήνων μαθητών πίνει πάνω από πέντε ποτά σε εξοδό του, 30% ο πανευρωπαϊκός μέσος όρος. Είμαστε πάνω από τον μέσο όρο της Ευρώπης. Και το 92% των Ελλήνων μαθητών δηλώνει ευκολία σε άμεση πρόσβαση σε αλκοόλ, 76% ο πανευρωπαϊκός μέσος όρος. Είμαστε και εδώ πάνω από τον μέσο όρο της Ευρώπης.

Σχετικά με το κάπνισμα. Το 54% των Ελλήνων μαθητών έχει καπνίσει, 48% ο πανευρωπαϊκός μέσος όρος. Το 19% των Ελλήνων μαθητών καπνίζει καθημερινά. Το 65% θεωρούν πολύ εύκολη την πρόσβαση σε αγορά τσιγάρων κάθε τύπου.

Το παρόν νομοσχέδιο επιχειρεί, κυρίως, με κατασταλτικά μέτρα και με περιορισμό της πρόσβασης σε αλκοόλ και τσιγάρα στους ανήλικους να αντιμετωπίσει μια κοινωνική συμπεριφορά, όπως η αναζήτηση ουσιών. Για παράδειγμα, τέσσερις στους δέκα μαθητές όταν βγαίνουν για διασκέδαση πίνουν πάνω από πέντε ποτά και έχουν συνδέσει την ουσιαστική διασκέδαση με την υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ. Δεν τους αφορά αν θα έχουν πρόσβαση σε αυτό, όσα περιοριστικά μέτρα και αν παρθούν, αλλά το ότι έχουν, μέσα από τα κοινωνικά πρότυπα της σημερινής κοινωνίας, συνδυάσει την ουσιαστική κοινωνική επαφή και αλληλεπίδραση με τους άλλους, τη διασκέδαση και τη συναναστροφή μόνο με την υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ.

Βασική κριτική μας είναι ότι λείπει το κύριο στοιχείο, που είναι η πρόληψη. Ενώ στη χώρα μας υπάρχουν εβδομήντα πέντε κέντρα πρόληψης, είναι υποστελεχωμένα, χωρίς ενιαίο θεσμικό πλαίσιο και υποχρηματοδοτούμενα. Ενώ τα κέντρα πρόληψης έχουν εξειδικευμένα προγράμματα για αποφυγή της επαφής των μαθητών με εθιστικές ουσίες και συμπεριφορές μετά το 2027 πάνε, μάλλον, για λουκέτο με ευθύνη της Κυβέρνησης μετά από το νομοσχέδιο του ΕΟΠΑΕ.

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, κινείται στη λογική του περιορισμού της διαθεσιμότητας, γι' αυτό έχει ως βάση κατασταλτικά και διοικητικά μέτρα. Αντίθετα, εμείς θεωρούμε ότι αν θέλουμε να κάνουμε ουσιαστική συζήτηση για τη μη κατανάλωση αλκοόλ και καπνικών προϊόντων από ανήλικους θα πρέπει η λογική του νομοσχεδίου να στηρίζεται στη λογική της μείωσης της ζήτησης, δηλαδή πώς θα διαμορφώσουμε υγιείς προσωπικότητες στους νέους ανθρώπους με κριτική σκέψη και υγιή αντανακλαστικά, ώστε να μην επιθυμούν αλκοόλ και καπνό.

Αξίζει να θυμηθούμε πως στη διαβούλευση που προηγήθηκε στα καπνικά προϊόντα περιλαμβάνετε και την κάρναβη με σκοπό να διαμορφωθούν οι όροι προβολής και πώλησης της προς όφελος της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων που δραστηριοποιούνται στην καλλιέργεια και παραγωγή της. Τελικά, αποσύρθηκε, ποιος ξέρει γιατί. Φαντάζομαι ότι κάποτε θα μας ενημερώσετε γι' αυτό.

Το ΚΚΕ γνωρίζει πως έχει ορθώσει μέτωπο στη νομιμοποίηση της ως προς τη χρήση, αλλά και ως προς τις συνειδήσεις και ιδιαιτέρως τις νεανικές. Το ότι περίπου το 50% των μαθητών θεω-

ρούν ακίνδυνη τη χρήση της είναι εξέλιξη που φέρει τη σφραγίδα των κυβερνήσεων των τελευταίων χρόνων ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ και Νέα Δημοκρατία, που από κοινού έχουν ρίξει νερό στον μύλο της αθώωσης της ως ναρκωτικού τόσο με ευθεία επιχείρηση της νομιμοποίησης της εμπορικής χρήσης της, θυμάστε εκείνο το «ο καθένας να έχει και μια γλάστρα με κάνναβη στο μπαλκόνι του» του Γιώργου Παπανδρέου, με τις ημερίδες νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ και τη νομιμοποίηση της κάνναβης και τη συμμετοχή στα ναρκοφests, βιάλ όσο και με την αθώωση της ως προϊόντος με επενδυτικό ενδιαφέρον για τη χώρα για την ανάκαμψη της καπιταλιστικής κερδοφορίας της ελληνικής οικονομίας.

Την ίδια ώρα τα επίσημα στοιχεία στη χώρα μας δείχνουν σχεδόν ένας στους τέσσερις εφήβους να αναφέρει πως έχει κάνει χρήση κάποιας παράνομης ουσίας με μακράν δημοφιλέστερη την κάνναβη 22%, με τη Θεσσαλονίκη να είναι η δεύτερη περιοχή πανελλαδικά στη χρήση κάνναβης στους μαθητές μετά την Κέρκυρα. Σχεδόν οι δύο από τους πέντε, που είχαν κάνει πρόσφατη χρήση κάνναβης, βρίσκονται σε υψηλό κίνδυνο εξάρτησης απ' αυτήν.

Σε αυτό το υποκριτικό νομοσχέδιο για τα ζητήματα προστασίας των ανηλίκων από το αλκοόλ και τον καπνό δεν γίνεται καν λόγος για καμπάνιες ενημέρωσης και απεξάρτησης από το τσιγάρο και λειτουργία μονάδων διακοπής καπνίσματος σε κέντρα υγείας και νοσοκομεία. Αποτέλεσμα; Η συγκεκριμένη διαδικασία να αντιμετωπίζεται στη λογική της ατομικής ευθύνης.

Η Κυβέρνηση με το πρόσχημα της προστασίας αξιοποιεί αυτά τα ζητήματα για να επιβάλλει πρόστιμα και να γεμίσει τα κρατικά ταμεία. Λύσεις θα υπάρξουν μόνο όταν λειτουργήσουν ολοκληρωμένα προγράμματα πρόληψης και αγωγής υγείας με αποκλειστική ευθύνη του κράτους, συστηματική παρακολούθηση υγείας του πληθυσμού, υποδομές απεξάρτησης από το κάπνισμα, ιατρεία διακοπής καπνίσματος, τα οποία θα είναι στελεχωμένα με επαρκές προσωπικό και εκστρατείες ενημέρωσης σε όλες τις ηλικίες για τις επιπτώσεις τσιγάρου και αλκοόλ στον ανθρώπινο οργανισμό.

Ουσιαστικές λύσεις θα υπάρξουν μόνο όταν αντιμετωπιστούν όλες εκείνες οι κοινωνικές αιτίες που συμβάλλουν στην έναρξη του καπνίσματος, της χρήσης του αλκοόλ και λοιπών και όταν ενισχυθούν οι δυνατότητες διεξόδων μέσα από τον αθλητισμό και τον πολιτισμό για τους νέους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Διγενή.

Τον λόγο έχει ο κ. Βασίλειος Κοτίδης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Υπουργείο Υγείας κατέθεσε προς συζήτηση και ψήφιση ένα νομοσχέδιο το οποίο αφορά σε ένα ευαίσθητο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας, της νεολαίας μας, στην οποία θέλει να παρέχει προστασία από τους πραγματικούς κινδύνους της επαφής της με αλκοόλ και καπνικά προϊόντα.

Κατ' αρχάς, ορθά η Κυβέρνηση ασχολείται με ένα τόσο σοβαρό ζήτημα και ως μέλος του Ελληνικού Κοινοβουλίου χαίρετίζω αυτήν την προσπάθεια να δημιουργήσει περισσότερες δικλίδες ασφαλείας στη σχέση καπνού, αλκοόλ και νεολαίας. Το ιδανικό, βέβαια, θα ήταν να μην υπάρχει καμία σχέση της νεολαίας μας με αυτά τα προϊόντα, αλλά κάτι τέτοιο στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία είναι πολύ δύσκολο. Μπορούμε, όμως, να δημιουργήσουμε ένα πλαίσιο το οποίο θα δυσκολεύει τους ανήλικους να έχουν πρόσβαση σε αυτά τα προϊόντα, ένα πλαίσιο εντατικού ελέγχου εφαρμογής αυτού και τη βαριά τιμωρία όσων εκμεταλλεύονται τις τρυφερές αυτές ηλικίες για να προωθήσουν τα προϊόντα τους.

Τρία είναι, όμως, τα κύρια σημεία στα οποία εστιάζει το νομοσχέδιο. Πρώτον, στην απαγόρευση αγοράς αλκοόλ και κατανάλωσης προϊόντων καπνού από άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών. Δεύτερον, στην ενίσχυση των ελέγχων στα σημεία πώλησης, αλλά και στα καταστήματα εστίασης και θεαμάτων. Και τρίτον, στην υποχρεωτική ενημέρωση και σήμανση στις συσκευασίες στις αντίστοιχες διαφημίσεις.

Για να τα δούμε, όμως, ένα-ένα. Ως προς το πρώτο, η προστα-

σία του ανηλίκου καταναλωτή πρέπει να είναι απόλυτη και χωρίς καμία εξαίρεση. Όμως, το νομοσχέδιο παραλείπει να προβεί στην απαγόρευση των ηλεκτρονικών τσιγάρων, ξέρετε, αυτά με τις διάφορες γλυκές γεύσεις, που προσελκύουν κυρίως ανήλικους, οδηγώντας τους σταδιακά στο κάπνισμα. Θα έπρεπε, επίσης, να υπάρχει ηλικιακός έλεγχος και για τα προϊόντα που παραγγέλλονται τηλεφωνικά ή μέσω ίντερνέτ, φαινόμενο που είναι σύνηθες για την εποχή που ζούμε. Εδώ δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη.

Ως προς το δεύτερο, στο άρθρο 3 προβλέπονται βαριές κυρώσεις ακόμα και σε ασήμαντες παραβάσεις, όπως παραδείγματος χάριν ο μη έγκαιρος έλεγχος ταυτότητας σε κάποιο κατάστημα, αυστηρή κύρωση. Προβλέπεται, μάλιστα, 5.000 ευρώ πρόστιμο και προσωρινό ή οριστικό λουκέτο από την πρώτη παράβαση. Οι μικρές επιχειρήσεις βρίσκονται σε άμεσο κίνδυνο επιβολής υψηλότερων κυρώσεων από την πρώτη παράβαση, ακόμα και αν αντικειμενικά δεν έφεραν ευθύνη γι' αυτό. Θεωρούμε ότι θα έπρεπε να υιοθετηθεί ένα κλιμακωτό στάδιο κυρώσεων. Στην πρώτη παράβαση, για παράδειγμα, μόνο πρόστιμο, στη δεύτερη μερική παύση λειτουργίας για κάποιες ημέρες και πρόστιμο και στην τρίτη, τότε μόνο, οριστικό κλείσιμο. Παράλληλα, η πολιτεία οφείλει να εκπαιδεύσει τους ιδιοκτήτες και το προσωπικό των καταστημάτων με πραγματοποιήσεις σεμιναρίων, ώστε να ξέρουν, ακριβώς, πώς πρακτικά θα εφαρμοστεί αυτό το μέτρο.

Η υποχρέωση αναγγελίας συμμετοχής ανηλίκων σε ιδιωτικές εκδηλώσεις όπου αλκοόλ και κάπνισμα πάνε χέρι-χέρι είναι υπερβολικά φιλόδοξο μέτρο. Παρατηρώ, λοιπόν, ότι το Υπουργείο μεταφέρει και πάλι ευθύνες στους επιχειρηματίες και στους ιδιώτες. Τους επιβαρύνει με επιπλέον έξοδα, δηλαδή με αύξηση του λειτουργικού κόστους για τα κέντρα διασκέδασης με την υποχρέωση σήμανσης, την ενσωμάτωση ψηφιακών λύσεων ταυτοποίησης και την εκπαίδευση του προσωπικού χωρίς καμία κρατική ενίσχυση και ενημέρωση.

Η έλλειψη σαφήνειας για το ποια μαγαζιά είναι αμιγώς μπαρ ή κέντρα διασκέδασης αφήνει περιθώρια για επιβολή κυρώσεων με ή χωρίς πρόθεση, με τους επιχειρηματίες να καλούνται να εφαρμόσουν έναν νόμο που ερμηνεύεται διαφορετικά ανά αρχή ή περιοχή. Υπεύθυνοι για τους ελέγχους ορίζονται οι δημοτικές αρχές και η αστυνομία, ήδη υπερφορτωμένες υποδομές με κάθε λογής αρμοδιότητες, χωρίς πρόβλεψη για αύξηση προσωπικού ή εξειδίκευσης. Θα μπορούσαν να γίνουν πιο απλά με μια ψηφιακή πλατφόρμα όπου καταγράφεται ψηφιακά η ταυτότητα του κάθε ανηλίκου. Επίσης, με την ανάπτυξη κινητών εφαρμογών για άμεσες εντολές και λογισμικό αναγνώρισης προσώπων.

Το νομοσχέδιο, όμως, ορίζει πως οι γονείς πρέπει να αναλάβουν ενεργό ρόλο. Αλήθεια, τι σημαίνει αυτή η φράση; Υπάρχει πρόβλεψη ποινικής ή διοικητικής κύρωσης σε περίπτωση παραγνώρισης ή παράλειψης εκ μέρους των γονέων; Όχι, δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο αφήνει τους γονείς στο έλεος της προσωπικής ευσυνειδησίας. Προτείνουμε στην περίπτωση γονικής παράλειψης, σε περίπτωση κατοχής από ανήλικο προϊόντων καπνού ή αλκοόλ επανειλημμένα, υψηλό πρόστιμο και κοινωνική υπηρεσία για τους γονείς. Μόνο με παραινήσεις και ευχολόγια δουλειά δεν γίνεται. Ας γίνουν και οι γονείς, λοιπόν, μέρος της λύσης του προβλήματος, αλλά με σαφείς κανόνες και υποχρεώσεις.

Βέβαια, τα μέχρι τώρα πεπραγμένα της κυβερνητικής θητείας δείχνουν ότι ουδόλως ενδιαφέρεστε για την ελληνική οικογένεια, γιατί φτωχοποιήσατε βάναυσα τους γονείς, αφήσατε στο έλεος του Θεού τα σχολικά συγκροτήματα και τις υποδομές, φροντίσατε τα παιδιά να είναι τεκμήριο διαβίωσης στη φορολογική δήλωση των γονιών. Και για ποιους γονείς βέβαια; Τον α ή τον β. Βλέπετε, πατέρας και μητέρα προκαλούν αλλεργία. Ας κλείσουμε την παρένθεση αυτή.

Στο άρθρο 9 τίθεται η απαγόρευση διαφημίσεων στα μέσα. Όμως, δεν επαρκεί η απαγόρευση διαφημίσεων για να αντιμετωπιστεί η προώθηση αλκοόλ και καπνικών προϊόντων στο διαδίκτυο και στα νέα τεχνολογικά μέσα τα οποία αποτελούν καθημερινό τρόπο συναναστροφής των νέων μας. Δεν πρέπει, μάλιστα, να επιτρεπεται η παραικρή εξαίρεση ούτε καν για λόγους ενημέρωσης. Έχουμε το παράδειγμα της εμφάνισης φω-

τογραφιών ασθενών από τις επιπτώσεις του καπνίσματος στα πακέτα των τσιγάρων. Υποτίθεται ότι ενημερώνουν και αποτρέπουν, κανείς όμως δεν δίνει σημασία σε αυτές τις διαφημίσεις. Συνεπώς, η λύση είναι τα επιβλαβή προϊόντα να μη διαφημίζονται πουθενά και για κανέναν λόγο.

Σε γενικές γραμμές, οι παθογένειες του νομοσχεδίου εντοπίζονται στο μη βιώσιμο αποτέλεσμα, καθώς χωρίς υποδομές και πόρους το πρόβλημα δεν σταματά. Επίσης, στην κοινωνική συνοχή, καθώς και οι υπέρμετρα αυστηρές διατάξεις οδηγούν πάντα στο αντίθετο αποτέλεσμα, αφού δεν αρκούν οι απαγορεύσεις. Πρέπει να δημιουργήσουμε κοινή συνείδηση στη νεολαία μας για να αποφεύγει την οποιαδήποτε επαφή με το αλκοόλ ή το τσιγάρο στην οποιαδήποτε μορφή του.

Οι προτάσεις μας για να συνεισφέρουμε και εμείς στη σημαντική συζήτηση είναι συγκεκριμένες: Ενίσχυση των τυχαίων ελέγχων και ύπαρξη κλιμακούμενων κυρώσεων. Δημιουργία κέντρου ηλεκτρονικής πλατφόρμας για εύκολο έλεγχο. Σχολικό πρόγραμμα πρόληψης σε κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης με τη συμμετοχή εξειδικευμένων επιστημόνων. Καθολική απαγόρευση διαφημίσεων αλκοόλ και καπνού σε οποιονδήποτε δημόσιο χώρο, στα καταστήματα λιανικής και εστίασης, χωρίς εξαίρεση. Ίδρυση ενός εθνικού κέντρου προστασίας ανηλίκων που θα ασχολείται με την πρόληψη και την προστασία των νέων μας και από τις βλαβερές συνέπειες του αλκοόλ και του καπνού.

Είμαστε διατεθειμένοι να στηρίξουμε την προσπάθεια η νεολαία μας να μείνει μακριά από το αλκοόλ, το τσιγάρο και από οποιαδήποτε άλλη βλαβερή ουσία. Είναι το μέλλον της χώρας μας και πρέπει αυτό το μέλλον να το διασφαλίσουμε ως κόρην οφθαλμού. Θέλω να πω στους νέους ότι έχουν χρόνια μπροστά τους να επιβαρύνουν τα ζωτικά τους όργανα. Δεν είναι μαγκιά να πίνουμε και να καπνίζουμε έως ότου πέσουμε κάτω. Μαγκιά είναι να σταθούμε στα πόδια μας όρθιοι.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Οζγκιούρ Φερχάτ.

Παρακαλώ.

ΟΖΓΚΙΟΥΡ ΦΕΡΧΑΤ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα ένα νομοσχέδιο που αφορά στην προστασία των ανηλίκων από τη χρήση καπνού και αλκοόλ, ένα ζήτημα κρίσιμο, βέβαια, βαθιά κοινωνικό, που αφορά στη δημόσια υγεία, στην ψυχική ανθεκτικότητα των νέων, αλλά και στη συνολική μας στάση απέναντι στη νεολαία, καθώς πρόκειται για ένα θέμα που απαιτεί σοβαρότητα, επιστημονική τεκμηρίωση και κοινωνική ευαισθησία.

Το νομοσχέδιο αυτό, παρά τις προθέσεις του, αποτελεί ένα χαρακτηριστικό δείγμα κατασταλτικής πολιτικής που επιχειρεί να αντιμετωπίσει ένα πολύπλοκο κοινωνικό φαινόμενο αποκλειστικά με ποινές, απαγορεύσεις και κυρώσεις. Δυστυχώς, εστιάζει αποκλειστικά στην τιμωρία χωρίς πρόληψη, χωρίς εκπαίδευση, χωρίς κοινωνική υποστήριξη, χωρίς εμπιστοσύνη στους ίδιους τους νέους ανθρώπους.

Κύριε Υπουργέ, αντιμετωπίζουμε το νομοσχέδιο με κριτική, όχι γιατί δεν αναγνωρίζουμε την ανάγκη για προστασία των ανηλίκων, αλλά γιατί αρνούμαστε να στηρίξουμε πολιτικές που έχουν αποδειχτεί αναποτελεσματικές και κοινωνικά επιζήμιες, γιατί η φιλοσοφία του νομοσχεδίου δεν βασίζεται σε πολιτικές πρόληψης και παιδείας, αλλά σε μια τιμωρητική, σχεδόν αυταρχική λογική καταστολής. Όμως, μόνο με την καταστολή χωρίς προληπτική πολιτική και κοινωνική υποστήριξη τα αποτελέσματα θα είναι τελείως αντίθετα, μην πω και ολέθρια, από αυτά που ευαγγελίζεται το παρόν νομοσχέδιο.

Η διεθνής εμπειρία -από την War on Drugs στις ΗΠΑ μέχρι τις αποτυχημένες κατασταλτικές πολιτικές στη Γαλλία και την Ιταλία- δείχνει ξεκάθαρα ότι η τιμωρητική προσέγγιση οδηγεί σε ποινικοποίηση της νεολαίας, σε γκετοποίηση της νεολαίας, θα έλεγα εγώ, ιδίως των πιο φτωχών και αποκλεισμένων κοινωνικών ομάδων, στην ενίσχυση της υποκοιλούρας χρήσης, στην κοινωνική αποξένωση, στον στιγματισμό, στην ενίσχυση της παραοικονο-

μίας γύρω από τις εξαρτήσεις, στην πλήρη απώλεια εμπιστοσύνης προς τους θεσμούς και στην αστυνομική αυθαιρεσία.

Οι πραγματικές αιτίες πίσω από τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών από τους νέους είναι πολυπαραγοντικές και δεν αντιμετωπίζονται με πρόστιμα, απαγορεύσεις, αστυνόμευση και με μεσοβέζικες λύσεις εντός των νομοσχεδίων. Χρειαζόμαστε πολιτική πρόληψης και το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει καμία πρόληψη για εκπαιδευτικά προγράμματα ή προληπτικά προγράμματα, θα ήθελα να πω. Δεν προβλέπει ούτε μια δράση για την ευαισθητοποίηση των παιδιών, των γονιών, των εκπαιδευτικών. Νομοθετείτε οριζόντιες ποινές χωρίς να σκέφτεστε τις ιδιαιτερότητες των πληθυσμιακών ομάδων και των κοινωνικών ομάδων, χωρίς αναλογικότητα και κοινωνική στήριξη.

Το νομοσχέδιο δεν κάνει διάκριση ανάμεσα σε συνειδητή και μη συνειδητή παράβαση, καθώς αυτές οι ηλικίες έχουν τις ιδιαιτερότητές τους και πρέπει να επιληφθούμε επί των γεγονότων. Αποτελεί κατ' ουσίαν ρυθμιστικό αυταρχισμό χωρίς δημόσιο διάλογο, χωρίς κοινωνικές συμμαχίες και χωρίς διαφάνεια.

Αγνοείτε επιδεικτικά τα εβδομήντα πέντε κέντρα πρόληψης των εξαρτήσεων που λειτουργούν εδώ και τριάντα χρόνια με σημαντικό επιστημονικό έργο, όπως παρεμβάσεις σε σχολεία, εργαστήρια γονέων, ομάδες διακοπής καπνίσματος και βιωματικά προγράμματα. Ουσιαστικά, απαξιώνετε το διαχρονικό έργο όλων αυτών των ανθρώπων, που από αυτό το μετερίζι προσπαθούν να βοηθήσουν κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες. Εδώ και χρόνια τα κέντρα αυτά αποτελούν πυρήνες κοινωνικής συνοχής. Απορούμε γιατί δεν τα αξιοποιείτε, γιατί τα κρατάτε στο περιθώριο.

Η υποκρισία σας, όμως, απέναντι στην εξάρτηση συμπτυκνώνεται και στη διάλυση των δημόσιων δομών απεξάρτησης συγκεντρώνοντας τις βίαια στον ΕΟΠΑΕ, έναν οργανισμό κακέτυπο, με αυταρχική διοίκηση, που απαξιώνει το προσωπικό και διαλύει θεραπευτικές σχέσεις χρόνων. Αντί να ενισχύσετε τις διαφορετικές θεραπευτικές προσεγγίσεις, τις ισοπεδώσατε.

Όπως ξέρετε, τα πρωτόκολλα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ευρωπαϊκών κρατών, άλλων, έχουν αλλάξει κατά πολύ και υπολείπομαστε, κύριε Υπουργέ. Αντί να υποστηρίξετε τους ανθρώπους που δίνουν μάχη για τη ζωή τους, τους φέρατε ενώπιον της αβεβαιότητας και ενώπιον του αυταρχισμού. Αντί να ενισχύσετε θεσμούς που καλλιεργούν υγιείς στάσεις και σχέσεις, καταφέρατε να αποδυναμώσετε την πρόληψη, να υποβαθμίσετε τη δημόσια φροντίδα και να προωθήσετε τον ιδιωτικό τομέα ακόμα και σε αυτόν τον πολύ ευαίσθητο χώρο της απεξάρτησης, γιατί ο ΕΟΠΑΕ, ως παράδειγμα αυταρχισμού και διάλυσης δημόσιων δομών, είναι μια συνειδητή αποδόμηση της δημόσιας δωρεάν φροντίδας και αποκαλύπτει την πραγματική στόχευση που δεν είναι άλλη από την ιδιωτικοποίηση.

Σε αντίθεση με το πνεύμα της καταστολής, της αστυνόμευσης και του στιγματισμού, εμείς πιστεύουμε στην πρόληψη, στην εκπαίδευση και στην παιδεία, αλλά πολύ παραπάνω στη στήριξη και γι' αυτό προτείνουμε τη θεσμική κατοχύρωση των κέντρων πρόληψης ως βασικού βραχίονα παρέμβασης στα σχολεία, την εισαγωγή προγραμμάτων αγωγής υγείας, την εκπαίδευση γονέων και εκπαιδευτικών σε παράλληλα εκπαιδευτικά σεμινάρια, την υποστήριξη χρηστών μέσα από ψυχοκοινωνικές δομές, επίσης, διαβαθμισμένο σύστημα κυρώσεων, δίκαιο, αναλογικό και με στόχο την επιμόρφωση και όχι την γκετοποίηση, καθώς και την ενεργή συμμετοχή της κοινότητας και των νέων στη χάραξη πολιτικής. Ας το ανοίξουμε το θέμα σε μια ευρεία διαβούλευση.

Εμείς αγωνιζόμαστε για ένα κράτος που στηρίζει, δεν τιμωρεί, που επενδύει στους ανθρώπους του και κυρίως στη νέα γενιά, που αναγνωρίζει ότι η απεξάρτηση και η πρόληψη δεν είναι τεχνικό πρόβλημα, αλλά είναι ένα βαθιά πολιτικό ζήτημα με κοινωνικές ρίζες και συλλογική ευθύνη.

Θέλουμε να ενώσουμε τις δυνάμεις μας για να διεκδικήσουμε ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο πρόληψης, πρόνοιας και δημοκρατίας, όπου κανένα παιδί δεν θα χρειάζεται να αυτοθεραπεύεται, γιατί η κοινωνία θα το στηρίζει πριν φτάσει στο αδιέξοδο και πολύ περισσότερο από την κοινωνία θα το στηρίζει η ίδια η πολιτεία. Η νεολαία δεν είναι εχθρός, είναι η ελπίδα μας. Δεν χρειαζόμαστε μια κουλτούρα απαγόρευσης, αλλά μια κουλτούρα εμπιστοσύνης, πρόληψης και φροντίδας. Η προστασία των ανη-

λίκων είναι υπόθεση δημοκρατίας, δικαιωμάτων, ισότητας και ισονομίας και όχι καταστολής.

Και, βέβαια, δεν μπορούμε να εξετάσουμε αυτό το νομοσχέδιο αποκομμένο από τη συνολική πολιτική και ιδεολογική κατεύθυνση της Κυβέρνησης. Η κατασταλτική λογική του νομοσχεδίου είναι συνεπής με μια βαθιά συντηρητική και αυταρχική κυβερνητική στρατηγική που βλέπει τη νεολαία ως πρόβλημα, ως ένα βαρίδι, τη δημόσια υγεία ως κόστος και την κοινωνική πολιτική ως βάρος. Με βαθιά υποκρισία μιλάτε για προστασία των ανηλίκων όταν υποβαθμίζετε τις δημόσιες δομές φροντίδας με συγχωνεύσεις, χωρίς αξιολόγηση. Διαλύετε την απεξάρτηση και την πρόληψη και τη μεταφέρετε σαν να είναι ένα ψυχιατρικό πρόβλημα την ώρα που ενισχύετε ιδιωτικές μονάδες και όλα αυτά ενώ στο φως της δημοσιότητας έρχονται υποθέσεις διασπάθισης δημοσίου χρήματος, απευθείας αναθέσεις, φωτογραφικοί διαγωνισμοί και σκάνδαλα μεγάλων που θα βάλουν τη χώρα σε περιπέτειες για πολλά χρόνια και μέσα στην παρένθεση με τον αστερίσκο είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

Τα μέχρι τώρα πεπραγμένα σας όχι μόνο ως προς τα αντιλαϊκά νομοθετήματα διάλυσης και ισοπέδωσης όλων των μέχρι τώρα κεκτημένων, αλλά και τα σκάνδαλα που συνεχώς αποκαλύπτονται καταδεικνύουν ότι αποτελείτε τον μεγαλύτερο κίνδυνο για τον γενικό πληθυσμό και η θεραπεία είναι η άμεση προσφυγή στις κάλπες.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιώτακης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Φερχάτ.

Τον λόγο έχει η κ. Γεωργία Κεφαλά.

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είδαμε πάλι μια κακή παράσταση με τσακωμό και στη σημερινή συζήτηση, δεν μπορώ να την πω συζήτηση, που είχαμε στη Βουλή, μιας και μαλώνετε για το ποιος είναι λιγότερο διεφθαρμένος και λιγότερο απατεώνας. Δεν έχει πια ενδιαφέρον αυτή η συζήτηση γιατί την παρακολουθούμε χρόνια.

Θέλω να πω για την προσωπική μου στάση. Συνήθως δεν μιλάω γι' αυτό, αλλά θέλω να πω για το παρόν νομοσχέδιο ότι μου αρέσει να βάζω περιορισμούς και απαγορεύσεις στον εαυτό μου και είναι ένα πράγμα που το κάνω πάρα πολύ συχνά. Ενώ χρησιμοποίησα τον τσιγάρο ελαφρά -πολύ ελαφρά, δηλαδή κάνω δύο τσιγάρα την ημέρα- παρ' όλα αυτά ποτέ δεν καπνίζω σε ανθρώπους που τρώνε μπροστά, σε ανθρώπους που δεν θέλουν καπνό κοντά τους, σε κλειστούς χώρους, σε αυτοκίνητα, σε παραιλίες και τα σχετικά. Και αυτό το κάνω από μόνη μου και θέλω να πω ότι πιστεύω στην ατομική ευθύνη. Παρ' όλα αυτά, δεν μπορεί να είναι το μοναδικό μέσο για την επίλυση των προβλημάτων και, σαφώς, χρειαζόμαστε και νόμους, σαφώς χρειαζόμαστε σαν κοινωνία να δηλώσουμε ότι είμαστε ενάντια στο κάπνισμα και, κυρίως, στο κάπνισμα των ανηλίκων.

Παρ' όλα αυτά, όμως, υπάρχει μια υποκριτική θέση και τάση. Η αλήθεια είναι πως ο κόσμος μας είναι προσεκτικά στημένος, ώστε να παγιώσει σε κάποια μορφή εξάρτησης τους νέους ανθρώπους. Αυτό το ξέρουμε. Νομίζω ότι είναι γενική παραδοχή. Κανένας δεν έχει αυταπάτες ως προς αυτό.

Η παραδοχή αυτή, η υποχώρηση που έχει γίνει στη συνείδηση μας πως αυτός ο κόσμος είναι γεμάτος κατασκευασμένους κινδύνους, πως τα παιδιά μας θα πρέπει να αντιμετωπίσουν και να προσπεράσουν αυτούς τους κινδύνους, έχει επιτρέψει στις καπνοβιομηχανίες, στο διαδίκτυο, στη βιομηχανία της ζάχαρης, στη βιομηχανία των ισοτονικών ποτών και των αναψυκτικών και των αλκοολούχων ποτών να βομβαρδίζουν τα παιδιά μας με κάθε τρόπο, έμμεσο και άμεσο, όχι μόνο με την ανοχή του κράτους, αλλά και με μια υποκριτική νομοθετική στάση που ρίχνει τα βέλη της μόνο στην ατομική ευθύνη, δηλαδή στον περιπετρά, στον γονιό, στον σερβιτόρο. Σαφώς έχουν και έχουμε όλοι την ευθύνη μας και το μερίδιό μας, αλλά για άλλη μια φορά η πανίσχυρη βιομηχανία θα βγει αλώβητη απ' όλο αυτό.

Είπατε πως δεν θέλετε να είμαστε ιδιαίτερα αυστηροί. Έτσι μας είπε ο κύριος Υπουργός. Μα, εδώ σας έπιασε η προοδευτική και συμπεριληπτική ματιά; Χτυπήστε τις τιμές του καπνού, ανεβάστε τον ΦΠΑ στο ανώτατο όριο. Είμαστε μαζί σας σε όλα αυτά.

Απαγορεύστε το κάπνισμα μέσα στο αυτοκίνητο εντελώς και όχι με την παρουσία ανηλίκων μέχρι δώδεκα ετών. Τουλάχιστον, κάντε το μέχρι δεκαοκτώ. Γιατί περιορίσατε το κάπνισμα μόνο με την παρουσία των δωδεκάχρονων; Μήπως γιατί, όπως είπε και ο Υπουργός, οι απαγορεύσεις χάνουν την αξία τους όταν δεν μπορούν να ελεγχθούν αποτελεσματικά; Διότι, τελικά, τίποτα δεν μπορεί να ελεγχθεί από όλα αυτά. Τι νόημα, λοιπόν, έχει όλη αυτή η συζήτηση;

Τι προβλέπει το νομοσχέδιο για την παρουσία ανηλίκων σε συναυλίες κατά χιλιάδες; Αυτή την ερώτηση την έκανα και στις επιτροπές και φυσικά δεν πήρα καμία απάντηση ούτε από τον φορέα των καπνοβιομηχανιών. Απολύτως τίποτα! Όχι μόνο έλεγχος δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί σε συναυλίες που μαζεύουν πάνω από είκοσι χιλιάδες άτομα -φαινόμενο που το βλέπουμε πάρα πολύ συχνά τα τελευταία χρόνια και πολύ καλά γίνεται, εμείς χαιρόμαστε πολύ να πηγαίνουν οι νεαροί σε συναυλίες και να παρακολουθούν μουσική, αντί να κάνουν κάτι άλλο- αλλά μέσα εκεί είναι στημένα περίπτερα διαφημιστικής προώθησης και δωρεάν παροχής δειγμάτων κάθε λογής σκευασμάτων καπνού, αλκοόλ και αναψυκτικών. Μέχρι να πάει ο δεκαεξάχρονος γιος μου από την είσοδο της συναυλίας μέχρι τη σκηνή που θα γίνει η συναυλία, του είχαν προσφέρει ακόμα και ούισκι στα χέρια, δωρεάν, βέβαια, και χωρίς να τον ρωτήσει κανείς πόσο χρόνων είναι.

Καταλαβαίνετε όλοι ότι σε συνδυασμό με την εκπληκτική εμπειρία της ζωντανής μουσικής και των δυνατών πρωτόγνωρων συναισθημάτων αυτής της ανεπανάληπτης εμπειρίας που θυμόμαστε όλοι στα νιάτα μας, το αλκοόλ και τα τσιγάρα θα είναι για πάντα το σύμβολο της μουσικής, της νεανικότητας, της ανεξαρτησίας, της χαλάρωσης, της κοινωνικής εμπειρίας, ακόμα και του έρωτα, του ρίσκου, της επαφής. Δεν πάει να τους λέτε πως θα πεθάνουν από καρκίνο; Δεν πάει να τους λέμε πως είναι παράνομο, πως είναι κάτι το οποίο δεν επιτρέπεται να συμβαίνει; Έχουμε επιτρέψει να συνδυαστούν αυτά τα προϊόντα με ό,τι λατρεύουν οι νέοι. Αυτή είναι η μεγάλη μας ευθύνη και δεν θα αναλάβετε καμία πρωτοβουλία ενάντια σε αυτό, γιατί τα βάζετε μόνο με τον πολίτη, όχι με τους σπόνσορες.

Κατά τα άλλα, ήσασταν πολύ αυστηροί, αλλά αφού σας ζήτησαν να μην αφαιρέσετε τη γεύση φράουλα από τους ατμιστές, είπατε να μαλακώσετε λίγο. Τι είναι αυτά; Δεν ξέρετε για ποιον λόγο καπνίζουν οι νέοι; Εκατό χρόνια πίσω να πάμε, πάλι τα ίδια συνέβαιναν, από την εποχή που η χειραφέτηση της γυναίκας είχε επιμελώς συνδυαστεί με το τσιγάρο. Θα το θυμόμαστε αυτό. Θα θυμάστε την πρώτη πορεία που έγινε ποτέ με γυναίκες που καπνίζουν, για να δείξουν τη χειραφέτησή τους. Ξέρετε ότι πολύ καλά ξέρει η καπνοβιομηχανία να βάζει κάτω από τη μασχάλη τα πάντα.

Η μαμά τους και ο μπαμπάς τους που καπνίζουν φταίνε; Ο περιπετράς; Η έλλειψη ιατρικών συμβουλών; Μα, τα μισά μας είδωλα έχουν πεθάνει από τις εξαρτήσεις και μόνο αποτρεπτικός λόγος δεν είναι αυτός. Στα μάτια μας είναι οι ήρωες που έπεσαν θύμα της ευαισθησίας τους και της άρνησής τους να ενταχθούν στο σύστημα. Αυτό σημαίνει το τσιγάρο και το αλκοόλ. Και τους αγαπάμε αυτούς τους ήρωες και καλά κάνουμε γιατί είναι ήρωες που δεν φοβήθηκαν να αποτινάξουν τις κοινωνικές επιταγές και τα «πρέπει», αλλά με λάθος τρόπο.

Είπαμε στα παιδιά μας πως όλο αυτό είναι ένας τρόπος να πνίξει το σύστημα κάθε διαφορετική φωνή και ότι το αλκοόλ είναι υπεύθυνο και οι ουσίες για να καταπνίξουμε στην πορεία των χρόνων όλα τα επαναστατικά κινήματα, που μπορεί να είχαν ένα καλό και αίσιο τέλος, αλλά φυσικά δεν το είχαν γιατί πνίγηκαν στα ναρκωτικά; Το μέγα κόλπο των βιομηχανιών με την ανοχή του κράτους να πουλάνε δείχνοντας πόσο «cool», παράνομα και βλαβερά είναι, αυτό θα είναι το αποτέλεσμα που θα φέρετε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΑΝΗ**)

Φυσικά, όλα τα ήπια ναρκωτικά, όπως το αλκοόλ και ο καπνός, είναι απαραίτητα για να εκτονώνεται και να καταστέλλεται το πιο σημαντικό και παραγωγικό κομμάτι της κοινωνίας. Υπάρχει το τραγούδι «Comfortably numb» των Pink Floyd που σημαίνει «Βολικά μωδιασμένος» και τελειώνει με τη φράση των στίχων που έγραψε ο Ντέιβιντ Γκίλμορ «The child is grown, the dream is

gone», που σημαίνει ότι το παιδί μεγάλωσε, το όνειρο χάθηκε. Θέλετε να σώσετε τις επόμενες γενιές; Εστιάστε στην ανάπτυξη μιας άλλης κουλτούρας, στη δωρεάν αθλητική δραστηριότητα, στην κοινωνική επαφή, στη γνώση μέσα στο σχολείο για το τι συμβαίνει τώρα στο σώμα του εφήβου, στη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, χωρίς να αποφασίζει διαρκώς το κράτος, ο δάσκαλος, ο γονιός για τη ζωή του και χωρίς εν τέλει ο έφηβος να έχει καμία ευθύνη της ζωής του.

Οι έφηβοι και τα παιδιά έχουν δικαιώματα. Η κ. Παπανικολάου σε αυτό που είπε ότι πρέπει να ερωτώνται οι έφηβοι, όταν διαφώνησε, μου είπε ότι φυσικά δεν είναι ανάγκη να ρωτάμε τους ανθρώπους για τους οποίους νομοθετούμε, δεν θα ρωτήσουμε έναν εργάτη αν θέλει να φοράει κράνος ή όχι. Συμφωνώ σε αυτό. Μπορούμε, όμως, να τον ρωτήσουμε τι κράνος θα ήθελε να φοράει ώστε να μπορεί να εργαστεί, να κάνουμε το περιβάλλον όσο πιο ασφαλές γίνεται και να του δώσουμε γνώσεις για να μη βρεθεί σε επικίνδυνη κατάσταση. Άρα, πρέπει να συζητήσουμε μαζί του και να συνεργαστούμε.

Το ίδιο πρέπει να κάνουμε με τα παιδιά, εξαντλώντας την αυστηρότητά μας σε αυτούς που κερδίζουν από το τυράκι της προσωρινής απόλαυσης, που λέει και ο Σύλλογος Αποφοίτων ΚΕΘΕΑ, που γνωρίζει πολύ καλά από εξαρτήσεις και περιμένει αναξιοποίητος προς το παρόν να προσφέρει τις υπηρεσίες του στον καινούργιο ενοποιημένο φορέα του ΕΟΠΑΕ, καταγγέλλοντας την απαξίωση της στεγνής θεραπείας από το καινούργιο σύστημα. Όμως, αυτή είναι μια άλλη κουβέντα.

Δεν μπορούμε, όμως, να μην αναφέρουμε την παράκληση σε πρόσφατη συνέντευξη Τύπου στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας κατά των Ναρκωτικών να μη γίνει καμία ερώτηση από δημοσιογράφους για τον ΕΟΠΑΕ.

Κάντε, λοιπόν, ακόμα πιο αυστηρές, στοχευμένες σωστά και συμπεριληπτικές δράσεις και είμαστε εδώ να στηρίξουμε αυτό το πολύ σοβαρό θέμα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενος ομιλητής είναι ο ανεξάρτητος Βουλευτής κ. Μιχαήλ Χουρδάκης.

Ορίστε, κύριε Χουρδάκη, έχετε τον λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ.

Κύριε Βαρτζόπουλε, χαίρομαι που είστε εδώ πέρα. Παρόλο που φοράτε ένα ακουστικό, ελπίζω από το άλλο να μπορείτε να ακούσετε και όσα θα πω.

Στο άρθρο 43 υπάρχει μια άκρως σημαντική λεπτομέρεια που δείχνει διαφθορά με νομοθετική υπογραφή και κάτω από τη μύτη της κοινωνίας και πίσω από τίτλους δήθεν προστασίας ανηλίκων, όπως είναι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, έχετε επιχειρήσει να περάσετε στη Βουλή ένα ακόμα σκάνδαλο διαφθοράς και να έχετε και τη βούλα του νόμου.

Κρύβετε στο άρθρο 43 μια ντροπιαστική διάταξη, κύριε Βαρτζόπουλε, που καταργεί κάθε έννοια διαφάνειας στη διαχείριση δημοσίου χρήματος στον πολύ κρίσιμο χώρο της υγείας. Με τη ρύθμιση αυτή, κύριε Βαρτζόπουλε, τα γνωστά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα τα οποία χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους -και όχι μόνο, αλλά και από ευρωπαϊκούς πόρους και από συγχρηματοδότηση και στο κομμάτι που αφορά το Υπουργείο Υγείας στον προϋπολογισμό- εξαιρούνται πλήρως από τη νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων, ο ν.4412/2016, και άρα, κύριε Βαρτζόπουλε, αποκτούν το δικαίωμα να κάνουν απευθείας αναθέσεις έως 100.000 ευρώ συν ΦΠΑ, χωρίς να υπάρχει καμία ανάρτηση στο ΚΗΜΔΗΣ. Με λίγα λόγια, «καμία ανάρτηση» σημαίνει κανένας έλεγχος και καμία δυνατότητα ελέγχου. Σημαίνει απόλυτη αδιαφάνεια για εκατομμύρια ευρώ δημοσίου χρήματος. Και σαν να μη φτάνει αυτό, κύριε Βαρτζόπουλε, μπαίνει και αναδρομικά από 1^η Ιανουαρίου, για να ξεπλυθούν δηλαδή συμβάσεις που ήδη έχουν γίνει -πιθανώς χωρίς νομιμότητα- και για να κλείσει κάθε δυνατότητα ελέγχου σε αναθέσεις που έγιναν στο σκοτάδι.

Θα ήθελα, κύριε Βαρτζόπουλε, να μας πείτε ποιοι κρύβονται πίσω από αυτή την διάταξη, ποιους εξυπηρετεί αυτή η διάταξη, ποιοι είναι οι μη κερδοσκοπικοί φορείς, ποιες είναι οι ΜΚΟ και

ποια πρόσωπα επωφελούνται από ένα τέτοιο καθεστώς ασυλίας λόγω της αναδρομικότητας της ρύθμισης και αδιαφάνειας λόγω της ρύθμισης αυτής καθαυτής. Οφείλετε και εσείς και η Κυβέρνηση να δώσετε άμεσα ονόματα και εξηγήσεις. Και αυτό είναι υποκριτικό που συμβαίνει, γιατί την ίδια ώρα που τα δημόσια νοσοκομεία στην πράξη στενάζουν, δεν υπάρχουν γιατροί, νοσηλεύτες, ιατρικό, παραϊατρικό προσωπικό, οι βασικές υποδομές είναι σε άθλια κατάσταση, φροντίζει το Υπουργείο σας να δημιουργεί «παράθυρα» για αναθέσεις στο σκοτάδι. Είναι ξεκάθαρα ένα θεσμικό πιασμάρισμα, είναι κακοποίηση αυτό που εννοεί ο κόσμος ως λογοδοσία και είναι επαναφορά των πιο σκοτεινών πρακτικών που είδαμε και στον ΟΠΕΚΕΠΕ και εγώ δεν διστάζω να μιλήσω για έναν «ΟΠΕΚΕΠΕ υγείας» ή έναν «μίνι ΟΠΕΚΕΠΕ νοούμερο 2».

Η κοινωνία απαιτεί διαφάνεια, απαιτεί έλεγχο, απαιτεί αξιοκρατία στη διαχείριση κάθε ευρώ δημοσίου χρήματος και η Βουλή δεν μπορεί να νομοθετεί ούτε κατ' εντολή συμφερόντων που επιδιώκουν σκιώδεις αναθέσεις με αναδρομική ισχύ και γι' αυτό οφείλετε να αποσύρετε αυτό το άρθρο, θα πρέπει να καταψηφιστεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Και αναφέρομαι κυρίως στο ότι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας πρέπει να διαμαρτυρηθούν για το συγκεκριμένο άρθρο και αν περάσει να είστε βέβαιοι ότι δεν θα μείνει χωρίς πολιτικό και χωρίς νομικό αντίκτυπο.

Σε συνέχεια αυτού, κύριε Βαρτζόπουλε, θέλω να σας πω ότι έχω καταθέσει πριν από αρκετές εβδομάδες ερώτηση και περιμένω την απάντησή σας για δομές υγείας, στις οποίες φαίνεται ότι έχει γίνει σημαντική καταστρατήγηση των κανόνων του Υπουργείου σας.

Θα καταθέσω στα Πρακτικά ενδεικτικά μόνο μια ανακοίνωση-πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος -η οποία έμεινε ανοιχτή μόνο για πέντε ημέρες, αν είναι δυνατόν!- από ένα μη κερδοσκοπικό Σωματείο που εμπίπτει στον νόμο, στο άρθρο 43 που είπα πριν από λίγο.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Μιχαήλ Χουρδάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έτσι ενδεικτικά μόνο να σας πω ότι για είκοσι πέντε ανθρώπους, για είκοσι πέντε θέσεις παρ' όλα αυτά έχουν μόνο πέντε μέρες ανοιχτή την προκήρυξη. Τι σημαίνει αυτό πρακτικά; Ξέρουμε ποιους θα πάρουμε και ξέρουμε και ποιους δεν θα πάρουμε. Και για να είμαστε σίγουροι ότι δεν θα πάρουμε κανέναν κατά λάθος, στα συνεκτιμώμενα προσόντα -γιατί είναι υποχρεωτικό να υπάρχουν προσόντα, μόρια και ούτω καθεξής- έχουν μπει πενήντα μόρια -ακούστε το τρομερό- αν έχεις συστατική επιστολή από διευθυντή πανεπιστημιακής κλινικής και μόνο δέκα, αν ο διευθυντής είναι του ΕΣΥ. Άρα, αυτό βάζετε ότι ισχύει για τον διευθυντή πανεπιστημιακής κλινικής. Και το λέω και σαν πανεπιστημιακός, είμαστε «τουλάχιστον πέντε φορές καλύτεροι από τους διευθυντές των ΕΣΥ». Για προπληρωσία αποδεδομένων: ένας βαθμός, μέχρι το πολύ δέκα μόρια, αλλά στη συνέντευξη θα σου δώσω πενήντα. Και αν ξέρεις υπολογιστές θα σου δώσω δεκαπέντε, δηλαδή είναι πιο σημαντικό να ξέρεις υπολογιστή για να πας ψυχολόγος σε μια τέτοια δομή, παρά να έχεις δέκα χρόνια προπληρωσίας. Είναι αστειό αυτό, έχει ελεγχθεί και έχει αφεθεί να είναι στη δημόσια διαβούλευση με αυτόν τον πολύ προκλητικό τρόπο.

Σε συνέχεια όλων αυτών που συμβαίνουν στο Υπουργείο σας, κύριε Βαρτζόπουλε, μάλλον στο κομμάτι του Υπουργείου που εσείς διαχειρίζεστε, κύριε Βαρτζόπουλε, υπάρχει άλλη μια ερώτηση την οποία θα καταθέσω αν προλάβω και σήμερα, για μία μονάδα, ένα οικοτροφείο Α8, το οποίο για δύο μήνες είχε ανοιχτή άδεια, παρ' όλα αυτά συνέχισε να κάνει συμβάσεις και να πληρώνει. Αν αυτό σε εσάς δεν φαίνεται παράδοξο, δεν ξέρω τι άλλο πρέπει να πω.

Θα περάσω πολύ σύντομα στον λίγο χρόνο που απομένει σ' αυτό που ήδη έχουμε συζητήσει οι υπόλοιποι συνάδελφοι για το νομοσχέδιο. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι δεν θέλουμε να καπνίζει κανένας, ούτε ανήλικος ούτε ενήλικος και μακάρι να το εννοούσαμε αυτό όλοι εδώ και να μην καπνίζαμε και μέσα στο κτίριο της Βουλής.

Διαρκώς κυκλοφορώ στους διαδρόμους και βρίσκω υπαλλήλους να καπνίζουν στις σκάλες, υπάλληλους και Βουλευτές να καπνίζουν στις τουαλέτες και η δικαιολογία είναι μα, δεν έχουμε συγκεκριμένο χώρο. Δεν μας αφορά εμάς τους μη καπνιστές αυτό, ας τους φτιάξουμε συγκεκριμένο χώρο ή θα έπρεπε να υπάρχουν κτίρια καθολικής συμμόρφωσης στο μη κάπνισμα. Το πρόβλημα δεν είναι πού θα καπνίζουν οι καπνιστές. Το πρόβλημα είναι πως δεν θα καπνίζουν οι μη καπνιστές, αν πραγματικά θέλετε την ιατρική γνώμη ενός πανεπιστημιακού. Μάλιστα αυτό σας το είπαν ούτε λίγο ούτε πολύ και πολύ πιο έμπειροι και πολύ πιο κατάλληλοι, η Πνευμονολογική Εταιρεία, η Αντικαρκινική Εταιρεία, ότι μέσα σε αυτά που πρέπει να γίνουν είναι και το να μην υπάρχει καμία οπισθοχώρηση σε ό,τι αφορά τις γευστικές και αρωματικές ουσίες, που όλοι μπορούν να καταλάβουν ότι αποτελούν πρόδρομο για να ξεκινήσει κάποιος να καπνίζει. Δεν είναι λύση τα περισσότερα, τα μεγαλύτερα και τα συχνότερα πρόστιμα, πρέπει να αλλάξει πραγματικά αυτό που εννοούμε.

Για όσους έχετε πάει στο εξωτερικό, θα έχετε δει ότι σε σοβάρεις, κανονικές χώρες, όταν εννοούν απαγόρευση καπνίσματος, βασιλιά όταν εννοούν τήρηση νόμου, εφαρμόζουν τήρηση νόμου, δεν υπάρχει λίγο ή λίγο περισσότερο. Η απαγόρευση καπνίσματος στη Σερβία, στην Τουρκία, στην Πολωνία, στην Αμερική, ισχύει και τηρείται δέκα στα δέκα και μάλιστα υπάρχουν περιπτώσεις που λείπει στο συγκεκριμένο κτίριο για να καπνίσουν. Πρέπει να είσαι και δέκα μέτρα απόσταση από την είσοδο. Αυτό σημαίνει ότι θέλω πραγματικά να προστατεύσω τα παιδιά και τη νέα γενιά. Δεν χρειάζεται ποινικοποίηση και δεν χρειάζεται να είμαστε μονοδιάστατοι.

Πολύ σύντομα σεβόμενος τον χρόνο, να σας πω ότι η έλλειψη διατομεακής στρατηγικής είναι κραυγαλέα. Δεν μπορεί ένα τέτοιο ζήτημα να αφορά μόνο το Υπουργείο Υγείας, θα έπρεπε να υπάρχει το Υπουργείο Παιδείας περισσότερο μέσα σε αυτήν την συζήτηση, το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και όλες αυτές οι επικαλύψεις να γίνονται με έναν επαγγελματικό τρόπο. Εδώ πέρα, όμως, υπάρχει ένας πλήρως, αν θέλετε, επιδερμικός σχεδιασμός.

Πολύ-πολύ επιδερμικά να σας πω και το εξής: Ότι αν πραγματικά θέλουμε να σταματήσει ο κόσμος να καπνίζει, κύριε Βαρτζόπουλε, πρέπει να δημιουργήσετε, όπως προχθές διάβασα για τη Γαλλία και πριν από λίγο καιρό και στην Ισπανία, για πλήρη απαγόρευση του καπνίσματος στις παραλίες. Να υπάρχουν παραλίες οι οποίες να είναι smoke free. Χρειάζεται και αυτό προτείνουμε εμείς στο Κίνημα Δημοκρατίας, εκπόνηση ενός εθνικού σχεδίου δράσης με τη συνεργασία όλων των συναρμόδιων Υπουργείων και της τοπικής αυτοδιοίκησης, θεσμοθέτηση και πραγματική εφαρμογή αγωγής υγείας στα σχολεία, καθολική απαγόρευση γεύσεων και αρωμάτων στα προϊόντα νικοτίνης, ενίσχυση των ιατρικών διακοπής καπνίσματος, δωρεάν παροχή ψυχολογικής και φαρμακευτικής στήριξης σε όλους τους εμπλεκόμενους, αξιολόγηση των πολιτικών βάσει κοινωνικών και επιδημιολογικών δεδομένων και όχι μόνο στατιστικών των παραβατικών συμπεριφορών και να καταφέρουμε όλοι μαζί να αλλάξουμε τις νοοτροπίες, να μειώσουμε την εξάρτηση και να προστατεύσουμε τους ανηλίκους. Οι έφηβοι χρειάζονται αντί για περισσότερη καταιχολή στήριξη, παιδεία και μέλλον.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενος ομιλητής είναι ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Αριστοτέλης Σπένιας.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (ΤΕΛΗΣ) ΣΠΑΝΙΑΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, κύριοι Βουλευτές, συζητάμε σήμερα το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας. Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο, που αφορά ουσιαστικές και επίκαιρες ρυθμίσεις, με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας και κυρίως τη θωράκιση της νέας γενιάς.

Η διαφύλαξη και προστασία των παιδιών μας απέναντι στους σοβαρούς κινδύνους που ελλοχεύουν η πρόωρη και ανεξέλεγκτη πρόσβαση σε προϊόντα καπνού και αλκοόλ αποτελεί τον στόχο όλων αυτών των ρυθμίσεων που συζητάμε σήμερα.

Επιστημονικές μελέτες δείχνουν ότι η πλειονότητα των καπνι-

στών ξεκινά από την ηλικία των δεκαοχτώ ετών, ενώ η πρώιμη χρήση αλκοόλ συνδέεται με αυξημένο κίνδυνο εξάρτησης, τροχαίων ατυχημάτων, βίαιων συμπεριφορών και ψυχιατρικών διαταραχών, μια πραγματικότητα που καμία κοινωνία δεν μπορεί να αγνοήσει.

Έτσι με το παρόν σχέδιο νόμου έρχεται να αναβαθμιστεί το υφιστάμενο πλαίσιο, εισάγοντας σημαντικές ρυθμίσεις, που απαντούν στις σύγχρονες προκλήσεις. Προτείνουμε, λοιπόν, την απαγόρευση πώλησης, προσφοράς ή διάθεσης αλκοόλ και προϊόντων καπνού σε ανηλίκους. Για πρώτη φορά καλύπτεται το κενό της διάθεσής τους μέσω ανηλίκων, είτε ως εργαζόμενοι είτε ως μεσολαβητές.

Θεσμοθετείται ο υποχρεωτικός έλεγχος ταυτότητας, θεσπίζεται αυστηρή πλέον υποχρέωση για αυτοποίηση της ηλικίας του αγοραστή είτε μέσω επίδειξης επίσημου εγγράφου είτε μέσω ψηφιακής επαλήθευσης, αφαιρώντας με τον τρόπο αυτό την υποκειμενική κρίση του κάθε πωλητή και ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα των ελέγχων.

Προβλέπονται αυστηρές διοικητικές και ποινικές κυρώσεις για όσους παραβαίνουν τις σχετικές διατάξεις, με επιβολή προστίμων και σε περιπτώσεις υποτροπής ανάκληση της άδειας λειτουργίας.

Με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζεται η αποτελεσματική εποπτεία και η εφαρμογή των κυρώσεων, αποτρέποντας τη συνέχιση παρανόμων πρακτικών. Θεσπίζεται η υποχρέωση αναγγελίας εκδηλώσεων σε χώρους διασκέδασης και αμιγής μπαρ στις οποίες συμμετέχουν ανήλικοι, με ταυτόχρονη καταχώριση των σχετικών συμφωνητικών σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα. Η ρύθμιση αυτή παρέχει τη δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές, όπως στην Ελληνική Αστυνομία και το Λιμενικό Σώμα να ενημερώνονται εγκαίρως και διενεργούν προληπτικούς και στοχευμένους ελέγχους. Έτσι ενισχύεται ουσιαστικά η πρόληψη, καθώς οι ελεγκτικοί μηχανισμοί αποκτούν τα αναγκαία εργαλεία για τον περιορισμό της ανομίας, ιδίως σε νυχτερινά κέντρα και χώρους ψυχαγωγίας.

Το σχέδιο νόμου επεκτείνει το ρυθμιστικό του πεδίο στα νέα προϊόντα καπνού, όπως τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, τα προϊόντα χωρίς νικοτίνη και τα φυτικά προϊόντα καπνίσματος, εντάσσοντάς τα στο ίδιο αυστηρό πλαίσιο, που ισχύει για τα παραδοσιακά προϊόντα καπνού. Έτσι καταρρίπτεται κάθε ψευδαίσθηση ότι μπορεί να υπάρχει ήπια ή ασφαλής χρήση και στέλνεται το ξεκάθαρο μήνυμα ότι όλα τα εθιστικά προϊόντα θα κρίνονται με βάση τον ίδιο στόχο, την προστασία της δημόσιας υγείας. Παράλληλα, ενισχύεται η ενημέρωση και η εκπαίδευση των επαγγελματιών, που δραστηριοποιούνται στη διάθεση των προϊόντων αυτών, ώστε να αναγνωρίσουν τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζουν στην προστασία των ανηλίκων και να ενεργούν με αυξημένο αίσθημα κοινωνικής και επαγγελματικής ευθύνης.

Προβλέπεται η δημιουργία ενός ψηφιακού μητρώου ελέγχου για τα προϊόντα καπνού και αλκοόλ, με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας, της στοχευμένης εποπτείας και της διαλειτουργικότητας, μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων αρχών. Μέσω αυτού του μητρώου, διασφαλίζεται ο αποτελεσματικός συντονισμός, μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών, όπως των υγειονομικών υπηρεσιών των δήμων, της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος, μέσω της συγκρότησης μεικτών κλιμακίων ελέγχου, τα οποία θα επιχειρούν συντονισμένα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση παραβάσεων της σχετικής νομοθεσίας.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι, επίσης, η κοινή παραδοχή ότι το κάπνισμα και η κατανάλωση αλκοόλ δεν είναι απλές προσωπικές επιλογές, αλλά συμπεριφορές, που διαμορφώνονται στο κοινωνικό περιβάλλον και επηρεάζονται από πρότυπα διαφημίσεων και έλλειψη ελέγχου. Για τον λόγο αυτόν ενισχύονται οι διατάξεις, που αφορούν τον αυστηρό έλεγχο της διαφήμισης ή της προώθησης προϊόντων καπνού και αλκοόλ, ιδιαίτερα όταν αυτή στοχεύει ή προσελκύει ανηλίκους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συγκεκριμένη νομοθετική παρέμβαση αποτελεί μια ολοκληρωμένη δημόσια στρατηγική δημόσιας υγείας, που βασίζεται στην πρόληψη, τον έλεγχο και τις κυρώσεις, διαμορφώνει ένα πλήρες και λειτουργικό πλαίσιο. Αποτελεί μια παρέμβαση εναρμονισμένη με τις συστάσεις του

Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μείωση της κατανάλωσης καπνού και αλκοόλ στους ανηλίκους, εξασφαλίζοντας έτσι ένα ασφαλές περιβάλλον και προστατευτικό για την ανάπτυξή τους.

Με το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου η Κυβέρνηση, πιστή στις δεσμεύσεις της, εφαρμόζοντας μια πολιτική ευθύνης, επιδιώκει να περιορίσει ουσιαστικά την πρόσβαση των ανηλίκων σε καπνό και αλκοόλ. Η προστασία των παιδιών μας από τους εθισμούς αποτελεί μια αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα που επιτυγχάνεται με την εφαρμογή αυστηρών ρυθμίσεων, ενισχυμένων ελεγκτών, οργανώνοντας έτσι ένα κράτος σύγχρονο, λειτουργικό και υπεύθυνο. Ένα κράτος που δεν συμβιβάζεται με την αδράνεια ή την ανοχή και προστατεύει τους ανήλικους χωρίς εκπτώσεις. Μόνο με τον τρόπο αυτό, μπορούμε να κάνουμε ένα υγιές και ασφαλές μέλλον για τις επόμενες γενιές.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει τώρα η κ. Λιακούλη, Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κι ακολουθεί ο κ. Γαβρήλος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ.

Ορίστε, κυρία Λιακούλη, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ και τον κύριο συνάδελφο που παραχώρησε τη σειρά του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ζούμε κρίσιμες ώρες. Θα μου πείτε και τότε δεν ζούσαμε, αλλά τώρα παράγινε το κακό. Διότι δεν είναι αυτά που έχουμε καθημερινά να διαχειριστούμε, δεν είναι η ακρίβεια, δεν είναι η στεγαστική κρίση δεν είναι οι ρημαγμένοι τόποι από τους σεισμούς, λιμούς, καταποντισμούς, από τις φωτιές που πάλι ρημάζουν τη χώρα, είναι ότι νιώθουμε ότι πλέον είμαστε στην Κολομβία των Βαλκανίων. Δεν μπορεί κανείς αλλιώς να το περιγράψει αυτό που ζούμε στην Ελλάδα την τελευταία εξαετία, τουλάχιστον, με τα απανωτά της σκάνδαλα, με τη χειραγώγηση του Τύπου και των μέσων ενημέρωσης. Και προς Θεού, λείπει τώρα ο κ. Ο Γεωργιάδης, τον οποίο άκουσα στο διάλογό του με τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ, τον κ. Ανδρουλάκη, που μιλούσε για τα μέσα ενημέρωσης, όπου υπαινισσόταν διάφορα τέτοια πράγματα. Στον καθρέφτη σας κοιταχτείτε παρακαλώ πολύ πρώτα και μετά αφήστε υπαινιγμούς στα υπόλοιπα κόμματα, διότι σας ξέρουμε, σας μάθαμε και κυρίως, αντιλαμβανόμαστε τι κάνετε.

Τώρα, όμως, βρισκόμαστε πλέον στο μη περαιτέρω, αφού αποκαλύφθηκαν όλα τα προηγούμενα, με ένα Μέγαρο Μαξίμου, που ήταν το επίκεντρο όλης της ιστορίας και στο κέντρο του επικέντρου ήταν ο ίδιος ο ανιψιός με τις εκτεταμένες υποκλοπές, στην Ελλάδα της συγκάλυψης της μεγάλης τραγωδίας των Τεμπών, αλλά και της συγκάλυψης των εμπλεκόμενων Υπουργών, με τις αλχημείες περί του φυσικού δικαστή κ.λπ., στην Ελλάδα των αναρίθμητων σκανδάλων. Οσονομίω, θα σκάσει και με τα βιολογικά, να είστε έτοιμοι με όπλα και παλάσκες τις επόμενες ημέρες. Να, που έχουμε στην κορυφή του παγόβουνου ένα σκάνδαλο που έχει σχέση με τους ευρωπαϊκούς πόρους, αλλά έχει και σχέση, κυρίως, με τους συνδαιτυμόνες, τα κυβερνητικά στελέχη και μια δράκα ανθρώπων που λειτουργήσαν ως εγκληματική οργάνωση.

Πραγματικά, «Η Καθημερινή», εχθές, με την αποκάλυψή της ότι υπάρχει επιστολή και έγγραφο συνοδευτικά, με τα οποία αποδεικνύεται πως στο Μέγαρο Μαξίμου έγιναν συσκέψεις επί συσκέψεων, με όλους αυτούς που αναφέρονται μέσα στη δικογραφία, είναι καταλυτικό και δεν αφήνει πλέον καμία αμφιβολία, ότι η «Ελλάδα του κ. Μητσοτάκη 2.0» έγινε η «Ελλάδα που τρώει γκολ από τα αποδυτήρια».

Τι να πρωτοπώ και τι να θυμηθώ; Διαβάζω τη δικογραφία σχεδόν καθημερινά. Στους διαλόγους Υπουργών, κυβερνητικών Βουλευτών, διοικητικών στελεχών, τοπικών στελεχών με ενεργά ΑΦΜ, αλλά και ΑΦΜ νεκρών, τα οποία αναστήθηκαν και στην πραγματικότητα αναστήσατε τον «Γκρούεζα». Αυτόν καταφέρατε να αναστήσετε. Αυτή τη φυσιογνωμία του ελληνικού κινηματογράφου, που τη φέρατε πάλι στο προσκήνιο: «Επάγγελμα: Νέα Δημοκρατία». Αυτός είναι ο Γκρούεζας, αυτό περιγράφεται μέσα στις συνομιλίες και στις επισυνδέσεις, αυτά εμείς έχουμε αντιληφθεί.

Το «επιτελικό σας κράτος» -έναν όρο που κλέψατε στην πραγματικότητα από την Διοικητική Επιστήμη για τις επικοινωνιακές σας ανάγκες, μία βερσιόν της επιτελικότητας, μάλλον- είναι το πολυπλόκαμο κράτος εγκληματική συμμορία. Μιλάτε με κωδικούς και έχετε και ψευδώνυμα. Πολιτικά πρόσωπα να έχουν ψευδώνυμα και να μιλάνε με κωδικούς -άκουσον άκουσον- και να κάνετε και τον ανήξερο! Ένα επιτελικό κράτος, απολύτως αναποτελεσματικό σε όλα τα επίπεδα ακόμη και σε αυτούς που υποφέρουν, όπως είναι ο τόπος μου, η Θεσσαλία, πλημμυρισμένη, καθημαγμένη και αφημένη στην τύχη της. Δεν σας νοιάζει καθόλου! Όπως δεν σας νοιάζει, βεβαίως, το σεισμόπληκτο Δαμάσι από το 2021 και η Ελασσόνα, το σεισμόπληκτο Αρκαλοχώρι, η κατακαμένη Εύβοια, η Δαδιά, η Ρόδος. Ένα «failed state», μια αποτυχημένη χώρα και φυσικά ένα κράτος που βασίζεται στην ομερτά αυτών, που διαμοιράζουν και αυτών που προσπορίζονται -για να μην πω πλιατσικολογούν- από τους ευρωπαϊκούς πόρους.

Έρχεται και άλλο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το Ταμείο Ανάκαμψης, που το ΠΑΣΟΚ στην πρώτη γραμμή αποκάλυψε τον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης και το 1/3 δεν το έχετε απορροφήσει ακόμα. Σε ενάμιση χρόνο φανταστείτε τι θα κάνετε. Ακόμη και από το Υπουργείο Δικαιοσύνης αναθέτετε τις συμβάσεις σε «ημετέρους» γιους υπηρεσιακών διευθυντών και δεν έχει τέλος. Πόσο να απαριθμήσω και πόσο χρόνο να έχω!

Όλα αυτά, δυστυχώς, δημιουργούν μία κατάσταση που ο ελληνικός λαός λέει «δεν πάει άλλο». Και είμαστε σε πραγματικό χρέος, σε πραγματική ώρα καθήκοντος, σε πραγματικό χρόνο καθήκοντος, να σηκώσουμε το βάρος και να υπηρετήσουμε την πατρίδα και τον λαό σε όλα τα σπουδαία και τα μικρά, στα μεγάλα και στην καθημερινότητά της.

Ναι, ένα από τα θέματα που απασχολούν την ελληνική οικογένεια είναι αυτό που φέρνεται σήμερα, κύριε Υπουργέ. Είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος, ο κ. Βαρτζόπουλος. Έχουμε συζητήσει πολλές φορές μαζί. Δεν τα έχουμε βρει ακόμη, είναι αλήθεια, στην οπτική με την οποία βλέπετε τα πράγματα εσείς, με την οπτική που βλέπουμε εμείς. Είναι ένα μείζον κοινωνικό πρόβλημα.

Θέλετε να προστατεύσετε -λέτε- τους ανήλικους από τον καπνό και από το αλκοόλ και έχετε κάποια μέτρα τιμωρητικού χαρακτήρα. Αυτό ξέρετε, αυτό είστε, αυτό ξέρετε. Σας καταλαβαίνω, σερίφηδες, βγάζετε το όπλο, το φυσάτε κιόλας και λέτε «μια χαρά τον κανονίζω με την ταρίφα του, τον περιπτερά, θα σου δείξω εγώ, εσένα περιπτερά, τι θα σου κάνω».

Μπράβο! Είναι το πρώτο αυτονόητο μέτρο για ένα κράτος. Οκτώ φορές το έχουμε θεσμοθετήσει αυτό. Να σας το θυμίσω αυτό, κύριε Βαρτζόπουλε. Δεν ανακαλύψατε εσείς τον τροχό. Και το αλκοόλ απαγορευμένο στους ανηλίκους είναι και ο καπνός απαγορευμένος στους ανηλίκους είναι.

Πλην όμως, ερώτημα λογικού, μέσου, συνετού ανθρώπου: Όταν εγώ που καπνίζω ή πίνω και είμαι ανήλικος έχω δίπλα μου την παρέα μου που είναι ένα χρόνο μεγαλύτερος από δεκαοκτώ και πάει και αγοράζει τα τσιγάρα του ή το αλκοόλ του και είμαι δίπλα, αυτό το εύλογο, απλό, λογικό -δεν νομίζω ότι λέω καμία τρομερή αλήθεια- by pass δεν μπορείτε να το δείτε;

Αυτό τι μας δείχνει δηλαδή; Ότι ο μεγαλύτερος στον μικρότερο είναι ο προμηθευτής. Η έκθεση αυτό ανακάλυψε και ξέρετε ότι το γνωρίζω, γιατί δυστυχώς η πόλη μου η Λάρισα ήταν η δεύτερη μετά την Κατερίνη σε κατανάλωση αλκοόλ στις ηλικίες δεκατέσσερα με δεκαεπτά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Λέω λοιπόν αντί να θωρακίσουμε τα παιδιά, τα μικρά παιδιά, τα δωδεκάχρονα, δεκατετράχρονα, δεκαπεντάχρονα, έτσι ώστε να έχουν την άμυνα απέναντι στο τσιγάρο και στο αλκοόλ, να θωρακίσουμε τα παιδιά να είναι δυνατόι και να πούνε «όχι». Δεν έχετε παράδειγμα στα χέρια σας; Έχετε. Θα μου πείτε «Με ποιον φορέα να θωρακίσω τα παιδιά;». Φορέας πρόληψης δεν υπάρχει και δεν φτάνει που δεν έχουμε πού να μείνουμε, λέγαν οι παλιοί, θέλαμε και στου βασιλιά το σπίτι. Δηλαδή δεν φτάνει που δεν έχετε ούτε έναν φορέα, καταργείτε, υποβιβάζετε, υποστελεχώνετε και μειώνετε την αξία των κέντρων πρόληψης, έτοιμη δομή, εβδομήντα πέντε κέντρα πρόληψης σε όλους τους νομούς της

χώρας με εξαιρετική δουλειά, βραβευμένη από το εξωτερικό.

Σας έχω δώσει δείγμα γραφής. Το ξέρετε, κύριε Βαρτζόπουλε. Το 2018 είχα την τιμή να το υπηρετώ. Βραβευμένη δομή από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Το αναγνωρίσατε και ο ίδιος σε συζήτηση που κάναμε.

Και όχημα, άμυνα για τα παιδιά μας μέσα από την τέχνη, μέσα από το θέατρο, τη μουσική, τη φωτογραφία. Μέσα από τέτοια εργαλεία μπορούμε να θωρακίσουμε τα παιδιά μας και να πουν ένα μεγάλο «όχι» στον καπνό και στο αλκοόλ. Και κυρίως λέω στο αλκοόλ με μια έμφαση σε αυτό, γιατί έχει και άλλες συνέπειες, συνδεδεμένο πιο πολύ με την παραβατικότητα. Αυτό εννοώ.

Αντί να κάνετε αυτό, καταρρέουν οι δομές της ψυχικής υγείας και της πρόληψης και δεν είδα μία κουβέντα στο νομοσχέδιό σας για ένα δράμα, πώς θα το προχωρήσετε μπροστά. Εντάξει, την βάλατε την ταρίφα στον περιπτερά. Το καταλάβαμε. Είστε καλός σερίφης και εσείς και η οικογένεια και όλοι θα ελέγξετε τα πάντα όλα, μπράβο σας, θα τα ελέγξετε, μιας που έχετε ελεγκτικό μηχανισμό.

Δεν μας είπατε βέβαια παρεμπιπτόντως ποιον θα βγάλετε έξω για να ελέγξει όλα αυτά, ποιος θα είναι αυτός που θα εποπτεύει αν γίνονται παρανομίες στους χώρους τους ιδιωτικούς, τους κλειστούς, τους δημόσιους. Φαντάζομαι αυτοπροσώπως, κύριε Βαρτζόπουλε, δεν θα πάτε.

Ποιον θα έχετε; Την ΕΛ.ΑΣ.; Την Αστυνομία. Θα σας καλοδεχτεί πάλι η Αστυνομία βεβαίως που τους φορτώνετε κι αυτό, βεβαίως. Πόσο εκπαιδευμένη αλήθεια την έχετε σε ζητήματα πρόληψης; Την έχετε πολύ εκπαιδευμένη την Ελληνική Αστυνομία σε ζητήματα πρόληψης. Υποσχετωμένοι καταγγέλλουν και αυτοί πως είναι με διαφορά και πολλά ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Σας θυμίζω τον χρόνο, κυρία Λιακούλη.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Τελείωσα.

Τα πράγματα είναι απλά, κρουστώνης διαύγειας, κατά την άποψή μου. Εάν δεν ενεργοποιήσουμε τα τεράστια κεφάλαια της πρόληψης, εάν δεν ενεργοποιήσουμε τα κέντρα πρόληψης και ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης, κύριε Υπουργέ, και του χρόνου τα ίδια θα λέμε. Από αυτό το Βήμα πάλι εσείς θα προσπαζέστε ένα έργο που δεν το πιστεύετε. Η μόνη τύχη -και νομίζω ότι είναι και το πιθανότερο- είναι ότι δεν θα είστε εκεί.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, ο κ. Γεώργιος Γαβρήλος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΒΡΗΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μυαλό μας για μια ακόμη μέρα είναι στην Ιεράπετρα, είναι στη Χαλκιδική, όπως ήταν πριν από λίγες μέρες στη Χίο. Μια Κυβέρνηση που φαίνεται ότι έχει κάνει ρεκόρ στο κάψιμο χιλιάδων στρεμμάτων - ξεπεράσαμε πέρσι κατά πολύ το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης - και συνεχίζει χωρίς σχέδιο, να σταματούν οι φωτιές στη θάλασσα.

Αυτό είναι το επιτελικό κράτος, κύριε Υπουργέ, που στήσατε έξι χρόνια τώρα. Έλλειψη στρατηγικού σχεδίου πρόληψης. Συνεχίζονται τα προβλήματα στην πολιτική προστασία. Έλλειψη προσωπικού στην Πυροσβεστική υπηρεσία. Αυτά που είχε προγραμματίσει ο ΣΥΡΙΖΑ πριν έξι χρόνια και έμειναν στα χαρτιά με δική σας πολιτική επιλογή, με πυροσβέστες που είναι στον αέρα, εθελοντές επίσης, με προσλήψεις στις δασικές υπηρεσίες που η δική μας κυβέρνηση είχε προγραμματίσει και αφήσατε εκτός των προτεραιοτήτων σας και ασφαλώς με μια έλλειψη συνεργασίας που έχει η Κυβέρνησή σας με την τοπική αυτοδιοίκηση. Και σήμερα έχουμε αυτά τα αποτελέσματα. Αβοήθητοι άνθρωποι, επιχειρηματίες, κάτοικοι της Ιεράπετρας, επισκέπτες και ασφαλώς ένα Πυροσβεστικό Σώμα με έλλειψη προσωπικού να δίνει μάχη στο πεδίο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσο και αν ο Υπουργός Υγείας προσπαθεί με τη φωνή να αλλάξει την εικόνα από αυτό που συμβαίνει στη χώρα με τα απαντάει σκάνδαλα της διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας δεν θα το καταφέρει. Φύγατε από τα

σκάνδαλα τα θεσμικά, τις υποκλοπές, τη συγκάλυψη των Τεμπών, τα προσωπικά δεδομένα, τις παρεμβάσεις στις Ανεξάρτητες Αρχές, στη δικαιοσύνη και έχετε μπει στα οικονομικά σκάνδαλα, σε αυτό το μεγάλο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Ελεγχόμαστε για τις απευθείας αναθέσεις από την ευρωπαϊκή Εισαγγελέα, ελεγχόμαστε για τις συμβάσεις της ΕΡΓΟΣΕ 535, 635, ελεγχόμαστε για τη λειτουργία των τελωνείων, ελεγχόμαστε για τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης. Όσο και να φωνάξετε δεν μπορείτε να διαγράψετε αυτό που υπάρχει στο διαβιβαστικό της Ευρωπαϊκής Εισαγγελέας περί εγκληματικής οργάνωσης που δρούσε από το 2019 έως το 2023 και θα έχουμε και συνέχεια και με συμπληρωματική δικογραφία.

Δεν μπορείτε να το διαγράψετε αυτό. Είναι ένα σκάνδαλο της Νέας Δημοκρατίας και καμία διάχυση ευθυνών στο παρελθόν και συμψηφισμός δεν μπορεί να καλύψει αυτό το σκάνδαλο που ξεκινάει από τη βάση της Νέας Δημοκρατίας, διαπερνά τα μεσαία στελέχη, φτάνει σε στελέχη του ΟΠΕΚΕΠΕ, που διορίσατε εσείς και ακουμπά την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Με έξι αλλαγές σε Προέδρους του ΟΠΕΚΕΠΕ και πέντε αλλαγές σε Υπουργούς. Οι μισοί δε Πρόεδροι του ΟΠΕΚΕΠΕ έχουν καταγγείλει την αντικατάστασή τους διότι τόλμησαν να κάνουν τους απαραίτητους ελέγχους, αυτούς που έπρεπε για να καθαρήσει το απόστημα.

Και βέβαια έρχεται ο κ. Άδωνις Γεωργιάδης και μας λέει ότι όλοι οι πολιτικοί της Κρήτης, προεξάρχοντας του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, γνώριζαν. Προφανώς δεν ήθελε να δώσει τον κ. Ανδρουλάκη. Ήθελε να δώσει το μεγάλο πολιτικό τέκνο της Κρήτης που δεν είναι άλλος από τον κ. Μητσοτάκη. Αυτά βέβαια είναι δικά τους, εσωκομματικά.

Εμάς μας ακούσε και τα ένα-δύο e-mail του πρώην Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ, του κ. Σημανδράκου, που έλεγε «Ενημέρωσα για ό,τι συνέβαινε στον ΟΠΕΚΕΠΕ, έγινε σύσκεψη με τον κ. Μπρατάκο, με τον κ. Παπασταύρου, με τον κ. Βορίδη και ενώ με διαβεβαίωσαν ότι θα προχωρήσουν στους απαραίτητους ελέγχους, τελικά μετά από ένα-δύο μήνες μου ζητήθηκε η παραίτηση».

Έρχεται ο κ. Βάρρας, για να μην κάνει ζημιά τότε στη Νέα Δημοκρατία μετά την αποπομπή του από Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ, τον παίρνει ο κ. Μητσοτάκης στο Μαξίμου. Δεν ήξερε τίποτα ο κ. Μητσοτάκης. Έξω από το κάδρο. Δέκα -δεκαπέντε σκάνδαλα στη χώρα, ο κ. Μητσοτάκης δεν ήξερε τίποτα. Έξω από το κάδρο.

Αποτύχαμε, λέει. Όχι, κύριε Μητσοτάκη, δεν αποτύχατε. Σας έπιασαν με τη γίδα στην πλάτη. Σε αυτό ναι αποτύχατε. Δεν μπορέσατε να εξαντλήσετε τη θητεία σας συνεχίζοντας να κλέβετε εσείς, τα κομματικά στελέχη, οι φίλοι και οι μετακλητοί που διορίζετε για να κάνουν τη δουλειά.

Κοιτάμε και διαβάζουμε τους διαλόγους. Δεν πιστεύουμε στα μάτια μας ότι μπορεί πολιτική ηγεσία, στελέχη σε θέσεις ανώτατες κυβερνητικές να εκφράζονται με αυτό τον τρόπο του πεζοδρομίου μπροστά στον ιδρώτα των Ελλήνων αγροτών, αγρότες που δίνουν μάχη για να επιβιώσουν. Είναι χρήματα που έλειψαν από τους πραγματικούς αγρότες. Υπάρχουν χιλιάδες ΑΦΜ μαϊμού, εικονικά που είναι υπό έλεγχο που όμως ξεμπλοκάρονται και πληρώνονται κάποιοι 30, 40, 60, 120 χιλιάδες ευρώ χωρίς να είναι πραγματικοί αγρότες. Και οι Έλληνες αγρότες να δίνουν μάχη επιβίωσης για να αντιμετωπίσουν τα κόστη στην ενέργεια και στα φυτοφάρμακα και σε όλα τα είδη καλλιέργειας. Και ένας πρωτογενής τομέας να σβήνει, ένας πρωτογενής τομέας χωρίς οξυγόνο, γιατί ήρθαν τα δικά σας κλεφτρόνια, οι απατεώνες τόσο αυτοί με τα λευκά κολάρα, τα στελέχη τάχα της αριστείας, όσο και από κάτω τα ενδιάμεσα και μεσαία και κατώτερα κομματικά στελέχη της Νέας Δημοκρατίας.

Και ασφαλώς δεν ελεγχόμαστε, ούτε έχει έρθει διαβιβαστικό από την Ευρώπη για μεμονωμένα σκάνδαλα ή για κακοδιοίκηση. Εδώ μιλάμε για συγκεκριμένα αδικήματα που ζητάει η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα να ελεγχθούν όλοι αυτοί. Και είναι αυτό της εγκληματικής οργάνωσης, του ξεπλύματος μαύρου χρήματος, της δωροδοκίας και δωροληψίας υπαλλήλων, της κακοουγκρηματικής απιστίας, της συνέργειας, της ηθικής αυτουργίας στην απιστία που αφορά τα πολιτικά στελέχη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το συντομότερο δυνατό η Βουλή πρέπει να αποφασίσει στη σύσταση προανακριτικής επι-

τροπής. Έχουμε μελετήσει ένα πολύ μεγάλο μέρος της δικογραφίας. Υπάρχουν σαφείς ενδείξεις και ίχνη που θα πρέπει να διερευνηθεί η υπόθεση ως προς τα πολιτικά πρόσωπα για ποινικές ευθύνες τους. Να προχωρήσουμε στη σύσταση της προανακριτικής επιτροπής και αμέσως μετά σε εκλογές. Αυτή είναι η μοναδική πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ. Έτσι εκφράζεται ο ΣΥΡΙΖΑ και δεν μπορεί να υπάρξει κάτι άλλο.

Ο τόπος έχει ανάγκη μιας πολιτικής αλλαγής, έχει ανάγκη μιας προοδευτικής κυβέρνησης, πέρα από την όποια επιρροή προσπαθούν να κάνουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, την όποια χειραγώγηση ακόμη και δημοσκοπικές εταιρείες ή ακόμη και μπροστά σε αυτό που συμβαίνει και με τους άλλους θεσμούς, που φαίνεται ότι αφήνουν αυτή την κατάσταση της καταρράκωσης των θεσμών και της καταρράκωσης του πολιτικού συστήματος να συνεχίζεται. Και μιλάω ασφαλώς για τη δικαιοσύνη. Ναι, η Ελληνική Βουλή και η Ελληνική Κυβέρνηση μετά από δέκα ερωτήσεις του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία από το 2019 δεν είχε κάνει τίποτα.

Αλλά τι είχε κάνει και η ελληνική δικαιοσύνη; Τον Σεπτέμβριο του 2024 δύο Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ ο Βασίλης Κόκκαλης και ο Αλέκος Αυλωνίτης κατέθεσαν μηνυτήρια αναφορά στον Άρειο Πάγο με πολλά στοιχεία για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Ο Άρειος Πάγος έστειλε την υπόθεση στην Εισαγγελία Πρωτοδικών και από εκεί αρχειοθετήθηκε.

Ποιος είναι επιτέλους ο ρόλος της ελληνικής δικαιοσύνης σήμερα; Έπρεπε να έρθει η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας, προκειμένου να ασχοληθούμε με αυτό τον ζόφο; Με αυτή την φαιδρότητα; Άρα, είναι η ώρα όλοι να αναλάβουμε τις ευθύνες και πρώτα απ' όλα ο ελληνικός λαός. Γι' αυτό πρέπει να έχει δικαίωμα για να δώσει μια νέα εντολή πολιτικής αλλαγής με μία νέα κυβέρνηση, προοδευτική κυβέρνηση. Δεν υπάρχουν μεσοβέζικες λύσεις. Αντιμετωπίζουμε τα ζητήματα της όποιας παραγραφής και προχωράμε αμέσως σε εκλογές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι μόνο το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Φαίνεται ότι βιάζεται η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας να αποδομήσει ό,τι υπήρχε από πλευράς δικαιωμάτων στην ελληνική κοινωνία και κυρίως μιλά για εργασιακά δικαιώματα και τον κόσμο της εργασίας. Είδε το φως της δημοσιότητας πριν λίγες μέρες ένα σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας, που είναι οπισθοδρόμηση για τις εργασιακές σχέσεις, για τα ανθρώπινα δικαιώματα, για τα εργατικά δικαιώματα, για τον δυτικό πολιτισμό.

Όλοι γνωρίζαμε ότι ο Διαφωτισμός, οι κοινότητες της παγκόσμιας κοινότητας έφεραν τις οκτώ ώρες απασχόληση, οκτώ ώρες ανάπαυση, οκτώ ώρες αναψυχή, να μπορεί κάθε άνθρωπος να αναπτύσσει την προσωπικότητά του μαζί με την οικογένειά του. Και έρχεται σήμερα η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και κάνει λόγο για δεκατρείς ώρες απασχόληση. Πριν ένα χρόνο μας έφερε το δεκατριώρο για δύο εργοδότες τάχα, δηλαδή, οκτώ και πέντε ώρες. Και σήμερα στη βάση αυτού του κακού νομοσχεδίου που έγινε νόμος του κράτους πριν ένα χρόνο, λέει ότι αφού δουλεύουν οι άνθρωποι -τους οποίους έχουμε εξαντλήσει οικονομικά- δεκατρείς ώρες σε δύο εργοδότες, γιατί να μη δουλέψουν δεκατρείς ώρες στον ίδιο εργοδότη. Ακούστε επιχείρημα!

Είναι εργαζόμενοι, οι οποίοι έχουν στοχοποιηθεί. Μιλάμε για φτωχούς εργαζόμενους. Μιλάμε για εργαζόμενους που αναγκάζονται, όταν έχουμε τον τριπλάσιο πληθωρισμό από την υπόλοιπη Ευρώπη, να δουλεύουν δύο και τρεις δουλειές για να τα βγάλουν πέρα. Και έρχεται η Κυβέρνηση τάχα με ένα νομοσχέδιο που φέρνει και λέει «δικαιοσύνη για τον κόσμο της εργασίας, εργασία για όλους». Θέλει να εξαπατήσει τον ελληνικό λαό, συμβάλλοντας στην αποδόμηση του εργατικού δικαίου και στηρίζοντας τους μεγάλους εργοδότες, θεωρώντας ότι τα φτηνά εργατικά χέρια μπορούν να δώσουν ώθηση στην οικονομία και να είναι ανταγωνιστική η οικονομία, κάτι που δεν έχει αποδειχτεί τα τελευταία χρόνια.

Αντίθετα τι έχει αποδειχθεί; Ότι τα υπερκέρδη για τους λίγους μέσα σε μια αγορά που διαμορφώνεται με καρτέλ είτε στην αλυσίδα τροφίμων, είτε στις τράπεζες, είτε στην ενέργεια, είτε στα διυλιστήρια της χώρας είναι εις βάρος του κόσμου της μισθωτής εργασίας που είδε τα τελευταία χρόνια μία βίαιη αναδιανομή του

πλούτου υπέρ του κεφαλαίου και εναντίον ασφαλώς της μισθωτής εργασίας. Αυτό είναι και το σχέδιο νόμου που φέρνει η Κυβέρνηση. Και ασφαλώς είναι ένα σχέδιο που κάνει πιο ευέλικτη ακόμη την εργασία, πιο ανασφαλείς τους εργαζόμενους, υπερεξαντλεί τους εργαζόμενους, γι' αυτό έχουμε και πολλά δυστυχήματα. Έχουμε φτάσει τα εκατόν δεκατέσσερα έως τον Ιούνιο του 2025. Πάμε για ρεκόρ μετά τα εκατόν ογδόντα έξι της προηγούμενης χρονιάς. Και όλα συμβαίνουν μετά τη δέκατη ώρα, την ενδέκατη, τη δωδέκατη ώρα ή σε ανθρώπους που δουλεύουν ακόμη και μετά τη σύνταξη τους. Είναι βέβαια ταλαιπωρημένοι βιολογικά άνθρωποι και χρειάζεται να κάνουν και μια εργασία μετά τη σύνταξη τους για να τα βγάλουν πέρα.

Και έρχεται η Κυβέρνηση και δεν αφήνει τους κοινωνικούς εταίρους να δρομολογήσουν μέσα από συλλογικές συμβάσεις και τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας και τις αποδοχές και τις άδειες των εργαζομένων. Έρχεται με νόμο να τα επιβάλει. Όσο αφορά τις άδειες αναψυχής εκεί που ήξεραν οι εργαζόμενοι ότι έχουν δύο σπαστές άδειες και θα μπορούσαν να προγραμματίσουν δύο δεκαήμερα το χρόνο, έρχεται τώρα και τους λείει για τέσσερα πενήνήμερα. Τι να προγραμματίσουν οι άνθρωποι με τις οικογένειές τους σε τέσσερα πενήνήμερα;

Αλλά το μεγάλο επιχείρημα της Κυβέρνησης είναι «αν και εφόσον θέλουν οι εργαζόμενοι» και για το δεκατριώρο και για τις άδειες αναψυχής. Μα είναι δυνατόν να λέμε σε μια αγορά εργασίας όπως αυτή που ζούμε στην Ελλάδα, ότι τα δύο μέρη είναι ισότιμα και μπορούν να καθίσουν να διαπραγματευτούν εργοδότης με εργαζόμενο; Ας αφήσουν, τουλάχιστον, τα συνδικάτα εργοδοτών και εργαζομένων μέσα από συλλογικές συμβάσεις εργασίας να αποφασίσουν για τη διευθέτηση του χρόνου, για τις αποδοχές, για την αναψυχή των εργαζομένων.

Σε όλη την υπόλοιπη Ευρώπη συζητάμε για τριάντα πέντε ώρες απασχόληση. Και εδώ στην Ελλάδα κρατάμε τον ίδιο αριθμό απασχόλησης, εντατικοποιούμε τη δουλειά κάνοντας την πιο ευέλικτη και επωφελής για τους εργοδότες με τα δεκατριώρα χωρίς ασφαλώς να μειώνονται ούτε οι ώρες εργασίας, όπως γίνεται στην υπόλοιπη Ευρώπη, ούτε να αυξάνονται ή να μένουν σταθερές τουλάχιστον οι αποδοχές, διότι η ακρίβεια κατατρώει και το όποιο εισόδημα.

Και δεν είναι επιχείρημα ότι αυξήθηκε 34% ο κατώτατος μισθός που αφορά τριακόσιες εβδομήντα πέντε χιλιάδες εργαζόμενους. Ο μέσος μισθός των Ελλήνων είναι ο τελευταίος από τα υπόλοιπα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τρίτος από το τέλος στα τριάντα οκτώ μέλη του ΟΟΣΑ και ασφαλώς είμαστε τελευταίοι λίγο πάνω από τη Βουλγαρία από πλευράς αγοραστικής δύναμης. Είναι χαμηλοί οι μισθοί όσον αφορά το μέσο μισθό, και η ακρίβεια και ο πληθωρισμός κατατρώγουν το εισόδημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασιλή): Θυμίζω τον χρόνο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΒΡΗΛΟΣ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, λέγοντας ότι μας ήρθε ακόμη ένα νομοσχέδιο από το Υπουργείο Υγείας, με απαγορεύσεις, με αυστηρές, κατασταλτικές παρεμβάσεις, με πρόστιμα, με τιμωρίες, αλλά εν έτει 2025 χωρίς μέτρα πρόληψης, χωρίς μία στρατηγική, χωρίς χρηματοδότηση για να αντιμετωπίσουμε αυτά τα προβλήματα που έχει η νεολαία μας, χωρίς μία πολιτική αγωγής υγείας στα σχολεία, στις οικογένειες, κάπως να συνδράμει η πολιτεία και να μην αφήνει τις οικογένειες εντελώς μόνες τους ή να επαφίεται στην ατομική ευθύνη γονιών ή και των ανήλικων παιδιών. Όχι στην ατομική ευθύνη. Ενημέρωση, εκπαίδευση για ζητήματα εξάρτησης, αυτό είναι που πρέπει να κάνει η πολιτεία. Και εδώ όχι μόνο αυτό δεν κάνει, αλλά ακόμη και τις όποιες δημόσιες δομές απεξάρτησης φαίνεται ότι τις διαλύει ή τις στέλνει προς τον ιδιωτικό τομέα, όλο αυτόν τον κόσμο. Και βέβαια, έχει αποδομήσει και την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και έχει απαξιώσει και τους οικογενειακούς γιατρούς και τη συμβουλευτική πρόληψη.

Και βέβαια, κύριε Υπουργέ, μόνο με κατασταλτικά μέτρα δεν μπορούμε να έχουμε κανένα αποτέλεσμα. Γνωρίζετε εσείς τα θέματα σε επιστημονικό επίπεδο. Μπορείτε να πάρετε πρωτοβουλίες, να πείσετε και το Υπουργείο και το Υπουργικό Συμβούλιο. Όχι στην εύκολη λύση της καταστολής, αλλά σε έναν σοβαρό σχεδιασμό που θα δίνει απαντήσεις στα σύγχρονα προβλήματα της νέας γενιάς.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Γεώργιος Σταμάτης, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας. Θα ακολουθήσει η κ. Θωμαΐς Οικονόμου και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νίκης, ο κ. Ρούντας.

Ορίστε, έχετε τον λόγο, κύριε Σταμάτη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν μπω στο νομοσχέδιο, μιας και έγινε αναφορά από τον εισηγητή του ΣΥΡΙΖΑ -τον αξιότιμο, προφανώς, συνάδελφο- για τα αυστηρά μέτρα και ότι πρέπει να δώσουμε στους Ρομά σπίτια και όλα αυτά, θα ήθελα να πω κάτι. Να ξεκαθαρίσουμε ότι οι επιχειρήσεις της Αστυνομίας που έχουν γίνει, έχουν γίνει σε σπίτια και βρήκαν ναρκωτικά.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι στα πέντε χρόνια διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ -και δεν ήσασταν εσείς αρμόδιοι- δεν συνέβη σχεδόν τίποτα. Και το ιδιαίτερο και οξύμωρο, επειδή έδειχνε ο ΣΥΡΙΖΑ μία ευαισθησία για την κοινωνική ένταξη των Ρομά, ότι όταν ήταν αντιπολίτευση από το 2019 μέχρι το 2023 οι κοινοβουλευτικές ερωτήσεις για το τι κάνει η Κυβέρνηση ή τι δεν κάνει ήταν απειροελάχιστες και ήταν κυρίως για δύο περιοχές της χώρας, για τον Ριγανοκάμπο στην Πάτρα και για το Χαλάνδρι. Για οτιδήποτε άλλο δεν ασχολήθηκαν ποτέ.

Θέλω να ενημερώσω το Σώμα ότι αυτή τη στιγμή έχει τελειώσει η προκήρυξη περίπου στα 18 εκατομμύρια, που είναι για τρεις μετεγκαταστάσεις και βελτίωση υποδομών. Αυτό σημαίνει ότι, για να κάνεις κοινωνική πολιτική, πρέπει να εγγράψεις προγράμματα και να βρεις χρήματα από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Και ταυτόχρονα, θέλω να σας θυμίσω ότι με τη νομοθέτηση και τη συσχέτιση ότι, εάν το παιδί σου δεν πηγαίνει στο σχολείο, δεν θα έχεις το επίδομα παιδιού και το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, την τελευταία πενταετία περίπου δεκαεννέα χιλιάδες τσιγγανοπαίδες πήγαν στο σχολείο.

Πάμε, όμως, τώρα στα δομικά προβλήματα. Τα δομικά προβλήματα έχουν να κάνουν και με την τοπική αυτοδιοίκηση, έχουν να κάνουν και με άλλα που έχει η ελληνική κοινωνία, όπως είναι ο αντιτσιγγανισμός, που δεν θέλουμε να δώσουμε ευκαιρίες σε αυτούς τους ανθρώπους.

Αρα, νομίζω σε αυτά τα θέματα θα πρέπει να συμφωνούμε και να παλεύουμε μαζί, γιατί κάθε φορά που ένας συμπολίτης μας ρόμικης καταγωγής φεύγει από έναν καταυλισμό και μπαίνει σε ένα σπίτι, σε μια δουλειά, είναι μια επιτυχία όχι της Κυβέρνησης, είναι μια επιτυχία της κοινωνίας, γιατί κάποιος συμπολίτης μας έχει πειστεί ότι ο συνάνθρωπός του και ο συμπολίτης του δεν είναι κάτι διαφορετικό. Απλώς με τη δική μας ευθύνη, της υπόλοιπης πολιτείας, τον αφήσαμε να ζει έτσι.

Όσον αφορά το νομοσχέδιο, το νομοσχέδιο δεν δίνει πρόστιμα στους ανήλικους που καπνίζουν ή πίνουν αλκοόλ. Δίνει πρόστιμα σε αυτούς που θα προσπαθήσουν να πουλήσουν αλκοόλ και καπνό στους ανήλικους.

Προφανώς, αυτό είναι ένα μέτρο στο οποίο νομίζω ότι πρέπει να συμφωνήσουμε όλοι. Γιατί αλλιώς, αν δεν μπει ένα μέτρο και ένας φραγμός, πώς θα μπορέσεις να ξεκινήσεις το κομμάτι της καταπολέμησης;

Θα συμφωνήσω ότι το Υπουργείο Παιδείας, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής, κυρίως όμως η στήριξη της οικογένειας και το σχολείο, είναι αυτά που θα αποτελέσουν προπομπό και η καλή πρακτική και οι πρεσβευτές που, καθώς μεγαλώνουν τα παιδιά, θα πρέπει να τα διαφυλάξουν από το κάπνισμα και το αλκοόλ. Από την άλλη, όμως, εδώ παρουσιάζεται και γι' αυτό το νομοσχέδιο, αλλά και για τη χώρα μας.

Ακούστηκε ότι η χώρα μας είναι η Κολομβία των Βαλκανίων. Δεν νομίζω ότι με βάση αυτό που είναι αυτήν τη στιγμή και αφορά μια συγκεκριμένη μερίδα ανθρώπων που εκμεταλλεύτηκαν μια κατάσταση και θα ελεγχθούν ποινικά προφανώς ότι η χώρα μας συγκαταλέγεται στην Κολομβία των Βαλκανίων. Η χώρα μας κατάφερε με τις θυσίες του ελληνικού λαού να ξανακερδίσει το χαμένο έδαφος και να ξανακερδίσει την ταυτότητά της στην Ευρώπη. Και αυτό νομίζω ότι το αναγνωρίζουν όλοι.

Κυρία Υπουργέ, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και ευτυχώς

πλέον υπάρχει το θεσμικό πλαίσιο για τα μη καπνικά προϊόντα.

Επιτρέψτε μου να πω -ο κ. Γιόγιακας, ο εισηγητής μας, έκανε μια πολύ καλή και λεπτομερή ανάλυση- ότι πρέπει να δούμε και την επόμενη μέρα. Η επόμενη μέρα για μένα έχει, κυρίως, να κάνει με το πώς θα εκπαιδεύσουμε τους γονείς, πώς θα φτιάξουμε πραγματικά όμως ένα πρωτογενές μοντέλο πρόληψης, ενημέρωσης και στα σχολεία και σε οτιδήποτε αφορά τους φορείς που ασχολούνται με την ανηλικότητα.

Ενδεχομένως, θα πρέπει να περιμένουμε αυτό που συμβαίνει στη Γαλλία και στην Αυστραλία για τις παραλίες. Γιατί η παραλία δεν είναι απλά ένα μέρος διασκέδασης και ότι αν πετάξεις τη γόπα σου, θα μολυνθεί το περιβάλλον και η θάλασσα. Αυτό είναι προφανές. Είναι ότι στις παραλίες υπάρχουν άνθρωποι τρίτης ηλικίας, άνθρωποι με χρόνια νοσήματα, οικογένειες με παιδιά. Και ενδεχομένως εκεί θα μπορούσαμε πιλοτικά να δούμε κάποιες παραλίες που να είναι πιο φιλικές προς μια συγκεκριμένη μερίδα συμπολιτών μας. Και βέβαια, κανένας που είναι σε έναν ελεύθερο χώρο, όπως είναι η παραλία, και θέλει να απολαύσει τη θάλασσα δεν είναι υποχρεωμένος να εισπνέει έναν καπνό οποιασδήποτε φύσης. Αντιλαμβάνεστε τι εννοώ.

Από και πέρα, όσον αφορά την ανάπτυξη προτύπων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να είμαστε ειλικρινείς. Για τους νέους συμπολίτες μας αυτή τη στιγμή τα πρότυπα είναι τελείως διαφορετικά απ' ό,τι ήταν τα δικά μας. Η ψηφιακή τεχνολογία έχει επηρεάσει πολύ και την προσωπικότητά τους και πώς δομούνται πλέον.

Επιπλέον, όσον αφορά τα θέματα ψυχικής υγείας που υπάρχουν, νομίζω ότι πρέπει να πούμε και στους νέους ότι σε κάποια πράγματα υπάρχουν κάποιοι φραγμοί, ότι δεν μπορείς να πας στο περίπτερο ή σε ένα κέντρο διασκέδασης και να κάνεις αυτό που θέλεις.

Κυρία Υπουργέ, επειδή είστε ειδικός για τα θέματα ψυχικής υγείας -το έχω ξαναπεί πολλές φορές, θα το ξαναπώ άλλη μία-, δείτε τι θα κάνετε με τα ιστορικά ποτά. Ένας νέος δεκαεσά-ρων-δεκαπέντε ετών, ο οποίος δεν καίει θερμίδες, άρα δεν έχει λόγο να αναπληρώσει αυτό που χάνει, και καταναλώνει ιστορικά ποτά αντιλαμβάνεστε ότι είναι πιο επιρρεπής στη βία, στην εξάρτηση και σε οτιδήποτε άλλο μπορεί να συμβεί με αυτό. Και νομίζω ότι θα το δείτε με ιδιαίτερη προσοχή.

Συγχαρητήρια γι' αυτό που έχετε ξεκινήσει, που είναι πολύ δύσκολο, στο κομμάτι της ψυχικής υγείας. Ο νέος φορέας δεν είναι κάτι εύκολο. Και πριν φτάσουμε στο κομμάτι της απεξάρτησης, πάντα πρέπει να κοιτάμε τι συμβαίνει στο πεδίο. Και στο πεδίο αυτή τη στιγμή υπάρχουν άνθρωποι που κάνουν ασφαλή χρήση στη χώρα μας πλέον. Ήταν ένα νομοσχέδιο και μια πολιτική που την ψήφισε και η Νέα Δημοκρατία και την οποία την έφερε ο ΣΥΡΙΖΑ εξαιτίας της Νέας Δημοκρατίας.

Επίσης, πρέπει να δούμε και τα άλλα μοντέλα τα συμπεριληπτικά στο κομμάτι της ψυχικής υγείας και στην ανάπτυξη νέων προτύπων για τους νέους συμπολίτες μας.

Και πάλι σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Καλείται στο Βήμα η Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Θωμαΐς Οικονόμου.

ΘΩΜΑΪΣ (ΤΖΙΝΑ) ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι εθισμοί κάθε είδους αποτελούν πλέον μια μόνιμη απειλή για τον σύγχρονο άνθρωπο. Μια φαινομενικά αθώα διέξοδος από το άγχος της καθημερινότητας ή από άλλους περισσότερους στρεσογόνους παράγοντες μπορεί να καταλήξει σε πολύ σημαντικές επιπτώσεις για την υγεία μας.

Παίρνοντας ενδεικτικά την περίπτωση του αλκοόλ και μιλώντας και ως γιατρός, πρέπει να αναφέρω τις σοβαρές συνέπειες για πολλά όργανα του σώματος σε όσους καταφεύγουν σε πολυετή χρήση του, από βλάβες στο ήπαρ, το πάγκρεας, τα περιφερικά νεύρα και μείωση της πνευματικής διαύγειας βέβαια έως την αύξηση του βάρους, την παχυσαρκία και τη διεύρυνση ψυχικών διαταραχών, που πολλές φορές εμφανίζονται με τη μορφή συννοσηρότητας στους εθισμένους ασθενείς.

Φυσικά, όλα αυτά μπορούν να αποφευχθούν με τη βοήθεια της

επιστήμης, αλλά και της πολιτείας, γιατί δεν υπάρχει μόνο η ιατρική θεραπεία, αλλά και η πρόληψη τέτοιων φαινομένων στην οποία ακριβώς εστιάζει το παρόν νομοσχέδιο. Γιατί το κράτος είναι εκείνο που έχει και τη μεγαλύτερη ευθύνη ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την προστασία των ανηλίκων από τις επιβλαβείς συνέπειες της χρήσης προϊόντων καπνού, αλκοόλ και άλλων εθιστικών ουσιών.

Πιο συγκεκριμένα, με το παρόν νομοσχέδιο επιδιώκεται, πρώτον, η προστασία της σωματικής και ψυχικής υγείας των ανηλίκων από τις σοβαρές επιπτώσεις της κατανάλωσης προϊόντων με εξαρτησιογόνες ιδιότητες.

Δεύτερον, η πρόληψη και η αποφυγή της έκθεσης των ανηλίκων στα προϊόντα καπνού και αλκοόλ και των νέων σκευασμάτων νικοτίνης, όπως ηλεκτρικών τσιγάρων και άλλων, μέσω του περιορισμού της διαθεσιμότητας και της προσβασιμότητας των εν λόγω προϊόντων, καθώς και με τον αυστηρότερο έλεγχο της πρόσβασης σε χώρους πώλησης, διάθεσης και κατανάλωσής τους.

Τέλος, η θωράκιση της δημόσιας υγείας και η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των καταναλωτών μέσω της διαρκούς, στοχευμένης και αποτελεσματικής εποπτείας της αγοράς τέτοιων προϊόντων.

Ας μην ξεχνάμε ότι το 30% των ενηλίκων στη χώρα μας καπνίζουν καθημερινά, ένα από τα υψηλότερα ποσοστά στην Ευρώπη, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για τους ανήλικους αυξάνονται δραματικά ακόμα και σήμερα.

Το ίδιο ισχύει και για την επιβλαβή κατανάλωση αλκοόλ, που παραμένει ένα σοβαρό πρόβλημα δημόσιας υγείας, και στις μεγάλες πόλεις, αλλά και στην περιφέρεια, το οποίο έχει απασχολήσει διαχρονικά την πολιτεία.

Ο λόγος είναι ότι ο καπνός και το αλκοόλ αποτελούν σημαντικούς παράγοντες κινδύνου για μη μεταδοτικά νοσήματα, όπως είναι τα καρδιαγγειακά νοσήματα, οι κακοήθειες, ο καρκίνος και οι ηπατοπάθειες.

Στην Ελλάδα πάνω από το 85% των θανάτων αποδίδεται σε τέτοιες νόσους, γεγονός που αναδεικνύει την επιτακτική ανάγκη για να λάβει αποτελεσματικά μέτρα η πολιτεία και κυρίως για να στοχεύσουμε στην πρόληψη. Αυτός είναι και ο θεσμικός ρόλος της πολιτείας, να στηρίξει δράσεις και μέτρα πρόληψης. Και αυτόν ακριβώς τον σπουδαίο στόχο έρχεται να υπηρετήσει το παρόν νομοσχέδιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάνοντας μια σύντομη αναφορά στις επιμέρους διατάξεις που θα ήθελα εγώ να αναφερθώ, θα ξεχωρίσω το άρθρο 4, με το οποίο πλέον, εκτός από την πώληση, απαγορεύεται ρητά και η αγορά ή η διάθεση όλων των προϊόντων καπνού σε ανήλικους και από ανήλικους, ώστε να διασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή προστασία τους από κάθε είδους κανάλια προώθησης τέτοιων προϊόντων.

Με το άρθρο 5 για τα αλκοολούχα ποτά ενισχύεται η αποτροπή της πρόσβασης των ανηλίκων σε αυτά, καθώς και σε μέρη όπου τέτοια προϊόντα διατίθενται και συγκεκριμένα θεσπίζεται ρητή απαγόρευση πώλησης, προσφοράς και διάθεσης με οποιονδήποτε τρόπο αλκοολούχων ποτών σε ανήλικους και από ανήλικους αντί της προβλεπόμενης σήμερα απλής απαγόρευσης κατανάλωσής τους. Γιατί νομικά μια τέτοια απαγόρευση ήταν ανεπαρκής, καθώς στην πράξη μετέφερε την ευθύνη στον ανήλικό από τον πωλητή ή διαθέτη του αλκοόλ. Παράλληλα, θεσπίζεται ρητή απαγόρευση εισόδου και παραμονής, αλλά και κάθε άλλης μορφής απασχόλησης ανηλίκων σε κέντρα διασκέδασης ή μπαρ.

Φυσικά δεν μπορούμε να μείνουμε μόνο στους περιορισμούς και στις απαγορεύσεις. Γι' αυτόν τον λόγο με τα άρθρα 9 και 10 αυστηροποιούνται και οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σε περιπτώσεις πώλησης, προσφοράς και διάθεσης προϊόντων καπνού ή αλκοόλ σε ανήλικους, καθώς και εισόδου και παραμονής τους σε κέντρα διασκέδασης ή μπαρ, με διοικητικά πρόστιμα πολύ υψηλά που μπορούν να φτάσουν και τις 10.000 ευρώ, αλλά και ανάκληση άδειας λειτουργίας και πολλές άλλες διοικητικές κυρώσεις.

Τα παραπάνω ίσως δρακόντεια μέτρα, όπως θα μπορούσε να πει κανείς και όπως είπαν πολλοί συνάδελφοι από την Αντιπολίτευση ότι εξαντλήθηκε κάθε αυστηρότητα με το νομοσχέδιο

αυτό, είναι μέτρα τα οποία θεωρώ πως δεν είναι απλώς ενδεδειγμένα, αλλά απολύτως απαραίτητα. Μας τα υπαγορεύουν όχι μόνο η καθημερινή εμπειρία, αλλά και όλα όσα πολύ ανησυχητικά καταγράφονται πλέον στον τομέα της παραβατικότητας των ανηλίκων και της βίας των ανηλίκων, τα οποία τα ζούμε καθημερινά σήμερα, αλλά και εκείνων που εκμεταλλεύονται παιδιά για να αποκομίσουν κέρδη.

Ο ρόλος της πολιτείας είναι να βάλει έναν φραγμό σε τέτοιες αντικοινωνικές συμπεριφορές και το νομοσχέδιο αυτό αποτελεί ένα μεγάλο βήμα στη σωστή κατεύθυνση. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο το υπερψηφίζω. Σας συγχαίρω, κύριε Υπουργέ, διότι γνωρίζω την συμβολή σας στο νομοσχέδιο αυτό, ελπίζοντας πως όλοι μας σε αυτή την Αίθουσα θα συμφωνήσουμε τελικά για τα προφανή.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενος ομιλητής είναι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νίκης, κ. Γεώργιος Ρούντας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΥΝΤΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εξετάζουμε σήμερα το παρόν σχέδιο νόμου με τίτλο: «Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ - Τροποποιήσεις ν.3730/2008 και 4419/2016 - Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα - Ψηφιακό μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων και άλλες διατάξεις».

Όπως προκύπτει και από τον τίτλο σαφώς και το θέμα του σημερινού νομοσχεδίου είναι άκρως σημαντικό, γιατί αφορά σε συμπεριφορές κοινωνικής παθογένειας και συγκεκριμένα στους νέους και στους εφήβους της ελληνικής κοινωνίας. Προφανώς, η αύξηση της χρήσης του αλκοόλ, του καπνίσματος, των τσιγάρων από τα ελληνόπουλα πρέπει να μας προβληματίσει και πρέπει πάντοτε να μας προβληματίζει, γιατί αφορά σε νέα παιδιά τα οποία είναι το μέλλον της ελληνικής κοινωνίας και έχουμε χρέος να τα προστατεύουμε καθημερινά, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, παρέχοντάς τους όχι μόνο ένα ασφαλές κοινωνικό πλαίσιο ζωής, αλλά και το καλύτερο δυνατό πλαίσιο μόρφωσης και παιδείας. Γιατί προφανώς η ενημέρωση, η μόρφωση και η παιδεία είναι οι βάσεις πάνω στις οποίες τα Ελληνόπουλα και κάθε παιδί στον κόσμο, κάθε άνθρωπος μπορεί να χτίσει ένα ισχυρό παρόν και ένα ισχυρό μέλλον και προφανώς και μια ισχυρή προσωπικότητα.

Διαβάζοντας, βέβαια, τα Πρακτικά των συνεδριάσεων και ακούγοντας και τον αξιότιμο εισηγητή της πλειοψηφίας, παρατήρησα ότι η κύρια λογική του νομοσχεδίου εστιάζει στην καταστολή, εστιάζει σε έναν συγκεντρωτισμό και ως δημόσια πολιτική δηλαδή, η οποία θέλει να αντιμετωπίσει το φαινόμενο μέσα από τις απαγορεύσεις και την αυστηροποίηση των ποινών. Άκουσα και τον κ. Σταμάτη πριν που μίλησε και είπε «ναι, προφανώς δεν επιδιόχονται κατηγόριες και δεν επιβάλλονται ποινές στους νέους ανθρώπους, οι οποίοι πάνε να παραλάβουν καπνικά προϊόντα ή προϊόντα αλκοόλ», αλλά το ζήτημα είναι ότι δεν αντιμετωπίζεται το πρόβλημα ως προς τη ζήτηση. Όταν από τα νέα παιδιά υπάρχει ζήτηση, προφανώς θα υπάρχει η προσφορά. Και το να αυξήσεις μόνο τις ποινές και να έχεις μια μεγαλύτερη καταστολή σε αυτούς που προσφέρουν δεν λύνει το πρόβλημα. Όταν υπάρχει ζήτηση, θα υπάρχει προσφορά. Και δυστυχώς, αυτό το αλισβερίσι ζήτησης και προσφοράς θα είναι ακόμα περισσότερο παράνομο.

Ξέρετε, θα περίμενα σήμερα να δω και άλλα αρμόδια Υπουργεία που θεωρώ ότι άπτονται του ζητήματος, όπως το Υπουργείο Παιδείας, της Οικογένειας και φυσικά και του Πολιτισμού γιατί είναι ένα σύνθετο κοινωνικό πρόβλημα.

Είναι χαρακτηριστικό το πρόβλημα της καταστολής. Είναι μια κυβερνητική λογική, νομοθετική λογική της Κυβέρνησης, την οποία έχουμε παρατηρήσει και σε άλλα προηγούμενα νομοσχέδια, κυρίως του Υπουργείου Δικαιοσύνης όπου είχαμε τις αλλαγές των Ποινικών Κωδίκων. Αναφέρθηκε και από άλλους συνομιλητές, έχουν αλλάξει δεκαεννέα φορές.

Βλέπουμε ότι πολλές φορές η Κυβέρνηση νομοθετεί με βάση την τρέχουσα επικαιρότητα. Πρέπει να ξέρουμε γενικώς ότι η καταστολή δημιουργεί παραβατικότητα. Και, βέβαια, μπορεί κά-

ποιος να αντιπτείνει ότι «γιατί είναι κακό να νομοθετούμε με βάση την επικαιρότητα, η οποία εξάλλου καθορίζει την ατζέντα των προβλημάτων τα οποία αναδεικνύονται;». Ναι, σημασία έχει όμως να υφίσταται μια συνολική πολιτική για την αντιμετώπιση των φαινομένων κοινωνικής παθογένειας, αλλιώς η οποιαδήποτε νομική ρύθμιση στην οποία προβαίνουμε θα είναι ελλιπής.

Κανονικά θα έπρεπε να μας προβληματίσει εξαρχής το πρόβλημα γιατί τα ελληνόπουλα έχουν φτάσει σε αυτό το σημείο. Ποιες είναι οι αιτίες και οι αφορμές που τα Ελληνόπουλα και γενικά τα παιδιά σε όλον τον κόσμο προβαίνουν στη χρήση αλκοόλ, στο κάπνισμα και σε άλλες χρήσεις, γεγονότα κοινωνικής παθογένειας; Γιατί ξεδίνουν, να το πω, εκεί; Ποια είναι τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν; Νομίζω θα έπρεπε η Κυβέρνηση να εστιάσει σε αυτό. Έτσι θα καταλάβει και θα έρθει σε πραγματική επαφή με τη νεολαία.

Για να δούμε όμως, και συνολικά να κάνουμε μια σύντομη νομοθετική αναδρομή, γιατί ενδεχομένως τα παιδιά έχουν φτάσει εδώ; Να δούμε τον ιερό θεσμό της παραδοσιακής οικογένειας, ο οποίος προφανώς έχει προσβληθεί βάνουσα όλα αυτά τα χρόνια. Γνωρίζουμε ότι η παραδοσιακή οικογένεια έχει πιναχτεί στον αέρα και μάλιστα, η οικογένεια είναι μια θεμελιώδης βάση πάνω στην οποία και μέσα στην οποία τα παιδιά κτίζουν τον ψυχισμό τους, κτίζουν την προσωπικότητά τους, κτίζουν τις σχέσεις με τον συνάνθρωπο.

Θα θυμίσω ότι η Κυβέρνησή σας ήταν αυτή η οποία υποτάχθηκε πλήρως στον παραλογισμό της κουλτούρας ακύρωσης, της λεγόμενης woke ατζέντας, και αυτή η οποία εισηγήθηκε και τον ψευτογάμο των ΛΟΑΤΚΙ. Έχουμε φτάσει σήμερα να μιλάμε για την έκδοση ενός διαζυγίου με το πάτημα και μόνο ενός κουμπιού σε μια ηλεκτρονική πλατφόρμα. Έτσι, λοιπόν, έχει ευτελιστεί ο γάμος. Η ένωση μεταξύ δύο προσώπων έγινε μια τεχνική διαδικασία. Πολύ εύκολα μπορείς να ενωθείς με κάποιον και πάρα πολύ εύκολα μπορείς να χωρίσεις. Πού είναι τα μέτρα στήριξης στους πολύτεκνους και στους τρίτεκνους; Είδαμε λοιπόν ότι στο όνομα της ευκολίας και της μόδας διαλύεται η οικογένεια.

Να θυμίσω τον νόμο του ΣΥΡΙΖΑ για την αλλαγή φύλου, για την ταυτότητα φύλου. Διαλύεται πλήρως ο ψυχισμός των παιδιών και η εσωτερική τους πνευματική και προσωπική συγκρότηση. Να θυμίσω τη σεξουαλική διπαιδαγώγηση στα σχολεία, που έχει αντικαταστήσει κάθε έννοια διδασκαλίας των αρετών και των αξιών. Και όταν τα προϊόντα του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού μέσα από τη νομοθεσία είναι τόσο χαμηλής ποιότητας, παραδομένα στον πανσεξουαλισμό και στον δικαιωματισμό, όταν το κυοφορούμενο δεν θεωρείται άνθρωπος εξ άκρας συλλήψεως, τότε πραγματικά τι να περιμένουμε; Να περιμένουμε τα Ελληνόπουλα να νιώθουν μέσα στην ψυχή τους ασφάλεια, ηρεμία και πραότητα; Το βλέπουμε καθημερινά ότι τα Ελληνόπουλα, η ελληνική κοινωνία, οι Έλληνες έφηβοι έχουν αγριέψει, έχουν βία μέσα στην καρδιά τους, γιατί βία προσλαμβάνουν από τη συνολική κοινωνία, η οποία διαμορφώνεται από τις δημόσιες πολιτικές και τη βία αυτή την αναπαράγουν και μεταξύ τους και στο σύνολο της ελληνικής κοινωνίας. Και ξέρετε, όλοι αυτοί οι παλαβοί νόμοι που εκδίδει αυτό το ελληνικό κράτος, οι οποίοι αντιστρατεύονται την κοινή λογική και την φυσική λειτουργία του ανθρώπου, δημιουργούν ψυχοπνευματικά αδιέξοδα στα παιδιά μας και τότε είναι πολύ φυσικό να τα οδηγούν σε συμπεριφορές κοινωνικής παθογένειας.

Οι πολιτικές σας -και όχι μόνο δικές σας, όλων των κομμάτων που έχουν κυβερνήσει της σύγχρονης κομματοκρατίας- οδηγούν τα παιδιά στο αλκοόλ, σε αδιέξοδα. Και μέσα από αυτά τα αδιέξοδα ξεσπούν στο αλκοόλ, στο κάπνισμα. Τώρα προφανώς έρχεστε με κατασταλτικό τρόπο να αντιμετωπίσετε αυτά τα φαινόμενα, τα οποία εσείς οι ίδιοι δημιουργείτε με τις πολιτικές σας. Και το πρόβλημα είναι ότι δημιουργείτε έναν φαύλο κύκλο παραβατικότητας. Δημιουργείτε τη στρεβλότητα, διατηρείτε τα αίτια που δημιουργούν τη στρεβλότητα στις κοινωνικές συμπεριφορές, τα παιδιά μετά βρίσκονται σε αδιέξοδα και ξεσπούν πάλι σε μορφές παραβατικής συμπεριφοράς.

Αναφορικά με το παρόν νομοσχέδιο θα ήθελα να μας εξηγήσετε γιατί αφήνετε ελεύθερη την πρόσβαση σε προϊόντα κάνναβης. Κάντε μια συνολική ρύθμιση και να μην αφήνετε παγίδες,

στις οποίες ενδεχομένως θα πέσουν τα παιδιά μας μέσα. Και ξέρετε με βαθιά θλίψη και ανησυχία παρατηρούμε ότι η Ελλάδα βρίσκεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρώτη σε ποσοστά υλικής και κοινωνικής στέρησης των παιδιών και καταλαμβάνει την τέταρτη θέση ως προς τον συνολικό δείκτη κινδύνου της παιδικής φτώχειας. Και μάλιστα χτες, προχθές κατέθεσα και μια σχετική γραπτή ερώτηση το αρμόδιο Υπουργείο, την υπ' αριθμ. 7170.

Ξέρετε η παιδική φτώχεια, η στέρηση και ο κοινωνικός αποκλεισμός δεν είναι απλοί στατιστικοί δείκτες. Αναφέρονται σε πρόσωπα, αναφέρονται σε οικογένειες, αναφέρονται σε ψυχές και είναι ένα μελανό πολιτικό και κοινωνικό στίγμα. Είναι η διαβίωση σε νοικοκυριά με εισόδημα κάτω του 60% του εθνικού διαθέσιμου εισοδήματος.

Είναι η σοβαρή αποστέρηση αγαθών, υπηρεσιών, όπως η θέρμανση, η επαρκής διατροφή, τα ρούχα, τα βιβλία, η μόρφωση, η υγειονομική περίθαλψη και οι εξωσχολικές δραστηριότητες. Για να το πω πιο απλά, σήμερα ένα στα τρία Ελληνόπουλα ζει σε κοινωνικό αποκλεισμό και υλική απογύμνωση. Είναι και αυτό άλλη μία αποτυχία των κοινωνικών σας πολιτικών και είναι κι άλλη μία αιτία η οποία οδηγεί τα παιδιά στη χρήση του αλκοόλ και του καπνίσματος. Να ξεσπούν, δηλαδή, εκεί. Και θα πρέπει φυσικά να αναρωτηθείτε ποια είναι τα κοινωνικά πρότυπα τα οποία προάγουν οι πολιτικές σας. Προφανώς είναι εντελώς χυδαία και σκανδαλώδη. Γιατί αν τα κοινωνικά σας πρότυπα τα οποία προάγετε μέσα από τις πολιτικές σας είναι τα ίδια τα σκάνδαλα που αντιμετωπίζουμε καθημερινά τότε είναι πολύ εύκολο να καταλάβουμε γιατί τα παιδιά μας βιώνουν αυτή την ανασφάλεια.

Δραπτόμενος της ευκαιρίας και της σημερινής συζήτησης και της επικαιρότητας, φυσικά το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ, για το οποίο μπορούμε να πούμε πάρα πολλά πράγματα, εντάσσεται σε μια σειρά σκανδάλων τα οποία πλήττουν βάνουσα τον ίδιο τον Έλληνα, τον τίμιο Έλληνα ο οποίος εργάζεται καθημερινά και προσπαθεί να ζήσει την οικογένειά του και τα παιδιά του. Προσβάλλουν το κοινό περί δικαίου αίσθημα, την αξιοπρέπεια του και διασύρουν το όνομα του Έλληνα στο διεθνές πεδίο.

Άραγε πραγματικά απορώ, κύριοι της Κυβέρνησης και οι κομματάρχες που συμμετέχουν, πώς πήρατε αυτό το δικαίωμα να διασύρετε τους Έλληνες πολίτες, τον ελληνικό λαό στο διεθνές στερέωμα; Ποιος σας το έδωσε; Μήπως το αίσθημα παντοδυναμίας το οποίο νομίζετε ότι έχετε; Έχετε εξαγοράσει όπως αποδεικνύεται ξεκάθαρα την ψήφο του ελληνικού λαού και έρχεστε και μας κουνάτε το δάχτυλο ότι κυβερνάτε με το 41% το οποίο κι αυτό είναι πλάσματικό. Λοιπόν, έχετε υποπέσει σε μια εκλόγιμη μοναρχία με επίφαση δημοκρατίας και σας νοιάζει μόνο η νομική κατοχή της πολιτικής εξουσίας. Είστε μία πολιτική φεουδαρχία η οποία ασκεί την κυβερνητική πολιτική χωρίς να υπολογίζει, χωρίς να νοιάζεται καθόλου για τη λαϊκή βούληση. Νοθεύσατε το εκλογικό αποτέλεσμα, εξαγοράσατε την ψήφο των Ελλήνων πολιτών με το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ και προφανώς με πόσα άλλα. Δημιουργήσατε στρατιές γαλάζιων ψηφοφόρων, διαχωρίσατε τους αγρότες σε γαλάζιους και μη γαλάζιους, σε ημέτερους και τους ενάντιους, οι οποίοι δικαιούνται προφανώς τα επιδόματα και δεν τα έχουν πάρει.

Και κάνετε και κάτι ακόμα πολύ τραγικό το οποίο προσβάλλει την ίδια την ουσία της δημοκρατίας. Εξευτελίσατε την αξία της ψήφου. Εξευτελίσατε την αξία της ψήφου. Την κάνετε αντικείμενο αγοράς και πώλησης. Εδραιώσατε και νομιμοποιήσατε στην κοινωνία μια λογική σήψης και διαφθοράς. Αυτά είναι τα πρότυπα που προάγετε. Και ξέρετε κάτι; Ελάτε στη Θεσσαλία, ελάτε στη Λάρισα, ελάτε τη Θεσσαλία να μιλήσετε για αγροτική πολιτική. Ελάτε να μιλήσετε να πείτε ότι θα λύσετε τα προβλήματα των αγροτών οι οποίοι είναι ακόμα διαλυμένοι. Ελάτε μια βόλτα στη Θεσσαλία να τους το πείτε. Πραγματικά πώς είναι δυνατόν να σας εμπιστευτεί η Ελλάδα, ο ελληνικός λαός και η νεολαία την οποία διαρκώς διώχνετε στο εξωτερικό με αυτές τις πολιτικές συμπεριφορές; Πώς είναι δυνατόν να σας εμπιστευθεί μια νεολαία την οποία διαρκώς εθίζετε στον ψηφιακό μετασχηματισμό, σε ένα κόσμο του διαδικτύου. Την εμποδίζετε να ζήσει τη ζωή, την πραγματική ζωή.

Μιας και είπα για ψηφιακό κόσμο να αναφέρω ένα δημοσίευμα. Θα το καταθέσω και στα Πρακτικά. Σύμφωνα με την Αρχή

Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και συγκεκριμένα την ετήσια έκθεση του 2024, πρωταθλητής στις παραβιάσεις του GDPR, του γενικού κανονισμού προστασίας προσωπικών δεδομένων είναι το Ελληνικό Δημόσιο, το ίδιο το κράτος. Λέει «βάσει των όσων αναγράφονται στην έκθεση του 2024, ο αριθμός των εισερχομένων υποθέσεων προσφυγών καταγγελλιών ανήλθε σε 1820, αυξανόμενος κατά περίπου 29% σε σχέση με το 2023». Και επειδή έχουμε επισκεφθεί και την Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για το ζήτημα των προσωπικών ταυτοτήτων, της κάρτας του πολίτη, ένα από τα παράπονα τα οποία λάβαμε και το οποίο θα θέσουμε και στον κοινοβουλευτικό έλεγχο με γραπτή ερώτηση, είναι το ζήτημα της υποστελέχωσης. Αν δηλαδή είναι υποστελεχωμένες οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές οι οποίες έχουν ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των θεσμών και δεν μπορούν να κάνουν το έργο τους τότε καταλαβαίνετε πόσο χωλαίνει η κυβερνητική πολιτική σας. Και να θυμίσω και κάτι άλλο. Κόπτεστε πολλές φορές ότι πλέον έχει ενταχθεί η Ελληνική Δημοκρατία στις τέλειες δημοκρατίες με βάση το «Democracy». Να σας πω ότι από πέρσι σε σχέση με φέτος έχετε πέντε κατηγορίες στη διεθνή κατάταξη. Αυτή τη στιγμή που μιλάμε στην Τήνο -μας ενημερώνουν μας παίρνουν τηλεφώνω- τα τουρκικά αλιευτικά έχουν φτάσει διακόσια μέτρα από τις ακτές και σαρώνουν τον βυθό. Και σας ρωτώ, λοιπόν, πώς μπορεί να σας εμπιστευτεί ο Έλληνας πολίτης, να σας εμπιστευθεί η νεολαία όταν υπάρχουν στελέχη της Κυβέρνησής σας τα οποία μιλάνε για τουρκική δημοκρατία της βόρειας Κύπρου και όταν κάνετε υποκλίσεις στον Ερντογάν και όταν εδώ σε προηγούμενο νομοσχέδιο ρωτάω τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο αν συμφωνεί με αυτές τις δηλώσεις και με έχει μια μέρα ολόκληρη και περιμένω και δεν απαντάει. Υπεκφυγεί της απάντησης. Στην ουσία εμμέσως πλην σαφώς το αποδέχεται.

Κλείνω, κυρία Πρόεδρε. Είναι δραματική η κατάσταση. Δεν έχετε καμία επαφή με τη νεολαία. Θέλω να πω στους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας ότι κάθε φορά που βρίσκονται εδώ μαζεμένοι και μιλάει ο Πρωθυπουργός και όλοι στοιχισμένοι όρθιοι χειροκροτούν τον Πρωθυπουργό να ξέρουν ότι χειροκροτούν τον ορισμό της αποτυχίας. Θα πρέπει να σας προβληματίσει πάρα πολύ αυτό και απορώ πώς το ανέχονται.

Καταθέτω στα Πρακτικά τη σχετική δημοσίευση που ανέφερα. Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Ρούντας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχει τον λόγο, γιατί ζήτησε να παρέμβει, η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας, κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σήμερα είμαι πολύ χαρούμενη. Μάλλον είμαι και η μόνη που είμαι πολύ χαρούμενη σήμερα μαζί με την Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, γιατί η Πλεύση Ελευθερίας κλείνει δύο χρόνια στη Βουλή. Δύο χρόνια από τότε που ορκιστήκαμε. Δώσαμε όλοι μαζί και όλες μαζί, μαζί με άλλους, έναν όρκο. Και εμείς τον τιμήσαμε τον όρκο αυτό γιατί είμαστε αυτά τα δύο χρόνια εδώ καθημερινά ασκώντας αντιπολίτευση, δείχνοντας τι θα πει αντιπολίτευση, δείχνοντας τι θα πει αυτό το οποίο εξαγγείλαμε και το κάναμε αντιπολίτευση υπεράσπισης της κοινωνίας, δείχνοντας ότι μπορεί μια Κοινοβουλευτική Ομάδα έξι ανθρώπων να είναι καθημερινά στη Βουλή σε όλα τα καθήκοντα.

Σήμερα ήμασταν σε τέσσερις διαφορετικές επιτροπές και την Διάσκεψη των Προέδρων και εδώ στην Ολομέλεια και δεν αφήσαμε αψύλακτη τη Βουλή. Και αυτό το οποίο δείξαμε αυτά τα δύο χρόνια είναι αυτό το οποίο δυστυχώς δεν γινόταν προηγουμένως. Δεν υπήρχε αντιπολίτευση. Έμεινε αψύλακτη η Βουλή πάρα πολλά χρόνια. Οργίασε ένα καθεστώς αντιδημοκρατικό, διεφθαρμένο, βρώμικο, με αντιλήψεις πάρα πολύ σκοτεινές για τη λειτουργία του πολιτεύματος, για τα δικαιώματα των ανθρώπων, για την προστασία των ελευθεριών. Και αυτό το καθεστώς τώρα το αντιμετωπίζουμε και μας στοχοποιεί. Το κοιτάμε κατά-

ματα και θα το ρίξουμε γιατί οι άνθρωποι οι οποίοι έχουν καταλάβει τι συμβαίνει και δεν ανέχονται αυτή την επιβολή είναι συντριπτικά περισσότεροι στην κοινωνία. Και εμείς σε αυτούς τους ανθρώπους αναφερόμαστε. Και έτσι ζήτησα να παρέμβω αφού τελείωσε η Διάσκεψη των Προέδρων που διήρκεσε τέσσερις ώρες για την ακρόαση υποψηφίων για τη θέση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Ζήτησα να παρέμβω πρώτα από όλα για να πω χρόνια πολλά στην Κοινοβουλευτική μου Ομάδα, στην Πλεύση Ελευθερίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

Να σας ευχαριστήσω πραγματικά γι' αυτό που κάνουμε που είναι πάρα πολύ δύσκολο. Είναι πάρα πολλές φορές σε σύγκρουση ακόμη και με τον προσωπικό χρόνο, με τα συναισθήματα, με τις υποχρεώσεις, με οτιδήποτε μπορεί ένας άνθρωπος να χρειάζεται να κάνει, ακόμα και τα πλέον απλά. Όλα αυτά εδώ και δύο χρόνια τα βάζετε και τα βάζουμε στην άκρη με ένα πολύ υψηλό αίσθημα καθήκοντος.

Αισθάνομαι την ανάγκη να πω ότι δεν μας έλαχε ο κλήρος ούτε μας έτυχε, διεκδικήσαμε αυτή την ευθύνη να είμαστε εδώ, την αναλάβουμε και έτσι αντιλαμβανόμαστε εμείς τη δημοκρατία και την υπεράσπιση των πολιτών. Και όπως δείξαμε τι θα πει αντιπολίτευση υπεράσπισης, τι θα πει σθεναρή, χωρίς υπολογισμούς υπεράσπιση της κοινωνίας, έτσι θα δείξουμε και τι θα πει κυβερνητικό πρόγραμμα υπεράσπισης της κοινωνίας, τι θα πει κυβερνητική πρόταση υπεράσπισης της κοινωνίας και της δημοκρατίας, αυτό που, δυστυχώς, η σημερινή εξουσία αντιστρατεύεται.

Διότι δεν ξεχνάμε τι έγινε πριν δέκα χρόνια τέτοιες μέρες, σαν σήμερα, 3 Ιουλίου, ήταν η μεγαλειώδη συγκέντρωση στο Σύνταγμα για το «όχι», η μεγαλειώδης συγκέντρωση για το δημοψήφισμα, για την πρώτη φορά που κλήθηκε ο ελληνικός λαός να αποφασίσει πραγματικά για τη μοίρα του στη Μεταπολίτευση. Από τον Δεκέμβρη του 1974 που ψήφισε για το πολίτευμα η πρώτη και μόνη φορά που έγινε δημοψήφισμα στη χώρα ήταν στις 5 Ιουλίου του 2015 και είχα την τιμή και φέρω την τιμή ότι ήμουν η Πρόεδρος της Βουλής, που αποφάσισε τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος και έχω την τιμή και είχα την τιμή να είμαι και εκείνη που κατέβηκα από τη θέση της Προέδρου της Βουλής για να υπερασπιστώ το «όχι» του δημοψηφίσματος.

Και σήμερα ένας Πρωθυπουργός περιφέρεται λοιδορώντας και τσαλαπατώντας το δημοψήφισμα, χαρακτηρίζοντάς το «μαύρη επέτειο». Για σκεφτείτε ένας Πρωθυπουργός σε δημοκρατία να λέει ότι η έκφραση της λαϊκής ετυμιογίας και η λαϊκή βούληση είναι μαύρη επέτειος. Πέρσι είχαμε άλλους διάττοντες αστέρες που έλεγαν για το τραγελαφικό δημοψήφισμα και είχε αντιδράσει ο Διαμαντής Καραναστάσης στην επιτροπή και είχαμε αντιδράσει σφοδρά και στην Ολομέλεια. Τώρα έχουμε τον Πρωθυπουργό που περιφέρεται -τα έκανε και πέρυσι, βέβαια- λοιδορώντας και προσπαθώντας να λαοπλάνη τη λαϊκή ετυμιογία.

Σας έχω νέα -σε όσους εν πάση περιπτώσει έχετε απομείνει με τον κ. Βαρτζόπουλο να εκπροσωπεί την Κυβέρνηση, έναν Υφυπουργό που έχει την άποψη ότι οι γυναίκοκτονίες είναι θέμα βιολογικό, ότι οι άνδρες είναι βιολογικά προγραμματισμένοι -γελάει κιόλας- για να σκοτώνουν και οι γυναίκες που είναι αδύναμες είναι προγραμματισμένες και προγραμμαμένες να τις σφάζουν και να τις δολοφονούν, αυτά είπε και τον κρατάει στην Κυβέρνηση, γιατί αυτή την άποψη έχει αυτός ο Πρωθυπουργός και για τις γυναίκες και για την έμφυλη βία και την έμφυλη βία, δυστυχώς, την ασκείτε και μέσα σε αυτή την Αίθουσα.

Να πληροφορησω την Κοινοβουλευτική μου Ομάδα -για την περίπτωση που δεν το ξέρετε- ότι στους εορτασμούς για τη Δράμα, για την απελευθέρωση, τη Βουλή εκπροσώπησε ο Κυριαζίδης.

Δηλαδή εκπρόσωπος του Κοινοβουλίου ορίστηκε ο «κάνε κανένα παιδί!» Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, κυρία Θρασκιά. Φαντάζομαι ότι μπορεί να τον δούμε και σε υπουργικό θώκο σε λίγο. Εκπροσώπησε πάντως τη Βουλή ο Κυριαζίδης.

Έχουμε, λοιπόν, αυτή τη συνθήκη στην οποία κάποιοι είμαστε ταγμένοι και αποφασισμένοι να υπερασπιστούμε το «όχι», να υπερασπιστούμε τους πολίτες, αυτούς που εσείς που απομεί-

νατε θέλετε να λοιδορείτε, θέλετε να τους κανοναρχείτε, θέλετε να τους τρομοκρατείτε, θέλετε να τους απειλείτε και νομίζετε ότι τους ελέγχετε και επειδή καταλαβαίνετε πλέον ότι δεν τους ελέγχετε, είστε και σε έναν πανικό ο οποίος δεν κρύβεται.

Εμείς τα δέκα χρόνια από το δημοψήφισμα όχι απλώς τα μνημονεύουμε σαν μια πολύ σημαντική επέτειο, όχι απλώς τα γιορτάζουμε γιατί το «όχι» του λαού κατέγραψε ότι ό,τι έχετε κάνει σε όλη την περίοδο διακυβέρνησής σας -και εσείς και οι προηγούμενοι και οι παραπροηγούμενοι και όλοι μαζί- ό,τι έχετε κάνει δεν πήρε ποτέ την έγκριση του ελληνικού λαού, αντίθετα καταψηφίστηκε με ένα ηχηρό 62%. Τα μνημονεύουμε τα δέκα χρόνια από το «όχι» του δημοψηφίσματος, γιατί αισθανόμαστε και την ιστορική εκκρεμότητα και την ιστορική υποχρέωση αυτό το «όχι» να το δικαιώσουμε έμπρακτα κοινωνικά, πολιτικά και γιατί ξέρουμε πολύ καλά ότι στις καρδιές των ανθρώπων και ιδίως της νέας γενιάς και ιδίως των απλών ανθρώπων σε όλη μας τη χώρα και στο εξωτερικό και των ανθρώπων που τους έχει διώξει αυτή η τρομερή διαφθορά, στο μυαλό των ανθρώπων αυτών και στην καρδιά τους το «όχι» είναι και ζωντανό και δυνατό και παλλόμενο.

Μαζί με τα δέκα χρόνια από το «όχι» έχουμε και άλλη μια επέτειο δική μας, της Πλεύσης Ελευθερίας, γιατί στην πρώτη επέτειο του «όχι» καταθέσαμε και την ιδρυτική μας διακήρυξη στον Άρειο Πάγο, στις 5 Ιουλίου του 2016, τότε που το ίδιο βράδυ κάναμε μια εκδήλωση και συναυλία στον Λυκαβηττό για την υπεράσπιση του δημοσίου χώρου, για την υπεράσπιση του πολιτισμού, για την υπεράσπιση της δημοκρατίας, με ένα πολύ ηχηρό «όχι» σε όλες αυτές τις πολιτικές που εσείς εφαρμόζετε.

Είμαστε σε ένα κομβικό σημείο και αυτό που κράτησα στην αρχή είναι ένα απαγορευμένο βιβλίο, ένα απαγορευμένο πόρισμα, που, όμως, υπάρχει, σε πείσμα όλων όσων δεν θα ήθελαν να υπάρχει. Και αναφέρομαι και στη Νέα Δημοκρατία και στο ΠΑΣΟΚ -δεν ξέρουμε τι κατεύθυνση θα πάρει, θα δούμε- και στον ΣΥΡΙΖΑ. Δεν θέλουν να υπάρχει αυτό το πόρισμα, γιατί αυτό το πόρισμα είναι το επίσημο πόρισμα της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής της Βουλής που συγκρότησα ως Πρόεδρος της Βουλής, της Επιτροπής Αλήθειας Δημοσίου Χρέους, που έκανε λογιστικό έλεγχο του χρέους της χώρας, αυτού δηλαδή που μετακυλίσσατε στις πλάτες και στα κεφάλια των απλών ανθρώπων και των παιδιών τους και ανέδειξε με επιστημονικό τρόπο και με λαμπρούς επιστήμονες από όλον τον κόσμο που αφιλοκερδώς προσέφεραν ότι το λεγόμενο δημόσιο χρέος δεν συνδέεται με πραγματικές δημόσιες δαπάνες, δηλαδή με δαπάνες που έγιναν για δημόσιο όφελος και δημόσια ωφέλεια.

Για αυτό και είναι σε κατάσταση κατάρρευσης όλες οι δημόσιες δομές, από τα σχολεία, τα νοσοκομεία, τα κέντρα υγείας, τους δρόμους, τις υπηρεσίες, τις υποδομές, παντού. Για αυτό είναι όλα σε κατάρρευση, γιατί τα τρισεκατομμύρια που έχουν περάσει από τα χέρια των κυβερνήσεών σας δεν τα δαπανήσατε για πραγματική ωφέλεια, αλλά πήγαν στις τσέπες. Και αυτό αναδίδεται και αναδεικνύεται και σας χαλάει και την προπαγάνδα που είχατε ετοιμάσει με διάφορα βίντεο από το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ, που είναι η φωτογραφία της εγκατεστημένης διαφθοράς, η φωτογραφία της διαφθοράς που απομυζά αυτά που δικαιούται ο απλός άνθρωπος, ο απλός πολίτης, ο αγρότης, η αγροτική οικογένεια. Είναι η φωτογραφία της διαφθοράς σας που σκότωσε τα παιδιά στα Τέμπη, που καταπόντισε και καταχρέωσε τη χώρα, αυτής της διαφθοράς, που, αν θέλουμε η χώρα να ανασάνει και να γίνει η χώρα που αξίζουμε, θα πρέπει να την καθαρίσουμε και εμείς αυτό θα κάνουμε.

Καταθέτω στα Πρακτικά σήμερα αυτό το πόρισμα. Εδώ, βέβαια, οι πρακτικογράφοι μας και οι υπάλληλοι της Βουλής το ξέρουν καλά αυτό το πόρισμα, γιατί συνέβαλαν με τις δυνάμεις τους και στις εργασίες της επιτροπής, μιας επιτροπής που λειτούργησε με μηδενικά έξοδα και χωρίς αμοιβές κανενός από όλους εκείνους που συνέβαλαν και τους οποίους τους ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα έκθεση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ τι αναδεικνύει; Τα είπαμε και χθες. Ότι είστε αχόρταγοι, ότι πέσατε μέσα στο μέλι με όλες σας τις δυνάμεις και ότι τώρα είστε σε πανικό. Στη Διάσκεψη των Προέδρων που έγινε να ενημερώσω ότι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας προέκριναν ως επικρατέστερο για την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου τον αδερφό του Υπουργού και μετά από τον αδερφό του Υπουργού τον υπεύθυνο του Γραφείου Τύπου της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου που ήταν και εποπτεύων της ακρόασης, ως εισαγγελέας τρομοκρατίας, τον Αντεισαγγελέα Τζαβέλλα. Αυτές είναι οι επιλογές και φαντάζομαι ότι όλοι καταλαβαίνουμε τι σχέση έχουν με τη δημοκρατία, αυτές οι ενδείξεις που αποτελούν αποδείξεις.

Εγώ θέλω να πω, και με αυτό θα κλείσω, ότι σε αυτή την πολύ σκοτεινή συνθήκη, που η Κυβέρνηση βρίσκεται σε μεγάλη αγωνία, πανικό και κάνει τα λάθη τα οποία προκαλούνται από την αγωνία και τον πανικό, εμείς είμαστε σε μεγάλη ετοιμότητα, σε υψηλή αίτηση της ιστορικής συγκυρίας και της ευθύνης.

Θέλω, πραγματικά, να ευχαριστήσω τους Βουλευτές μου, τον Αλέξανδρο Καζαμία, την Έλενα Καραγεωργοπούλου, τη Τζωρτζία Κεφαλά, τον Σπύρο Μπιμπίλα, τον Διαμαντή Καραναστή για τον πραγματικό αγώνα που δίνουμε εδώ και για όσα θα συνεχίσουμε να κάνουμε και να σας υποσχεθώ, για να μην αγωνιάτε, ότι ισχύουν όλες μας οι δεσμεύσεις και η αποφασιστικότητά μας και ότι τα έξι «δέλτα» μας, αυτά που εξαγγείλαμε ως προτεραιότητες με την ίδρυση της Πλεύσης Ελευθερίας, δημοκρατία, δικαιοσύνη, διαφάνεια, δικαιώματα, διαγραφή του παράνομου χρέους και διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, θα τα διεκδικήσουμε με όλες μας τις δυνάμεις.

Και κλείνω λέγοντας ότι όταν θα έρθει η ώρα να ξέρετε ότι θα δικαιώσουμε όλα αυτά τα παιδιά, όλα αυτά τα μωρά και τους γονείς τους, όλους αυτούς τους ανθρώπους που τους επιφορτίσατε με 40.000 ευρώ χρέος με το που γεννιούνται. Θα δικαιώσουμε την προσδοκία αυτής της κοινωνίας, επιτέλους, να εκπροσωπηθεί από μια πολιτική εκπροσώπηση καθαρή, χωρίς καμία άλλη προτεραιότητα, παρά μόνο την κοινωνία, τη δημοκρατία και μια γεμάτη Βουλή.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχει ζητήσει τριλεπτή παρέμβαση ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Νότης Μηταράκης.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Να ευχηθώ στην κ. Κωνσταντοπούλου χρόνια πολλά και να την ευχαριστήσω που γιόρτασε τα γενέθλια του κόμματός της μαζί μας στην Ολομέλεια. Καλό υπόλοιπο θητείας.

Βέβαια, η κ. Κωνσταντοπούλου επιστρέφει στη Βουλή, δεν είναι η πρώτη της θητεία. Ήταν Βουλευτής και το 2015 με τον ΣΥΡΙΖΑ και η ίδια έχει μια μεγάλη ευθύνη γι' αυτά που έγιναν το καλοκαίρι του 2015. Μιλάει για το δημοψήφισμα ως να αφορά κάποιους άλλους Βουλευτές, κάποιου άλλου κόμματος.

Η μαύρη επέτειος του τρίτου μνημονίου κόστισε δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ στο Ελληνικό Δημόσιο. Κόστισε μείωση συντάξεων, κόστισε αύξηση φόρων, κόστισε δέσμευση της δημόσιας περιουσίας για πολλές δεκαετίες. Και σε αυτό η κ. Κωνσταντοπούλου έχει προσωπική ευθύνη ως Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ και τότε Πρόεδρος Βουλής. Συνέβαλε στο να εκλεγεί ο ΣΥΡΙΖΑ, απέδειξε ότι δεν είχε εναλλακτική λύση να προτείνει στους συντρόφους της για να γίνει δεκτή, άρα, ήταν μέρος του αδιεξόδου που οδήγησε στο Γ' μνημόνιο και τελικά αποχώρησε από τον ΣΥΡΙΖΑ, γιατί δεν μπορούσε να στηρίξει τη δικιά της ευθύνη για το αδιέξοδο που η πολιτική του κόμματός της οδήγησε.

Θέλω, όμως να κάνω και δύο παρατηρήσεις. Η κ. Κωνσταντοπούλου συνεχίζει αυτήν την απρεπείστατη προσωπική επίθεση σε οποιονδήποτε βλέπει μέσα στην Αίθουσα. Χτες στον κ. Παππά, στον κ. Παπασταύρου, σήμερα στον κ. Βαρτζόπουλο, στον κ. Κυριαζή, που δεν είναι μέσα στην Αίθουσα. Αυτή η προσωπική στόχευση συναδέλφων θυμίζει σκοτεινές εποχές και δεν είναι κάτι που συνάδει με το κοινοβουλευτικό ήθος.

Επίσης, κυρία Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω ότι η Πλεύση Ελευθερίας πλέον, απαξιώνοντας τον Κανονισμό, κάνει το εξής

καινούργιο τέχνασμα. Ζητάει παρέμβαση, αντί ομιλίας η κ. Κωνσταντοπούλου, μίλησε δεκαεπτά λεπτά. Άρα, έχει ήδη εξαντλήσει τον χρόνο της ομιλίας και έχοντας ήδη μιλήσει ως Αρχηγός Κόμματος, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος δικαιούται έξι λεπτά όχι δώδεκα. Χθες όμως ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ισχυρίστηκε ότι δεν έχει μιλήσει η Πρόεδρος και μετά έρχεται να κάνει ομιλία. Αν επαναληφθεί αυτό, θα καταθέσουμε παρεμπιπτον ζήτημα για το οποίο, κυρία Πρόεδρε, αν δεν αποφανθεί το Προεδρείο, αποφαινεται η Ολομέλεια διά εγέρσεως. Πρέπει να σεβαστούμε τον Κανονισμό της Βουλής. Έκανε κανονικότητα ομιλία δεκαεπτά λεπτών. Άρα, η κυρία Πρόεδρος έχει μιλήσει.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Μισό λεπτό.

Κύριε Μητράκη, ξέρετε ότι μια ανοχή στον χρόνο υπάρχει σε όλους τους πολιτικούς Αρχηγούς. Ο λόγος δόθηκε ως παρέμβαση, όπως και δικαιούται, και βεβαίως υπήρχε μια ανοχή στον χρόνο. Καλό θα είναι αυτό το θέμα να μην το συνεχίζουμε, διότι θα αφορά όλους και διότι ξέρετε ότι δεν γίνεται -έχουμε προσπαθήσει, και το Προεδρείο και η Διάσκεψη Προέδρων κ.λπ., για την τήρηση των χρόνων- διότι όποιος μιλάει διεκδικεί για τον εαυτό του αυτήν την ανοχή, αλλά ενοχλείται όταν μιλάει κάποιος άλλος. Και δεν απευθύνομαι σε εσάς προσωπικά προφανώς, σε καμία των περιπτώσεων. Μιλάω κυρίως για πολιτικούς αρχηγούς. Υπάρχει ανοχή και στους Αρχηγούς και στους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους, αλλά και σε Βουλευτές. Εάν η τήρηση των χρόνων γινόταν από όλους η διάρκεια επεξεργασίας των νομοσχεδίων θα ήταν τουλάχιστον κατά το 1/3 μικρότερη. Όμως, αυτό μέχρι σήμερα δεν έχει καταστεί δυνατόν. Επομένως, ας συνεχίσουμε κανονικά.

Κυρία Κωνσταντοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Είναι πολύ εντυπωσιακό ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, που μετράει αυτήν τη στιγμή μέσα στη Βουλή από εκατόν πενήντα έξι Βουλευτές μόλις επτά, να παίρνει τον λόγο -και δεν συζητώ για τα άλλα έδρανα που είναι άδεια- για να διεκδικήσει να μην μιλήσει η Κοινοβουλευτική Ομάδα και η Πρόεδρος κοινοβουλευτικού κόμματος και να μηχανεύεται ένα σωρό, πραγματικά, αξιοθρήνητα επιχειρήματα για το πώς θα κατασιγάσει την Αντιπολίτευση.

Κύριοι, στη δημοκρατία υπάρχει αντίλογος. Και όλη αυτή η μεθόδευση προπηλακισμών, απειλών, συκοφαντιών, απόπειρας τρομοκρατήσης, τραμπουκισμών και μπουλινγκ, το οποίο ακολουθείτε, απλώς δεν περνάει. Μπορεί να έχετε συνηθίσει αλλιώς, αλλά τώρα δεν περνάει. Δεν περνάει το να θέλετε να απαγορεύσετε την Αντιπολίτευση, όσο κι αν παρακολουθούσατε πολιτικό Αρχηγό με υποκλοπές, όσο και αν εφαρμόζετε σκοτεινές μεθοδεύσεις.

Όμως, κυρίως, κύριε Μητράκη, εσείς πραγματικά ως τι μιλάτε; Εσείς χρηστήκατε Υπουργός, και μάλιστα Προστασίας του Πολίτη, και βρεθήκατε να έχετε πάει για μπάνιο την ώρα του καθήκοντος και σας αποκεφάλισε ο κ. Μητσοτάκης. Τώρα βλέπετε κι άλλους αποκεφαλισμένους να επανέρχονται κι έχει ανοίξει η όρεξή σας.

Θα σας έλεγα να ασχοληθείτε καλύτερα με το ζήτημα του αντιμονιού στον τόπο σας, στη Χίο, και με το σκάνδαλο του αντιμονιού και με την εμπλοκή της Κυβέρνησης στο σκάνδαλο αυτό, και να αφήσετε τους προπηλακισμούς και την απόπειρα τρομοκρατήσης πολιτικού αντιπάλου. Όπως βλέπετε, δεν είναι και κανένας πια να σας στηρίξει. Διότι ακούσανε ότι θα λογοδοτήσουν στη δικαιοσύνη και είπαν: «Άσε, ας βγάλει άλλος, καλύτερα, το φίδι από την τρύπα».

Τώρα, για το τρίτο μνημόνιο, πραγματικά ποιον καταγγέλλετε; Γιατί εγώ το αντιπάλεψα. Ως Πρόεδρος της Βουλής έκανα τα πάντα για να μην περάσει, γιατί το τρίτο μνημόνιο παραβίαζε τη λαϊκή ετυμολογία και εντολή, την απόφαση δηλαδή του ελληνικού λαού, στον οποίο όλοι λογοδοτούμε, και εσείς.

Εσείς προσωπικά ήσασταν, νομίζω, Βουλευτής. Δεν ήσασταν; Ήσασταν, κύριε Μητράκη. Εσείς το ψηφίσατε το τρίτο μνημόνιο, μαζί με τον Τσίπρα τότε. Εσείς τον στηρίξατε. Εσείς στηρί-

ξατε το πραξικόπημα σε βάρος της ετυμολογίας του ελληνικού λαού. Και καλό είναι, αν θέλετε να καταγγείλετε κάποιον, να καταγγέλλετε τους εαυτούς σας.

Τώρα, επειδή είστε σε φάση που, πραγματικά, καταλαβαίνω και τη δυσκολία σας και την απελπισία σας και ότι προσπαθείτε να δώσετε διαπιστευτήρια και ότι προσπαθείτε να πάρετε εύσημα, θα με συγχωρήσετε αλλά, αν ξαναπάρετε τον λόγο, δεν θα είμαι εδώ. Μπορείτε να πείτε ότι θέλετε, όσο θέλετε. Εγώ, τουλάχιστον, δεν προσπάθησα ποτέ να φιμώσω κανέναν. Εσείς κρίνετε για το πώς προσπαθείτε να μην ακουστεί ο αντίλογος.

Αν ήταν λίγο πιο αργά, θα σας έλεγα: «Καληνύχτα σας». Τώρα σας εύχομαι: «Καλή συνέχεια».

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχετε τον λόγο για τρία λεπτά, κύριε Μητράκη.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Δεν θα χρησιμοποιήσω τα τρία λεπτά, και το ξέρετε.

Είπα πριν ότι η κ. Κωνσταντοπούλου πάντα κάνει προσωπικές επιθέσεις, και αυτό δείχνει το ήθος και τον χαρακτήρα της. Επέλεξε στην απάντησή της να αναφερθεί σε ένα περιστατικό πριν από δύο χρόνια, που όντως παραιτήθηκα από κοινωνική θέση, που δεν έχει καμία σχέση με αυτά που συζητάμε σήμερα.

Αυτή η προσωπική επίθεση είδω απειλής είναι αυτό που προσπαθεί η ίδια, δήθεν, να καταγγείλει. Αυτή συκοφαντεί τους πολιτικούς της αντιπάλους. Αυτή επιτίθεται προσωπικά. Αυτή προσπαθεί με αυτές τις απειλές να μας κάνει να μην της απαντάμε. Δεν θα φιμωθούμε.

Δεν είπα να μην μιλήσει η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας. Είπα ότι υπάρχει ένας Κανονισμός που δίνει μία ομιλία, δίνει μία παρέμβαση και δίνει δεύτερες παρεμβάσεις, και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος έχει τρεις ομιλίες, οι Βουλευτές της έχουν από μία ομιλία ο καθένας. Να τηρεί τον Κανονισμό, τίποτα περισσότερο. Και να σέβεται ότι η δημοκρατία έχει κανόνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενος ομιλητής, λοιπόν, ο κ. Σπυρίδων Κουλκουδινάς, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΟΥΛΚΟΥΔΙΝΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Υγείας, σε ό,τι αφορά στη ρητορική αλλά και στην αντιμετώπισή του από την Αντιπολίτευση, εκτρέπεται σε άλλες ατραπούς. Είναι σαφές πλέον ότι η απελπισία για τον χαμηλό δείκτη αποδοχής και εμπιστοσύνης των πολιτών απέναντι στην Αντιπολίτευση, όπως και η απουσία μιας συνεκτικής προγραμματικής πρότασης, οδηγούν σε μια ακραία ρητορική άνευ προηγουμένου στο Ελληνικό Κοινοβούλιο. Οδηγεί σε επίδειξη μένους με προσωπικά χαρακτηριστικά.

Η πολιτική ζωή, όμως, και η ίδια η χώρα, όσο και αν το επιδιώκουν ορισμένοι, δεν πρόκειται να διολισθήσει στο πεδίο της τοξικότητας και της σκανδαλογίας. Η ενσυναίσθηση, αλλά και η πολιτική ευθύνη, ήταν άγνωστες έννοιες για κόμματα, αλλά και πρόσωπα που άσκησαν διακυβέρνηση στον τόπο εδώ και δεκαετίες. Όμως, δεν είναι άγνωστες έννοιες για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας που αποδεικνύει εμπράκτως ότι αναλαμβάνει στο ακέραιο την πολιτική ευθύνη για αστοχίες, αλλά και πρακτικές που δεν συνάδουν σε καμία περίπτωση με τον δικό μας αξιακό κώδικα. Και δεν είναι άγνωστες έννοιες για τον Πρωθυπουργό της χώρας που έχει το θάρρος να αναγνωρίσει ευθύνες, αλλά ταυτόχρονα και να επιβεβαιώσει την αποφασιστικότητά του να εμποδίσει την αναπαραγωγή συμπεριφορών που προκαλούν τους πολίτες και το δημόσιο αίσθημα. Όσο και αν ανατρέπει κανείς στο παρελθόν, δύσκολα θα βρει ανάλογες συμπεριφορές, αλλά και πράξεις ανάληψης πολιτικής ευθύνης από άλλους πολιτικούς.

Από εκεί και πέρα, όπως είπα και στην αρχή της ομιλίας μου, η χώρα δεν θα μπει σε αυτό το τοξικό σπινάλ της σκανδαλογίας που κάποιοι θέλουν να τη βάλουν. Η έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας προχώρησε, με τη συνδρομή της ελληνικής πολιτείας και των εντεταλμένων οργάνων της. Θα υπάρξει έρευνα σε βάθος. Θα αποδοθούν ευθύνες όπου αναλογούν. Και κυρίως θα

αναζητηθούν τα χρήματα που κάποιοι παρανόμως πήραν, και αυτό είναι δεδομένο.

Σήμερα, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο Κοινοβούλιο έρχεται προς συζήτηση και ψήφιση ένα σημαντικό νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας για την προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ. Είναι ένα νομοσχέδιο που πρέπει να στηριχθεί από το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων, είναι ένα νομοσχέδιο που δεν χρήζει στείρας αντιπολίτευσης, από τη στιγμή μάλιστα που κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην επιτροπή υπήρξε θετική αποτίμηση από τους φορείς που συμμετείχαν.

Πιστεύει κανείς εδώ πέρα μέσα ότι η κατανάλωση αλκοόλ από νέους δεν είναι ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα της ελληνικής κοινωνίας; Υπάρχουν έρευνες που καταδεικνύουν ότι η Ελλάδα υπερβαίνει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στην κατανάλωση αλκοόλ από ανηλίκους. Το Υπουργείο Υγείας ανέλαβε πρωτοβουλίες και υλοποίησε εκδηλώσεις για την πρόληψη και την ενημέρωση των συνεπειών από την κατανάλωση αλκοολούχων ποτών.

Θεωρώ σημαντική κίνηση την αναμενόμενη ενεργοποίηση μιας νέας ψηφιακής ενημερωτικής σελίδας, προσβάσιμης μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου Υγείας, η οποία θα προσφέρει τεκμηριωμένη επιστημονική πληροφόρηση για την εξάρτηση από το αλκοόλ.

Σήμερα, όμως, έχουμε μια θεσμική παρέμβαση που είναι δεδομένο ότι θα συνδεθεί με ορατά και μετρήσιμα αποτελέσματα σ' ό,τι αφορά τον έλεγχο και σε ό,τι αφορά στην πρόσβαση των νέων σε αλκοόλ και καπνικά προϊόντα. Το περιεχόμενο, λοιπόν, αυτού του νομοσχεδίου, όπως σωστά επισήμανε και ο Υπουργός Υγείας στην επιτροπή, στέλνει ένα σαφές μήνυμα στην κοινωνία σε ό,τι αφορά στην αποτελεσματική προστασία της σωματικής και ψυχικής υγείας των ανηλίκων από τις σοβαρές επιπτώσεις της χρήσης και της κατανάλωσης προϊόντων καπνού και αλκοόλ.

Με τις διατάξεις του νομοσχεδίου γίνεται σαφές ότι απαγορεύεται η πώληση, η προσφορά και η διάθεση αλκοολούχων ποτών σε ανήλικους, καθώς και η είσοδος, η παραμονή ή η απασχόληση σε κέντρα διασκέδασης και μπαρ, στα οποία θα υπάρχει έλεγχος ταυτότητας, ο οποίος πιστοποιεί προφανώς την ηλικία. Στην ίδια ακριβώς κατεύθυνση κινείται και η διάταξη για την υποχρεωτική αναγγελία ιδιωτικών εκδηλώσεων οι οποίες πραγματοποιούνται σε κέντρα διασκέδασης και αμυγλή μπαρ, εφόσον σε αυτές συμμετέχουν ανήλικοι, μέσω ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

Όλα αυτά συνοδεύονται πλέον από αυστηρές ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Προβλέπονται συγκεκριμένες ποινικές κυρώσεις που μπορούν να φτάσουν ακόμα και σε ποινή φυλάκισης τριών ετών για περιπτώσεις πώλησης, προσφοράς και διάθεσης καπνού και αλκοόλ σε ανήλικο, καθώς και σε περιπτώσεις εισόδου, παραμονής και απασχόλησης ανήλικου σε μπαρ και κέντρα διασκέδασης.

Σε ό,τι αφορά στα καπνικά προϊόντα, είναι απόλυτη η καθολική απαγόρευση της πώλησης, της προσφοράς και της διάθεσής τους σε ανηλίκους, καθώς και η απαγόρευση πώλησης αυτών των προϊόντων μέσω αυτόματων πωλητών, κάτι το οποίο βλέπουμε συχνά, δυστυχώς, να συμβαίνει τελευταία.

Θα ήθελα να κλείσω την ομιλία μου με μια αναφορά στο άρθρο 50 του νομοσχεδίου. Και επιτρέψτε μου μια φόρτιση την οποία έχω για το συγκεκριμένο άρθρο, καθώς με το συγκεκριμένο άρθρο μεταβιβάζεται στην Ιερά Μητρόπολη Κίτρους Κατερίνης και Πλαταμώνος ακίνητο άνευ ανταλλάγματος με στόχο την ανασύσταση και επαναλειτουργία της Ιεράς Μονής Εισοδίων της Θεοτόκου Πέτρας Ολύμπου, μιας εμβληματικής μονής, ενός μνημείου με ιστορία αιώνων που είναι συνυφασμένη με την Πιερία, αλλά και με τον Ελληνισμό. Η μεταβίβαση στην Ιερά Μητρόπολη Κίτρους Κατερίνης και Πλαταμώνος γίνεται κατά κυριότητα, νομή και κατοχή.

Αισθάνομαι ειλικρινά την ανάγκη να ευχαριστήσω από Βήματος της Βουλής την ηγεσία του Υπουργείου Υγείας, και προσωπικά τον Υφυπουργό τον κ. Βαρτζόπουλο, ο οποίος έδειξε ιδιαίτερη ευαισθησία. Στις 22 Οκτωβρίου επισκέφθηκε την Κατερίνη. Πήγαμε, μαζί και με τους υπολοίπους συναδέλφους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, στην Ιερά Μονή και την είδαμε.

Δεσμεύτηκε ότι σύντομα θα βγει αυτό το ΦΕΚ, και όντως βγήκε.

Υπουργέ, ειλικρινά, το λέω και από το Βήμα της Βουλής, σας ευχαριστούμε. Αισθάνομαι, όμως, την ανάγκη να ευχαριστήσω και τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων που από την πρώτη στιγμή στήριξαν το καθολικό αίτημα της τοπικής κοινωνίας. Η σημερινή μέρα, λοιπόν, έχει θετικό αποτύπωμα απέναντι στον σεβασμό που οφείλουμε να επιδεικνύουμε απέναντι στην ορθόδοξη ιστορία και παράδοση.

Για μένα προσωπικά, αλλά και για ολόκληρη την Πιερία, αποτελεί ήθικη δικαίωση και συλλογική προσπάθεια που έγινε με πρωτεργάτη τον Μητροπολίτη μας Κίτρους, Κατερίνης και Πλαταμώνος κ. Γεώργιο, με τον οποίο αποδείξαμε ότι από κοινού η υπομονή, η αμοιβαία εμπιστοσύνη και η έντιμη συνεργασία μπορούν να λειτουργήσουν επ' ωφελείας κράτους, Εκκλησίας και κοινωνίας. Θέλω και από το Βήμα της Βουλής να ευχαριστήσω για την άριστη συνεργασία τον Λιμενάρχη μας κ. Γεώργιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πολιτική πρέπει να συνδέεται με ορατό αποτέλεσμα, να επιλαμβάνεται πραγματικών προβλημάτων και να δίνει λύσεις. Πολιτική σημαίνει γείωση με την πραγματικότητα. Το νομοσχέδιο αυτό αντιμετωπίζει ένα υπαρκτό και πραγματικό πρόβλημα και το αντιμετωπίζει μετωπικά, με αποφασιστικότητα. Είναι δεδομένη, λοιπόν, η στήριξη όλων μας σε αυτή την προσπάθεια και στο περιεχόμενο του νομοσχεδίου που έρχεται σήμερα προς ψήφιση στη Βουλή.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενη ομιλήτρια είναι η κ. Μαρία-Νεφέλη Χατζηιωαννίδου, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΜΑΡΙΑ - ΝΕΦΕΛΗ ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΙΔΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι δεν υπάρχει περιθώριο να ωραιοποιούμε την πραγματικότητα. Όπως όλοι, ζω, κυκλοφορώ και βλέπω τι γίνεται στα πάρκα, στις πλατείες, έξω από τα σχολεία και στα μπαρ. Η πραγματικότητα είναι σκληρή, αλλά πάνω από όλα είναι επικίνδυνη.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε δεν είναι ένα ακόμα τεχνικό κείμενο. Είναι μια καθαρή πολιτική δήλωση ότι τα παιδιά μας έχουν την υποχρέωση, αλλά κυρίως το δικαίωμα, να μεγαλώνουν σε ένα περιβάλλον με κανόνες, ότι η προστασία των ανηλίκων από τη βλαβερή χρήση αλκοόλ και καπνού -συμβατικού ή μη- δεν είναι απλώς επιταγή, αλλά είναι καθήκον.

Δεν θα μιλήσω για τα στατιστικά. Τα ακούσαμε ήδη πολλές φορές και σίγουρα δεν κάνουν κανέναν μας περήφανο. Θα σας μιλήσω για το τι είναι αυτό που με τρομάζει. Είναι τα παιδιά δώδεκα και δεκατριών ετών που θεωρούν μαγκιά να ατμίζουν, που πίνουν σε πάρτι, χωρίς κανείς να ελέγχει ποιος τους έδωσε το ποτό και τι είναι αυτό που πίνουν, που καταρρέουν έξω από τα κλαμπ, ζυμνούν μέσα σε νοσοκομεία, χωρίς να θυμούνται τίποτα. Όμως, αυτό που με τρομάζει περισσότερο είναι ότι υπάρχουν ενήλικοι που επιτρέπουν -έστω και μωδιασμένα, αν όχι αδιάφορα- τη χρήση αλκοόλ και καπνού σε αυτά τα ανήλικα παιδιά.

Το παρόν νομοσχέδιο επιχειρεί να σπάσει αυτό το πέπλο αδιαφορίας και το κάνει με τρόπο σαφή, ολιστικό και πολύ αυστηρό. Απαγορεύει ρητά την πώληση και διάθεση αλκοόλ και καπνού σε ανηλίκους που ίσχυε μέχρι σήμερα, αλλά το κάνει πλέον με αποφασιστικότητα. Υποχρεώνει τους πωλητές να επιβεβαιώνουν την ηλικία του καταναλωτή. Καθιερώνει αυστηρότερες κυρώσεις, είτε αυτές είναι διοικητικές, ποινικές ή οικονομικές, σε όσους παραβιάζουν τη νομοθεσία. Θεσπίζει το ψηφιακό μητρώο για να καταγράφεται επιτέλους ποιος πουλάει τι και σε ποιον και σε ποια περίπτωση. Δίνει τη δυνατότητα στην ΕΛ.ΑΣ. να πραγματοποιεί τυχαίους ελέγχους, όχι μόνο κατόπιν καταγγελίας. Κατοχυρώνει τον ρόλο του ΕΟΔΥ ως εποπτεύουσα αρχή στην αγορά αυτών των προϊόντων.

Δικαιολογημένα ασκείται κριτική ότι χρειάζεται περαιτέρω υποστήριξη ότι η σωματική και ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων χρειάζεται περισσότερες παρεμβάσεις για να διασφαλιστεί. Δεν θα διαφωνήσω σε αυτό. Όμως, κάθε βήμα που κάνουμε μπροστά, οφείλουμε να το αναγνωρίσουμε και να το αξιολογή-

σουμε, ενωμένοι, με γνώμονα πάντα το κοινό καλό.

Κάτι άλλο πολύ σημαντικό. Το να θέτεις όρια δεν είναι καταπίεση. Είναι προστασία, είναι αγάπη, είναι ευθύνη και κάθε γονιός το ξέρει αυτό από πρώτο χέρι. Στους εφήβους που νιώθουν άτρωτοι και που πειραματίζονται με τα όρια, η πολιτεία οφείλει να απαντήσει επικουρικά στο έργο των γονέων, με συνέπεια, θεσμικό έλεγχο και κοινωνική πρόληψη.

Θεωρώ κομβικό ότι πλέον η ευθύνη μεταφέρεται από τα μαγαζιά και τους ιδιοκτήτες -έτσι αορίστως- στο άτομο που διαθέτει το προϊόν στους ανηλίκους, στον πωλητή, στον εργαζόμενο, στο φυσικό πρόσωπο. Αυτό φέρει ευθύνη, αλλά και αλλαγή σε μια νοοτροπία μαζική και στη συμπεριφορά όλων μας.

Θα ήθελα να κάνω μια παρένθεση και να πω ένα μεγάλο μπράβο στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υγείας για το άρθρο 51. Διότι πρόσφατα, έπαιτα από την κατ' οίκον διάθεση φαρμάκων του ΕΟΠΥΥ, προχωράει τώρα και για τη διάθεση φαρμάκων και στα φαρμακεία. Για όσους έχουμε ανθρώπους που χρησιμοποιούν τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ, γνωρίζουμε πόσο καθοριστικό είναι αυτό το άρθρο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ**)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εφηβεία είναι μια περίοδος ευαλωτότητας, διαμόρφωσης ταυτότητας και πειραματισμού. Αν δεν προσφέρουμε στα παιδιά μας στήριξη, ασφάλεια και όρια, τότε τα οδηγούμε σε αδιέξοδο και συνήθως σε δάκρυα που έρχονται μετά από το «δεν ήξερα», «δεν πρόσεξα», «ήταν μόνο ένα ποτό». Δεν αρκεί να λέμε «μην καπνίζεις» ή «μην πίνεις». Πρέπει να εξασφαλίσουμε ότι δεν μπορείς να τα αγοράσεις, ότι δεν υπάρχει κάποιος που θα σου τα πουλήσει και ότι αν προσπαθήσεις να κάνεις κάτι παράνομο, θα βρεις την πολιτεία παρούσα.

Με αυτό το νομοσχέδιο λέμε καθαρά ότι δεν θα αφήσουμε άλλη μια γενιά να παλέψει μόνη της με αυτές τις εξαρτήσεις. Δεν θα μείνουμε θεατές. Θα βάλουμε κανόνες, θα εφαρμόσουμε ελέγχους και πάνω από όλα, θα υπερασπιστούμε το θεμελιώδες δικαίωμα κάθε παιδιού να μεγαλώσει με ασφάλεια, αξιοπρέπεια και υγεία.

Ως μητέρα, ως πολιτικός και ως άνθρωπος της γενιάς μου, στηρίζω με θερμή αυτό το νομοσχέδιο. Διότι, έχει να κάνει με παιδιά, έχει να κάνει με τα παιδιά μου, με τα παιδιά όλων μας και κυρίως με τη νέα γενιά.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Εμείς ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε, και για τη συνέπεια του χρόνου.

Τον λόγο τώρα έχει από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Βλαχάκος.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΛΑΧΑΚΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητάμε ένα πραγματικά πολύ σημαντικό νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας, το οποίο αφορά την προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ, ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα, ψηφιακό μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων και άλλες διατάξεις.

Πρόκειται για ένα σχέδιο νόμου με ιδιαίτερη σημασία για τη δημόσια υγεία και το κοινωνικό μας μέλλον, καθώς τίθεται ως πρωταρχικός στόχος η προστασία των παιδιών και των εφήβων από τους κινδύνους της πρόσβασης σε προϊόντα καπνού, αλκοόλ και άλλων ουσιών.

Ως γιατρός έχω βιώσει από πρώτο χέρι τις συνέπειες της πρώιμης έκθεσης σε καπνό και αλκοόλ. Έχω αντιμετωπίσει νέους ανθρώπους με πνευμονικές βλάβες, καρδιακά προβλήματα και ψυχικές διαταραχές που σχετίζονται με τις εξαρτησιογόνες ουσίες. Αυτές, όμως, οι ιστορίες δεν αφορούν μόνο τον ιατρικό τομέα. Αφορούν τις κοινωνίες μας, τη δυναμική των σχολείων, των οικογενειών μας και των κοινοτήτων μας. Η απόφαση της πολιτείας να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα με σοβαρότητα και συνολικό σχεδιασμό είναι ευπρόσδεκτη.

Το νομοσχέδιο εισάγει μια σειρά παρεμβάσεων που έχουν ως κεντρική επιδίωξη τη λήψη προστατευτικών μέτρων, χωρίς όμως να παραβλέπεται η ανάγκη για πρόληψη και εκπαίδευση. Η αυστηροποίηση του πλαισίου διάθεσης αποτελεί θεμελιώδη μεταρ-

ρύθμιση. Από εδώ και στο εξής, η πώληση καπνού και αλκοολούχων προϊόντων σε ανηλίκους απαγορεύεται οριστικά. Συνοδεύεται από αυστηρούς ελέγχους ηλικίας, είτε σε φυσικά καταστήματα είτε σε ηλεκτρονικές αγορές και εφαρμόζεται αποκλειστικά και ανά αίτημα, είτε με τη φυσική ταυτότητα είτε με ψηφιακή επιβεβαίωση.

Η απαγόρευση αυτή επεκτείνεται και σε περιβάλλοντα όπου η εφηβική έκθεση σε προϊόντα ουσιών είναι έντονη. Απαγορεύεται η είσοδος, η παραμονή και η εργασία ανηλίκων σε χώρους διασκέδασης και αμυγή μπαρ. Η επιλογή αυτής της διάστασης του νομοσχεδίου ανταποκρίνεται σε μια εθνική στρατηγική πρόληψης που σέβεται τις ανθρώπινες ισορροπίες και τις κοινωνικές ανάγκες.

Παράλληλα, εισάγεται ένα σύγχρονο ψηφιακό μητρώο ελέγχου, το οποίο λειτουργεί ως εργαλείο λογοδοσίας και διαφάνειας. Καταγράφει ηλεκτρονικά τη διακίνηση και διάθεση προϊόντων, απαντώντας σε μια συνολική πολιτική που απαιτεί στοιχεία, δεδομένα και δυνατότητα άμεσης παρέμβασης. Με τη σύσταση ειδικού τμήματος στον ΕΟΔΥ ενισχύονται οι ελεγκτικοί φορείς, με ταυτόχρονη αύξηση της αποτελεσματικότητας και της οργανωτικής επάρκειας.

Η εφαρμογή των ρυθμίσεων στηρίζεται σε ένα δίκτυο συντονισμένων δράσεων, όπως οι υγειονομικές υπηρεσίες, αστυνομία, λιμενικές αρχές και δημοτικές διοικήσεις που αναλαμβάνουν κοινή ευθύνη για την τήρηση των διατάξεων στο συγκεκριμένο πεδίο. Η διαβούλευση που προηγήθηκε ανέδειξε ότι υπάρχει θετική πρόθεση όλων των εμπλεκόμενων πλευρών για στενή συνεργασία, προς όφελος της κοινωνίας.

Οι κυρώσεις που προβλέπονται για παραβάσεις τόσο ποινικές, με δυνατότητα φυλάκισης έως και τρία χρόνια, όσο και διοικητικές, με κλιμακούμενα πρόστιμα, θέτουν έτσι σαφές πλαίσιο μηδενικής ανοχής. Επιβεβαιώνεται το μήνυμα ότι η πολιτεία δεν κάνει περικοπές στις επιπτώσεις για όσους θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία των παιδιών μας.

Την ίδια στιγμή, στο πλαίσιο αυτής της νομικής αυστηρότητας, ενισχύεται και η πρόληψη. Με συνεργασίες ανάμεσα στον ΕΟΔΥ, τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων, τις σχολικές και οικογενειακές κοινότητες υλοποιούνται εκπαιδευτικές δράσεις για μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς. Οι ενημερωτικές καμπάνιες και η ενεργή συμμετοχή των νέων αποτελούν ουσιαστικά εργαλεία πρόληψης, διότι, γνωρίζοντας τον κίνδυνο, αυτό αποφεύγεται.

Στον Πειραιά και στα νησιά όπου εκπροσωπώ κι έχω την τιμή να εκλέγουμε, όπου τα λιμάνια συγκεντρώνουν τουρίστες, νυχτερινή ζωή και έντονη εμπορική δραστηριότητα, η ανάγκη αυτή ήταν πολλαπλά επίκαιρη. Το νομοθέτημα εφοδιάζει την τοπική κοινωνία με εργαλεία ελέγχου και συντονισμού, καθώς και με υποδομές παιδείας και ενημέρωσης, όχι απλά ως θεωρητικά μέτρα, αλλά ως καθημερινά εφαρμόσιμα βήματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο συνδυάζει την αυστηρότητα της νομοθεσίας με τον δυναμισμό της πρόληψης. Δεν είναι μία ακόμα λεπτομερής ρύθμιση. Είναι μια πολιτική επιλογή η οποία σέβεται, προστατεύει και καλλιεργεί τις επιστημονικές αξίες και την κοινωνική ευθύνη. Είναι επιλογή που προωθεί ένα περιβάλλον ασφαλές και ανθρώπινο για τα παιδιά μας.

Με αίσθημα ευθύνης και πεποίθησης, σας καλώ όλους να υπερψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, να δώσουμε προοπτική και προστασία στη νεολαία μας και να διακινήσουμε μέσα από τη δημόσια πολιτική, την ελευθερία με ευθύνη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής ο κ. Μπιλάκης.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα καλείται η Ολομέλεια του Κοινοβουλίου να νομοθετήσει επί ενός κρίσιμου ζητήματος που άπτεται της ίδιας της προστασίας της νεότητας, της δημόσιας υγείας και άρα του κοινωνικού μας μέλλοντος. Δεν μπο-

ρούμε παρά να σταθούμε θετικά απέναντι σε κάθε πρωτοβουλία που προτάσσει την πρόληψη, την ενημέρωση, τον κοινωνικό έλεγχο και τη θωράκιση της υγείας των παιδιών μας. Δεν μπορούμε, όμως, να αρκεστούμε σε αποσπασματικές ρυθμίσεις που δεν συνοδεύονται από ένα σχέδιο συνολικής πολιτικής δημόσιας υγείας, με συνέχεια, με συνέπεια με στελέχωση και επαρκή χρηματοδότηση. Για εμάς η δημόσια υγεία δεν είναι απλώς διακηρύξεις ή απαγορεύσεις. Είναι δομές, λειτουργικά συστήματα, ενεργή παρουσία του κράτους και κοινωνική φροντίδα στην πράξη και κυρίως είναι η ισότητα, ισότητα πρόσβασης, ισότητα φροντίδας, ισότητα προστασίας.

Η προστασία των ανηλίκων από τον καπνό, το αλκοόλ και -επιτρέψτε μου να προσθέσω- τον τζόγο, την υπερέκθεση σε οθόνες και γενικά τις εξαρτήσεις, οφείλει να ξεκινά από την οικογένεια, να ενισχύεται στο σχολείο και να στηρίζεται από το σύστημα υγείας, να περιβάλλεται από μία κοινωνία που δεν αδιαφορεί, αλλά προλαμβάνει. Σε αυτή την κατεύθυνση οφείλουμε να είμαστε αυστηροί στη ρύθμιση, σταθεροί στις αρχές και ανθρωπinoι στην προσέγγιση.

Το ΠΑΣΟΚ - Κίνηση Αλλαγής με συνέπεια και προτάσεις διεκδικεί μια πολιτεία που στέκεται δίπλα στον πολίτη με πράξεις και κυρίως στέκεται δίπλα στα παιδιά, διότι αυτά είναι η αυριανή Ελλάδα και εμείς οφείλουμε να τα προστατεύσουμε σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σχέδιο νόμου περιλαμβάνει ορισμένες ρυθμίσεις που βρίσκονται στη σωστή κατεύθυνση. Ωστόσο, παραμένει αποσπασματικό, χωρίς συγκροτημένη εθνική στρατηγική πρόληψης, χωρίς πρόνοιες για την ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών, χωρίς μέριμνα για την εμπλοκή της σχολικής κοινότητας.

Δεν μπορούμε, επίσης, να παραβλέψουμε διατάξεις του νομοσχεδίου που εγείρουν ζητήματα διαφάνειας και δημοσιονομικής τάξης. Την ίδια στιγμή, δεν υπάρχει καμία ουσιαστική πρωτοβουλία εξορθολογισμού του μηχανισμού του clawback, ο οποίος παραμένει τιμωρητικός για τους παρόχους υγείας.

Αν πραγματικά θέλουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να θωρακίσουμε την προστασία των ανηλίκων από τη διαφημιστική προώθηση και τη διάθεση εθιστικών προϊόντων, όπως το αλκοόλ και τα καπνικά προϊόντα, αλλά και την υπερέκθεση στο διαδίκτυο, τις μπλε οθόνες και στον ηλεκτρονικό τζόγο, οφείλουμε να αξιοποιήσουμε τα σύγχρονα εργαλεία της τεχνολογίας.

Η πρότασή μας για ψηφιακή επαλήθευση ηλικίας, είτε μέσω του gov.gr.wallet είτε μέσω ειδικής εφαρμογής kids.wallet, αποτελεί μια ρεαλιστική και άμεσα εφαρμόσιμη λύση. Η τεχνολογία υπάρχει, μένει η πολιτική βούληση, να την αξιοποιήσουμε ουσιαστικά και όχι προσημασιακά.

Επισημαίνουμε ακόμη το ψηφιακό μητρώο. Από μόνο του δεν αποτελεί πανάκεια, αν δεν συνδυαστεί παράλληλα με ουσιαστική στελέχωση των ελεγκτικών μηχανισμών, με εκπαίδευση, αλλά και με συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση και τις σχολικές δομές.

Η πρόληψη δεν είναι μόνο απαγόρευση, είναι και σχέση εμπιστοσύνης με τον νέο άνθρωπο. Αν, λοιπόν, θέλουμε να προστατέψουμε τα παιδιά μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας τους δώσουμε κάτι παραπάνω από απαγορεύσεις. Ας τους δώσουμε προοπτική, ας τους δώσουμε εμπιστοσύνη, ας τους δώσουμε στήριξη και θεσμούς που να λειτουργούν.

Βεβαίως, κυρίες Υπουργέ, οι όποιες προτεινόμενες ρυθμίσεις θα κριθούν στο πεδίο, εκεί όπου τα ελλείμματα των πολιτικών γίνονται καθημερινά αγωνία για τους πολίτες. Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να αναφερθώ ενδεικτικά στην Κέρκυρα, στον τόπο μου που καθημερινά βιώνω τα προβλήματα της κοινωνίας. Ένα σημαντικό τουριστικό αποτύπωμα, αλλά με δραματικές ελλείψεις σε κρίσιμους τομείς δημόσιας υγείας, ειδικά στην ψυχική υγεία.

Θα αναφέρω ενδεικτικά μόνο τα εξής: Το Γενικό Νοσοκομείο της Κέρκυρας στερείται ψυχιατρικού τομέα πλήρους ανάπτυξης, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να καλύψει τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας, αλλά και του πληθυσμού που πολλαπλασιάζεται κατά την τουριστική περίοδο. Η μονάδα ψυχικής υγείας, αν και απολύτως αναγκαία, εντούτοις υπολειπόμενη με σοβαρές ελλείψεις καθώς 87 οργανικές θέσεις προσωπικού παραμένουν κενές, αριθμός που από μόνος του προκαλεί ανησυχία και προβληματι-

σμό. Η παιδοψυχιατρική φροντίδα είναι υποστελεχωμένη και ανύπαρκτη σε κρίσιμες περιόδους. Ενώ δομές κοινωνικής επανένταξης και υποστήριξης οικογενειακών, ουσιαστικά απουσιάζουν.

Πώς μπορεί, λοιπόν, να εφαρμοστεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην πράξη η προστασία των ανηλίκων από εξαρτησιογόνες ουσίες, αλλά και τον εθισμό στο internet, στα μέσα δικτύωσης, στα διαδικτυακά παιχνίδια, στον ηλεκτρονικό τζόγο, όταν η ίδια η πολιτεία δεν εξασφαλίζει καν την ύπαρξη ψυχολόγων, την ύπαρξη ψυχιάτρων, κοινωνικών λειτουργών και οργανωμένων δομών υποστήριξης;

Ειδικότερα, ο εθισμός στα διαδικτυακά παιχνίδια και τον ηλεκτρονικό τζόγο είναι μία σιωπηλή μάστιγα που αγγίζει ολοένα και περισσότερους νέους ανθρώπους, υπονομεύοντας την ψυχική τους ανεκτικότητα, τις κοινωνικές τους σχέσεις, ακόμη και τη σχολική τους επίδοση. Ενίοτε οδηγούν, δυστυχώς, σε σοβαρά προβλήματα ψυχικής υγείας αντικοινωνικής ή βίαιης συμπεριφοράς ή ακόμη και σε αυτοκτονίες και δυστυχώς, δεν υπάρχει καμία σχετική μέριμνα στο παρόν σχέδιο νόμου.

Σε αυτό το πλαίσιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, θα μπορούσαμε να δούμε ένα καινοτόμο και ρεαλιστικό μέτρο, το υγειονομικό ισοδύναμο -κατά το πρότυπο, κύριε Υφυπουργέ, του μεταφορικού ισοδυναμίου-, με στόχο την άρση των ανισοτήτων στην υγειονομική φροντίδα των νησιών μας και των απομακρυσμένων περιοχών. Η πρόταση αυτή απαντά σε διαχρονικά προβλήματα, όπως η ελλιπής προσβασιμότητα, η γεωγραφική ασυνέχεια, η εποχική επιβάρυνση λόγω τουρισμού και σοβαρές ελλείψεις στη στελέχωση των υποδομών.

Προτείνουμε στοχευμένα μέτρα-κίνητρα για την εγκατάσταση ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, ενίσχυση των δομών υγείας, ισότιμο εξοπλισμό των νησιωτικών νοσοκομείων, καθολική χρήση τηλεϊατρικής στα μικρά νησιά, τακτικές αποστολές για προληπτικούς ελέγχους με κινητές οι πρώτες μονάδες, συμμετοχή ειδικευόμενων γιατρών με αντάλλαγμα, κύριε Υπουργέ, να επιταχυνθεί η διαδικασία ειδίκευσής τους. Οι κάτοικοι των νησιωτικών και απομονωμένων περιοχών της χώρας μας αξίζουν ένα κράτος που στέκεται δίπλα τους με φροντίδα, με αξιοπρέπεια και συνέπεια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναγνωρίζουμε τις θετικές προβλέψεις του νομοσχεδίου, αλλά επιμένουμε ότι η πρόληψη δεν μπορεί να εξαντλείται στις απαγορεύσεις και στους ελέγχους. Χρειάζεται στρατηγική, χρειάζεται συνέργεια και πάνω από όλα επένδυση σε δομές και ανθρώπους. Και θα πρέπει τα μέτρα που θα λάβουμε να αφορούν και την αντιμετώπιση του εθισμού στο διαδίκτυο, στον τζόγο και, εν γένει, στις εξαρτήσεις. Δεν μπορείς να προστατεύεις τον νέο άνθρωπο, αν δεν φροντίσεις πρώτα να τον ακούσεις, να τον καταλάβεις και να τον στηρίξεις.

Αυτό ακριβώς υπηρετεί και η πρόταση για το οικονομικό ισοδύναμο, γιατί για εμάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για το ΠΑΣΟΚ - Κίνηση Αλλαγής, η παροχή σε όλους τους πολίτες της χώρας επαρκών και αποτελεσματικών δημοσίων υπηρεσιών υγείας, δεν είναι προνόμιο ή πολυτέλεια, είναι ένα αναφαίρετο δικαίωμα.

Σας ευχαριστώ πολύ, κυρίες Πρόεδρε, και για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε. Τον λόγο τώρα έχει η ανεξάρτητη Βουλευτής κ. Αθηνά Λινού.

ΑΘΗΝΑ ΛΙΝΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ, κυρίες Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, μιλάμε σήμερα για ένα νομοσχέδιο που ονομάζεται «Προστασία ανηλίκων από πώληση προσφορά και διάθεση καπνού και αλκοόλ». Ουσιαστικά ελπίζει αυτό το νομοσχέδιο να προστατεύσει τους ανήλικους από την κατανάλωση των δύο προϊόντων καπνού και αλκοόλ. Ο νόμος έχει κριθεί από τα περισσότερα μέλη της Αντιπολίτευσης σαν ένας νόμος τιμωρητικός, που τιμωρεί τους πολίτες και αυτούς που διαθέτουν τα προϊόντα χωρίς να υπάρχει βεβαίως καμία πρόβλεψη για προστασία από τη βιομηχανία παραγωγής και προώθησης αυτών των προϊόντων.

Και διερωτάται κανείς, γιατί ανησυχούμε για αυτά τα δύο προϊόντα. Η ίδια η βιομηχανία καπνού έχει πει σε παλαιότερες περιόδους, τα τριακόσια προηγούμενα χρόνια -τώρα είναι τετρακόσια αυτά τα χρόνια- ότι βοηθάει τον άνθρωπο να ηρεμεί, να αισθάνεται καλά. Και βέβαια και για το αλκοόλ μπορεί να ακουστούν πολλά για χλιετηρίδες.

Ανησυχούμε, κύριοι συνάδελφοι. Και ανησυχούμε ιδιαίτερα οι γιατροί και αυτοί που ασχολούμαστε με πρόληψη, πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, κοινωνική ιατρική, γιατί κάθε χρόνο προκύπτουν λόγω του αλκοόλ και λόγω του καπνού παγκόσμια δέκα εκατομμύρια θάνατοι και επαναλαμβάνονται κάθε χρόνο. Ο πόνος δε -οι θάνατοι είναι βασανιστικοί στους περισσότερους ασθενείς- και των ιδίων και των οικογενειών τους είναι τεράστιος, όπως τεράστια είναι και τα κόστη στην υγεία.

Αντιμετωπίζουμε, κύριοι συνάδελφοι, έναν συνεχή πόλεμο και κανέναν πόλεμο ή και συνδυασμός πολέμων δεν κόστισε ποτέ τέτοιους αριθμούς στην ανθρωπότητα, ούτε ελπίζω ούτε θα υπάρξει πόλεμος που να κοστίζει τόσο πολύ στους ανθρώπους.

Τι σημαίνει αυτό; Αν συνεχίσουμε -και δυστυχώς για το *lifespan*, για την περίοδο που θα ζούμε εμείς θα συνεχίσουμε- αυτός ο πόλεμος θα κοστίζει πεντακόσια εκατομμύρια θανάτους, μισό δισεκατομμύριο στα επόμενα δέκα χρόνια. Αυτοί είναι οι αριθμοί.

Ποιος επιτίθεται σ' αυτόν τον πόλεμο; Ουσιαστικά επιτίθεται η βιομηχανία με όργανα τους πωλητές της και με όπλο την προώθηση, τη διαφήμιση γκριζά ή έμμεση σήμερα στις περισσότερες δυτικές χώρες, τις χορηγίες, τις εκπώσεις στις τιμές των προϊόντων, την ελκυστική συσκευασία, η οποία εκτείνεται και παρουσιάζεται πιο πολύ στα σημεία πώλησης και στις βιτρίνες, που επιτρέπουμε να χρησιμοποιούνται.

Ποιος αμύνεται ή ποιος πρέπει να αμυνθεί και με τι όπλα; Προφανώς πρέπει να αμυνθεί η κοινωνία, οι πολίτες και τα παιδιά μας, με πρόληψη, με προαγωγή υγείας, με εκπαίδευση και βεβαίως και με νομοθεσία. Με τη χρηματοδότηση παλεύουν αυτοί που προωθούν τα προϊόντα; Δεν υπάρχουν στοιχεία για τη χώρα μας, αλλά αυτό που είναι γνωστό είναι ότι στην Αμερική και μόνο ξοδεύονται κάθε χρόνο και ξοδεύτηκαν τα τελευταία τρία, τέσσερα χρόνια τουλάχιστον 8,5 δισεκατομμύρια. Στην Ελλάδα ο ειδικός φόρος που πληρώνεται για τα δύο προϊόντα είναι 2,3 δισεκατομμύρια περίπου. Στον προϋπολογισμό μας του 2025 είναι 2,6 ή 2,7 δισεκατομμύρια.

Τι προβλέπεται για πρόληψη γενικώς, για κάθε μορφή πρόληψης στον προϋπολογισμό του 2025; Προβλέπονται 546 εκατομμύρια. Αν θεωρήσει κανείς ότι τουλάχιστον τα μισά απ' αυτά προέρχονται από το Ταμείο Ανάκαμψης, διαθέτουμε για πρόληψη κάθε μορφής νόσου περίπου 250 με 270 εκατομμύρια τον χρόνο. Και είναι πολλά αυτά. Στην πραγματικότητα είναι λιγότερα. Τι θα έπρεπε να ξοδεύουμε; Αν υπολογίσουμε τι ξοδεύει για διάθεση, για προβολή η αμερικανική βιομηχανία μόνο για καπνό και αλκοόλ είναι 25 ευρώ ή δολάρια -περίπου ίδια είναι η τιμή- για κάθε άτομο, για κάθε πολίτη. Αυτό στη χώρα μας θα συνένιπτε με 270 εκατομμύρια μόνο για να αντιπαλέψουμε τα χρήματα που ξοδεύει η βιομηχανία για τη διαφήμιση ή για την προώθηση καπνού και αλκοόλ.

Αν παίρναμε το 10% του ειδικού φόρου κατανάλωσης καπνού και αλκοόλ, θα πετυχαίναμε αυτά τα 270 εκατομμύρια. Δεν σας λέω να ξοδέψουμε αυτό το ποσό μόνο για την απαλλαγή ή για την προφύλαξη των παιδιών μας από καπνό και αλκοόλ. Ας ξοδέψουμε το 1%. Τι είναι το 1%; Το 1% μόνο του ειδικού φόρου είναι 27 εκατομμύρια. Τι θα έκανα αν είχα τη δυνατότητα και αν είχα στα χέρια μου και την ελευθερία να χρησιμοποιήσω αυτά τα 27 εκατομμύρια; Θα προγραμματίζα για κάθε παιδί στη χώρα μας που πηγαίνει στο σχολείο για επαναλαμβανόμενα χρόνια δέκα ώρες εκπαίδευσης. Είναι μετρημένο αυτό από άλλο πρόγραμμα. Και θα μπορούσα με αυτό να διδάσκω τα παιδιά με ειδικούς, με εκπαιδευμένους σε προαγωγή υγείας με θεατρολόγους για κάθε χρόνο, για δεκατέσσερα χρόνια της ζωής τους. Δηλαδή, θα προσέφερα 140 ώρες εκπαίδευσης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Αν αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα σαν πόλεμο, τι θα μελετούσαμε; Θα μελετήσουμε τι δυνατότητες έχει ο εχθρός σε κάθε

μάχη. Έχει χρήματα, έχει υποδομή και έχει ειδικούς στην τακτική του πολέμου. Ξέρει να ελίσσεται, να αλλάζει τρόπους, να προωθεί τα προϊόντα του εκεί που πρέπει, για να χτυπήσει τους πιο ευάλωτους, τα παιδιά. Τις ίδιες δυνατότητες πρέπει να αποκτήσει το Υπουργείο, αν πραγματικά θέλει να διασφαλίσει την υγεία των παιδιών.

Αν βλέπαμε, κύριοι συνάδελφοι, σε έναν χώρο που χρησιμοποιούν τα παιδιά κάποιον να οπλοφορεί και να χρησιμοποιεί το όπλο του, τι θα κάναμε; Θα κάναμε ό,τι μπορούσαμε για να τον σταματήσουμε. Τα πάντα θα έπρεπε να κάνουμε και αν βλέπαμε κάποιον να προσφέρει αλκοόλ ή τσιγάρο στα παιδιά. Δεν θα ορίζουμε μόνο πρόστιμα και ποινές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε.

ΑΘΗΝΑ ΛΙΝΟΥ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Αν βλέπαμε κάποιον να το κάνει -για να μην πω να το κάνει και με ναρκωτικά- θα μπορούσαμε και οφείλουμε να κάνουμε τα πάντα για να τον εμποδίσουμε αμέσως και όχι μόνο να υποσχόμαστε καμπάνιες που θα καλύψουν μερικά μόνο παιδιά και θα τα καλύψουν στο μέλλον.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Αθηνά Λινού καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Χρηστίδης και ακολουθεί ο κ. Κόνσολας.

Ορίστε, κύριε Χρηστίδη, έχετε τον λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το νομοσχέδιο το οποίο συζητάμε σήμερα είναι ένα από τα νομοσχέδια τα οποία ειλικρινά συγκεντρώνουν από όλους τους ομιλητές πολύ μεγάλο ενδιαφέρον στο περιεχόμενό τους, γιατί απασχολεί όχι μόνο το σήμερα, αλλά κυρίως το αύριο της πατρίδας μας. Και ειδικά όλοι εμείς που είμαστε γονείς μας ή συναναστρεφόμαστε καθημερινά με παιδιά αντιλαμβανόμαστε ποια είναι η έννοια των εξαρτήσεων, ποια είναι η έννοια όλων αυτών των ζητημάτων που έχουν να κάνουν είτε με τον τζόγο είτε με το αλκοόλ είτε με τα καπνικά προϊόντα.

Ήταν Νοέμβριος του 2024, όταν η Κυβέρνηση έφερε άμεσα ένα νομοσχέδιο μετά από εκείνα τα περιστατικά μέθης και νοσηλείας νέων σε κέντρα διασκέδασης. Όλους εκείνους τους μήνες ακούγαμε τις τοποθετήσεις της ηγεσίας του Υπουργείου Υγείας και είδαμε άπειρες διυπουργικές συσκέψεις, διαβάζαμε διαρροές από το Υπουργείο Υγείας για σκληρές ρυθμίσεις για τον καπνό και το αλκοόλ. Και έχουμε φτάσει αρχές Ιουλίου, για να δούμε τελικά ένα νομοσχέδιο το οποίο, όπως πολύ ορθά είπε και η ειδική εισηγήτρια μας, η κ. Θρασκιά, είναι φοβικό. Θα μπορούσε να μπει πολύ πιο βαθιά στην ουσία του ζητήματος.

Τι κάνετε με το νομοσχέδιο αυτό; Πρώτον, απαγορεύετε τα ήδη απαγορευμένα. Υπάρχει κάποιος ο οποίος δεν ξέρει ότι είναι απαγορευμένο το αλκοόλ και τα καπνικά προϊόντα για κάτω των δεκαοκτώ ετών ή ότι υπάρχουν πολύ αυστηροί περιορισμοί; Δεύτερον, τι κάνετε; Μετατρέπετε τον αστυνόμο σε ψυχολόγο. Αυτές είναι οι μεγάλες μεταρρυθμίσεις τις οποίες φέρνετε. Αυτά τα οποία η δικιά σας Κυβέρνηση σκέφτεται και νομοθετεί είναι αυτά. Γιατί όλη η υπόλοιπη συζήτηση, η οποία αφορά τις απαγορεύσεις γέυσεων ή τους περιορισμούς που βλέπουμε, είναι πράγματα τα οποία αφορούν ευρωπαϊκή πρακτική.

Να είμαστε αντικειμενικοί και ειλικρινείς, κύριε Υπουργέ. Σε λίγα χρόνια οι απαγορεύσεις αυτές δεν θα αφορούν μόνο τους ανήλικους. Και το λέω αυτό προς εσάς, που είστε αρμόδιος Υπουργός για την ψυχική υγεία. Το λέω, όμως, και απευθυνόμενος στους υπόλοιπους συναδέλφους όλων των κομμάτων. Εδώ πρέπει να συζητήσουμε σοβαρά για το μέλλον, να δούμε τα δεδομένα τα οποία ανέφερε προηγουμένως και η συνάδελφος κ. Λινού κι έχουν αναφέρει και άλλοι οι οποίοι τοποθετήθηκαν. Και να είμαστε ακόμα πιο θαρραλέοι και για τους ενήλικους ακόμα, γιατί τα ζητήματα τα οποία σήμερα αφορούν τη δημόσια υγεία

είναι ζητήματα τα οποία δεν χωρούν ούτε αναβολή ούτε επικοινωνιακά περιτυλίγματα ούτε επικοινωνιακή διαχείριση. Δεν μιλάμε για ζητήματα τα οποία είναι πολιτικά, αλλά μιλάμε για ζητήματα τα οποία είναι βαθιά ανθρώπινα ζητήματα. Είναι ζητήματα τα οποία -επαναλαμβάνω για ακόμα μια φορά- έχουν να κάνουν με το μέλλον της πατρίδας μας και των Ελλήνων πολιτών.

Είναι μια εικόνα αυτή που συζητάμε σήμερα την οποία είμαι σίγουρος ότι όλοι μας την έχουμε δει πάρα πολλές φορές. Έχουμε δει δωδεκάχρονα, δεκατριάχρονα παιδιά να βγαίνουν από τα σχολεία και να έχουν στο στόμα τους ένα ηλεκτρονικό τσιγάρο το οποίο να είναι αρωματισμένο και να θεωρεί κάποιος από αυτούς ότι αυτό του δίνει το αίσθημα του ανήκειν, το αίσθημα της μόδας, έναν συγχρονισμό με την κοινωνία και με τις εξελίξεις, ότι αυτό είναι κάτι light, κάτι ακίνδυνο. Ακούμε παιδιά τα οποία στην ηλικία των δεκατεσσάρων και δεκαπέντε ετών μπαίνουν σε ημιλιπόθυμη κατάσταση στο νοσοκομείο παλεύοντας για τη ζωή τους μετά από υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ.

Ξέρετε ότι έχουν γίνει τέτοιου είδους πανευρωπαϊκές έρευνες που δείχνουν την εκρηκτική άνοδο την οποία έχουμε στα ηλεκτρονικά τσιγάρα, ειδικά την τελευταία οκταετία από περίπου 30% το 2019 σε 52% το 2024. Την ίδια αύξηση τη βλέπουμε και στα περιστατικά μέθης των ανηλίκων, όπου φτάνουμε μέχρι και το σημείο των διασωληνώσεων. Έχουμε σε Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών και στα Παιδιατρικά περίπου 200 περιστατικά μέθης, ειδικά εφήβων.

Αυτά, λοιπόν, είναι πράγματα τα οποία θα έπρεπε να συζητούνται με διαφορετικό τρόπο. Θα έπρεπε να ακούμε περισσότερο την κοινωνία των πολιτών, να μην έχουμε στο μυαλό μας το πώς θα αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα επιδερμικά και βάζοντάς τα με τους μικρούς, αλλά να στοχεύουμε σε έναν τρόπο ο οποίος θα αντιμετωπίσει το ζήτημα δομικά, θεσμικά, με κανόνες. Και, φυσικά, θα πρέπει να λαμβάνουμε υπ' όψιν αυτό το οποίο είπε η Ράνια Θρασκιά σήμερα από το Βήμα της Βουλής και επανέλαβε ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, τα ζητήματα που αφορούν την πρόληψη. Γιατί είστε τόσο τσακωμένοι με την πρόληψη; Δεν είναι όλα τα πράγματα καταστολή και δεν λειτουργεί η δικιά σας καταστολή.

Εδώ, λοιπόν, πρέπει να δούμε πώς μπαίνουμε σε αυτήν τη συζήτηση, η οποία έχει να κάνει με τη στρατηγική ενημέρωση στα σχολεία, με μία πραγματική καμπάνια ευαισθητοποίησης στα φροντιστήρια, στους χώρους άθλησης, στα social media. Πρέπει να δημιουργήσουμε μια εθνική γραμμή γνώσης και ψυχολογικής υποστήριξης όχι μόνο των παιδιών, αλλά και των γονέων οι οποίοι έχουν ανάγκη να μπουν σε αυτήν τη συζήτηση, και να αναλογιστούμε την ψυχосύνθεση των παιδιών στην κρίση που περνάμε σήμερα. Η ΕΛΣΤΑΤ λέει για το τεράστιο ποσοστό παιδικής φτώχειας που έχουμε σήμερα στην πατρίδα μας.

Έχουμε, λοιπόν, παιδιά τα οποία νιώθουν πιεσμένα, απομονωμένα, μόνα, αγχωμένα. Απέναντι σε αυτά τα παιδιά υπάρχει η εύκολη λύση. Είναι κάθε είδους εξάρτησης, κάθε είδους εθισμός. Απέναντι σε αυτό εμείς έχουμε και προτάσεις, προτάσεις που λένε ότι αντί να πληρώνουμε τα λεφτά μας στα πρόστιμα του ΟΠΕΚΕΠΕ θα μπορούσαμε να λαμβάνουμε μέτρα πρόληψης για τη δημόσια υγεία, να παίρνουμε διαρκείς και εντατικούς ελέγχους εκεί όπου πωλούνται τα προϊόντα και όχι να κάνουμε τους περιπτεράδες αστυνομικούς. Να κάνουμε πραγματικές καμπάνιες και όχι για τα μάτια του κόσμου και στους γονείς και τους εκπαιδευτικούς. Και φυσικά, να αντιληφθείτε ότι η συζήτηση η οποία αφορά την ψυχική υγεία των παιδιών είναι μία συζήτηση η οποία έχει πολύ μεγάλη βαρύτητα για την κοινωνική ειρήνη και ισορροπία. Αυτό το κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας και ειδικά της νέας γενιάς το οποίο σήμερα μένει στο περιθώριο μπαίνει σε ένα σκοτάδι από το οποίο πρέπει να το βγάλουμε.

Οι δικές σας πολιτικές είναι πολιτικές οι οποίες έχουν αποτύχει σε αυτό το επίπεδο και τις βλέπουμε να αποτυγχάνουν και στο κομμάτι της πρόληψης από τα ναρκωτικά. Εδώ υπάρχει μια παράταξη η οποία έχει ιστορία σε αυτόν τον χώρο της αντιμετώπισης των εξαρτήσεων, έχει πάρει πρωτοβουλίες, έχει κάνει τους εξαρτημένους ανθρώπους να βγαίνουν από το τούνελ με καλές πρακτικές που σήμερα εσείς κάνετε ότι δεν τις βλέπετε και δεν τις ακούτε. Η δικιά μας πρόταση είναι μία πρόταση η οποία θα ενισχύσει τέτοιου είδους πολιτικές πρόληψης μαζί με τις πολιτι-

κές της καταστολής. Είναι αυτή η πολιτική η οποία έχει συνηθίσει να βγάζει ανθρώπους από το σκοτάδι και όχι να τους βάζει πιο βαθιά σε φυλακές και περιοριστικά μέτρα.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Κόνσολας.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΝΣΟΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, υπάρχουν πολλά ζητήματα που μπορούμε να διαφωνήσουμε, να υπάρχουν αντεγκλήσεις, διαφορετικές απόψεις. Το βλέπουμε καθημερινά στα νομοσχέδια στις επιτροπές, στην Ολομέλεια. Υπάρχουν, όμως, και ζητήματα -και χάρηκα που ο κ. Χρηστίδης ξεκίνησε με αυτό και δεν είναι προσχηματική η στάση του- όπως αυτό το νομοσχέδιο όπου υπάρχει σύγκλιση απόψεων στο μεγαλύτερο εύρος των προβλέψεων.

Κύριε Υφυπουργέ, θέλω και εσάς και τον Υπουργό και τα στελέχη σας να σας συγχαρώ, γιατί αφουγκράζεστε την κοινωνία και φέρετε ένα νομοσχέδιο που αφορά στο μέλλον, αφορά στην κοινωνία. Και όσοι από εμάς ζούμε με τη νεολαία διαπιστώνουμε και emphaticά μάλιστα ότι αυτό είναι μια ανάγκη, που ενδεχομένως θα έπρεπε να έρθει και πιο νωρίς στην Εθνική Αντιπροσωπεία.

Η αλήθεια είναι ότι κάποιοι δυσκολεύονται να βρουν τον δρόμο της σύγκλισης και της συναίνεσης. Ίσως θα πρέπει να μελετήσουν τα πρακτικά της τελευταίας συνεδρίασης της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων γι' αυτό το νομοσχέδιο και ιδιαίτερα στη συνεδρίαση με τους φορείς. Εκεί διαπιστώσαμε ότι σύσσωμοι οι φορείς παρότρυναν τα κόμματα να υπερψηφίσουν το νομοσχέδιο. Γιατί; Γιατί τα επιχειρήματα που κατατέθηκαν -ακούσαμε και την κ. Λινού πριν- μέσα από τους δείκτες, τα μετρήσιμα στοιχεία που διαμορφώνουν τις πολιτικές, είναι αδιάψευστα.

Νομίζω ότι σε αυτήν την κατεύθυνση των φορέων, των επιστημόνων που έχουν κληθεί και υπερθεμάτισαν και εξέφρασαν θετική άποψη για το περιεχόμενο του νομοσχεδίου πρέπει να σταθούμε όλοι εμείς.

Όταν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατατέθηκαν στοιχεία που τεκμηριώνουν τα καλύτερα ποσοστά της χώρας μας σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο σε ό,τι αφορά στην κατανάλωση αλκοόλ και καπνού από ανηλίκους, πράγματι διαπιστώνουμε ότι χρειάζεται τάχιστα ένα θεσμικό πλαίσιο που να ρυθμίζει αυτές τις εκκρεμότητες. Και επί του πεδίου, αν δούμε ότι υπάρχουν εκκρεμότητες ή αβελτηρίες, θα το βελτιώσουμε. Χρειάζεται ένα νέο θεσμικό πλαίσιο που θα περιορίζει και θα εμποδίζει έκθεση των ανηλίκων σε καπνό και αλκοόλ, ενώ ταυτόχρονα θα ασκείται και ένας αυστηρός έλεγχος συμμόρφωσης.

Ήταν σωστή η παρατήρηση που αποτυπώθηκε από κάποιους συναδέλφους ότι το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει μέτρα για την πρόσβαση των νέων στην κάνναβη. Και χαίρομαι που ο κύριος Υπουργός και εσείς, κύριε Υφυπουργέ, διευκρινίσατε και ταυτόχρονα δεσμευτήκατε ότι θα ακολουθήσουν οι συγκεκριμένες διατάξεις σε νέο νομοσχέδιο, αφού τα προϊόντα κάνναβης πρέπει να ρυθμίζονται με τον νόμο περί ναρκωτικών και όχι από τον γενικό νόμο. Φαίνεται ότι στην πράξη αυτό είναι ανάγκη και πρέπει τάχιστα να φέρετε αυτές τις διατάξεις.

Με το περιεχόμενο του νομοσχεδίου που έρχεται σήμερα προς συζήτηση και ψήφιση στην Εθνική Αντιπροσωπεία καθιερώνεται ένα ξεκάθαρο και κυρίως αυστηρότερο πλαίσιο για την προστασία των ανηλίκων από την πρόσβαση στο αλκοόλ και τα καπνικά προϊόντα.

Επιτρέψτε μου να αναφέρω μερικά σημεία, αν και ο κ. Γιόγιακας, γιατρός ων και εισηγητής του νομοσχεδίου, με απόλυτη ακρίβεια ανέφερε στην τοποθέτησή του αυτές τις παραμέτρους. Όμως, είναι πολύ σημαντικό να επαναλάβω κι εγώ ότι η απαγόρευση διάθεσης καπνού και αλκοόλ σε ανηλίκους σε όλα τα σημεία πώλησης είναι μια πολύ σημαντική ανάγκη, που το θέλουν οι γονείς, αλλά και η ίδια η κοινωνία, πέρα από την Κυβέρνηση, που το θεσμοθετεί τώρα.

Υπάρχει πλέον υποχρεωτική ταυτοποίηση της ηλικίας με την

επίδειξη της ταυτότητας. Υπάρχει υποχρεωτική δήλωση στην αστυνομία για εκδηλώσεις με ανήλικους σε χώρους διασκέδασης όπου τυχόν χρειάζεται να γίνουν αυτές οι εκδηλώσεις. Αυστηρές κυρώσεις για παραβάσεις ποινικές και διοικητικές επιβάλλονται σε όσους πωλούν αλκοόλ ή καπνικά προϊόντα σε ανήλικους και παραβιάζουν αυτό το θεσμικό πλαίσιο.

Υπάρχει πρόσθετα ένα νέο κανονιστικό πλαίσιο για τη διάθεση των μη καπνικών προϊόντων, όπως είναι τα ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα, τα προϊόντα νικοτίνης και άλλα με αυστηρή απαγόρευση πώλησης σε ανήλικους, και απαγόρευση πώλησης μέσω αυτόματων μηχανών.

Προβλέπεται μάλιστα ότι οι αρμόδιες αρχές θα επιτηρούν και θα τηρούν τις διατάξεις και θα επιβάλουν κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβάσεων. Ταυτόχρονα, συστήνεται ένα ψηφιακό μητρώο για την εποπτεία των προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών καπνικών ουσιών, με στόχο την ενίσχυση και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης στην αγορά. Συγκεκριμένα, απαγορεύεται ρητά η πώληση, η προσφορά και η διάθεση των συγκεκριμένων προϊόντων σε ανήλικους, αλλά και η πώληση από αυτόματους πωλητές.

Αξίζει να σημειώσω και πρέπει να τονίσω ότι για πρώτη φορά υπηρετείται με αποτελεσματικότητα η προστασία των ανηλίκων από τις σοβαρές επιπτώσεις της χρήσης και κατανάλωσης προϊόντων καπνού, καθώς επίσης και αλκοόλ στη σωματική και ψυχική τους υγεία και η πρόληψη της έκθεσης από τα προϊόντα αυτά μέσω του περιορισμού της διαθεσιμότητας και της προσβασιμότητάς τους, αλλά και με ελέγχους στην αγορά και με αυστηροποίηση του πλαισίου των κυρώσεων.

Τι προβλέπεται επιπλέον; Προβλέπονται επιπλέον ποινικές κυρώσεις σε περιπτώσεις πώλησης, προσφοράς και διάθεσης καπνού και αλκοόλ σε ανήλικους και από ανήλικους -το τονίζουμε-, καθώς και σε περιπτώσεις εισόδου, παραμονής και απασχόλησής τους σε κέντρα διασκέδασης και σε μπαρ.

Κύριε Μπιάγκι, εσείς που είστε από τουριστική περιοχή και εγώ το γνωρίζουμε πολύ καλά αυτό και πρέπει να τονίσουμε ότι ιδιαίτερα τη θερινή περίοδο, μια που είμαστε και μέλος της Ευρώπης, αυτό έχει διπλή σημασία και διττή σημασία.

Πέρα όμως από την ποινική αντιμετώπιση, θεσπίζονται και διοικητικού χαρακτήρα κυρώσεις σε περιπτώσεις προσβάσεων, οι οποίες φτάνουν έως και την οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας σε περίπτωση υποτροπής.

Είναι επίσης σημαντικό το γεγονός ότι επιτέλους καθιερώνεται ένας αποτελεσματικός έλεγχος συμμόρφωσης με τα ανωτέρω μέτρα και σε ανώτερα στοιχεία που προβλέπει το νομοσχέδιο όπως είναι, για παράδειγμα, ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας για την παρακολούθηση της κυκλοφορίας των προϊόντων αυτών στην ελληνική αγορά.

Κύριε Υπουργέ, θεωρώ θετική τη διάταξη για τις μονάδες ψυχικής υγείας, ιδιαίτερα τη δυνατότητα που δίνεται να στελεχωθούν οι μονάδες στις περιφέρειες, όπως γίνεται και στις μονάδες ψυχικής υγείας των νοσηλευτικών ιδρυμάτων.

Επιτρέψτε μου όμως στον επίλογό μου, κύριε Πρόεδρε, να τονίσω μια πρόβλεψη -θέλω εδώ να συμφωνήσουμε όλοι - σε ό,τι αφορά στο άρθρο 41 του νομοσχεδίου, που δίνει τη δυνατότητα της κινητικότητας στελεχών υγείας νοσηλευτών στο πλαίσιο της ΔΥΠΕ, δηλαδή κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας να μετακινούνται στελέχη, μόνιμο πρόσωπο και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, σε φορείς των αποκεντρωμένων μονάδων και σε άλλες αποκεντρωμένες μονάδες.

Επιτρέψτε μου να πω, κύριε Υπουργέ, ότι αυτή η εύλογη και συγκεκριμένη ρύθμιση θα μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα εάν μετακινηθούν από τις νησιωτικές και υποστελεχωμένες ή παραμεθόριες και ορεινές περιοχές σε άλλες δομές του κέντρου. Γι' αυτό πιστεύω ότι χρειάζεται μια ειδική πρόβλεψη ιδιαίτερα για τις νησιωτικές περιοχές όπου είναι υποστελεχωμένες, για να μη δημιουργηθούν αβελτηρίες χάριν αυτής της πρόβλεψης, όπου αντί για καλό θα διαμορφώσουμε παθογένειες.

Είναι δεδομένη η στήριξη των μελών της Νέας Δημοκρατίας και καλώ και τους συναδέλφους σε αυτήν την κατεύθυνση, να σταθούμε όλοι αρωγοί στο νομοσχέδιο, που είναι ένα νομοσχέδιο για το μέλλον και αφορά τους νέους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ενημερώνομαι για πολλά μέτωπα πυρκαγιών σε όλη τη χώρα. Εκφράζοντας το σύνολο του Κοινοβουλίου και τους συναδέλφους που είναι παρόντες, ας κάνουμε αναφορά σε όλους τους συνανθρώπους μας που βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε δοκιμασία. Και, βεβαίως, είμαστε κοντά στους πυροσβέστες και τους εθελοντές που δίνουν τη μάχη τους.

Τον λόγο έχει από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Δημοσχακής.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο θωρακίζει με τρόπο ουσιαστικό την ψυχική και σωματική υγεία των ανηλίκων -υποχρέωση και αποστολή όλων μας- από τις σοβαρές και επικίνδυνες επιπτώσεις που επιφέρει η κατανάλωση αλκοόλ, καπνικών, αλλά και λοιπών άλλων προϊόντων.

Μέσα από σειρά διατάξεων περιορίζεται και αποτρέπεται η πρόσβαση ανηλίκων σε προϊόντα και σε συνθήκες οι οποίες αποδεδειγμένα προκαλούν σοβαρή βλάβη στην υγεία και την ανάπτυξή τους. Θεσπίζονται αυστηρά κριτήρια ως προς τη διάθεση, πώληση και προσφορά σε αλκοόλ, καπνό και μη καπνικά προϊόντα. Μπαίνει φρένο πλέον στην εύκολη και αβίαστη πρόσβαση των ανηλίκων στο αλκοόλ και τα καπνικά προϊόντα, ρυθμίζοντας πλέον και τα εναλλακτικά προϊόντα του καπνίσματος, που αφορούν τα ηλεκτρονικά τσιγάρα.

Θεσμοθετείται καθολική απαγόρευση της πώλησης, προσφοράς και διάθεσης των προϊόντων αυτών σε ανήλικους, καθώς και η απαγόρευση πώλησής τους μέσω αυτόματου πωλητή.

Παράλληλα, εισάγεται ένα νέο ψηφιακό εργαλείο με το οποίο επιδιώκεται ο αποτελεσματικός έλεγχος της ανηλικότητας του υποψήφιου καταναλωτή και η στοχευμένη διεξαγωγή ελέγχων από τις αρμόδιες αρχές.

Αυστηροποιούνται οι διοικητικές κυρώσεις για πώληση, προσφορά και διάθεση καπνού και αλκοόλ σε ανήλικους και για είσοδο και παραμονή σε κέντρα διασκέδασης και μπαρ, ενώ για πρώτη φορά η Ελληνική Αστυνομία θα μπορεί νόμιμα να διεξάγει τακτικούς ή τυχαιούς ελέγχους και όχι μόνον κατόπιν καταγγελίας, βοηθώντας την οικογένεια.

Επιπρόσθετα, με την παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία βελτιώνεται το ρυθμιστικό πλαίσιο αναφορικά με την υποχρέωση αξιολόγησης των φαρμάκων που διακινούνται με έκτακτη εισαγωγή και αποζημιώνονται μέσω του Ινστιτούτου Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας.

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να επαναφέρω το μείζον ζήτημα της θωράκισης της υγείας και από τη διακίνηση των φαρμάκων στον ψηφιακό κόσμο, έναν κόσμο ο οποίος πολλές φορές καθίσταται χρήσιμο εργαλείο όχι μόνο για το καλό αλλά και για το κακό. Όπως αποδεικνύεται εδώ και περίπου μία διετία μέσω των κοινοβουλευτικών μου παρεμβάσεων, αλλά και των εμπειριών μου το Συμβούλιο της Ευρώπης θέσπισε νομοθετικό πλαίσιο, κύριε Υπουργέ, αναφορικά με τη διακίνηση των φαρμάκων στο ψηφιακό περιβάλλον, θωρακίζοντας ταυτόχρονα τη δημόσια υγεία έναντι των σύγχρονων απειλών και κινδύνων. Η χώρα μας προ διετίας, στις 18 Μαΐου του 2022, ορθώς προέβη στην υπογραφή της εν λόγω διεθνούς σύμβασης για τα φάρμακα, χωρίς ωστόσο μέχρι σήμερα να έχει επικυρωθεί με τη μορφή νομοθετικής ρύθμισης από τη Βουλή των Ελλήνων, προκειμένου να ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία και να τεθεί σε εφαρμογή.

Η επικύρωση της σύμβασης αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για την ενίσχυση της θεσμικής θωράκισης της χώρας, αλλά και της νεολαίας απέναντι στη μαστίγα της διακίνησης των ψευδών φαρμάκων, διασφαλίζοντας έτσι την προστασία των πολιτών από επικίνδυνα και εν δυνάμει θανατηφόρα προϊόντα, συμβάλλοντας σημαντικά στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος το οποίο δρα ανεξέλεγκτα σε αυτό το πεδίο. Παράλληλα, η ενεργός συμμόρφωση της Ελλάδας με τη σύμβαση θα αναδείξει την προσήλωσή της στη διεθνή συνεργασία, ενισχύοντας την εικόνα της ως κράτος που επιδεικνύει ωριμότητα και συνέπεια στην προστασία της δημόσιας υγείας και κυρίως αυτών που είναι στη νεαρή ηλικία.

Η πρόσφατη απάντηση του συναρμόδιου Υπουργείου Δικαιοσύνης στη σχετική γραπτή μου ερώτηση είναι ελπιδοφόρος, αναφέροντας χαρακτηριστικά ότι εξετάζεται η συγκρότηση ειδικής διυπουργικής επιτροπής, όπως λειτουργεί, προκειμένου να επεξεργαστεί την εν λόγω προς κύρωση σύμβαση.

Είμαι αισιόδοξος ότι θα δρομολογηθούν όλες οι απαραίτητες νομοθετικές διαδικασίες, προκειμένου να εξασφαλιστεί αυτό το πολύτιμο εργαλείο για την ασφάλεια των πολιτών και κυρίως αυτών που βρίσκονται σε νεαρή ηλικία. Παράλληλα, θα ήθελα να αναφερθώ και στην προβλεπόμενη ρύθμιση αναφορικά με τη σύσταση κινητών ομάδων υγείας πρωτοβάθμιας φροντίδας στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Διοίκησης, αποτελώντας διοικητική και επιχειρησιακή εξέλιξη των κινητών μονάδων που λειτουργήσαν με επιτυχία την περίοδο της πανδημίας. Μάλιστα, βρίσκεται σε εξέλιξη το πιλοτικό πρόγραμμα που περιλαμβάνει 250 κινητές μονάδες υγείας, καλύπτοντας περίπου 330.000 κατοίκους σε 87 νησιά και 38 ορεινές και δυσπρόσιτες περιοχές, δίνοντας ουσιαστική βοήθεια σε κατοίκους ακριτικών περιοχών, όπως του Νομού Έβρου. Και, μάλιστα, το εν λόγω πρόγραμμα εγκαινιάστηκε για λόγους υψηλού συμβολισμού στον φαρμακείο της ελληνικής επικράτειας, το βορειότερο χωριό της πατρίδας μας, το Ορμένιο Νέας Ορεστιάδας, απ' όπου ξεκίνησε να εφαρμόζεται με την παρουσία κυβερνητικού Υφυπουργού και το οποίο ικανοποίησε και το λαϊκό αίσθημα. Η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Υγείας υλοποιούν τη δέσμευσή τους. Αρωγοί είναι η οικογένεια, το σχολείο, η Εκκλησία και η πολιτεία για τη διασφάλιση μιας ισότιμης πρόσβασης όλων των πολιτών σε ποιοτικές υπηρεσίες, ανεξάρτητα του τόπου κατοικίας τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και των λοιπών κομμάτων, το παρόν νομοσχέδιο αντιμετωπίζει σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και απειλές, με γνώμονα την άμεση προστασία των ανηλίκων και της δημόσιας υγείας συνολικά. Απαιτείται συναίνεση και συμπίνοια όλων για το καλό των πολιτών, των νέων πολιτών και πρωτίστως αυτών που το έχουν ανάγκη.

Και για τον λόγο αυτό υπερψηφίζω το παρόν νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Καππάτος.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΑΠΠΑΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πριν αρχίσω την ομιλία μου, θα ήθελα να πω κάτι. Ήμουν στο γραφείο πριν και άκουγα την παρέμβαση της κ. Κωνσταντοπούλου που είπε ότι είναι από το πρωί ως το βράδυ εδώ όλοι οι Βουλευτές και η ίδια -δεν θυμάμαι ακριβώς τη λέξη που είπε- για να προστατεύει ή να υπερασπίζεται τη δημοκρατία. Νομίζω ότι όλα τα κόμματα, τα οποία είναι εδώ σήμερα στη Βουλή και είναι πάντα στη Βουλή υπερασπίζονται και προστατεύουν τη δημοκρατία. Αν εννοούσε ότι είναι μόνο το δικό της κόμμα, το οποίο υπερασπίζεται και προστατεύει τη δημοκρατία, είναι τελείως αντιδημοκρατική η έκφραση αυτή, προσβλητική για τη Βουλή. Φαντάζομαι ότι κάποια στιγμή θα πρέπει να δοθεί διευκρίνιση, γιατί εγώ έτσι όπως το εξέλαβα - έχω αρκετή αντίληψη- το εξέλαβα ως μείωση και προσβολή της Βουλής και ότι τα υπόλοιπα κόμματα δεν προστατεύουν τη δημοκρατία. Όλα τα κόμματα, τα οποία βρίσκονται σήμερα στη Βουλή, είναι όλα δημοκρατικά και όλα προστατεύουν τη δημοκρατία, την ελληνική δημοκρατία.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο. Η συζήτηση που διεξάγεται σήμερα στην Εθνική Αντιπροσωπεία δεν αφορά μόνο ένα ακόμα νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας. Αφορά τη στάση της πολιτείας απέναντι σε ένα από τα σημαντικότερα ηθικά και κοινωνικά διακυβεύματα της εποχής μας, την προστασία των ανηλίκων από τις εξαρτήσεις και την ευθύνη της πολιτείας να εγγυάται ένα πλαίσιο ασφάλειας, πρόληψης και διαφάνειας στην κατανάλωση καπνού, αλκοόλ και άλλων σχετικών προϊόντων. Δεν νομοθετούμε εν κενό. Νομοθετούμε σε μια περίοδο, που η εμπορευματοποίηση της ψυχολογικής εξάρτησης απειλεί να υπονομεύσει τον δημόσιο βίο, την ατομική αυτονομία και τη σωματική υγεία της νέας γενιάς.

Το παρόν νομοσχέδιο δεν περιορίζεται σε απαγορεύσεις και ποινές. Διαμορφώνει ένα ολόκληρο πλέγμα πολιτικής πρόληψης,

δημόσιας ευθύνης και θεσμικής εγγύησης. Με κεντρική μέριμνα την υγεία των ανηλίκων, θεσπίζεται καθολική απαγόρευση της πώλησης, της διάθεσης και της προσφοράς προϊόντων καπνού και αλκοόλ σε ανήλικα άτομα, όχι μόνο από ενηλίκους, αλλά και από συνομηλίκους τους. Ουσιαστικά χτίζεται ένα πρώτο τείχος αποτροπής στην πηγή του προβλήματος, την ανεξέλεγκτη προσβασιμότητα. Παράλληλα, προβλέπεται η υποχρεωτική ταυτοποίηση της ενηλικότητας σε κάθε σημείο πώλησης, καταργώντας οριστικά τη διγλωσσία μεταξύ νόμου και εφαρμογής του στην πράξη.

Ιδιαίτερη σημασία αποκτά και η πρόβλεψη για την αναγγελία κάθε ιδιωτικής εκδήλωσης, που πραγματοποιείται σε χώρους ψυχαγωγίας με συμμετοχή ανηλίκων. Για πρώτη φορά καθιερώνεται μια θεσμική δικλίδα που καθιστά υπόλογη όχι μόνο την εμπορική δραστηριότητα αλλά και τον κοινωνικό της αντίκτυπο. Η ηλεκτρονική καταγραφή τέτοιων εκδηλώσεων και η υποχρεωτική ανάρτηση των συμφωνητικών εντάσσουν την ιδιωτική πρωτοβουλία σε ένα πλαίσιο δημόσιας λογοδοσίας, όχι με τιμωρητική διάθεση, αλλά με στόχο τη διαφάνεια και την ευθύνη. Πρόκειται για ρύθμιση που θεωράζει την ασφάλεια των νέων και ενισχύει την κοινωνική επαγρύπνηση απέναντι σε φαινόμενα που συχνά υποτιμούνται έως ότου εξελιχθούν σε προβλήματα.

Η αποτελεσματικότητα όμως κάθε πολιτικής πρόληψης κρίνεται από την αξιοπιστία των μηχανισμών ελέγχου της. Γι' αυτό και το νομοσχέδιο εισάγει ένα νέο πλέγμα κυρώσεων, διοικητικών και ποινικών, που καθιστούν σαφές ότι η προστασία των ανηλίκων δεν είναι διακηρυκτικός στόχος αλλά δεσμευτική υποχρέωση του κράτους. Σε περιπτώσεις υποτροπής προβλέπεται ακόμη και η οριστική ανάκληση άδειας λειτουργίας καταστημάτων. Δεν πρόκειται για υπερβολή, αλλά για θεσμική συνέπεια. Ο νόμος αποδίδει πλέον την ευθύνη εκεί που πραγματικά ανήκει, σε όσους παραβιάζουν τους όρους κοινωνικής συμβίωσης εις βάρος της εύαλτης ηλικίας. Και επιπλέον για πρώτη φορά οριοθετούνται ποινικές ευθύνες για όσους επιτρέπουν ή ενθαρρύνουν την είσοδο, την παραμονή ή την εργασία ανηλίκων σε χώρους νυχτερινής διασκέδασης.

Την ίδια στιγμή η πολιτεία επεκτείνει τον ορίζοντα των παρεμβάσεων της και στον τομέα των μη καπνικών προϊόντων, τα οποία συνιστούν πλέον ένα ιδιότυπο πεδίο απειλής για τη δημόσια υγεία. Τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, οι συσκευές θέρμανσης νικοτίνης και τα φυτικά προϊόντα καπνίσματος παύουν να αντιμετωπίζονται ως γκρίζες ζώνες και υπάγονται σε ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο. Επιβάλλονται ενιαίοι κανόνες κυκλοφορίας, αυστηροί περιορισμοί στη διάθεσή τους ειδικά σε ανηλίκους ενώ απαγορεύεται ρητώς η πώλησή τους μέσω αυτόματων πωλητών.

Η καινοτομία όμως που προσδίδει στρατηγικό βάθος στο νομοσχέδιο είναι η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου ψηφιακού μητρώου ελέγχου για προϊόντα καπνού, αλκοόλ και συναφή μη καπνικά προϊόντα. Το κράτος αποκτά για πρώτη φορά τη δυνατότητα να χαρτογραφήσει με ακρίβεια την αγορά: ποιοι πωλούν, τι διαθέτουν, πού και υπό ποιες συνθήκες. Η τεχνολογία εντάσσεται στην υπηρεσία της διαφάνειας δημιουργώντας ένα σύστημα ιχνηλασιμότητας που ενισχύει τη φορολογική δικαιοσύνη, εξαλείφει τη διακίνηση παράνομων προϊόντων και εξοπλίζει τις ελεγκτικές αρχές με πραγματικά εργαλεία. Πρόκειται για μια θεσμική τομή που ενώνει τη δημόσια υγεία με τη διοικητική αποτελεσματικότητα και τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό του κράτους.

Ωστόσο οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου δεν εξαντλούνται στην πρόληψη και τον έλεγχο. Επεκτείνονται και σε κρίσιμα οργανωτικά ζητήματα του συστήματος υγείας με παρεμβάσεις που ενισχύουν την επιχειρησιακή του λειτουργία. Έτσι παρέχεται η δυνατότητα στελέχωσης των μονάδων ψυχικής υγείας με εξειδικευμένο επικουρικό προσωπικό καλύπτοντας διαχρονικά κρίσιμες ανάγκες. Παράλληλα διευκολύνεται η μετακίνηση υπαλλήλων σε δομές υπό ανακαίνιση ώστε τα συγχρηματοδοτούμενα έργα να μην προσκρούουν σε γραφειοκρατικά εμπόδια. Πρόκειται για παρεμβάσεις τεχνοκρατικού χαρακτήρα που όμως αποκαλύπτουν ένα ευρύτερο φιλοσοφικό υπόβαθρο.

Η υγειονομική διοίκηση πρέπει να είναι ευέλικτη, λειτουργική και προσαρμοσμένη στις ανάγκες του παρόντος. Ανάλογη λογική διέπει και τις ρυθμίσεις για την πανδημία και τη μετάβαση στη

νέα υγειονομική κανονικότητα. Παρατείνονται συμβάσεις, δίνονται προθεσμίες, θεσπίζεται μηχανισμός νομιμοποίησης δαπανών για κρίσιμες δομές όπως ο ΕΟΠΑΕ ενώ παράλληλα διευκολύνεται η αποπληρωμή clawback από φαρμακευτικές εταιρείες μέσω ρύθμισης έως εβδομήντα δύο δόσεων όταν συνδέονται με επενδυτικές πρωτοβουλίες στον τομέα της καινοτομίας. Δεν πρόκειται για παραχωρήσεις, πρόκειται για επενδύσεις στη θεσμική σταθερότητα και τη συνεργασία κράτους και αγοράς στον κοινό στόχο της υγειονομικής βιωσιμότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου δεν είναι απλή πράξη κοινοβουλευτικής τυπικότητας. Είναι πράξη θεσμικής εντιμότητας και πολιτικού προσανατολισμού. Είναι η απάντηση μιας κεντροδεξιάς που δεν βλέπει το κράτος ως μηχανισμό τιμωρίας αλλά ως εγγυητή της υγείας, της αξιοπρέπειας και της προοπτικής κάθε πολίτη ξεκινώντας από τον πιο ευάλωτο: το παιδί. Δεν αρνούμαστε την εκ των υστέρων διαχείριση της εξάρτησης. Προτάσσουμε την πρόληψη, την ευθύνη, τον έλεγχο, τη γνώση. Δεν υποκύπτουμε στον πειρασμό της ανοχής στο όνομα μιας δήθεν ελευθερίας της επιλογής όταν αυτή γίνεται εργαλείο εμπορικής επιβολής πάνω στις συνειδήσεις.

Η φιλελεύθερη δημοκρατία μας δεν είναι άθροισμα ατομικών επιλογών. Είναι κοινότητα αρχών και σε αυτή την κοινότητα η πολιτεία οφείλει να προστατεύει τον άνθρωπο εκεί όπου δεν μπορεί να προστατευτεί μόνος του. Γιατί αυτό σημαίνει ευθύνη, γιατί αυτό σημαίνει πρόδος, γιατί αυτό σημαίνει πολιτισμός.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει από τη Νέα Δημοκρατία η κ. Ασημίνα Σκόνδρα. Ακολουθεί ο κ. Πουλάς και μετά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

Κυρία Σκόνδρα, έχετε τον λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΚΟΝΔΡΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χωρίς αμφιβολία το πιο ευάλωτο, το πιο εύπλαστο και συνάμα το πιο πολύτιμο κομμάτι της κοινωνίας μας είναι τα παιδιά μας. Και στο ερώτημα ποια είναι ίσως η μεγαλύτερη πρόκληση μιας ευνομούμενης πολιτείας η αυτονόητη απάντηση είναι να τα προστατεύει όχι στερώντας τους δικαιώματα και ελευθερίες αλλά απομακρύνοντας τις απειλές που παρουσιάζονται ως δήθεν δικαιώματα και ελευθερίες.

Το αλκοόλ και τα προϊόντα καπνού δεν είναι μια νέα ιστορία. Αυτό που είναι νέο είναι ο τρόπος που αλλάζουν μορφή και διεισδύουν στις ζωές των παιδιών μας. Είναι η εμπορευματοποίηση της συνήθειας, η κανονικοποίηση της εξάρτησης και η παρουσίασή της σαν ένας εναλλακτικός τρόπος ζωής. Σε αυτό το πλαίσιο η σημερινή πρωτοβουλία του Υπουργείου Υγείας αποτελεί συντεταγμένη και ουσιαστική παρέμβαση που θέτει σαφή όρια και αναδεικνύει πολιτική ευθύνη. Γιατί η πρόληψη δεν είναι απλώς κοινωνική πολιτική. Είναι πολιτική ευθύνης απέναντι στη νέα γενιά. Είναι ευθύνη να πεις πως η ηλικία δεν πρέπει να καθορίζει τη στόχευση του μάρκετινγκ και χρειάζεται τόλμη να πεις πως η αγορά δεν είναι υπεράνω της υγείας. Ο δημόσιος λόγος συχνά εξαντλείται στο πώς θα γίνουμε πιο ανταγωνιστικοί, πιο ψηφιακοί, πιο εξωστρεφείς. Όλα αυτά είναι κρίσιμα και σοβαρά αλλά χωρίς ψυχικά και σωματικά υγιή παιδιά, χωρίς εφήβους με κρίση και όρια, χωρίς νέους που μπορούν να διακρίνουν τι τους κάνει πραγματικά ελεύθερους και τι απλώς τους εξαρτά δεν έχει νόημα κανένα σχέδιο ανάπτυξης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε έρχεται να παρέμβει σε μια πραγματικότητα που όλοι γνωρίζουμε. Η ευκολία με την οποία ανήλικοι σήμερα μπορούν να προμηθευτούν αλκοόλ ή προϊόντα καπνού είναι επικίνδυνη. Αλλά εξίσου επικίνδυνη είναι και η παθητικότητα με την οποία αντιμετωπίζεται αυτό από ένα μέρος της κοινωνίας ως κάτι συνηθισμένο, αναμενόμενο, φάση της ηλικίας. Αυτό πρέπει να σταματήσει. Να σταματήσουμε να συμβιβάζομαστε με την ιδέα ότι η εφηβεία μπορεί να είναι το θερμοκήπιο των εξαρτήσεων.

Το Υπουργείο Υγείας, λοιπόν, ενισχύει την ασπίδα προστασίας των ανηλίκων όχι θεωρητικά αλλά πρακτικά με κανόνες και κυ-

ρώσεις, με έλεγχο και τεχνολογία. Γιατί η τεχνολογία δεν είναι απλώς εργαλείο ευκολίας αλλά έχει και τη δυνατότητα να καταστεί εργαλείο προστασίας. Η εφαρμογή κινητού Kids Wallet, για παράδειγμα, δεν είναι μια απλή ψηφιακή λύση. Είναι μια παρέμβαση ουσίας που διασφαλίζει ότι η πρόσβαση των ανηλίκων σε προϊόντα εξάρτησης γίνεται απαγορευτική όχι με το «μήπως» αλλά με το «όχι».

Το ίδιο ισχύει και με την πλατφόρμα αναγγελίας ιδιωτικών εκδηλώσεων σε χώρους νυχτερινής διασκέδασης γιατί δεν αρκεί να πούμε στους ανηλίκους «μην πάτε σε μπαρ». Οφείλουμε να διασφαλίσουμε ότι οι χώροι αυτοί δεν θα λειτουργούν με ανοχή ή με κλείσιμο του ματιού. Και αυτό επιτυγχάνεται με την υποχρεωτική γνωστοποίηση, με δυνατότητα ελέγχου και επιβολής ποινών και όχι με απλές εγκλίσεις.

Θα ακουστεί από κάποιους πως όλα αυτά είναι υπερβολικά ότι είναι περιορισμοί αστυνόμευση της ελευθερίας. Ας το ξεκαθαρίσουμε όμως. Ελευθερία χωρίς όρια είναι αυταπάτη. Και ελευθερία που βασίζεται σε εξαρτήσεις είναι εν τέλει ομηρεία. Η δημοκρατία δεν χάνει τις αξίες της όταν προστατεύει. Αντίθετα αποδεικνύει την ωριμότητά της.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν λειτουργεί με ημίμετρα ούτε κρύβεται πίσω από την ευκολία του αυτονόητου. Όταν είδαμε τις επιπτώσεις της αλόγιστης χρήσης κινητών στα σχολεία δεν σφυρίζαμε αδιάφορα. Πήραμε θέση όπως παίρνουμε θέση και τώρα απέναντι σε μια απειλή διαφορετική στη μορφή αλλά παρόμοια στην ουσία: την απώλεια ελέγχου. Και το κάνουμε όχι για να τιμωρήσουμε αλλά για να προλάβουμε. Σε αυτή την προσπάθεια ίσως θα βρούμε απέναντί μας συμφέροντα ή υποβάθμιση της προσπάθειας, ακόμη και αντιπολιτευτικές φωνές που όπως φάνηκε στις επιτροπές περιορίστηκαν στην απόλυτη επιφύλαξη. Όχι εναλλακτική πρόταση, όχι αντίλογος. Επιφύλαξη. Δηλαδή, δισταγμός απέναντι στην ευθύνη, στο όνομα ποιας πολιτικής άραγε; Της ανευθυνότητας ή της αδιαφορίας; Αντιθέτως εμείς κάνουμε πολιτική με ορίζοντα με θεσμικό βάθος και κοινωνικό περιεχόμενο. Δεν φέρνουμε ένα νομοσχέδιο για να γεμίσει το ΦΕΚ αλλά για να γεμίσει ένα πραγματικό κενό στην καθημερινότητα, για να σταλεί ένα ξεκάθαρο μήνυμα.

Η Ελλάδα του 2025 φροντίζει για τους νέους της. Περιορίζει κατά το δυνατόν το φαινόμενο των ανηλίκων με αλκοολούχο ποτό στο ένα χέρι και νικοτίνη στο άλλο. Στη συζήτηση της αρμόδιας επιτροπής ακούστηκαν με ενδιαφέρον και οι απόψεις των φορέων. Επιστημονικοί οργανισμοί όπως ο ΕΟΔΥ, η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία, η Πνευμονολογική Εταιρεία, όλοι, κατέθεσαν την αγωνία τους για την αύξηση της χρήσης ηλεκτρονικού τσιγάρου στους ανηλίκους. Όλοι τόνισαν την ανάγκη για ισχυρό θεσμικό πλαίσιο. Και αυτό ακριβώς κάνουμε σήμερα. Θεσμοθετούμε όρια, πλαισιώνουμε μηχανισμούς, αποδίδουμε συνέπειες. Είναι αλήθεια ότι καμία ρύθμιση δεν λύνει από μόνη της το πρόβλημα αλλά η απουσία ρύθμισης το νομιμοποιεί. Αυτό που κάνουμε είναι να αλλάζουμε τη βάση της συζήτησης: από την ανοχή στη λογοδοσία, από την εξοικείωση στην εγρήγορση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πολιτεία οφείλει να είναι αυστηρή εκεί όπου το χαρούμενο χαμόγελο των ανηλίκων απειλείται από καπνό, αλκοόλ και εύκολη παραίτηση, οφείλει να είναι γενναίωδωρη εκεί όπου ο νέος άνθρωπος χρειάζεται στηρίξη, γνώση, καθοδήγηση.

Αυτό το νομοσχέδιο δεν τα λύνει όλα, αλλά κάνει κάτι πολύ σημαντικό: Παίρνει ξεκάθαρη θέση. Και εμείς ως Βουλή καλούμαστε σήμερα να κάνουμε το ίδιο. Ψηφίζω το νομοσχέδιο, στηρίζω την πολιτική πρόληψης, στηρίζω τους νέους μας, όχι με λόγια, αλλά με επιλογές.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Εμείς ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε, για την απόλυτη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Πουλάς από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΟΥΛΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ευρύτατη διάδοση της χρήσης προϊόντων καπνού και αλκοόλ στη νεολαία είναι ένα ιδιαίτερα ανησυχητικό κοινωνικό φαινόμενο. Εντούτοις,

το επιτελικό σας κράτος για μία ακόμη φορά απέναντι σε ένα υπαρκτό κοινωνικό πρόβλημα κάνει μια επικοινωνιακή ντρίπλ, όπως μας έχετε συνηθίσει, παρουσιάζοντας μέτρα προβληματικά, αποσπασματικά και πρόχειρα ως δήθεν λύση.

Για όσους από εμάς βρισκόμαστε έξω από τον μικρόκοσμο της Κυβέρνησης και μέσα στην κοινωνία είναι απολύτως ξεκάθαρο ότι δεν έχετε πραγματικά πολιτική βούληση και σχέδιο για να περιορίσετε την κατανάλωση των προϊόντων καπνού και αλκοόλ στις νεαρές ηλικίες. Η νομοθετική σας απάντηση στο υπαρκτό πρόβλημα της διάδοσης του καπνού και του αλκοόλ στη νέα γενιά είναι παρωχημένη και σίγουρα αναποτελεσματική.

Επί της ουσίας στο νομοθετικό σας πόνημα δεν περιλαμβάνετε κανένα μέτρο για την αποτροπή κατανάλωσης αλκοόλ και καπνού, για τη λήψη μέτρων προστασίας των ανηλίκων και καταπολέμησης των εθισμών σε νεαρή ηλικία, δεν περιλαμβάνετε αύξηση των τιμών των καπνικών και αλκοολούχων προϊόντων, δεν υπάρχει πρόβλεψη ταυτοποίησης των σημείων αγοράς και πώλησης καπνικών προϊόντων και αλκοόλ, ούτε έλεγχος στη συμμόρφωση και την υιοθέτηση κουλτούρας, υπευθυνότητας αναφορικά με την κατανάλωση του αλκοόλ και του καπνού.

Τα μέτρα που σήμερα έχετε φέρει προς συζήτηση στην Ολομέλεια μόνο αισιοδοξία δεν μας κάνουν να αισθανόμαστε. Οι σπουδαίες προτάσεις σας είναι μέτρα καταστολής και αστυνόμευσης, τα οποία αποδεικνύονται αναποτελεσματικά, όπου εφαρμόζονται, πόσω μάλλον όταν απευθύνονται στη νεολαία την οποία φέρνεται με τον τρόπο αυτό απέναντί σας.

Από το 2019 έως σήμερα έχετε τροποποιήσει τον Ποινικό Κώδικα δώδεκα φορές προς το αυστηρότερο, σημειώνοντας παγκόσμιο ρεκόρ και όμως, τα εγκλήματα δεν μειώνονται, αποδεικνύοντας ότι η αυστηρότητα δεν έχει αποτέλεσμα. Ποιο μήνυμα περνάτε;

Συνεπώς το παρόν σχέδιο νόμου δεν αποτελεί στην πραγματικότητα τίποτα άλλο από έναν ακόμα μηχανισμό καταστολής. Αν όντως ενδιαφερόσασταν για την υγεία των παιδιών μας και τον περιορισμό της διάδοσης του αλκοόλ και του καπνού στη νεολαία μας, σήμερα θα συζητούσαμε μια εθνική στρατηγική σε όλο το φάσμα της κοινωνικής ζωής της χώρας, θα εκπονούσαμε από κοινού εκστρατεία ενημέρωσης μέσα στα σχολεία, με οικογενειακούς συμβούλους, με τη χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης, με τα κέντρα πρόληψης να έχουν ενεργή συμμετοχή και όχι να οδηγούνται από την αδιαφορία και την υποστολέχωση στον αφανισμό και στο κλείσιμο, με την ουσιαστική στήριξη των οικογενειών, με κοινωνικές δομές και με την προώθηση του αθλητισμού. Θα υπήρχε κεντρικός πολιτικός σχεδιασμός από τα Υπουργεία Παιδείας, Αθλητισμού, Υγείας και Οικογένειας. Αντί να ψάχνετε ποιον να τιμωρήσετε και σε ποιον να φορτώσετε τις ευθύνες σας, θα συζητούσαμε τον τρόπο και το μήνυμα που πρέπει να περάσουμε στα παιδιά μας για να εγγυηθούμε μια υγιή και καλή ζωή.

Με το άρθρο 44, κύριε Υπουργέ, προχωράτε για άλλη μια φορά στη νομιμοποίηση των δαπανών των νοσοκομείων. Τα ληξιπρόθεσμα χρέη των νοσοκομείων έχουν ανέλθει στο 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ, όχι μόνο δεν μειώθηκαν στα 300 εκατομμύρια ευρώ, όπως μας έλεγαν και ο Υπουργός και ο Υφυπουργός κ. Θεμιστοκλέους, αλλά αυξήθηκαν και πρέπει να μας δώσετε μια πειστική απάντηση για το τι δεν πάει καλά. Γιατί σχεδόν σε κάθε νομοσχέδιο φέρνεται διάταξη για τη νομιμοποίηση των δαπανών των νοσοκομείων και θέλω ειλικρινά να σας ρωτήσω αν μπορεί να υπάρξει στάση πληρωμών στα νοσοκομεία με απρόβλεπτες συνέπειες.

Θέλω να σας θυμίσω τη δικαιολογία που μέχρι σήμερα προβάλλατε ότι οι προϋπολογισμοί δεν γίνονταν έγκαιρα και μάλιστα, όταν πετύχατε να φτιάξετε προϋπολογισμούς στα νοσοκομεία, υποστηρίζατε ότι η έγκρισή τους από τα συμβούλια των νοσοκομείων θα ήταν αρκετή και δεν θα χρειαζόταν πλέον νομιμοποιήσεις με νομοθετική διάταξη. Τελικά, φαίνεται ότι ούτε αυτό το μέτρο πέτυχε στη μείωση των ληξιπρόθεσμων, αφού αυτά αυξήθηκαν και οι νομιμοποιήσεις πάνε σύννεφο.

Επίσης, θέλω να ρωτήσω τι ρόλο παίζει σε αυτήν την υπόθεση η ΕΚΑΠΥ. Οι κεντρικοί διαγωνισμοί δεν γίνονται; Δεν έχουμε μειωμένες τιμές στην προμήθεια υλικών και φαρμάκων; Ή μήπως καθυστερούν αδικαιολόγητα; Όμως, τι συζητάμε τώρα;

Ακόμα δεν έχετε καταφέρει να διορίσετε διοικητές στα νοσοκομεία. Έγινε ο διαγωνισμός του ΑΣΕΠ, προκρίθηκαν τρεις, από αυτούς πρέπει να επιλέξετε τον έναν. Γιατί, λοιπόν, δεν προχωράτε στους διορισμούς των διοικήσεων; Φαίνεται ότι ο έλεγχος του Μαξίμου δεν σας αφήνει. Πρέπει το επιτελικό κράτος του Πρωθυπουργού να τα ελέγξει όλα.

Και εδώ μου γεννάται μια απορία, βλέποντας τι συμβαίνει με τις διοικήσεις των νοσοκομείων. Άρα, και για τον ΟΠΕΚΕΠΕ πρέπει να γνωρίζατε τα πάντα, άλλα αφού ήταν για ιερό σκοπό εξαγοράς ψήφων και μάλιστα -πού;- στην Κρήτη, ας κάνουμε και τα στραβά μάτια, ας φαγωθούν και μερικά εκατομμύρια και έχει ο θεός!

Παρόμοια λειτουργείτε στα νοσοκομεία. Κάθε διοικητής κάνει απευθείας αναθέσεις και μετά έρχεται κάθε Υπουργός να τις νομιμοποιήσει. Γι' αυτό έχουμε τα φαινόμενα στο «Χατζηκώστα» στα Γιάννενα, το φαινόμενο στο «Μεταξά» και έχουμε και συνέχεια. Είμαστε η χώρα της προχειρότητας και η Κυβέρνησή σας δεν μπορεί να βάλει φρένο!

Επίσης, θα ήθελα να μιλήσω και για το άρθρο 51 που αφορά τη διανομή Φαρμάκων Υψηλού Κόστους σε ασθενείς. Η διανομή των ΦΥΚ γινόταν από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ, αλλά λόγω προβλημάτων που αντιμετωπίσατε -οι ουρές της ντροπής που λέγατε- μπήκατε στη διαδικασία να ενισχύσετε τη διανομή και βρήκατε άλλες δύο λύσεις. Η πρώτη λύση ήταν μέσω ιδιωτικής εταιρείας να φτάνουν τα ΦΥΚ στα σπίτια των ασθενών, η δεύτερη μέσω των φαρμακείων της γειτονιάς, δίνοντας εξήντα επτά χιλιάδες συνταγές αντί 12 εκατομμυρίων ευρώ τον χρόνο, δηλαδή 20 ευρώ συν ΦΠΑ για κάθε συνταγή στον φαρμακοποιό.

Η πρώτη λύση με την ιδιωτική εταιρεία έχει μπαζώσει, πολλά τα παράπονα των ασθενών, περιμένουν τα φάρμακα στο σπίτι τους αλλά δεν έρχονται και μάλιστα, εδώ στην Αθήνα. Στην επαρχία ίσως κάνουν κανένα μήνα να φτάσουν.

Θα μου πείτε, κάθε αρχή και δύσκολη, το ακούω, αλλά όταν μιλάτε πολύ, κύριε Υπουργέ, και ωραιοποιείτε καταστάσεις, η αλήθεια σάς διαφεύγει. Η ιδιωτική εταιρεία ψάχνει να βρει φαρμακοποιούς, αλλά τι μισθούς δίνει; Πενιχρούς, δεν βρίσκει. Οπότε εσείς τι κάνετε για να βοηθήσετε την εταιρεία και αργότερα το άλλο κανάλι; Μαζεύετε φαρμακοποιούς από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ και από τα νοσοκομεία, για να κάνουν τον προέλεγχο σε κέντρα διανομής και μετά τα κατανέμει. Και πέραν αυτού, ακούγεται ότι μπορεί και να κλείσουν φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ σε διάφορες περιοχές της Αθήνας. Γι' αυτό και στη νυχτερινή τροπολογία σας εισάγετε οι νοσοκομειακοί φαρμακοποιοί να κάνουν εφημερίες στα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ. Αυτοί και οι φαρμακοποιοί που δουλεύουν στον ΕΟΠΥΥ θα σηκώσουν και πάλι το βάρος.

Αλήθεια, μπορείτε να μας πείτε πόσα φαρμακεία ΕΟΠΥΥ θα μπορούσαμε να είχαμε στελεχωσει με τα χρήματα που δαπανάτε για τη διανομή των ΦΥΚ; Αλλά τι ρωτάω; Εσείς είστε υπέρ της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, ενώ εμείς είμαστε παλιάς κοπής που υποστηρίζουμε τον δημόσιο τομέα.

Και κάτι τελευταίο, γιατί είμαι σίγουρος ότι θα μας πείτε για τις ουρές της ντροπής, που κάθε πρωί έξω από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ γίνεται ένας χαμός. Πιστεύω ότι μπορείτε να το τελειώσετε σε χρόνο dt και θα σας δώσω εγώ τη λύση: Κάντε στελέχωση των φαρμακείων με φαρμακοποιούς, φτιάξτε μια πλατφόρμα από τις πολλές που έχετε φτιάξει, όπου θα αναφέρονται οι φαρμακοποιοί και όταν γίνεται ο προέλεγχος μιας συνταγής η καταχώριση να γίνεται απευθείας μέσω της πλατφόρμας στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου είτε του ΕΟΠΥΥ και έτσι θα φαίνεται πόσα άτομα εξυπηρετούν, ποιοι δουλεύουν και αυτοί που δεν δουλεύουν να υποστούν και τις κυρώσεις. Στελεχωστε τα, όμως!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΟΥΛΑΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, σε ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Όχι ένα λεπτό, μόνο μια κουβέντα, παρακαλώ!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΟΥΛΑΣ: Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Λύσεις υπάρχουν, αρκεί να θέλουμε να τις δούμε. Εσείς έχετε κολλήσει με τον ιδιωτικό τομέα.

Κύριε Υπουργέ, τελειώνοντας, φοβάμαι ότι για άλλη μια φορά βλέπετε το δάχτυλο και χάνετε το δάσος. Η μάχη κατά των εξαρτήσεων δεν είναι μάχη εντυπώσεων αλλά ουσίας. Περιμέναμε καλύτερη προσπάθεια για χάρη της νεολαίας και της δημόσιας υγείας, αλλά φαίνεται πως τόσο μπορείτε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε πολύ. Τον λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μητράκης.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει αποδείξει στην πράξη ότι η υγεία αποτελεί κεντρική εθνική προτεραιότητα. Υλοποιούμε έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό που δίνει έμφαση στην πρόληψη, την έγκαιρη διάγνωση, τον εκσυγχρονισμό των υποδομών, την ενίσχυση της δημόσιας περίθαλψης. Έχουμε υλοποιήσει μια σειρά μεγάλων παρεμβάσεων όπως την αναβάθμιση των τμημάτων επειγόντων περιστατικών σε δεκάδες νοσοκομεία, όπως και στο Νοσοκομείο της Χίου, και συνεχίζουμε με εξήντα τρία νέα έργα σε όλη την Ελλάδα. Θέσαμε σε λειτουργία σύγχρονα απογευματινά χειρουργεία για να μειώσουμε τις λίστες αναμονής στα πρωινά χειρουργεία, ενισχύσαμε τον προληπτικό έλεγχο με το πρόγραμμα «Φώφη Γεννημάτων» και τις δωρεάν προληπτικές εξετάσεις για τον καρκίνο, υλοποιούμε το νέο εθνικό σχέδιο για την ψυχική υγεία, με περισσότερες δομές και υπηρεσίες κοντά στον πολίτη, προχωρήσαμε σε μεγάλες ψηφιακές μεταρρυθμίσεις από τον Ηλεκτρονικό Φάκελο Υγείας, ως το ψηφιακό ραντεβού, ξεπερνώντας αυτό που ονομάζαμε παλιά πελαταικό κράτος. Παράλληλα, στηρίζουμε το ανθρώπινο δυναμικό του Εθνικού Συστήματος Υγείας με περισσότερες προσλήψεις ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού και στοχευμένα κίνητρα για τη στελέχωση απομακρυσμένων μονάδων σε μικρά νησιά και σε ορεινές περιοχές. Όλες αυτές οι δράσεις αποτυπώνουν τη βούλησή μας να οικοδομήσουμε ένα πιο ανθεκτικό, σύγχρονο και προσβάσιμο σύστημα δημόσιας υγείας για όλους τους πολίτες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας θέτει σε εφαρμογή μια συνεκτική στρατηγική για την προστασία της δημόσιας υγείας, δίνοντας έμφαση στην πρόληψη και ειδικά στην προστασία των ανηλίκων, των παιδιών μας, από τη χρήση καπνικών προϊόντων, νέων μορφών νικοτίνης, προστασία από το αλκοόλ, εισάγει αυστηρότερες διατάξεις για την απαγόρευση διάθεσης αυτών των προϊόντων σε ανηλίκους, θεσπίζοντας ρητές υποχρεώσεις ελέγχου ταυτότητας, αναβαθμισμένα πρόστιμα και κυρώσεις, καθώς και νέο καθεστώς εποπτείας σε όλα τα σημεία πώλησης. Κεντρικό εργαλείο του νομοσχεδίου είναι η δημιουργία Ψηφιακού Μητρώου Καταστημάτων και σημείων διάθεσης που συνδέεται με τις εποπτικές αρχές και επιτρέπει στοχευμένους ελέγχους και πραγματική ιχνηλασιμότητα στην αγορά. Παράλληλα, θεσπίζεται για πρώτη φορά η υποχρέωση γνωστοποίησης ιδιωτικών εκδηλώσεων όπου θα συμμετάσχουν ανήλικοι και στα οποία διατίθενται αλκοολούχα ποτά.

Το πλαίσιο διασφαλίζεται με την εισαγωγή του Kids Wallet, ενός νέου ψηφιακού εργαλείου ελέγχου που θωρακίζει την εφαρμογή των κανόνων στην πράξη. Επιπλέον, το σχέδιο νόμου αντιμετωπίζει νέα μη καπνικά προϊόντα νικοτίνης που έχουν αναδειχθεί ως σημαντική πρόκληση για τη δημόσια υγεία, για τα νέα παιδιά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλάζουμε τη δημόσια υγεία στην Ελλάδα με σχέδιο, επιμονή και σκληρή δουλειά, με σύγχρονες υποδομές, αποτελεσματικές υπηρεσίες προς τους πολίτες, αυστηρούς ελέγχους για την προστασία της δημόσιας υγείας, προβάλλοντας στον πολίτη ένα κράτος που τον σέβεται και τον προστατεύει.

Το σημερινό νομοσχέδιο περιέχει ότι θα το ψηφίσουν όλες οι πτέρυγες της Βουλής γιατί ακριβώς έρχεται να προστατέψει τα νέα τα παιδιά από κινδύνους δημόσιας υγείας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητήσαμε σήμερα την υποθεση του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπως κάναμε και χθες. Θέλω να τονίσω ότι

η Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη και να καταλογιστούν ευθύνες και να επιστραφούν οι παράνομες επιχορηγήσεις και να λυθεί οριστικά και δομικά το χρονίζον ζήτημα της διαχείρισης αγροτικών επιχορηγήσεων.

Η Οικονομική Αστυνομία σε συνεργασία με την ΑΑΔΕ και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης θα ελέγξει τα ποσά που έχουν καταβληθεί, ώστε να επιστραφούν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα από όσους τα έλαβαν παρανόμως. Ως προς το ποινικό μέρος, προφανώς θα αναζητηθούν ευθύνες, όπου και αν υπάρχουν.

Την ερχόμενη εβδομάδα θα συζητηθεί στη Βουλή η πρώτη διάταξη για την απορρόφηση του ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ σε νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Η ΑΑΔΕ θα αποκτήσει πλήρη πρόσβαση στα αρχεία του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Ως προς τη δικογραφία που βρίσκεται στη Βουλή, όπως είπα και χθες, η Νέα Δημοκρατία μελετά τη δικογραφία, αναμένουμε τις προτάσεις των κομμάτων και αφού αναλύσουμε όλο το διαθέσιμο υλικό θα τοποθετηθούμε, θα διαμορφώσουμε και τη δική μας άποψη. Τονίζω ότι οι δικογραφίες αφορούν ποινικές ευθύνες και όχι πολιτικές ευθύνες και αυτό αναμένεται να το δούμε πως θα απεικονιστεί στις προτάσεις των κομμάτων. Θα κινηθούμε μακριά από κυνήγι μαγισσών, αλλά και μακριά από την όποια λογική συγκάλυψης.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία, όπως παραδέχθηκε και ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, ότι το απόστημα του ΟΠΕΚΕΠΕ και των αγροτικών επιδοτήσεων, ένα απόστημα πολλών ετών, δεν έσπασε και πρέπει να σπάσει.

Είμαστε η Κυβέρνηση που έχει σπάσει όσα απόστημα όμως δεν έσπασαν για ολόκληρες δεκαετίες. Πρέπει να σπάσει το απόστημα του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπως έσπασε το απόστημα των παράνομων συνταγογραφήσεων που δρούσαν για δεκαετίες, το απόστημα τελωνείων που είχαν παράνομες συμπεριφορές, το απόστημα πολεοδομιών με μεγάλα κυκλώματα τα οποία έχει εξαρθρώσει αυτή η Κυβέρνηση, το απόστημα των φυλακών, όπου σε κάποιες φυλακές δρούσαν εγκληματικές οργανώσεις, το απόστημα κάποιων εφοριών που είχαν προβληματική δραστηριότητα ή της Δημοτικής Αστυνομίας ή των συντάξεων που ήθελε δύο ή τρία χρόνια για να βγουν οι συντάξεις και τώρα βγαίνουν μόλις σε δύο μήνες.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει κάνει πολύ ουσιαστικά βήματα. Το gov.gr με πάνω από δύο χιλιάδες διαδικασίες ψηφιακά, το Ψηφιακό Μητρώο Αγροτών, η σύνδεσή του με την ΑΑΔΕ, εντοπίζουν ήδη ασυμφωνίες, αλλά αυτό δεν αρκεί. Πρέπει να πάμε πιο βαθιά. Καμία αίτηση, καμία επιδότηση, καμία μεταβίβαση χωρίς ηλεκτρονικό ίχνος. Να ολοκληρωθεί το Κτηματολόγιο, ένας στόχος δεκαετιών, το οποίο θα ολοκληρωθεί το 2025, ώστε να ξέρουμε με ακρίβεια ποιος δηλώνει τι και να γίνει υποχρεωτική η διασταύρωση αυτών των στοιχείων μεταξύ του ΟΠΕΚΕΠΕ, του Κτηματολογίου, των δασαρχείων, της ΑΑΔΕ. Έτσι για παράδειγμα ένας κτηνοτρόφος που δηλώνει βοσκοτόπια δεν θα μπορεί να εμφανίζει άλλα στοιχεία στην περιφέρεια, αλλά στον ΟΠΕΚΕΠΕ, αλλά στο Κτηματολόγιο.

Αναφορικά με το ζήτημα που έθεσαν κάποιες Κοινοβουλευτικές Ομάδες σήμερα για τα e-mail του κ. Σημανδράκου. Όπως τότε και χθες, ο Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ το 2023, δηλαδή μετά από τις εκλογές και πριν από τις γιορτές των Χριστουγέννων, είχε την ορθή άποψη ότι δεν έπρεπε να πληρωθούν κάποια κόκκινα, όπως τα έλεγε, ΑΦΜ. Το Μέγαρο Μαξίμου, η Προεδρία της Κυβέρνησης στήριξαν αυτονοήτως τον κ. Σημανδράκο να μπλοκάρει αυτά τα ΑΦΜ. Δηλαδή, οι πληρωμές έγιναν όπως ακριβώς είχε αποφασίσει ο ΟΠΕΚΕΠΕ, που είναι ο αρμόδιος Οργανισμός που έχει την ευθύνη για την πληρωμή αυτών των επιχορηγήσεων. Δεν πληρώθηκαν, λοιπόν, οι μπλοκαρισμένοι κόκκινοι ΑΦΜ με την παρέμβαση τότε της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούσαμε έντονες πολιτικές επιθέσεις. Ακούσαμε στοχοποίηση πολιτικών αντιπάλων, όπως η προσπάθεια του κ. Βελόπουλου να στοχοποιήσει πολιτικά πρόσωπα που κατέχουν γη παρουσιάζοντας το «Πόθεν Έσχες» τους -τι πιο διαφανές;- το οποίο «Πόθεν Έσχες» αναφέρει και ξεκάθαρα τα εισοδήματα των πολιτικών προσώπων για κάθε φορολογικό έτος.

Η της κ. Κωνσταντοπούλου η οποία συνεχίζει καθημερινά να επιτίθεται επί προσωπικού σε Βουλευτές μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα προσπαθώντας τι; Να μας τρομοκρατήσει, να μην της απαντάμε, να μη μιλάμε; Γιατί θα είμαστε αντικείμενο προσωπικών επιθέσεων, αναφερόμενη πάντα σε γεγονότα ή θέματα που δεν έχουν καμία σχέση με αυτά που συζητάμε τώρα; Η προσπάθειά της κ. Κωνσταντοπούλου να διαφοροποιηθεί από τις υπόλοιπες συνιστώσες του πρώην ΣΥΡΙΖΑ που σήμερα εκφράζεται στη Βουλή από τρία κόμματα, που μαζί όμως οδήγησαν τη χώρα το 2015, επειδή μιλάμε για την επέτειο, στο αχρείαστο τρίτο μνημόνιο με την αδιέξοδη πολιτική τους; Χωρίς να έχουν καμία εναλλακτική οδήγησαν τη χώρα σε ένα αδιέξοδο. Έκλεισαν τις τράπεζες, στοίχισαν στον Έλληνα πολίτη δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ στους πολίτες, τους φορολογούμενους, τους συνταξιούχους.

Δεσμεύσαν τη δημόσια περιουσία για δεκαετίες. Αυτή την επέτειο συζητάμε. Και τα κόμματα που είναι του πρώην ΣΥΡΙΖΑ έχουν ακέραια όλη την ευθύνη για την περίοδο εκείνη. Τα κόμματα της αντιπολίτευσης ποντάρουν σε μια προσπάθεια διατήρησης ενός τοξικού περιβάλλοντος. Εμείς στον αντίποδα έχουμε ως προτεραιότητα τα ζητήματα που αφορούν τους Έλληνες πολίτες, την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή, την ανεργία που πλέον μειώθηκε κάτω του 8%, τον κατώτατο μισθό που αυξήθηκε κατά 35%.

Αυτή είναι η απάντηση της Νέας Δημοκρατίας στην τοξική πολιτική της Αντιπολίτευσης. Χτίζουμε ένα σύγχρονο κράτος με ψηφιακές διαδικασίες πιο διαφανές, πιο δίκαιο. Αντιμετωπίζουμε δυσκολίες, αλλά αυτές τις δυσκολίες θα τις ξεπεράσουμε. Κριτής μας ο ελληνικός λαός στις εκλογές του 2027.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε συνάδελφε, ευχαριστώ για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα θα πάρει ο κ. Μπαρλιακός και μετά ο κ. Νικολακόπουλος. Θα ακολουθήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Αριστεράς.

Ο κ. Μπαρλιακός από τη Νέα Δημοκρατία έχει τον λόγο.

ΞΕΝΟΦΩΝ (ΦΩΝΤΑΣ) ΜΠΑΡΛΙΑΚΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα, κατ' αρχάς, να αναφερθώ στο κεντρικό πλέγμα των διατάξεων του νομοσχεδίου που αφορά σε ένα κορυφαίο ζήτημα, την περαιτέρω θωράκιση της υγείας, πρωτίστως των ανηλίκων, της νέας γενιάς δηλαδή των Ελλήνων, αλλά όχι μόνο.

Με τις μεταρρυθμίσεις του νομοσχεδίου επιδιώκεται η προστασία της υγείας των ανηλίκων από τις σοβαρές επιπτώσεις της χρήσης και της κατανάλωσης προϊόντων καπνού και αλκοόλ στη σωματική και ψυχική τους υγεία και η πρόληψη της έκθεσής τους στα προϊόντα αυτά, μέσω του περιορισμού της διαθεσιμότητας και της προσβασιμότητάς τους.

Εξίσου, όμως, σημαντική ρύθμιση είναι και αυτή που εισάγεται, των μη καπνικών προϊόντων, με ή χωρίς νικοτίνη, που προορίζονται για εισπνοή μέσω της διαδικασίας θέρμανσης, καθώς και προϊόντων νικοτίνης τα οποία καταναλώνονται με οποιονδήποτε τρόπο. Η επιστημονική και ιατρική κοινότητα άλλωστε έχει ήδη συνδέσει την αύξηση των πνευμονικών νοσημάτων με τη χρήση τέτοιων προϊόντων, τα οποία πλέον κατακλύζουν την καθημερινότητά μας ανεξέλεγκτα με εύκολη πρόσβαση για τον οποιονδήποτε.

Η καθολική απαγόρευση της πώλησης, της προσφοράς και της διάθεσής τους σε ανηλίκους, καθώς και η απαγόρευση πώλησης των προϊόντων αυτών μέσω αυτόματου πωλητή, είναι ένα μέτρο που κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση από κοινού με τις υπόλοιπες κυρώσεις που προβλέπονται από το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Και, ενδεχομένως, όπως άλλωστε και ο ίδιος ο Υπουργός τόνισε, μπορεί να ξεβολευτούν ορισμένες κατηγορίες επαγγελματιών ή να ανατραπούν χρονίζουσες κακές συνήθειες, ακόμη και στους κόλπους της ίδιας της οικογένειας. Αλλά όταν το ύψιστο έννομο αγαθό της υγείας διακυβεύεται ή απειλείται, τότε δεν χωρούν εκπαινώσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε αυτό το σημείο θα ήθελα να αναφερθώ σε μια διάταξη η οποία δεν άπτεται του κεντρικού θεματικού άξονα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αλλά έχει ξεχωριστή σημασία για την Πιερία και τη Μακεδονία μας και συνολικά για τον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία. Αφορά το άρθρο 50, για τη μεταβίβαση, και για να είμαστε ακριβείς για την επιστροφή κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή, άνευ ανταλλάγματος ενός γεωτεμαχίου εκατό περίπου στρεμμάτων στην Ιερά Μητρόπολη Κίτρους Κατερίνης και Πλαταμώνος. Η έκταση αυτή ανήκει σήμερα στο Γενικό Νοσοκομείο Κατερίνης και βρίσκεται στην περιφερειακή θέση Σανατόριο, Ιερά Μονή Πέτρας Ολύμπου, και μεταβιβάζεται αποκλειστικά με σκοπό την ανασύσταση και την επαναλειτουργία της Ιεράς Μονής Εισοδίων της Θεοτόκου Πέτρας Ολύμπου.

Η ιερά μονή, έδρα της άλλοτε Επισκοπής Πέτρας, ένα ιστορικό ορθόδοξο κοινοβιακό μοναστήρι, έχει μια μακραίωνη ιστορία η οποία εκκινεί από τον 8° αιώνα κατά την οικουμενική φάση του ελληνισμού, υπό τη σκέπη της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, και συνεχίζει μέχρι το πρόσφατο ιστορικό παρελθόν να δίδει με συνέπεια και ευλάβεια αγώνες υπέρ της ελευθερίας του ελληνικού έθνους, μέχρι την μετατροπή της σε ψυχιατρικό ίδρυμα της περιοχής στα μέσα του προηγούμενου αιώνα και μάλιστα προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Μετά τη σταδιακή εγκατάλειψη της λειτουργίας του ψυχιατρικού ιδρύματος, επανήλθε δυναμικά στο προσκήνιο το αίτημα της τοπικής Εκκλησίας, αλλά και της κοινωνίας για την επιστροφή και την υπαγωγή των εγκαταστάσεων της μονής στη Μητρόπολη Κίτρους Κατερίνης και Πλαταμώνος.

Από την πρώτη στιγμή που διατυπώθηκε εκ νέου το ιστορικό δίκαιο αίτημα για την επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των εγκαταστάσεων της ιεράς μονής στάθηκε αρωγός με όλες μου τις δυνάμεις, στις άοκνες και ακαταπόνητες προσπάθειες του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη Κίτρους κ. Γεωργίου.

Η αταλάντευτη πολιτική βούληση, με τη δέσμευση του Υφυπουργού Υγείας κ. Βαρτζόπουλου -κύριε Υπουργέ, σας ευχαριστώ προσωπικά για αυτό- τον περασμένο Δεκέμβριο κατά την επίσκεψή του στις εγκαταστάσεις του πρώην Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Πέτρας Ολύμπου, η επιμονή στην αποκατάσταση μιας ιστορικής και ηθικής εκκρεμότητας, κατίσχυσαν του πολυδαίδαλου νομικού πλαισίου αλλά και των διαχρονικών γραφειοκρατικών αγκυλώσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, θα ήθελα να ευχαριστήσω την ηγεσία του Υπουργείου Υγείας, αλλά και όλους τους συναρμόδιους Υπουργούς, αλλά και τους υπηρεσιακούς παράγοντες που άνοιξαν τον δρόμο για να μπορέσει να αναδειχθεί ξανά η εθνική, θρησκευτική, ιστορική και πολιτιστική σημασία της μονής, ο χαρακτήρας της οποίας υπερβαίνει τα στενά γεωγραφικά όρια της Πιερίας, και απευθύνεται σε όλον τον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία.

Κύριε Υπουργέ, κάθε άλλο παρά τυχαίο είναι το γεγονός ότι φέτος συμπληρώνονται τα εκατό χρόνια από τον Αύγουστο του 1925, όπου με νομοθετικό διάταγμα έγινε η αναγκαστική απαλλοτριώση όλων των ακινήτων της μονής. Και εκατό χρόνια μετά, λοιπόν, σήμερα, έχουμε με την ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου την επιστροφή αυτών των ακινήτων και την επανίδρυση της ιστορικής μονής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι συνακόλουθες κοινωνικές συμπεριφορές ορισμένες φορές αγγίζουν και ζητήματα της ανθρωπίνης υγείας, τα οποία δεν μπορούν να παραμείνουν αρρύθμιστα από τον νόμο. Με γενναιότητα και σύνεση το Υπουργείο Υγείας νομοθετεί ένα πλέγμα διατάξεων και θεσπίζει κυρώσεις οι οποίες εναρμονίζονται με τους κινδύνους της εποχής, οι οποίοι καθιστούν πιο ευάλωτη τη νέα γενιά, τα παιδιά μας δηλαδή, που έχουν πρωτίστως ανάγκη προστασίας και καθοδήγησης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε, και για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Νικολακόπουλος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, ύψιστη ευθύνη της πολιτείας είναι να προστατεύει τους πλέον ευάλωτους. Και δεν υπάρχει πιο ευάλωτη, αλλά και πολύτιμη ομάδα από τα παιδιά, τους εφήβους μας. Σήμερα, λοιπόν, καλούμαστε να νομοθετήσουμε για το συμφέρον τους, όχι με λόγια, αλλά με πράξεις, με εργαλεία, με θεσμικές εγγυήσεις.

Σε ένα γενικότερο πλαίσιο να πω ότι το παρόν σχέδιο νόμου, μέσα από την εισαγωγή ενός πλήρους και σύγχρονου ρυθμιστικού πλαισίου, έχει έναν σαφή κεντρικό στόχο, την αυστηρή προστασία των ανηλίκων από την έκθεση, τη χρήση και την εξοικείωση με προϊόντα καπνού, αλκοόλ και τα λεγόμενα «μη καπνικά υποκατάστατα», και βέβαια την καθιέρωση διαφανούς και λειτουργικού μηχανισμού ελέγχου και εποπτείας για την αγορά αυτών των προϊόντων.

Συνιστούμε, συνεπώς, σήμερα μια κυβερνητική νομοθετική πρωτοβουλία ξεχωριστής πολιτικής σπουδαιότητας, αλλά και κοινωνικής ευαισθησίας, μια καθοριστική και ολιστική παρέμβαση που θέτει στο επίκεντρο την προστασία των νέων μας, δίνοντας λύσεις σε ένα κρίσιμο ζήτημα, σε ένα θέμα που μπορούμε να ισχυριστούμε ότι αποτελεί ένα από τα πλοκάμια του σύγχρονου πολυπαραγοντικού φαινομένου που ακούει στο όνομα «παρεμβατικότητα ανηλίκων».

Η αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου αποτελεί κεντρική επιλογή της Κυβέρνησης Κυριάκου Μητσοτάκη. Από την εποχή που είχα την τιμή να βρίσκομαι στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη έχουν εφαρμοσθεί μια σειρά από μέτρα που, όπως φάνηκε, απέδωσαν και αποδίδουν σε μεγάλο βαθμό στην πράξη. Ως συνεταγμένη πολιτεία προσπαθήσαμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα συγκροτημένα και πολυεπίπεδα και ασφαλώς, η προσπάθεια αυτή συνεχίζεται.

Θυμίζω το σχέδιο εμφανούς αστυνόμευσης, με εντατικές περιπολίες νεαρών -κυρίως αστυνομικών- σε πλατείες και σημεία όπου υπάρχει μεγάλη συγκέντρωση ανηλίκων, ώστε να μπορούν να παρέμβουν άμεσα όταν χρειαστεί, την πενταψήφια τηλεφωνική γραμμή ανώνυμων καταγγελιών 10201, την εφαρμογή «Safe Youth» που εγκαθίσταται στα κινητά τηλέφωνα, την επιστημονική επιτροπή κορυφαίων καθηγητών και εμπειρογνομώνων, με στόχο τη διαμόρφωση μιας εθνικής πολιτικής και στρατηγικής για την αντιμετώπιση της βίας και της παραβατικότητας ανηλίκων, την ψηφιακή πλατφόρμα stop-bullying και την καταγγελία τέτοιων περιστατικών στο σχολείο από το Υπουργείο Παιδείας και πολλά άλλα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η παρεμβατικότητα των ανηλίκων είναι μια σύγχρονη ασθένεια που δεν γνωρίζει σύνορα, κοινωνικές τάξεις και οικογενειακό οικονομικό στάτους. Είναι μία νόσος που είναι σε έξαρση και στη χώρα μας, αλλά δεν πρέπει να την αφήσουμε να καταστεί ανίατη. Πρόκειται για μία αρνητική συνθήκη για την οποία δεν πρέπει να μένουμε μόνο σε κατασταλτικά μέτρα, αλλά οφείλουμε να επενδύσουμε σε δράσεις πρόληψης και κυρίως, επιβάλλεται να ψάξουμε το φάρμακο στον επανακαθορισμό του κρίσιμου ρόλου του σχολείου και της οικογένειας.

Το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα επενδύει ακριβώς σε αυτό το ζήτημα, της πρόληψης και θέτει τις βάσεις για τη δημιουργία ενός ακόμα πιο ασφαλούς κόσμου για τα παιδιά μας. Βρισκόμαστε, λοιπόν, ενώπιον μιας ιδιαίτερα σημαντικής νομοθετικής πρωτοβουλίας που δεν αφορά μόνο τη δημόσια υγεία ή τη λειτουργία της αγοράς, αλλά αγγίζει πρωτίστως ένα ζήτημα ηθικής ευθύνης, την προστασία των παιδιών και των εφήβων μας από την πρώιμη έκθεση στον καπνό, το αλκοόλ και τα λεγόμενα μη καπνικά προϊόντα.

Ο εθισμός σε επιβλαβείς ουσίες συχνά ξεκινά από τη νεαρή ηλικία. Δεν είναι μόνο οι στατιστικές που το επιβεβαιώνουν, αλλά και η κοινωνική πραγματικότητα που βιώνουμε καθημερινά. Ανησυχητικά υψηλά ποσοστά κατανάλωσης αλκοόλ και προϊόντων καπνού εμφανίζονται ήδη από την εφηβεία, ενώ η διαφήμιση και η εύκολη πρόσβαση μέσω διαδικτύου και φυσικών σημείων πώλησης εντείνουν το πρόβλημα.

Πρόσφατη έρευνα της ESPAD, το Ευρωπαϊκό Ερευνητικό Πρόγραμμα για το αλκοόλ και άλλες ναρκωτικές ουσίες στους μαθητές, δείχνει ότι το 86% των νέων μας μέχρι δεκαέξι ετών έχουν καταναλώσει έστω μια φορά αλκοόλ. Είναι αριθμοί υψη-

λότεροι από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και πρέπει να μας προβληματίζουν. Η αυξημένη προσβασιμότητα στα προϊόντα αυτά καθιστά επιτακτική ανάγκη την ενίσχυση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, ώστε να αποφευχθεί η εξοικείωση των ανηλίκων με τα προϊόντα αυτά και να περιοριστούν οι βλαπτικές συνέπειες που επιφέρει η χρήση και η κατανάλωσή τους στη σωματική και ψυχική υγεία των ανηλίκων.

Με το παρόν νομοσχέδιο θεσπίζουμε σαφή, αυστηρά και εφαρμόσιμα μέτρα για τον περιορισμό της διάθεσης αυτών των προϊόντων σε ανηλίκους. Απαγορεύεται αυστηρά η πώληση προϊόντων καπνού, αλκοόλ και μη καπνικών προϊόντων σε άτομα που δεν έχουν συμπληρώσει τα δεκαοκτώ έτη, κάτι που βέβαια ισχύει ήδη, αλλά πλέον γίνεται με πιο ουσιαστικό, αυστηρό, αλλά και ελεγχόμενο τρόπο. Ο έλεγχος θα γίνεται μέσω επιδείξεως επίσημου εγγράφου και προβλέπεται η δυνατότητα επαλήθευσης της ηλικίας μέσω της εφαρμογής Kids Wallet.

Θεσπίζονται βαριές κυρώσεις και αφαιρέσεις αδειών λειτουργίας για επιχειρήσεις που παραβαίνουν τον νόμο, καθώς η πώληση θα συνιστά και πάλι ποινικό αδίκημα, ενώ θα επιφέρει και αυστηρές διοικητικές ποινές. Ενισχύεται ο έλεγχος και η εποπτεία σε φυσικά και ψηφιακά σημεία διάθεσης από ένα νεοϊδρυθέν ειδικό τμήμα στον ΕΟΔΥ, ο οποίος αποκτά ρόλο ως αρμόδια αρχή εποπτείας αγοράς των καπνικών και μη καπνικών προϊόντων.

Απλοποιείται η διαδικασία γνωστοποίησης και επιβολής διοικητικών κυρώσεων, οι οποίες θα υποβάλλονται απευθείας από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.

Γίνεται υποχρεωτική η αναγγελία στην Ελληνική Αστυνομία ή στη Λιμενική Αρχή των ιδιωτικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται σε κέντρα διασκέδασης, εφόσον σε αυτές συμμετέχουν ανήλικοι, μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας που δημιουργείται για τον σκοπό αυτό.

Ιδιαίτερη μέριμνα δίνεται στα μη καπνικά προϊόντα, όπως τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, τα προϊόντα θέρμανσης καπνού και τα αρωματικά υποκατάστατα. Τα προϊόντα αυτά, παρόλο που συχνά διαφημίζονται ως λιγότερο βλαβερά, αποτελούν παγίδες εξοικείωσης για τους νέους, οδηγώντας, εν τέλει, σε εξάρτηση και βλάβες στην υγεία.

Επιπλέον, το νομοσχέδιο προβλέπει την αυστηρή ρύθμιση της προβολής και της διαφήμισης τέτοιων προϊόντων, την απαγόρευση της κυκλοφορίας προϊόντων που απευθύνονται και είναι ελκυστικά για ανηλίκους -με γεύσεις καραμέλας και άλλα- την απαίτηση καθαρής σήμανσης και προειδοποιήσεων για την υγεία. Για την αποτελεσματική εφαρμογή όλων των παραπάνω, προβλέπεται η δημιουργία ψηφιακού μητρώου ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων.

Τελικός σκοπός, βάσει των ανωτέρω, είναι η πλήρης ιχνηλασιμότητα των προϊόντων, από την παραγωγή μέχρι την τελική κατανάλωση, η καταγραφή όλων των επιχειρήσεων που διακινούν τα προϊόντα αυτά, η ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών μέσω διασύνδεσης με την ΑΑΔΕ, το Υπουργείο Υγείας και την Ελληνική Αστυνομία. Νομοθετούμε συνεχώς ένα σύγχρονο εργαλείο με το οποίο μπορούμε να καταφέρουμε καίριο πλήγμα στο λαθρεμπόριο, να ενισχύσουμε τα δημόσια έσοδα και το σημαντικότερο, να προστατέψουμε το πλέον παραγωγικό και δημιουργικό κομμάτι της πατρίδας μας.

Κυρίες και κύριοι, το παρόν νομοσχέδιο δεν είναι τιμωρητικό. Είναι προστατευτικό. Είναι ένας σαφής και σταθερός βηματισμός προς μία κοινωνία που προτάσσει την υγεία, την ευθύνη, την ασφάλεια. Επεμβαίνουμε με υπευθυνότητα και δείχνουμε μηδενική ανοχή απέναντι σε μια άκρως επικίνδυνη συνθήκη της εποχής μας. Θέτουμε φραγμούς στην εμπορευματοποίηση της εξάρτησης. Θωρακίζουμε τα παιδιά μας από πρακτικές που τα υπονομεύουν και που υπονομεύουν το μέλλον τους. Χτίζουμε μια υγιή, ενημερωμένη και προστατευμένη γενιά.

Θέματα τόσο ξεχωριστής κοινωνικής ευαισθησίας δεν δικαιούμεστε να τα εξετάζουμε σε στενά κομματικά πλαίσια. Πραγματικά, δεν μπορώ να καταλάβω γιατί ο Αρχηγός, για παράδειγμα, της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης δεν ασχολήθηκε καθόλου στην ομιλία του με αυτό το νομοσχέδιο, παρά μόνο με άλλα πράγματα.

Πρέπει, λοιπόν, όλοι μαζί να δράσουμε, προστατεύοντας τα

παιδιά μας, με τελικό σκοπό κανένα παιδί να μην αισθάνεται μόνο και απροσπάτετο. Για αυτό, σας καλώ όλους να υπερψηφίσουμε το παρόν σχέδιο νόμου, περνώντας και εκτός αυτής της Αίθουσας το μήνυμα ότι θέματα που απασχολούν τα παιδιά μας, μας ενώνουν και δεν μας διχάζουν.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Αριστεράς κ. Τζανακόπουλος.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άκουσα προηγουμένως με προσοχή τον κ. Μηταράκη, τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, ο οποίος μίλησε για τοξικότητα εκ μέρους της Αντιπολίτευσης. Θυμήθηκε το 2015. Θυμήθηκε το δημοψήφισμα, το τρίτο αχρείαστο μνημόνιο, τον ΣΥΡΙΖΑ, τις τράπεζες, τη χρεοκοπία, στην οποία βέβαια χρεοκοπία οδήγησε τη χώρα -αν θυμάμαι καλά- η Κυβέρνηση του κ. Καραμανλή το 2009, παραδίδοντας ένα έλλειμμα της τάξης του 15%. Όμως, εν πάση περιπτώσει, τώρα αυτά είναι ψιλά γράμματα για να τα θυμόμαστε.

Τα θυμήθηκε, λοιπόν, όλα αυτά ο κ. Μηταράκης. Φαίνεται ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας πρέπει να είναι πραγματικά σε πολύ δύσκολη θέση για να κινητοποιεί όλη αυτή την προπαγανδιστική επιχειρηματολογία, η οποία, με τον ένα με τον άλλο τρόπο, κάθε φορά που βρίσκεται στα σχοινιά ο κ. Μητσοτάκης, κινητοποιείται για να μπορέσει να αποφύγει να απαντήσει σε συγκεκριμένα ερωτήματα, τα οποία τίθενται από τη μεριά της Αντιπολίτευσης.

Δεν έχει νόημα τώρα να κάνουμε συζήτηση με τον κ. Μηταράκη για το θέμα του δημοψηφίσματος ή του 2015. Θα επιμείνω, όμως, λίγο στο ζήτημα της τοξικότητας. Λέει: «Είναι τοξική η Αντιπολίτευση». Προσέξτε, μέσα σε έξι χρόνια διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, έχουμε τριάντα παραιτήσεις κυβερνητικών στελεχών, Υπουργών, Υφυπουργών, Γενικών Γραμματέων, Βουλευτών, για μια σειρά από σκάνδαλα που έχουν δει το φως της δημοσιότητας. Ούτε μία, ούτε δύο, ούτε τρεις, τριάντα! Ενδέχεται, μέσα στους επόμενους μήνες, να μην έχουμε έναν ή δύο Υπουργούς που θα είναι σε προανακριτική επιτροπή, αλλά να έχουμε έξι, επτά, οκτώ. Αυτό πια δεν είναι Κυβέρνηση. Είναι πτέρυγα των φυλακών Κορυδαλλού.

Και λέω, αυτές οι τριάντα παραιτήσεις έχουν προκύψει από κάποιου είδους εσωτερική κυβερνητική έρευνα; Έχουν προκύψει επειδή η Κυβέρνηση κάνει κάποιους εσωτερικούς ελέγχους και προχωρά σε κάποιου είδους αυτοκάθαρση; Ουδέποτε έχει γίνει αυτό. Και οι τριάντα παραιτήσεις έχουν γίνει επειδή έχουν δει το φως της δημοσιότητας από ανεξάρτητη δημοσιογραφική έρευνα συγκεκριμένα σκάνδαλα, επειδή Βουλευτές της Αντιπολίτευσης έχουν καταγγείλει συγκεκριμένες παράνομες και παραβατικές συμπεριφορές, οι οποίες στη συνέχεια δεν μπορούσαν να παρακαμφθούν -δεν μπορούσε κανείς να πει ότι δεν τις είδε- ή επειδή έχουμε δικαστικές έρευνες σε εξέλιξη. Ούτε μία από αυτές τις παραιτήσεις δεν έχει προκύψει με κυβερνητική πρωτοβουλία! Όλες έχουν προκύψει επειδή τους πιάσαμε με τη γίδα στην πλάτη τους ανθρώπους. Επομένως, η διαφθορά, η διαπλοκή, δεν είναι εδώ μία εξαίρεση, αλλά είναι ο κανόνας λειτουργίας της Κυβέρνησης Μητσοτάκη.

Όπως έχω πει σε ανύποπτο χρόνο, έχουμε να κάνουμε με Κυβέρνηση που μοιάζει με μηχανή παραγωγής σκανδάλων. Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς; Σκοιλ ελικτικού, απευθείας αναθέσεις, υποκλοπές, Τέμπη, συγκαλύψεις και τώρα ΟΠΕΚΕΠΕ!

Για να δούμε λίγο, γιατί άκουσα τον κ. Μηταράκη να μιλάει για τον ΟΠΕΚΕΠΕ, ως αυτή η υπόθεση να σχετίζεται με κάποιου είδους διαχρονική διοικητική δυσλειτουργία. Με συγχωρείτε, κύριε Μηταράκη, και με συγχωρείτε, κύριοι της Κυβέρνησης, αλλά δεν έχουμε να κάνουμε εδώ με διοικητική δυσλειτουργία η οποία μπορεί να οδηγήσει, ενδεχομένως, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να επιβάλλει διορθωτικά δημοσιονομικά μέτρα. Δεν έχουμε να κάνουμε εδώ με κάποιου είδους προβληματική συστημική λειτουργία, επειδή δεν λειτουργεί το Κτηματολόγιο ή επειδή δεν

λειτουργούν, ενδεχομένως, οι εφαρμογές οι οποίες είναι απαραίτητες στην ελληνική δημόσια διοίκηση. Έχουμε να κάνουμε με έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για εγκληματική οργάνωση. Το έχετε καταλάβει αυτό; Έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και ασκήσεις ποινικών διώξεων για εγκληματική οργάνωση, όχι διοικητική δυσλειτουργία!

Επομένως, αφήστε αυτές τις κοινοτοπίες περί του ότι σπάτε το απόστημα της διαχρονικής παθογένειας της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Είναι τα δικά σας στελέχη που σε συνεργασία με κυβερνητικούς παράγοντες συγκρότησαν -διαβάστε τις τριάντα τέσσερις σελίδες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας- εγκληματική οργάνωση με στόχο τη διασπάθιση του δημοσίου χρήματος. Γι' αυτό μιλάμε. Αυτή είναι η υπόθεση την οποία έχουμε ενώπιον μας.

Και μιλάει ο κ. Μηταράκης για τοξικότητα και μας καταγγέλλει ότι είμαστε τοξικοί. Δηλαδή, με συγχωρείτε, βλέπουν το φως της δημοσιότητας και υπάρχουν μέσα στη δικογραφία οι συνομιλίες κυβερνητικών στελεχών με τον «Φραπέ» και τον «Χασάπη» όπου μιλάνε για γεμιστήρες. Η Αντιπολίτευση, δηλαδή, τι πρέπει να κάνει; Πρέπει να σας πει και μπράβο; Και είμαστε τοξικοί όταν σας λέμε ότι η Κυβέρνηση δεν νοιάζει, όχι μόνο σε δημοκρατική χώρα, αλλά σε οποιαδήποτε χώρα του κόσμου, να συνομιλεί με τους «φραπέδες» και με τους «χασάπηδες»;

Μας λέτε ότι είμαστε τοξικοί επειδή επιμένουμε στο να ζητάμε απαντήσεις την ώρα που υπάρχουν χορηγημένες συνομιλίες τουλάχιστον δέκα Βουλευτών σας, οι οποίοι ζητάνε ρουσφέτια για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Και δεν είναι ακριβώς ρουσφέτια, ζητάνε από κυβερνητικά στελέχη να κάνουν παράνομες πράξεις για να ικανοποιήσουν τους ψηφοφόρους τους! Και μετά είμαστε εμείς οι τοξικοί; Η Αντιπολίτευση είναι η τοξική;

Άκουσα και τον κ. Γεωργιάδη να λέει με τις γνωστές δικολαβικές του στρεψόδικες, ας πούμε, επιχειρηματολογίες: «Α, τώρα σας αρέσουν οι επισυνδέσεις, ενώ πριν τις καταγγέλλατε τις επισυνδέσεις». Προσέξτε μια διαφορά. Υπάρχει μια σημαντική διαφορά. Ποια είναι αυτή; Κατά την ευγενή πρακτική των συνακροάσεων που υιοθέτησε η Κυβέρνησή σας από όλα αυτά τα πρόσωπα τα οποία παρακολουθούσατε -δηλαδή, για να σας το πω ευθέως, το μισό Υπουργικό Συμβούλιο, τον κ. Χατζηδάκη, τον κ. Βορίδη, ενδεχομένως και τον κ. Γεωργιάδη που έλεγε «Είμαι περήφανος που με παρακολουθούσε η ΕΥΠ», την ηγεσία του στρατεύματος, πολιτικούς αντιπάλους που λέγατε ότι τους παρακολουθούσατε για λόγους εθνικής ασφάλειας-, δεν έχει προκύψει μία δικογραφία. Ούτε μία!

Άρα, όλες αυτές οι έρευνες για ποιον λόγο γίνονταν; Όλες αυτές οι συνακροάσεις για ποιον λόγο γίνονταν; Εδώ έχουμε έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας η οποία στο πλαίσιο αυτής κάνει συνακροάσεις που καταλήγουν σε δικογραφία και από τους διαλόγους προκύπτουν ενδείξεις για την τέλεση σοβαρότατων κακουργημάτων.

Καταλάβατε τη διαφορά; Καταλάβατε ποια είναι η διαφορά μεταξύ των υποκλοπών που γίνονται για πολιτικούς λόγους από τον κ. Μητσοτάκη και τον ανιψιό του, για να μπορούν να ελέγχουν τη ροή του χρήματος στα Υπουργεία, σε σχέση με τις επισυνδέσεις που γίνονται με την υπογραφή της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για να φέρουν στη δημοσιότητα τις πομπές σας;

Και εν πάση περιπτώσει, θα μας απαντήσει κάποια στιγμή η Κυβέρνηση; Γιατί άκουσα πάλι τον κ. Μηταράκη που έλεγε ότι το Μαξίμου δεν έχει καμία εμπλοκή με το σκάνδαλο κ.λπ.. Και προσπάθησε να παρουσιάσει την υπόθεση του κ. Σημανδράκου με έναν τρόπο ο οποίος με κανέναν τρόπο δεν αντιστοιχεί στην πραγματικότητα.

Προσέξτε τι έγινε. Τον Νοέμβριο του 2022 ο τότε Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ κάνει συνάντηση στο Μαξίμου με τον κ. Μητσοτάκη, τον κ. Παπασταύρου και τον κ. Βορίδη και τους λέει ότι έχει πρόβλημα συνεργασίας με τον κ. Αυγενάκη, γιατί έχει εντοπίσει 9.000 κόκκινα ΑΦΜ και κολλάει τις πληρωμές. Μετά από λίγες μέρες αρχίζουν οι έντονες πιέσεις μέσα από τον ΟΠΕΚΕΠΕ για την παραίτησή του κ. Σημανδράκου. Στο τέλος Δεκεμβρίου του 2022 εξαναγκάζεται σε παραίτηση και στην επιστολή παραίτησής του λέει: «Έχουν γίνει όλες οι πληρωμές για το 2023. Έχουν δρομολογηθεί όλες οι πληρωμές για το 2023».

Κι έρχεται έναν μήνα μετά, σ' αυτήν εδώ την Αίθουσα, σε ερώτηση του Αλέξη Χαρίτση του Προέδρου της Νέας Αριστεράς, ο κύριος Πρωθυπουργός και ανακοινώνει ξανά τις πληρωμές του ΟΠΕΚΕΠΕ για το 2023. Και γιατί το κάνει αυτό; Διότι απλούστατα έχει αποδεχθεί το αίτημα των διαφόρων οι οποίοι ζήτησαν ρουσφέτια από την Κυβέρνηση για να πληρωθούν. Έχει κάνει αποδεκτό αυτό το αίτημα και τους λέει «Θα σας τα δώσω», διότι διαφορετικά δεν εξηγείται να έρχεται εδώ και να κάνει την ίδια ανακοίνωση.

Γι' αυτό λέμε ότι ο κ. Μητσοτάκης γνώριζε απολύτως. Και όχι μόνο γνώριζε, αλλά ενορχήστρωσε αυτή την ιστορία.

Έχουν αρχίσει πια να μαζεύονται πολλά, πάρα πολλά. Και έχω την εκτίμηση ότι αυτή η Κυβέρνηση δεν θα αντέξει για πολύ χρόνο ακόμα. Και αυτό φέρνει και τη δημοκρατική και την αριστερή Αντιπολίτευση μπροστά στις δικές της πολιτικές ευθύνες για το αύριο της χώρας.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με δυο λόγια για το νομοσχέδιο πάρα πολύ σύντομα. Είναι βέβαιο ότι το νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας προσφέρει απολύτως για κοινοτοπίες, αφορητες ηθικολογίες, για τη νεολαία που έχει χάσει τον δρόμο της, προσφέρεται για ηθικό πανικό, προσφέρεται για ελβετολογία των νέων και προσφέρεται φυσικά και για επιδειξη αυταρχισμού και κατασταλτικού ζήλου.

Εγώ δεν συμμερίζομαι αυτό τον τόνο. Δεν συμμερίζομαι ούτε τη στάση αυτή απέναντι στους νέους, τις νέες, ούτε τις γενικεύσεις, ούτε την κατηχητική, ούτε την τιμωρητική διάθεση που έχει η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, μια πολιτική νεοδεξιά, μια πολιτική σκληρής δεξιάς κοπής. Δεν λέω ότι δεν πρέπει να υπάρχουν απαγορεύσεις κατά κανέναν τρόπο. Μην έχετε, όμως, καμία αμφιβολία ότι οι απαγορεύσεις αυτές όταν οι κοινωνικές συνθήκες και οι οικονομικές συνθήκες είναι αυτές που είναι σήμερα, δεν θα έχουν το αποτέλεσμα το οποίο πιστεύετε.

Και αν θέλετε ένα παράδειγμα επ' αυτού, να σας πω το εξής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Και ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, ολοκληρώνω.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες ξέρετε μέχρι πότε ισχύουν αυτές οι απαγορεύσεις; Στις Ηνωμένες Πολιτείες ξέρετε μέχρι ποια ηλικία απαγορεύεται η αγορά αλκοόλ για παράδειγμα; Μέχρι την ηλικία των είκοσι ενός. Έχετε δει σκηνές από κολεγιακά πάρτι στις Ηνωμένες Πολιτείες; Δεν μπορεί, σινεμά θα βλέπετε. Έχετε δει τι συμβαίνει; Θεωρείτε ότι αυτού του τύπου η απαγορευτική πολιτική αν δεν συνοδεύεται από ένα ισχυρό κοινωνικό κράτος, από μια ζωή με προοπτική και με προσδοκία, μπορεί να επιλύσει το οποιοδήποτε πρόβλημα; Τα ίδια κάνετε και στο Ποινικό Δίκαιο. Και η κατάσταση την οποία έχουμε να αντιμετωπίσουμε, είναι τρισεπίρροτερη απ' αυτή την οποία είχαμε πριν την αυστηροποίηση του Ποινικού Δικαίου.

Και όλα αυτά θα τα βρίσκετε διαρκώς μπροστά σας, αλλά θα τα βρίσκουμε και εμείς μπροστά μας και η ελληνική κοινωνία μπροστά της. Και γι' αυτό απαιτείται άμεσα συγκροτημένη, συνολική, εναλλακτική πρόταση απέναντι στη Νέα Δημοκρατία.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Τσίμαρης από το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής και ακολουθεί η κ. Νοτοπούλου.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΜΑΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για την προστασία των ανηλίκων από τη χρήση καπνικών και μη και αλκοολούχων προϊόντων δεν είναι απλώς μια συζήτηση για την υγεία. Είναι μια συζήτηση για το μέλλον και τις επιλογές που διαμορφώνουν τη ζωή από την προσεφική και εφηβική ηλικία.

Δυστυχώς, όμως, για ακόμα μια φορά ακολουθείτε τις εξελίξεις και δεν τις προλαμβάνετε. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας η χρήση ηλεκτρονικών καπνικών προϊόντων μεταξύ παιδιών και εφήβων είναι ανησυχητικά αυξημένη με τα ποσοστά να είναι υψηλότερα και από εκείνα του παραδοσιακού καπνίσματος. Το 15% με 20% των Ελλήνων μαθητών από 13 έως 17 ετών έχει δοκιμάσει τουλάχιστον μια φορά ηλεκτρονικό ή παραδοσιακό τσιγάρο με το ηλεκτρονικό τσιγάρο να παρουσιάζει

αύξηση στη χρήση τα τελευταία χρόνια κυρίως στους εφήβους.

Η δε κατανάλωση αλκοόλ από ανηλίκους είναι επίσης ένα κρίσιμο ζήτημα δημόσιας υγείας. Το αλκοόλ είναι η πιο ευρέως χρησιμοποιούμενη ουσία στους νέους. Περιστατικά μέχρι και το πρόσφατο παρελθόν δείχνουν το ανεπαρκές πλαίσιο προστασίας των νέων μας. Οι επιπτώσεις από τη χρήση καπνικών προϊόντων και μη όπως και αλκοόλ από τους ανηλίκους είναι σοβαρά επιβλαβής και επικίνδυνη. Προκαλεί εξάρτηση, που μπορεί να διαρκέσει μια ολόκληρη ζωή και επίσης επηρεάζει την ψυχική υγεία. Άρα, η ολιστική αντιμετώπιση πρέπει να προλαμβάνει εκτός από αυστηροποίηση του θεσμικού πλαισίου, ρυθμίσεις για τις οποίες περιλαμβάνονται στο παρόν νομοσχέδιο, όμως δεν περιλαμβάνονται δράσεις με έμφαση στην πρόληψη και δράσεις οι οποίες έχουν την αποκατάσταση.

Έχουμε πρόληψη, καταστολή και αποκατάσταση. Δεν μπορεί να εξαντλείται η προστασία στην ατομική ευθύνη. Η πολιτεία πρέπει να έχει καθοριστικό ρόλο και εμείς γι' αυτόν τον λόγο έχουμε καταθέσει προτάσεις στην αρμόδια επιτροπή, που περιλαμβάνουν εκστρατείες ενημέρωσης για τις βλαπτικές συνέπειες του καπνού και του αλκοόλ, ένταξη προγραμμάτων πρόληψης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, κατάρτιση και υποστήριξη εκπαιδευτικών για την αποτελεσματική μετάδοση αυτών των μηνυμάτων, καθώς και ουσιαστική στήριξη γονέων, κηδεμόνων και φροντιστών, συνεργασία με ειδικούς στην ψυχική υγεία ώστε να καλυφθούν οι πραγματικές ανάγκες των εφήβων και να ενδυναμωθούν στις δεξιότητες άρνησης και αυτά όλα σε επίπεδο πρόληψης. Δεν τις υιοθετήσατε.

Ας περάσουμε όμως και στα άρθρα του παρόντος νομοσχεδίου. Στο άρθρο 43 εξαιρούνται νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα από την υποχρέωση ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ ποσών έως 100.000 ευρώ. Ξέρετε ότι η συντριπτική πλειοψηφία του τζίρου και της δράσης αυτών των ΝΠΙΔ είναι μέχρι 100.000; Με το νομοθέτημα που φέρνετε, δεν θα έχουν τίποτα αναρτήσει από τις δράσεις τους στη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

Εμείς δεν θέλουμε διαφάνεια αλά καρτ. Θέλουμε όλα να είναι φανερά και ζητήσαμε την απόσυρση του άρθρου και δεν εισακουστήκαμε. Υπάρχει σε άλλο άρθρο διάταξη για νομιμοποίηση δαπανών για την εξόφληση υποχρεώσεων των νοσοκομείων και ΥΠΕ του ΕΣΥ. Δηλαδή, νομιμοποιούμε δαπάνες για προμήθειες που έγιναν χωρίς σύμβαση και δεν αναφέρονται στο παρατηρητήριο τιμών, χωρίς δικλίδες ασφαλείας που να αποτρέπουν την ασυδοσία από τις διοικήσεις των νοσοκομείων.

Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας συντάσσει εκθέσεις για διοικήσεις που έχουν πάρει το δρόμο τους για τον εισαγγελέα, όπως του «Μεταξά» και εμείς ερχόμαστε και καλύπτουμε την αδιαφάνεια ή τις βάζουμε στο συρτάρι όπως αυτή στο «Χατζηκόστα». Εάν δεν υπάρξουν δικλίδες ασφαλείας, δεν θα έχετε την κάλυψη από εμάς για να συνεχιστεί το πάρτι αυτό, κύριοι της Κυβέρνησης.

Και βέβαια είναι τα νοσοκομειακά χρέη τα οποία όχι μόνο δεν μειώνονται, αλλά παρουσιάζουν και επικίνδυνο ανοδική πορεία. Από το 1,164 δισεκατομμύριο ευρώ στις αρχές του 2025, στο τέλος του Απριλίου φτάσαμε στο 1,650 και είναι πενταπλάσια από το 2019. Και οι ευρωπαϊκοί θεσμοί σε άλλη μια περίπτωση ασχολούνται πάλι μαζί μας. Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, η OLAF, η Κομισιόν έχουν ήδη επισημάνει τους κινδύνους, ενώ το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο καταδίκασε την Ελλάδα για τις καθυστερήσεις στις πληρωμές.

Ερχόμαστε τώρα στην ένταξη των ιδιωτικών φαρμακείων της γειτονιάς στην αλυσίδα διανομής των φαρμάκων υψηλού κόστους. Θετικό μέτρο, αλλά αυτό το κάνατε γιατί δεν έχετε φροντίσει να αυξήσετε τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ. Και όχι μόνο δεν τα έχετε αυξήσει, αλλά με την υποστελέχωση κινδυνεύουν και δυσκολεύονται. Και αυτό φαίνεται και στο άρθρο στην τροπολογία, στην οποία θα αναφερθώ μετά.

Το ερώτημα είναι από ποιο κανάλι θα γίνει η διανομή των ΦΥΚ στα φαρμακεία της γειτονιάς. Γιατί αν είναι το ίδιο κανάλι που κάνει τη διανομή κατ' οίκον, έχουμε πάρα πολλές καταγγελίες ότι δεν έχουν φτάσει τα φάρμακα έγκαιρα στο σπίτι και υπάρχουν πάρα πολλοί ασθενείς που έχουν μείνει χωρίς φάρμακο αρ-

κετές ημέρες, με αποτέλεσμα να υπάρχει πρώτον ζήτημα που έχουν πάει αυτές οι παραγγελίες και δεύτερον αν είναι σωστά διατηρημένες. Θέλουμε λίγο πληροφόρηση γι' αυτό. Και φυσικά πρέπει να μας απαντήσετε και για τις διαρροές προσωπικών δεδομένων, ασφαλισμένων ασθενών, που είχαμε την προηγούμενη εβδομάδα. Έχω καταθέσει σχετική αναφορά και το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης δήλωσε αναρμόδιο, υποδεικνύοντας τον ΕΟΠΥΥ ως υπεύθυνο φορέα και αναμένω απάντηση, κύριε Υπουργέ, σε αυτό το θέμα.

Όσον αφορά τις δόσεις για τη ρύθμιση clawback σε τριάντα έξι δόσεις για τις φαρμακευτικές εταιρείες, εμείς κρίναμε σκόπιμο ότι σε αυτό το μέτρο πρέπει να υπάρχουν κι άλλες κατηγορίες υπόχρεων, όχι δώδεκα όπως όλες οι υπόλοιπες κατηγορίες, όπως εργαστηριακή. Να είναι τριάντα έξι, να υπάρχει ισονομία. Και φυσικά θα πρέπει να δουλέψουμε ώστε να πάμε προς την ευρωπαϊκή κανονικότητα σε μονοψήφιο ή σε πολύ χαμηλό clawback για όλους.

Τώρα όσον αφορά τη χθεσινोβραδινή τροπολογία, στο άρθρο 1 εντάσσετε τις ΤΟΜΥ στα Κέντρα Υγείας Αστικού Τύπου. Επιτέλους, παραδεχτήκατε ότι χρειάζονται οι ΤΟΜΥ. Και βέβαια, τις βάζετε στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, χωρίς όμως να έχετε κάνει κάτι για τα οργανογράμματα τα οποία είναι στα συρτάρια του Υπουργείου από το 2013 και περιμένουμε ένα προεδρικό διάταγμα από το 2017. Να δούμε πότε θα εφαρμοστεί, πότε θα κατατεθεί, για να δούμε ποιο είναι το σχέδιο για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Πόσο θα περιμένουμε;

Ως προς το δεύτερο άρθρο που έχει την υποχρεωτικότητα – εκεί έχουμε την ένσταση των φαρμακοποιών των νοσοκομείων να βοηθούν στην προέγκριση των ΦΥΚ στον ΕΟΠΥΥ. Γιατί υποχρεωτικότητα; Πρέπει να διευκρινιστεί αυτό. Είναι άλλο να υπάρχει εθελούσια και άλλο υποχρεωτικότητα στους πίνακες. Θέλουμε μια απάντηση σε αυτό. Σήμερα η ολοήμερη λειτουργία των νοσοκομειακών φαρμακείων υλοποιείται μετά από έγκριση του διοικητικού συμβουλίου και αυτοί θα πληρωθούν από το rebate – δηλαδή, φέξε μου και γλίστρησα! – και με υποχρεωτικότητα. Θα πρέπει να απαντήσετε σε αυτό.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Είναι καιρός να περάσουμε από τη θεωρία στην πράξη. Να εφαρμοστούν επιτέλους οι νόμοι. Να εφαρμοστούν οι κυρώσεις, γιατί τόσο καιρό δεν έχουν εφαρμοστεί οι κυρώσεις όσον αφορά την εμπορία και διάθεση καπνού, αλκοόλ και μη καπνικών προϊόντων. Να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι και να μπει τέλος στην ασυδοσία που επιτρέπει ανεμπόδιστη πρόσβαση των παιδιών σε βλαπτικές ουσίες.

Ωστόσο, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε ότι το παρόν νομοσχέδιο εστιάζει αποκλειστικά στην καταστολή, χωρίς να συνοδεύεται από κανένα πλαίσιο πρόληψης. Δεν υπάρχει κανένας μηχανισμός ευαισθητοποίησης. Καμία πρόβλεψη για την ενημέρωση των νέων, των οικογενειών τους ή των σχολείων.

Καλούμε, λοιπόν, την Κυβέρνηση να δει τη μεγάλη εικόνα. Η προστασία των ανηλίκων απαιτεί κυρίως πρόνοια και η πρόνοια ξεκινά από την πρόληψη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει από τον ΣΥΡΙΖΑ η κ. Νοτοπούλου.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, εάν είχατε στοιχειώδη αίσθηση της ηθικής ευθύνης την οποία επικαλείστε από το πρωί σήμερα με τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου, θα είχε παραιτηθεί η Κυβέρνησή σας. Διότι είστε μία Κυβέρνηση, που, όπως αποδεικνύεται καθημερινά και με τον πλέον ανατριχιαστικό και συγκλονιστικό τρόπο, κυβέρνησε βαθιά βουτηγμένη στη διαπλοκή, στη διαφθορά και το μόνο που κάνει είναι να προσπαθεί να συστήσει και να ξανασυστήσει ένα πελατειακό κράτος. Παρουσιάστηκε στον κόσμο ως μεταρρυθμιστές, ως μια μοντέρνα Κυβέρνηση και στην πραγματικότητα δεν είστε παρά μια νεκρανάσταση του πιο διεφθαρμένου πελατειακού κράτους της επάρατης Δεξιάς. Αυτό είστε.

Αποδεικνύεται γιατί αυτά τα χρόνια δεν καταφέραμε εδώ μέσα

να συζητήσουμε πραγματικά για παραγωγική ανασυγκρότηση. Αποδεικνύεται γιατί δεν απαντάτε στον κοινοβουλευτικό μας έλεγχο. Αποδεικνύεται γιατί η χώρα έχει βρεθεί σε αυτό το χάλι. Διότι έχετε πέσει σαν τις γαλάζιες ακρίδες και δεν έχετε αφήσει τίποτα όρθιο. Υπονομεύσατε την προοπτική της χώρας, την έχετε υποβαθμίσει διεθνώς και υπονομεύετε διαρκώς και την προοπτική των νέων ανθρώπων σε αυτήν τη χώρα.

Είμαστε σε άλλο ένα σκάνδαλο λοιπόν, σε έναν ακόμα αστερισμό ενός ακόμα σκανδάλου. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ αυτήν τη φορά. Πάλι ρίξατε πολύ βαριά τη σκιά του σκανδάλου στη χώρα. Μας δυσφημήσατε διεθνώς. Είναι ένα σκάνδαλο που φέρει, όμως, το γνήσιο της δικής σας υπογραφής και μόνο, ό,τι κι αν πείτε και αν ισχυριστείτε και από αυτό το βήμα και από άλλα βήματα. Διότι η δικογραφία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας αφορά μόνο την περίοδο από το 2019 και πέρα και αναμένεται και η έκτασή της. Και μάλλον είναι και μόνο η αρχή, τρομακτική αρχή μπροστά στα όσα θα επακολουθήσουν, καθώς διερευνάται και το Ταμείο Ανάκαμψης και η διαχείριση του ΕΣΠΑ, όλα αυτά που καταγγέλλουμε όλα αυτά τα χρόνια.

Η διαφθορά βέβαια είναι η δεύτερη φύση σας, να μην πω και η πρώτη. Η Ελλάδα ήταν πρώτη στην Ευρωζώνη και τέταρτη στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε διαφθορά με βάση τη Διεθνή Διαφάνεια, όπως αναπαράγεται από τη Eurostat. Το 2023 η χώρα μας εμφάνισε υψηλότερο δείκτη διαφθοράς από το 2022. Μας κατακυλίσσατε οκτώ θέσεις στην παγκόσμια κατάταξη. Το πρώτο εξάμηνο του 2024 το 72% των συμβάσεων ήταν με απευθείας αναθέσεις ή κλειστές συμβάσεις. Δεν το ξέρετε; Ο Πρωθυπουργός δεν το ξέρει;

Την ώρα, λοιπόν, που τα νοικοκυριά γονατίζουν υπό το βάρος της ακρίβειας, που βλέπουν πώς θα κλείσουν τις τρύπες του να γεμίσουν το ψυγείο τους, να καλύψουν τους λογαριασμούς του ρεύματος και του φυσικού αερίου, να μπορέσουν να καταφέρουν να πληρώσουν κανένα ενοίκιο από τα πιο ακριβά δάνεια που έχουμε σε αυτήν τη χώρα, εσείς διαρκώς ροκανίζετε το εισόδημα του πολίτη. Και έρχεται ακόμα ένα σκάνδαλο διασπάθισης δημόσιου χρήματος εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ με πρωταγωνιστές Υπουργούς, Βουλευτές, γαλάζια στελέχη, γαλάζιες ακρίδες. Άλλο ένα επεισόδιο στη συλλογή γαλάζιων σκανδάλων που κάνετε πια εις βάρος όμως των πολλών που καλούνται και θα κληθούν για ακόμα μία φορά να πληρώσουν το «μάρμαρο» της γαλάζιας πολυπλασιασμένης ακρίδας.

Έξι χρόνια τώρα ο Πρωθυπουργός δεν γνωρίζει. Ο Πρωθυπουργός του επιτελικού κράτους δεν γνώριζε για το Predator, δεν γνώριζε για τα Τέμπη, παραπλανήθηκε. Ούτε και σήμερα γνωρίζει για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Δεν σας πιστεύει κανείς πια. Προσπαθήσατε χωρίς αιδώ να εκμαυλίσετε τη συνείδηση των ψηφοφόρων. Αλλοιώσατε το εκλογικό αποτέλεσμα εξαγοράζοντας ψήφους με ευρωπαϊκά κεφάλαια. Καταντήσατε τις εκλογές προκαταβολικά δημοπρασία κλεμμένων αγαθών.

Γνώριζε ο Πρωθυπουργός ή όχι; Είχε δεν είχε διορισμένο σύμβουλό του τον πρώην πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ που κατέθεσε στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία; Μνημονεύονται ή δεν μνημονεύονται από τους επισυνδεδεμένους στη δικογραφία πρόσωπα του Μαξίμου; Μετά τις Ευρωεκλογές έχοντας απομακρύνει τον Αυγενάκη, πήγε στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ο Πρωθυπουργός -κυκλοφορεί στο διαδίκτυο το βίντεο- και δήλωσε ότι οι επιδοτήσεις πρέπει να δίνονται σε όσους το δικαιούνται και ο νούν νοεϊτώ. Αποκαλύπτει η «Καθημερινή» ότι ο πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ είχε ενημερώσει το Πρωθυπουργικό Γραφείο με διαδοχικά σημειώματα τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους. Οι πολίτες ζητούν δικαιοσύνη, ζητούν οξυγόνο και ζητούν απόδοση ευθυνών. Και μην πιστεύετε, επειδή έχετε συνηθίσει την απροκαλύπττη διαφθορά, ότι και αυτή η ιστορία των γαλάζιων κλειδιών που ανοίγουν όλες τις πόρτες δεν θα διερευνηθεί σε βάθος. Εμείς καταθέτουμε και θα καταθέσουμε πρόταση για προκαταρκτική επιτροπή και έλεγχο ποινικών ευθυνών συγκεκριμένων πολιτικών προσώπων που αναφέρεται στη δικογραφία. Η διερεύνηση πρέπει να γίνει άμεσα, να μην υπάρξει κανένα περιθώριο ασυλίας ή διαφυγής των υπευθύνων.

Πάω στο σημερινό νομοσχέδιο. Δεν είναι άσχετο. Είναι ο τρόπος που αντιμετωπίζετε τη χώρα, είναι ο τρόπος που αντιμετωπίζετε

ζετε το δημόσιο συμφέρον, ο τρόπος που αντιμετωπίζετε την προοπτική και τη ζωή των νέων ανθρώπων σε αυτόν τον τόπο. Μόνο ως πελάτες τους θέλετε, ως ψήφους. Τους θέλετε υποβαθμισμένους, υποτιμημένους, εξαρτημένους. Αυτό θέλετε.

Το παρόν νομοσχέδιο έχει ως πρόσχημα την προστασία ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ. Ακόμη ένα παράδειγμα τρομακτικής πολιτικής υποκρισίας. Καμία στρατηγική για πρόληψη. Καμία μέριμνα για την ενίσχυση κοινωνικών και ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών. Καμία στήριξη δημόσιων δομών φροντίδας υγείας και υποστήριξης της νέας γενιάς. Ξανά το γνώριμο δόγμα «αυστηροποίηση-ποινικοποίηση-τιμωρία». Είναι μια πολιτική όπου το πρόβλημα είναι ως προς τη φιλοσοφία της. Βλέπει τον νέο άνθρωπο όχι ως έναν αστερισμό δυνατοτήτων, όχι ως ένα φορέα με ανάγκες, με δικαιώματα και με ευαλωτότητες, αλλά ως έναν εν δυνάμει παραβάτη. Και έρχεστε εσείς να τιμωρήσετε και να ξανααστοχοποιήσετε τους νέους.

Αν σας ενδιαφέρει, λοιπόν, η προστασία των ανηλίκων, θα είχατε μεριμνήσει και εσείς προσωπικά, κύριε Βαρτζόπουλε, πρώτα για τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας, αυτές που με τον δικό σας νόμο και τη δική σας σφραγίδα διαλύσατε. Σας τα λέγαμε, όταν φέρατε τη δήθεν ψυχιατρική μεταρρύθμιση και σήμερα δυστυχώς επιβεβαιωνόμαστε. Κάθε μέρα τα εφηβικά ψυχιατρικά τμήματα δεν επαρκούν. Κινητές μονάδες ψυχικής υγείας στενάζουν από υποστελέχωση. ΚΕΘΕΑ, προγράμματα απεξάρτησης βρίσκονται σε κατάσταση διάλυσης. Ήμασταν με τον Ανδρέα Παπαναγιωτόπουλο προχθές και κάθε φορά στις κινητοποιήσεις των εργαζομένων. Διαμαρτύρονται οι άνθρωποι για διώξεις και μετακινήσεις -και θα τις φέρουμε μία-μία στη Βουλή- τιμωρητικές, εκδικητικές. Αυτή είναι η Κυβέρνησή σας. Έτσι εφαρμόζει τις μεταρρυθμίσεις. Προσπαθείτε να σπείρετε τον τρόμο. Καταργήσατε και υποβαθμίζετε ουσιαστικά τα στεγνά προγράμματα απεξάρτησης. Εμβληματικά έργα κοινωνικής ένταξης ήταν και ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, που με αξιοπρέπεια και επιστημονική τεκμηρίωση λειτουργούσαν επί δεκαετίες στη χώρα. Λειτουργείτε με τον πλέον αντιεπιστημονικό τρόπο. Αντί να ενισχύσετε δομές όπως το ΚΕΘΕΑ, το «18 Άνω» προχωρήσατε μεθοδικά στην αποδόμησή τους. Τις εντάξατε σε ένα μοντέλο αποστείρωσης διοικητικού ελέγχου που καμία σχέση δεν έχει με τη φιλοσοφία της θεραπευτικής κοινότητας.

Ποιο το πρόβλημά σας; Δεν θέλετε ελεύθερους ανθρώπους. Δεν θέλετε δημοκρατία σε αυτήν τη χώρα. Την πληγώνετε καθημερινά. Τους εγκαταλείπετε τους ευάλωτους στην τύχη τους. Τους ωθείτε στον ιδιωτικό τομέα.

Σας ρωτώ: Ως επιστήμων πραγματικά εσείς δεν έχετε αίσθημα ντροπής, όταν βγαίνει ο Υπουργός και διαφημίζει ιδιωτικές μονάδες απεξάρτησης με πισίνες και σάουνες; Αυτή είναι η αντίληψή σας για την απεξάρτηση;

Και κλείνω για το νομοσχέδιο αυτό. Πού είναι η δημόσια και κοινωνική φροντίδα; Αντί να ενισχύσετε κοινωνικές υπηρεσίες, εσείς καταργείτε δομές, απολύετε προσωπικό, συγχωνεύετε μονάδες. Κινδυνεύουν τα κέντρα πρόληψης. Πλήρης απορρύθμιση. Ο έφηβος με προβλήματα εξαρτήσεων ψυχικής υγείας δεν έχει πού να στραφεί. Οι οικογένειες παραδίδονται στη φτώχεια, στην αγωνία, στην κοινωνική απομόνωση. Οι σχολικές μονάδες αδυνατούν να σηκώσουν το βάρος, δεν έχουν επαρκείς σχολικούς ψυχολόγους. Ένας σε πέντε και έξι σχολεία μια φορά την εβδομάδα! Ποιον κοροϊδεύετε; Και φέρνετε και μεταρρυθμίσεις υποτίθεται στην εκπαίδευση.

Φέρατε και μια τροπολογία για την ημιαυτόνομη διαβίωση - κύριε Πρόεδρε, θα χρειαστώ ένα λεπτό, γιατί έφεραν και τροπολογία- σε διαμερίσματα ατόμων δεκαπέντε ετών και άνω, δίνοντας την δυνατότητα σε ΜΚΟ που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου να καταθέτουν αίτηση χρηματοδότησης στο πρόγραμμα.

Με τροπολογίες της τελευταίας στιγμής αντιμετωπίζετε την αποϊδρυματοποίηση για τη φροντίδα των παιδιών; Θεωρείτε ότι η προϋπόθεση εγγραφής στο μητρώο είναι επαρκής; Πότε θα συζητηθούν αυτά τα πράγματα; Γιατί δεν συγκαλείτε τις επιτροπές να τοποθετηθούν και τα κόμματα και ειδικοί και φορείς;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώστε, κυρία συνάδελφε.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Μεταφέρετε την ευθύνη για το αν θα πίνουν αλκοόλ σε ανθρώπους που δουλεύουν σε συνθήκες ανασφάλειας, εξάντλησης, κακοπληρωμένης εργασίας. Πιστεύετε δηλαδή πως ο σερβιτόρος ευθύνεται για τη χρήση αλκοόλ από ανηλίκους, όταν η χώρα μας έχει ένα στα τρία παιδιά να ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, παιδιά που μεγαλώνουν σε νοικοκυριά με ανεργία, ενεργειακή φτώχεια, έλλειψη πρόσβασης σε αξιοπρεπείς υπηρεσίες υγείας και παιδείας; Αυτά είναι τα παιδιά που στρέφονται πιο εύκολα, όχι από επιλογή. Γιατί υπάρχει ένα ολόκληρο σύστημα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία συνάδελφε, ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κατεβαίνω, κύριε Πρόεδρε.

Προφανώς θα μας βρείτε απέναντι σε ένα νομοσχέδιο που ούτε θεραπεύει ούτε προλαμβάνει, απλά τιμωρεί και αποδεικνύει την πλήρη υποκρισία σας ως προς τη νέα γενιά και το μέλλον.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ο λόγος θα δοθεί τώρα στον κ. Κόντη ανεξάρτητο Βουλευτή, ακολουθεί η κ. Λυτρίβα και μετά θα πάρει τον λόγο η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΚΚΕ.

Παρακαλώ, κύριε Κόντη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ένα νομοσχέδιο, θα έλεγα, ευπρόσδεκτο γενικά σε συζήτηση, όταν μιλάμε για ανηλικούς, για περιορισμό καπνικών και αλκοόλ, κάτι που βέβαια πρέπει να το δούμε στην πράξη, γιατί είναι ένα τεράστιο πρόβλημα στην Ελλάδα. Διάβαζα προχθές μια μελέτη ότι επτά στους δέκα νέους μας κάνουν κατανάλωση αλκοόλ και οι έξι στους δέκα έχουν δοκιμάσει κάποιο ναρκωτικό σε μικρή ηλικία. Είναι φοβερό. Ακόμα και παιδιά δημοτικού δοκιμάζουν τσιγάρα, χασίσ -δεν ξέρω τι πουλάνε- μαριχουάνα κ.λπ..

Δεν ξέρω πώς μπορούμε πλέον να το σταματήσουμε με νόμους, εάν δεν υπάρχει η καθοδήγηση από το σπίτι και αν οι γονείς δεν ενδιαφέρονται για τα παιδιά τους, εάν δεν ενδιαφέρονται οι γονείς να μάθουν στα παιδιά τους κάποια πράγματα, αν θεωρούν ότι μαθαίνοντάς τους αυτά τα πράγματα τα καταπιέζουν. Δυστυχώς, υπάρχουν γονείς οι οποίοι «παρκάρουν» τα παιδιά τους με κινητά και με ηλεκτρονικά για να γλιτώνουν την επιτήρηση. Εκεί πέρα τα παιδιά παίρνουν ό,τι χειρότερο υπάρχει.

Αν δει κανείς, όπως βλέπω, στο TikTok τι κυκλοφορεί και σε τι έχουν πρόσβαση τα παιδιά, κανένας νόμος, κύριε Υπουργέ, δεν μπορεί να τα σταματήσει από τίποτα. Όταν τα παιδιά βλέπουν αυτό το κακό συναπάντημα, αυτά που μόνα τους, το ένα με το άλλο δείχνει και διδάσκει, κανένας νόμος δεν μπορεί να τα περιορίσει δυστυχώς.

Θέλω να καταλήξω στο ότι καλοί είναι οι νόμοι, αλλά θα πρέπει να εφαρμόζονται και θα πρέπει να εφαρμόζονται αυστηρά. Δηλαδή, όταν έχουμε έναν νόμο που απαγορεύει να πουλάνε καπνικά και οιονδήποτε, θα πρέπει να δούμε να πηγαίνουν φυλακή κάποτε και αυτοί που τα πουλάνε. Αλλά, να πηγαίνουν φυλακή.

Πριν περίπου έναν χρόνο κλείσανε ένα κατάστημα στη Βουλιαγμένης, στο οποίο είχαν μεθύσει παιδιά, τα είχαν πάει στο νοσοκομείο. Το έκλεισαν προσωρινά -δεν θυμάμαι αν ήταν ο δήμος ή ποιος το έκλεισε- και ξανάνοιξε με άλλο πρόσωπο παρένθετο και λειτουργούσε κανονικά είκοσι μέρες μετά. Μάλιστα, έκανε ασφαλιστικά μέτρα και λειτουργούσε.

Οπότε, ποιος ο λόγος να βγάζουμε νόμους οι οποίοι δεν τηρούνται, όταν ένα άντρο παίρνει μικρά παιδιά και τους δίνει, όχι μόνο αλκοόλ, αλλά τους δίνει και μπόμπες αλκοόλ, επικίνδυνα ποτά, που μπορούν να τυφλώσουν ακόμα και μεγάλους ανθρώπους; Οι νόμοι είναι εδώ για να υπάρχουν. Το θέμα είναι τηρούνται και προλαμβάνουμε κάτι;

Εγώ προσωπικά είμαι αντίθετος σε κάθε μορφή χρήσης αλκοόλ από τα παιδιά, όπως πιστεύω και όλοι σας. Όμως, είμαι και υπέρ του να μπορέσουμε να δούμε αν θα εφαρμοστεί αυτό.

Δεν θα σταθώ άλλο στο νομοσχέδιο. Έτσι κι αλλιώς, εμείς, οι

Ανεξάρτητοι, είμαστε εδώ για να κάνουμε μια αναφορά. Ο Θεός να την κάνει αναφορά! Γενικά η επικαιρότητα έχει πολλά πράγματα που μπορούμε να δούμε.

Χτες μία δεκατετράχρονη βιάστηκε πάλι μέσω μιας εφαρμογής, το TikTok. Την πήραν τέσσερις γύφτοι -Ρομά τους λένε κάποιοι. Παλιά τους λέγαμε έτσι- και την πήγαν σε ένα σπίτι και τη βίασαν.

Αυτά τα καθάρματα δεν πρέπει να βγαίνουν από την κυκλοφορία; Δεν πρέπει να βγάλουμε νόμους, όπως βγάζουμε νόμους για το αλκοόλ, για να ευνούσουμε τους βιαστές; Δεν πρέπει κάποτε να προστατεύσουμε τα κορίτσια μας;

Μιλάμε όλοι για τις γυναίκες, για τον ρόλο των γυναικών. Πώς θα τις προστατεύσουμε, αν δεν ευνούσουμε τα τέρατα που κυκλοφορούν και είναι έτοιμα να βιάσουν μια γυναίκα στον δρόμο; Καθημερινά φαινόμενα είναι αυτά. Και κλαίμε μετά από πάνω. Τώρα τρέχουν και λένε «απαράδεκτο» και «σε κακή κατάσταση η κοπέλα».

Δεν πρέπει να τις προστατέψουμε από τους ανώμαλους, τους διεστραμμένους στο μυαλό; Γιατί μόνο ένας διεστραμμένος βγαίνει να βιάσει μια κοπέλα, να την κακοποιήσει, να την αφήσει ημιθανή. Και εμείς καθόμαστε και τους κοιτάμε. Γιατί; Για να προστατεύσουμε τα δικαιώματα των δολοφόνων; Γιατί δολοφόνοι είναι αυτοί. Άλλοι τις πνίγουν κιόλας. Αυτά είναι θέματα τα οποία πρέπει να δούμε.

Η Αμερική όλο και αυξάνει τις πολιτείες οι οποίες ευνούχίζουν. Και μάλιστα, σε κάποιες, εάν επέλθει θάνατος, πηγαίνουν και στην εκτέλεση. Προχθές εκτελέστηκε ένας. Και νομίζουμε ότι καλό θα είναι η Ευρώπη να αρχίσει να βλέπει ξανά και να αφήσει αυτά τα περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δεν είναι άνθρωποι αυτά τα τέρατα που βγαίνουν να βιάσουν και να δολοφονήσουν. Ούτε θα επανενταχθούν ποτέ, δεν θα σωφρονιστούν αυτοί. Αυτό περί σωφρονισμού ήταν παλιά ιστορία.

Θα πούμε και για τον ΟΠΕΚΕΠΕ κάτι. Τα είπαμε και χθες. Δεν έχει νόημα, όλα γι' αυτό μιλάνε.

Καλή είναι η ιστορία του να ψάξουμε και να δούμε. Αλλά, άλλο η πολιτική και ποινική ευθύνη των πολιτικών η οποία θα προκύψει σίγουρα, γιατί είναι αδύνατον να μην γνώριζαν πολιτικοί αυτά που γνώριζε όλη η οικουμένη και όλη η Κρήτη και όλοι. Σίγουρα τα γνώριζαν. Και αδύνατο να μιλάνε με αυτό το θράσος κάποιοι υποτίθεται εργατοσυνδικαλιστές ή αγρότες κ.λπ., και να χρησιμοποιούν ονόματα πολιτικών. Αυτά θα τα δείξει η Δικαιοσύνη, είτε είναι προανακριτική είτε όχι.

Το θέμα είναι, δεν πρέπει να πάνε κάποτε στη φυλακή και αυτοί οι τύποι οι οποίοι εν ονόματι του συνδικαλισμού τους ή της αγροτοσυμμετοχής τους έκλεβαν τα χρήματα άλλων αγροτών; Είναι χρήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χρήματα ελληνικά. Δεν πρέπει κάποτε να πάνε φυλακή κι αυτοί;

Το χρήμα φέρνει στο χρήμα. Ακολουθήστε την οδό του χρήματος και αφήστε την ΑΑΔΕ και όλους τους άλλους. Βρείτε τον καθένα, τι έχει κάνει, την παρουσία είχε πριν κάποια χρόνια, τι χρήματα έχει πάρει, τι έχουν πάρει οι συγγενείς τους και χώστε τους μέσα. Μόνο έτσι θα γλιτώσουμε στην Ελλάδα. Εάν πάνε μέσα πενήντα, εκατό, εκατόν πενήντα, θα φοβηθούν οι άλλοι. Κάντε έρευνα παντού, κύριοι.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ**)

Αλήθεια, στα χρήματα που έρχονται για τους μετανάστες έχει γίνει ποτέ έρευνα; Δεν πρέπει να αρχίσει και εκεί μια έρευνα; Τι γίνεται με αυτά τα χρήματα; Πού πηγαίνουν, πώς πηγαίνουν, πώς μοιράζονται, πού μοιράζονται, ποιοι έχουν κάρτες που παίρνουν από τα ΑΤΜ; Τι γίνεται εκεί; Δεν πρέπει να ψάξουμε και εκεί τα δισεκατομμύρια που έχουν μπει; Για τα χρήματα που ήρθαν με τον κορωνοϊό θα τα ψάξουμε; Κάντε έρευνα σε όλα, σε οτιδήποτε υπήρξε και ήρθε απ' έξω, να δει ο κόσμος ότι θέλετε να κάνετε έρευνα παντού.

Ορίστε, πείτε ότι από αύριο δεν ψάχνω μόνο τον ΟΠΕΚΕΠΕ, ψάχνω όπου μήπχαν χρήματα, κάνω έρευνα, για να δούμε ποιοι πήραν χρήματα τα οποία δεν έπρεπε να πάρουν.

Εγώ γνωρίζω περιπτώσεις -δεν είναι για να με καλέσουν- ανθρωπών οι οποίοι πήραν και δεν επέστρεψαν στον κορωνοϊό κι άλλοι πήραν και τα επέστρεψαν όλα, επιστρεπτές προκαταβολές ή μη επιστρεπτές. Δεν ξέρω πώς λεγότουσαν.

Φανταστείτε. Ξέρω έναν άνθρωπο με καφετέρια που πήρε 150 χιλιάδικα και άλλος με μεγαλύτερη καφετέρια και προηγούμενο λειτουργίας πήρε 30 χιλιάδικα ή 25 χιλιάδικα. Δεν πρέπει να δούμε τι έγινε όλα αυτά τα χρόνια; Πώς και ποιοι;

Εγώ δεν λέω ότι τα έκαναν οι πολιτικοί όλα. Μπορεί να ήταν επιτηδείοι που είχαν τους κλειδαρίθμους. Ψάξτε, βρείτε. Κλείστε φυλακή όσους παίζουν με το χρήμα που δεν πήραν άλλοι συνέλληνες.

Ακόμα περιμένουν στη Θεσσαλία αγρότες να αποζημιωθούν και κάποιοι πονηροί, ας πούμε, στην Ελλάδα έφτιαχναν οικόπεδα στο Γαϊδουρονήσι ή φύτευαν κοράλλια κάτω από τη θάλασσα. Γιατί και αυτά οικόπεδα είναι. Μπορούν να δηλώσουν εκατοντάδες χιλιάδες στρέμματα.

Ας κάνουμε έρευνα για τα πάντα, και όχι μόνο για τον ΟΠΕΚΕΠΕ, σε οποιονδήποτε μήπχε χρήμα, είτε ευρωπαϊκό είτε ελληνικό, εδώ και τώρα και δήμευση των περιουσιών τους και φυλακή και όλα αυτά. Κάποτε πρέπει να γίνει αυτό.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κόντη.

Καλείται στο θήμα η κ. Ιωάννα Λυτρίβη, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας και θα ακολουθήσει η κ. Δάγκα.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε.

ΙΩΑΝΝΑ ΛΥΤΡΙΒΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα δεν συζητάμε ένα ακόμα νομοσχέδιο, ένα ακόμα ρυθμιστικό πλαίσιο που επιλύει διοικητικά ζητήματα ή αίρει γραφειοκρατικές αγκυλώσεις. Σήμερα, συζητάμε και αποφασίζουμε αν θα επιλέξουμε την ευθύνη ή την αδιαφορία αν θα σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων ή αν θα κλείσουμε τα μάτια μπροστά σε μια επικίνδυνη κανονικότητα, την κατανάλωση καπνού και αλκοόλ από ανήλικα παιδιά. Οι αριθμοί είναι αμείλικτοι και τα στοιχεία για τη χώρα μας δεν αφήνουν περιθώρια ολιγωρίας. Το 86% των δεκαεξαχρονών έχει δοκιμάσει αλκοόλ έστω μία φορά στη ζωή του, 12 μονάδες πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Στο ηλικιακό γκρουπ 15 έως 29 ετών, το 47,5% αναφέρει εβδομαδιαία υπερκατανάλωση αλκοόλ. Η χρήση ηλεκτρονικών τσιγάρων αυξήθηκε από 43% το 2019 σε 54% το 2024 μεταξύ μαθητών 16 ετών. Σύμφωνα με την πρόσφατη μελέτη της ESPAD το 92% των εφήβων χαρακτήρισε εύκολη την πρόσβαση στο αλκοόλ, ενώ σχεδόν το 34% ανέφερε ευκολία πρόσβασης σε κάνναβη. Το 17% των δεκαπεντάχρονων μαθητών δηλώνουν ότι κάπνισαν τουλάχιστον ένα τσιγάρο μέσα στον τελευταίο μήνα. Πάνω από 25% των μαθητών του Λυκείου καταναλώνουν αλκοόλ συστηματικά. Το 8% των εφήβων έχει μεθυσθεί τουλάχιστον μία φορά πριν τα 16 έτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι αριθμοί είναι αμείλικτοι. Οι αριθμοί, όμως, αυτοί είναι τα παιδιά μας και τα παιδιά αυτά δεν είναι παραστρατημένα, είναι απροστάτευτα. Υπεύθυνα δεν είναι εκείνα, είμαστε εμείς. Εμείς που επιτρέπουμε την πρόσβαση, εμείς που εφησυχάζουμε, εμείς που δεν νομοθετούμε ή δεν εφαρμόζουμε τον νόμο. Δεν είναι θέμα ηθικής, είναι θέμα δημόσιας υγείας και κρατικής ευθύνης.

Για τη σοβαρότητα των συνεπειών μας διαφώτισαν επαρκέστατα με τις εμπεριστατωμένες τοποθετήσεις τους οι επιστήμονες του πεδίου κατά την ακρόαση εξωκοινοβουλευτικών προσώπων. Η χρήση καπνού και αλκοόλ σε τόσο μικρή ηλικία οδηγεί σε εξαρτήσεις, μαθησιακή αποτυχία, ψυχικές διαταραχές και κοινωνικό αποκλεισμό. Μιλάμε για χρόνια προβλήματα υγείας, που ξεκινούν στο γυμνάσιο και κορυφώνονται στην ενήλικη ζωή. Περαιτέρω, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Προϊόντων Καπνού επισημαίνουν ότι η εφηβική χρήση καπνού και αλκοόλ σχετίζεται με καθυστερημένη εγκεφαλική ανάπτυξη, με εξαρτήσεις, με ψυχοκοινωνικές διαταραχές και μαθησιακά κενά. Η κανονικοποίηση του καπνίσματος και της κατανάλωσης αλκοόλ σε τόσο μικρές ηλικίες δεν είναι απλώς μια κακή συνήθεια, είναι επικίνδυνη εξοικείωση με εξαρτησιογόνες ουσίες που επηρεάζουν την ανάπτυξη του εγκεφάλου, τη σωματική υγεία και την ψυχοκοινωνική εξέλιξη. Παιδιά με εθισμό, διαταραγμένο ύπνο, προβλήματα συγκέντρωσης, παιδιά που μεγαλώνουν με τη βεβαιότητα ότι όλα επιτρέπονται, ακόμα και αν αυτά τα «όλα» τα καταστρέφουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω δεν χρειάζεται να πούμε πολλά περισσότερα για τη βλάβη που προκαλούν αυτές οι συνθήκες στο άτομο, μικρότερης ή μεγαλύτερης ηλικίας. Δεν είναι όμως μόνο η βλάβη του εαυτού, είναι και η βλάβη των τρίτων. Με λίγα λόγια οι συνθήκες αυτές δεν βλάπτουν μόνο τον χρήστη. Ποτέ δεν αφορούν μόνο εμάς προσωπικά. Πλήθος επιστημονικών πορισμάτων αποδεικνύουν πόσο αντανακλούν και επιβαρύνουν το Εθνικό Σύστημα Υγείας και το κοινωνικό σύνολο. Η υγεία άλλωστε δεν είναι μόνο ατομικό δικαίωμα σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφο 5 του Συντάγματος. Είναι κοινωνικό, κατά το άρθρο 21 παράγραφο 3 του Συντάγματος και η προστασία της εξειδικεύεται στη θετική υποχρέωση του κράτους να υπηρετεί με την έννοια της συνταγματικής εντολής σκοπό δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα και με τις αρχές της προφύλαξης υγειονομικής ασφάλειας και της προληπτικής δράσης. Και αυτό με αναφορά στην αξία του ανθρώπου, το άρθρο 2 παράγραφος 1 του Συντάγματος, που απαγορεύει την ατομική κατάχρηση της ελευθερίας μας, ιδίως προφανώς όταν απειλεί το κοινωνικό σύνολο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είμαστε μία κοινωνία μόνο με ατομικά δικαιώματα, αλλά και με καθήκοντα και ως μέλη του κοινωνικού συνόλου οφείλουμε να δείχνουμε μια υγειονομικά ορθολογική και προληπτική συμπεριφορά. Η αλήθεια είναι μία και αδιαπραγμάτευτη. Η χρήση καπνικών προϊόντων και αλκοόλ από ανήλικους είναι ένα διαρκές έγκλημα κατά της δημόσιας υγείας και εμείς ως πολιτεία οφείλουμε να το σταματήσουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι υποχρέωσή μας να προστατεύσουμε την επόμενη γενιά. Αυτά τα παιδιά είναι μελλοντικοί πολίτες. Και κάθε παιδί που θα αποφύγει την εξάρτηση, κάθε έφηβος που δεν θα γίνει καπνιστής ή αλκοολικός ανήλικος είναι μια νίκη για όλους μας. Και αυτή η νίκη δεν έρχεται με ευχολόγια. Έρχεται με πρόληψη, έρχεται με όρια και κανόνες που εφαρμόζονται και μηδενική ανοχή στην παραβίασή τους.

Ας επιδείξουμε, λοιπόν, τη δέουσα σοβαρότητα και υπευθυνότητα και ας στηρίξουμε το παρόν.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Αυτρίβη.

Καλείται στο Βήμα η κ. Παρασκευή Δάγκα, Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Θα ακολουθήσουν η κ. Αυγερινούπουλου και ο κ. Φλώρος.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΒΙΒΗ) ΔΑΓΚΑ: Δεν φτάνει τώρα που ο λαός μας έχει αδειάσει κυριολεκτικά από τους διαλόγους της δυσωδίας της σήψης του σκανδάλου του ΟΠΕΚΕΠΕ, τώρα ακολουθεί και αυτό το κακόγουστο σόου, η παράσταση που έχετε στήσει, κύριοι και κυρίες της Κυβέρνησης, για να κρυφτούν οι πραγματικοί ένοχοι και οι αιτίες. Βέβαια, μην σας αδικήσουμε, σε αυτό το θέατρο σκιών ομολογουμένως έχετε παρτενέρ, τα άλλα αστικά κόμματα, όπως παρακολουθούμε όλες αυτές τις μέρες και στη σημερινή Ολομέλεια. Εδώ φτάσατε να κάνετε διαγωνισμό ποιος έχει εμπλακεί σε περισσότερα σκάνδαλα.

Καταλαβαίνουμε οπωσδήποτε, κύριοι της Κυβέρνησης, την αγωνία σας να αντιμετωπίσετε την κατακραυγή για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Αλλά πραγματικά γι' αυτήν τη φάμπρικα πελατειακών σχέσεων και εξυπηρέτησεων φτάνει οι παθογένειες που υποτίθεται θα εξυγιάνετε; Και πώς θα τις εξυγιάνετε; Με την πολιτική που οδήγησε σε αυτή την αθλιότητα; Τα ίδια βέβαια λέγατε για το έγκλημα των Τεμπών για να βγει λάδι η πολιτική της απελευθέρωσης, η ιδιωτικοποίηση των σιδηροδρόμων με βάση τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την ίδια καραμέλα ακούμε και για την υπόθεση των υποκλοπών, που αναφέρθηκε και ο Υπουργός και άλλοι Βουλευτές σε ένα σκάνδαλο με εμπλεκόμενα στελέχη της Κυβέρνησης, του κρατικού μηχανισμού και των μυστικών υπηρεσιών για να θάψετε το αντιδραστικό θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που λέει ξεκάθαρα ουδείς εξαιρείται των παρακολούθησεων, δηλαδή εκεί που οι παρακολουθήσεις αποτελούν κανονικότητα και στοχεύουν την αγωνιστική δράση του λαού. Και βέβαια, το ίδιο έργο βλέπουμε και τώρα με το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ για να κρυφτεί η πέτρα του σκανδάλου, δηλαδή η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κοινή Αγροτική Πο-

λιτική και το βρώμικο σύστημα των επιδοτήσεων. Ούτε άχνα για τον μηχανισμό του σάπιου εχθρικού κράτους που διαπλέκεται με τις μεγάλες εκμεταλλεύσεις και τα μονοπώλια του αγροδιατροφικού τομέα για το ιδιωτικοποιημένο σύστημα ελέγχου και πληρωμών των επιδοτήσεων.

Και επειδή ορισμένοι, όπως του ΣΥΡΙΖΑ για παράδειγμα, ανακάλυψαν ότι οι επιδοτήσεις δίνονται με βάση την έκταση της γης που έχει στην ιδιοκτησία ή νοικιάζει ο δικαιούχος επιδότησης και τώρα ισχυρίζονται ότι αυτό πρέπει να αλλάξει, αναρωτιόμαστε ποιος ψήφισε την Κοινή Αγροτική Πολιτική και την αναθεώρησή της με βάση την οποία η επιδότηση αποσυνδέεται κυριολεκτικά από την πραγματική παραγωγή; Δεν ήταν η Νέα Δημοκρατία, το ΠΑΣΟΚ, ο ΣΥΡΙΖΑ και οι άλλοι; Γι' αυτό λέμε ότι δεν είναι μια παρέκκλιση, είναι η κανονικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει οδηγήσει να φάνε πρόστιμα και άλλα κράτη-μέλη. Αλλά αυτό, κύριοι της Κυβέρνησης, δεν σας ξεπλύνει από τις εγκληματικές σας ευθύνες. Αλήθεια όμως ποιος ψήφισε το 2015 τη μετατροπή δασών και δασικών εκτάσεων σε βοσκοτόπια και στη συνέχεια πήρε την έγκριση της επιτροπής; Δεν ήταν Νέα Δημοκρατία, ο ΣΥΡΙΖΑ, το ΠΑΣΟΚ όσο κι αν σήμερα κάποιοι ρίχνουν κροκοδείλια δάκρυα για τις επιδοτούμενες εκτάσεις στο Γράμμο, Βίτσι και αλλού.

Προφανώς και είναι αυτονόητο ότι πρέπει να αποδοθούν οι ποινικές και πολιτικές ευθύνες στους Υπουργούς, στους Βουλευτές και στους άλλους εμπλεκόμενους. Γι' αυτό άλλωστε κάναμε και πρόταση για τη σύσταση προανακριτικής επιτροπής. Ούτε να σκεφτεί όμως η Κυβέρνηση να φορτώσει τα πρόστιμα στους βιοπαλαιστές αγρότες και κτηνοτρόφους, στον λαό μας. Να πληρώσουν όσοι παρανόμησαν και όσοι τους διευκόλυναν. Γιατί ήδη η Κυβέρνηση στρώνει το έδαφος για δήθεν λύσεις που θα στρέφονται σε βάρος των πραγματικών αγροτών, αλλά και των φορολογούμενων. Όπως αυτά που είπε ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, που ανοίγουν τον δρόμο για περικοπή κονδυλίων από τις επόμενες επιδοτήσεις για να συμψηφιστούν με τα πρόστιμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσα όμως και αν λένε οι κύριοι του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΡΙΖΑ περί συμψηφισμού ευθυνών δεν μπορεί να γίνεται η συγκεκριμένη συζήτηση πλυντήριο για τις εγκληματικές ευθύνες όλων των κυβερνήσεων που υλοποίησαν την πολιτική που ξεκληρίζει τους βιοπαλαιστές αγρότες και κτηνοτρόφους με τον βραχνά της ΚΑΠ των μεσαζόντων των μονοπωλίων σε λιπάσματα και φάρμακα, στη διάθεση των προϊόντων που παράγουν. Και απέναντι σε αυτήν την πολιτική δίνει μάχη το ριζοσπαστικό αγροτικό κίνημα μέσα στα μπλόκα του αγώνα μέσα από τους αγροτικούς συλλόγους και την πανελλαδική επιτροπή των μπλόκων.

Υπάρχει όμως κατά τη γνώμη μας και κάτι βαθύτερο. Τι δείχνουν τα απαντωτά σκάνδαλα που η Κυβέρνηση προσπαθεί να ξεπλύνει από τις ευθύνες της; Ότι θερμοκήπιο της διαπλοκής και των σκανδάλων είναι το ίδιο το σάπιο εχθρικό για τον λαό κράτος που υπηρετεί την πολιτική στήριξης των κερδών των κεφαλαίων. Γι' αυτό τέτοιες υποθέσεις επαναλαμβάνονται κάθε τρεις και λίγο και βγαίνουν στην επιφάνεια κάτω και από τους ανταγωνισμούς του συστήματος. Είναι το ίδιο το κράτος που λογαριάζει ως κόστος όλα τα αναγκαία μέτρα προστασίας από τις πυρκαγιές που πληρώνει ο λαός μας ακριβά, όπως αυτές τις μέρες που δοκιμάζονται από τις μεγάλες πυρκαγιές στην Κρήτη και στη Ραφήνα. Για ακόμα μία χρονιά ακόμα και η Αττική παραμένει ανοχύρωτη ενώ το Εργατικό Κέντρο Λαυρίου είχε στείλει ανοιχτή επιστολή στους αρμόδιους Υπουργούς για την ανάγκη αντιπυρικής προστασίας και προειδοποιούσε για τους μεγάλους κινδύνους. Την καταθέτουμε και στα Πρακτικά για να τη δείτε.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Παρασκευή (Βιβή) Δάγκα καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τώρα η Κυβέρνηση, λοιπόν, χρειάζεται να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα. Προφανώς ως ΚΚΕ εκφράζουμε τη συμπαράστασή μας στους πυροσβέστες, τους κατοίκους της περιοχής. Ούτως ή άλλως οι δυνάμεις του ΚΚΕ βρίσκονται στα μέτωπα των πυρκαγιών για να δώσουν κάθε δυνατή βοήθεια.

Ως προς το νομοσχέδιο πραγματικά και τι δεν ακούσαμε από

Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας. Είναι, λέει, ένα νομοσχέδιο που συμβάλλει στην προσπάθεια της Κυβέρνησης για την αναβάθμιση της υγείας, της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Αλήθεια, αναβάθμιση είναι ότι μονιμοποιείτε το απαράδεκτο καθεστώς των επικουρικών γιατρών για να στερείτε το δικαίωμα των υγειονομικών στη μόνιμη και σταθερή δουλειά με αξιοπρεπές ωράριο, με επιστημονική αξιοπρέπεια; Αναβάθμιση είναι το γεγονός ότι με την κινητικότητα πάτε να καλύψετε την υποστελέχωση των δημόσιων μονάδων υγείας; Όσον αφορά στην πρόσθετη αμοιβή που προβλέπεται από την τροπολογία, αυτή είναι το τυράκι στη φάκα για να κρυφτεί η αντιλαϊκή πολιτική της Κυβέρνησης τόσο για τους ασθενείς όσο και για τους υγειονομικούς. Αλλά και τι δεν ακούσαμε ακόμα και για τον τομέα της ψυχικής υγείας.

Αλήθεια, Υπουργέ. Αναβάθμιση είναι η βιομηχανία δώξεων σε βάρος γιατρών; Οι συνεχείς αντεγκλήσεις μεταξύ εφημερευόντων ψυχιάτρων και της Αστυνομίας; Οι απειλές για προσαγωγές και απειθεία που φτάνουν μέχρι το ανθρωποκνηνητό σε βάρος των εφημερευόντων; Και δεν είναι μόνο η περίπτωση του ψυχιάτρου στη Θεσσαλονίκη ή αντίστοιχα η προανακριτική διαδικασία που έχει ξεκινήσει για το ιατρικό προσωπικό της πολυδύναμης νοσηλευτικής μονάδας ψυχικής υγείας Αττικής, δηλαδή το πρώην ΨΝΑ Δαφνί. Χθες Υπουργέ, στις δωδεκάμισι η ώρα φύγαμε από το αστυνομικό τμήμα Χαϊδαρίου εκεί που είχαν προσαγάγει δύο ψυχιάτρους από το πρώην Δαφνί μέχρι να τους αφήσουν ελεύθερους. Γιατί με την εγκύκλιο του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη έχετε ανοίξει τον ασκό του Αιόλου. Είναι ευθεία στοχοποίηση των υγειονομικών, των εφημερευόντων ψυχιάτρων για τις αναμονές. Είναι ευθεία παρέμβαση στο επιστημονικό τους έργο παραβλέποντας ότι η αξιολόγηση είναι ψυχιατρικού περιστατικού -το ξέρετε πολύ καλά- είναι και ιδιαίτερα απαιτητική αλλά και χρονοβόρα διαδικασία.

Υπεύθυν για τις αναμονές είναι η πολιτική σας. Η πολιτική της υποχρηματοδότησης και υποστελέχωσης, της εμπορευματοποίησης, της ιδιωτικοποίησης της υγείας αλλά και της ψυχικής υγείας και απεξάρτησης κατ' επέκταση και με τον πρόσφατο νόμο που περάσατε με τον ΕΟΠΑΕ κ.λπ.. Σε βάρος των ανθρώπων με ψυχιατρικές διαταραχές είναι η κατάσταση που έχετε διαμορφώσει εσείς όπως και οι προηγούμενες κυβερνήσεις γιατί έχετε σοβαρές ευθύνες για την απουσία κατάλληλων δομών σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας, ψυχικής υγείας και για τις ελλείψεις σε διαθέσιμες κλίνες για νοσηλεία. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ασθενείς με οξεία ψυχιατρική συμπτωματολογία και διαταραχές συμπεριφοράς να περιμένουν δώδεκα ώρες και περισσότερο στους χώρους των επειγόντων που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις αξιοπρεπούς και ασφαλούς νοσηλείας. Και αυτά μέχρι να βρεθεί κρεβάτι, αν υπάρχει, στο εφημερεύον νοσοκομείο.

Γι' αυτό λέμε σταματήστε να στοχοποιείτε τους υγειονομικούς που διαχρονικά παλεύουν για την πλήρη απεμπλοκή της Αστυνομίας από τη μεταφορά των φερόμενων ως ασθενών με ψυχικές διαταραχές για ακούσια ψυχιατρική εξέταση και νοσηλεία. Εξάλλου έχουν καταθέσει αλληπάλληλες φορές το αίτημα για την ανάπτυξη του αναγκαίου αριθμού κρατικών κινητών μονάδων ψυχικής υγείας που θα είναι στελεχωμένες πλήρως με όλο το αναγκαίο εξειδικευμένο προσωπικό ώστε να εξασφαλίζεται η ασφαλής μεταφορά και ο σεβασμός στην αξιοπρέπεια και την προσωπικότητα των ασθενών. Πάει πολύ όμως η Κυβέρνηση να παρουσιάζει ότι παίρνει μέτρα για την κοινωνική στήριξη των απροστάτευτων παιδιών και ότι αυτός ο ευαίσθητος τομέας ανατίθεται σε ΜΚΟ. Αυτό το κάνετε και με το άρθρο της τροπολογίας που παρουσίασε η Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας για τα συστήματα ημιαυτόνομης διαβίωσης ανηλίκων άνω των 15 ετών με τα οποία ούτως ή άλλως εμείς διαφωνούμε. Και διαφωνούμε πολύ περισσότερο και με την παράδοσή τους σε μη κυβερνητικές οργανώσεις. Προσπαθείτε δηλαδή όπως-όπως να διαχειριστείτε τις τραγικές ελλείψεις σε μόνιμο προσωπικό σε μονάδες παιδικής προστασίας, την εμπορευματοποίηση της τεκνοθεσίας και της αναδοχής.

Πάντως είναι ένα θέμα ότι δύο μέρες τώρα η Υπουργός δεν έχει πει λέξη για τη φωτιά που έπιασε στο Ίδρυμα Χρονίων Παθήσεων στα Μελίσσια όπου νοσηλεύονταν 65 άνθρωποι με βα-

ριές αναπηρίες. Πραγματικά πώς να εξασφαλίσουν οι εργαζόμενοι τη φροντίδα, την προστασία των χρονίως πασχόντων όταν φιλοξενούνται σε δύο ορόφους χρόνιοι πάσχοντες, οι περισσότεροι χωρίς τη δυνατότητα να μπορούν από μόνοι τους να κινηθούν. Καταλαβαίνετε τους κινδύνους; Αν δεν είχαν καταφέρει οι εργαζόμενοι να σβήσουν έγκαιρα τη φωτιά καταλαβαίνετε τι θα είχε συμβεί; Σιωπή όμως και για τις απολύσεις ΑμΕΑ, ακόμα και καρκινοπαθών, που ανατρέπονται μόνο κάτω από τη μαχητική παρέμβαση των εργατικών σωματείων απέναντι στις απαράδεκτες μεθοδεύσεις της καπιταλιστικής εργοδοσίας.

Σε σχέση με τα πρώτα μέρη του νομοσχεδίου κανείς δε διαφωνεί με το γεγονός ότι η κατανάλωση αλκοόλ και καπνικών προϊόντων από ανήλικους είναι ένα σοβαρό ζήτημα που αφορά όχι όμως μόνο την υγεία τους αλλά και τις κοινωνικές συμπεριφορές, τη στάση ζωής. Σαφώς πρέπει να απαγορεύεται η πώληση και η κατανάλωσή τους από ανήλικους. Μας απασχολεί ιδιαίτερα η πρώιμη έναρξη της προβληματικής σχέσης με το αλκοόλ ήδη από τις μαθητικές ηλικίες και η στρεβλή σύνδεση του αλκοόλ με τη διασκέδαση στους μαθητές. Το θέμα όμως είναι ότι με το νομοσχέδιο που φέρνεται ταυτίζεται η πρόληψη τέτοιων κοινωνικών συνθηκών, συμπεριφορών αποκλειστικά με κατασταλτικά μέτρα και με περιορισμό της πρόσβασης σε αλκοόλ και καπνικά προϊόντα στους ανήλικους. Αυτό είναι το πρόβλημα που αναρωτούνται οι αρμόδιοι Υπουργοί και Υφυπουργοί αν όταν αναφερόμαστε στην πρόληψη είμαστε εκτός θέματος γιατί δεν αναφερόμαστε στα συγκεκριμένα άρθρα.

Μιλάτε για πρόληψη όταν τα εβδομήντα κέντρα πρόληψης είναι υποστελεχωμένα -εκατόν πενήντα εργαζόμενοι λείπουν- χωρίς ενιαίο θεσμικό πλαίσιο και υποχρηματοδοτούμενα, ενώ πρόκειται για δομές που έχουν εξειδικευμένα προγράμματα και αποφυγή επαφής των μαθητών με εθιστικές ουσίες και συμπεριφορές. Και βέβαια με βάση τον πρόσφατο νόμο για τον ΕΟΠΑΕ από το 2027 και μετά άγνωστη η μοίρα τους. Εξυμνητεί όλη αυτή η λογική τη στρατηγική για την απόσυρση της οποίας κρατική ευθύνη από τα αναγκαία μέτρα πρόληψης. Γιατί τα μέτρα αυτά κοστίζουν και δεν χωράνε στη ζυγαριά του κόστους οφέλους με την οποία λογαριάζονται ακόμα και οι ανάγκες ολόπλευρης προστασίας των παιδιών. Το νομοσχέδιο, λοιπόν, κινείται στη λογική του περιορισμού της διαθεσιμότητας. Γι' αυτό έχει ως βάση κατασταλτικά και διοικητικά μέτρα. Προωθείτε για ακόμα μία φορά τη λογική της ατομικής ευθύνης.

Μάλιστα, αρκετοί Βουλευτές, παρακολουθώντας τη συζήτηση, τη μεγαλύτερη ευθύνη τη ρίχνουν όχι μόνο στο σχολείο, αλλά και στην ίδια την οικογένεια, τα πρότυπα και τα λοιπά. Μισό λεπτάκι, η οικογένεια τι είναι; Είναι κάτι ουδέτερο; Είναι ένας θεσμός μιας συγκεκριμένης κοινωνίας. Άρα, το καθοριστικό είναι το σε τι κόσμο μεγαλώνουν τα παιδιά μας. Μιλάμε για μια κοινωνία με τραγικές ελλείψεις σε δημόσιες και δωρεάν κοινωνικές υπηρεσίες παιδικής προστασίας.

Εμείς δεν αρνούμαστε την ευθύνη των γονιών. Όμως, δεν μπορούμε να ξεχνάμε ότι όλα αυτά που διαμορφώνονται ως αντιλήψεις, ως παιδαγωγικές δυνατότητες, που καθορίζουν τον τρόπο ζωής είναι αυτά που αντιμετωπίζουν καθημερινά και αυτά καθρεφτίζονται και στις σχέσεις τους με τα παιδιά. Συγγνώμη, αλλά όταν δύο γονείς είναι εργατούπάλληλοι, αυτοαπασχολούμενοι, που δίνουν μία καθημερινή μάχη να επιβιώσουν με το χαμηλό εργατικό λαϊκό εισόδημα, με την ανασφάλεια πώς θα βγει ο μήνας, πώς θα ανταποκριθούν και θα προσφέρουν ό,τι καλύτερο στα παιδιά τους, η γονική ευθύνη τι είναι ακριβώς;

Και τώρα μιλάτε για το πρότυπο του γονιού, όταν θα τους καταδικάσετε με το απαράδεκτο αντεργατικό τερατούργημα που θα φέρετε σε δεκατρείς ώρες δουλειά στον ίδιο εργοδότη, όταν βάξετε την οριστική ταφόπλακα και ολοκληρώνετε το έγκλημα των προηγούμενων αντεργατικών νομοσχεδίων και όλων των προηγούμενων νόμων που έφεραν όλες διαχρονικά οι κυβερνήσεις. Βάζετε οριστικά ταφόπλακα στον σταθερό ημερήσιο χρόνο εργασίας, στο οκτάωρο. Για πείτε μου, λοιπόν, για ποιο δικαίωμα προκλητικά μιλάτε στην εντεκάωρη ανάπαυση; Ποια εργαζόμενη μητέρα σήμερα πριν ή μετά τη δουλειά είναι ελεύθερη και μπορεί δημιουργικά να αξιοποιήσει τον χρόνο της για δημιουργική επικοινωνία με το παιδί; Κοροϊδεύαμε τώρα;

Το βασικό είναι ότι όλα αυτά έχουν βγει κυριολεκτικά με βάση τις απαιτήσεις, τα «θέλω» των βιομηχάνων, των εφοπλιστών, των τραπεζικών ομίλων και τα λοιπά και θα πάρετε την πρώτη απάντηση με την αυριανή παράσταση διαμαρτυρίας που οργανώνει το Εργατικό Κέντρο Πειραιά, τα εργατικά σωματεία και οι ομοσπονδίες αύριο στις 12.00' η ώρα, γιατί δεν μπορούν να αποδεχτούν ότι οι εργαζόμενοι γονείς θα είναι γονείς εκ περιτροπής με βάση τις εκάστοτε ανάγκες του κεφαλαίου.

Έρχεστε, λοιπόν, με ένα ακόμα νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας -για να επανέλθουμε- για να κουκουλώσετε τη ρίζα του προβλήματος. Προσπαθείτε να κουκουλώσετε ότι αυτές οι κοινωνικές συμπεριφορές δεν αναπτύσσονται σε κοινωνικό κενό, γιατί η κατανάλωση αλκοόλ και καπνικών προϊόντων από ανήλικους συνδέεται με την αναζήτηση τρόπων φυγής από μια πραγματικότητα που τους προκαλεί δυσφορία και με την προσπάθεια να διώξουν το άγχος και άλλα. Είναι δηλαδή καθρέφτης μιας κοινωνίας που σπρώχνει τους νέους στην απόγνωση, όταν βιώνουν την ανασφάλεια για τη δική τους ζωή, για τη ζωή των οικογενειών τους, όταν πηγαίνουν σε σχολεία που στραγγαλίζουν τα όνειρά τους, δεν τους μορφώνουν ολόπλευρα, αλλά τους διαχωρίζουν, τους στιγματίζουν. Άρα, πάτε να κουκουλώσετε ότι στην αρένα και τη σήψη του συστήματος μιας κοινωνίας ταξικής ανισότητας και καπιταλιστικής εκμετάλλευσης, όπου όλα πουλιούνται και αγοράζονται, σε αυτήν την κοινωνία αναπαράγονται τα αδιέξοδα για τη νέα γενιά. Και αυτή είναι η κοινωνική βάση πάνω στην οποία αναπαράγεται ο ατομισμός, ο ανταγωνισμός, ο αντίστοιχος τρόπος ζωής.

Για το ΚΚΕ πρόληψη δεν σημαίνει απλά ενημέρωση, που και αυτό είναι ένα ζητούμενο. Το 2019 φαινόταν ότι είχε γίνει στο 0,2% μόνο των Γυμνασίων και των Λυκείων κάποια ενημέρωση για την αποτροπή από την κατανάλωση αλκοόλ. Εδώ δεν έχετε πει λέξη πώς έχει προχωρήσει, αλλά δεν είναι μόνο αυτό η πρόληψη. Σημαίνει κυρίως καλλιέργεια ενός τρόπου ζωής με αξίες, με ενδιαφέροντα, με στόχους, με κίνητρα, που συνδέουν την ατομική με τη συλλογική κοινωνική πρόοδο. Και η επιλογή ενός τέτοιου τρόπου ζωής μπορεί να γίνει κυματοθραύστης στην καταφυγή στην κατανάλωση αλκοόλ και καπνικών προϊόντων για την ανακούφιση των κοινωνικών αδιεξόδων.

Η πρόληψη σημαίνει όμως και εξειδικευμένες παρεμβάσεις ανάλογα με τις πληθυσμιακές ανάγκες που καθίστανται περισσότερο ευάλωτες λόγω κοινωνικών συνθηκών. Σημαίνει τελικά προγράμματα πρόληψης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης με στελέχωση των σχολικών μονάδων με μόνιμο επιστημονικό προσωπικό –εννοώ ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και άλλες ειδικότητες- για την ολόπλευρη ενίσχυση των μαθητών και για την έγκαιρη παρέμβαση στην ενδεχόμενη διάγνωση προβλημάτων. Σημαίνει ολόπλευρη στήριξη των γονιών μέσα από δημόσιες και δωρεάν κοινωνικές υπηρεσίες, προγράμματα εκπαίδευσης στους εκπαιδευτικούς και αντίστοιχα εισαγωγή ειδικών μαθημάτων σε πανεπιστημιακές σχολές, όπως στα Τμήματα Παιδαγωγικών, σε Τμήματα Κοινωνικών Επιστημών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, παρακαλώ, κυρία συνάδελφε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΒΙΒΗ) ΔΑΓΚΑ: Σημαίνει ειδικά μαθήματα πρόληψης στους σπουδαστές και αποφοίτους Σχολών Τουριστικών Επαγγελματιών που πρόκειται να εργαστούν στον τουρισμό, στον επισιτισμό, στους χώρους διασκέδασης, ενίσχυση του μαζικού λαϊκού αθλητισμού και πολιτισμού, δωρεάν και όχι να χρυσοπληρώνουν οι γονείς, που τώρα τρέχουν να δουν και τι θα κάνουν τα παιδιά γιατί δεν μπορούν να τα πάνε ούτε κατασκηνώνουν.

Κυρίως πρόληψη σημαίνει δημιουργία και ανάπτυξη των κέντρων πρόληψης σε κάθε περιοχή με ενιαίο θεσμικό πλαίσιο, με μόνιμο προσωπικό όλων των ειδικοτήτων και γενναία κρατική χρηματοδότηση χωρίς εμπλοκή ΜΚΟ και ιδιωτών.

Γι' αυτό, αν θέλετε, το καλύτερο μάθημα ζωής δίνεται στον δρόμο της συλλογικής αγωνιστικής στάσης ζωής κόντρα στο σάπιο σύστημα της εκμετάλλευσης, των πολέμων, της ανασφάλειας. Αυτό είναι το πραγματικό απόστημα που πρέπει να σπάσει στον δρόμο της σύγκρουσης και της ανατροπής, γιατί αυτό το σάπιο εχθρικό κράτος δεν μεταρρυθμίζεται, δεν φτιασιδώνεται με εναλλαγές στο τιμόνι της κυβερνητικής διαχείρισης. Εκεί, σε

αυτόν τον δρόμο της αγωνιστικής διεκδίκησης, στον δρόμο της σύγκρουσης και της ανατροπής δημιουργούνται αντισώματα, θετικά πρότυπα στάσης ζωής, στηριγμένα στην αλληλεγγύη, στον αλληλοσεβασμό, στη δημιουργία, σε αντιπαράθεση με την αποπνικτική αστική ηθική του ατομισμού, του ανταγωνισμού και όλων των υπόλοιπων αξιών σας. Σε αυτόν τον δρόμο μπορούν τα σκοτάδια πραγματικά να γίνουν φως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Δάγκα.

Καλείται στο Βήμα η κ. Διονυσία - Θεοδώρα Αυγερινούπουλου, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΔΙΟΝΥΣΙΑ - ΘΕΟΔΩΡΑ ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πράγματι με ιδιαίτερο ενδιαφέρον συμμετέχω σήμερα στην εν λόγω συζήτηση και εκφράζω τη στήριξή μου στο παρόν νομοσχέδιο, καθώς το σημερινό ζήτημα είναι πολύ σημαντικό για τη νέα γενιά και η ανάγκη υιοθέτησης των σχετικών ρυθμίσεων είχε πρόσφατα τεθεί και στο πλαίσιο των συζητήσεων της Επιτροπής Περιβάλλοντος στη Βουλή, στην οποία έχω την τιμή να προεδρεύω.

Το νομοσχέδιο συνιστά μία ολοκληρωμένη και απαραίτητη τομή για την προστασία των ανηλίκων, την προστασία της δημόσιας υγείας και όπως θα δούμε και στη συνέχεια και για την προστασία του περιβάλλοντος και εξ αυτού συγχάιρω το Υπουργείο για την πρωτοβουλία του αυτή.

Η απαγόρευση πρόσβασης των ανηλίκων σε προϊόντα καπνού και αλκοόλ και η εν γένει αυστηροποίηση του νομοθετικού πλαισίου δεν είναι απλώς ρυθμιστικά μέτρα. Είναι πράξεις ευθύνης, αλλά και υποχρέωση της πολιτείας να προστατεύσει τους ανήλικους από επιβλαβείς και εθιστικές ουσίες, οι οποίες ειδικά όταν υιοθετούνται από νεαρή ηλικία, δημιουργούν χρόνιες εξαρτήσεις και σοβαρά προβλήματα υγείας, ζητήματα αρκετά σημαντικά από μόνα τους, χωρίς να λάβουμε καν υπ' όψιν και το υψηλό κόστος στο σύστημα υγείας.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, το κάπνισμα αποτελεί την κυριότερη προβλέψιμη αιτία πρόωρων θανάτων παγκοσμίως, προκαλώντας ετησίως πάνω από οκτώ εκατομμύρια θανάτους. Οι συνέπειες αφορούν καρδιολογικά, αναπνευστικά νοσήματα, ογκολογικά, νευρολογικές επιπλοκές και αυξημένο κίνδυνο για σοβαρές λοιμώξεις και πάει λέγοντας. Αντίστοιχες επιπτώσεις ενδέχεται να επιφέρουν και τα νέα προϊόντα καπνού και ατμίματος, τα οποία ίσως είναι λιγότερο επιβλαβή, αλλά δεν είναι άμοιρα επιπτώσεων.

Το νομοσχέδιο αναγνωρίζει ότι η χρήση ατμιστικών συσκευών αυξάνεται ραγδαία μεταξύ των εφήβων, ενώ παράλληλα οι νευροεπιστήμονες προειδοποιούν ότι ο εθισμός στη νικοτίνη σε αυτήν την ηλικία έχει μη αναστρέψιμες επιδράσεις στην ανάπτυξη του εγκεφάλου και την ψυχολογική υγεία των νέων. Αντίστοιχες διαπιστώσεις υπάρχουν και για τη χρήση αλκοόλ.

Η πολιτεία οφείλει, λοιπόν, να δράσει έγκαιρα και τεκμηριωμένα και αυτό κάνει με το παρόν νομοσχέδιο. Με την ψήφιση του νομοσχεδίου, συνεπώς, θωρακίζουμε τους ανήλικους, ενισχύουμε τους μηχανισμούς πρόληψης και επιτήρησης, εισάγουμε σύγχρονα εργαλεία, όπως το ψηφιακό μητρώο παρακολούθησης των προϊόντων και ενδυναμώνουμε τη διαφάνεια στην αλυσίδα παραγωγής και διάθεσης.

Η δε δράση της πολιτείας πρέπει να ενταθεί και με ακόμα περισσότερες δράσεις ενημέρωσης για τις επιπτώσεις του καπνίσματος και του ατμίματος προς πάσα κατεύθυνση.

Όμως, το κάπνισμα δεν είναι μόνο ζήτημα δημόσιας υγείας. Όλοι μας και κυρίως η νέα γενιά που είναι ακόμα πιο ευαίσθητο περιβαλλοντικά πρέπει να γνωρίζει ότι το κάπνισμα και το άτμισμα έχουν και περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Κάθε χρόνο υπολογίζεται ότι παράγονται περίπου 6 τρισεκατομμύρια τσιγάρα με 4,5 τρισεκατομμύρια αποτσίγαρα να απορρίπτονται στο περιβάλλον.

Σύμφωνα με μελέτη του IOBE στη χώρα μας παράγουμε περί τα έξι δισεκατομμύρια αποτσίγαρα ετησίως. Όχι μόνο οι συσκευασίες και το πλαστικό τους περιβλήμα, αλλά και τα ίδια τα φίλτρα των τσιγάρων περιέχουν πλαστικό και συγκεκριμένα οξική κυτταρίνη και τοξικά χημικά όπως νικοτίνη, μόλυβδο, αρσενικό

και άλλα βαρέα μέταλλα που καταλήγουν τόσο στον οργανισμό μας, όσο και στη θάλασσα, μολύνοντας το υδατικό σύστημα και απειλώντας τη θαλάσσια βιοποικιλότητα. Τα αποτίγματα, άλλωστε, είναι το πιο διαδεδομένο απόβλητο στις ακτές παγκοσμίως, ενώ στην ξηρά αποτελούν εστία πυρκαγιάς και επιβάρυνσης του νερού και του εδάφους.

Τα δε ατμιστικά προϊόντα με τη σειρά τους εισάγουν νέες προκλήσεις για την ορθή διαχείριση των ηλεκτρονικών αποβλήτων και του πλαστικού συμβάλλοντας στη ρύπανση και κυρίως στη ρύπανση από πλαστικά και μικροπλαστικά. Γι' αυτόν τον λόγο θα πρέπει και στη χώρα μας να δημιουργηθεί, όπως γίνεται και στη Γαλλία και σε άλλες χώρες, διαχωρισμένο σύστημα συλλογής και ανακύκλωσης αποτίγματος, φίλτρων και καπνικών προϊόντων εν γένει.

Περαιτέρω, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας εκτιμά ότι η βιομηχανία καπνού ευθύνεται για την παραγωγή άνω των ογδόντα εκατομμυρίων τόνων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα ετησίως, συμβάλλοντας έτσι άμεσα στην κλιματική κρίση. Η δε έκθεση του Περιβαλλοντικού Προγράμματος του ΟΗΕ για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του καπνού το 2022 αναγνωρίζει ότι η καπνική βιομηχανία λειτουργεί ως πολλαπλασιαστής περιβαλλοντικής επιβάρυνσης, γεγονός που δεν συνάδει με την προστασία της νέας γενιάς.

Είναι επομένως σαφές ότι η πολιτική προστασίας των ανηλίκων από τον καπνό και τα συναφή προϊόντα αφορά πρωτίστως τη δημόσια υγεία, και ιδίως την υγεία των παιδιών μας, αλλά αφορά και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο οφεί-

λουμε να το υπερψηφίσουμε όλοι. Οφείλουμε να στείλουμε στη νέα γενιά και υπέρ αυτής αυτό το διπλό υγειονομικό και περιβαλλοντικό μήνυμα. Οφείλουμε να δημιουργήσουμε ως το 2040 την Ελλάδα της πρώτης άκαπνης γενιάς.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Αυγερινού.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Υγείας για να καταθέσει νομοτεχνικές και να αναφερθεί στην τροπολογία.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πρώτον, καταθέτω τις νομοτεχνικές μας βελτιώσεις. Δεν έχουν κάτι ιδιαίτερο, είναι τελείως τεχνικές, πλην του άρθρου 8 όπου γράφουμε ότι στο άρθρο 28 του σχεδίου νόμου για τα ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα χωρίς καπνό ισχύουν οι απαγορεύσεις των: Περίπτωση δεύτερη κ.λπ.. Εξηγώ τι είναι αυτό: Απαγορεύουμε τις διαφημίσεις και για τα προϊόντα χωρίς νικοτίνη -για το άτμισμα, ας το πούμε έτσι- κατά τον τρόπο που το έχουμε κάνει για τα καπνικά προϊόντα. Δηλαδή δεν μπορούν να διαφημίζονται οι συσκευές ατμίσματος. Τα αντιμετωπίζουμε σαν να είναι κάπνισμα.

Καταθέτω τις νομοτεχνικές βελτιώσεις.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Υγείας κ. Σπυρίδων - Αδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ - Τροποποιήσεις ν.
3730/2008 και 4419/2016 - Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα - Ψηφιακό μητρώο
ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων και άλλες
διατάξεις»

1. α. Στο **άρθρο 4**, στον πίνακα περιεχομένων και στον τίτλο του σχεδίου νόμου, μετά από τις λέξεις «σε ανηλίκους» προστίθενται οι λέξεις «και από ανηλίκους».
β. Στο δεύτερο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 2 του ν. 3730/2008, μετά τις λέξεις «Όποιος πωλεί» προστίθενται οι λέξεις «, προσφέρει».
2. Στο **άρθρο 5** του σχεδίου νόμου, στο εσωτερικό άρθρο 4 του ν. 3730/2008:
α. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2, αα) μετά από τις λέξεις «ο υπεύθυνος του κέντρου διασκέδασης» προστίθενται οι λέξεις «και του αμιγούς μπαρ», αβ) οι λέξεις «παρ. 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 3»,
β. στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, οι λέξεις «της παρ. 3» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ.2»,
γ. στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4, οι λέξεις «της παρ. 3» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 2»,
δ. στην παρ. 5 οι λέξεις «των παρ. 1, 3 και 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρ. 1, 2 και 3».
3. Στο **άρθρο 9** του σχεδίου νόμου, στην παρ. 4α του εσωτερικού άρθρου 6 του ν. 3730/2008:
α. στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «της παρ. 1 του άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 3 του άρθρου 4»,
β. στο τελευταίο εδάφιο, βα) οι λέξεις «της παρ. 1 του άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 2 του άρθρου 4».
4. Στο εισαγωγικό εδάφιο του **άρθρου 14** του σχεδίου νόμου, στην περ. βα) μετά από τις λέξεις «μέσω της Κοινής Ευρωπαϊκής Πύλης EU-CEG» διαγράφεται η λέξη «και».
5. Στο **άρθρο 15** του σχεδίου νόμου, στην παρ. 9 του εσωτερικού άρθρου 7 του ν. 4419/2016, οι λέξεις «του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L119)», αντικαθίστανται από τις λέξεις «της Επιτροπής της 18ης Μαΐου 2016 για τον καθορισμό ενιαίων κανόνων όσον αφορά τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για να καθοριστεί εάν ορισμένο προϊόν καπνού έχει χαρακτηριστικό άρωμα/γεύση».
6. α. Στον πίνακα περιεχομένων και στον τίτλο του **άρθρου 18** του σχεδίου νόμου και στον τίτλο του εσωτερικού άρθρου 17Α του ν. 4419/2016 προστίθεται ο υπότιτλος «(άρθρο 19 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)»,
β. στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου 17Α του ν. 4419/2016, οι λέξεις «του τρίτου εδαφίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του τετάρτου εδαφίου».

7. Στον τίτλο του **άρθρου 21**, πριν από τις λέξεις «αρχές εποπτείας», προστίθεται η λέξη «αρμόδιες».
8. Στο **άρθρο 28** του σχεδίου νόμου:
 - α. η παρ. 2 αναριθμείται σε παρ. 4 και
 - β. προστίθενται παρ. 2 και 3 ως εξής:

«2. Για τα ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα χωρίς καπνό ισχύουν οι απαγορεύσεις των περ. β) έως η) της παρ. 1 του άρθρου 2 και της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3730/2008 (Α' 262).

3. Για τα προϊόντα νικοτίνης ισχύουν οι απαγορεύσεις των περ. β), δ), ζ), η) και η απαγόρευσης πώλησης της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3730/2008.»
9. Στο **άρθρο 29** του σχεδίου νόμου:
 - α. στον πίνακα περιεχομένων, και στον τίτλο του άρθρου, μετά από τη λέξη «διάθεσης» διαγράφονται οι λέξεις «σε ανηλίκους» και μετά από τη λέξη «νικοτίνης» προστίθενται οι λέξεις «σε ανηλίκους και από ανηλίκους»,
 - β. τη υφιστάμενη μόνη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1.
 - γ. στην παρ. 1, μετά από τις λέξεις «η διάθεση» διαγράφονται οι λέξεις «σε ανηλίκους» και μετά τη λέξη «νικοτίνης» προστίθενται οι λέξεις «σε ανηλίκους και από ανηλίκους».
 - δ. Προστίθεται παρ. 2 ως εξής :

«2. Όποιος πωλεί, προσφέρει ή διαθέτει με οποιονδήποτε τρόπο τα προϊόντα της παρ. 1 ελέγχει και εξακριβώνει την ενηλικίότητα του προσώπου στο οποίο προσφέρονται, σύμφωνα με την περ. α της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3730/2008 (Α' 262).».
10. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του **άρθρου 33**, οι λέξεις «του άρθρου 28» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 27».
11. Στην περ. α) του **άρθρου 37**, οι λέξεις «Ψηφιακού Μητρώου Ελέγχου Προϊόντων Αλκοόλ, Καπνού και λοιπών μη καπνικών προϊόντων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ψηφιακού Μητρώου Ελέγχου Προϊόντων Καπνού, Αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων»
12. Στο πρώτο εδάφιο του **άρθρου 39**, οι λέξεις «Ψηφιακού Μητρώου Ελέγχου Προϊόντων Αλκοόλ, Καπνού και λοιπών μη καπνικών προϊόντων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ψηφιακού Μητρώου Ελέγχου Προϊόντων Καπνού, Αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων»
13. Στο **άρθρο 48** του σχεδίου νόμου:
 - α. στον πίνακα περιεχομένων και στον τίτλο, μετά από τις λέξεις «Κινητών Ομάδων» προστίθεται η λέξη «Υγείας»,
 - β. στην παρ. 2, στην περ. ι) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4633/2019, μετά από τις λέξεις «Κινητών Ομάδων Υγείας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας» προστίθεται η λέξη «Υγείας»,
 - γ. στην περ. ε) της παρ. 9 του άρθρου 106 Α του ν. 4461/2017 (Α' 38) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι κατηγορίες των λοιπών επαγγελματιών υγείας που απασχολούνται στις Κ.Ο.Μ.Υ.Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. και καταχωρούν στον Α.Η.Φ.Υ. τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 51 του ν. 4238/2014 (Α' 38), οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι συγκεκριμένοι επαγγελματίες υγείας καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.».

δ. στην τελευταία παράγραφο του εσωτερικού άρθρου 106 Α του ν. 4461/2017:

δα) πριν από τις λέξεις «α) από την έναρξη ισχύος τους παρόντος», ο αριθμός «4» αντικαθίσταται από τον αριθμό «10»,

δβ) στο πρώτο εδάφιο της περ. β),

ι) οι λέξεις «της παρ. 9» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 8»,

ii) οι λέξεις «του άρθρου 106 Α του ν. 4461/2017 (Α' 38)» διαγράφονται,

iii) μετά από τις λέξεις «Κινητών Μονάδων» προστίθεται η λέξη «Υγείας».

14. Στο άρθρο 51 του σχεδίου νόμου,

α) στην υποπερ. βγ) της περ. β) του εισαγωγικού εδαφίου, πριν από τις λέξεις «στο τέλος του τέταρτου εδαφίου» προστίθενται οι λέξεις «στο τέταρτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «στο σώμα της συνταγής» προστίθενται οι λέξεις «ή απενεργοποιεί τους μοναδικούς κωδικούς ασφαλείας (δυσδιάστατους γραμμικούς κωδικούς), σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 4 του π.δ. 121/2008 (Α' 183)» και»,

β) στην περ. ζ) της εσωτερικής παρ. 9 του άρθρου 22 του ν. 4213/2013, μετά από τις λέξεις «στο σώμα της συνταγής» προστίθενται οι λέξεις «ή απενεργοποιεί τους μοναδικούς κωδικούς ασφαλείας (δυσδιάστατους γραμμικούς κωδικούς), σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 4 του π.δ. 121/2008 (Α' 183)».

15. Στο άρθρο 2 της υπ' αρ. 371/38/2.7.2025 τροπολογίας, στην εσωτερική περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 106 του ν. 4461/2017 (Α' 38), προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Αν η άντληση προσωπικού διενεργείται για την αναπλήρωση στελεχών συγκροτημένων Τ.Ομ.Υ., οι συμβάσεις εργασίας του προσωπικού που προσλαμβάνεται συνάπτονται για το υπόλοιπο της διάρκειας των συμβάσεων εργασίας των στελεχών που αναπληρώνονται.»

16. Στην παρ. 1 του άρθρου 6 της υπ' αρ. 371/38 2.7.2025 τροπολογίας:

α) στο εισαγωγικό εδάφιο, μετά από τις λέξεις «σε Μονάδες Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας,» προστίθενται οι λέξεις «επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. β), μετά από τη λέξη «πιστοποιημένο, οι λέξεις «από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων,» διαγράφονται, β)», και

β) στην περ. β) της εσωτερικής παρ. 5 του άρθρου 52 του ν. 4837/2021 (Α' 178), μετά από τη λέξη «πιστοποιημένο», οι λέξεις «από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων,» διαγράφονται.

Αθήνα, 3 Ιουλίου 2025

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Καταθέτω και την τροπολογία στο νομοσχέδιό μας και λέω ένα-ένα τα άρθρα:

Το άρθρο 1: «Οργανωτικές ρυθμίσεις μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας». Διευρύνουμε τη νομοθετική εξουσιοδότηση του Υπουργείου Υγείας για να μπορεί να ιδρύει περιφερειακά ιατρεία και σε μη απομακρυσμένες περιοχές. Σήμερα επιτρέπεται μόνο σε απομακρυσμένες περιοχές, τώρα μπορούμε και σε όχι απομακρυσμένες.

Το άρθρο 2 επιτρέπει να προσλαμβάνουμε στις ΤΟΜΥ και επικουρικό προσωπικό.

Το άρθρο 3 επεκτείνει για άλλον έναν χρόνο το επίδομα των 1.200 ευρώ που δίνουμε για τους νοσηλευτές που θα επιλέξουν να πάνε για έναν μήνα σε έναν νησιωτικό ή απομακρυσμένο χώρο από τα αστικά κέντρα. Το δίνουμε στους γιατρούς, το δίνουμε και στους νοσηλευτές. Αυτό κάνουμε και το επεκτείνουμε για έναν χρόνο.

Το άρθρο 4 επιτρέπεται στους νοσοκομειακούς γιατρούς, επί αμοιβή φυσικά, να συμμετέχουν στη διαδικασία της κατ' οίκον διανομής φαρμάκων του ΕΟΠΥΥ. Τι έχει γίνει με τη διαδικασία του κατ' οίκον; Πάει πάρα πολύ καλά. Πάει τόσο καλά που είναι πρόβλημα, επειδή είναι πολύ περισσότεροι αυτοί που ζητάνε να πάρουν τα φάρμακα κατ' οίκον από αυτούς που είχαμε προϋπολογίσει. Αρχίζει να υπάρχει δυσκολία στην έγκριση των φαρμάκων. Για τον λόγο αυτό δίνουμε σε νοσοκομειακούς φαρμακοποιούς τη δυνατότητα με πρόσκληση του ΕΟΠΥΥ να συμμετέχουν στη διαδικασία των κατ' οίκον φαρμάκων για να επιταχυνθεί η διαδικασία και να μην κολλάει.

Το άρθρο 5 είναι του Υπουργείου Εργασίας. Αφορά στη δυνατότητα να εκδίδει ΑΜΚΑ και με ηλεκτρονικό τρόπο. Μέχρι σήμερα πρέπει να πας ο ίδιος στον ΕΦΚΑ. Γίνεται πλέον και με ηλεκτρονικό τρόπο.

Και το άρθρο 6 είναι αυτό που εξήγησε η κ. Δόμνα Μιχαηλίδου κατά την πρωινή συνεδρίαση. Την έχουν πάρει μάλλον οι συνάδελφοι, αλλά να την καταθέσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Η τροπολογία, για να μην μπερδευτούν οι συνάδελφοι, έχει κατατεθεί από χθες. Δεν είναι καινούργια. Απλά ο Υπουργός την ανέλυσε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ναι, είναι κατατεθειμένη, απλώς εξήγη τα άρθρα γιατί δεν τα είχαμε εξηγήσει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Κωνσταντίνος Φλώρος, Ανεξάρτητος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΛΩΡΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν ξεκινήσω την ομιλία μου θέλω να εκφράσω την απόλυτη στήριξή μου στις γυναίκες και τους άνδρες του Πυροσβεστικού Σώματος που αυτήν τη στιγμή βρίσκονται στην πρώτη γραμμή δίνοντας σκληρή μάχη στα πυρίνα μέτωπα ανά την Ελλάδα, τα οποία εύχομαι να τεθούν σύντομα υπό πλήρη έλεγχο χωρίς άλλα προβλήματα και η δύσκολη αυτή δοκιμασία να λήξει με το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για όλους.

Επέλεξα να μιλήσω σήμερα εδώ και όχι στην επιτροπή γιατί βρίσκομαι σε εντελώς διαφορετικό μήκος κύματος σε ό,τι αφορά τα παιδιά, τα οποία το νομοσχέδιο αυτό υποτίθεται ότι θέλει να προστατέψει. Γιατί θέλω να μου απαντήσετε ποιο είναι τελικά το πρόβλημα. Το ότι ένας περιπτεράς πούλησε τσιγάρα σε ένα ανήλικο ή ότι ένας ανήλικος έχει την ανάγκη τα τσιγάρα και σπεύδει να τα αγοράσει; Αρέσκεστε γενικότερα στο να εκδίδετε απαγορεύσεις και αποφασίσατε λοιπόν ότι άλλη μια απαγόρευση θα λύσει το πρόβλημα. Όμως, το πρόβλημα είναι αλλού. Ότι το δικό μας εκπαιδευτικό σύστημα, για το οποίο ευθύνονται τα κόμματα της συντριπτικής πλειονότητας των Βουλευτών ανά την Αίθουσα, όχι μόνο δεν προστατεύει τα παιδιά, αλλά τα εκθέτει κιόλας στο σύνολό τους σε μια ψυχοσωματική βάσανο η οποία αργά ή γρήγορα τα οδηγεί στο κάπνισμα, στο αλκοόλ, στις ουσίες ή ακόμη και στη βία. Κι αν όχι σε όλα αυτά, τότε σίγουρα σε επικίνδυνες ψυχολογικές καταστάσεις. Αν επιζητούσατε την πραγματική λύση και όχι απλά να καταστρέψετε μερικές ακόμα

επιχειρήσεις, θα έπρεπε το νομοσχέδιο να έχει συνταχθεί από κοινού με το Υπουργείο Παιδείας, για να μην πω αποκλειστικά από το Υπουργείο Παιδείας, γιατί το εκπαιδευτικό μας σύστημα είναι που έχει παραπληθεί ουσιαστικά από τα παιδιά μας. Με μόλις δύο με τρεις ώρες φυσικής αγωγής την εβδομάδα σε σχολεία με ελάχιστες, αν όχι ανύπαρκτες, αθλητικές εγκαταστάσεις, στερούμε από τους νέους την ευκαιρία να καλλιεργήσουν υγιή σώματα και πνεύματα. Η Ελλάδα, η χώρα που γέννησε τον αθλητισμό και συνεχίζει να παράγει μεγάλους αθλητές, θα έπρεπε να πρωτοστατεί στην προώθηση της φυσικής δραστηριότητας. Αντιθέτως, επιβαρύνουμε τους μαθητές με περιττά μαθήματα, όπως η τρίτη ξένη γλώσσα που διδάσκεται συχνά επιφανειακά και προσχηματικά ακόμη και σε ιδιωτικά σχολεία, χωρίς ουσιαστικό όφελος, χώρια τα φροντιστήρια που αναγκάζονται να παρακολουθούν και να ανταποκρίθουν στις εξετάσεις διδασκαλίας. Αυτό δεν είναι παιδεία, είναι με συγχωρείτε βασανιστήριο και γεννά στα παιδιά ψυχολογικά και ανασφάλειες. Και φυσικά μαζί με όλα αυτά έρχεται το λεγόμενο θεριακλίκι, το αλκοολίκι, το τσιγαρίκι και τα λοιπά συναφή.

Η εγκληματικότητα των ανηλίκων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και η χρήση ουσιών έχει εκτοξευθεί. Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας, οι συλλήψεις ανηλίκων για παραβάσεις ναρκωτικών αυξήθηκαν από 440 το 2020, σε 527 το 2022, ενώ το 14,2% των εφήβων καπνίζουν τακτικά και η χρήση αλκοόλ και ναρκωτικών αυξάνεται.

Το νομοσχέδιο με την εστίασή του σε απαγορεύσεις πώλησης καπνικών και αλκοολούχων προϊόντων σε ανήλικους δεν αντιμετωπίζει τη ρίζα του προβλήματος. Και ποια είναι αυτή; Η ζήτηση. Όπως δείχνουν μελέτες, όπως αυτή εδώ στο «Tobacco Control», οι απαγορεύσεις πώλησης, ειδικά εφόσον δεν είναι καθολικές, έχουν περιορισμένη επίδραση, καθώς οι ανήλικοι βρίσκουν τρόπους να προμηθευτούν αυτά τα προϊόντα τα οποία είναι ελεύθερα στην αγορά.

Καταθέτω την έκθεση στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Φλώρος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επιπλέον, η νομιμοποίηση της πώλησης κάνναβης σε περίπτερα, ενώ το κάπνισμα διώκεται, αποκαλύπτει την ασυνέπεια όλων σας. Δεν μπορούμε να ισχυριζόμαστε ότι προστατεύουμε την υγεία, όταν επιτρέπουμε την εμπορία επικίνδυνων και παραισθησιογόνων ουσιών, βαφτίζοντας τες μάλιστα ακίνδυνες ακόμη και ιατρικές.

Το πρόβλημα, λοιπόν, δεν είναι ο περιπτεράς, αλλά η επιθυμία του παιδιού να πάει στο περίπτερο προκειμένου να προμηθευτεί όλα αυτά τα προϊόντα. Η πολιτική σας για το κάπνισμα, κύριοι της Κυβέρνησης, είναι βαθιά υποκριτική. Επιτρέπετε την ελεύθερη πώληση καπνικών προϊόντων, ενώ απαγορεύετε την κατανάλωσή τους ακόμα και σε ιδιωτικούς χώρους. Προσπαθώ να καταλάβω, αν το κάπνισμα είναι τόσο επιβλαβές γιατί δεν περιορίζουμε τότε δραστικά την πώλησή του; Εγώ δεν το υποστηρίζω αυτό βέβαια. Εσείς θα έπρεπε να το υποστηρίζετε αν δεν θέλετε να ονομάζεστε υποκριτές, γιατί υποκριτές είστε εσείς της Κυβέρνησης, τουλάχιστον, αφού αυτοαποκαλείστε και φιλελεύθεροι.

Και γιατί το λέω αυτό; Θα σας αναφέρω κάτι που είχα ακούσει το όχι και τόσο μακρινό 2008 από αυτό ακριβώς το Βήμα: «Η απαγόρευση της αυτοβλάβης είναι μια ανελύθητη πολιτική που περιορίζει την προσωπική ελευθερία».

Κυρίες Υπουργέ, σας θυμίζει κάτι αυτό; Ήσασταν Βουλευτής του ΛΑΟΣ τότε, το 2008. Ποιος το είχε πει αυτό; Και τότε μάλιστα από κάτω χειροκροτούσατε. Το είχε πει αυτός ο μεγάλος πατριώτης που σήμερα κηδεύουμε πολιτικά, και δεν είναι άλλος από τον Μάκη τον Βορίδη. Και δεν μας κάνει καθόλου εντύπωση η εμπλοκή του στο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ και τα όσα συμβαίνουν στην Κρήτη, καθώς λίγοι γνωρίζουν ότι φέρει και ο ίδιος καταγωγή από εκεί και συγκεκριμένα από τα Σφακιά.

Και μιας και μιλάμε για τον ΟΠΕΚΕΠΕ, μαθαίνουμε ότι υπάρχει και νέο σκάνδαλο στο ΟΠΕΚΕΠΕ στο Υπουργείο Ναυτιλίας, κατόπιν ελέγχων του τότε Υφυπουργού Ναυτιλίας, του κ. Παππά:

«Κρητικό κύκλωμα επιχείρησε υπαρφαγή εκατομμυρίων».

Το καταθέτω στα Πρακτικά και αυτό.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Φλώρος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Εγείρονται πλέον ερωτήματα για πιθανές διασυνδέσεις με το γνωστό σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ καθώς και για φερόμενες παρεμβάσεις από πρώην Υπουργό, ο οποίος φέρεται να πίεζε για την έγκριση των πλαστών ΑΦΜ.

Καταφέρατε να εκμαυλίσετε και να δυσφημίσετε το νησί της παλικαριάς και της ελληνικής λεβεντιάς, δημιουργώντας την εντύπωση σε διεθνές επίπεδο ότι πρόκειται για ένα νησί αποτελούμενο από λαμόγια και ψευτόμαγκες. Δεν έχετε ιδέα τι ζημιά έχει προκαλέσει αφενός στο κύρος των Ελλήνων και ειδικά των Κρητικών.

Μέσα σε όλα αυτά μαθαίνουμε ότι διενεργείται έλεγχος από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα για νέα υπόθεση διαφθοράς σχετικά με τα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης και την ίδια στιγμή εσείς στο άρθρο 43 του νομοσχεδίου φέρνετε διάταξη για σύναψη συμβάσεων με απευθείας αναθέσεις έως και 100.000 ευρώ, πλέον ΦΠΑ, χωρίς την υποχρέωση ανάρτησης στη «Διαύγεια» ή στο Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων, και με αναδρομική ισχύ μάλιστα από την 1^η Ιανουαρίου του 2025, γεγονός που σημαίνει ότι για ολόκληρο το 2025 θα παραμείνει απών ο δημόσιος έλεγχος των συμβάσεων.

Το καταθέτω και αυτό στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Φλώρος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θα συνεχίσω λίγο ακόμη την παρένθεση με τον κ. Βορίδη, γιατί την ώρα που με βάση το «Δουβλίνο 2», η Γερμανία και άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ετοιμάζονται να μας στείλουν πίσω όλους τους παραβατικούς και επικίνδυνους -στους οποίους εμείς δώσαμε άσυλο με τη στρεβλή λογική, ο Θεός να την κάνει πραγματικά, ότι οι λαθρομετανάστες δεν έρχονται για να μείνουν εδώ αλλά για να πάνε στην Γερμανία και στις προηγμένες χώρες της Κεντρικής και Βορείου Ευρώπης- μαθαίνουμε ότι, λόγω της παραίτησης Βορίδη, η κοινή Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και Εξωτερικών και Άμυνας, που σκοπό της είχε να προτείνει στη δανική προεδρία θέσεις για τη συλλογική αντιμετώπιση του μεταναστευτικού από τις Βρυξέλλες -θέμα που αφορά τη χώρα μας περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη στην Ευρωπαϊκή Ένωση- με καθυστέρηση μιας εβδομάδας δεν έχει ακόμη καταθέσει προτάσεις για το μεταναστευτικό.

Σοβαρολογείτε τώρα; Είστε ανίκανοι ή άχρηστοι; Δεν θέλω να πιστεύω πραγματικά κάτι τέτοιο. Αυτό που πιστεύω σίγουρα είναι πως είστε πολιτικά επικίνδυνοι για τον ελληνικό λαό και θα έπρεπε να παραιτηθείτε. Αλλά αυτό είναι άλλο κομμάτι. Και φυσικά δεν θα το πράξετε.

Η Ελλάδα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει μια πλούσια αθλητική κληρονομιά, από τους Ολυμπιακούς Αγώνες μέχρι τους σύγχρονους πρωταθλητές. Ο αθλητισμός μπορεί να αποτελέσει ισχυρό αντίδοτο στη χρήση ουσιών καθώς προσφέρει υγιείς εναλλακτικές και ενισχύει την αυτοπεποίθηση των νέων.

Μελέτες, όπως αυτή που έχω εδώ, στο «Journal of Adolescent Health» δείχνουν ότι η συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες μειώνει την πιθανότητα χρήσης ουσιών. Αντί να επιβαρύνουμε τους επιχειρηματίες με αστυνομικούς ρόλους, ας επενδύσουμε επιτέλους σε δωρεάν αθλητικά προγράμματα για τη νεολαία. Θα μου πείτε, βέβαια, με τη δική σας συνταγή το κράτος θα εισπράξει, αλλά με τη δική μας τσέπη θα πρέπει να τα ξεδώσει. Αυτό είναι άλλωστε πάντοτε και το ζητούμενο για εσάς.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Φλώρος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είμαι, όμως, παραπάνω από σίγουρος ότι τα ευρωπαϊκά κονδύλια, ειδικά εσείς, κύριε Γεωργιάδη, τα γνωρίζετε καλά. Μην παρεξηγηθώ, βέβαια, λέω ότι τα γνωρίζετε ως πρώην Υπουργός

Ανάπτυξης. Δεν νοιάζεστε, λοιπόν, για τα παιδιά όπως γενικά δεν νοιάζεστε για τους Έλληνες. Όλοι αυτοί οι νόμοι, οι απαγορεύσεις και οι κόντρα απαγορεύσεις είναι να είχαμε να λέγαμε!

Και εκτός από την παιδεία, έχετε βαλθεί οι περισσότεροι εδώ μέσα να καταστρέψετε και τον πυλώνα της κοινωνίας μας που λέγεται οικογένεια, από τον νόμο για τη φυλομετάβαση του 2017 μέχρι τη νομιμοποίηση των γάμων των ομοφυλόφιλων και των υιοθεσιών τους από αυτούς το 2024. Το μόνο που κάνετε είναι να θέτετε σε κίνδυνο την ελληνική πυρηνική οικογένεια και κυρίως τα παιδιά.

Οπότε, για ποια προστασία παιδιών μιλάτε, κύριε Γεωργιάδη, που κάνετε και φροντιστήρια στους Βουλευτές σας για τα τεράστια οφέλη της νομιμοποίησης των γάμων ομοφυλόφιλων; Που διαρρηγγύνετε τότε τα ιμάτιά σας ότι οι υιοθεσίες δεν θα περάσουν; Όχι μόνο στείλατε τα κακόμοιρα παιδιά σε αμφιλεγόμενα και ενδεχομένως επικίνδυνα μοντέλα οικογενειών, αλλά από ό,τι ακούω οι ομοφυλόφιλοι μοιάζουν να έχουν προτεραιότητα στις υιοθεσίες κάτι που το καθιστά μια αδικία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΛΩΡΟΣ: Επιστρέφω στο θέμα και θα κλείσω με αυτό. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και για την ανοχή.

Η λύση είναι αλλού. Είναι στις περισσότερες ώρες φυσικής αγωγής, σε εκπαιδευτικές καμπάνιες -όπως το «unplugged» που μείωσε τη χρήση καπνού κατά 25% με 30%- και φυσικά σε δωρεάν αθλητικά προγράμματα.

Την συγκεκριμένη έρευνα την καταθέτω και αυτή στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Φλώρος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεν βλέπω, λοιπόν, καμία τέτοια προσέγγιση και πρόθεση στο νομοσχέδιό σας, το οποίο τελικά κάνει απλώς μια τρύπα στο νερό γιατί είναι υποκριτικό και γιατί στην καλύτερη των περιπτώσεων δεν έχετε ιδέα τι συμβαίνει με τη νεολαία. Στην καλύτερη των περιπτώσεων! Διότι διαφορετικά είστε και ύποπτοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Φλώρο.

Θα σας πω πώς θα πάμε στη συνέχεια. Έχει μείνει ένας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος που δεν έχει μιλήσει και δεν έχει δηλώσει ότι θα μιλήσει, ο κ. Καζαμιάς. Μετά έχουν μείνει τρεις Βουλευτές. Και στη συνέχεια έχει ζητήσει τον λόγο ο Υφυπουργός κ. Βαρτζόπουλος. Και όταν τελειώσει ο κύριος Υφυπουργός θα πάμε στις δευτερολογίες.

Καλείται στο Βήμα ο ανεξάρτητος Βουλευτής κ. Νικόλαος Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Είναι η ώρα των ανεξαρτήτων τώρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο υπό τον προσχηματικό τίτλο «προστασία των ανηλίκων στα προϊόντα καπνού και αλκοόλ» δεν αποσκοπεί στην ουσιαστική προστασία των νέων αλλά ενισχύει και με τρόπο κραυγαλέο τις εύλογες υπονομιες ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας φλερτάρει επικίνδυνα σε ένα αυταρχικό, αστυνομικό και σε πολλά σημεία ολοκληρωτικό μοντέλο διακυβέρνησης, ποδηγετώντας τις πάσης φύσεως εξουσίες του τόπου απροκάλυπτα και γράφοντας στα παλιά της τα παπούτσια τον κυρίαρχο ελληνικό λαό και φυσικά το Σύνταγμα.

Ανάμεσα στα κλασικά γνωρίσματα τέτοιων καθεστώτων συγκαταλέγεται η παρακολούθηση των πολιτών, η φήμωση της αντίθετης άποψης, η ποινικοποίηση της καθημερινής ζωής και, το πλέον τώρα για μια δημοκρατία, η υποκατάσταση της γονεϊκής ευθύνης από τον κρατικό παρεμβατισμό. Δυστυχώς, όλα αυτά βρίσκουν θέση στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου.

Ποδοπατήσατε τον ελληνικό λαό με τα Τέμπη, με τον ψευδονόμο που είπαν πριν από λίγο οι συνάδελφοι, με τις υποκλοπές που αφορούσαν και εμένα. Πριν από οκτώ μήνες, μαζί με άλλους δύο συναδέλφους, πήγαμε στην ΑΔΑΕ να μας προστατέψει ο κ. Ράμμος και ακόμα δεν έχουμε ούτε μία απάντηση, Βουλευτές

του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Για όνομα του Θεού! Σε τι χώρα ζούμε;

Το νομοσχέδιο εισάγει ποινικές διατάξεις ακόμα και για την παρουσία ανηλίκων σε χώρους διασκέδασης. Δεν αρκεί πλέον το διοικητικό πρόστιμο, αλλά προχωράτε στην ποινικοποίηση του ιδιωτικού βίου. Το μήνυμα είναι σαφές: το κράτος δεν εμπιστεύεται την οικογένεια, δεν εμπιστεύεται τους γονείς, δεν εμπιστεύεται τον πολίτη.

Αφού επιβάλλει ελέγχους, καταστολές, υποχρεωτικότητες, πρόστιμα, το κράτος οδηγεί στην ποινικοποίηση και στην αστυνομοκρατία. Έχουμε, δηλαδή, ένα καθεστώς επιτήρησης με πρόφαση τον έλεγχο και μόνο τον έλεγχο. Καθιερώνεται η υποχρεωτική αναγγελία ιδιωτικών εκδηλώσεων στην Αστυνομία ή στο Λιμενικό, μέσω ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας, σε περίπτωση συμμετοχής ανηλίκων.

Πρόκειται για ένα μέτρο, δηλαδή, που θα το ζήλευαν και τα πιο σκοτεινά δυστοπικά καθεστώτα, κυρίες και κύριοι. Αντί η πολιτεία να ενισχύει τη δημοκρατική δημόσια παιδεία και την πρόληψη επιλέγει τη λύση του φακελώματος, αντί να ενισχύει τις οικογένειες και να προστατεύει τα παιδιά από τους πλειστηριασμούς της πρώτης κατοικίας, αντί να προστατεύει τους γονείς να μην ξενιτεύονται και να αφήνουν απροστάτευτη την οικογένειά τους, μέσω της ληστρικής φορολογίας και της ακρίβειας, πνίγει κάθε φυσιολογική πρόοδο αυτού του τόπου.

Η επιλογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής υποβολής χωρίς εναλλακτική δυνατότητα φυσικής αναγγελίας, συνιστά ψηφιακό καταναγκασμό και αποκαλύπτει τη μανία της Κυβέρνησης να καταγράφει, να παρακολουθεί και να ελέγχει για όλα αυτά μέσα από τον αμφιλεγόμενο ψηφιακό, δήθεν, μετασχηματισμό, που δεν είναι τίποτα άλλο από την υποδομή μιας ηλεκτρονικής δικτατορίας.

Μέχρι και βραχιολάκια σκεφτήκατε να βάλετε στους ασθενείς. Βραχιολάκια βάζαμε μέχρι τώρα τους καταδικάτους. Εξυπηρετούν, δηλαδή, αυτές οι πολιτικές τον προσωπικό αριθμό που θέλετε να επιβάλλετε και την ψηφιακή υποδούλωση του λαού μας. Η συγκεκριμένη ρύθμιση σε συνδυασμό με την επιβολή του προσωπικού αριθμού, συνθέτει μια ευρύτερη στρατηγική καθολικής επιτήρησης όπου ο πολίτης δεν είναι πια ελεύθερος αλλά γίνεται μία φακελωμένη ψηφιακή μονάδα σε ένα σύστημα απόλυτου ελέγχου, ένα ψηφιακό αμάκ της Κυβέρνησης.

Είστε ως Κυβέρνηση ο απόλυτος λαϊκισμός με εργαλείο -ακούστε το αυτό- το Ποινικό Δίκαιο. Είδαμε αλλαγές και κόντρα αλλαγές στον Ποινικό Κώδικα στο Υπουργείο της Δικαιοσύνης του κ. Μητσοτάκη και του κ. Φλωρίδη.

Η Κυβέρνηση νομοθετεί με αφορμή μεμονωμένα περιστατικά τα οποία διογκώνονται υπερβολικά από τα μέσα μαζικής εξαπάτησης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η σχολική εκδήλωση με κατανάλωση αλκοόλ από ανηλίκους που χρησιμοποιήθηκε ως πρόσχημα για ένα υπερσυγκεντρωτικό και κατασταλτικό νομοθέτημα. Πρόκειται για έναν τυπικό λαϊκισμό εξουσίας που χρησιμοποιεί το Ποινικό Δίκαιο για επικοινωνιακή κατανάλωση ενώ είναι ανίκανη να προλάβει τις βαθύτερες παθογένειες. Ζούμε, δυστυχώς, στον αστερισμό του παραλογισμού, της μηδενικής ανοχής.

Προσέξτε, η πολιτική της μηδενικής ανοχής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί σύνθημα «φούσκα». Καμία φυσιολογική κοινωνία δεν μπορεί να λειτουργήσει με τον βούρδουλα ως βασικό εργαλείο, όπως είδατε τι γίνεται και στον τομέα των εμπρησμών. Παρόλες τις ποινές τις δυσθεώρητες, τα πανηγύρια της Κυβέρνησης, η Ελλάδα καίγεται από άκρο εις άκρο απροκάλυπτα. Έτσι κι εδώ το ποινικό οπλοστάσιο δεν φέρει καμία ουσιαστική λύση. Είναι γνωστό το παράδειγμα της Αμερικής τη δωδεκαετία της ποτοαπαγόρευσης, το 1920 με 1932. Αυξήθηκε ο αλκοολισμός κατακόρυφα και αυξήθηκε και το λαθρεμπόριο του αλκοόλ.

Η κραυγαλέα, λοιπόν, υποκρισία της Κυβέρνησης είναι ότι προστατεύετε δήθεν τα ανήλικα. Αλήθεια το λέτε αυτό; Προωθούσατε τον πειραματικό εμβολιασμό με mRNA εμβόλια στα παιδιά, δελεάζετε τα ανήλικα με gigabit και κάρτες ελευθερίας και αποδεχτήκατε τον κίνδυνο παρενεργειών ή και θανάτων από ένα εμβόλιο για το οποίο ούτε οι ίδιοι οι κατασκευαστές δεν αναλάμβαναν την ευθύνη, μόνο εσείς και ο Πρωθυπουργός. Εσείς,

λοιπόν, με τα γνωστά ΜΜΕ τα επιβάλατε, μαζί με πρόστιμα. Όλα δείχνουν ότι θέλετε ένα κράτος που δεν θα προστατεύει αλλά θα καταστέλλει, ένα κράτος χωρίς ανθρωπιά, χωρίς μέτρο, χωρίς ελευθερία.

Θέλετε να δημιουργήσετε πραγματικά έναν μετάνθρωπο. Ιατρικά σας το λέω όταν προσπαθείς υπερβολικά για την υγεία, να δημιουργήσεις έναν άνθρωπο άτρωτο στις ασθένειες -έναν μετάνθρωπο, όπως το λέει και ο Κουλούρης, ο φίλος σας- σας διαβεβαιώ ότι θα είναι το πιο αφύσικο ον στον πλανήτη και το μεταφέρουμε αυτό στην κοινωνία της μηδενικής ανοχής, σε μια παρά φύση κοινωνία. Αυτή την κοινωνία προωθείτε.

Κυρίες και κύριοι, ο πραγματικός πυλώνας προστασίας των ανηλίκων είναι η οικογένεια και όχι η πλατφόρμα. Είναι η εμπιστοσύνη στους γονείς όχι η επιτήρηση από την ΕΛ.ΑΣ.. Είναι η παιδεία και όχι ο βούρδουλας των ποινών και τα πρόστιμα. Αντιστεκόμαστε, λοιπόν, σθεναρά σε κάθε μορφή ψηφιακής τυραννίας. Δεν θα επιτρέψουμε να μετατραπεί η Ελλάδα μας σε αποικία του QR και της ψηφιακής πλατφόρμας, ούτε να παραδώσουμε τα παιδιά μας και τη ζωή μας στα ηλεκτρονικά φίλτρα ενός απρόσωπου, αδίστακτου, αυταρχικού συστήματος της νέας τάξης πραγμάτων και του απάνθρωπου μετανθρωπισμού που έρχεται.

Όχι στο νομοσχέδιο, λοιπόν. Όχι στον αυταρχισμό. Ναι στην ελευθερία. Και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού μας που επί των ημερών σας βούλιαξε σε δυσθεώρητα βάθη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστώ πολύ τον κ. Παπαδόπουλο.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Νεοκλής Κρητικός, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας. Θα ακολουθήσει ο κ. Στύλιος. Μετά έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Καζαμίας. Στη συνέχεια, θα μιλήσει ο Υφυπουργός κ. Βαρτζόπουλος και μετά έχουμε δευτερολογίες. Μετά τις δευτερολογίες έχει ζητήσει τον λόγο η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας και θα κλείσει ο Υπουργός.

Ελάτε, κύριε συνάδελφε. Έχετε τον λόγο.

ΝΕΟΚΛΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, με τη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Υγείας γίνεται ένα σημαντικό βήμα για την προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ, μέσα ειδικότερα από τη ρύθμιση με αυστηρότερο και συνεκτικότερο τρόπο του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την πώληση, προσφορά και διάθεση καθ' οιονδήποτε τρόπο των καπνικών και συναφών με αυτά προϊόντων και αλκοολούχων ποτών.

Εστιάζουμε, επομένως, στο κομμάτι της προσφοράς των παραπάνω προϊόντων, γιατί εκείνο μπορεί να περιοριστεί με θέσπιση αυστηρότερων απαγορεύσεων και κυρώσεων και εντατικότερων ελέγχων, με πληρέστερη εποπτεία της προσφοράς μέσω της διευρύνσης και του σαφούς ορισμού των προϊόντων που εμπίπτουν στις ρυθμίσεις, με νέα διοικητικά εργαλεία, δομές και μηχανισμούς.

Νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως ουδείς μπορεί να διαφωνήσει ή να προβάλει ενστάσεις πάνω στο ότι με τον περιορισμό της προσφοράς μπορεί να μειωθεί η έκθεση των ανηλίκων στον καπνό και το αλκοόλ και να προστατευθεί η υγεία τους.

Πάνω σε ποιες πραγματικότητες, λοιπόν, βασίζεται το νομοσχέδιο; Βασίζεται στη μάλιστα της κατανάλωσης αλκοόλ από ανηλίκους. Τα ερευνητικά δεδομένα καταδεικνύουν πως η κατανάλωση καθώς και τα σχετιζόμενα με το αλκοόλ τροχαία ατυχήματα είναι τα δύο κύρια ζητήματα που προκύπτουν ως προς τη σχέση των Ελλήνων με το αλκοόλ.

Η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών από εφήβους έχει κανονικοποιηθεί. Είναι μέρος της κοινωνικής ζωής, με την πρόσβαση στο αλκοόλ να είναι εύκολη και αβίαστη. Η συχνότητα των περιστατικών που μας κοινοποιούνται για λιποθυμικά επεισόδια και δυστυχήματα με πρωταγωνιστές ανήλικα παιδιά σε κατάσταση υπερβολικής μέθης, ανησυχεί, τρομάζει, επιτάσσει την επαγρύπνηση και τη λήψη δραστηρίων μέτρων.

Δεύτερη πραγματικότητα είναι οι διαχρονικά υψηλές επιδόσεις της χώρας μας στο κάπνισμα. Παραμένουμε σημαντικά πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στο ποσοστό του πληθυσμού που

καπνίζει και μάλιστα, είμαστε η δεύτερη χώρα μετά τη Βουλγαρία στον σχετικό δείκτη μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τρίτη πραγματικότητα, η παρατηρούμενη αύξηση στην στροφή της χρήσης ηλεκτρονικών τσιγάρων κυρίως σε εφήβους δεκατριών έως δεκαπέντε ετών. Ορισμένοι δε, ξεκινούν να ατμίζουν από την ηλικία των έντεκα ετών. Είναι ένα διαδεδομένο φαινόμενο με τα εναλλακτικά του κλασικού καπνίσματος προϊόντα, τα οποία εξελίχθηκαν και διαφοροποιήθηκαν, διαμορφώνοντας ένα αρρύθμιστο πεδίο που εγκυμονεί κινδύνους για τους νέους, για τους ενηλίκους καταναλωτές, για τη δημόσια υγεία γενικότερα.

Ποιες αλλαγές επιφέρει η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία; Απαγορεύεται, πλέον, ρητά και καθολικά η πώληση, η προσφορά και η διάθεση με οποιονδήποτε τρόπο των προϊόντων καπνού και αλκοόλ σε ανήλικους και από ανήλικους. Σημαντική υποχρέωση ταυτοποίησης της ενηλικιότητας του καταναλωτή είναι να έχει συμπληρώσει τα δεκαοκτώ έτη, με την 1^η Ιανουαρίου να λογίζεται ως ημέρα συμπλήρωσης. Βάσει, λοιπόν, αυτών ο πωλητής υποχρεούται να ζητεί αποδεικτικά έγγραφα ταυτότητας. Φυσικά, ελέγχουμε και οποιοδήποτε σημείο διάθεσης και πώλησης καπνού, αλκοόλ, ηλεκτρονικών τσιγάρων και συναφών προϊόντων.

Συγχρόνως, οι ιδιωτικές εκδηλώσεις σε κέντρα διασκέδασης και μπαρ που προσφέρονται για να διατίθεται αλκοόλ σε μαθητές χωρίς έλεγχο, πρέπει εφεξής να αναγγέλλονται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας στην Ελληνική Αστυνομία και στη Λιμενική Αρχή. Επίσης, για πρώτη φορά η Ελληνική Αστυνομία θα μπορεί να διεξάγει τακτικούς ή τυχαίους ελέγχους και όχι μόνο κατόπιν καταγγελίας.

Αξιοσημείωτες αλλαγές εισάγονται στο πεδίο της παρακολούθησης και του ελέγχου τόσο των καπνικών όσο και των μη καπνικών προϊόντων. Διευρύνεται η γκάμα των προϊόντων που καταλαμβάνει ο ν.4419, ώστε τα καπνικά και μη καπνικά προϊόντα, δηλαδή τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, δοχεία επαναπλήρωσης και φυτικά προϊόντα για κάπνισμα, να κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά με τους ίδιους ισχύοντες κανόνες και για τα άλλα προϊόντα καπνού του ν.4419.

Μία διοικητική καινοτομία που φέρνει το νομοσχέδιο είναι η σύσταση ψηφιακού μητρώου ελέγχου προϊόντων αλκοόλ, καπνού και λοιπών μη καπνικών προϊόντων. Στο μητρώο εγγράφονται υποχρεωτικά όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία πωλούν και διαθέτουν τα προϊόντα αυτά και καταγράφονται αναλυτικά όλα τα σημεία πώλησης και διάθεσής τους. Σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που δεν έχουν εγγραφεί στο μητρώο και πωλούν είτε διαθέτουν αλκοόλ καπνό και καπνικά θα ανακαλείται η άδεια πώλησης ή ο σχετικός ΚΑΔ.

Συγχρόνως, καταργείται η επιτροπή παρακολούθησης και ελέγχου των προϊόντων καπνού και συστήνεται ειδικό τμήμα στον ΕΟΔΥ για την παρακολούθηση της κυκλοφορίας στην ελληνική αγορά όλων των καπνικών και μη καπνικών προϊόντων. Την κυκλοφορία αυτή μπορεί να την απαγορεύει ή και να την ανακαλεί για λόγους δημόσιας υγείας. Στοιχευμένος, λοιπόν, ο ρόλος του ΕΟΔΥ, αφού καθίσταται αρμόδια αρχή εποπτείας της αγοράς των καπνικών και μη καπνικών προϊόντων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για πρώτη φορά στη χώρα η χορήγηση σε ανήλικους αλκοόλ και τοξικών καπνικών προϊόντων εξετασμέται ως ποινικό αδίκημα.

Δεν ισχυριζόμαστε πως σήμερα κομίζουμε γλαύκας εις Αθήνας, ούτε ότι δρούμε προληπτικά. Ας μη γελιόμαστε, κυρίες και κύριοι. Η πρόληψη ξεκινά από το σπίτι, μέσα από τη στάση ζωής, τη συζήτηση και το παράδειγμα των ενηλίκων. Δεν διατεινόμαστε πως αντιμετωπίζουμε ολιστικά ένα σύνθετο και πολυεπίπεδο πρόβλημα, γιατί αυτό απαιτεί συμβολή και διαβούλευση όλων των πλευρών, επαρκή εκπαίδευση και ενημέρωση γύρω από τις επιπτώσεις του στην υγεία, τη συμπεριφορά και την καθημερινότητα.

Σήμερα, κυρίες και κύριοι, εστιάζουμε στην αποτροπή μιας απειλής και στον περιορισμό πρόσβασης των ανηλίκων σε προϊόντα και συνήθειες που αποδεδειγμένα προκαλούν ακόμα και σοβαρή βλάβη στην υγεία και την ανάπτυξή τους. Σήμερα, λοιπόν, κυρίες και κύριοι, αξίζει να συναινέσουμε ευρύτερα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κρητικό.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Γεώργιος Στύλιος, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα στοιχεία από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας για το κάπνισμα και την κατανάλωση αλκοόλ στους εφήβους είναι ξεκάθαρα και ανησυχητικά, σε μια αναπτυξιακή περίοδο της ζωής τους κατά την οποία υπάρχουν αυξημένοι κίνδυνοι που συνδέονται με την χρήση ουσιών. Η πλειοψηφία των καπνιστών έκαναν το πρώτο τους τσιγάρο ή ακόμη είχαν εθιστεί στο κάπνισμα πριν από τα δεκαοκτώ χρόνια τους. Αν συγκρίνουμε τους νεαρούς καπνιστές με τους ενηλίκους, οι νεαροί εθίζονται στη νικοτίνη με λιγότερα τσιγάρα και σε μικρότερο χρονικό διάστημα.

Εδώ και λίγα χρόνια τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται εναλλακτικά του συμβατικού τσιγάρου, εξελίχθηκαν και οι κατηγορίες τους αυξήθηκαν. Στη δημοφιλία τα ηλεκτρονικά τσιγάρα έχουν ξεπεράσει τα συμβατικά. Αυτό οδήγησε σε ένα αρρύθμιστο πεδίο που εγκυμονεί κινδύνους για τους καταναλωτές και τη δημόσια υγεία γενικότερα. Μάλιστα, στοιχεία που προέρχονται από το παγκόσμιο σύστημα εποπτείας καπνού δείχνουν ότι η χρήση ηλεκτρονικού τσιγάρου στις ηλικίες δεκατριών έως δεκαπέντε ετών συχνά ξεπερνά αυτές των μεγαλύτερων ηλικιών.

Το αλκοόλ, από την άλλη, είναι η πιο συχνά χρησιμοποιούμενη ουσία από τους εφήβους. Έρευνες τονίζουν πως το αλκοόλ είναι κανονικοποιημένο στην καθημερινότητα και διαθέσιμο με ευκολία. Όμως, πρόκειται για μία ουσία που μπορεί να προκαλέσει δυσμενείς συνέπειες στο αναπτυσσόμενο σώμα και εγκέφαλο του ανηλίκου.

Οι νέοι της χώρας μας, σε σχέση με τους ευρωπαϊκούς μέσους όρους, παρουσιάζουν απογοητευτικά ποσοστά σε κατανάλωση αλκοόλ και καπνού. Είναι ξεκάθαρα ότι η πολιτεία χρειάζεται να λάβει μέτρα για την προστασία των ανηλίκων από δυσμενείς επιπτώσεις που προκαλούν το κάπνισμα και το αλκοόλ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο για το οποίο συζητούμε αποσκοπεί στην προστασία της υγείας των ανηλίκων από τις δυσμενείς συνέπειες που έχει η χρήση και η κατανάλωση καπνού και αλκοόλ. Προσφέρει ένα ολοκληρωμένο ρυθμιστικό πλαίσιο για την αποφυγή προώθησης των προϊόντων αυτών με άμεσο ή έμμεσο τρόπο. Προσδιορίζει έναν αποτελεσματικό μηχανισμό ελέγχου της διαδικασίας πώλησης και διάθεσής τους. Αποτρέπει την έκθεση των ανηλίκων σε προϊόντα καπνού και αλκοόλ. Το επιτυγχάνει αυτό περιορίζοντας τη διαθεσιμότητα και προσβασιμότητα και με τον έλεγχο της πρόσβασης στους χώρους πώλησης, διάθεσης και κατανάλωσής τους.

Το ισχύον μέχρι σήμερα νομοθετικό πλαίσιο αυστηροποιείται. Ειδικότερα απαγορεύεται η πώληση, προσφορά και διάθεση με οποιονδήποτε τρόπο των προϊόντων αυτών σε ανήλικους. Σε αντίθετη περίπτωση προβλέπονται ποινικές κυρώσεις. Θεσπίζεται η υποχρέωση ο πολίτης να ζητήσει στοιχεία ταυτότητας στα σημεία πώλησης για να βεβαιωθεί πως αυτός που θα αγοράσει προϊόντα καπνού και αλκοόλ είναι πάντοτε από δεκαοκτώ ετών με βάση τη χρονιά γέννησής του.

Ποινικές κυρώσεις που λειτουργούν αποτρεπτικά προβλέπονται σε περιπτώσεις εισόδου, παραμονής και απασχόλησης ανηλίκων σε κέντρα διασκέδασης και αμυγλή μπαρ. Στην περίπτωση ιδιωτικών εκδηλώσεων που συμμετέχουν ανήλικοι σε κέντρα και μπαρ, θα ενημερώνεται υποχρεωτικά η Ελληνική Αστυνομία ή η Λιμενική Αρχή. Είναι μια σημαντική ρύθμιση γιατί οι χώροι αυτοί δίνουν ευκαιρίες να διατίθεται αλκοόλ σε μαθητές χωρίς έλεγχο. Για την ενημέρωση αξιοποιείται η τεχνολογία αφού θα γίνεται μέσα από ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα.

Έχει σημασία να τονίσουμε ότι η ευθύνη βαρύνει ατομικά αυτόν που διαθέτει ή προσφέρει προϊόντα καπνού και αλκοόλ. Έτσι οι κυρώσεις αφορούν στο φυσικό πρόσωπο που κάνει τη διάθεση όπως ο εργαζόμενος, ο μάγιστρος ή ο πολίτης.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος των καπνικών και των μη καπνικών προϊόντων αλλάζει. Τα νέα προϊόντα καπνού, δηλαδή τα

ηλεκτρονικά τσιγάρα, τα δοχεία επαναπλήρωσης και τα φυτικά προϊόντα για κάπνισμα, εξομοιώνονται με τα προϊόντα καπνού. Ειδικό τμήμα του Υπουργείου Υγείας θα παρακολουθεί την κυκλοφορία όλων των καπνικών και μη προϊόντων στην ελληνική αγορά.

Τέλος, όπως ισχύει για τα προϊόντα καπνού και αλκοόλ, νομοθετείται η καθολική απαγόρευση της πώλησης, προσφοράς και διάθεσης μη καπνικών προϊόντων σε ανήλικους, αλλά και η απαγόρευση πώλησής τους μέσω αυτόματου πωλητή. Δημιουργείται ψηφιακό μητρώο ελέγχου αυτών των προϊόντων και χαρτογραφείτε το πεδίο πώλησής τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το αξιοσημείωτο στο εν λόγω νομοσχέδιο είναι ότι έτυχε θετικής υποδοχής από τους φορείς στη συνεδρίαση της επιτροπής μας και κέρδισε την κοινωνική συναίνεση. Σε καμία περίπτωση δεν ακυρώνει ούτε υποβαθμίζει τον ρόλο της ενημέρωσης, της ευαισθητοποίησης και της πρόληψης από την πολιτεία, το σχολείο και την οικογένεια. Ρυθμίζει τα νομικά ζητήματα ξεκάθαρα και με τις κυρώσεις που αναλογούν στο είδος της παράβασης. Αποτρέπει την έκθεση των ανηλίκων στον κίνδυνο. Αυστηροποιεί το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο. Αναδεικνύει την ατομική ευθύνη του πολίτη. Η Κυβέρνηση ασκεί κοινωνική πολιτική προστατεύοντας τα παιδιά μας και επενδύοντας στην επόμενη γενιά.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Στύλιο.

Επόμενος ομιλητής ο κ. Αλέξανδρος Καζαμίας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Πλεύσης Ελευθερίας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, μεθαύριο συμπληρώνονται δέκα χρόνια από το ιστορικό δημοψήφισμα του 2015 με το οποίο ο ελληνικός λαός είπε ένα περίτρανο «Όχι» στους εκβιασμούς των δανειστών, στην κατάλυση των δημοκρατικών θεσμών από τις εξουσίες των Βρυξελλών με το οποίο προσπάθησε να ψυώσει το ανάστημά του και να διεκδικήσει μία δίκαιη και οικονομικά βιώσιμη λύση για το μέλλον του.

Το δημοψήφισμα αυτό, δυστυχώς, έχει λειδορηθεί χρόνο με τον χρόνο από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και έχει χαρακτηριστεί με τα πλέον απαράδεκτα επίθετα. Ο Πρωθυπουργός πέρυσι τέτοιον καιρό το απεκάλεσε τραγελαφικό το δημοψήφισμα, κρεσέντο λαϊκισμού, μνημείο αναξιοπιστίας. Ο κ. Γεωργιάδης πριν από μερικά χρόνια το αποκάλεσε «αχρείαστο και επιζήμιο». Χθες ο Πρωθυπουργός μιλώντας στο συνέδριο του «ECONOMIST» πάλι το αποκάλεσε ως ένα δημοψήφισμα που έκανε όλη την Ελλάδα να κοιτάει την άβυσσο. Και, πραγματικά, αναρωτιόμαστε με όλους αυτούς τους χαρακτηρισμούς, κύριε Γεωργιάδη, τι σχέση μπορεί να έχετε εσείς με τη δημοκρατία.

Το δημοψήφισμα είναι η κορυφαία έκφραση της δημοκρατικής βούλησης ενός λαού.

Προέρχεται από την παράδοση της άμεσης δημοκρατίας, την αυθεντική παράδοση της δημοκρατίας που ξεκίνησε στην αρχαία Ελλάδα. Εσείς που είστε θαυμαστής της αρχαίας Ελλάδας, γιατί αποκαλείτε το δημοψήφισμα και την αυθεντική έκφραση της βούλησης του λαού με τον τρόπο αυτόν;

Επίσης, πρέπει να τονίσουμε ότι στην προσπάθεια αυτή σπύλωσης της επετείου του δημοψηφίσματος η Κυβέρνηση προσπαθεί να επανεφεύρει την ιστορία. Λέει ότι με το δημοψήφισμα αυτό μπήκαμε σε αυτό που αποκαλείται εσείς, το αχρείαστο -που ήταν αχρείαστο- τρίτο μνημόνιο. Λάθος, κύριε Γεωργιάδη. Το δημοψήφισμα αυτό ήταν κατά του τρίτου μνημονίου. Η μετατροπή του «Όχι» σε «Ναι», η προδοσία του δημοψηφίσματος, με την οποία εσείς συμπράξατε και ο ίδιος και η Κυβέρνησή σας, ήταν αυτή που μας έβαλε στο τρίτο μνημόνιο το οποίο βεβαίως ψηφίσατε και εσείς, κύριε Μηττάρακη, -που αναφερθήκατε σε αυτό πριν- με χέρια και πόδια. Το τρίτο μνημόνιο, το αχρείαστο!

Πρέπει, βεβαίως να θυμόμαστε ιδίως για τις νεότερες γενιές οι οποίες πιθανόν να μη θυμούνται τα γεγονότα της εποχής εκείνης, ότι το 2015 στο δημοψήφισμα ο λαός αντιστάθηκε στη φτωχοποίηση της κοινωνίας και στην ομηρία της χώρας σε ένα δημόσιο χρέος, που σήμερα δεκαπέντε χρόνια μετά τη χρεοκο-

πία μας και την είσοδό μας στο πρώτο μνημόνιο το 2010, συνεχίζει να είναι τεράστιο. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας παριστάνει ότι έχει μειώσει το δημόσιο χρέος. Κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, το δημόσιο χρέος σήμερα παραμένει πολύ υψηλότερο απ' ότι ήταν, όταν με τις αποτυχημένες πολιτικές των δικών σας κυβερνήσεων και των άλλων κυβερνήσεων που ήταν στην εξουσία πριν το 2009, χρεοκοπήσατε και όλοι μαζί τη χώρα.

Και όταν ανέβηκε το δημόσιο χρέος και έφτασε στο 206% απ' όπου το κατεβάσατε, πάλι εσείς το ανεβάσατε γιατί είχατε ελλειμματικούς προϋπολογισμούς. Άρα, καλό θα είναι και την αλήθεια να λέτε και να θυμάστε σωστά και να μη διαστρεβλώνετε τα νούμερα για να παριστάνετε τους ήρωες της οικονομικής σταθερότητας, κάτι το οποίο προσπαθείτε να κάνετε τώρα.

Και για τις νεότερες γενιές θα πρέπει να πούμε ότι το τρίτο μνημόνιο και η προδοσία του δημοψηφίσματος του 2015, είναι αυτά που διατηρούν χαμηλά το βιοτικό επίπεδο της χώρας. Δεν είμαστε σήμερα προτελευταίοι στο κατά κεφαλήν εισόδημα στην Ευρώπη με βάση την αγοραστική δύναμη επειδή είχαμε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Είμαστε εκεί διότι έχουμε μια αέναη πολιτική λιτότητας από το 2010, την οποία βεβαίως εμπαθύνει και συνεχίζει η προδοσία του δημοψηφίσματος του 2015 και το τρίτο μνημόνιο. Και γι' αυτό δεν μπορούμε να έχουμε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και γι' αυτόν τον λόγο η ακρίβεια παραμένει το πρώτο ζήτημα σε όλες τις δημοσκοπήσεις τα τελευταία χρόνια επί των δικών σας κυβερνήσεων ως το ζήτημα που ανησυχεί πρωτίτως την καθημερινή ζωή των πολιτών. Αυτά θα πρέπει να τα λέτε και θα πρέπει να τα αναγνωρίζετε.

Η συγκυρία, βεβαίως δεν διέπεται μόνο από τη μνήμη του δημοψηφίσματος του 2015 και του μεγάλου «Όχι» που είπε τότε ο ελληνικός λαός. Έχουμε ταυτόχρονα και το σκάνδαλο του ΟΠΕ-ΚΕΠΕ. Και εδώ υπήρξαν διάφορες δηλώσεις πάλι τις τελευταίες μέρες και από τον κ. Γεωργιάδη και από τον κ. Μηττάρακη σήμερα στη συνεδρίαση και από τον κ. Μαρινάκη χθες στην ενημέρωση που έκανε στους δημοσιογράφους, οι οποίες δηλώσεις μας κάνουν πραγματικά να απορούμε.

Ο κ. Μηττάρακης είπε μιλώντας νωρίτερα ότι -το σημείωσα- θα αναζητηθούν ευθύνες όπου και να υπάρχουν και είπε επίσης ότι αφού αναλύσουμε όλο το υλικό της δικογραφίας που έφερε η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία στη Βουλή, θα τοποθετηθούμε. Ακούγονται λογικά αυτά. Ταυτόχρονα και το σκάνδαλο πριν από τρεις μέρες έκανε δήλωση με την οποία είπε πως οι τέσσερις Υπουργοί και Υφυπουργοί που παραιτήθηκαν από την Κυβέρνηση, είναι όλοι αξιοπρεπείς άνθρωποι και απολύτως τίμιοι.

Ο κ. Μαρινάκης χθες είπε ότι αυτοί οι τέσσερις πολιτικοί, τα τέσσερα μέλη της Κυβέρνησης που παραιτήθηκαν, δεν σημαίνει ότι έχουν διαπράξει κάτι κακό. Με συγχωρείτε, τους έχετε δικάσει και αθώωσε; Και αν ναι, μην έρχεστε μετά να κατηγορείτε την Αντιπολίτευση ότι προδικάζει, γιατί εσείς τους αθώωσατε ήδη, ενώ η δικογραφία έχει έρθει και, βεβαίως, υπάρχουν εκεί μέσα σημεία και τέρατα για το τι έκαναν και αυτοί...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Όσο πιο πολλά, τόσο πιο αθώοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ μη διακόπτετε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Όσο πιο πολλά, τόσο πιο αθώοι!

Και όλοι τελικά είστε αθώοι.

Και δεν φτάνουν αυτά. Ο κ. Μηττάρακης στην ανάρτησή του μίλησε για πρακτικές παλαιοκομματισμού και είπε ότι αποτύχατε γιατί δεν τη σταματήσατε. Ο κ. Μαρινάκης χθες είπε ότι τελικά αυτοί οι αθώοι που δεν έκαναν τίποτα κακό, -και ένα εύλογο ερώτημα είναι, γιατί παραιτούνται αυτοί που δεν έχουν κάνει τίποτα κακό- λέει ότι κάποιες συνομιλίες δεν συνάδουν με την κυβερνητική ιδιότητα. Δηλαδή, είναι ζήτημα στυλ, είναι ζήτημα ύφους. Καταλάβατε; Είναι ότι μίλησαν με έναν τρόπο που δεν ταιριάζει στους Υπουργούς.

Κύριοι της Κυβέρνησης και κύριε Γεωργιάδη, που τους αθώωσατε, σας υπενθυμίζω ότι το διαβιβαστικό έγγραφο της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που ήρθε στη Βουλή, το έγγραφο των τριάντα τεσσάρων σελίδων, ζητάει από τη Βουλή να διερευνήσει τις ευθύνες πρώην Υπουργών της Κυβέρνησής σας των κυρίων Βορίδη και Αυγενάκη μεταξύ άλλων και με την κατηγορία συμ-

μετοχής σε εγκληματική οργάνωση. Το καταλάβατε αυτό; Δεν είναι ζήτημα ύψους. Δεν είναι ζήτημα παλαιοκομματικού στυλ. Και θα πρέπει επιτέλους να σταματήσετε να παριστάνετε τους ανήξερους, τους αθώους.

Και, βεβαίως, αυτό εντάσσεται σε μια προσπάθεια από την πλευρά της Κυβέρνησης να συγκαλύψει πάλι το σκάνδαλο. Γιατί αυτή είναι η πρακτική την οποία εσείς ξέρετε να χρησιμοποιείτε όποτε σας πιάνουν στα πράσα. Το ίδιο κάνετε και με το σκάνδαλο των υποκλοπών. Το ίδιο κάνετε και κάνετε και συνεχίζετε να κάνετε με το έγκλημα των Τεμπών. Το ίδιο κάνετε και τώρα. Τελικά ήταν όλοι έντιμοι και αθώοι. Και το ίδιο θα κάνετε και αύριο, που απ' ό,τι φαίνεται θα μας έρθει μία ογκώδης δικογραφία για την άλλη υπόθεση που είναι οι άμεσες αναθέσεις ύψους 2.5 δισεκατομμυρίων ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης σε δέκα επιχειρήσεις χωρίς διαγωνισμό. Και αυτό ερευνάται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία από τον Απρίλιο του 2024 και αναμένεται και εκεί να υπάρξουν αποκαλύψεις.

Συνεπώς, καλό θα είναι να μη φωνάζετε, όπως κάνετε, κύριε Γεωργιάδη, και να μη λέτε ότι τι έγινε που πήραμε πρόστιμο 415 εκατομμύρια. Σας απενθυμίζω –το είπα και χθες αλλά καλό είναι να το λέμε ξανά– ότι αυτό πλησιάζει τον ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού. Οι άλλοι είπατε ότι μας χρέωσαν περισσότερα. Και επειδή οι άλλοι μας χρέωσαν περισσότερα την εποχή Σημίτη, πρέπει εσείς να τους φτάσετε για να πάτε καλά, να τους περάσετε;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Η Siemens βρίσκεται στο τιμόνι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Σας παρακαλώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Η διαφθορά βρίσκεται στο DNA της Κυβέρνησής σας. Είναι το μόνο πράγμα στο οποίο είστε καλοί. Και επιπλέον θα πρέπει να καταλάβει ο κόσμος ότι η διαφθορά δεν είναι κάτι που σας ξεφεύγει ή κάτι που γίνεται γιατί δεν μπορείτε να ελέγξετε την κατάσταση. Είναι δομικό γνώρισμα του τρόπου με τον οποίο πολιτεύεστε. Και, βεβαίως, εξαρτάστε εντελώς από αυτές τις πρακτικές για να διατηρήσετε μία τεχνητή πλειοψηφία, αυτή που σας επιτρέπει να κυβερνάτε.

Ακούσαμε χθες τον κ. Μαρινάκη που έδινε μάλιστα και εκλογικά στατιστικά για να αποδείξει –λέει– ότι με το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ δεν υπήρξε σημαντική αύξηση ψήφων για τη Νέα Δημοκρατία στα Ζωινά.

Μα δεν αρκεί να αυξάνετε τις ψήφους πρέπει και να τις κρατάτε, οπότε βολεύετε τους «ημετέρους» για να σας ψηφίσουν ξανά και την άλλη φορά και την άλλη φορά. Και είναι εκεί που πραγματικά δίνετε μαθήματα σε όλο το πολιτικό σύστημα. Σας θαυμάζουμε σε αυτόν τον τομέα.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω ένα σύντομο σχόλιο για το νομοσχέδιο. Το νομοσχέδιο αυτό, δυστυχώς, δεν αντιμετωπίζει ούτε την πρόληψη στην απαγόρευση χρήσης καπνού και αλκοόλ από τους εφήβους. Η κατάσταση είναι πολύ αρνητική στη χώρα μας. Υπολογίζεται ότι περίπου 30% των εφήβων καταναλώνουν αλκοόλ μία με δύο φορές την εβδομάδα τακτικά. Το κάπνισμα στα νέα παιδιά κάτω των δεκαοκτώ ετών είναι από τα υψηλότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και ο τρόπος με τον οποίο το νομοσχέδιο έρχεται να αντιμετωπίσει αυτήν την κατάσταση είναι ο γνωστός τρόπος με τον οποίο χειρίζεστε τα προβλήματα: αυξάνετε τις ποινές και νομοθετείτε πάνω σε παλιά νομοθετήματα τα οποία δεν έχουν εφαρμοστεί. Το είδαμε και πριν λίγες εβδομάδες με τον ΚΟΚ. Ήταν εδώ ο κ. Δήμας και μας έλεγε ότι αν αυστηροποιήσουμε τις ποινές θα λυθεί το πρόβλημα, και όλοι βεβαίως περπατάμε στους δρόμους και βλέπουμε και έξω από τη Βουλή τα μηχανάκια να τα οδηγούν άνθρωποι που δεν φορούν κράνος. Και δεν κινείται τίποτα, γιατί έχετε ένα σοβαρό πρόβλημα εφαρμογής των νόμων. Η πολυνομία δεν είναι λύση στα προβλήματα. Η εφαρμογή των νόμων είναι λύση στα προβλήματα και, δυστυχώς, στα έξι χρόνια της διακυβέρνησής σας έχετε κάνει το κράτος μπάχαλο, μια φρουτοσαλάτα η οποία δεν μπορεί να εφαρμόσει τους νόμους. Και επειδή αυτό δεν λειτουργεί, φέρνετε άλλους νόμους, αυστηροποιείτε τις ποινές και ελπίζετε ότι διά του θαύματος μπορεί να γίνει κάτι.

Με τέτοια μέτρα, βεβαίως, τα προβλήματα δεν λύνονται και θα πρέπει να ξανασκεφτείτε όλο τον τρόπο με τον οποίο προσεγγί-

ζετε αυτήν την σοβαρή υπόθεση για τους νέους μας. Η Πλεύση Ελευθερίας έχει σοβαρές αμφιβολίες για όλο το νομοσχέδιο και θεωρούμε ότι θα πρέπει να αλλάξετε εντελώς τρόπο αντιμετώπισης των ζητημάτων αυτών.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Καζαμία.

Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός κ. Βαρτζόπουλος και μετά θα ξεκινήσουμε με τις δευτερολογίες.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Πρόεδρε, έχω δηλώσει κι εγώ για την ομιλία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Μετά τις δευτερολογίες. Το έχω ήδη αναγγείλει.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Α, το έχετε αναγγείλει; Δεν το άκουσα. Μπορεί μετά τον Υφυπουργό να κάνω μια μικρή παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα αναφερθώ σ' αυτό καθαυτό το νομοσχέδιο εν συνόλω διότι τα είπα στις επιτροπές. Θα κλείσει και ο Υπουργός. Επέλεξα, ακριβώς επειδή μου έκανε φοβερή εντύπωση, να αναφερθώ στο άρθρο 43 του οποίου την απόσυρση, αν ενθυμούμαι σωστά και κατάλαβα ορθώς, θέλει και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ και η Νέα Αριστερά. Για το ΚΚΕ δεν είμαι βέβαιος, κύριε Λαμπρούλη, αλλά...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Μα, δεν ακούσατε καλά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας): Δεν άκουσα καλά. Εντάξει.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Για το άρθρο 43.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας): Για το άρθρο 43.

Μου έκανε εντύπωση για τον εξής λόγο. Επιτρέψτε μου εν συντομία και γρήγορα –και θα το καταθέσω στα Πρακτικά– να σας διαβάσω μια επιστολή που μου έστειλε σήμερα μόλις, βλέποντας ορισμένα σχετικά δημοσιεύματα, η Ομοσπονδία Φορέων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και Ψυχικής Υγείας «Αργώ», που είναι ο σύλλογος όλων αυτών των αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών που υλοποιούν την ψυχική μεταρρύθμιση και δομές μακροχρόνιας φροντίδας και χρηματοδοτούνται φυσικά από το κράτος. Θα αναρτηθεί και δημοσιοποιηθεί και αύριο.

Λέει, λοιπόν, η επιστολή αυτή:

«Σε συνέχεια ψευδών δημοσιευμάτων που υπήρξαν σήμερα περί απευθείας αναθέσεων από τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με τα προβλεπόμενα στο ΚΗΜΔΗΣ, ν.2716/1999» -ας το κρατήσουμε αυτό– «θα θέλαμε να επισημάνουμε τα εξής:

Ποτέ δεν ζητήσαμε την εξαίρεση από τις διαδικασίες δημοσίου δικαίου και συνακόλουθα διαφάνειας των προκηρύξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων. Το αίτημα μας, όπως ρητά αναφέρεται και σε σχετική διάταξη περί εξαίρεσής μας, αφορά την ανάρτηση των συμβάσεων στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) λόγω της μη συμβατότητας των διαδικασιών των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με τα προβλεπόμενα στο ΚΗΜΔΗΣ, όπως ανάληψη δέσμευσης πίστωσης ορισμένου Κωδικού Εξόδου Δημοσίου κ.λπ., διότι οι φορείς μας λειτουργούν ως αναθέτουσες αρχές μεν αλλά με λογιστικό ιδιωτικών φορέων, γεγονός που δεν τους επιτρέπει να πράττουν ανάληψη δέσμευσης πίστωσης, αλλά ούτε έχουν προϋπολογισμούς δομημένους βάσει κωδικών εξόδων του δημοσίου. Αυτήν την ασυμβατότητα έρχεται να καλύψει αποκλειστικά η εξαίρεσή μας και συνακόλουθα την αντίστοιχη ασυμβατότητα στην υλοποίηση ηλεκτρονικών διαγωνισμών, που επίσης έχουν προαπαιτούμενο την ύπαρξη ανάληψης δέσμευσης συγκεκριμένων ποσών του προϋπολογισμού για τη νόμιμη υλοποίησή τους.

Επιπλέον, τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα περιλαμβάνουν ως γνωστόν και συλλόγους γονέων και οικογενειών που απασχολούν έναν έως δύο διοικητικούς υπαλλήλους που στην πράξη αδυνατούν να έχουν την εμπειρία και τεχνογνωσία για υλοποίηση ηλεκτρονικών διαδικασιών και ουσιαστικά η εφαρμογή των προβλεπόμενων για τους φορείς του Δημοσίου σε αυτούς τους συλλόγους θα οδηγήσει ουσιαστικά σε αποκλεισμό τους από τη συμμετοχή τους στην υλοποίηση ψυχιατρικής μεταρρύθμισης, πράξη που αντιβαίνει ως γνωστόν στις αρχές της ενεργού συμμετοχής των γονέων και οικογενειών στη μεταρρύθμιση.»

«Σύμφωνα με δεδομένα που συλλέξαμε», ο σύλλογος δηλαδή, «δεν υφίστανται πάνω από δύο συμβάσεις ύψους άνω των 60.000 ευρώ που θα εξαιρεθούν από τις διαδικασίες και τονίζουμε και πάλι ότι τις διαδικασίες δημοσιότητας και διαφάνειας αλλά τις ηλεκτρονικές γραφειοκρατικές διαδικασίες που δεν επηρεάζουν σε τίποτε τη διαφάνεια των διαδικασιών και τη νομιμότητά τους σε σχέση με όλα τα υπόλοιπα προβλεπόμενα στον ν.4412/2016.

Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα συνοψίζοντας λειτουργούν ως αναθέτουσες αρχές μεν αλλά δεν εφαρμόζουν δημόσιο λογιστικό και δεν είναι συμβατές οι διοικητικές και οικονομικές λειτουργίες τους με το υπάρχον λειτουργικό σύστημα του ΚΗΜΔΗΣ και των ηλεκτρονικών διαγωνισμών και αν υποχρεωθούν να ενταχθούν σε αυτά, θα πρέπει να κάνουν παράτυπες διαδικασίες που να καθιστούν τις αναρτήσεις μη κανονικές.

Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα υπερθεματίζουν μέσω της ομοσπονδίας «Αργώ» την τήρηση όλων των διαδικασιών του ν.4412/2016 που τα αφορούν και είναι εφικτό να εφαρμοστούν σύννομα από αυτά και γι' αυτόν τον λόγο έχουν προχωρήσει στην κατάθεση συγκεκριμένης πρότασης διαμόρφωσης ειδικού πληροφοριακού συστήματος για ιδιωτικούς φορείς που είναι αναθέτουσες αρχές αλλά όχι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και που λειτουργούν αναγκαστικά στα πλαίσια των δημοσίων χρηματοδοτήσεων ως αναθέτουσες αρχές, υπερασπιζόμενα πάντα τις αρχές διαφάνειας, της ανταγωνιστικότητας και της χρηστής διοίκησης.»

Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας κ. Δημήτριος Βαρτζόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Για να σας πω την αλήθεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θεώρησα σκόπιμο ούτε στην αιτιολογική έκθεση αλλά ούτε και στην επιτροπή να αναφερθώ διεξοδικά σε αυτό. Και αυτό, διότι ναι βεβαίως ο κ. Χουρδάκης, που τοποθετήθηκε προηγουμένως, είναι νέος συνάδελφος και δεν έχει κυβερνητική εμπειρία, αλλά τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος τον νομοθετήσατε εσείς, συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ -Λάμπρος Παπαδήμας, ν.2716/1999- και παρέμεινε αναλλοίωτος ως έχει επί είκοσι έξι συναπτά έτη. Τον τρόπο αυτόν λειτουργίας του συστήματος, κύριε συνάδελφοι, τον δουλέψατε εσείς τεσσέραμις χρόνια, τον τροποποιήσατε, βγάλατε υπουργικές αποφάσεις. Κατά συνέπεια, λογικώς υπέθεσα ότι γνωρίζετε αυτήν την αδυναμία και ασυμβατότητα των δομών αυτών, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, η οποία καθιστά αδύνατη την εφαρμογή αυτών των πολύ συγκεκριμένων προϋποθέσεων που προανέφερα του ν.4412/2016. Θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι αν επιμείνετε στη δευτερολογία σας, πραγματικά θα μου δώσετε τη δυνατότητα να ζήσω μία σουρεαλιστική κατάσταση όπου εσείς η κεντροαριστερά και η Αριστερά ζητείτε με αυτόν τον τρόπο να κλείσουν δομές τέτοιας κοινωνικής επίπτωσης, και ερχόμαστε εμείς, η Δεξιά, να τις προστατεύσουμε.

Εν πάσει περιπτώσει, γεγονός είναι ότι ο χώρος της ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και της μακροχρόνιας φροντίδας χρήζει ριζοσπαστικής μεταρρύθμισης. Και αυτό, διότι αυξάνεται, διογκώνεται επεκτείνεται. Και επεκτείνεται, διότι η Νέα Δημοκρατία, η Ελληνική Κυβέρνηση έχει πλέον τον δημοσιονομικό χώρο για να ασκήσει ουσιαστικό κοινωνικό έργο και να διευρύνει και ποσοτικά και ποιοτικά αυτές οι υπηρεσίες. Και όπως αντιλαμβάνεστε, μια τέτοια ουσιαστική διερεύνηση και επέκταση δεν είναι

δυνατόν να γίνει με την υφιστάμενη διαδικασία. Δεν είναι δυνατόν δηλαδή μία διεύθυνση ψυχικής υγείας των δέκα ατόμων σε ένα κεντρικό Υπουργείο να επιδοτεί με εκατομμύρια δεκάδες οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα οι οποίες λειτουργούν χιλιάδες κλινών με κλειστούς προϋπολογισμούς, με επιδοτήσεις που γίνονται βάσει απολογιστικών στοιχείων και με δημόσιο λογιστικό.

Τι πρέπει να γίνει; Αυτό το οποίο νομοθετήσαμε πέρυσι στον ν.5129, δηλαδή τη μεταφορά όλων αυτών των δομών και την έναρξή τους στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας, στον ΕΟΠΥΥ.

Με αυτόν τον τρόπο ο κάθε φορέας, αυστηρά ελεγχόμενος από τον ΕΟΠΥΥ, θα μπορεί να παρέχει υπηρεσίες, ανάλογα με τις κλίνες και με τις ποσοτικές δυνατότητες που έχει, απολύτως δωρεάν για τον πολίτη χωρίς καμία επιβάρυνση, κάτι που αντιλαμβάνεστε ότι θα καταστήσει άνευ σημασίας οιοδήποτε συζητούμε αυτήν τη στιγμή εδώ σε αυτήν την Αίθουσα, διότι θα λειτουργεί το σύστημα με έναν εντελώς διαφορετικό, διάφανο και απολύτως αποδοτικό τρόπο τον οποίο φυσικά δεν τον βγάλαμε από το μυαλό μας.

Είναι ο τρόπος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τον οποίον λειτουργούν όλα τα παρόμοια συστήματα ψυχολογικής αποκατάστασης και μακροχρόνιας φροντίδας στη Γαλλία, τη Γερμανία, την Αυστρία, την Ελβετία, τη Σκανδιναβία, δηλαδή στα κράτη που επέτυχαν την καλύτερη παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στην ανθρωπότητα μέχρι σήμερα. Αυτό, λοιπόν, κάνουμε.

Επειδή τους επόμενους μήνες θα εκδίδουμε τις σχετικές κοινές υπουργικές αποφάσεις υλοποίησης αυτής της μεγάλης μεταρρύθμισης, ελπίζω ότι θα μας στηρίξετε σε αυτό.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Παρέχετε την καλύτερη στην ανθρωπότητα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε τον κύριο Υφυπουργό.

Έχετε ζητήσει μία παρέμβαση, κυρία Πρόεδρε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Κύριε Πρόεδρε...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Θα μου δώσετε και την άδεια πόσο θα μιλήσω; Πρέπει να παίρνω από εσάς και άδεια; Βρε, τι έχουμε πάθει!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ο Κανονισμός...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ο Κανονισμός δεν σας έχειβάλει δερβέναγα για τις ομιλίες των Αρχηγών, κύριε Γεωργιάδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Έχει δικαίωμα να ρωτήσει, κυρία Πρόεδρε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Βρε, τι έχουμε πάθει! Βρε, τι έχουμε πάθει! Βρε, τι πάθαμε εδώ!

Κύριε Γεωργιάδη, ακούστε. Ξέρω ότι είστε αρνητής του Ολοκαυτώματος, μετανοήσας, που πια έχετε πει ότι ζητάτε συγγνώμη. Ξέρουμε ότι είστε αρνητής των νεκρών του Πολυτεχνείου. Γι' αυτό μάλλον δεν είστε μετανοήσας, ούτε έχετε ζητήσει συγγνώμη. Ξέρουμε ότι θαυμάζετε καθεστώςτα φασιστικά, απολυταρχικά. Υπήρξατε και σε ένα κόμμα το οποίο ήταν νοσταλγικό, μαζί με τον κ. Βορίδη που τώρα παραιτήθηκε, μαζί με τον κ. Πλεύρη που τώρα αναβίβάστηκε, τον κ. Πλεύρη που ήθελε νεκρούς στα σύνορα και τώρα έχει το χαρτοφυλάκιο της μετανάστευσης και του ασύλου.

Τα ξέρουμε όλα αυτά. Και ξέρουμε, βέβαια, πώς έχετε υποβαθμίσει το Κοινοβούλιο, για να είναι σήμερα εδώ δύο Βουλευτές σας μόνο, της Νέας Δημοκρατίας, από τους εκατόν πενήντα έξι. Μονίμως άδεια τα έδρανα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της κυβερνητικής παράταξης.

Ξέρουμε πως δεν θέλετε ούτε Βουλή ούτε Αντιπολίτευση ούτε δημοκρατία ούτε δημοψηφίσματα. Ο τωρινός Αρχηγός σας, αυτός που κάποτε τον βρίζατε -αλλά στις κωλοτούμπες είστε πολύ καλός. Υπάρχουν και άλλοι καλύτεροι αλλά είστε καλός ομολογουμένως- ο Μητσοτάκης εννοώ, αυτός τον οποίο λοιδο-

ρούσατε κάποτε όταν είχατε Αρχηγό τον Καρατζαφέρη, περιφέρεται, έχει πάρει σβάρνα θεσμούς και μέσα ενημέρωσης και λέει τι κακό πράγμα ήταν το δημοψήφισμα, τι κακό πράγμα δηλαδή η λαϊκή ετυμηγορία και η λαϊκή έκφραση.

Τα ξέρουμε όλα αυτά. Αλλά το να θεωρείτε ότι θα πρέπει να δίνετε και άδεια για να μιλήσει πολιτική Αρχηγός και να εκφράσετε την ευαρέσκειά σας αν επιτρέπεται ή δεν επιτρέπεται να μιλήσουμε, αυτό ξεχάστε το, όπως ξεχάστε και τις άλλες μεθόδους που σας αρέσει να ακολουθείτε της συκοφαντίας, της λάσπης, του bullying και της απόπειρας τρομοκρατήσης μέσω συκοφαντιών.

Διευκρίνισα στον κ. Φλωρίδη ότι έρχεται και μήνυση και αγωγή. Και για αυτή τη μήνυση και αγωγή για τις συκοφαντίες του και για τα αυτεπαγγέλτως διωκόμενα αδικήματα που διέπραξε δεν υπάρχει προστασία του νόμου περί ευθύνης Υπουργών. Πάει και τευθείαν δικαστήριο. Και αν επιμένετε να τον ακολουθήσετε, θα τον ακολουθήσετε και στο δικαστήριο προς μεγάλη χαρά πολλών.

Εγώ στη ζωή μου έχω εισπράξει πολλή συκοφαντία, πολλή λάσπη. Λίγες φορές επέλεξα να πάω στα δικαστήρια. Όλες τις φορές ζήτησαν συγγνώμη γονυπετείς οι συκοφάντες, είτε ήταν Βουλευτές είτε ήταν δημοσιογράφοι είτε ήταν εντεταλμένα άλλα πρόσωπα. Όλες τις φορές ζήτησαν γονυπετείς συγγνώμη. Σε κάποιες περιπτώσεις δεν τη δέχτηκα τη συγγνώμη. Και θα είστε σίγουροι ότι από εσάς δεν θα τη δεχθώ.

Έρχομαι τώρα, κύριε Πρόεδρε, στην παρέμβασή μου.

Επειδή έχετε κι εσείς μια ευθύνη γι' αυτό που έγινε γιατί δώσατε τον λόγο για οργανωμένη κατασυκοφάντηση από τον κ. Φλωρίδη και μετά δεν μου δίνετε τον λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Λέτε για εμένα, κυρία Πρόεδρε;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Σας παρακαλώ! Ακολουθώ...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μην παρεμβαίνετε! Μην παρεμβαίνετε στην ομιλία μου. Μην παρεμβαίνετε στην ομιλία μου! Έχετε και εσείς ευθύνη.

Ήταν οργανωμένο, ήταν σκηνοθετημένο. Δεν υπάρχει κανένα δικαίωμα του Υπουργού να μιλήσει τελευταίος. Μίλησε συκοφαντώντας και λέγοντας οργανωμένα ψεύδη και είχατε οργανωθεί για να μη μου δώσετε τον λόγο. Και αυτό σας βαραίνει και βαρύνει και το κόμμα σας γι' αυτό που κάνατε. Διότι αυτού του τύπου οι μαφιόζικες απόπειρες εκτέλεσης πολιτικού αντιπάλου σε εμένα δεν περνάνε και δεν θα περάσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρία Πρόεδρε...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μη μου απαντήσετε. Είναι η παρέμβασή μου για την οποία ζήτησα τον λόγο. Εάν θέλετε να απαντήσετε, θα κατέβετε από τη θέση που είστε, θα πάρετε τον λόγο από το Βήμα και θα απαντήσετε. Διότι αυτά λέει ο Κανονισμός τον οποίο εγώ γνωρίζω, για τον οποίο έπρεπε και εσείς να έχετε ενημερωθεί δύο χρόνια Αντιπρόεδροι. Με τα προνόμια του Αντιπροέδρου, έπρεπε να τον γνωρίζετε.

Σας ευχαριστώ.

Έρχομαι, λοιπόν, στην παρέμβασή μου και λέω αυτό για το οποίο ανέβηκα στο Βήμα. Θα συνοδεύεται αυτό για το οποίο ανέβηκα στο Βήμα και από όλη αυτή την εισαγωγή ενημέρωσης και προειδοποίησης.

Ανέβηκα, λοιπόν, στο Βήμα για να πω ότι πριν από λίγο είχα συνάντηση με τους εκπροσώπους της ΠΕΝΕΝ, της Πανελληνίας Ένωσης Ναυτών Εμπορικού Ναυτικού, τους ανθρώπους οι οποίοι δώσανε μία πάρα πολύ μεγάλη μάχη για τα δικαιώματά τους ως εργαζομένων. Κάνανε μία ιστορικής σημασίας απεργία, η οποία διώχθηκε και καταδιώχθηκε και λοιδορήθηκε και υπήρξε απόπειρα κατατρομοκρατήσής τους.

Οκτώ αποφάσεις κήρυξης της απεργίας των ναυτών παράνομης μέσα σε δέκα ημέρες; Και εντολές να μην μπει μέσα στο λιμάνι της Πάτρας κανένας, ούτε και οι εκπρόσωποι των απεργών; Και συλλήψεις δεκαεννέα απεργών, δεκαεννέα εργαζομένων; Και μάλιστα, εργαζομένων που ήταν προσωπικό ασφαλείας σε πλοίο

στα οποία υπήρχαν επιβάτες.

Πού θα φτάσετε; Πού θα φτάσετε; Πού θα φτάσει η διολίσθησή σας;

Θέλω, λοιπόν, να πω ότι η απεργία τους ήταν νικητήρια. Και αυτό είναι ένα παράδειγμα, έμβλημα, για τους ανθρώπους που διεκδικούν, όλους αυτούς που θέλετε να τους πείσετε ότι δεν έχει νόημα να διεκδικούν και ότι θα περάσουν δύσκολα άμα διεκδικούν.

Το ξέρουμε. Όσοι αγωνιζόμαστε ξέρουμε πολύ καλά πόσο δύσκολα μπορεί να περάσεις και τι εμπόδια μπορεί να αντιμετωπίσεις και τι «τέρατα» και τι «φίδια» και τι άλλου είδους ανθρωπόμορφα όντα μπορεί να βρεθούν στο δρόμο σου.

Ξέρουμε όμως ότι ο δρόμος του αγώνα είναι μοναδικός δρόμος, και της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων. Δεν περιέχει ούτε τηλεφωνήματα για εκταμιεύσεις στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Δεν περιέχει διευθετήσεις για το χρήμα που ρέει άφθονο για σας, την ώρα που ο κοσμάκης τη βγάζει με ψίχουλα.

Θέλω, λοιπόν, να διαμηνύσω, πρώτον ότι το παράδειγμα των εργαζομένων στη ναυτιλία, στο Εμπορικό Ναυτικό, είναι ένα παράδειγμα που φωτίζει τους δρόμους του αγώνα. Και δεύτερον, ότι μου ανέθεσαν και ανέλαβα την υπεράσπιση των απεργών απέναντι στην παράνομη και πολιτική δίωξή τους, ότι θα είμαι δίπλα τους. Και άρα θα έχετε να κάνετε με μία αποφασισμένη υπεράσπιση. Και ότι καλό θα ήταν να αρχίσετε να αναλογίζεστε ότι ο δρόμος της πολιτικής δίωξης και ο δρόμος της χρησιμοποίησης δικαστών και εισαγγελέων και του μηχανισμού της εξουσίας της δικαστικής δεν είναι ένας δρόμος που θα σας βγάλει μακριά.

Αντίθετα, ο δρόμος του αγώνα και των δικαιωμάτων είναι ο δρόμος που θα βγάλει την κοινωνία στο ξέφωτο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ. Θα ξεκινήσουμε με τις δευτερολογίες.

Ο κ. Μπιμπίλας δεν είναι εδώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Χρησιμοποίησα εγώ τον χρόνο του κ. Μπιμπίλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Τον λόγο έχει η κ. Κουρουπάκη.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω με κάποιον σχολιασμό σχετικά με τις τροπολογίες. Στο άρθρο 1 πιστεύουμε ότι απονευρώνετε τα ήδη υποστελεχωμένα κέντρα υγείας και στέλνετε τους γιατρούς σε απομακρυσμένες περιοχές. Εμείς διαφωνούμε με την πρακτική των μετακινήσεων των γιατρών και γενικότερα του προσωπικού που έχουν γίνει βαλίτσα για να καλύπτουν τα κενά, ενώ μπορείτε να κάνετε προσλήψεις για τη σωστή υποστελέχωση των ιατρείων αυτών, αφού οι ανάγκες είναι δεδομένες. Πώς θα παρέχετε πρωτόβάθμια φροντίδα υγείας σωστή, χωρίς στελεχωμένα ιατρεία, με θέσεις πλήρους απασχόλησης για τους γιατρούς, ώστε να αφοσιωθούν πλήρως στο έργο τους;

Και σχετικά με το άρθρο 6 της τροπολογίας, που με τόσο καμάρι μας το παρουσίασε η Υπουργός Οικογένειας και απορώ αν με αυτόν τον τρόπο όντως στηρίζει την ελληνική οικογένεια διαφωνούμε κάθετα, διότι προσφέρετε πλουσιοπάροχα διευκολύνσεις και χρηματοδότηση σε νομικά πρόσωπα, ενισχύοντας την υποδοχή αλλοδαπών με την πολιτική σας, αδιαφορώντας για το πόσο επικίνδυνη είναι για τα εθνικά μας συμφέροντα. Αντί να περιορίσετε την δυνατότητα εισόδου και παραμονής εκατοντάδων χιλιάδων μεταναστών που εισβάλλουν στη χώρα μας, τους δίνετε στέγη, επιδόματα και κάθε είδους διευκόλυνση.

Κατά τη διάρκεια των επιτροπών εκτός της κατάθεσης των προτάσεων μας ζητήσαμε και την απόσυρση του άρθρου 5. Η μονοπώληση των πτυχών του σκανδάλου που εκτυλίσσεται μέσα από τις τρεις χιλιάδες σελίδες της δικογραφίας και που αναμένεται να εμπλουτιστεί και με άλλα στοιχεία και πρόσωπα δεν είναι το μοναδικό πρόβλημα που απασχολεί την ελληνική κοινωνία. Η ακρίβεια στην τιμή του ρεύματος και οι ανατιμήσεις που αναμένονται μέσα στο καλοκαίρι θα επιβαρύνουν ακόμα περισσότερο τα νοικοκυριά. Οι τιμές των ενοικίων εκτοξεύονται. Οι εκπαιδευ-

τικοί είναι έντρομοι για τη στέγαση στις περιοχές διορισμού τους. Νησιά μένουν χωρίς γιατρούς. Οι διακοπές για τους περισσότερους παραμένουν όνειρο. Τα φορολογικά βάρη αναγκάζουν τους πολίτες να δουλεύουν τις εκατόν εβδομήντα πέντε ημέρες του έτους για να πληρώσουν τις υποχρεώσεις τους προς το κράτος.

Ταυτόχρονα, διαπιστώνουμε με αγανάκτηση και απογοήτευση τη διασπάθιση των ευρωπαϊκών κονδυλίων με τον εύκολο πλουτισμό από συγκεκριμένους γαλαζιούς δικαιούχους, που πλουτίζουν με την κάλυψη κυβερνητικών και κομματικών παραγόντων. Στην καθημερινότητά μας η βία και η εγκληματικότητα, μικρή ή μεγάλη, έχουν σπείρει την ανησυχία στην κοινωνία, τα παιδιά φοβούνται τις συμμορίες συνομηλίκων τους, νταήδες κυκλοφορούν χτυπώντας ακόμα και εργαζόμενους που προσπαθούν να κάνουν τη δουλειά τους.

Στη δικαιοσύνη υποθέσεις χρονίζουν, στα νοσοκομεία η υγεία πάσχει, τα ράντζα πολλαπλασιάζονται, ενώ βασιζόμαστε στην ελπίδα μας στην προσφορά ιδιωτών δωρητών. Στη διεθνή πολιτική σκηνή βρισκόμαστε μπροστά σε οργανωμένα σχέδια αποσταθεροποίησης, απειλείται το καθεστώς αιώνων της Αγίας Αικατερίνης του Σινά, συμμαχίες που επιβουλεύονται προσπαθούν να δημιουργήσουν τετελεσμένα, ενώ η Γαύδος κινδυνεύει να γίνει μία νέα Λαμπεντούζα. Σε ποιον τομέα της ζωής του μπορεί να αισθάνεται ευχαριστημένος ο Έλληνας πολίτης;

Η Κυβέρνηση υποσχόταν κοινωνική ασφάλεια και παρέχει καθημερινή ανασφάλεια. Ο Πρωθυπουργός καλούσε σε προσκλητήριο αρίστων για την στελέχωση της Κυβέρνησης τη στιγμή που η κοινωνία μας απηυδισμένη έχει συνειδητοποιήσει πως μόνο άριστη δεν είναι. Ταυτόχρονα, το επιτελικό κράτος αποδεικνύεται στις μέρες μας υποτελικό, διαπλεκόμενο με την πολιτική ηγεσία σε σκανδαλώδεις συναλλαγές διαφθοράς.

Η Κυβέρνηση κάνει μια απέλπιδα προσπάθεια να υποβαθμίσει τη βαρύτητα ενός σκανδάλου που συγκλονίζει ολόκληρη την Ευρώπη, υψώνοντας ένα παραπέτασμα καπνού στην προσπάθεια συγκάλυψης και αυτών των ευθυνών. Κατηγορεί οποιονδήποτε άλλον, άλλα κόμματα, το βαθύ κράτος και υπόσχεται πως θα επιστραφεί και το τελευταίο ευρώ. Αυτό που δεν μας λείει είναι ποια θα είναι η τύχη όλων των πολιτικών προσώπων που εμπλέκονται όσο ψηλά κι αν βρίσκονται.

Αυτό είναι το παράδειγμα που δίνετε, κύριοι της Κυβέρνησης, στα νέα παιδιά που θέλετε να προστατέψετε σήμερα με το παρόν νομοσχέδιο από τον καπνό και το αλκοόλ; Όταν το κράτος δικαιού κάθε ευνομούμενης πολιτείας το έχετε μετατρέψει σε κράτος του δικού σας δικαίου; Τηρούνται οι νόμοι και οι λοιπές κανονιστικές διατάξεις που φέρνεται προς ψήφιση ή δεν είναι απαραίτητο, αρκεί να εξυπηρετηθούν οι φραπέδες και οι χασάπηδες;

Θα σας υπενθυμίσω για παράδειγμα πως στην Ελλάδα έχει νομοθετηθεί και ισχύει η καθολική απαγόρευση του καπνίσματος σε κλειστούς χώρους για την προστασία μεταξύ άλλων και των παιδιών, όπως συζητάμε σήμερα. Τηρείται αυτός ο νόμος ή είναι πολλά τα συμφέροντα για να τον υποστηρίξει η Κυβέρνηση; Δεν μπορεί να μη γνωρίζετε πως έχουν επιστρέψει τα σταχτοδοχεία παντού, ενώ νυχτερινά κέντρα προσφέρουν ακόμα και ναργιλέδες.

Το σημερινό νομοσχέδιο δεν διασφαλίζει την προστασία ανηλίκων από την επιβλαβή κατανάλωση αλκοόλ και καπνού. Η Κυβέρνηση οφείλει να χαράξει μια εθνική στρατηγική πρόληψης με τεκμηριωμένες μεθόδους και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό. Πολύ περισσότερο οφείλει να ενισχύσει την οικογένεια, να προάγει την ψυχική ευεξία, να ενισχύει τα θετικά πρότυπα και τον υγιή τρόπο ζωής, να δίνει προοπτικές που τόσο πολύ έχουν ανάγκη οι νέοι. Μόνο με τέτοιες προτάσεις μπορεί να διασφαλιστεί η ουσιαστική εφαρμογή του σχεδίου νόμου όχι ως τιμωρητική παρέμβαση αλλά ως στοιχείο μιας εθνικής στρατηγικής πρόληψης ενδυνάμωσης των πολιτών και υπεράσπισης της υγείας των νέων.

Οφείλουμε να καλλιεργήσουμε την κριτική σκέψη των παιδιών για να κάνουν σωστές επιλογές και όχι να τα αποπροσανατολίζουμε με τον σεξουαλικό προσανατολισμό των εκατό φύλων. Οι υγιείς έφηβοι θα αποτελέσουν τους μελλοντικούς υγιείς ενήλικους του συστήματος και αυτό θα επιφέρει ποικίλα οφέλη στους

ίδιους και στην πολιτεία. Οι φλέγουσα επικαιρότητα και η απογοήτευση που έχετε προκαλέσει στον λαό αποτυπώνεται και με την άρνηση των επτά από τις είκοσι μονών του Αγίου Όρους να υποδεχθούν τον Πρωθυπουργό στην επικείμενη επίσκεψή του. Ο αριθμός σαφώς είναι μεγαλύτερος, ευτυχώς για εσάς, καθώς και κάποιες μονές προέχει ο σεβασμός στη θεσμική θέση και όχι η ανάδειξη της αποστροφής προς την πολιτική που έχετε εφαρμόσει. Αυτή είναι ήδη γνωστή σε όλο τον ελληνικό λαό.

Κύριοι της Κυβέρνησης, υποσχεθήκατε μέλλον αλλά δεν εννοούσατε για όλους. Δώσατε χώρο στη διαφθορά και την αસυδοσία και χάρισατε παράταση στην παρακμή. Το σύνθημα που προβάλατε είναι «το είπαμε, το κάναμε». Θα σας διορθώσει όμως ο ελληνικός λαός. Ό,τι προλάβετε να κάνετε για να ζημιώσετε τον τόπο, το κάνατε. Σπείρατε ανέμους και θα θερίσετε θύελλες. Αλλά ο λογαριασμός δεν χάθηκε, έρχεται.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Κουρουπάκη.

Τον λόγο έχει η κ. Θεανώ Φωτίου, ειδική αγορήτρια της Νέας Αριστεράς.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παίρνω τον λόγο για να πω ότι είμαστε το μόνο κόμμα, η Νέα Αριστερά, που αντιπαρεθέσαμε σε αυτό το νομοσχέδιο ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αξόνων νόμου προστασίας ανηλίκων και εφήβων στο θέμα του καπνού, του αλκοόλ, παραγωγών και υποκατάστατων.

Παραθέσαμε, λοιπόν, έξι συγκεκριμένους άξονες. Τους ακούσατε και είμαι υποχρεωμένη επειδή παριστάνουν όλοι της Νέας Δημοκρατίας ότι όλα τα κόμματα κάνουν κριτική αλλά κανένα δεν έλαβε πρόταση -το είπε και η κ. Σκόνδρα, ο Υπουργός και ο Υφυπουργός κάνουν ότι δεν κατάλαβαν τι λέμε-, να επαναλάβω για λόγους καταγραφής αυτά τα σημεία, τα οποία είπα σήμερα στην πρωτολογία μου.

Βεβαίως, να επαναλάβω και ορισμένα θέματα που είπα, γιατί πρέπει αυτή η Κυβέρνηση να φύγει γρήγορα.

Είπα, λοιπόν, ότι χρειαζόμαστε ένα νέο νομοσχέδιο για τα εξής έξι κομβικά ζητήματα. Πρώτον, πρόληψη και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας μέσω ενός δικτύου φορέων που εστιάζει στην ενημέρωση και εκπαίδευση γονιών, παιδιών, εκπαιδευτικών και εμπλέκει όλα τα συναρμόδια Υπουργεία Υγείας, Δικαιοσύνης, Παιδείας, Εσωτερικών και δημόσιους φορείς, πρωτοβάθμια υγεία, κέντρα κοινότητας, ΟΤΑ, σχολεία κ.τ.λ.. Ιδιαίτερος είναι εδώ ο ρόλος των κέντρων πρόληψης κατά των εξαρτήσεων που λειτουργούσαν επί χρόνια σε τοπικό επίπεδο και τώρα με τη αντιμεταρρύθμιση της ψυχικής υγείας τα απαξιώσατε. Να επανέλθει η τομεοποίηση. Να πολλαπλασιαστούν τα κέντρα κοινότητας, κέντρα πρόληψης, να διασφαλιστούν οι εργαζόμενοι τους και να στελεχωθούν από εξειδικευμένο προσωπικό. Στις παραπάνω δράσεις πρέπει να συμμετέχουν οι έφηβοι και ανήλικοι.

Δεύτερον, έγκαιρη και έγκυρη διάγνωση αφενός στα σχολεία με αναβάθμιση, πολλαπλασιασμό και διεύρυνση των επιτροπών διεπιστημονικής υποστήριξης ΕΔΥ σε κάθε σχολική ομάδα και αφετέρου στα κέντρα κοινότητας με πολλαπλασιασμό των κέντρων στήριξης οικογένειας και παιδιού.

Τρίτον, έγκαιρη και έγκυρη αποκατάσταση, πολλαπλασιασμός των ιατρικών διακοπής εξάρτησης από καπνό και αλκοόλ στις δημόσιες δομές με δημιουργία τμημάτων ειδικά για ανήλικους και εφήβους.

Τέταρτον, βελτίωση των κοινωνικών παραμέτρων που επιτείνουν το πρόβλημα. Διαβίωση και στέγη, εργασία, εισόδημα, αντιμετώπιση της φτώχειας, ασφαλιστικές καλύψεις, καθολική και ισότιμη πρόσβαση στην υγεία, προστασία των δικαιωμάτων των ανηλίκων και εφήβων.

Πέμπτον, δρακόντειοι περιορισμοί σε εταιρείες καπνικών προϊόντων και αλκοολούχων ποτών. Απαγόρευση διαφημίσεων για τέτοια επιβλαβή προϊόντα σε χώρους όπου αθλούνται ή διασκεδάζουν παιδιά. Απαγόρευση χορηγίας ιατρικών συνεδρίων από τέτοιες εταιρείες. Αύξηση τιμών για τα επιβλαβή προϊόντα συμπεριλαμβανομένης αύξησης του ΦΠΑ. Υποχρέωση να υπάρχει και νέα σήμανση για τους κινδύνους κατανάλωσης αλκοόλ από ανήλικους.

Έκτον, θέσπιση μηχανισμού εποπτείας αξιολόγησης και βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου με βάση επιστημονικά και κοινωνικά κριτήρια όχι μόνο στατιστικά παραβάσεων και με δημοσίευση ετήσιων εκθέσεων που να περιλαμβάνουν και προτάσεις βελτίωσης.

Είπα, βεβαίως, στο τέλος γιατί χρειάζεται να ανατραπεί κατεπείγοντως η Κυβέρνησή σας, κύριε Υπουργέ. Και είπα σε αυτό ότι εκτός των άλλων έχετε φέρει το ΕΣΥ σε αυτήν την κατάσταση, γιατί είσαστε αποφασισμένοι να απαξιώσετε το δημόσιο σύστημα χάριν κερδοσκοπικών ιδιωτών, όπως κάνετε έξι χρόνια τώρα, αλλά και διότι σε ζητήματα προστασίας ανηλίκων κατά της βίας και της κατανάλωσης επιβλαβών προϊόντων εσείς επιλέγετε συνειδητά τον φθηνό και επικίνδυνο δρόμο της καταστολής αντί τον επιτυχημένο δρόμο ενός ισχυρού κοινωνικού κράτους. Το ίδιο κάνετε και με άλλους πυλώνες του κοινωνικού κράτους.

Ειδικότερα στο σημερινό νομοσχέδιο επείγεστε, σπεύδετε να φορτώσετε στον ΕΟΔΥ έναν ρόλο που δεν μπορεί να φέρει σε πέρας: τον συντονισμό, δηλαδή, της αστυνόμευσης στις αγορές καπνικών προϊόντων και αλκοόλ. Ο μόνος τρόπος για να εξηγηθεί αυτή η σπουδή -η πρεμούρα θα έλεγα- είναι η παλαιοδεξιά εμμονή σας στις ρουσφετολογικές διευθετήσεις. Βάζετε, δηλαδή, τον ΕΟΔΥ συντονιστή αστυνόμευσης, διότι θέλετε ο εκάστοτε Υπουργός Υγείας να μπορεί να παρεμβαίνει στην αγορά. Γι' αυτό αναθέτετε σε υπουργικές αποφάσεις όλες τις σχετικές διατάξεις. Για να μπορείτε και να συνεννοείστε ακριβώς με όλες αυτές τις επιχειρήσεις. Επομένως, αυτό το νομοσχέδιο συμπυκνώνει τον σκληρό πυρήνα της πολιτικής σας και άρα, καταδεικνύει σοβαρούς λόγους για τους οποίους πρέπει να ανατραπείτε κατεπείγοντως. Αυτός ο σκληρός πυρήνας είναι συνδυασμός μιας ιδιαίτερα επιθετικής νεοφιλελεύθερης οικονομικής πολιτικής από τη μια με παλαιοδεξιές μεθόδους διακυβέρνησης από την άλλη, δηλαδή ρουσφέτια, πελατειακές σχέσεις, ψηφοθηρική διασπίθιση δημόσιου χρήματος σκάνδαλα και διαφθορά.

Υπάρχουν πολλοί λόγοι που επιβάλλουν την ανατροπή σας αλλά και εμείς ως Νέα Αριστερά εργαζόμαστε για να δημιουργηθούν μια ώρα αρχύτερα οι προϋποθέσεις ανατροπής σας. Δεν μπορούμε να πούμε ότι σήμερα όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης δουλεύουν σε αυτή την κατεύθυνση. Δεν πρέπει όμως να έχετε καμία αμφιβολία, κύριοι συνάδελφοι, της Νέας Δημοκρατίας, ότι ο ελληνικός λαός σύντομα θα βρει τρόπο να σας ανατρέψει αποκτώντας επιτέλους κυβέρνηση που θα εργάζεται για τα δικά του συμφέροντα, τις δικές του αξίες, τα δικά του όνειρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρία συνάδελφε, παρακαλώ.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Να δηλώσουμε απλά τι ψηφίζουμε για την τροπολογία. Τίποτα άλλο. Δεν θα μιλήσω αναλυτικά.

Συνολικά ψηφίζουμε «παρών». Στο άρθρο 1 «παρών». Στο άρθρο 2 «παρών». Στα άρθρο τρία «παρών». Στο 4 «παρών». Στο 5 «παρών».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Δεν χρειάζεται, κυρία συνάδελφε.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Λέω αναλυτικά γιατί μετά θα μας πούνε ότι δεν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Δεν χρειάζεται. Θα τα καταθέσετε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δικαίωμά της είναι. Τι της λέτε ότι δεν χρειάζεται;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Σας παρακαλώ. Θέλετε να έρθετε στη θέση μου;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Όχι. Θέλω να σταματήσετε να εκφράζεστε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Να μην επεμβαίνετε. Δεν είναι δική σας δουλειά. Σας παρακαλώ.

Κυρία Φωτίου, παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Είναι Βουλευτής και εισηγήτρια. Μη χειρότερα.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Τελειώνω. Είμαι στο άρθρο 6. Και σ' αυτό «παρών» γιατί για τα ανήλικα προσφυγόπουλα ο νόμος της επιτροπείας δεν έχει καταφέρει μέχρι στιγμής να διορίσει τους επιτρόπους και επομένως αυτό που κάνετε είναι να βάλετε σε δομές ημιαυτόνομης διαβίωσης παιδιά χωρίς επιτρόπους, ενώ τα παιδιά

των ιδρυμάτων έχουν επιτρόπους, έχουν δηλαδή τα ιδρύματα που τους υποστηρίζουν.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Φωτίου.

Τον λόγο έχει η κ. Μαρία Αθανασίου, ειδική αγορήτρια της Ελληνικής Λύσης.

ΜΑΡΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, και με αυτή την τροπολογία η Κυβέρνηση αποδεικνύει για άλλη μια φορά ότι στον τομέα της δημόσιας υγείας δρα με γνώμονα τη δημοσιονομική προσαρμογή και την εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων παρά την κάλυψη των πραγματικών αναγκών των πολιτών και μάλιστα της ελληνικής περιφέρειας.

Συγκεκριμένα στο άρθρο 1 η Κυβέρνηση με μια σειρά από διατάξεις και κοινές υπουργικές αποφάσεις επιχειρεί να μετατρέψει την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας σε έναν κεντρικά ελεγχόμενο αποδυναμωμένο υποστελεχωμένο και αναποτελεσματικό μηχανισμό ο οποίος κινείται μακριά από τις πραγματικές ανάγκες του πολίτη, ιδιαίτερα του Έλληνα της υπαίθρου, του νησιώτη, του ακρίτα. Έτσι μέσα από ένα σύνολο προεδρικών διαταγμάτων και διοικητικών διατάξεων καταργείται η αυτοτέλεια των δημόσιων μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας αφού συγκεντρώνονται όλες οι αποφάσεις στο Υπουργείο χωρίς καμία πρόβλεψη για διαβούλευση ή συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών και των γιατρών.

Επιπροσθέτως καθορίζονται κατά το δοκούν οι οργανικές θέσεις, οι συγχωνεύσεις, οι μετατάξεις ακόμη και οι καταργήσεις ολόκληρων ιατρικών και μονάδων με γνώμονα όχι την υγειονομική ανάγκη αλλά τη δημοσιονομική απόδοση. Η Κυβέρνηση δεν λαμβάνει υπ' όψιν της το γεωγραφικό ανάγλυφο και τα χαρακτηριστικά της πατρίδας μας, η οποία αφενός διατρέχεται από μεγάλους ορεινούς όγκους, αφετέρου έχει εκατοντάδες μεγάλων και μικρών νησιών τα οποία λόγω της ιδιαιτερότητας τους έχουν και εξειδικευμένες ανάγκες τις οποίες η Κυβέρνηση δεν φέρεται να λαμβάνει υπ' όψιν της. Τέλος, δημιουργείται πεδίο μετακινήσεων προσωπικού με πρόσχημα τον εξορθολογισμό καταστρατηγώντας την αξιοκρατία και τη διαφάνεια οι οποίες θεωρούμε ότι δεν διασφαλίζονται. Αντιθέτως φοβόμαστε ότι τελικώς η Κυβέρνηση θα ακολουθήσει κομματικά κριτήρια. Εύλογα αναρωπιέται κανείς με ποια κριτήρια αποφασίζει η Κυβέρνηση ποιες δομές θα συγχωνευτούν ή θα καταργηθούν. Γιατί δεν συμμετέχουν οι ιατρικοί σύλλογοι, οι τοπικοί φορείς, ούτε οι ίδιοι οι υγειονομικοί στον σχεδιασμό και στον προγραμματισμό; Ποιος σχεδίασε την ένταξη υπαλλήλων σε νέους κλάδους με αδιαφανείς όρους; Πώς διασφαλίζεται η κάλυψη για τον κάτοικο φερ' ειπείν της Σαμοθράκης, της Κάσου, του Ζαγορίου, των Αγράφων, της επαρχίας Ορεστιάδας και πολλών άλλων;

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί και η ρύθμιση για τα τελευταία πολυδύναμα περιφερειακά ιατρεία. Φοβούμαστε ότι στην πραγματικότητα ο ελλιπής σχεδιασμός τους θα επιφέρει σε πολλές περιπτώσεις την πλήρη απουσία ιατρικής κάλυψης σε κρίσιμες περιοχές. Και τούτο θα ισχύσει -πολύ φοβούμαστε- διότι η Κυβέρνηση αν και ισχυρίζεται ότι τα πολυδύναμα ιατρεία λειτουργούν καθημερινά, ωστόσο δεν λαμβάνει υπ' όψιν ότι αυτά εφημερεύουν μέχρι τις τέσσερις το απόγευμα και τις υπόλοιπες ώρες βρίσκονται σε κατάσταση ετοιμότητας χωρίς φυσική παρουσία γιατρού. Επίσης, η στελέχωσή τους γίνεται κυρίως με γιατρούς μετακινούμενους από τα κέντρα υγείας ή τα νοσοκομεία μέσω ενός προγράμματος που διαμορφώνει ένας διευθυντής χωρίς καμία αξιολόγηση ή διαφάνεια.

Επιπροσθέτως, οι θέσεις γιατρών και νοσηλευτών δεν επαρκούν και οι ήδη υπάρχοντες υποχρεώνονται να καλύπτουν συνεχώς πολλαπλά σημεία, συνεχώς μετακινούμενοι.

Έτσι ερωτάται η Κυβέρνηση πώς θα καλυφθεί το περιστατικό, φέρ' ειπείν, στις έντεκα το βράδυ, όταν δεν θα υπάρχει γιατρός ούτε στον οικισμό αλλά ούτε καν σε εφημερία. Γιατί δεν θεσπίζει υποχρεωτική εικοσιτετράωρη λειτουργία στις περιοχές που δεν υπάρχει νοσοκομείο; Γιατί η Κυβέρνηση δεν προκηρύσσει άμεσα οργανικές θέσεις με οικονομικά και ηθικά κίνητρα σε νησιά και απομακρυσμένα χωριά αντί για ευέλικτα σχήματα τα οποία είναι

προορισμένα να εξυπηρετούν τις δημοσιονομικές ανάγκες της χώρας και όχι τις πληθυσμιακές της ανάγκες;

Η δημόσια υγεία χρειάζεται εθνικό σχεδιασμό, στελέχωση και ενίσχυση των πρωτοβάθμιων δομών. Είναι εθνικό καθήκον και ηθική υποχρέωση της Κυβέρνησης απέναντι σε κάθε πολίτη από τον Έβρο έως τη Γαύδο. Απαιτείται, λοιπόν, υποχρεωτική εικοσιτετράωρη λειτουργία των πολυδύναμων ιατρείων σε νησιωτικές και απομακρυσμένες περιοχές με μόνιμο και πλήρως στελεχωμένο προσωπικό το οποίο να μην υπηρετεί με ετοιμότητες ούτε και συμπληρωματικά.

Επίσης, η Ελληνική Λύση προτείνει να θεσμοθετηθεί η συμμετοχή στον σχεδιασμό των τοπικών κοινωνιών και των επιστημονικών φορέων.

Θεωρούμε ότι θα πρέπει η Κυβέρνηση να αποσύρει τις διατάξεις οι οποίες επιτρέπουν καταργήσεις θέσεων και μονάδων χωρίς κοινοβουλευτική έγκριση.

Στο άρθρο 2 τώρα, με την προσθήκη της παραγράφου αυτής η στελέχωση των τοπικών μονάδων υγείας –TOMY- γίνεται, κυρίως, μέσω επικουρικών γιατρών και προσωπικού από καταλόγους που ήδη βρίσκονται υπό πίεση χωρίς κανένα σχέδιο μονιμότητας ή συνέχειας. Όταν εξαντλούνται οι κατάλογοι, η Κυβέρνηση προχωρά σε προσλήψεις με δελτία παροχής υπηρεσιών, δηλαδή τα μπλοκάκια, για να αποφύγει τις υποχρεώσεις που θα έχει προς το μόνιμο προσωπικό παρακάμπτοντας κάθε σταθερό εργασιακό πλαίσιο. Δηλαδή οι ανάγκες του Εθνικού Συστήματος Υγείας αντιμετωπίζονται με όρους εργολαβίας και αυτή είναι πανάκριβη, να ξέρετε. Προφανώς, η στρατηγική για τη στήριξη των απομακρυσμένων περιοχών και των νησιών θα γίνεται με καθεστώς επίσης εργολαβίας. Πώς θα διασφαλιστεί η συνέχεια της φροντίδας υγείας όταν η πολιτεία θα βασίζεται σε λίστες αναμονής επικουρικών; Γιατί δεν δίνετε προτεραιότητα στην προκήρυξη μόνιμων θέσεων με αξιοπρεπείς όρους και κίνητρα; Η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και μάλιστα στην ευαίσθητη περιφέρεια δεν επιτρέπεται να λειτουργήσει πειραματικά.

Στο άρθρο 3, η Κυβέρνηση με αυτήν τη διάταξη αντί να προχωρήσει σε μόνιμες και σταθερές προσλήψεις νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού επιλέγει τη λύση των προσωρινών μετακινήσεων, χορηγώντας στους μετακινούμενους επιπλέον αποζημίωση. Με το μηνιαίο ποσό των 1.200 ευρώ, το οποίο κρίνουμε ανεπαρκές λόγω της ακρίβειας που δημιουργήσε η Κυβέρνηση, θεωρεί ότι θα καλύψει τις ανάγκες της περιφέρειας. Όχι.

Στο άρθρο 4, η Κυβέρνηση καθιερώνει την ολοήμερη λειτουργία των φαρμακευτικών τμημάτων στα νοσοκομεία και τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ για να εξυπηρετούν καλύτερα τους ασθενείς με ειδικές παθήσεις. Οστούσο τίθεται το ερώτημα: Πόσο διασφαλισμένη είναι η ποιότητα και η συνέχεια της εξυπηρέτησης, όταν το προσωπικό αμείβεται μέσω ασαφών και συχνά ευκαιριακών αποφάσεων;

Τέλος στο άρθρο 6, με την προσθήκη της περίπτωσης γ' η Κυβέρνηση επιτρέπει στους μετανάστες να κάνουν αίτηση και να μπουν ακόμα και στο πλαίσιο του προγράμματος ημιαυτόνομης διαβίωσης σε διαμερίσματα των απόμων δεκαπέντε ετών και άνω. Η Ελληνική Λύση ζητεί από την Κυβέρνηση να προστατεύσει τον Έλληνα πολίτη και να σταματήσει αμέσως την ανεξέλεγκτη είσοδο μεταναστών, οι οποίοι δεν γνωρίζουμε καν αν είναι πρόσφυγες ή όχι.

Το ερώτημα είναι το εξής: Τα δικαιώματα τα οποία παρέχονται σε αυτά τα πρόσωπα παρέχονται και στους Έλληνες πολίτες και μάλιστα κατά προτεραιότητα; Η Κυβέρνηση αφενός διώχνει τους νέους εργαζόμενους στο εξωτερικό χωρίς επιστροφή, ενώ παράλληλα προλείπει το έδαφος και για την πληθυσμιακή αντικατάσταση των Ελλήνων με πρόσωπα τα οποία δεν έχουν καμία σχέση με τον ελληνικό πολιτισμό και το κυριότερο, δεν έχουν καμία πρόθεση να αποκτήσουν. Τα βαφτίζει και ανήλικα και ορφανά. Και πού το γνωρίζει αυτό η Κυβέρνηση, αφού έρχονται χωρίς έγγραφα, χωρίς να έχουν ούτε μία ταυτότητα;

Και αντί, λοιπόν, η Κυβέρνηση να προστατεύσει τα σύνορα και την κοινωνική συνοχή, αντί να δημιουργήσει προϋποθέσεις αφενός επαναπατρισμού των ξενιτεμένων και αφετέρου παραμονής των νέων μας στην Ελλάδα, επιλέγει να ανοίγει διόπλατα την πόρτα σε περισσότερους μετανάστες, φορτώνοντας την ελλη-

νική κοινωνία με επιπλέον βάρη. Εν τω μεταξύ τα ορφανά ελληνόπουλα αγωνίζονται για την επιβίωσή τους.

Η Ελληνική Λύση αντιτίθεται και το καταψηφίζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Αθανασίου.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Γεώργιος Λαμπρούλης, ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ολοκληρώνεται η συζήτηση του νομοσχεδίου και εισηγητικά από εμένα, αλλά και η Κοινοβουλευτική μας Εκπρόσωπος σήμερα και στις επιτροπές συζητήσαμε εκτενώς τουλάχιστον -σε ό,τι μας αφορά- και βάλαμε αρκετά ζητήματα και προτάσεις για το νομοσχέδιο, ασκώντας κριτική, βεβαίως, στην Κυβέρνηση στην κατεύθυνση λήψης των απαραίτητων μέτρων, στην κατεύθυνση πρόληψης αυτών των κοινωνικών ζητημάτων, όπως αυτά των εξαρτήσεων και τα λοιπά.

Το μόνο που θα ήθελα να επαναλάβω είναι τα ερωτήματα που διατυπώσαμε και τώρα έφυγε ο Υπουργός, επειδή και ο κ. Βαρτζόπουλος ήταν στις επιτροπές και, βέβαια, σήμερα στην Ολομέλεια, αλλά τουλάχιστον δεν άκουσα την ομιλία του, ενδεχομένως να το πιάσει ο Υπουργός στην τοποθέτησή του. Διατυπώσαμε κάποια ερωτήματα για το άρθρο 48. Νομίζω ότι είναι σημειωμένα και περιμένουμε απάντηση και όχι εμείς. Εμείς καταθέσαμε τα ερωτήματα των ίδιων των εργαζομένων οι οποίοι αγωνιούν για το μέλλον τους. Μιλώ για τους εργαζόμενους, τους χίλιους εργαζόμενους, των ΚΟΜΥ που είναι στον ΕΟΔΥ αυτήν τη στιγμή και από ό,τι φαίνεται στο νομοσχέδιο, υπάρχει το ενδεχόμενο οσονούπω να βρεθούν απολυμένοι. Όμως, βάλαμε συγκεκριμένα ερωτήματα και για αυτούς και για τη νέα δομή που πάει να δημιουργηθεί των ΚΟΜΥ, ΕΟΔΥ, πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και τι θα απογίνουν. Το κλείνω εδώ.

Πάμε τώρα στην τροπολογία. Επαναλαμβάνω εν τάχει τη θέση μας που είμαστε αντίθετοι σε αυτόν τον τρόπο νομοθέτησης με τροπολογίες που έχουν διάφορα άρθρα, που εξαναγκάζουν τα κόμματα -και εμάς προφανώς- με τη μία ψήφο που καταθέτουμε, αυτή να ακολουθεί όλα τα άρθρα της τροπολογίας που ενδεχομένως σε άλλα μπορεί να συμφωνούμε άλλα να τα καταψηφίζουμε και γι' αυτόν τον λόγο, πέρα από το περιεχόμενο και την κριτική που ασκούμε, πρέπει να καταγράφεται και η ψήφος ξεχωριστά κατά άρθρο. Και συνολικά, βέβαια, στην τροπολογία στο τέλος θα ειπωθεί τι θα ψηφίσουμε.

Άρα, λοιπόν, στο άρθρο 1 προωθούνται οργανωτικές ρυθμίσεις των μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Στην ουσία οι όποιες τροποποιήσεις προωθείτε δεν αλλάζουν τη βασική κατεύθυνση που διέπεται από νόμους τους οποίους έχουμε καταψηφίσει στο παρελθόν σε ό,τι αφορά δηλαδή, τα της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Σε αυτό το άρθρο εάν ήταν χώρα, ως άρθρο, δηλαδή, θα ψηφίζαμε «παρών».

Άρθρο 2, όσον αφορά τη δυνατότητα στελέχωσης των τοπικών μονάδων υγείας με επικουρικό προσωπικό: Είναι γνωστό, το λέμε συνεχώς, εμείς διαφωνούμε με αυτού του είδους την εργασιακή σχέση, την επικουρική δηλαδή, αλλά και με κάθε άλλου είδους σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, μερικής απασχόλησης και πάει λέγοντας. Και ουσιαστικά η επικουρικότητα που και εδώ προωθείται, από εξαίρεση προφανώς, έχει γίνει όμως -τι;- η κύρια μορφή προσλήψεων. Ειδικά στον τομέα της υγείας από το 2008, 2009 έχει ξεκινήσει αυτό.

Και φυσικά, πλέον έχει διαμορφωθεί ένας μεγάλος αριθμός εργαζομένων στον χώρο της υγείας και όχι μόνο, αλλά μια που μιλάμε για τον τομέα της υγείας, ο οποίος τι κάνει; Ανακυκλώνεται μεταξύ εργασίας και ανεργίας. Και αυτό που απαιτείται είναι η μετατροπή -το λέμε και το ξαναλέμε και θα το ξαναπούμε- όλων των συμβάσεων σε μόνιμη, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης σχέση εργασίας και αντίστοιχα να γίνονται και οι απαιτούμενες μαζικές προσλήψεις όλου του αναγκαίου προσωπικού των υγειονομικών στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Αν, λοιπόν, ήταν ξέχωρο το άρθρο, θα το καταψηφίζαμε.

Άρθρο 3, για την αποζημίωση των μετακινούμενων νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού σε συγκεκριμένες δομές υγείας της ίδιας ή άλλης υγειονομικής περιφέρειας, όπως είναι ο τίτλος του

άρθρου: Πρώτον, το κύριο ζήτημα δεν είναι η αποζημίωση και το ύψος της -αυτό λέμε- είναι το γεγονός της υποστελέχωσης των δημόσιων μονάδων υγείας, σε μερικές από τις οποίες επιδιώκετε ως Κυβέρνηση να καλύψετε τα κενά, τα προβλήματα που έχουν της υποστελέχωσης όπως όπως και ταυτόχρονα, δημιουργείτε ένα πρόσθετο πρόβλημα στις μονάδες από τις οποίες θα προέρχεται αυτό το προσωπικό, που και αυτές είναι υποστελεχωμένες.

Δεύτερον, οι μετακινήσεις αυτές γίνονται με αποφάσεις των διοικήσεων και οι κατάλογοι στους οποίους θα δηλώνουν όσοι επιθυμούν να μετακινηθούν αποτελούν πρόσχημα οικειοθελούς επιλογής. Εάν δεν υπάρξουν εθελοντές προς μετακίνηση, πείτε μας πώς θα καλυφθούν τα κενά που υπάρχουν στις συγκεκριμένες δημόσιες μονάδες; Καλά, ξέρετε εσείς τώρα τη διαδικασία και για ΔΥΠΕαρχης, εντέλλεσθε. Μαγική λέξη, χαρτί, εντέλλεσθε και μετακινούμαστε.

Τρίτον, στη μηνιαία μετακίνηση που προβλέπεται είναι βέβαιο ότι οι εργαζόμενοι αυτοί ίσα-ίσα θα προλαβαίνουν μέχρι να εγκλιματιστούν στην καινούργια μονάδα που θα πάνε, να μάθουν και τα της μονάδας και στον μήνα επάνω θα φεύγουν.

Και τέταρτον, όσον αφορά την πρόσθετη αμοιβή, που λέτε. Αυτή αποτελεί, κατά τη γνώμη μας, το τυράκι για να κρυφτεί η φάκα της αντιλαϊκής πολιτικής σας και στον τομέα της υγείας που εφαρμόζει η Κυβέρνηση και για τους υγειονομικούς και κυρίως για τους ίδιους τους ασθενείς. Έτσι, λοιπόν, θα ήμασταν κατά σ' αυτό το άρθρο εάν ήταν ξέχωρο.

Στο άρθρο 4, για η συμμετοχή των νοσοκομειακών φαρμακοποιών του Εθνικού Συστήματος Υγείας, έχουμε τοποθετηθεί επανειλημμένως ή και στο παρελθόν αν θέλετε, και διαφωνούμε μ' αυτόν τον τρόπο διακίνησης των φαρμάκων. Τα λεγόμενα νοσοκομειακά φάρμακα πρέπει να διατίθενται στα νοσοκομεία τα οποία θα χορηγηθούν στον ασθενή και σ' αυτήν τη διαδικασία η εργασία του φαρμακοποιού του ΕΣΥ αποτελεί μέρος της δουλειάς του και όχι κάτι ξεχωριστό και πρόσθετα αμειβόμενο.

Η λεγόμενη απογευματινή λειτουργία του φαρμακείου του νοσοκομείου εντάσσεται στη γενικότερη προσαρμογή λειτουργίας και των φαρμακείων των νοσοκομείων στη λειτουργία με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια -επιχειρηματικά κριτήρια των νοσοκομείων- με την οποία διαφωνούμε, όπως έχουμε διαφωνήσει και με την παραχώρηση των φαρμακοποιών του ΕΣΥ στα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ έναντι πρόσθετης αμοιβής. Δηλαδή τώρα περισεύουν οι φαρμακοποιοί στα νοσοκομεία και τους αξιοποιείτε ή θέλετε να τους αξιοποιήσετε και στον ΕΟΠΥΥ; Ωραία, εάν περισεύουν σας το προτείνουμε, γιατί δεν μπορούν να καλύψουν για παράδειγμα την απογευματινή βάρδια στο νοσοκομείο για τις ανάγκες είτε του νοσοκομείου είτε των ασθενών;

Και όσον αφορά τις αμοιβές της φαρμακοβιομηχανίας μέσω του rebate στους φαρμακοποιούς υπάρχουν δύο ερωτήματα και θα θέλαμε να μας απαντήσετε: Εάν καταργηθεί το rebate ή μειωθεί, που άλλωστε αποτελεί στόχο και της Κυβέρνησης και της φαρμακοβιομηχανίας, πώς ακριβώς θα πληρώνονται αυτοί οι φαρμακοποιοί; Το rebate καθιερώθηκε με το επιχείρημα της ενίσχυσης του ΕΟΠΥΥ -έτσι δεν είναι;- που ήδη υποχρηματοδοτείται όμως από το κράτος και τους επιχειρηματίες, ο ΕΟΠΥΥ δηλαδή. Με αυτό το μέτρο όμως αντί το κράτος να πληρώνει τη δουλειά αυτή, την αναθέτει στον ΕΟΠΥΥ, δηλαδή ουσιαστικά αποκλειστικά στους εργαζόμενους διότι αυτοί χρηματοδοτούν τον ΕΟΠΥΥ. Έτσι, λοιπόν, αν αυτό το άρθρο ήταν ξέχωρο, θα το καταψηφίζαμε.

Για το άρθρο 6, τοποθετήθηκε η Κοινοβουλευτική μας Εκπρόσωπος. Θα πάμε στο κατά.

Όσον αφορά το άρθρο 5, και θα τα πω εν τάχει και ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή, για τη διαδικασία έκδοσης αριθμού μητρώου κοινωνικής ασφάλισης να πω τα εξής. Κοιτάξτε, η τεχνολογία βεβαίως αξιοποιείται και βοηθάει σε όλους τους τομείς, εν προκειμένω σε αυτό όμως τι δεν λύνει στο συγκεκριμένο άρθρο; Δεν λύνεται το πρόβλημα, που υπάρχει και με τον άλλον τον τρόπο, τον παραδοσιακό- των μεταναστών που δεν έχουν τα χαρτιά τους και αντίστοιχα παραμένουν και θα παραμένουν ανασφάλιστοι και χωρίς ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Στο σύνολο, λοιπόν, καταψηφίζουμε την τροπολογία.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Λαμπρούλη.

Καλείται τώρα στο Βήμα ο κ. Ανδρέας Παναγιωτόπουλος, ειδικός αγορητής του ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Να εκφράσουμε τη συμπαράστασή μας στους πυροσβέστες, αλλά και στους κατοίκους που πλήττονται από τις πυρκαγιές και βεβαίως να ευχηθώ περαστικά στους εργαζόμενους στο «Βοήθεια στο Σπίτι» γιατί είχαν ένα σοβαρό τροχαίο, κύριε Υπουργέ, σήμερα στη δυτική Αχαΐα και η μια εργαζόμενη έχει χάσει μέρος του χεριού της και έχει μεταφερθεί στο ΚΑΤ για αποκατάσταση. Ελπίζουμε να πάει καλά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για όλη την ανοχή που είχαμε σήμερα, διότι όλη η συζήτηση διεξήχθη υπό τη σκιά της εγκληματικής οργάνωσης του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπως το πόρισμα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας θέτει.

Βεβαίως, η συζήτηση για το σοβαρό αυτό νομοσχέδιο είναι υπό όρους αυστηροποίησης των ποινών καταστολής και ένα σωρό άλλων μέτρων αυστηρότητας. Διάβαζα ένα κομμάτι της Σιμόν ντε Μποβουάρ για τα παιδιά και σκέφτηκα: Μα τι ωραίες προσεγγίσεις κάνουν και ίσως αυτές θα έπρεπε να είναι κατά κύριο λόγο οι προσεγγίσεις και όλων ημών. Και τι λέει; Λέει: Τα παιδιά είναι μοναδικές υπάρξεις, φορείς της δικής τους ουσίας και δική μας αποστολή είναι να τα οδηγήσουμε στο να γίνουν ευτυχισμένα, συνειδητά και ελεύθερα.

Αυτό ήταν το πνεύμα, κύριε Υπουργέ, που έπρεπε να μας διακατέχει σε όλη αυτήν τη συζήτηση και με αυτό έπρεπε να νομοθετούμε. Τέλος πάντων, εσείς όμως έχετε μια άλλη αντίληψη για τα πράγματα και θεωρείτε ότι η αυστηροποίηση των ποινών και των κυρώσεων θα αποφέρουν αποτελέσματα. Εμείς είμαστε σε εντελώς άλλη λογική και κατεύθυνση και γι' αυτό ακριβώς δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με αυτό.

Ο Υπουργός βέβαια ζήτησε συνεργασία σ' ένα τέτοιο ζήτημα το οποίο έχει κοινωνική και εθνική, θα έλεγα, διάσταση. Μάλιστα, εξανέστη εν τη ρύμη του λόγου του, καθότι λαλίστατος, και με κατηγορήσει κιόλας προσωπικά και είπε δακρύβρεχτη την ομιλία μου. Ναι, διότι μεταφέρω την αγωνία και το δάκρυ, θα έλεγα, των μικροβιολόγων και των άλλων εργασθηρίων. Δεν είναι κακό αυτό. Πρέπει να το μεταφέρουμε εδώ γιατί είναι πραγματικότητα, δυστυχώς. Είναι μια σκληρή πραγματικότητα που ζουν οι άνθρωποι αυτοί.

Και πέραν της κατάθεσης τροπολογίας που έχω κάνει και λέω αναλυτικά εκεί και πάλι επανακαταθέτουμε ως ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, το Συμβούλιο της Επικρατείας έβγαλε μια απόφαση πρόσφατα, κύριε Υπουργέ, για το 2013. Τότε εσείς βάλατε αναδρομικά, rebate και clawback, τον Δεκέμβριο του 2013 από τον Γενάρη του 2013 και το Συμβούλιο της Επικρατείας την απόφαση αυτή, και τους τα πήρατε τα λεφτά ετεροχρονισμένα, την έβγαλε ανυπόστατη. Και ψάχνετε τρόπους τώρα πώς να το μπλοκάρετε. Αντί να συμψηφίσετε clawback και οφειλές αυτών των ανθρώπων, ώστε να τους ελαφρύνετε κάπως, κοιτάτε να τους βάλετε εμπόδια.

Για κοιτάξτε το με λίγο καλύτερο μάτι, θα έλεγα, διότι η κατάσταση σ' αυτούς δεν πάει άλλο. Μην σας πιάνει ο οίστρος να πείτε, να μας βρίστετε ή να μας βλέπετε ως εχθρούς, διότι στο τέλος θα σας πω: Γιατί φωνάζετε; Φωνάζει ο κλέφτης για να φοβηθεί ο νοικοκύρης; Χαμηλώστε λίγο τους τόνους, δεν είναι κακό, δεδομένου ότι δεν είστε και η καλύτερη Κυβέρνηση των αιώνων. Είστε η Κυβέρνηση του σκανδάλου των υποκλοπών, του εγκλήματος των Τεμπών, του μπαζώματος, του εγκλήματος του ΟΠΕΚΕΠΕ, του «φραπέ», του «χασάπη» και των συναφών επαγγελματιών. Πώς να το κάνουμε; Λίγη μετριοπάθεια δεν βλάπτει. Η οίηση οδηγεί σε επικίνδυνες ατραπούς, κύριε Υπουργέ, χωρίς επιστροφή. Κι αυτό το καταλαβαίνετε, διότι είστε ένας έξυπνος άνθρωπος.

Κυβερνάτε πλέον των έξι ετών. Τι έχετε κάνει όλα αυτά τα χρόνια; Πάτε να μας πείτε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ τότε έκανε εκείνο κι έκανε το άλλο. Ναι, ο ΣΥΡΙΖΑ ανέλαβε μια χρεοκοπημένη χώρα από εσάς και ανέλαβε να τη βγάλει από τη χρεοκοπία. Δεν έκανε τίποτα άλλο. Ωραία, κι αν έκανε κάτι στραβό ο ΣΥΡΙΖΑ τι πάει να πει; Αυτό πήρατε εσείς ως παράδειγμα για το συνεχίσετε ή για να το μεγαλώσετε;

Ενδιαφερθείτε λίγο περισσότερο για τους μικρομεσαίους. Δεν είναι δυνατόν στη φαρμακοβιομηχανία που έχει υπερκέρδη να βάζετε έως εβδομήντα δύο δόσεις και στο μικρό διαγνωστικό εργαστήριο να βάζετε δώδεκα. Τι να σας πω! Δείτε τα. Μας ακούει ο κόσμος. Στενάζει ο κόσμος. Στενάζει η κοινωνία. Έχουμε έναν λαό που έπιασε την τελευταία θέση σε αγοραστική δύναμη. Νομίζετε ότι μπορεί να ζήσει; Νομίζετε ότι μπορεί να τα βγάλει πέρα; Ή θα κάνουμε ερωτήματα τύπου Μέρκελ: «Απορώ πώς ο Έλληνας αντέχει και ζούσε με 60 ευρώ».

Πάμε τώρα στο άρθρο 1 το οποίο προβλέπει την υποχρέωση καθορισμού ενός πλαισίου λειτουργίας των δομών της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, μέσω της έκδοσης οργανισμών. Είναι πάγιο και διαχρονικό αίτημα όλων των φορέων της πρωτοβάθμιας, για δομές οι οποίες ως τώρα κρέμονταν στις ΥΠΕ. Ως εδώ η διάταξη είναι θετική θα έλεγα. Εν τούτοις, στη συνέχειά της, όμως, κάνει λόγο για κατάργηση των υφιστάμενων θέσεων που πλεονάζουν και για συγχώνευση κατάργησης των υφιστάμενων κλάδων με δυνατότητα κατάργησης υφιστάμενων θέσεων που πλεονάζουν.

Αντί, λοιπόν, να αναλάβει την πρόληψη, που είναι το κύριο αντικείμενό της, η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, αντί να φτιάξουμε ιατρεία διακοπής του καπνίσματος και του αλκοόλ και ιατρεία συμβουλευτικής προς τα παιδιά, τους ανήλικους, και τους μεγάλους, τι κάνουμε εδώ; Συνεχίζουμε να υποστελεχώνουμε την πρωτοβάθμια. Ορίστε, από την ΕΛΣΤΑΤ: «Ο αριθμός του ιατρικού προσωπικού που απασχολείται στα κέντρα υγείας παρουσίασε μείωση κατά 5,3% το 2024 σε σχέση με το 2023, στο σύνολο της χώρας».

Πάρτε το για τα Πρακτικά για να το έχουμε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Παναγιωτόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σήμερα στην ΤΟΜΥ Ιλισίων, κύριε Υπουργέ, παραιτήθηκε η γιαιτρός. Γιατί; Διότι ο ΥΠΕάρχης της έδωσε εντολή να μετακινηθεί στα Σπάτα, λέει, γιατί εκεί έχουν ανάγκη. Το αποτέλεσμα; Μείνανε ορφανά και εδώ και εκεί. Αυτό το κάνετε παντού. Και εξαναγκάζετε, λοιπόν, τις ΤΟΜΥ να καταρρακωθούν κατά τέτοιο τρόπο που ουσιαστικά πρέπει να μας πείτε: Τις θέλετε ή δεν τις θέλετε; Τι σχεδιάζετε; Πώς τις σχεδιάζετε; Θα κάνετε προσλήψεις; Θα έχουν σταθερές σχέσεις; Θα έχουν μέλλον; Οραματίζομαστε την πρωτοβάθμια στελεχωμένη και οργανωμένη, ή όχι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ να ολοκληρώσετε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, σε ένα λεπτό ολοκληρώνω.

Στην ΤΟΜΥ Παράλιας στην Πάτρα -η Παράλια είναι περιοχή- έφυγε ο παθολόγος επειδή άνοιξε ιατρείο έξω και δεν αντικαταστάθηκε. Προσπαθούν με μετακινήσεις, οι οποίες δημιουργούν άλλα κενά παραδίπλα, να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα.

Σήμερα είχαμε το άλλο τραγικό για τον κ. Βαρτζόπουλο, δύο ψυχίατροι συνελήφθησαν από την Αστυνομία εν ώρα άσκησης των καθηκόντων τους διότι της Αστυνομίας δεν της άρεσε η διάγνωση! Τώρα οι αστυνόμενοι και οι χωροφύλακες να κάνουν ιατρικό έργο και άρσεις ιατρικών καθηκόντων, δεν το έχω ξαναδεί στα χρονικά τόσα χρόνια γιατρός εγώ. Τώρα αν εσείς το έχετε δει και αν εσείς το επιτρέπετε να γίνεται σήμερα, να έχουμε ξεσηκωμούς και του Συλλόγου των Εργαζομένων και της Ελληνικής Ψυχιατρικής Εταιρείας και όλου του ιατρικού κόσμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, έχετε υπερβεί υπερβολικά τον χρόνο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκιο, αλλά πρέπει ορισμένα πράγματα εδώ πέρα να τα πούμε, διότι δεν πάμε καλά.

Αυτή είναι η εικόνα του Γενικού Νοσοκομείου Πατρών «Άγιος Ανδρέας».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, βλέπετε τον χρόνο;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Δείτε τη φωτογραφία. Αυτό είναι μόνιμη κατάσταση, δεν είναι παροδική κατάσταση, ούτε είναι σημερινό.

Πάρτε το και αυτό στα Πρακτικά, για να το έχουμε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Παναγιωτόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θέλω να κάνω και μία πρόταση μόνο προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων -επειδή με προκάλεσε και ο κ. Σταμάτης- να γίνει ειδική συνεδρίαση της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων με μοναδικό θέμα τη στήριξη, τη συμβουλευτική στην παιδεία, στην υγεία, στην απασχόληση των Ρομά ανηλίκων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Παναγιωτόπουλο.

Καλείται στο Βήμα η κ. Ουρανία Θρασκιά, εισηγήτρια του ΠΑΣΟΚ.

ΟΥΡΑΝΙΑ (ΠΑΝΙΑ) ΘΡΑΣΚΙΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πριν πω λίγα πράγματα, κλείνοντας, για το σημερινό νομοσχέδιο, και επειδή οι βραδινές ώρες είναι πάντα πιο δύσκολες για τους ανθρώπους που απειλούνται οι ίδιοι, οι περιουσίες τους, τα μέρη τους από τις πυρκαγιές, να στείλουμε τη συμπαράστασή μας, τις ευχές μας και φυσικά δύναμη στους ηρωικούς πυροσβέστες μας για μία ακόμη φορά. Τουλάχιστον εμείς δεσμευόμαστε ότι και τον χειμώνα το ίδιο θα νιώθουμε και το ίδιο θα λέμε για αυτούς.

Σχετικά με το νομοσχέδιο, θα σας το κάνω εικόνα. Τι προτείνει το σχέδιο νόμου σήμερα: Έστω ότι υπάρχει ένας φοβισμένος, μπερδεμένος, δυσκολεμένος έφηβος, και στην ανάγκη του να «σιωπήσει» μέσα του τα δύσκολα συναισθήματα, πηγαίνει σε ένα μίνι μάρκετ και ζητάει να αγοράσει αλκοόλ. Έστω ότι ο υπάλληλος αρνείται την πώληση. Ο έφηβος απειλημένος ζητά από τον μεγαλύτερο φίλο του που έχει κλείσει τα δεκαοκτώ να του αγοράσει το αλκοόλ. Ο νόμος σας τηρήθηκε. Ο υπάλληλος προστάτευσε με τη στάση του τον έφηβο. Και τελικά ο έφηβος κατανάλωσε το αλκοόλ και «σιώπησε» μέσα του για λίγο, μέχρι την επόμενη φορά, τα συναισθήματά του.

Τι οραματίζομαστε: Έστω ότι μια φοβισμένη, μπερδεμένη, δυσκολεμένη έφηβη είναι μέσα στο σχολείο της, μέσα στην τάξη του μαθήματος της ενσυναίσθησης, κάθεται στον κύκλο συζήτησης και έκφρασης με τους συμμαθητές της. Η σχολική ψυχολόγος, που είναι εξειδικευμένη να προσπαίζει την ψυχική υγεία των μαθητών, εξηγεί στα παιδιά τους τρόπους να φροντίζουν τον εαυτό τους και την ψυχική τους υγεία και τους καλεί να μοιραστούν μαζί της, και μαζί με τους συμμαθητές τους, τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους. Η έφηβη μάς μιλάει για όσα τη δυσκολεύουν, νιώθει ορατή και σημαντική, νιώθει μέλος μίας ομάδας και τώρα νιώθει λιγότερο απειλημένη. Δεν θέλει να κάνει κακό στον εαυτό της. Δεν θα πάει σήμερα να αγοράσει αλκοόλ. Σήμερα έμαθε έναν άλλο δρόμο.

Για εμάς, στο ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής η λέξη «προστασία» δεν είναι κενή περιεχομένου. Η αυστηροποίηση των ποινών χωρίς πρόληψη είναι καταδικασμένη να αποτύχει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστώ πολύ την κ. Θρασκιά.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Βασίλειος Γιόγιακας, εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, αγαπητοί συνάδελφοι, και εγώ θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος.

Θα ήθελα, όμως, να απαντήσω για μία ακόμη φορά σε ένα κύριο επιχείρημα της Αντιπολίτευσης για το νομοσχέδιο, ότι δήθεν είναι αποσπασματικό, ότι δεν αντιμετωπίζει τις αιτίες των προβλημάτων, ότι εστιάζει στην καταστολή και στην απαγόρευση, αντί της πρόληψης, και ότι έπρεπε να προσανατολίζεται επίσης στην ενημέρωση, την εκπαίδευση και την αγωγή υγείας, με σκοπό να μείνουν οι νέοι μακριά από τον καπνό και το αλκοόλ.

Κανείς δεν διαφωνεί. Πιστεύω ότι τέτοια φαινόμενα δεν αντιμετωπίζονται και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο με μία κανονιστική πράξη. Επιδιώκεται να αντιμετωπιστούν με στρατη-

γικές, με προγράμματα, με δράσεις από διάφορους οργανισμούς της Δημόσιας Διοίκησης, της κοινωνίας πολιτών, ακόμα και της αγοράς σε διαφορετικά πεδία της κοινωνικής ζωής.

Αυτές οι πρωτοβουλίες, αυτές οι συνδυασμένες προγραμματισμένες ενέργειες δεν είναι το αντικείμενο του συγκεκριμένου νομοθετήματος που συζητήσαμε σήμερα. Εδώ ισχύει το αντίθετο. Αυτός ο νόμος ανήκει στις δράσεις, στις προτεραιότητες, είναι ένα από τα εργαλεία που επιστρατεύονται, στο πλαίσιο ενός σχεδίου δράσης και της υλοποίησης μιας στρατηγικής. Διότι ακούγοντας την Αντιπολίτευση, νομίζει κάποιος ότι δεν έχει γίνει τίποτα τα τελευταία έξι χρόνια και ότι η αντιμετώπιση της κατανάλωσης αλκοόλ και καπνού ξεκινά με αυτό το νομοσχέδιο, ενώ έχουν γίνει και γίνονται πάρα πολλά.

Εδώ έχουμε μια νομοθετική πρωτοβουλία με ένα βασικό πεδίο παρέμβασης. Δυσκολεύει η προσπάθεια για τους ανήλικους, περιορίζοντας τα περιθώρια να προσφέρονται και να διατίθενται με κάθε τρόπο τα οιοπνευματώδη και τα καπνικά προϊόντα, με πιο εντατικούς ελέγχους και με πιο ολοκληρωμένη εποπτεία της προσφοράς, με τη διεύρυνση και τον σαφή ορισμό των προϊόντων που εμποπών στις ρυθμίσεις, με νέα διοικητικά εργαλεία, δομές και μηχανισμούς. Δεν νομίζω, λοιπόν, να διαφωνεί κανείς ότι με τον περιορισμό της προσφοράς μπορεί να μειωθεί η έκθεση των ανηλίκων στον καπνό και το αλκοόλ και να προστατευθεί η υγεία τους.

Έχοντας αυτά κατά νου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξαναλέω και πάλι ότι πρέπει να φέρουμε το παρόν νομοθέτημα στα πραγματικά του μέτρα και να το δούμε ως ένα ακόμα βήμα μιας ευρύτερης προσπάθειας, μιας σειράς πολιτικών, μέτρων και δράσεων που είναι ήδη σε εξέλιξη και που όλα μαζί αυτά, συνεργατικά, σωρευτικά, επιδιώκεται να πετύχουν ακόμα περισσότερα αποτελέσματα στην αντιμετώπιση αυτών των βλαπτικών συνηθειών από τα ανήλικα άτομα ειδικότερα και από τον γενικό πληθυσμό γενικότερα.

Η άλλη επιλογή θα ήταν να αναβάλουμε κάθε προσπάθεια αυστηροποίησης και εντατικοποίησης στο όνομα μιας μελλοντικής τέτοιας λύσης που οραματίζεται η Αντιπολίτευση. Εμείς, όμως, ως υπεύθυνη κυβερνητική παράταξη έχουμε επιλέξει να στηρίζουμε τις λύσεις στα προβλήματα και όχι να ανακαλύπτουμε ένα πρόβλημα για κάθε λύση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστώ πολύ τον κ. Γιόγιακα.

Τον λόγο έχει η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Άλλο ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας την ώρα που η δημόσια υγεία και συνολικά η υγεία στη χώρα είναι σε άθλιο χάλι, την ώρα που τα ασθενοφόρα του ΕΚΑΒ τα οδηγούν, με βάση τις διάφορες επινοήσεις, στρατιωτικοί, πυροσβέστες, δημοτικοί υπάλληλοι και σπουδαστές των σχολών ΕΚΑΒ που δεν έχουν καν αποφοιτήσει και τους οποίους βάζουν σε διαδικασίες να υπογράφουν κιόλας και να αναλαμβάνουν την ευθύνη. Και το νομοσχέδιο αυτό ασχολείται με τους ανηλίκους, πάντοτε με αυτήν την πολύ μεγάλη αντιπαράθεση που έχετε με τη νέα γενιά, την αλλεργία στη νέα γενιά, τη διάθεση να ποινικοποιήσετε το να είναι κανείς νέος, τη διάθεση να ποινικοποιήσετε καθετί που έχει σχέση με τη νεότητα και την αμφισβήτηση, τη διάθεση γενικά να μας πείσετε ενώ έχετε βουλιάξει τη χώρα στη δική σας διαφθορά και διαπλοκή, την ώρα που έχετε καταληστεύσει το δημόσιο ταμείο ξανά, και ξανά και ξανά και ξανά.

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ είναι μία ακόμη εκδήλωση της βαριάς διαφθοράς που έχει καταστρέψει τη χώρα, που έχει καταχρεώσει τη χώρα, της βαριάς διαφθοράς από την οποία τρέφεστε, που βγάζει μια χαρά από την τσέπη 647.000 ευρώ για να μπαζωθεί ο τόπος του εγκλήματος των Τεμπών, αλλά δεν έχει χρήματα για να πληρωθεί ο νοσηλευτής, ο γιατρός, ο εποχικός πυροσβέστης. Δεν έχετε για αυτά λεφτά. Λεφτά έχετε μόνο για τους εαυτούς σας και για τους δικούς σας.

Ο κύριος Πρωθυπουργός έβγαζε βίντεο πριν από κάποιες εβδομάδες για να ενοχοποιήσει τους φοιτητές, γιατί οι φοιτητές είναι εγκληματίες. Θέλετε συνολικά να ενοχοποιήσετε την κοινωνία την ώρα που είστε οι πιο ένοχοι από όλους και φωνάζετε «αθώος, αθώος». Οι πιο αθώοι είστε εσείς. Διότι, όσο πιο ένοχοι

είστε τόσο πιο αθώοι παριστάνετε πως είστε.

Δεν μπορώ να σας λυπηθώ. Η αλήθεια είναι αυτή. Οι αποκλίψεις έρχονται, τα έδρανα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κενά, μόνο ο εισηγητής. Τι να σας πω, κυρίες Γιόγιακα; Έτσι είναι. Εσείς τώρα παραμένετε. Μία φορά είχε μείνει μόνο μία τσάντα στα έδρανα της Νέας Δημοκρατίας. Τουλάχιστον, σήμερα έχουμε έμπυχο υλικό. Τώρα, βέβαια, τι ψυχή έχει ο καθένας, κρίνεται για τον καθένα και με τι ψυχή αθώνει αυτούς που σκότωσαν τα παιδιά και με τι ψυχή ξεπλύνει αυτούς που έβαψαν τα χέρια τους με αίμα και με τι ψυχή παριστάνουν ότι είναι αθώος ο Τριαντόπουλος, αθώος ο Καραμανλής, αθώος ο Μητσοτάκης, αθώοι όλοι.

Τώρα πραγματικά περιμένω να παρακολουθήσω αν θα κάνετε πράγματι Εισαγγελία του Αρείου Πάγου τον αδερφό του Υπουργού Δικαιοσύνης. Περιμένω να το παρακολουθήσω με μεγάλη αγωνία. Ο ίδιος πάντως ήρθε στη Διάσκεψη των Προέδρων και είπε: «Εγώ πρέπει να κριθώ» και πήρε και τις περισσότερες ψήφους. Πήρε δέκα επτά ψήφους από τις είκοσι οκτώ της Διάσκεψης των Προέδρων, που σημαίνει ότι όλη η Νέα Δημοκρατία τον ψήφισε.

Ο δεύτερος τον οποίο ψήφισε η Νέα Δημοκρατία ήταν ο κ. Τζαβέλλας, ο γνωστός Εισαγγελέας του Γραφείου Τύπου της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, ο οποίος ήταν ταυτόχρονα και εποπτεύων την αντιπροσωπική, όταν γίνονταν οι διάφορες επι-συνδέσεις κάποιων άλλων που είναι ένοχοι, διότι εσείς είστε αθώοι. Μην το ξεχνάμε αυτό.

Το σίγουρο πάντως είναι ότι ο κ. Βορίδης ήταν παρακολουθούμενο πρόσωπο. Το σίγουρο, επίσης, είναι ότι ο κ. Βορίδης δεν παραιτήθηκε όταν αποκαλύφθηκε ότι ήταν παρακολουθούμενος, αλλά και ούτε άσκησε τα δικαιώματά του ως παρακολουθούμενου.

Και εσείς ήσασταν, βεβαίως, παρακολουθούμενος και μας έχετε πει κιόλας ότι δεν σας πειράζει, θέλετε να είστε παρακολουθούμενος. Καταλαβαίνουμε σε τι κατάσταση εκβιασμού του πολιτικού προσωπικού και αναπόδραστου ελέγχου βρίσκεται, δυστυχώς, η χώρα.

Βεβαίως, αναζητούνται στα κινητά τους. Είναι αρεϊμανίως ο Υπουργός και ο Υφυπουργός. Δεν έχουν σηκώσει κεφάλι όση ώρα μιλάω κοιτάνε τα κινητά τους, τα παρακολουθούμενα.

Παρακολουθούμενος και ο κ. Μυλωνάκης, ο οποίος ήταν εδώ στη Βουλή εγκατεστημένος για να παρακολουθεί προφανώς άλλους. Τώρα έχει πάρει τη θέση του ο κ. Μπαγιώκος, ο οποίος μου είπε εμένα «δεν έχω πρόβλημα να με παρακολουθούν» και στέλνει τους συνεργάτες του να παρακολουθούν τους Βουλευτές οι οποίοι μελετούν τη δικογραφία για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Το διανοείτε;

Είναι πολιτικό πρόσωπο, γενικός γραμματέας και ειδικός γραμματέας, γιατί ο γενικός γραμματέας έφυγε, πήγε στο Μαξίμου παρακολουθούμενος. Έμεινε ο ειδικός, τον κάνανε και γενικό. Είναι και γενικός γραμματέας και ειδικός γραμματέας και γενικός παρακολουθητής, όπως φαίνεται. Διότι, στέλνει τους συνεργάτες του και αντί να είναι οι υπάλληλοι της Βουλής πάνω στη δικογραφία, είναι οι συνεργάτες του πολιτικού προσώπου της Κυβέρνησης που ελέγχεται. Για φανταστείτε το αυτό.

Εγώ, επειδή έχω μια εμπειρία ποινική και δικηγορική, αυτήν την οποία απεχθάνονται και γι' αυτό προσπαθούν να με χτυπούν, το εντόπισα αμέσως ότι αυτοί οι οποίοι βρίσκονται και εποπτεύουν τη δικογραφία και τους Βουλευτές δεν είναι μόνιμοι υπάλληλοι της Βουλής, αλλά είναι υπάλληλοι του κ. Μπαγιώκου. Αυτήν την κατάσταση ζούμε.

Ο κ. Μπαγιώκος πριν από ενάμιση χρόνο άνοιξε μόνος του τη Βουλή, χωρίς Διάσκεψη Προέδρων, αρχές Γενάρη για να ψηφιστεί μια σύμβαση του κ. Χατζηδάκη με την Aegean και να χαρίσει τη Κυβέρνηση κάποιες δεκάδες εκατομμύρια ευρώ -το θυμάστε, κύριε Καζαμία- στην Aegean.

Την ώρα που οι μεταφορές είναι σε αυτήν την κατάσταση και οι σιδηροδρομικές και αεροπορικές, την ώρα που όλη η χώρα είναι σε αυτήν την κατάσταση, υπάρχουν εδώ οι μηχανισμοί κατάλληλοι για να κινούνται καταλλήλως από τον παρακολουθούμενο Υπουργό Χατζηδάκη τότε, που αναβαθμίστηκε πια, και να γίνονται οι δουλειές.

Τώρα, λοιπόν, καταλαβαίνουμε ότι είστε σε αναμμένα κάρβουνα, διότι θα έρθουν κι άλλες δικογραφίες –λέγεται– για δεκάδες Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας σε συνομιλίες για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Όλα πολύ δύσκολα.

Βεβαίως, αυτά τα ξέρετε και ο κ. Μητσοτάκης είναι ο πρώτος που τα ξέρει και ροκανίζει τον χρόνο όλο αυτό τον καιρό και το πρώτο που σκέφθηκε να κάνει ήταν: «Πονάει κεφάλι, κόψει κεφάλι». «Ό,τι δεν λύνεται, κόβεται». Να καταργήσει ουσιαστικά τον ΟΠΕΚΕΠΕ και να τον πάει στο στόμα του λύκου. Κι επειδή έχει σχέση με τα πρόβατα θα το πω ακριβώς όπως είναι: Βάλανε τον λύκο να φυλάει τα πρόβατα. Βάλανε τον ΟΠΕΚΕΠΕ να τον ελέγχει η ΑΑΔΕ, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Δηλαδή ποιοι; Οι εγκατεστημένοι τοποτηρητές της τρόικας και των δανειστών, ο κ. Πιτσιλής που είναι εκεί ριζωμένος, αλλά είναι και υπεύθυνος. Διότι όλη αυτή η κομπίνα του ΟΠΕΚΕΠΕ δεν μπορούσε να γίνει χωρίς συνδρομή και ευθύνη της ΑΑΔΕ. Όλα αυτά τα Ε9 που άλλαζαν τα γεωχωρικά δεδομένα ιδιοκτήτες ανά έτος, δεν θα μπορούσαν να έχουν γίνει αν δεν έκανε τα στραβά μάτια η ΑΑΔΕ. Το ξέρουμε αυτό και το ξέρει και ο κ. Μητσοτάκης.

Και όλα βεβαίως τα ερωτήματα θα απαντηθούν. Δεν θα απαντηθούν από την κ. Μέρκελ, η οποία ήρθε σήμερα στη χώρα μας. Την καλεί ο κ. Μητσοτάκης πάντα σε κρίσιμες στιγμές. Την καλούσε όσο ήταν εν ενεργεία η κ. Μέρκελ και μετά, στις επετείους της 28^{ης} Οκτωβρίου, να έρχεται η Μέρκελ δηλαδή στην Ελλάδα. Κάποιο βέβαια που αγαπούν και τους χίτες και τους ταγματασφαλίτες και δεν έχουν κανένα πρόβλημα ούτε με τον καταδοτισμό ούτε με τους προδότες, δεν έχουν πρόβλημα και με αυτά, να έρχεται η Μέρκελ στην Ελλάδα την 28^η Οκτωβρίου, την ώρα που η Γερμανία αρνείται να πληρώσει τις αποζημιώσεις στην Ελλάδα για τα εγκλήματα των Ναζί. Και να έρχεται τώρα και στις επετείους του δημοψηφίσματος, του μεγαλειώδους δημοψηφίσματος που σας έδωσε όλες τις απαντήσεις, όπως θα τις ξαναπάρτε τις απαντήσεις σας πάρα πολύ ηχηρά και πάρα πολύ σύντομα.

Το ότι σας ανέστησαν κάποιοι και βγήκατε όλα τα ζόμπι του παρελθόντος να παραστήσετε τους κυβερνώντες και τους δήθεν επιτελικούς και τους δήθεν άριστους. Ποιοι; Ποιοι είναι οι άριστοι; Για βάλτε μια αξιολόγηση της Κυβέρνησής σας, που αγαπάτε την αξιολόγηση, να μας πει ποιος είναι πιο άριστος; Ο Βορίδης, ο Αυγενάκης, ο Κέλλας, ο Χατζηβασιλείου, που προήδρεσε όμως σήμερα από ό,τι έμαθα;

Ελέω της κ. Μπακογιάννη, να ξέρετε, ο Χατζηβασιλείου, ο παραιτηθείς, προήδρεσε σήμερα στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων, παρακαλώ. Δηλαδή παραιτήθηκε για τα μάτια από Υφυπουργός Εξωτερικών, αλλά τον έβαλε στην καρέκλα της η κ. Μπακογιάννη να προεδρεύει στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων σήμερα κατά την ενημέρωση από τον κ. Γεραπετρίτη. Και ο μόνος που διαμαρτυρήθηκε, δυστυχώς, ποιος ήταν; Ο «ενοχλητικός» Βουλευτής μας, ο κ. Καζαμίας.

Κι εδώ πρέπει να πω στα κόμματα της Αντιπολίτευσης ότι μας απογοητεύσατε, διότι ζήτησε ο κ. Καζαμίας να αντιδράσετε. Δεν ξέρω αν ήταν κάποιος από τους παρόντες και παρούσες, αλλά πάντως κανένα από τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης δεν αντέδρασε στο γεγονός ότι υπογείως, αλλά επιδεικτικότητα, τον παραιτημένο τον βάλανε στον θώκο.

Γιατί εσείς, κυρία Θρασκιά, δεν προεδρεύετε στην επιτροπή. Ούτε εσείς, κύριε Χρηστίδη, ούτε εσείς, κύριε Παναγιωτόπουλε, ούτε και εσείς, κύριε Γαβρήλο, ούτε εσείς, κυρία Φωτίου. Έτσι δεν είναι; Ο Χατζηβασιλείου που παραιτείται υπό το βάρος του ΟΠΕΚΕΠΕ, γιατί προεδρεύει σε επιτροπή της Βουλής και όταν αντιδράμε δεν μας στηρίζετε; Εδώ πρέπει να μιλήσουμε με ειλικρίνεια. Αν ήταν αστοχία, ενημερώστε, ενημερωθείτε και να μην γίνονται αυτά, να μας κοροϊδεύουν στα μούτρα μας και να κοροϊδεύουν τον ελληνικό λαό στα μούτρα του.

Διότι και τον Αυγενάκη τον παραιτήσαν, τον διέγραψαν δήθεν και τον έφεραν πίσω. Γιατί τον έφεραν πίσω; Γιατί ήταν εικονική η διαγραφή, γιατί είναι πρωτοπαλικάρο του κ. Μητσοτάκη, που τον έκανε Γενικό Γραμματέα της Νέας Δημοκρατίας. Όταν πρωτοβγήκε Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας τον Αυγενάκη έκανε και είναι πρωτοπαλικάρο και της αδελφής του κ. Μητσοτάκη, της Ντόρας.

Και μην ακούμε τώρα αυτά που λέγονται ότι το σκάνδαλο του

ΟΠΕΚΕΠΕ είναι σκάνδαλο της Ντόρας και δεν είναι σκάνδαλο του Κυριάκου. Ελπίζω να μην είναι κανείς τόσο αφελής που να πιστεύει ότι δεν υπάρχουν ισχυρότατα συμφέροντα τα οποία έχουν εξυπηρετηθεί, τα οποία έχουν οργιάσει σε διαπλοκή, τα οποία έχουν εξαγοράσει το σύμπαν, έχουν διαφθείρει το σύμπαν και καμαρώνουν και θέλουν κιόλας να επιβάλουν. Διότι ήρθε η κ. Μπακογιάννη στη Διάσκεψη των Προέδρων, προσπαθώντας να προστατέψει δύο πρόσωπα, τον κ. Φλωρίδη –αδελφό Φλωρίδη– και τον κ. Τζαβέλλα, δηλαδή τους δύο πιο εκλεκτούς της Νέας Δημοκρατίας για την πολύ σοβαρή θέση του Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου, που θα έχει και ρόλο στη διερεύνηση και του σκανδάλου του ΟΠΕΚΕΠΕ και του εγκλήματος των Τεμπών και σε όλες αυτές τις πολύ καυτές ποινικές υποθέσεις για τις οποίες καίγονται και ορθώς καίγονται.

Δεν υπήρχε περίπτωση σε άλλη χώρα, ακόμη και στις πιο υπανάπτυκτες χώρες, να έχει σκάσει τέτοιο σκάνδαλο, με τέτοια στοιχεία και να κάθονται στη θέση τους και να καμαρώνουν κατ' αυτόν τον τρόπο και να είναι η Βουλή εδώ άδεια. Η Βουλή έπρεπε να είναι γεμάτη, κύριοι. Κι εσείς που ζητάτε παραίτηση και οι άλλοι. Δεν έπρεπε να είναι όλοι οι Βουλευτές εδώ παλλόμενοι, να φανεί ποια είναι η κρυπτόμενη Κυβέρνηση και τι μεθοδεύουν; Τι είναι αυτή η κατάσταση μιας άδειας Βουλής που δεν ασκεί αυτά τα οποία όφειλε να ασκήσει;

Έτσι αποθρασύνεται ο μνηστής εκείνων που διέπραξαν το ολοκαύτωμα, ο αρνητής του ολοκαυτώματος, ο αρνητής των νεκρών του Πολυτεχνείου, Γεωργιάδης, που τον έχει βάλει ο Πρωθυπουργός Υπουργό Υγείας και έχει καταρρεύσει όλη η δημόσια υγεία. Έτσι γίνονται αυτά.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

Η καλύτερή του στιγμή σε όλη την τελευταία διετία ήταν όταν τα κατάφερε, εννοείται πάντα με φάουλ, διότι με fare play δεν ξέρουν να παίζουν, ξέρουν να στήνουν καταστάσεις, στήσανε να μιλήσει ο Φλωρίδης και να είναι μιλημένος ο Πρόεδρος να μην δώσει μετά τον λόγο. Το στήσαμε αυτό και χαίρονταν και επέχαιρε και ο «Γκέμπελς» της Κυβέρνησης –αν και πολλοί διεκδικούν αυτόν τον ρόλο– για τις συκοφαντίες του Φλωρίδη, του υπόλογου Υπουργού για παρεμβάσεις στο έγκλημα των Τεμπών, του υπόλογου Υπουργού, γιατί και τώρα διορίζονται και προάγονται και τοποθετούνται στη Λάρισα συγγενείς πρώην Υπουργών, η κ. Ειρήνη Καραγιαννάκη, σύζυγος Θάνου Τσαντίλα, δηλαδή του Διευθυντή του Γραφείου του κ. Οικονόμου, εκλεκτού και αυτού της κ. Μπακογιάννη και πρώην Κυβερνητικού Εκπροσώπου του κ. Μητσοτάκη.

Αντί να απολογηθεί ο Υπουργός, συκοφαντεί και διαπράττει ποινικά αδικήματα από το Βήμα της Βουλής, αλλά που δεν προστατεύονται από τον νόμο περί ευθύνης Υπουργών. Ελπίζω να σας το διευκρίνισαν στα εκατό τηλέφωνα που πήρατε εν τώ μεταξύ. Αντί να απαντήσει γιατί η Κυβέρνηση μεθόδευσε αναβολή της δίκης για το μπάζωμα, συκοφαντεί και κακοποιεί και την πραγματικότητα και την πολιτική αντίπαλο με στημένη –ξαναλέω– κατάσταση. Και πού είναι η Κοινοβουλευτική Ομάδα που χειροκροτούσε για να απαντήσει τώρα και όλοι οι παλικαράδες; Και αυτή ήταν η καλύτερη στιγμή του κυρίου εδώ ακατανόμαστου Υπουργού Υγείας.

Η Μέρκελ, λοιπόν, ήρθε σήμερα στην Ελλάδα. Πήρε πρωινό στο σπίτι του κ. Μητσοτάκη. Και διαβεβαίωσε ότι ο κ. Τσίπρας ήταν ειλικρινής. Αυτά για να συνεννοούμαστε, ποιοι τα έχουν βρει, ποιοι τα έκαναν όλοι μαζί και τι σήμαινε το πραξικόπημα εναντίον του «όχι» του δημοψηφίσματος και όλη η εγκατάλειψη της κοινωνίας από εκεί και μετά. Εγκατάλειψη από την κυβέρνηση Τσίπρα, που παραβίασε την λαϊκή εντολή και ετυμηγορία. Εγκατάλειψη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ ως Αντιπολίτευσης, που έχει την τεράστια ευθύνη γι' αυτήν την κατάσταση, ότι καταντήσατε τη Βουλή νεκροταφείο, ανενεργό όργανο κοινοβουλευτικό. Εγκατάλειψη φυσικά και από την Κυβέρνηση Μητσοτάκη, η οποία το τερμάτισε. Αφού βρήκε τα πάντα αφύλακτα, το τερμάτισε σε όλα τα επίπεδα.

Φυσικά δεν θα είμαι εδώ στην ομιλία του...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Του ακατανόμαστου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): «Του ακατανόμαστου», καλά το κάνατε. Αυτοπροσδιοριστήκατε πολύ καλά. Και γελάτε τώρα, έτσι είναι. «Γελά δ' ο μωρός καν τι μη γελοίοι εἶ». Θα σας πουν και αυτό τι σημαίνει.

Φυσικά λοιπόν δεν θα είμαι εδώ στην ομιλία σας. Αλλά θα ήθελα, επειδή αυτό είναι που με καίει περισσότερο, μέσα σε όλα που προβλέπω ότι θα πείτε -και σίγουρα θα πείτε τι καλά που τα έχετε κάνει στον τομέα της υγείας αυτό είναι το μόνο σίγουρο- να αφιερώσετε -και αυτό για μένα είναι το πιο σημαντικό κομμάτι που θα πω- και λίγη σκέψη και λίγο χρόνο για να απαντήσετε σε κάτι σημαντικό, που σας το έχω θέσει πριν από δυόμισι περίπου εβδομάδες.

Σας κάλεσα τηλεφωνικά για αυτό το θέμα. Διότι η αγωνία η δική μου είναι όταν μπορούμε να βοηθάμε ανθρώπους, να βοηθάμε και όταν το κράτος οφείλει να ενεργοποιείται, να ενεργοποιείται. Η αγωνία η δική σας είναι η προπαγάνδα και οι εντυπώσεις. Εδώ όμως καθημερινά μιλάμε για ανθρώπινες ζωές και ο τομέας της υγείας έχει να κάνει με ανθρώπινες ζωές. Η Πλεύση Ελευθερίας έχει μία σταθερή θέση και για τη στήριξη των δωρεών οργάνων και της αιμοδοσίας βεβαίως και για την καλλιέργεια πνεύματος εθελοντισμού στην αιμοδοσία και στη δωρεά οργάνων και για την ενίσχυση των δομών του κράτους στο πεδίο αυτό.

Εδώ και μήνες πια ένα κορίτσι μικρό, η Κατερίνα, έντεκα χρόνων βρίσκεται νοσηλευόμενο στην Ιταλία στο Βατικανό, αναμένοντας να μπορέσει να πραγματοποιηθεί μια δωρεά μυελού των οστών για να σωθεί η ζωή της. Και στην μάχη της αυτή είναι αρωγοί, όπως πάντα είναι αρωγοί, οι γονείς του κοριτσιού και η μάνα της η Εύη, που με όλους τους τρόπους προσπαθεί να κινηθεί γη και ουρανός για να βρεθεί συμβατός δότης.

Αυτό φυσικά δεν είναι ποτέ εγγυημένο. Είναι μία πολύ μεγάλη αγωνία, όταν υπάρχει η ανάγκη και όταν ο χρόνος τελειώνει. Και φυσικά προϋποθέτει και δομές και ετοιμότητα, αλλά προϋποθέτει και πολιτική βούληση, η οποία δυστυχώς φαίνεται ότι σε αυτήν την Κυβέρνηση περισεύει για άλλα πράγματα όπου παίρνουν φωτιά και τα τηλέφωνα και οι διαδικασίες και δεν περισεύει για τον απλό άνθρωπο.

Η Κατερίνα λοιπόν είναι ένα κορίτσι, ένα παιδί απ' αυτά τα παιδιά που εμείς οι μεγάλοι πρέπει να μεριμνούμε για τη ζωή τους και οι έχοντες ευθύνη απόφασης. Η Κατερίνα περιμένει, οι γονείς της περιμένουν και σε όλο αυτό το διάστημα έχουν συμβεί τρομερά πράγματα. Άνθρωποι έχουν κινητοποιηθεί εθελοντικά -γιατί αυτό είναι χαρακτηριστικό της ελληνικής κοινωνίας, συγκινητικό, για το οποίο είμαι περήφανη για τον λαό μας- πηγαίνοντας σε νοσοκομεία να δώσουν δείγμα. Από πολλά νοσοκομεία αποέμφηκαν, διότι τους είπαν ότι πρέπει να πληρώσουν 700 ευρώ. Δόθηκαν κάποιες αιτιολογίες ότι είναι στοχευμένη δειγματοληψία, ότι είναι αυτό, ότι δεν μπορεί να γίνει.

Η ουσία αυτήν τη στιγμή είναι ότι το παιδί έχει επτά μέρες μπροστά του για να γίνει αυτή η επέμβαση, που έχει κριθεί κατεπείγουσα εδώ και πολύ καιρό και αναβάλλεται όλον αυτόν τον καιρό. Και όταν σας κάλεσα στο τηλέφωνο, κύριε Υπουργέ, σας το εξέθεσα και σας ζήτησα να κάνετε από την πλευρά της ευθύνης σας ό,τι περνάει από το χέρι σας. Γιατί αυτό θα έπρεπε να κάνετε.

Εγώ ούτε γνωρίζω την οικογένεια. Κινητοποιήθηκα γιατί ενημερώθηκα από ανθρώπους που ευαισθητοποιήθηκαν, ούτε έχω κανένα συμφέρον. Μη διανοηθείτε ποτέ να πείτε κάποια από τις συνήθειες βρωμιές σας. Δεν γνωρίζω ούτε την οικογένεια ούτε το παιδί.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Πόση ώρα θα με βρίζει ακόμα; Με έχει βρίσει εβδομήντα φορές έως τώρα. Έλεος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας παρακαλώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): «Οι βρωμιές σας, ο ακατανόμαστος», το μπήξε, το δείξε... Δεν είναι χαμαιτυπείο... Έλεος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Θα πάρετε τον λόγο μετά.

Κυρία Κωνσταντοπούλου, συνεχίστε, αλλά χωρίς χαρακτηρισμούς.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Είπαμε να δείξω υπομονή, αλλά όχι εβδομήντα λεπτά να με βρίζει, κύριε Πρόεδρε. Εκλεγμένος Βουλευτής του Κοινοβουλίου είμαι δεκαοκτώ χρόνια.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Βλέπετε, όλα για την πάρτη μας. Την ώρα που λέω για το παιδί, λέει δεν είναι χαμαιτυπείο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Είπατε τη λέξη «βρωμιές», κυρία μου. Αφήστε την ψεύτικη ευαισθησία σας σε μένα. Ξέρω πολύ καλά ποια είστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Υπουργέ, ηρεμήστε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Για ηρεμήστε λίγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας):... Φτάνει πια!....

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Για ηρεμήστε!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Να μας κάνετε bullying όλη την ημέρα, νομίζετε εσείς!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Για ηρεμήστε κύριε, που έχετε μάθει εκ του ασφαλούς να συκοφαντείτε και δεν ανέχεστε να σας πουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και ολοκληρώστε όμως.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ναι, κύριε Μπούρα, θα ολοκληρώσω. Για το παιδί θέλω να πω, αν με αφήσετε ή τόσο μεγάλη είναι η ενόχληση;

Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι δεν έχω καμία προσωπική ούτε έχω δει κατ' όψη τη μητέρα με την οποία μίλησα από ενδιαφέρον. Και το μόνο κίνητρο που έχω -και βεβαίως θα πω για να μην πείτε καμία από τις βρωμιές σας για να μην βρωμίσετε και αυτό το παιδί και αυτή την οικογένεια με τις βρωμιές σας- λοιπόν είναι...

Α, φεύγει, να μην ακούσει. Εγώ θα τα πω και ως ενημερωθεί και ως απαντήσει. Γιατί γι' αυτό πρέπει να δώσει λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Δεν νομίζω ότι οι λέξεις που λέγονται πρέπει να λέγονται.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεν πειράζει. Δεν σας ρωτήσαμε, κύριε Μπούρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας παρακαλώ πολύ. Είμαστε στο Κοινοβούλιο. Σας παρακαλώ θερμά.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Να παρακαλείτε κι αυτούς που χυδαιολογούν και συκοφαντούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Το είπατε και αυτό και ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ναι, ναι. Να παρακαλείτε κι αυτούς που χυδαιολογούν και συκοφαντούν.

Ολοκληρώνω, λοιπόν. Εγώ απλώς περιγράφω αυτά που έχουν γίνει με ενθάρρυνση, με σκηνοθεσία και με άπλετη ανοχή.

Ολοκληρώνω, λοιπόν, για να πω για την Κατερίνα, και εκφράζοντας βέβαια και τη μεγάλη μου θλίψη που ούτε σε αυτό δεν μπορεί να περιοριστεί αυτή η αντίδραση της χυδαιότητας.

Κυρίες και κύριοι, το λέω, για να το ακούσετε και εσείς της Αντιπολίτευσης και να πιέσουμε όλοι μαζί. Υπάρχουν αυτήν τη στιγμή τρεις χιλιάδες μη ελεγμένα δείγματα δότην, τα οποία το Υπουργείο Υγείας δεν βάζει σε διαδικασία να ελέγξουν, για να διαπιστωθεί μήπως είναι κάποιος συμβατός. Μπορεί και να μην είναι, αλλά μπορεί μέσα σε αυτούς τους τρεις χιλιάδες δότες που κατάφεραν να δώσουν δείγμα -γιατί πολλούς τους διώξαν- να είναι κάποιος συμβατός, αυτό δηλαδή, που ψάχνει αυτή η οικογένεια.

Θα μου επιτρέψετε την οδύνη και το ύφος, γιατί ξέρω δυστυχώς και άλλες οικογένειες ανθρώπων, γονιών, που με αυτόν τον τρόπο έχουν φύγει στο εξωτερικό και καταταλαιπωρηθεί διεκδικώντας το απλό για τα παιδιά τους που πρέπει να εγγυάται κάθε πολιτεία.

Η ερώτησή, λοιπόν, που ελπίζω να απαντηθεί είναι αν θα δοθεί εντολή άμεσα τώρα να ελεγχθούν τα τρεις χιλιάδες δείγματα, να

ελεγχθεί, για να διαπιστωθεί αν ενδεχομένως και μακάρι υπάρχει συμβατός δότης για το κορίτσι αυτό, την Κατερίνα. Είναι κάτι οφειλόμενο. Δεν μπορεί ένας Υπουργός την ώρα που ασχολείται με χίλια άλλα, να μην ασχολείται με αυτό και δεν μπορεί εμείς ως Βουλή ένα τέτοιο θέμα να το αφήσουμε.

Το μήνυμά μου είναι ότι εμείς δεν θα αφήσουμε -με όλες μας τις δυνάμεις δρώντας και στο όριο και πέραν των ορίων των δυνάμεών μας- κανέναν ανυπεράσπιστο, κανέναν άνθρωπο, κανέναν συνάνθρωπό μας, κανένα παιδί. Είναι η ευθύνη μας, είναι η παρακαταθήκη μας, είναι η υπόσχεσή μας, είναι και το καθήκον μας και σε αυτό θα ανταποκριθούμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς σας ευχαριστούμε.

Και θα ολοκληρώσουμε την σημερινή πολύωρη διαδικασία με την ομιλία του Υπουργού Υγείας κ. Γεωργιάδη, τον οποίον και καλώ στο Βήμα και δίνω τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ξεκινάω με το τελευταίο, γιατί θεωρώ ότι δεν υπάρχει μεγαλύτερη χυδαιότητα στη ζωή και στην πολιτική απ' αυτήν που εκπροσωπεί η κ. Κωνσταντοπούλου. Τι έκανε προ ολίγου; Επί δέκα λεπτά λαϊκίζε επάνω στην πολύ σοβαρή ασθένεια ενός παιδιού. Για την ιστορία -εμένα δεν μου αρέσει να τα λέω αυτά, για την ιστορία το λέω- η μητέρα του παιδιού έχει δώσει δεκάδες τηλεοπτικές συνεντεύξεις και σε όλες με έχει ευχαριστήσει προσωπικά και με εξαιρετικά θερμά λόγια για την παρέμβασή μου, για να σωθεί αυτό το παιδί.

Δεν θέλω να πω περισσότερες λεπτομέρειες, γιατί θα μπορούμε σε ιατρικά απόρρητα, ούτε τι έχουμε κάνει. Αυτό που θέλω να σας διαβεβαιώσω είναι ότι τόσο εγώ προσωπικά όσο και το σύνολο του Υπουργείου Υγείας και ο ΕΟΠΥΥ έχουμε ασχοληθεί πολύ με αυτό το παιδί κι έχουμε ξοδέψει πάρα πολλά λεφτά, για να έχει φτάσει στο σημείο τώρα να μπορεί να κάνει μεταμόσχευση. Αυτό που ζητά η μητέρα είναι τεχνικά ανέφικτο. Δεν μπορεί να γίνει. Αν θέλετε να εξηγήσω σε όποιον έχει απορία, πολύ ευχαρίστως. Μη χάσω τώρα χρόνο. Δεν την κατηγορώ, γιατί και εγώ, αν ήμουν πατέρας που είχα ένα παιδί σε αυτήν την θέση, δεν ξέρω τι θα έκανα, θα έκανα τα πάντα ή θα ζητούσα τα πάντα. Δυστυχώς, αυτό που ζητά είναι κάτι που δεν μπορεί να γίνει.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Γιατί;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Θέλετε να σας το εξηγήσω; Γιατί ζητάει να καλύπτει το κάθε νοσοκομείο ad hoc το εξέταστρο το μεμονωμένο του ανθρώπου της συμβατότητας.

Σήμερα πώς γίνονται οι δότες μυελού των οστών; Εγώ είμαι δότης μυελού των οστών. Πάμε στις μεγάλες τράπεζες. Έχω πάει στην «Ελπίδα» και έχω καταθέσει δείγμα από το σάλιο μου. Βγάζουν το DNA και ξέρουν αν είμαι συμβατός δότης ή όχι. Τι κάνουν αυτές οι τράπεζες; Συλλέγουν πολλά δείγματα μαζί, πέντε χιλιάδες δείγματα, δέκα χιλιάδες δείγματα, πενήντα χιλιάδες δείγματα, τα στέλνουν στα εργαστήρια στο εξωτερικό, πληρώνουν μία εξέταση τα πενήντα χιλιάδες δείγματα που κάνει 600 ευρώ και γυρνάνε πίσω και μπαίνουν στην τράπεζα. Έτσι έχουν συλλεγεί κάποια εκατομμύρια δείγματα σε αυτές τις τράπεζες.

Η συγκεκριμένη στην αγωνία της για το παιδί της -δεν την κατηγορώ, προς Θεού- θέλει το ΕΣΥ να πληρώνει στον καθένα που θα πηγαίνει από την τηλεόραση εκείνη τη στιγμή σε οποιοδήποτε νοσοκομείο να γίνεται αυτή η εξέταση. Αυτό θα σήμαινε το κόστος των πενήντα χιλιάδων δειγμάτων ανά έναν άνθρωπο. Αν αθροίσετε και πολλαπλασιάσετε το ποσό αυτό, βγαίνει ένα αδιανόητο υψηλό ποσό -δεν μπορεί να γίνει- και χωρίς μεγάλες πιθανότητες, διότι, ακόμα και αν υποθεθεί ότι πήγαιναν πενήντα χιλιάδες και εξήντα χιλιάδες και εβδομήντα χιλιάδες, εδώ στα 2,5 εκατομμύρια που είναι ήδη στις τράπεζες δεν έχει βρεθεί συμβατός δότης. Θα ήταν, αντί για 2,5 εκατομμύρια, 2.560 με αδιανόητα εκατομμύρια ευρώ κόστος για το ΕΣΥ, το οποίο δεν μπορεί να καλυφθεί. Είναι τόσο πολύ απλό. Δεν μπορώ να το εξηγήσω πιο απλά τεχνικά. Είναι άλλο πράγμα να μαζεύονται τα δείγματα όλα μαζί και να στέλνονται όλα μαζί σε μια διαδικασία, για να γί-

νεται η εξέταση, και άλλο να πηγαίνει ο καθένας όπου νομίζει, για να κάνει εξέταση. Είναι τόσο απλό. Το πρόβλημα με τις τράπεζες είναι ότι δεν κάνουν κάθε μέρα εξέταση. Άρα, η διαδικασία μπορεί να πάρει και έναν μήνα και αυτό να μην εξυπηρετεί τις ανάγκες πραγματικά αυτού του παιδιού που έχει βρεθεί στο πολύ κοντινό σημείο της μεταμόσχευσης.

Εύχομαι πραγματικά το παιδί να πάει καλά. Ετοιμάζεται για μεταμόσχευση αυτήν τη στιγμή. Έχει κάποιες καλές πιθανότητες να τα καταφέρει. Το κράτος έχει ξοδέψει -επαναλαμβάνω- ένα τεράστιο ποσό, για να είναι εκεί που είναι. Δεν το έχουμε αφήσει καθόλου αφρόντιστο το παιδί αυτό και δεν έχουμε καθόλου αποστεί των ευθυνών μας για το παιδί αυτό.

Και δεν θα δεχτούμε σε καμία περίπτωση μαθήματα ευαισθησίας από την κ. Κωνσταντοπούλου. Όλα έχουν ένα όριο. Τώρα έφυγε προφανώς, όχι γιατί είμαι ακατανόητος και τέτοια. Έχει μείνει πάρα πολλές φορές μέσα σε ομιλία μου. Έφυγε, γιατί δεν ήθελε να ακούσει αυτά που θα της πω. Δεν ήθελε βασικά να απαντήσει, όχι στον Φλωρίδη ή σ' εμένα. Γιατί όλες αυτές οι απειλές περί μηνύσεων και αγωγών και το άρθρο 86 και όλα τα υπόλοιπα, αυτό είναι το κλασικό μπουλινγκ που κάνει η κ. Κωνσταντοπούλου σε όποιον μιλάει ελληνικά και δεν της αρέσει. Το έκανε προηγουμένως στον κ. Βιλιάρδο, που περίπου τον έψεξε, γιατί τόλμησε να διακόψει την ομιλία της και του είπε όσα του έσουρε προηγουμένως. Το κάνει σε οποιονδήποτε αντιπαθεί με τη συνήθη της θρασυδειλία. Αλλά στην κ. Νάταλι Κάρντιφ, η οποία έδωσε συνέντευξη και είπε «είναι απίστευτο που μια γυναίκα υπερασπίζεται τον βιαστή μου και θέλω να τη ρωτήσω γιατί το έκανε», δεν απάντησε η κ. Κωνσταντοπούλου. Και επειδή προφανώς κατάλαβε ότι εγώ θα τη ρωτούσα εκ μέρους της κ. Νάταλι Κάρντιφ -δηλαδή της βιασθείσας από τον πελάτη της κ. Κωνσταντοπούλου, η οποία αισθάνεται την αδικία για όσα υπέστη στο δικαστήριο από την κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου- προτίμησε να το βάλει στα πόδια.

Επίσης, θέλω να σημειώσω ότι στην εποχή του ΟΠΕΚΕΠΕ, και τοι ακόμης και η κυρία Πρόεδρος μίλησε καμιά εβδομηνταριά λεπτά, τα Τέμπε ακούστηκαν είκοσι δευτερόλεπτα. Βλέπετε, τώρα ήρθε ο ΟΠΕΚΕΠΕ και ξεχάστηκε η ευαισθησία για τους νεκρούς των Τεμπών, ξεχάστηκαν τα ξυλόλια, τα βενζόλια, οι μηχανοδηγοί της εμπορικής αμαξοστοιχίας. Όλα αυτά ξεχάστηκαν και τώρα μπήκε νέα κασέτα στο μηχανήμα να παίζει, για να πληξουν τον Μητσόστακη. Τόσο μεγάλη ήταν η ευαισθησία τους.

Κλείνω εδώ την παρένθεση. Ευτυχώς, ο ελληνικός λαός, απ' ό,τι φαίνεται, έχει αρχίσει να καταλαβαίνει πολύ καλά τι είναι η Ζωή Κωνσταντοπούλου και γι' αυτό έχει ακολουθήσει την αντίστροφη πορεία.

Να ξέρετε, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ -γιατί και εσάς σας καταχέριασε αρκετά εδώ- ο μόνος που ευθύνεται για την παρουσία της στη Βουλή και την ταλαιπωρία που υφίσταμεθα όλοι είναι ο κ. Τσίπρας. Και θέλω να υπενθυμίσω και πώς έγινε. Ο κ. Τσίπρας επέμεινε να ψηφίσει την απλή αναλογική, και τοι όλοι του λέγαμε ότι αυτή είναι συνταγή χάους. Λόγω της απλής αναλογικής που ψηφίσατε όμως είναι η Ζωή Κωνσταντοπούλου στη Βουλή σήμερα. Διότι υπενθυμίζω ότι στις εκλογές του Μαΐου του 2023 δεν μπήκε στη Βουλή. Και τον Ιούνιο του 2023, με λιγότερες ψήφους από τον Μάιο στη δεύτερη εκλογική αναμέτρηση, λόγω της αποσυμπίρωσης που είχε φέρει η βεβαιότητα της νίκης της Νέας Δημοκρατίας εξαιτίας των είκοσι μονάδων νίκης τον Μάιο, μπήκε στη Βουλή οριακά. Με λιγότερες ψήφους από τον Μάιο!

Αν δεν είχε ψηφίσει ο Τσίπρας την απλή αναλογική, δεν θα είχε μπει στη Βουλή η κ. Κωνσταντοπούλου και δεν μας ταλαιπωρούσε εμάς, τον ελληνικό λαό, τους υπαλλήλους της Βουλής και οποιονδήποτε βλέπει μπροστά της, γιατί όλους τους ταλαιπωρεί.

Άρα, είναι άλλο ένα από τα κρίματα του κ. Τσίπρα. Γι' αυτό και όποτε τον υβρίζει και τον καταχεριάζει στις συνεντεύξεις της, όπως σήμερα, για το δημοψήφισμα και τα υπόλοιπα, χάρεται ο σκοτεινός μου εαυτός και λέει ότι καλά να πάθεις, κύριε Τσίπρα. Δικό σου δημιούργημα είναι και η βραχυβία Προεδρία της στη Βουλή, που είναι η πιο μαύρη περίοδος του Ελληνικού Κοινοβουλίου, και η παρουσία της στο Κοινοβούλιο εδώ. Για όλα ευθύνεται ο Αλέξης Τσίπρας.

Πάμε, λοιπόν, τώρα στο νομοσχέδιο, με λίγα λόγια, για να

απαντήσω σε όσα ακούστηκαν, για να τα βάλουμε σε μια σειρά λογικών ανθρωπών.

Πρώτα απ' όλα, κύριε Παναγιωτόπουλε, είχαμε μια διαφωνία το πρωί όταν αναφερθήκατε στο δράμα των διαγνωστικών κέντρων και μου είπατε ότι «πρέπει να πάρετε μέτρα». Μάλιστα!

Σας καταθέτω την πορεία του clawback μεταξύ των ετών 2023-2024 και πρώτο τρίμηνο του 2025, ακριβώς για να μάθετε και εσείς και να μάθει και ο ελληνικός λαός αν ο Υπουργός Υγείας Άδωνις Γεωργιάδης αυτόν τον ενάμιση χρόνο που είναι Υπουργός Υγείας πήρε ή δεν πήρε μέτρα πράγματι για την εκρηκτική άνοδο του clawback και την ουσιαστική και πραγματική πίεση που έφερε στα εισοδήματα των διαγνωστικών κέντρων, και των μεγάλων και των μικρών και όλων.

Όσον αφορά τις εξετάσεις βιολογικών υλικών, παρέλαβα clawback 43,6. Το πρώτο τρίμηνο του 2025, κύριε Γιόγιακα, είναι από 43,6 σε 25,87. Είναι σχεδόν 20% κάτω. Έχει πέσει σχεδόν κατά 50%.

Πάμε στη μαστογραφία. Παρέλαβα 34,3%. Το πρώτο τρίμηνο του 2025 είναι 3% από 34,3%, δηλαδή έχει πέσει τριάντα μία μονάδες. Στα PET-CT, το παρέλαβα 44,6%. Τώρα τρέχει με 31,39%. Έχει πέσει δεκατέσσερις μονάδες. Και στα MRI, τα απεικονιστικά, το παρέλαβα 34,3% και τώρα τρέχει με 29,3%. Δηλαδή, εδώ έχει πέσει έξι μονάδες. Το καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Υγείας κ. Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θέλω να σημειώσουμε για τα Πρακτικά της Βουλής - κύριε Παναγιωτόπουλε, θα έπρεπε να τα ξέρετε αυτά - ότι δεν είναι μόνο η πολύ εντυπωσιακή πτώση του clawback - κι εγώ δεν περίμενα ότι θα πετύχουμε τόσο καλά αποτελέσματα της τάξης των είκοσι, είκοσι πέντε και τριάντα μονάδων -, είναι ότι το έτος 2024 και το έτος 2025 είναι τα πρώτα έτη από τη θεσμοθέτηση του clawback στα διαγνωστικά κέντρα που το επόμενο έτος έχει μικρότερο clawback από το προηγούμενο.

Και αυτό, γιατί όλα τα έτη από το 2013, που πρωτοεφαρμόστηκε, μέχρι το 2024 που ανέλαβα την ηγεσία του Υπουργείου Υγείας, το 2014 είχε παραπάνω από το 2013, το 2015 είχε παραπάνω από το 2014, το 2016 είχε παραπάνω από το 2015, το 2017 παραπάνω από το 2016, το 2018 παραπάνω από το 2017. Και μόλις έγινα Υπουργός Υγείας εγώ, γιατί ασχολήθηκα, σε αντίθεση με ό,τι λέτε, έχει ακολουθήσει την αντίστροφη πορεία, είκοσι πέντε μονάδες κάτω. Και μπορώ να σας πω ότι το δεύτερο εξάμηνο του 2025 πάμε ακόμα καλύτερα. Άρα, το πρόβλημα του clawback, με τα μέτρα που είναι να λάβουμε μέσα στο καλοκαίρι, σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό θα θεραπευθεί.

Τι δεν έχει θεραπευτεί, που δεν είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας - το ξεκαθαρίζω -, αλλά συνολικά της Κυβέρνησης; Τα χρέη του παρελθόντος! Διότι, ναι μεν, τώρα το clawback πηγαίνει με πολύ μεγάλη ταχύτητα χάρη στα μέτρα που έλαβα και τα οποία όλα τα έχετε καταψηφίσει εδώ, δεν έχετε υποστηρίξει ούτε μισό, αλλά οι άνθρωποι αυτοί έχουν συσσωρευμένα χρέη από το παρελθόν, που πολλούς τους οδήγησαν σε μεγάλες καταστροφές, να χάσουν τα σπίτια τους, τα ιατρεία τους. Πράγματι όλα αυτά ήταν αλήθεια.

Πώς δημιουργήθηκε όμως αυτό το εκρηκτικό clawback και φτιάχτηκαν αυτά τα χρέη; Πρέπει να ξέρει ο κόσμος τι έγινε. Το clawback έτρεχε στην αρχή με 8% και 10%. Μέχρι το 2017 πήγαινε με 15%. Ήρθε μια μέρα, όμως, ο τότε Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας Παύλος Πολάκης το 2017 και εξέδωσε μια υπουργική απόφαση που προσέθεσε στις αποζημιούμενες από τον ΕΟΠΥΥ διαγνωστικές εξετάσεις εκατόν ενενήντα επιπλέον εξετάσεις.

Πόσα λεφτά έβαλε στον προϋπολογισμό για αυτές τις εκατόν ενενήντα εξετάσεις; Μηδέν! Πολύ ωραία! Εφ' όσον με τα ίδια λεφτά πρόσθεσε τις εκατόν ενενήντα εξετάσεις, οι οποίες υπολογίζονται ότι έχουν 170 εκατομμύρια ευρώ δαπάνη τον χρόνο, ποιος πλήρωσε αυτά τα 170 εκατομμύρια; Οι άνθρωποι των διαγνωστικών κέντρων. Αυτά είναι τα χρέη τους και αυτά διορθώσαμε τώρα.

Τι σας είπα το πρωί; Δεν είναι βαθιά υποκριτικό, αγαπητέ κύριε

συνάδελφε, να εκπροσωπείτε εδώ ένα κόμμα που κυβέρνησε και που είναι η αιτία της καταστροφής της συζύγου σας και αυτό να το αποκρύπτετε από το Κοινοβούλιο, ενώ εμείς τώρα διορθώνουμε το πρόβλημα; Αυτό σας είπα.

Πάμε να εξετάσουμε τα θέματα του ΟΠΕΚΕΠΕ, γιατί ακούστηκαν πάρα πολλά και εγώ θέλω να τα βάλω σε μια λογική σειρά γι' αυτούς που ακούνε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Για την απόφαση του Σ.τ.Ε. για το 2013;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Η απόφαση του Σ.τ.Ε. είχε να κάνει για ορισμένες εταιρείες που προσέφυγαν για καταλογισθέν clawback για το οποίο δεν είχε επαρκή νομοθετική εξουσιοδότηση. Αυτό για τεχνικούς λόγους έπεσε. Δεν έπεσε συνολικά το clawback. Έπεσε το έτος 2013 για κάποιες εταιρείες, όπου η υπουργική απόφαση που είχε εκδοθεί κρίθηκε ότι δεν είχε επαρκή νομοθετική εξουσιοδότηση, για καθαρά τυπικούς λόγους.

Θα εφαρμοστεί η απόφαση. Δεν μπορεί να μην εφαρμοστεί. Θα εφαρμοστεί υποχρεωτικά. Αφού κέρδισαν το Σ.τ.Ε., θα εφαρμοστεί. Δεν μπορεί να γίνει αλλιώς.

Πάμε λοιπόν τώρα στον ΟΠΕΚΕΠΕ με δυο λόγια και μετά θα πάω στο νομοσχέδιο για να κλείσω.

Για να το καταλάβουν αυτοί που με βλέπουν, πρώτα απ' όλα άκουσα από πολλούς συναδέλφους από τον ΣΥΡΙΖΑ -δεν είμαι βέβαιος ότι το είπε ο κ. Παναγιωτόπουλος, αλλά σίγουρα το είπαν αρκετοί- για τον Βορίδη και το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Με συγχωρείτε, αλλά εδώ πραγματικά δεν ξέρω τι μπορώ να πω. Δεν μιλάω για τον κ. Φλώρο.

Θα μου επιτρέψετε, αγαπητέ κύριε Φλώρο, μια συμβουλή ως μεγαλύτερος σε νεότερο. Η έπαρση δεν κάνει καλό ούτε στη ζωή ούτε στην πολιτική. «Ζούμε την πολιτική κηδεία του Μάκη Βορίδη», είπατε, και κάτι τέτοιες φράσεις εδώ.

Είστε Βουλευτής σκάρτα δύο χρόνια, ο Μάκης Βορίδης είναι δεκαοκτώ. Θα έπρεπε να είστε λίγο προσεκτικός. Καμιά πολιτική κηδεία του Μάκη Βορίδη δεν ζούμε. Θα έρθουν οι εκλογές και θα κριθεί από τον ελληνικό λαό αν πρέπει να επανεκλεγεί ή όχι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΛΩΡΟΣ: ... (Δεν ακούστηκε).

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Αν με βάzaτε να στοιχηματίσω, πιθανότερο στην επόμενη Βουλή να είναι εδώ ο Μάκης Βορίδης και όχι εσείς. Άρα, τα περί πολιτικής κηδείας και τα άλλα δεν είναι παρά δείγμα μεγάλης αμετροέπειας από έναν άνθρωπο που θέλει να εκπροσωπεί ήθος. Δεν είναι υπόδειγμα ήθους η αλαζονεία και η αμετροέπεια. Κλείνω την παρένθεση.

Πάω λοιπόν τώρα να εξηγήσω γιατί το να μιλάει ο ΣΥΡΙΖΑ, ο οποιοσδήποτε από τον ΣΥΡΙΖΑ, για ενδεχόμενες ποινικές ευθύνες του Μάκη Βορίδη για τον ΟΠΕΚΕΠΕ είναι ό,τι πιο παράλογο μπορεί να ακουστεί στην ιστορία. Ακούστε γιατί, για να το καταλάβετε.

Τι λέει ο φάκελος της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ότι είναι το θέμα για το οποίο πρέπει να ελεγχθεί ο κ. Βορίδης; Ότι συμφώνησε τον Σεπτέμβριο του 2019 με την τεχνική λύση εφαρμογής της πληρωμής των επιδοτήσεων ως προς τη δυνατότητα μεταφοράς των βοσκοτόπων και στη νησιωτική Ελλάδα ως Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης. Μάλιστα! Σε τι συμφώνησε, δηλαδή; Συμφώνησε στην τότε απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΠΕΚΕΠΕ. Μάλιστα!

Ποιο Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ ήταν εν δράσει τον Σεπτέμβριο του 2019, το οποίο κα εξέδωσε αυτήν την απόφαση για την οποία ζήτησαν τη σύμφωνη γνώμη του νέου Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης τότε Μάκη Βορίδη; Το Διοικητικό Συμβούλιο που είχε διορίσει ο ΣΥΡΙΖΑ!

Τι γράφει μέσα η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΥΡΙΖΑ; Ότι αυτή η τεχνική λύση είναι σε εφαρμογή της υπουργικής απόφασης του προηγούμενου Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης του ΣΥΡΙΖΑ και ζητάνε από τον νέο Υπουργό της Νέας Δημοκρατίας τότε Μάκη Βορίδη να τους πει αν συμφωνεί να εφαρμοστεί η απόφαση του ΟΠΕΚΕΠΕ του ΣΥΡΙΖΑ και η υπουργική απόφαση του Υπουργού του ΣΥΡΙΖΑ.

Και έρχεται τώρα ο ΣΥΡΙΖΑ και λέει ότι επειδή ο Μάκης Βορίδης συμφώνησε με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου

του ΟΠΕΚΕΠΕ του ΣΥΡΙΖΑ και με την υπουργική απόφαση του Υπουργού του ΣΥΡΙΖΑ πρέπει να πάει φυλακή. Έλα, Χριστέ και Παναγία! Έχω ακούσει πολλά παράλογα πράγματα στη ζωή μου...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Η Εισαγγελία το λέει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μην διακόπτετε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Η εισαγγελέας μπορεί να λέει ό,τι θέλει. Εσείς τι λέτε είναι το θέμα. Εσείς λέτε ότι πρέπει να πάει φυλακή ο Μάκης Βορίδης γιατί είπε ότι «συμφωνώ με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΠΕΚΕΠΕ του ΣΥΡΙΖΑ»; Αυτό σας φαίνεται λογικό; Αν το πεις σε έναν άνθρωπο, θα το καταλάβει και θα πει ότι ναι, έχεις σώας τας φρένας;

Άρα, είναι απολύτως προφανές ότι ούτε σας ενδιαφέρει η ουσία του ΟΠΕΚΕΠΕ, ούτε τίποτα. Σας ενδιαφέρει να κάνετε πολιτική φασαρία.

Γιατί; Διότι αφού πολεμάτε τον Κυριάκο Μητσοτάκη μια δεκαετία τώρα και σας κερδίζει από το 2016 σε όλες τις δημοσκοπήσεις και σε όλες τις εκλογές που έχουν μεσολαβήσει, λέτε «Παιδιά τίποτα δεν πιάνει, ας το ρίξουμε στη σκανδαλολογία. Τι μας έκατσε τώρα; Ο ΟΠΕΚΕΠΕ και η περίοδος ΣΥΡΙΖΑ. Δεν βαριέσαι; ΟΠΕΚΕΠΕ και περίοδος ΣΥΡΙΖΑ. Αυτό έχουμε, αυτό κάβουμε». Περί αυτού πρόκειται.

Θέλω όμως να εξηγήσω κάτι προς το ΠΑΣΟΚ. Όλα όσα είπα το πρωί στον Αρχηγό του ΠΑΣΟΚ, κ. Ανδρουλάκη, δεν είχαν το χαρακτήρα, όπως κάπου διάβασα στο διαδίκτυο, συμψηφισμού. Εγώ δεν είπα ότι αισθάνομαι υπερήφανος να συγκρίνω την Κυβέρνησή μας με την κακή περίοδο του ΠΑΣΟΚ. Ούτε είπα ότι αν εσείς πήρατε περισσότερα πρόστιμα για τον ΟΠΕΚΕΠΕ, δεν πειράζει αν πήραμε εμείς λιγότερα. Πειράζει πάρα πολύ που έχουμε φάει αυτά τα πρόστιμα και πειράζει πάρα πολύ που δεν καταφέραμε να λύσουμε τον γόρδιο δεσμό του ΟΠΕΚΕΠΕ. Ό,τι είπα δεν ήταν για να κάνω συμψηφισμό, ήταν απλώς για να αναδείξω την πολιτική σας υποκρισία. Δηλαδή, ότι ήρθατε ξαφνικά στη χώρα αυτή και ανακαλύψατε ότι υπάρχει πρόβλημα με τις αγροτικές επιδοτήσεις. Μόνο γι' αυτόν τον λόγο το είπα.

Αντιθέτως, ο Πρωθυπουργός με θάρρος έχει αναλάβει δημόσια την πολιτική ευθύνη και στις εκλογές του 2027 που θα έρθουν θα κριθούμε από τον ελληνικό λαό και γι' αυτό. Και το λέμε όσο πιο καθαρά γίνεται. Εγώ προσωπικά έχω πλήρη εμπιστοσύνη στον Κυριάκο Μητσοτάκη. Όπως λύσαμε μια σειρά πολύ δύσκολων θεμάτων αυτά τα έξι χρόνια που κυβερνούμε, τα υπόλοιπα δύο θα λύσουμε και το θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ και των αγροτικών επιδοτήσεων. Δεν είναι τόσο εύκολο, γιατί είναι μια πολύ παλιά αμαρτωλή ιστορία στην Ελλάδα, εμπλέκεται πάρα πολύς κόσμος. Το έβαλε, όμως, σκοπό και θα το καταφέρει.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Το «αποτύχαμε» πού πάει;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ότι δεν πετύχαμε να κάνουμε αυτό το πράγμα.

Για την ιστορία μάλλον λέω και κάτι ακόμα και αυτό που θα καταθέσω δεν είναι για να διαιωνίζω την κόντρα μου με τον Πολάκη. Είναι απλώς ένα στοιχείο για να δείξω στον ελληνικό λαό την πολιτική υποκρισία.

Άκουσα και τον κ. Πολάκη εδώ που έλεγε για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Πολλά μπορεί να ακούσει κάποιος στη ζωή, αλλά κάποια ξεπερνούν και την πιο ζωηρή φαντασία. Καταθέτω για τα Πρακτικά μια ανάρτηση του κ. Παύλου Πολάκη, με ημερομηνία 15 Δεκεμβρίου 2023. Τι είχε γίνει τότε; Τότε ο ΟΠΕΚΕΠΕ έβγαλε μία εγκύκλιο, προσπαθώντας προφανώς να κάνει έλεγχο, η οποία έλεγε ότι πρέπει οι κτηνοτρόφοι εντός τριών ημερών να έχουν φωτογραφίσει τα χωράφια τους και να κοινοποιήσουν τις σχετικές φωτογραφίες στον οργανισμό μέσω μιας ειδικής εφαρμογής για κινητά τηλέφωνα. Όπως επιπλέον ορίζει ο ΟΠΕΚΕΠΕ, όσοι δεν ανταποκριθούν, δεν θα πάρουν την προβλεπόμενη ενίσχυση, ενώ παραμένει άγνωστο αν θα μπορούσαν να την εισπράξουν αναδρομικά και τότε, όταν και εφόσον καταφέρουν να ολοκληρώσουν τη διαδικασία.

Δηλαδή, έβαλε ο τότε ΟΠΕΚΕΠΕ μια διαδικασία ψηφιακή για να πει «Ρε παιδιά δείξτε αυτά που έχετε, να τα βλέπουμε, να τα έχουμε αρχείο».

Διαβάζω την ανάρτηση του κ. Πολάκη: «Εκεί στον ΟΠΕΚΕΠΕ

είστε τρελοί ή θέλετε να ρίξετε στους αγρότες την ευθύνη για το ανήκουστο κουτσούρεμα των επιδοτήσεων; Το σκεφτήκατε μόνοι σας ή εκτελείτε εντολή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Πάρτε το πίσω αμέσως!

Το καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Υγείας κ. Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Πάρτε το πίσω αμέσως! Δηλαδή αμέσως! Τολμήσατε να τους πείτε να ανεβάσουν φωτογραφίες από τα βοσκοτόπια τους και τα χωράφια τους, τώρα πάρτε το πίσω! Και τώρα έρχεστε και λέτε «Γιατί κάνατε ελέγχους; Α, είστε συμμορία. Α, είστε σε συμφωνία και τα κρύβετε». Καλά, δεν ντρέπεστε;

Πράγματι είναι μεγάλη και δυσώδης η ιστορία αυτή και πρέπει να ερευνηθεί. Καμία αντίρρηση. Και πρέπει να το φτιάξουμε. Και αναλαμβάνουμε την ευθύνη να το φτιάξουμε. Αλλά εμφανίζονται τώρα όλοι εδώ ότι πέσατε από τα σύννεφα και τα ακούσατε για πρώτη φορά. Και έρχεται το ΠΑΣΟΚ και μιλάει ότι δεν αντέχει ο κ. Ανδρουλάκης, να ακούει για ρουσφέτια Βουλευτών, δεν αντέχει! Το ακούει ο κ. Ανδρουλάκης και δεν το πιστεύει το μυαλό του ότι μπορεί στην Ελλάδα οι Βουλευτές να κάνουν ρουσφέτια! Δεν μπορεί να το φανταστεί ποτέ! Καλά, δεν ντρέπεστε; Πραγματικά, δεν ντρέπεστε; Σε άλλη χώρα γεννήθηκα εγώ; Εγώ γεννήθηκα το 1972. Μεγάλωσα την δεκαετία του '80. Οι πρασινοφρουροί ήταν το πιο ευδόκιμο είδος που υπήρχε στα καφενεία! Οι κλαδικές του ΠΑΣΟΚ ήταν αυτό που βλέπαμε, πιο γνωστό από την Ακρόπολη! Πιο πολύ ήξεραν τις κλαδικές από την Ακρόπολη στην Ελλάδα! Και τώρα ο κ. Ανδρουλάκης θυμήθηκε, ότι πώς είναι δυνατόν να έχουν κάνει οι Βουλευτές ρουσφέτια και να έχουν πάρει τηλέφωνα για να βοηθήσουν έναν ψηφοφόρο! Αν είναι δυνατόν, έγκλημα!

ΟΥΡΑΝΙΑ (ΡΑΝΙΑ) ΘΡΑΣΚΙΑ: Είναι εγκληματικό.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Κάνε ένα έγκλημα όταν μιλάει ο Βουλευτής στο τηλέφωνο. Κάνετε λάθος. Και σε εσάς αν ανοίξουν το τηλέφωνο με κάποιον ψηφοφόρο σας έχετε μιλήσει για κάποια υπόθεσή του και καλά έχετε κάνει.

Είναι πολύ υποκρισία αυτό που λέτε! Πολύ υποκρισία! Δεν υπάρχει καμία ποινική κατηγορία για κανέναν Βουλευτή. Αυτό είναι κουτσομπολιό που ακούτε σήμερα, από τη δικογραφία.

Αν ανοίξω, κύριε Χρηστίδη το δικό σας τηλέφωνο! Θέλετε να μας δώσετε άδεια να το ανοίξουμε; Δεν έχετε μιλήσει με κανέναν ψηφοφόρο για να του λύσετε οποιοδήποτε θέμα; Δεν ντρέπεστε όλοι εδώ να τα λέτε αυτά;

Αφήστε την υποκρισία! Άλλο η εγκληματική συμμορία, αυτοί που έσθηναν τις επιδοτήσεις. Δεν είναι οι Βουλευτές μέσα σε αυτούς. Δεν είναι οι Βουλευτές μέσα σε αυτούς! Κανένας Βουλευτής δεν έχει καμία δίωξη από καμία Εισαγγελία. Είναι ένα κύκλωμα που υπήρχε πράγματι και αυτό ερευνάται.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Γιατί τους έδωξε ο κ. Μητσοτάκης τότε; Αυτό είναι το ερώτημα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Θα έλθω και σε αυτό.

Εσύ το τηλέφωνό σου μας το δίνεις να το ανοίξουμε;

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μην διακόπτετε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Γιατί πραγματικά αρχίζω να τρελαίνομαι. Μάθατε στην Ελλάδα ότι ένας Βουλευτής μπορεί να πήρε τηλέφωνο, γιατί ένας συμπολίτης του τον πήρε και του ζήτησε να τον βοηθήσει κάπου, καθώς έχει κολλήσει η υπόθεσή του.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Δεν μπορώ άλλο να ακούω υποκρισίες!

Πάμε, λοιπόν. Άλλο πράγμα είναι οι παράνομες επιδοτήσεις, που είναι ένα κύκλωμα που πρέπει να σπάσει και που η Κυβέρνηση κατέθεσε οργανωμένο σχέδιο για το πώς πρέπει να σπάσει -και πρέπει να λεφτά όλα να γυρίσουν πίσω στον ελληνικό λαό και να μην φάει κανένας χρήματα που δεν πρέπει να πάρει -και άλλο πράγμα το κουτσομπολιό, αυτό που έκανε ο Ανδρουλάκης

σήμερα με τα διάφορα που είπε και νόμιζε ότι λέει εξυπνάδες. Πάμε, λοιπόν, τώρα να το κλείσουμε. Έρχομαι στο νομοσχέδιο.

Με όλα και με εκείνα, ένα πραγματικά πολύ σοβαρό νομοσχέδιο πέρασε στο ντούκου και λυπούμαι γι' αυτό. Οφείλω να πω τρία πράγματα σε αυτά που ακούστηκαν. Πρώτα από όλα αντί να βγάλει η Βουλή μία ομοθυμία και να πει «Ναι, πρέπει να στηρίξουμε αυτό το νομοσχέδιο και να φτιάξουμε πιο ασφαλές πλαίσιο για τα παιδιά μας», ανεβαίνετε ο καθένας με την γκρίνια για να πείτε κάτι, γιατί δεν σας αρέσει. Ποια είναι η βασική αντίρρηση που είπαν από την κ. Θρασκιά μέχρι τον κ. Φλώρο; «Μα πώς...», λέει, «...δεν παρουσιάζετε εδώ ένα συνολικό πλάνο πώς να πείσετε το παιδί, πώς να του εξηγήσετε, πώς να τον κινητροδοτήσετε...». Μα, τι σχέση έχει αυτό με το νομοσχέδιο; Το νομοσχέδιο αυτό αφορά ως προς την ποινική καταστολή και ως προς τα μέτρα απαγόρευσης. Με αυτό τελειώνει όλη η προσπάθεια του Υπουργείου Υγείας για το πώς θα αντιμετωπίζουμε την εξάρτηση των νέων μας από το αλκοόλ, τα ναρκωτικά, από τον τζόγο ή οτιδήποτε άλλο; Δεν ξέρετε ότι το Υπουργείο Υγείας έχει αυτήν τη στιγμή ως δράση, κύριε Φλώρε, το μεγαλύτερο πρόγραμμα στα σχολεία για όλα αυτά τα θέματα; Έχετε πάει να δείτε τι κάνω στα σχολεία; Η πρώτη Κυβέρνηση στη Μεταπολίτευση που κάνει μαζικά προγράμματα στα σχολεία γι' αυτά τα θέματα είναι η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη. Έχουμε εντάξει συγκεκριμένες δράσεις μέσα από το Ταμείο Ανάκαμψης. Η Ειρήνη Αγαπηδάκη, η Αναπληρώτρια Υπουργός... Αν μπείτε τώρα στην ιστοσελίδα θα δείτε από διάφορες πόλεις της Ελλάδας και από διάφορα σχολεία που πάμε με ψυχολόγους και ομάδες και κάνουμε όλα αυτά που είπατε! Όλα αυτά που είπατε τα κάνουμε!

Τι σχέση έχει, κύριε Φλώρε, όλα αυτά-γιατί τώρα πάμε σε αυτό που λέει το νομοσχέδιο- με το αν συμφωνείτε ότι πρέπει από εδώ και εμπρός να είναι τόσο αυστηρή η απαγόρευση να πουλάς αλκοόλ σε νέο που δεν θα μπορείς να κρύβεσαι πίσω από τον αγορανομικό υπεύθυνο του καταστήματος, αλλά εσύ που του το δίνεις θα είσαι ποινικά υπεύθυνος εκείνη τη στιγμή. Γιατί αυτό είναι το καινούργιο που φέρνει το νομοσχέδιο. Απαγόρευση υπήρχε και πριν. Αλλά πώς δούλευε πριν η απαγόρευση; Πήγαινε ένα κατάστημα, έλεγε «Βάζω αγορανομικό υπεύθυνο τον αυτοφοράκια, τον κ. Φλώρο», παράδειγμα λέω. Πολύ ωραία. Μόλις τους έπιαναν έλεγαν «Συγγνώμη, πάρε τον αγορανομικό υπεύθυνο». Τον έπαιρναν αυτόν στο αυτόφωρο, αυτός δεν είχε τίποτα στο όνομά του, πάθαινε ένα πλημμέλημα, πληρωνόταν ούτως ή άλλως για να κάνει αυτήν τη δουλειά και συνέχιζαν να πουλάνε μια χαρά το αλκοόλ στους νέους. Τι λέμε από τώρα, από αύριο που θα ψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο; Όχι. Εσύ που του το έδωσες είσαι υπεύθυνος. Ο σερβιτόρος, ο μπάρμαν, ο ιδιοκτήτης που ήταν εκείνη τη μέρα μέσα. Όποιος και να είναι ο αγορανομικός υπεύθυνος. Γιατί το κάνουμε αυτό; Για να μην μπορούν να κρυφτούν και για να οπλίσουμε τον εργαζόμενο να μπορεί να πει στο αφεντικό του αν του πει «Πήγαινε να σερβίρεις αλκοόλ σε έναν ανήλικο», «Εγώ δεν πάω γιατί είμαι υπεύθυνος». Κατάλαβα; Σε αυτό συμφωνείτε ή διαφωνείτε τα κόμματα; Σε αυτό. Δεν απάντησε κανένας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΛΩΡΟΣ: Εγώ συμφωνώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Δεν το είπατε! Τώρα το λέτε. Μιλήσατε δεκαπέντε λεπτά και γι' αυτό δεν είπατε τίποτα.

Τι άλλο κάνει το νομοσχέδιο; Βάζει πολύ ισχυρές δικλίδες ταυτοπροσωπίας στην πώληση αλκοόλ και καπνού, ώστε και τα περίπτερα και τα μαγα και όλοι να μην μπορούν να κρύβονται από μία γκριζα περιοχή του νόμου που έλεγε «Δεν το -κατάλαβα ότι ήταν ανήλικος».

Όχι. Είσαι υποχρεωμένος να το καταλάβεις. Τι άλλο κάνει το νομοσχέδιο; Καταργεί τους αυτόματους πωλητές και την διαδικτυακή πώληση σε αυτά τα είδη. Για ποιο λόγο να το κάνει αυτό; Για να μην μπορεί ένας ανήλικος να πάει να το προμηθευτεί εκεί που δεν μπορεί να γίνει έλεγχος της ανηλικότητάς του.

Τι άλλο κάνει αυτό το νομοσχέδιο; Να απαντήσω για την κάνναβη, κυρία Θρασκιά και κύριε Παναγιωτόπουλε. Το είπαν νομίζω και δυο-τρεις άλλοι. Δεν θυμάμαι αν το είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Πλεύσης Ελευθερίας ή κάποιος άλλος. Στην

αρχική εκδοχή που είχαμε βγάλει για δημόσια διαβούλευση πράγματι ρητά αναφέροντο για τους ανήλικους. Μιλάμε για την βιομηχανική κάνναβη. Η φαρμακευτική με ιατρική συνταγή είναι άλλο πράγμα. Δεν έχει καμία σχέση. Το αφαιρέσαμε μετά. Γιατί το αφαιρέσαμε; Αντικαταστήσαμε με μία γενική διάταξη που λέμε ότι οτιδήποτε, είτε έχει νικοτίνη είτε δεν έχει νικοτίνη, αν μπαίνει στο στόμα, αν ατμίζεται ή καπνίζεται, απαγορεύεται. Όλα τα πιάνουμε. Άρα και την κάνναβη. Τα πάντα. Δεν μπορεί να κάνει χρήση ούτε με νικοτίνη, ούτε χωρίς νικοτίνη, ούτε με καπνό, ούτε άτμισμα, ούτε με θερμαινόμενο, ούτε με τίποτα αν είναι ανήλικος. Όποιος το έχει πουλήσει είναι ποινικά υπεύθυνος. Πρέπει να ελεγχθεί η ταυτότητα.

Με την κάνναβη τι προέκυψε; Σας το είπα και στην επιτροπή αλλά δεν το σημειώσατε. Προέκυψε ένα μεγάλο νομικό ζήτημα. Αν γράψουμε σε νόμο «απαγορεύεται σε ανήλικους να καταναλώνουν τέτοια προϊόντα βιομηχανικής κάνναβης» άρα, αντιπαράθετικά, στους ενηλικούς επιτρέπεται. Επιτρέπεται; Ακούστε που έχουμε μιλήξει. Εγώ δεν έχω λόγο να σας το κρύψω. Στον νόμο περί βιομηχανικής κάνναβης ό,τι είναι σε THC ως 0,3 επιτρέπεται να παράγεται. Με 0,3 THC. Το THC είναι το ναρκωτικό που έχει μέσα η κάνναβη. Επιτρέπεται. Αλλά σε εφαρμοστικές υπουργικές αποφάσεις για τα είδη που επιτρέπεται να παράγονται -γιατί ο νόμος μιλάει για την ακατέργαστη βιομηχανική κάνναβη, τον ανθό όπως μαζεύεται από το χωράφι- για να φτιάξουν μπισκότο, λάδι βρώσιμο, συμπλήρωμα, πρέπει να φέρει πιστοποιητικό ότι αυτή η βιομηχανική κάνναβη έχει 0% THC και όχι ως 0,3 που λέει ο νόμος. Αυτό που είναι να μπει μέσα στο σώμα του άλλου -επειδή το THC είναι ναρκωτική ουσία- απαγορεύεται τελικά να είναι στα βρώσιμα προϊόντα.

Τι από τα δύο ισχύει; Δέκα δικηγόροι δεν έβγαλαν άκρη. Στον λόγο μου. Στο ChatGPT το έβαλα και στην αρχή είπε ότι επιτρέπονται και μετά είπε ότι μάλλον δεν επιτρέπονται. Δεν ξέρει κανένας. Πώς να κάνει έλεγχο η Αστυνομία αφού ο Υπουργός δεν μπορεί να καταλάβει τη νομοθεσία αν επιτρέπονται ή δεν επιτρέπονται. Τι είπα, λοιπόν; Πολύ ωραία. Εγώ τα απαγορεύω σ' αυτόν τον νόμο όλα οριζόντια γιατί δεν μπορεί να πει κάποιος ότι δεν κατάλαβε ότι αυτό απαγορεύεται. Στέλνω στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους το ερώτημα να μου πει τελικά με την κείμενη νομοθεσία τι επιτρέπεται και τι δεν επιτρέπεται. Και όταν θα μου απαντήσει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους θα έρθω εδώ, όχι στον νόμο για τον καπνό και το αλκοόλ αλλά στον νόμο περί ναρκωτικών, στον οποίο υπάγεται και η βιομηχανική κάνναβη. Γιατί το THC παραμένει ναρκωτικό κι εκεί θα νομοθετήσουμε. Σας ξεκαθαρίζω ότι η γνώμη μας ως Υπουργείο Υγείας είναι να απαγορευτούν όλα όσα έχουν THC. Σήμερα πωλείται ασταμάτητα παντού το έως 0,3%, που είναι η βιομηχανική κάνναβη, γιατί πατάμε στον βασικό νόμο που επιτρέπει τη βιομηχανική κάνναβη ως 0,3. Επειδή, λοιπόν, είναι πολύ βαριά νομικά μπλεγμένο θέμα, για να μην κάνουμε το σφάλμα να νομοθετήσουμε πρόχειρα και ανάποδα να το επιτρέψουμε, ενώ στην πραγματικότητα δεν θέλουμε να το επιτρέψουμε, είπαμε ότι θα ακολουθήσουμε μια πιο προσεκτική νομοτεχνική διαδικασία για να είμαστε σίγουροι που πατάμε. Και θα πάμε στον βασικό νόμο περί ναρκωτικών -μέσα στο 2024 θα απαντήσει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους- και θα πούμε αυτό λέει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, αυτό πρέπει να κάνουμε και πάμε μετά να πάρουμε τα μέτρα μας. Γιατί πραγματικά η ασυδοσία στην αγορά σ' αυτό το θέμα είναι τεράστια.

Δεν κάνει μόνο αυτό το νομοσχέδιο. Απαγορεύει τις διαφημίσεις για τις ατμίζουσες συσκευές, απαγορεύει στα σακουλάκια νικοτίνης να είναι ανεξέλεγκτη η ποσότητα νικοτίνης. Ξέρετε γιατί το κάναμε αυτό, κύριε Παναγιωτόπουλε; Το λέω γιατί είστε και γιατρός. Ξέρετε ότι έχουν δηλητηριαστεί παιδιά επειδή πήγαν στο περίπτερο και πήραν σακουλάκια που είχαν εβδόμηντα γραμμάρια νικοτίνης μέσα και βρέθηκαν στο νοσοκομείο; Βάλαμε λοιπόν χαμηλό όριο τα δεκαέξι γραμμάρια. Συμφωνείτε ή διαφωνείτε; Ή να το αφήσουμε όπως είναι τώρα ανεξέλεγκτο; Αυτά λέει το νομοσχέδιο. Σ' αυτά δεν απάντησε κανένας τίποτα. Ερχόταν ο καθένας εδώ μας έλεγε για τα πρόβατα, μας έλεγε ότι άλλο του ερχόταν στο κεφάλι, ο κ. Φλώρος για τον Βορίδη. Για τα παιδιά μας δεν είπε κανένας τίποτα.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Όχι δα.

ΟΥΡΑΝΙΑ (ΡΑΝΙΑ) ΘΡΑΣΚΙΑ: Είπαμε. Για τον ΟΠΕΚΕΠΕ δεν είπα τίποτα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ως προς το νομοσχέδιο είπα. Εσείς είπατε. Είπατε πάρα πολλά εσείς για τα παιδιά. Αλλά τι είπατε; Για τους ψυχολόγους, την προσέγγιση. Δηλαδή, πράγματα άσχετα με το νομοσχέδιο. Ωραία είναι αυτά που είπατε. Όσα είπατε τα υπογράψω. Ήταν πολύ ωραία. Με το νομοσχέδιο δεν είχαν σχέση.

ΟΥΡΑΝΙΑ (ΡΑΝΙΑ) ΘΡΑΣΚΙΑ: Δεν ήταν άσχετο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Δεν είχαν σχέση. Τι να κάνουμε. Αφού το νομοσχέδιο είναι αυτά τα συγκεκριμένα που σας λέω. Διαβάστε. Αυτά είναι το νομοσχέδιο.

Ως προς το άρθρο 43 που έγινε τόση φασαρία, θέλω να είμαι ειλικρινής. Εάν ήμουν ανεύθυνος και ήθελα έτσι να δείξω στον ελληνικό λαό τι σημαίνει να εμπιστεύεται ανθρώπους πρόχειρους και λαϊκιστές, θα απέσυρα το άρθρο 43. Θα σας έκανα το χατίρι και θα σας έλεγα «Δεν το θέλετε; Το αποσύρω». Ξέρετε γιατί δεν το κάνω; Γιατί αν το αποσύρω θα κλείσουν οι περισσότερες ΑΜΚΕ. Και αν κλείσουν οι περισσότερες ΑΜΚΕ οι ασθενείς που είναι μέσα δεν θα έχουν πουθενά αλλού να πάνε. Άρα, ανεβαίνετε ο ένας μετά τον άλλο στο Βήμα της Βουλής, μας καταγγέλλετε για το μεγάλο σκάνδαλο που τους εξαιρούμε από το ΚΗΔΜΥΣ που είναι το βασικό αίτημα του συλλόγου τους. Αν τώρα εγώ αφαιρέσω το άρθρο και πάνε και πουν αυτοί όλοι «κλείνουμε», θα έρχεστε ακόμα και θα λέτε «γιατί κλείνουν οι ΑΜΚΕ και δεν τις σώζετε, κύριε Υπουργέ;». Για να καταλάβετε πόσο πρόχειροι και πόσο λαϊκιστές είστε.

Ιδέα δεν έχετε για το άρθρο 43. Δεν έχει καταλάβει κανένας τίποτα. Μηδέν. Μόνο και μόνο για να παίξει ένας τίτλος: «Εξαιρεί ο Γεωργιάδης από το ΚΗΔΜΥΣ τις ΑΜΚΕ». Σημειώστε ότι ήδη εξαιρούντο. Παράταση δίνουμε. Δεν το κάνουμε τώρα για πρώτη φορά, κυρία Θρασκιά. Και το 2024 εξαιρούντο και το 2023 εξαιρούντο και το 2022 εξαιρούντο. Διότι οι ΑΜΚΕ δεν μπορούν να μπουν σ' αυτήν τη διοικητική διαδικασία γιατί είναι μικρές επιχειρήσεις, ενώ το ΚΗΔΜΥΣ είναι ένα βαρύ πράγμα που είναι φτιαγμένο για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Αυτό είναι το πρόβλημα.

ΟΥΡΑΝΙΑ (ΡΑΝΙΑ) ΘΡΑΣΚΙΑ: Λύστε αυτό το πρόβλημα λοιπόν.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Δεν είναι νομοτεχνικό το πρόβλημα. Ή μπορούν ή δεν μπορούν, σας λέω. Έχουν όλες τις άλλες υποχρεώσεις δημοσιότητας. Τίποτα κρυφό δεν δίνεται. Δεν έχουν τη βασική του ΚΗΔΜΥΣ γιατί είναι πολύ βαριά διαδικασία για αυτούς. Δεν το σκεφτήκαμε μόνοι μας. Είναι το βασικό τους αίτημα. Σου λέει «άμα μας το κάνετε αυτό θα προσλάβουμε άλλους δέκα υπαλλήλους, όχι για να φροντίζουν τους ασθενείς, αλλά για να κάνουν αυτές τις διαδικασίες». Είναι δύσκολο γι' αυτές τις εταιρείες, πράγματι.

Είναι δύσκολο, κυρία Θρασκιά. Είναι πραγματικά δύσκολο. Και γι' αυτόν τον λόγο δεν θα αποσύρω το άρθρο, παρότι θα σας άξιζε να το αποσύρω. Αλλά δεν θα το κάνω γιατί αισθάνομαι υπεύθυνος προς τους ανθρώπους που είναι μέσα σ' αυτές τις δομές και λαμβάνουν αυτήν τη φροντίδα. Να μη βρεθούν στον δρόμο αύριο επειδή εσείς θέλετε να λαϊκίζετε. Τόσο απλά.

Κλείνω. Το είπα και στην επιτροπή. Όταν σας το είπα δεν σας άρεσε. Μου είπατε «Μας αδικείτε. Αυτά θα τα πούμε στην Ολομέλεια». Στις 12 ξεκινήσαμε και τώρα είναι 23.08. Περίμενα από το πρωί ένας να το πει. Κανένας. Δεν βάλαμε άρθρο για τα φάρμακα υψηλού κόστους στα φαρμακεία, κύριε Χρηστίδη;

ΟΥΡΑΝΙΑ (ΡΑΝΙΑ) ΘΡΑΣΚΙΑ: Το είπαμε. Τι λέτε;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Τι είπατε; Τίποτα δεν είπατε. Η μεγαλύτερη μεταρρύθμιση για την φροντίδα των ασθενών που έχουν βαριές ασθένειες και λαμβάνουν φάρμακα υψηλού κόστους είναι το άρθρο 51. Είναι ικανοποίηση του βασικότερου αιτήματος των ασθενών και των φαρμακείων εδώ και δεκαπέντε χρόνια. Και υλοποιείται σήμερα. Τώρα που το ΕΣΥ καταρρέει κατά την κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου. Γιατί καταρρέει το ΕΣΥ; Γιατί ρίξαμε το clawback είκοσι μονάδες. Γιατί καταρρέει το ΕΣΥ; Γιατί ρίξαμε τις αναμονές στα χειρουργεία κατά 50%. Γιατί καταρρέει το ΕΣΥ; Γιατί με το βραχιολάκι μειώσαμε τις αναμονές κατά 50%. Σήμερα ο «ΑΝΤ1» -το έβλεπα

που μου το έστειλαν στο κινητό- έβγαλε ασθενή, αγαπητέ συνάδελφε, από το Ευαγγελισμό που έλεγε ότι με το βραχιολάκι είδε μεγάλη διαφορά και περιμένει πολύ λιγότερο. Καταρρέει το ΕΣΥ. Καταρρέει το ΕΣΥ γιατί κάνουμε κάθε μέρα εγκαίρως μιας καινούριας κλινικής, ενός καινούριου κέντρου υγείας, προσλαμβάνουμε νοσηλευτές, τραυματιοφορείς. Καταρρέει το ΕΣΥ.

Καλύτερα που έφυγε η κ. Κωνσταντοπούλου γιατί είμαι τελειώς βέβαιος ότι δεν έχει ιδέα τι είναι το ΕΣΥ. Άλλωστε γεννήθηκε πλουσία και δεν έχει ανάγκη των υπηρεσιών του ΕΣΥ. Μπορεί να πάει σε όποια ιδιωτική κλινική θέλει προφανώς με τα λεφτά που έχει. Και καλώς να τα έχει και να τα χαίρεται, αλλά μη μας το παίξει ότι δεινοπαθεί με τον υπόλοιπο ελληνικό λαό η κ. Κωνσταντοπούλου γιατί αυτό είναι άλλη μια μεγάλη υποκρισία.

Άρα, λοιπόν, συγκεφαλαιώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και με αυτό κλείστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Κλείνω αμέσως, κύριε Πρόεδρε. Με συγχωρείτε που ξεπέρασα τον χρόνο, αλλά έχω ακούσει πολλά, από το πρωί πρέπει να με έχουν βρίσει χίλιες φορές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Δεν σας έχουν βρίσει, αλλά κλείστε τώρα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Και ο Γκάντι να ήμουν, που δεν είμαι και ο Γκάντι, για να είμαι ειλικρινής, κάποια στιγμή θα έπρεπε να τα πω, με συγχωρείτε.

ΟΥΡΑΝΙΑ (ΡΑΝΙΑ) ΘΡΑΣΚΙΑ: Και εσείς δεν πάτε πίσω...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ακούστε, για να λύσω και αυτό: Ο κ. Ανδρουλάκης έκανε τη μεγάλη απρέπεια. Ποια είναι η μεγάλη απρέπεια; Η πολιτική αντιπαράθεση δεν μπορεί να γίνεται ποτέ προσωπική. Δεν έχει εμπειρία ο άνθρωπος, είναι Βουλευτής δύο χρόνια, δεν ξέρει από τη Βουλή, είναι φρέσκος. Άμα είχε εμπειρία, όπως ήταν οι παλαιότεροι, θα το καταλάβαινε. Η πολιτική δεν περιλαμβάνει ποτέ προσωπικά χαρακτηριστικά.

Προσπαθώντας, λοιπόν, να απαντήσει σε εμένα, επειδή τον είχα στριμώξει γιατί του έβγαλα ό,τι έλεγε το ΠΑΣΟΚ όλα αυτά τα χρόνια και φαίνεται ποιος ενδιαφέρεται και ποιος όχι, το γύρισε στο προσωπικό, ότι «είσαι κωλοτούμπας, τι έλεγες για τη Νέα Δημοκρατία, άλλαξες κόμμα, είσαι πόντικας που γυρίζει όπου πάει το καράβι και διάφορα τέτοια», τα οποία είναι τρομερά μεγάλη απρέπεια, γιατί ο ίδιος ο Αρχηγός του ΠΑΣΟΚ -πέρα από την κ. Θρασκιά- έχει μια πλειάδα στελεχών που έχουν πάει από άλλο κόμμα. Έχει την κ. Απατζίδα που την πήρε από το ΜέΡΑ25, έχει τον κ. Παππά που τον πήρε από τον ΣΥΡΙΖΑ με μία μικρή στάση προς τον κ. Κασσελάκη. Δηλαδή ο Γεωργιάδης τον πείραξε τον κ. Ανδρουλάκη; Γιατί τον πείραξε ο Γεωργιάδης; Τον πείραξε ο Γεωργιάδης γιατί τον στρίμωξε.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ήσασταν όλοι εντός θέματος...

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Εντάξει, αλλά πρέπει να απαντήσουμε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Και σημειώστε, κύριε Χρηστίδη, ότι εγώ όταν άλλαξα κόμμα, παραιτήθηκα της βουλευτικής μου έδρας και γύρισα και πουλούσα βιβλία. Και όταν επανεξελέγη από τον λαό, μπήκα με τη Νέα Δημοκρατία μέσα με σταυρό, δεν με διόρισε κανένας.

Κλείνω την παρένθεση και λέω, κύριε Πρόεδρε, ότι θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμο τώρα στην ψηφοφορία να ακουστούν πολλά «ναι» επί της αρχής σε αυτό το νομοσχέδιο, για να υπάρχει ένα πολύ ισχυρό μήνυμα από την Εθνική Αντιπροσωπεία, η οποία δεν είναι άδεια, όπως έλεγε η κ. Κωνσταντοπούλου και αυτό ήταν ψέμα, γιατί σήμερα έχουν μιλήσει εβδομήντα Βουλευτές. Ήταν άλλη μια απρέπεια που έκανε αυτή η ψεύτρα.

Άρα, λοιπόν, εκμεταλλεύεται τηλεοπτικά πλάνα και ότι ο λαός που βλέπει δεν ξέρει τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες και νομίζει ότι οι Βουλευτές δεν ήρθαν σήμερα εδώ και τους έβριζε όλους τους Βουλευτές και τη Βουλή επί μισή ώρα, εκμεταλλευόμενη την άγνοια του κόσμου που δεν ξέρει πώς δουλεύει η Βουλή. Μια χαρά συμμετείχαν οι Βουλευτές σήμερα και τους ευχαριστώ γιατί ήταν και πολύ πολυπληθής η συμμετοχή των Βουλευτών στο σημερινό νομοσχέδιο. Όπως λείπει τώρα η κ. Κωνσταντο-

πούλου -αφού μίλησε, σηκώθηκε και έφυγε- έτσι έχουν κάνει και πάρα πολλοί, εκατοντάδες άλλοι συνάδελφοι, αλλά τους έβριζε, κύριε Πρόεδρε, η ψεύτρα.

Άρα, λοιπόν, να δώσουμε ένα μήνυμα ισχυρής πολιτικής βούλησης...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Διαρκώς άδεια είναι η Βουλή! Πού είναι οι Βουλευτές σας;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ένας είσαι και εσύ εκεί! Πάει να πει ότι η Πλεύση Ελευθερίας δεν είναι σήμερα εδώ; Ένας είσαι! Για να δείξει η κάμερα πόσοι είστε στην Πλεύση Ελευθερίας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας παρακαλώ, μη διακόπτετε!

Ολοκληρώστε, κλείστε, κύριε Υπουργέ!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ναι, μετά από τόσες ώρες συνεδρίαση έχουν μιλήσει οι Βουλευτές, κύριε! Ψεύτες!

Άρα, λοιπόν, ένα ισχυρό μήνυμα ότι σας ενδιαφέρουν τα παιδιά μας και σας ενδιαφέρουν τα παιδιά μας να μην μπορούν εύκολα να παίρνουν καπνό και αλκοόλ. Αυτό λέει το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων, της τροπολογίας και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας «Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ - Τροποποιήσεις ν. 3730/2008 και 4419/2016 - Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα - Ψηφιακό μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων και άλλες διατάξεις».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, της τροπολογίας και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Σας επισημαίνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, 54 άρθρα, μία τροπολογία, το ακροτελεύτιο άρθρο και το σύνολο.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλούνται οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές να καταθέσουν στο Προεδρείο τα έγγραφα με τις ψήφους τους, προκειμένου να συμπεριληφθούν στα επίσημα Πρακτικά της Βουλής.

(Τα προαναφερθέντα έγγραφα με τις ψήφους καταχωρίζονται στα Πρακτικά και έχουν ως εξής:

545 DA07031K ND

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ – Τροποποιήσεις
νόμων 3730/2008 και 4419/2016 – Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα – Ψηφιακό
μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων
και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής	+		
Άρθρο 1	+		
Άρθρο 2	+		
Άρθρο 3	+		
Άρθρο 4	+		
Άρθρο 5	+		
Άρθρο 6	+		
Άρθρο 7	+		
Άρθρο 8	+		
Άρθρο 9	+		
Άρθρο 10	+		
Άρθρο 11	+		
Άρθρο 12	+		
Άρθρο 13	+		
Άρθρο 14	+		
Άρθρο 15	+		
Άρθρο 16	+		
Άρθρο 17	+		
Άρθρο 18	+		
Άρθρο 19	+		
Άρθρο 20	+		
Άρθρο 21	+		
Άρθρο 22	+		
Άρθρο 23	+		
Άρθρο 24	+		
Άρθρο 25	+		
Άρθρο 26	+		
Άρθρο 27	+		
Άρθρο 28	+		
Άρθρο 29	+		
Άρθρο 30	+		
Άρθρο 31	+		
Άρθρο 32	+		
Άρθρο 33	+		
Άρθρο 34	+		
Άρθρο 35	+		

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 36	+		
Άρθρο 37	+		
Άρθρο 38	+		
Άρθρο 39	+		
Άρθρο 40	+		
Άρθρο 41	+		
Άρθρο 42	+		
Άρθρο 43	+		
Άρθρο 44	+		
Άρθρο 45	+		
Άρθρο 46	+		
Άρθρο 47	+		
Άρθρο 48	+		
Άρθρο 49	+		
Άρθρο 50	+		
Άρθρο 51	+		
Άρθρο 52	+		
Άρθρο 53	+		
Άρθρο 54	+		
Υπ. Τροπ. 371/38	+		
Ακροτελεύτιο	+		
Επί του Συνόλου	+		

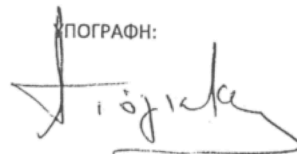
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

ΝΔ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

Γιόργιος Βαβινιώτ

ΠΟΓΡΑΦΗ:

547

D A 0 7 0 3 1 K

ΠΑΣΟΚ

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ – Τροποποιήσεις
νόμων 3730/2008 και 4419/2016 – Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα – Ψηφιακό
μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων
και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής	+		
Άρθρο 1	+		
Άρθρο 2	+		
Άρθρο 3	+		
Άρθρο 4	+		
Άρθρο 5	+		
Άρθρο 6	+		
Άρθρο 7	+		
Άρθρο 8	+		
Άρθρο 9	+		
Άρθρο 10	+		
Άρθρο 11		+	
Άρθρο 12	+		
Άρθρο 13	+		
Άρθρο 14	+		
Άρθρο 15	+		
Άρθρο 16	+		
Άρθρο 17	+		
Άρθρο 18	+		
Άρθρο 19			+
Άρθρο 20	+		
Άρθρο 21			+
Άρθρο 22	+		
Άρθρο 23	+		
Άρθρο 24	+		
Άρθρο 25	+		
Άρθρο 26			+
Άρθρο 27	+		
Άρθρο 28	+		
Άρθρο 29	+		
Άρθρο 30	+		
Άρθρο 31	+		
Άρθρο 32	+		
Άρθρο 33	+		
Άρθρο 34	+		
Άρθρο 35	+		

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 36	+		
Άρθρο 37	+		
Άρθρο 38			+
Άρθρο 39	+		
Άρθρο 40	+		
Άρθρο 41	+		
Άρθρο 42	+		
Άρθρο 43		+	
Άρθρο 44		+	
Άρθρο 45	+		
Άρθρο 46			+
Άρθρο 47	+		
Άρθρο 48	+		
Άρθρο 49			+
Άρθρο 50	+		
Άρθρο 51	+		
Άρθρο 52			+
Άρθρο 53	+		
Άρθρο 54			+
Υπ. Τροπ. 371/38	+		
Ακροτελεύτιο	+		
Επί του Συνόλου	+		

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗ: *Γράμπε!*

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΟΥΡΑΝΙΑ (ΡΑΝΙΑ) ΘΡΑΣΚΙΑ

549 DA07031K

ΣΥΡΙΖΑ

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ – Τροποποιήσεις
νόμων 3730/2008 και 4419/2016 – Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα – Ψηφιακό
μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων
και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής			✓
Άρθρο 1			✓
Άρθρο 2			✓
Άρθρο 3			✓
Άρθρο 4	✓		
Άρθρο 5	✓		
Άρθρο 6	✓		
Άρθρο 7	✓		
Άρθρο 8	✓	✓	
Άρθρο 9		✓	
Άρθρο 10		✓	
Άρθρο 11	✓		
Άρθρο 12			✓
Άρθρο 13			✓
Άρθρο 14	✓		
Άρθρο 15	✓		
Άρθρο 16	✓		
Άρθρο 17			✓
Άρθρο 18			✓
Άρθρο 19			✓
Άρθρο 20	✓		
Άρθρο 21			✓
Άρθρο 22	✓		
Άρθρο 23			✓
Άρθρο 24			✓
Άρθρο 25			✓
Άρθρο 26	✓		
Άρθρο 27			✓
Άρθρο 28	✓		
Άρθρο 29	✓		
Άρθρο 30	✓		
Άρθρο 31	✓		
Άρθρο 32	✓		
Άρθρο 33	✓		
Άρθρο 34			✓
Άρθρο 35	✓		

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 36			✓
Άρθρο 37			✓
Άρθρο 38	✓		
Άρθρο 39	✓		
Άρθρο 40	✓		
Άρθρο 41	✓		
Άρθρο 42	✓		
Άρθρο 43		✓	
Άρθρο 44	✓		
Άρθρο 45	✓		
Άρθρο 46	✓		
Άρθρο 47	✓		
Άρθρο 48		✓	
Άρθρο 49	✓		
Άρθρο 50		✓	
Άρθρο 51			✓
Άρθρο 52		✓	
Άρθρο 53	✓		
Άρθρο 54			✓
Υπ. Τροπ. 371/38		✓	
Ακροτελεύτιο			✓
Επί του Συνόλου			✓

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΕΥΡΙΖΑΠ.Ε.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

Ανδρέας Παπαδημιτρίου

551 DA07031K

ΚΚΕ

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ – Τροποποιήσεις
νόμων 3730/2008 και 4419/2016 – Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα – Ψηφιακό
μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων
και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής			✓
Άρθρο 1	✓		
Άρθρο 2	✓		
Άρθρο 3	✓		
Άρθρο 4	✓		
Άρθρο 5	✓		
Άρθρο 6	✓		
Άρθρο 7	✓		
Άρθρο 8			✓
Άρθρο 9			✓
Άρθρο 10	✓		
Άρθρο 11	✓		
Άρθρο 12	✓		
Άρθρο 13	✓		
Άρθρο 14			✓
Άρθρο 15			✓
Άρθρο 16			✓
Άρθρο 17			✓
Άρθρο 18			✓
Άρθρο 19	✓		
Άρθρο 20			✓
Άρθρο 21			✓
Άρθρο 22			✓
Άρθρο 23	✓		
Άρθρο 24	✓		
Άρθρο 25	✓		
Άρθρο 26	✓		
Άρθρο 27	✓		
Άρθρο 28			✓
Άρθρο 29	✓		
Άρθρο 30	✓		
Άρθρο 31	✓		
Άρθρο 32	✓		
Άρθρο 33	✓		
Άρθρο 34			✓
Άρθρο 35	✓		

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 36			✓
Άρθρο 37			✓
Άρθρο 38			✓
Άρθρο 39			✓
Άρθρο 40		✓	
Άρθρο 41		✓	
Άρθρο 42		✓	
Άρθρο 43			✓
Άρθρο 44		✓	
Άρθρο 45		✓	
Άρθρο 46			✓
Άρθρο 47			✓
Άρθρο 48		✓	
Άρθρο 49	✓		
Άρθρο 50		✓	
Άρθρο 51			✓
Άρθρο 52		✓	
Άρθρο 53		✓	
Άρθρο 54		✓	
Υπ. Τροπ. 371/38		✓	
Ακροτελεύτιο			✓
Επί του Συνόλου			✓

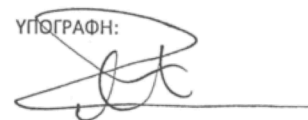
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

ΚΚΕ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

Γεώργιος Αρ. Παπαδόπουλος

553 DA07031K ΕΛ. ΛΥΣΗ

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ – Τροποποιήσεις νόμων 3730/2008 και 4419/2016 – Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα – Ψηφιακό μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής			✓
Άρθρο 1			✓
Άρθρο 2			✓
Άρθρο 3			✓
Άρθρο 4			✓
Άρθρο 5			✓
Άρθρο 6			✓
Άρθρο 7			✓
Άρθρο 8			✓
Άρθρο 9			✓
Άρθρο 10			✓
Άρθρο 11			✓
Άρθρο 12			✓
Άρθρο 13			✓
Άρθρο 14			✓
Άρθρο 15			✓
Άρθρο 16			✓
Άρθρο 17			✓
Άρθρο 18			✓
Άρθρο 19			✓
Άρθρο 20			✓
Άρθρο 21			✓
Άρθρο 22			✓
Άρθρο 23			✓
Άρθρο 24			✓
Άρθρο 25		✓	
Άρθρο 26		✓	
Άρθρο 27			✓
Άρθρο 28		✓	
Άρθρο 29	✓		
Άρθρο 30	✓		
Άρθρο 31			✓
Άρθρο 32			✓
Άρθρο 33			✓
Άρθρο 34		✓	
Άρθρο 35			✓

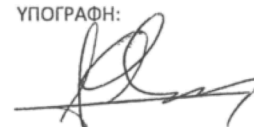
	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 36			✓
Άρθρο 37			✓
Άρθρο 38			✓
Άρθρο 39		✓	
Άρθρο 40			✓
Άρθρο 41			✓
Άρθρο 42			✓
Άρθρο 43		✓	
Άρθρο 44			✓
Άρθρο 45			✓
Άρθρο 46			✓
Άρθρο 47			✓
Άρθρο 48		✓	
Άρθρο 49		✓	
Άρθρο 50	✓		
Άρθρο 51			✓
Άρθρο 52			✓
Άρθρο 53			✓
Άρθρο 54			✓
Υπ. Τροπ. 371/38		✓	
Ακροτελεύτιο			✓
Επί του Συνόλου			✓

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

Αθανάσιος Παρίδης

555 DA07031K

NG-AP.

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ – Τροποποιήσεις νόμων 3730/2008 και 4419/2016 – Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα – Ψηφιακό μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής			+
Άρθρο 1		+	
Άρθρο 2		+	
Άρθρο 3			+
Άρθρο 4			+
Άρθρο 5		+	
Άρθρο 6	+		
Άρθρο 7			+
Άρθρο 8			+
Άρθρο 9			+
Άρθρο 10		+	
Άρθρο 11		+	
Άρθρο 12	+		
Άρθρο 13	+		
Άρθρο 14	+		
Άρθρο 15	+		
Άρθρο 16	+		
Άρθρο 17	+		
Άρθρο 18			+
Άρθρο 19			+
Άρθρο 20	+		
Άρθρο 21		+	
Άρθρο 22	+		
Άρθρο 23			+
Άρθρο 24	+		
Άρθρο 25			+
Άρθρο 26	+		
Άρθρο 27			+
Άρθρο 28	+		
Άρθρο 29	+		
Άρθρο 30	+		
Άρθρο 31			+
Άρθρο 32			+
Άρθρο 33			+
Άρθρο 34			+
Άρθρο 35	+		

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 36			+
Άρθρο 37			+
Άρθρο 38			+
Άρθρο 39			+
Άρθρο 40		+	
Άρθρο 41		+	
Άρθρο 42			+
Άρθρο 43			+
Άρθρο 44			+
Άρθρο 45			+
Άρθρο 46			+
Άρθρο 47			+
Άρθρο 48		+	
Άρθρο 49			+
Άρθρο 50		+	
Άρθρο 51			+
Άρθρο 52		+	+
Άρθρο 53			+
Άρθρο 54		+	
Υπ. Τροπ. 371/38			+
Ακροτελεύτιο			+
Επί του Συνόλου			+

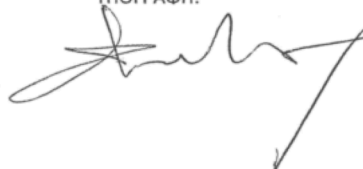
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Νέα Αίσθηρά

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

Θεανώ Φωτεινή

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

554 DA07031K

ΝΙΚΗ

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ – Τροποποιήσεις
νόμων 3730/2008 και 4419/2016 – Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα – Ψηφιακό
μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων
και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής			✓
Άρθρο 1			✓
Άρθρο 2			✓
Άρθρο 3			✓
Άρθρο 4			✓
Άρθρο 5		✓	
Άρθρο 6			✓
Άρθρο 7			✓
Άρθρο 8			✓
Άρθρο 9			✓
Άρθρο 10			✓
Άρθρο 11			✓
Άρθρο 12			✓
Άρθρο 13			✓
Άρθρο 14			✓
Άρθρο 15			✓
Άρθρο 16			✓
Άρθρο 17			✓
Άρθρο 18			✓
Άρθρο 19			✓
Άρθρο 20			✓
Άρθρο 21			✓
Άρθρο 22			✓
Άρθρο 23			✓
Άρθρο 24			✓
Άρθρο 25			✓
Άρθρο 26			✓
Άρθρο 27			✓
Άρθρο 28			✓
Άρθρο 29			✓
Άρθρο 30			✓
Άρθρο 31			✓
Άρθρο 32			✓
Άρθρο 33			✓
Άρθρο 34			✓
Άρθρο 35			✓

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 36		✓	
Άρθρο 37		✓	
Άρθρο 38		✓	
Άρθρο 39		✓	
Άρθρο 40		✓	
Άρθρο 41		✓	
Άρθρο 42		✓	
Άρθρο 43		✓	
Άρθρο 44		✓	
Άρθρο 45		✓	
Άρθρο 46			✓
Άρθρο 47			✓
Άρθρο 48		✓	
Άρθρο 49			✓
Άρθρο 50	✓		
Άρθρο 51			✓
Άρθρο 52			✓
Άρθρο 53			✓
Άρθρο 54			✓
Υπ. Τροπ. 371/38		✓	
Ακροτελεύτιο		✓	
Επί του Συνόλου			✓

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

ΝΙΚΗ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΠΑ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ – Τροποποιήσεις
νόμων 3730/2008 και 4419/2016 – Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα – Ψηφιακό
μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων
και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής			✓
Άρθρο 1			✓
Άρθρο 2		✓	
Άρθρο 3			✓
Άρθρο 4			✓
Άρθρο 5		✓	
Άρθρο 6			✓
Άρθρο 7			✓
Άρθρο 8			✓
Άρθρο 9		✓	
Άρθρο 10		✓	
Άρθρο 11			✓
Άρθρο 12			✓
Άρθρο 13			✓
Άρθρο 14			✓
Άρθρο 15		✓	
Άρθρο 16		✓	
Άρθρο 17		✓	
Άρθρο 18		✓	
Άρθρο 19			✓
Άρθρο 20		✓	
Άρθρο 21			✓
Άρθρο 22			✓
Άρθρο 23		✓	
Άρθρο 24			✓
Άρθρο 25			✓
Άρθρο 26			✓
Άρθρο 27	✓		
Άρθρο 28			✓
Άρθρο 29	✓		✓
Άρθρο 30	✓		
Άρθρο 31			✓
Άρθρο 32			✓
Άρθρο 33			✓
Άρθρο 34		✓	
Άρθρο 35			✓

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 36			✓
Άρθρο 37	✓		
Άρθρο 38			✓
Άρθρο 39		✓	
Άρθρο 40			✓
Άρθρο 41		✓	
Άρθρο 42			✓
Άρθρο 43		✓	
Άρθρο 44		✓	
Άρθρο 45			✓
Άρθρο 46			✓
Άρθρο 47			✓
Άρθρο 48			✓
Άρθρο 49		✓	
Άρθρο 50		✓	
Άρθρο 51			✓
Άρθρο 52		✓	
Άρθρο 53			✓
Άρθρο 54			✓
Υπ. Τροπ. 371/38	✓		
Ακροτελεύτιο			✓
Επί του Συνόλου			✓

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: Πλευρα Ελευθερίας

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: Σπύρος Μουφτίδης

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

2/a
Phil

Me mit confidence aus der
Zeit für ein neues Gefährte

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)
(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μετά την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας: «Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ - Τροποποιήσεις ν. 3730/2008 και 4419/2016 - Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα - Ψηφιακό μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ - Τροποποιήσεις νόμων 3730/2008 και 4419/2016 - Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα - Ψηφιακό μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων και άλλες διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΠΩΛΗΣΗ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ ΚΑΙ ΑΛΚΟΟΛ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΛΚΟΟΛ - ΦΟΡΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 3 Προστασία ανηλίκων από τη χρήση προϊόντων καπνού - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 1 ν. 3730/2008

Άρθρο 4 Απαγόρευση πώλησης, προσφοράς και διάθεσης προϊόντων καπνού σε ανηλίκους και από ανηλίκους - Υποχρέωση ελέγχου ενηλικότητας του προσώπου - Αντικατάσταση περ. α) παρ. 1 άρθρου 2 ν. 3730/2008

Άρθρο 5 Απαγόρευση πώλησης, προσφοράς και διάθεσης αλκοολούχων ποτών σε ανηλίκους και από ανηλίκους - Απαγόρευση εισόδου, παραμονής και απασχόλησης ανηλίκων σε κέντρα διασκέδασης και αμιγή μπαρ - Αντικατάσταση άρθρου 4 ν. 3730/2008

Άρθρο 6 Απαγόρευση πώλησης αλκοολούχων ποτών μέσω αυτόματου πωλητή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΦΟΡΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 7 Απαγόρευση χρήσης προϊόντων καπνού - Αρμόδιες αρχές ελέγχου - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 3730/2008

Άρθρο 8 Φορείς προστασίας και ελέγχου για τη χρήση καπνού και αλκοόλ - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 5 ν. 3730/2008

Άρθρο 9 Διοικητικές κυρώσεις για την παραβίαση υποχρεώσεων για τη χρήση καπνού και αλκοόλ από τους ανηλίκους - Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 3730/2008

Άρθρο 10 Ποινικές κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 6Α στον ν. 3730/2008

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 11 Τελική διάταξη

ΜΕΡΟΣ Β': ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΠΝΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 12 Σκοπός

Άρθρο 13 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Άρθρο 14 Κοινοποίηση των συστατικών και των εκπομπών - Τροποποίηση παρ. 1, 5 και 6 άρθρου 5 ν. 4419/2016 (άρθρο 5 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Άρθρο 15 Ρύθμιση των συστατικών - Αντικατάσταση παρ. 9 άρθρου 7 ν. 4419/2016 (άρθρο 7 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΤΣΙΓΑΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΝΕΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΠΝΟΥ

Άρθρο 16 Ηλεκτρονικά τσιγάρα - Τροποποίηση παρ. 2, 3 και 6 άρθρου 18 ν. 4419/2016 (άρθρο 20 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Άρθρο 17 Κοινοποίηση νέων προϊόντων καπνού - Κατάργηση Επιτροπής Παρακολούθησης και Ελέγχου - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 4419/2016 (άρθρο 19 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Άρθρο 18 Παρακολούθηση της Κοινής Ευρωπαϊκής Πύλης Εισόδου (ΕΥ - CEG) - Προσθήκη άρθρου 17Α στον ν. 4419/2016 (άρθρο 19 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Άρθρο 19 Σύσταση Τμήματος Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας - Προσθήκη υποπερ. γδ) στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4633/2019

Άρθρο 20 Παράβολα - Τροποποίηση άρθρου 25 ν. 4419/2016 (άρθρα 5, 6, 7, 19, 20 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 21 Προσθήκη Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας στις αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 23 ν. 4419/2016 (άρθρο 26 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Άρθρο 22 Κυρώσεις - Αντικατάσταση άρθρου 24 ν. 4419/2016 (άρθρο 23 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 23 Τελική διάταξη

ΜΕΡΟΣ Γ': ΜΗ ΚΑΠΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 24 Σκοπός

Άρθρο 25 Αντικείμενο

Άρθρο 26 Ορισμοί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Άρθρο 27 Υποχρεώσεις κοινοποίησης και ενημέρωσης

Άρθρο 28 Όροι και προϋποθέσεις πώλησης και διάθεσης ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτινής

Άρθρο 29 Απαγόρευση πώλησης, προσφοράς και διάθεσης θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτινής σε ανηλίκους και από ανηλίκους

Άρθρο 30 Απαγόρευση πώλησης ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτινής μέσω αυτόματου πωλητή

Άρθρο 31 Διασυννοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 32 Αρμόδιες αρχές

Άρθρο 33 Κυρώσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 34 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 35 Τελική διάταξη

ΜΕΡΟΣ Δ': ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ, ΑΛΚΟΟΛ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΜΗ ΚΑΠΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 36 Σκοπός

Άρθρο 37 Αντικείμενο

Άρθρο 38 Σύσταση και λειτουργία Ψηφιακού Μητρώου Ελέγχου Προϊόντων Καπνού, Αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 39 Εξουσιοδοτική διάταξη

ΜΕΡΟΣ Ε': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 40 Θητεία επικουρικών ιατρών στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας του Εθνικού Δικτύου Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Τροποποίηση περ. ε παρ. 2 άρθρου 21 ν. 3580/2007

Άρθρο 41 Δυνατότητα μετακίνησης προσωπικού των φορέων και των Αποκεντρωμένων Μονάδων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας

Άρθρο 42 Παράταση προθεσμιών και συμβάσεων

Άρθρο 43 Σύναψη δηλώσεων συμβάσεων από τα νοικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου η κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 11 ν. 2716/1999

Άρθρο 44 Νομιμοποίηση δαπανών των νοσοκομείων και των Υγειονομικών Περιφερειών, της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας και του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας

Άρθρο 45 Ρύθμιση οφειλών Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας Φαρμάκων ή φαρμακευτικών εταιρειών προς τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας - Προσθήκη παρ. 2δ και 2ε, τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου δωδέκατου ν. 4737/2020

Άρθρο 46 Διαδικασία επιβολής κυρώσεων στους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας των φαρμάκων που διακινούνται με έκτακτη εισαγωγή και αποζημιώνονται, μέσω του Ινστιτούτου Φαρμακευ-

τικής Έρευνας και Τεχνολογίας Μ.Α.Ε. - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 249 ν. 4512/2018

Άρθρο 47 Επιβολή κυρώσεων στους υπόχρεους του Ηλεκτρονικού Συστήματος Παρακολούθησης Διακίνησης Φαρμάκων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 32 ν. 5057/2023

Άρθρο 48 Ρυθμίσεις για την ενίσχυση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας - Σύσταση Κινητών Ομάδων Υγείας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 2 ν. 4633/2019 - Αντικατάσταση άρθρου 106Α ν. 4461/2017 - Καταργούμενες διατάξεις

Άρθρο 49 Παραχώρηση ακινήτου κατά χρήση στην Περιφέρεια Αττικής στη θέση Βοτανικός του Δήμου Αθηναίων

Άρθρο 50 Μεταβίβαση στην Ιερά Μητρόπολη Κίτρους Κατερίνης και Πλαταμώνος ακινήτου για την ανασύσταση και επαναλειτουργία της Ιεράς Μονής Εισοδίων της Θεοτόκου Πέτρας Ολύμπου

Άρθρο 51 Διάθεση φαρμάκων υψηλού κόστους - Τροποποίηση περ. στ', ζ', η' παρ. 9 άρθρου 22 ν. 4213/2013

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 52 Οργανωτικές ρυθμίσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 3 ν. 4486/2017 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 27 ν. 2519/1997

Άρθρο 53 Δυνατότητα στελέχωσης των Τοπικών Ομάδων Υγείας με επικουρικό προσωπικό - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 106 ν. 4461/2017

Άρθρο 54 Αποζημίωση μετακινούμενου νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού σε συγκεκριμένες δομές υγείας της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας

Άρθρο 55 Συμμετοχή των νοσοκομειακών φαρμακοποιών του Εθνικού Συστήματος Υγείας στις διαδικασίες προελέγχου των συνταγών φαρμάκων υψηλού κόστους που διατίθενται κατ' οίκον και σε σημεία εξυπηρέτησης του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 13 ν. 4052/2012

Άρθρο 56 Προϋποθέσεις και διαδικασία έκδοσης Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 153 ν. 3655/2008

Άρθρο 57 Δικαιούχοι φορείς που δύνανται να υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ημιαυτόνομη Διαβίωση σε Διαμερίσματα των ατόμων δεκαπέντε ετών και άνω» - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 52 ν. 4837/2021

Άρθρο 58 Παράταση άσκησης αρμοδιοτήτων δημοτικής αστυνομίας από δημοτικούς υπαλλήλους - Παράταση θητείας μεταβατικών μελών Πρωτοβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων

Άρθρο 59 Ανώτατο όριο αμοιβών των ιατρών του Ειδικού Σώματος Ιατρών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 104 ν. 4961/2022

Άρθρο 60 Στελέχωση της Μονάδας Εμπειρογνομώνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 80 ν. 4826/2021 - Μεταβατική διάταξη

ΜΕΡΟΣ Ζ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 61 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΝΟΜ ΠΩΛΗΣΗ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ ΚΑΙ ΑΛΚΟΟΛ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του Μέρους Α' είναι: α) η προστασία της υγείας των ανηλίκων από τις σοβαρές επιπτώσεις της χρήσης και κατανάλωσης προϊόντων καπνού και αλκοόλ στη σωματική και ψυχική τους υγεία, μέσω της αποτροπής κάθε μορφής, άμεσης και έμ-

μεσης, προώθησης των προϊόντων αυτών, καθώς και μέσω της θέσπισης ενός αποτελεσματικού μηχανισμού ελέγχου της διαδικασίας πώλησης και διάθεσής τους και β) η πρόληψη και η αποφυγή της έκθεσης των ανηλίκων στα προϊόντα αυτά, μέσω του περιορισμού της διαθεσιμότητας και της προσβασιμότητάς τους, καθώς και μέσω της ελεγχόμενης πρόσβασης στους χώρους πώλησης, διάθεσης και κατανάλωσής τους.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του Μέρους Α' είναι η αυστηροποίηση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την πώληση, προσφορά και διάθεση προϊόντων καπνού και αλκοόλ και η καθιέρωση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού ελέγχου για την αποτροπή της πρόσβασης των ανηλίκων στα προϊόντα αυτά και ειδικότερα:

- η απαγόρευση της πώλησης, προσφοράς και διάθεσης, με οποιονδήποτε τρόπο, των προϊόντων αυτών σε ανηλίκους,
- η θέσπιση της υποχρέωσης αναζήτησης στοιχείων ταυτότητας εκ μέρους του πωλητή σε όλα τα σημεία πώλησης,
- η υποχρεωτική αναγγελία στην Ελληνική Αστυνομία ή σε Λιμενική Αρχή των ιδιωτικών εκδηλώσεων οι οποίες πραγματοποιούνται σε κέντρα διασκέδασης και αμιγή μπαρ, εφόσον σε αυτές συμμετέχουν ανήλικοι, μέσω ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας,
- η καθιέρωση αυστηρών διοικητικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων και
- η πρόβλεψη ποινικών κυρώσεων σε περιπτώσεις πώλησης, προσφοράς και διάθεσης καπνού και αλκοόλ σε ανηλίκους και από ανηλίκους, καθώς και σε περιπτώσεις εισόδου, παραμονής και απασχόλησής τους σε κέντρα διασκέδασης και αμιγή μπαρ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΛΚΟΟΛ - ΦΟΡΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 3 Προστασία ανηλίκων από τη χρήση προϊόντων καπνού - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 1 ν. 3730/2008

Στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3730/2008 (Α' 262), περί προστασίας ανηλίκων από τη χρήση προϊόντων καπνού και την κατανάλωση αλκοόλ, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην περ. β) μετά τις λέξεις «της ηλικίας τους» προστίθενται οι λέξεις «, με βάση το έτος γέννησης», γ) προστίθενται νέες περ. γ), δ) και ε) και η παρ. 2, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατά την έννοια του παρόντος νόμου:

α) Προϊόντα καπνού είναι όσα παρασκευάζονται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από φύλλα καπνού ως πρώτη ύλη και προορίζονται για χρήση μέσω εισπνοής, μύζησης ή μάσησης.

Με τα προϊόντα καπνού εξομοιώνονται τα νέα προϊόντα καπνού, τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, οι περιέκτες επαναπλήρωσης και τα φυτικά προϊόντα για κάπνισμα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4419/2016 (Α' 174).

β) Ανήλικοι είναι όποιοι δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους, με βάση το έτος γέννησης.

γ) Κέντρο διασκέδασης είναι ο στεγασμένος ή υπαίθριος χώρος συγκέντρωσης του κοινού για την παρακολούθηση καλλιτεχνικού, κυρίως μουσικού προγράμματος, με μέγιστη επιτρεπόμενη Α-ηχοστάθμη εκατό (100) db, σε συνδυασμό με την παροχή φαγητών ή ποτών, όπως ορίζεται στο άρθρο 14 της υπό στοιχεία Υ1γ/Γ.Π/οικ.47829/21.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υγείας «Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων/ποτών και άλλες διατάξεις» (Β' 2161), όπως εκάστοτε ισχύει.

δ) Αμιγές μπαρ είναι η επιχείρηση υγειονομικού ενδιαφέροντος που έχει λάβει άδεια λειτουργίας αμιγούς μπαρ.

ε) Αλκοόλ και προϊόν αλκοόλ είναι οποιοδήποτε αλκοολούχο ποτό ανεξαρτήτως περιεκτικότητας σε αιθανόλη.»

Άρθρο 4

Απαγόρευση πώλησης, προσφοράς και διάθεσης προϊόντων καπνού σε ανηλίκους και από ανηλίκους - Υποχρέωση ελέγχου ενηλικιότητας του προσώπου - Αντικατάσταση περ. α) παρ. 1 άρθρου 2 ν. 3730/2008

Η περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3730/2008 (Α' 262), περί ρυθμίσεων για τα προϊόντα καπνού, αντικαθίσταται και η παρ. 1, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Από τη δημοσίευση του παρόντος απαγορεύονται:

α) Η πώληση, η προσφορά και η διάθεση με οποιονδήποτε τρόπο προϊόντων καπνού σε ανηλίκους και από ανηλίκους. Όποιος πωλεί, προσφέρει ή διαθέτει με οποιονδήποτε τρόπο προϊόντα καπνού υποχρεούται να ελέγχει και να εξακριβώνει την ενηλικιότητα του προσώπου στο οποίο προσφέρονται, ζητώντας την επίδειξη έγχαρτου ή ψηφιακού ταυτοποιητικού δημοσίου εγγράφου που αποδεικνύει την ηλικία ή με τη χρήση λειτουργικότητας επαλήθευσης της ηλικίας σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 80, περί ψηφιακού αποθετηρίου εγγράφων, και την παρ. 5 του άρθρου 80Α του ν. 4954/2022 (Α' 136) περί ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής «KidsWallet». Αν υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία ως προς την ταυτοπροσωπία ή δεν αποδεικνύεται η ενηλικιότητα του προσώπου, ο υπόχρεος οφείλει να μην προχωρήσει στην πώληση, προσφορά ή διάθεση του προϊόντος.

β) Η τοποθέτηση προϊόντων καπνού σε προθήκες επιχειρήσεων μαζικής εστίασης και επιχειρήσεων αναψυχής.

γ) Η κατασκευή, η προβολή, η εμπορία και η πώληση αντικειμένων που έχουν την εξωτερική μορφή προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4419/2016.

δ) Η διαφήμιση και πώληση προϊόντων καπνού σε χώρους υπηρεσιών υγείας και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων όλων των βαθμίδων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, καθώς και στα κυλίκια των ιδρυμάτων και των υπηρεσιών αυτών.

ε) Η πώληση προϊόντων καπνού και το κάπνισμα σε χώρους παροχής υπηρεσιών διαδικτύου και παιχνιδιών τεχνητής νοημοσύνης.

στ) Η κατανάλωση προϊόντων καπνού σε κλειστούς και υπαίθριους χώρους διεξαγωγής αθλοπαιδιών, ψυχαγωγίας και συγκέντρωσης ανηλίκων, σε κλειστούς χώρους ομαδικών αθλημάτων και κλειστούς χώρους αθλητικών εκδηλώσεων. Για κάθε παράβαση της παρούσας διάταξης επιβάλλεται πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) ευρώ στους παρανόμως καπνίζοντες και πεντακοσίων (500) ευρώ στους υπεύθυνους διαχείρισης των παραπάνω χώρων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Υγείας και Εσωτερικών καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι σχετικά με την απαγόρευση του καπνίσματος σε κλειστούς και υπαίθριους χώρους όπου υπάρχουν ανήλικοι.

ζ) Η κάθε είδους διαφήμιση και προώθηση προϊόντων καπνού σε όλους τους εξωτερικούς, υπαίθριους και εσωτερικούς χώρους. Εξαιρούνται οι εσωτερικοί χώροι των σημείων πώλησης προϊόντων καπνού. Ως εξωτερικός χώρος νοείται και η πρόσοψη και λοιπές πλευρές του κουβουκλίου, οι τέντες και ο περιβάλλον χώρος του περιπτέρου. Οι υπαίθριοι χώροι λογίζονται κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 2946/2001 (Α' 224). Στους εσωτερικούς χώρους περιλαμβάνονται ενδεικτικά οι κινηματογράφοι, τα θέατρα, οι στρατιωτικές μονάδες, τα Δικαστήρια, όλα τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, τα ξενοδοχεία και πάσης φύσεως τουριστικά καταλύματα, καθώς και τα εμπορικά καταστήματα.

Δεν συνιστά προώθηση προϊόντων η διενεργούμενη σύμφωνα με τους κανόνες του Διεθνούς Κώδικα Δεοντολογίας για την Πρακτική της Έρευνας Αγοράς και της Κοινωνικής Έρευνας (International Code of Marketing and Social Research Practice), του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Κοινής Γνώμης και Έρευνας Αγοράς (ICC / ESOMAR) και του Κώδικα Δεοντολογίας του Συλλόγου Εταιρειών Δημοσκοπήσης και Έρευνας Αγοράς (ΣΕΔΕΑ) έρευνα αγοράς. Ως έρευνα αγοράς νοείται η συστηματική συλλογή και ανάλυση των απόψεων ή θέσεων ατόμων ή οργανισμών με τη χρήση μεθόδων των εφαρμοσμένων κοινωνικών επιστημών και

στόχο την υποβοήθηση προσώπων ή φορέων στη λήψη αποφάσεων.

η) Απαγορεύεται η προβολή διαφημιστικών μηνυμάτων προϊόντων καπνού στους κινηματογράφους.»

Άρθρο 5

Απαγόρευση πώλησης, προσφοράς και διάθεσης αλκοολούχων ποτών σε ανηλίκους και από ανηλίκους - Απαγόρευση εισόδου, παραμονής και απασχόλησης ανηλίκων σε κέντρα διασκέδασης και αμιγή μπαρ - Αντικατάσταση άρθρου 4 ν. 3730/2008

Ο τίτλος και το άρθρο 4 του ν. 3730/2008 (Α' 262), περί ρύθμισης για τα αλκοολούχα ποτά, αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 4

Απαγόρευση πώλησης, προσφοράς και διάθεσης αλκοολούχων ποτών σε ανηλίκους - Απαγόρευση εισόδου, παραμονής και απασχόλησης ανηλίκων σε κέντρα διασκέδασης και αμιγή μπαρ - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Απαγορεύονται η πώληση, προσφορά, καθώς και η με οποιονδήποτε τρόπο διάθεση αλκοολούχων ποτών σε ανηλίκους και από ανηλίκους.

2. Απαγορεύονται σε ανηλίκους η είσοδος, η παραμονή και η οποιασδήποτε μορφής απασχόληση σε κέντρα διασκέδασης και αμιγή μπαρ.

Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η είσοδος και παραμονή ανηλίκων στα κέντρα διασκέδασης και αμιγή μπαρ, εφόσον πρόκειται για ιδιωτική εκδήλωση, με προκαθορισμένο αριθμό συμμετεχόντων που τελείται εκτός της συνήθους λειτουργίας τους, για συγκεκριμένο λόγο και σε οριοθετημένο χώρο που διατίθεται αποκλειστικά για τον σκοπό αυτόν. Στην περίπτωση αυτή, ο υπεύθυνος του κέντρου διασκέδασης και του αμιγούς μπαρ οφείλει να αναγγείλει, μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας της παρ. 3, σαράντα οκτώ (48) ώρες τουλάχιστον πριν από την εκδήλωση, την ημέρα και την ώρα που αυτή πρόκειται να διεξαχθεί στο κατά τόπον αρμόδιο Αστυνομικό Τμήμα ή Λιμενική Αρχή.

3. Η ιδιωτική εκδήλωση της παρ. 2 αναγγέλλεται σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα, προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (ΕΨΠ-gov.gr). Πρόσβαση στα στοιχεία που υποβάλλονται ψηφιακά μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας του προηγούμενου εδαφίου έχουν οι εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι του αρμόδιου Αστυνομικού Τμήματος ή Λιμενικής Αρχής.

4. Σε εμφανές σημείο των εισόδων των κέντρων της παρ. 2 τοποθετούνται πινακίδες, στις οποίες αναγράφεται η ένδειξη: «ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΝΤΑΙ Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΣΕ ΑΝΗΛΙΚΟΥΣ». Σε εμφανές σημείο των λοιπών καταστημάτων και σημείων πώλησης τοποθετούνται πινακίδες, στις οποίες αναγράφεται η ένδειξη: «ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΠΩΛΗΣΗ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΛΚΟΟΛ ΣΕ ΑΝΗΛΙΚΟΥΣ - ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΛΚΟΟΛ ΑΠΟ ΑΝΗΛΙΚΟΥΣ».

5. Τα φυσικά πρόσωπα που υποχρεούνται στην τήρηση των παρ. 1, 2 και 3 ελέγχουν και εξακριβώνουν την ενηλικιότητα του προσώπου, με την επίδειξη έγχαρτου ή ψηφιακού δημόσιου εγγράφου που αποδεικνύει την ηλικία του ή με τη χρήση λειτουργικότητας επαλήθευσης της ηλικίας σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 80, περί ψηφιακού αποθετηρίου εγγράφων και την παρ. 5 του άρθρου 80Α του ν. 4954/2022 (Α' 136), περί της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής «KidsWallet». Αν υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία ως προς την ταυτοπροσωπία ή δεν αποδεικνύεται η ενηλικιότητα του προσώπου, ο υπόχρεος οφείλει να μην προχωρήσει στην πώληση, προσφορά ή διάθεση του προϊόντος ή να μην επιτρέψει την είσοδο, παραμονή ή απασχόληση του ανηλίκου στο κέντρο διασκέδασης ή στο μπαρ.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την υποβολή αναγγελιών ιδιωτικής εκδήλωσης σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3, και ιδίως σχετικά με: α) τη λειτουργία της πλατφόρμας, βάσει των ειδικότερων

σκοπών της, β) τη συλλογή, τήρηση και κάθε περαιτέρω επεξεργασία στοιχείων και δεδομένων που καταχωρίζονται σε αυτή και την ασφάλεια της επεξεργασίας τους, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης τεχνικών ανωνυμοποίησης, ψευδωνυμοποίησης και κρυπτογράφησης, γ) την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων και τον τρόπο επεξεργασίας αυτών από τους αποδέκτες, δ) τους ακριβείς όρους της διάθεσης συγκεντρωτικών στοιχείων στατιστικής φύσης, και ε) τις απαιτούμενες διαλειτουργικότητες, τη διαδικασία της αυθεντικοποίησης και τα πρόσθετα στοιχεία που περιέχονται στην αναγγελία ιδιωτικής εκδήλωσης.»

Άρθρο 6

Απαγόρευση πώλησης αλκοολούχων ποτών μέσω αυτόματου πωλητή

Απαγορεύεται η πώληση αλκοολούχων ποτών μέσω αυτόματου πωλητή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΦΟΡΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 7

Απαγόρευση χρήσης προϊόντων καπνού - Αρμόδιες αρχές ελέγχου - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 3730/2008

Στο άρθρο 3 του ν. 3730/2008 (Α' 262), περί απαγόρευσης χρήσης προϊόντων καπνού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 3, περί αρμοδίων αρχών διασφάλισης της εφαρμογής του κανονιστικού και νομοθετικού πλαισίου σχετικά με την ολική απαγόρευση του καπνίσματος στους δημόσιους χώρους, καταργείται, β) στην παρ. 4 μετά τη λέξη «Εσωτερικών» προστίθενται οι λέξεις «και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3

1. Εκτός από όσες απαγορευτικές ή περιοριστικές διατάξεις ισχύουν και εφαρμόζονται ήδη, απαγορεύεται πλήρως, το κάπνισμα και η κατανάλωση προϊόντων καπνού στους ακόλουθους χώρους:

(α) σε όλους τους δημόσιους ή ιδιωτικούς χώρους, κλειστούς ή στεγασμένους, που χρησιμοποιούνται για την παροχή εργασίας, εξαιρουμένων των χώρων που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή προϊόντων καπνού,

(β) σε όλα τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, ιδίως τα καταστήματα παρασκευής και προσφοράς φαγητών, ποτών, γλυκισμάτων, κάθε είδους παρασκευασμάτων γάλακτος, μικτών καταστημάτων και κέντρων διασκέδασης κατά την έννοια των διατάξεων της υπ' αριθμ. Υ1γ/Γ.Π./οικ.47829/2017 Υγειονομικής Διάταξης (Β' 2161), εξαιρουμένων των εξωτερικών τους χώρων, σε περίπτωση που είναι περιμετρικά ανοικτοί σε δύο πλευρές τουλάχιστον. Ως «εσωτερικός χώρος», για την εφαρμογή του παρόντος, νοείται και το αίθριο ή ο χώρος με συρόμενη ή αποσπώμενη οροφή, όπως και κάθε χώρος, με σκέπαστρο και ταυτόχρονα κλεισμένος με οποιονδήποτε τρόπο περιμετρικά,

(γ) στους παντός είδους κλειστούς χώρους αναμονής,

(δ) στα αεροδρόμια, εξαιρουμένων των χώρων που ειδικά θα προσδιοριστούν για τους καπνιστές,

(ε) στους σταθμούς μεταφορικών μέσων και επιβατικών σταθμών λιμένων,

(στ) στα παντός είδους κυλικεία,

(ζ) στα παντός είδους μέσα μαζικής μεταφοράς συμπεριλαμβανομένων των επιβατηγών δημόσιας χρήσης αυτοκινήτων, με μετρητή (ταξί) και αγοραίων,

(η) στα πάσης φύσεως αυτοκίνητα, ιδιωτικής και δημοσίας χρήσης, όταν επιβαίνουν ανήλικοι κάτω των δώδεκα (12) ετών.

Για την ως άνω παράβαση επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ποσού χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ στον επιβαίνοντα που καπνίζει ανεξάρτητα αν είναι οδηγός, ενώ διπλασιάζεται το πρόστιμο

στοιμο στο ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, αν αυτός που καπνίζει οδηγεί αυτοκίνητο δημοσίας χρήσης. Επιπλέον, στους οδηγούς των οχημάτων αυτών επιβάλλεται η αφαίρεση της άδειας ικανότητας οδήγησης για διάστημα ενός (1) μηνός για κάθε παράβαση έστω και αν δεν διέπραξαν οι ίδιοι την παράβαση, αλλά πρόσωπο που επιβαίνει στο αυτοκίνητο. Η διαπίστωση της παράβασης και η επιβολή των προαναφερόμενων διοικητικών ποινών γίνεται από τα αστυνομικά όργανα. Για τη διαδικασία είσπραξης των προστίμων και τη διάθεση των εσόδων εφαρμόζονται οι διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης, που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του ν. 3730/2008, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 3868/2010 (Α' 129).

2. Ο Υπουργός Υγείας ασκεί την εποπτεία εφαρμογής των διατάξεων περί της ολικής απαγόρευσης του καπνίσματος στους δημόσιους χώρους και σε όλους τους χώρους παροχής εργασίας.

3. [Καταργείται].

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Υγείας, Εσωτερικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι σχετικά με τη διαδικασία ελέγχου, διαπίστωσης των παραβάσεων, βεβαίωσης και είσπραξης των σχετικών προστίμων, το ύψος των επιβαλλόμενων προστίμων, η διάθεση των εσόδων από τα επιβληθέντα πρόστιμα, και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων.»

Άρθρο 8

Φορείς προστασίας και ελέγχου για τη χρήση καπνού και αλκοόλ - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 5 ν. 3730/2008

Στο άρθρο 5 του ν. 3730/2008 (Α' 262), περί φορέων προστασίας και ελέγχου για τη χρήση καπνού και αλκοόλ, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, αα) στο πρώτο εδάφιο, ι) στις περ. α) και γ) οι λέξεις «και του αλκοόλ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της κατανάλωσης αλκοόλ και της προστασίας των ανηλίκων από το αλκοόλ», ii) στην περ. γ) διαγράφονται οι λέξεις «εκπαίδευση και», iii) στην περ. δ) οι λέξεις «με το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΛΠΝΟ),» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.).», iv) στην περ. ζ) οι λέξεις «το αλκοόλ και τα προϊόντα τους και» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την κατανάλωση αλκοόλ και των προϊόντων τους και την προστασία των ανηλίκων από το αλκοόλ», v) η περ. η), περί δημιουργίας εθνικού σχεδίου πρόληψης σε θέματα καπνού και αλκοόλ, καταργείται, αβ) στο δεύτερο εδάφιο: (i) οι λέξεις «Τα όργανα ελέγχου της εφαρμογής της νομοθεσίας για την απαγόρευση του καπνίσματος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Οι αρμόδιες αρχές της παρ. 3», (ii) προστίθενται οι λέξεις «και στον Ε.Ο.Δ.Υ.», β) η παρ. 3 αντικαθίσταται και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5

Φορείς προστασίας και ελέγχου για τη χρήση καπνού και αλκοόλ

1. Στο Υπουργείο Υγείας αρμόδια για θέματα καπνού και αλκοόλ είναι η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής.

2. Η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τη Σύμβαση Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον έλεγχο του καπνού, που κυρώθηκε με τον ν. 3420/2005 (Α' 298) είναι αρμόδια για:

α) την ανάπτυξη της εθνικής έρευνας και τον συντονισμό των ερευνητικών προγραμμάτων στον τομέα του ελέγχου του καπνού, της κατανάλωσης αλκοόλ και της προστασίας των ανηλίκων από το αλκοόλ,

β) την προώθηση, ενθάρρυνση και ανάπτυξη της έρευνας αναφορικά με τους καθοριστικούς παράγοντες και τις συνέπειες της

κατανάλωσης καπνού και αλκοόλ, της έκθεσης σε καπνό, καθώς και της έρευνας για τον εντοπισμό εναλλακτικών καλλιεργειών,

γ) την υποστήριξη όλων όσοι εμπλέκονται σε δραστηριότητες ελέγχου του καπνού, της κατανάλωσης αλκοόλ και της προστασίας των ανηλίκων από το αλκοόλ, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας, της εφαρμογής και της αξιολόγησης,

δ) την καθιέρωση, σε συνεργασία με τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), ενός εθνικού συστήματος επιδημιολογικής παρακολούθησης της κατανάλωσης καπνού και αλκοόλ, καθώς και των σχετικών κοινωνικών και οικονομικών δεικτών και δεικτών υγείας,

ε) τη συγκρότηση και την ενημέρωση βάσης δεδομένων με αντικείμενο τη νομοθεσία και τους κανονισμούς ελέγχου, πληροφορίες αναφορικά με την εφαρμογή τους και τη σχετική νομολογία,

στ) τη συνεργασία με τα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα άλλων χωρών, καθώς και με διεθνείς ή περιφερειακούς οργανισμούς, για την υλοποίηση των σκοπών και δράσεών τους και για την ανάπτυξη προγραμμάτων περιφερειακού και παγκόσμιου ελέγχου του καπνού,

ζ) τη διατύπωση γνώμης ή τη διαχείριση, κατόπιν σχετικής απόφασης του Υπουργού Υγείας, κάθε άλλου ζητήματος που αφορά τον καπνό, την κατανάλωση αλκοόλ και των προϊόντων τους και την προστασία των ανηλίκων από το αλκοόλ,

η) [Καταργείται].

Οι αρμόδιες αρχές της παρ. 3 υποχρεούνται να υποβάλουν εξαμηνιαίες αναφορές και στατιστικά στοιχεία στη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής του Υπουργείου Υγείας και στον Ε.Ο.Δ.Υ.. Με βάση τις αναφορές και τα στοιχεία αυτά συντάσσεται ετήσια έκθεση, η οποία υποβάλλεται στον Υπουργό Υγείας.

3. Αρμόδιες αρχές για τον έλεγχο της εφαρμογής των άρθρων 1 έως 5, τη βεβαίωση των παραβάσεων και την επιβολή κυρώσεων είναι οι Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού, η Ελληνική Αστυνομία, η Δημοτική Αστυνομία και οι Λιμενικές Αρχές στην περιοχή ευθύνης τους. Όργανα ελέγχου αποτελούν τα αρμόδια υγειονομικά όργανα των Διευθύνσεων Δημόσιας Υγείας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού, οι ιατροί και οδοντίατροι Δημόσιας Υγείας του κλάδου Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), οι επόπτες δημόσιας υγείας της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας, το προσωπικό της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, της Ελληνικής Αστυνομίας, της Δημοτικής Αστυνομίας και των Λιμενικών Αρχών. Οι έλεγχοι δύνανται να διενεργούνται και από μικτά κλιμάκια των αρμοδίων αρχών της παρούσας.»

Άρθρο 9

Διοικητικές κυρώσεις για την παραβίαση υποχρεώσεων για τη χρήση καπνού και αλκοόλ από τους ανηλίκους - Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 3730/2008

Στο άρθρο 6 του ν. 3730/2008 (Α' 262), περί διοικητικών κυρώσεων για την πώληση καπνικών και συναφών προϊόντων και αλκοόλ σε ανηλίκους, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο προστίθενται οι λέξεις «Εξουσιοδοτική διάταξη», β) στην παρ. 1 οι λέξεις «, τους δημόσιους υπαλλήλους, τους υπαλλήλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143),» γ) προστίθεται παρ. 1α, δ) η παρ. 4 αντικαθίσταται, ε) προστίθεται παρ. 4α, στ) προστίθεται παρ. 5α, ζ) στην παρ. 6, ζα) πριν από τη λέξη «απόφαση» προστίθεται η λέξη «κοινή», ζβ) μετά τις λέξεις «συναρμόδιων Υπουργών» προστίθενται οι λέξεις «, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας», ζγ) οι λέξεις «τα όργανα, η διαδικασία ελέγχου, πιστοποίησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η διαδικασία ελέγχου, συντονισμού των μικτών κλιμακίου ελέγχου, πιστοποίησης και κοινοποίησης», ζδ) μετά τις λέξεις «επιβολής των πιο πάνω προστίμων,» διαγράφονται οι λέξεις «το ύψος των προστίμων,» ζε) μετά τις λέξεις «τα κριτήρια επιμέτρησης του ύψους

του προστίμου» προστίθενται οι λέξεις «όπως ο αριθμός των υποτροπών,», ζστ) μετά τις λέξεις «η διαδικασία είσπραξης των προστίμων» διαγράφονται οι λέξεις «, όπως και η διάθεση των εσόδων» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6

Διοικητικές κυρώσεις - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Η παράβαση των διατάξεων για την απαγόρευση του καπνίσματος από τους δημόσιους λειτουργούς και τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), στους χώρους όπου είναι εγκατεστημένες οι υπηρεσίες τους, αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα και τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την πειθαρχική ευθύνη τους.

1α. Στις περιπτώσεις εμπορίας, πώλησης και τοποθέτησης προϊόντων καπνού κατά παράβαση των παρ. β), δ) και ε) της παρ. 1 και των παρ. 4 και 6 του άρθρου 2, επιβάλλεται πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

2. Σε όσους καπνίζουν ή καταναλώνουν προϊόντα καπνού κατά παράβαση του άρθρου 3 επιβάλλεται πρόστιμο πενήντα (50) έως πεντακόσια (500) ευρώ. Η υποτροπή λαμβάνεται υπόψη για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου.

3. Σε κάθε υπεύθυνο διαχείρισης και λειτουργίας των χώρων της παρ. 1 του άρθρου 3, που ανέχεται την παραβίαση της διατάξεων του άρθρου 3, επιβάλλεται πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Η υποτροπή λαμβάνεται υπόψη για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου. Στην τέταρτη υποτροπή ανακαλείται προσωρινά η άδεια λειτουργίας του καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος με απόφαση της αρχής, η οποία τη χορήγησε, για χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερών. Στην πέμπτη υποτροπή ανακαλείται οριστικά η άδεια λειτουργίας με απόφαση της αρχής, η οποία τη χορήγησε.

4. Σε όσους πωλούν, προσφέρουν ή διαθέτουν με οποιονδήποτε τρόπο προϊόντα καπνού και αλκοόλ σε ανηλίκους επιβάλλεται πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Με απόφαση της αρχής, που εξέδωσε την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης, εκτός του διοικητικού προστίμου, ανακαλείται προσωρινά η άδεια αυτής, για χρονικό διάστημα από πέντε (5) έως δέκα (10) ημερών, το οποίο προσαυξάνεται σε τριάντα (30) ημέρες, σε περίπτωση πρώτης υποτροπής. Σε περίπτωση δεύτερης υποτροπής, εκτός του διοικητικού προστίμου ανακαλείται οριστικά η άδεια λειτουργίας. Η υποτροπή λαμβάνεται υπόψη και για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου.

4α. Σε όσους επιτρέπουν σε ανηλίκους την είσοδο και την παραμονή σε κέντρα διασκέδασης και αμυγή μπαρ, καθώς και σε όσους υπόχρεους δεν προβούν στην αναγγελία του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 4, επιβάλλεται πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για καθεμία από τις παραβάσεις ξεχωριστά. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής, εκτός του διοικητικού προστίμου, ανακαλείται προσωρινά η άδεια λειτουργίας της επιχείρησης, για χρονικό διάστημα πέντε (5) ημερών, το οποίο σε περίπτωση πρώτης υποτροπής, προσαυξάνεται σε είκοσι (20) ημέρες. Σε περίπτωση δεύτερης υποτροπής, εκτός του διοικητικού προστίμου, η άδεια λειτουργίας ανακαλείται οριστικά. Η υποτροπή λαμβάνεται υπόψη για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου. Σε όσους απασχολούν ανηλίκους κατά παράβαση της παρ. 2 του άρθρου 4 επιβάλλονται οι κυρώσεις της παρ. 3 του άρθρου 67 του ν. 3850/2010 (Α' 84) και της υπ' αρ. 80016/31.8.2022 απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 4629).

5. Σε όσους παραβιάζουν τις διατάξεις του παρόντος σχετικά με τη διαφήμιση προϊόντων καπνού επιβάλλεται πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Η υποτροπή λαμβάνεται υπόψη για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου. Πέραν των ανωτέρω, κυρώσεις που προβλέπονται από άλλους νόμους διατηρούνται.

5α. Τα ελεγκτικά όργανα υποχρεούνται να κοινοποιούν αμέσως ηλεκτρονικά το φύλλο κάθε βεβαιωμένης παράβασης που προβλέπεται από το παρόν προς τον οικείο Δήμο, τον αρμόδιο

Φορέα Διοίκησης και Εκμετάλλευσης Λιμένα, την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.) και τον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), για τη διεξαγωγή αντίστοιχων ελέγχων αρμοδιότητάς τους και την εφαρμογή των σχετικών κυρώσεων.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Προστασίας του Πολίτη και άλλων συναρμόδιων Υπουργών, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, καθορίζονται η διαδικασία ελέγχου, συντονισμού των μικτών κλιμακίου ελέγχου, πιστοποίησης και κοινοποίησης των παραβάσεων και επιβολής των πιο πάνω προστίμων, τα κριτήρια επιμέτρησης του ύψους του προστίμου, όπως ο αριθμός των υποτροπών, η διαδικασία είσπραξης των προστίμων και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 10
Ποινικές κυρώσεις - Προσθήκη
άρθρου 6Α στον ν. 3730/2008

Μετά το άρθρο 6 του ν. 3730/2008 (Α' 262) προστίθεται άρθρο 6Α, ως εξής:

«Άρθρο 6Α
Ποινικές κυρώσεις

1. Τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως τρία (3) έτη και χρηματική ποινή, εκτός αν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη, όποιος: α) πωλεί, προσφέρει ή με οποιονδήποτε τρόπο διαθέτει προϊόντα καπνού σε ανηλίκους, κατά παράβαση της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 2, β) χρησιμοποιεί ανηλίκους για την πώληση, προσφορά ή την με οποιονδήποτε τρόπο διάθεση προϊόντων καπνού, γ) πωλεί, προσφέρει ή με οποιονδήποτε τρόπο διαθέτει αλκοολούχα ποτά σε ανηλίκους, κατά παράβαση της παρ. 1 του άρθρου 4, δ) πωλεί αλκοολούχα ποτά μέσω αυτόματου πωλητή, κατά παράβαση του άρθρου 6, ε) απασχολεί με οποιαδήποτε μορφή ανηλίκους σε κέντρα διασκέδασης και αμιγή μπαρ, κατά παράβαση της παρ. 2 του άρθρου 4, στ) επιτρέπει την είσοδο και παραμονή ανηλίκων σε κέντρα διασκέδασης και αμιγή μπαρ, κατά παράβαση της παρ. 2 του άρθρου 4.

2. Στα αδικήματα του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται πάντοτε οι διατάξεις των άρθρων 417 έως 427 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 11
Τελική διάταξη

Οι παραβάσεις που επισύρουν τις κυρώσεις των παρ. 4 και 4α του άρθρου 6 του ν. 3730/2008 (Α' 262), οι οποίες έχουν διαπιστωθεί και για τις οποίες έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν λογίζονται ως υποτροπή σε περίπτωση εκ νέου τέλεσής τους μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Β'
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΠΝΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 12
Σκοπός

Σκοπός του Μέρους Β' είναι η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των καταναλωτών και η θωράκιση της δημόσιας υγείας, μέσω της διαρκούς, στοχευμένης και αποτελεσματικής εποπτείας της αγοράς των προϊόντων καπνού, των νέων προϊόντων καπνού, των ηλεκτρονικών τσιγάρων και των περιεκτών επα-

ναπλήρωσης, καθώς και των φυτικών προϊόντων για κάπνισμα και της καθιέρωσης ενός αποτελεσματικού μηχανισμού αξιολόγησης και ελέγχου της συμμόρφωσης των προϊόντων αυτών με τις απαιτήσεις και προδιαγραφές του ν. 4419/2016 (Α' 174) και της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ.

Άρθρο 13
Αντικείμενο

Αντικείμενο του Μέρους Β' αποτελεί:

α) η ρύθμιση με πληρέστερο τρόπο των όρων και προϋποθέσεων κυκλοφορίας στην αγορά των προϊόντων καπνού, των νέων προϊόντων καπνού, των ηλεκτρονικών τσιγάρων και των περιεκτών επαναπλήρωσης, καθώς και των φυτικών προϊόντων για κάπνισμα, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4419/2016 (Α' 174),

β) η καθιέρωση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού αξιολόγησης και ελέγχου της συμμόρφωσης των παραπάνω προϊόντων με τις απαιτήσεις και προδιαγραφές του ν. 4419/2016 και ειδικότερα: βα) η σύσταση ειδικού Τμήματος στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας για την παρακολούθηση της κυκλοφορίας των προϊόντων αυτών στην ελληνική αγορά, και ββ) η απλοποίηση της διαδικασίας επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Άρθρο 14
Κοινοποίηση των συστατικών και των εκπομπών -
Τροποποίηση παρ. 1, 5 και 6 άρθρου 5 ν. 4419/2016
(άρθρο 5 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Στο άρθρο 5 του ν. 4419/2016 (Α' 174), περί κοινοποίησης των συστατικών και των εκπομπών των προϊόντων καπνού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «στο Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέσω της Κοινής Ευρωπαϊκής Πύλης EU - CEG και», αβ) στο τρίτο εδάφιο οι λέξεις «το Υπουργείο Υγείας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την Κοινή Ευρωπαϊκή Πύλη EU - CEG», β) στην παρ. 5, βα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «στο Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κοινοποιούν μέσω της προαναφερθείσας Πύλης», βγ) προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) στην παρ. 6, στο πρώτο εδάφιο: i) μετά τις λέξεις «προς το Υπουργείο Υγείας» προστίθενται οι λέξεις «, τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.)», ii) οι λέξεις «και από το Υπουργείο Υγείας» διαγράφονται, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5
Κοινοποίηση των συστατικών και των εκπομπών
(άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς προϊόντων καπνού υποβάλλουν μέσω της Κοινής Ευρωπαϊκής Πύλης EU - CEG και σε ειδικό μορφότυπο, όπως ορίζεται στην εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ε.Ε.) 2015/2186 (ΕΕ L 312 της 25.11.2015) και αποτελεί το Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος νόμου, τις ακόλουθες πληροφορίες ανά μάρκα και τύπο:

α) κατάλογο όλων των συστατικών και των ποσοτήτων τους που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή των προϊόντων καπνού, κατά φθίνουσα σειρά βάρους κάθε συστατικού που περιέχεται στα προϊόντα καπνού,

β) τα επίπεδα εκπομπών που αναφέρονται στο άρθρο 3, γ) πληροφορίες σχετικά με άλλες εκπομπές και τα επίπεδά τους, όταν είναι διαθέσιμες.

Για προϊόντα που διατίθενται ήδη στην αγορά, οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται έως τις 20 Νοεμβρίου 2016.

Οι κατασκευαστές ή οι εισαγωγείς ενημερώνουν επίσης την Κοινή Ευρωπαϊκή Πύλη EU - CEG εάν η σύνθεση ενός προϊόντος τροποποιείται κατά τρόπον ώστε να επηρεάζονται οι πληροφορίες που παρέχονται δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Για νέο ή τροποποιημένο προϊόν καπνού, οι πληροφορίες που απαιτούνται κατά το παρόν άρθρο υποβάλλονται πριν από τη διάθεση των εν λόγω προϊόντων στην αγορά.

2. Ο κατάλογος συστατικών που αναφέρεται στην περ. α της παρ. 1 συνοδεύεται από δήλωση που εξηγεί τους λόγους για τους οποίους τα εν λόγω συστατικά περιέχονται στα σχετικά προϊόντα καπνού. Ο εν λόγω κατάλογος αναφέρει επίσης το καθεστώς των συστατικών, συμπεριλαμβανομένου του εάν έχει καταχωριστεί βάσει της εκτελεστικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2015/2186, το περιεχόμενο της οποίας αποτελεί αναπόσπαστο Παράρτημα του παρόντος νόμου υπό στοιχείο Παράρτημα III, του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2006, καθώς επίσης την ταξινόμησή τους βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008.

3. Ο κατάλογος που αναφέρεται στην περ. α της παρ. 1 συνοδεύεται επίσης από τα σχετικά τοξικολογικά δεδομένα όσον αφορά τα συστατικά πριν ή μετά την καύση τους, κατά περίπτωση, αναφέροντας ιδίως τις επιπτώσεις τους στην υγεία των καταναλωτών και λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τυχόν εθιστικές ιδιότητες. Επιπλέον, για τα τσιγάρα και τον καπνό για στριφτά τσιγάρα, ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας υποβάλλει τεχνικό έγγραφο που περιλαμβάνει γενική περιγραφή των προσθέτων που έχουν χρησιμοποιηθεί και των ιδιοτήτων τους. Με εξαίρεση την πίσσα, τη νικοτίνη, το μονοξείδιο του άνθρακα και τις εκπομπές του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 4, οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς αναφέρουν τις μεθόδους μέτρησης εκπομπών που χρησιμοποιήθηκαν και πραγματοποιούν μελέτες, εφόσον ζητηθούν από το Υπουργείο Υγείας, με απόφαση του Υπουργού, προκειμένου να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις συστατικών στην υγεία, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την τοξικότητα και την εθιστικότητά τους.

4. Οι πληροφορίες, που υποβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 1 και το άρθρο 6, δημοσιοποιούνται σε ειδικό ιστοχώρο της ιστοσελίδας του Υπουργείου Υγείας, το οποίο λαμβάνει δόντως υπόψη την ανάγκη προστασίας του εμπορικού απορρήτου, όταν δημοσιοποιεί τις εν λόγω πληροφορίες, και οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς προσδιορίζουν, κατά την υποβολή των πληροφοριών, σύμφωνα με την παρ. 1 και το άρθρο 6, τις πληροφορίες που θεωρούν εμπορικό απόρρητο.

5. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς υποβάλλουν μέσω της Κοινής Ευρωπαϊκής Πύλης EU - CEG τις εσωτερικές και εξωτερικές μελέτες που διαθέτουν για τις έρευνες αγοράς και για τις προτιμήσεις διάφορων ομάδων καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των νέων και των σημερινών καπνιστών, σχετικά με τα συστατικά και τις εκπομπές, καθώς και συνοπτικές περιγραφές των ερευνών αγοράς που πραγματοποιούν στο πλαίσιο της κυκλοφορίας νέων προϊόντων. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς κοινοποιούν μέσω της προαναφερθείσας Πύλης τα στοιχεία για τον όγκο των πωλήσεών τους ανά μάρκα και τύπο, εκφρασμένα σε αριθμό τσιγάρων ή σε χιλιογράμματα, σε ετήσια βάση, στην ελληνική επικράτεια, αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2015. Τα στοιχεία αυτά αποστέλλουν και στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

6. Όλα τα στοιχεία και οι πληροφορίες που παρέχονται προς το Υπουργείο Υγείας, τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) και το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών βάσει του παρόντος άρθρου και του άρθρου 6 υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή. Τα στοιχεία αυτά φυλάσσονται ηλεκτρονικά και εξασφαλίζουν ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα υπόλοιπα κράτη μέλη έχουν πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες για τους

σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος νόμου. Το Υπουργείο Υγείας εξασφαλίζει τον εμπιστευτικό χειρισμό του εμπορικού απορρήτου και των άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς οφείλουν να προσδιορίζουν, κατά την υποβολή των πληροφοριών, σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος και το άρθρο 6, τις πληροφορίες που θεωρούν εμπορικό απόρρητο.»

Άρθρο 15

Ρύθμιση των συστατικών - Αντικατάσταση παρ. 9 άρθρου 7 ν. 4419/2016 (άρθρο 7 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Η παρ. 9 του άρθρου 7 του ν. 4419/2016 (Α 174), περί ρύθμισης των συστατικών των προϊόντων καπνού, αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Το Υπουργείο Υγείας μπορεί να εκκινεί διαδικασία για να εκτιμήσει κατά πόσον ένα προϊόν καπνού έχει χαρακτηριστικό άρωμα/γεύση, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/779, της Επιτροπής της 18ης Μαΐου 2016 για τον καθορισμό ενιαίων κανόνων όσον αφορά τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για να καθοριστεί εάν ορισμένο προϊόν καπνού έχει χαρακτηριστικό άρωμα/γεύση.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΤΣΙΓΑΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΝΕΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΠΝΟΥ

Άρθρο 16

Ηλεκτρονικά τσιγάρα - Τροποποίηση παρ. 2, 3 και 6 άρθρου 18 ν. 4419/2016 (άρθρο 20 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Στο άρθρο 18 του ν. 4419/2016 (Α' 174), περί των ηλεκτρονικών τσιγάρων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, αα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «στο Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας για τυχόν σχετικά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για τα», αβ) στο δεύτερο εδάφιο, μετά τις λέξεις «στην αγορά», προστίθενται οι λέξεις «μέσω της Κοινής Ευρωπαϊκής Πύλης EU - CEG», αγ) το έκτο εδάφιο καταργείται, β) στην περ. ε του πρώτου εδαφίου της παρ. 3, οι λέξεις «που δεν είναι επικίνδυνα για την ανθρώπινη υγεία» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα οποία δεν θέτουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία ύστερα από έκθεση σε αυτά, λαμβάνοντας υπόψη τον εγγενή κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία κάθε συστατικού, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 (L 65).», γ) στην περ. ε της παρ. 5, οι λέξεις «το π.δ. 109/2010 (Α' 190)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ο ν. 4779/2021 (Α' 27)», δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6, οι λέξεις «στο Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και στο Υπουργείο Οικονομικών ετησίως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ετησίως ηλεκτρονικά, στη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής του Υπουργείου Υγείας, στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) και στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τις παρακάτω πληροφορίες» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 18

Ηλεκτρονικά τσιγάρα (άρθρο 20 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και οι περιέκτες επαναπλήρωσης διατίθενται στην αγορά μόνο εφόσον τηρούν τις διατάξεις του

παρόντος και τις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Ο παρών δεν εφαρμόζεται στα ηλεκτρονικά τσιγάρα και στους περιεκτές επαναπλήρωσης που υπόκεινται σε απαίτηση αδειοδότησης, σύμφωνα με την υπ' αρ. 31637/21.6.2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Εναρμόνιση της Εθνικής Νομοθεσίας προς την οδηγία 2003/63/ΕΚ για την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «περί κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση» (Β' 1176), ή στις απαιτήσεις της υπό στοιχείο ΔΥ8δ/Γ.Π./οικ.130648/30.9.2009 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Περί ιατροτεχνολογικών προϊόντων» (Β' 2198).

2. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης υποβάλλουν κοινοποίηση για τα προϊόντα που προτίθενται να θέσουν στην αγορά. Η κοινοποίηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά, έξι (6) μήνες πριν από την προβλεπόμενη διάθεση στην αγορά, μέσω της Κοινής Ευρωπαϊκής Πύλης EU - CEG, σε κοινό μορφότυπο, όπως καθορίζεται από την υπ' αρ. (ΕΕ) 2015/2183 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τον καθορισμό κοινού μορφότυπου για την κοινοποίηση των ηλεκτρονικών τσιγάρων και των περιεκτών επαναπλήρωσης [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2015) 8087] (L 309), όπως αυτή αποτυπώνεται στο Παράρτημα VI του παρόντος νόμου. Για τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τους περιεκτές επαναπλήρωσης που ήδη κυκλοφορούν στην αγορά κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, η κοινοποίηση υποβάλλεται εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Υποβάλλεται νέα κοινοποίηση για κάθε ουσιαστική τροποποίηση του προϊόντος. Ανάλογα με το αν το προϊόν είναι ηλεκτρονικό τσιγάρο ή περιεκτής επαναπλήρωσης, η κοινοποίηση περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες: α) την επωνυμία και τα στοιχεία επικοινωνίας του κατασκευαστή, του υπεύθυνου νομικού ή φυσικού προσώπου εντός της Ένωσης και, κατά περίπτωση, του εισαγωγέα στην Ένωση, β) κατάλογο όλων των συστατικών που περιέχονται στο προϊόν και όλων των εκπομπών από τη χρήση του, ανά μάρκα και τύπο, συμπεριλαμβανομένων των ποσοτήτων αυτών, γ) τοξικολογικά δεδομένα που αφορούν τα εν λόγω συστατικά και εκπομπές των προϊόντων, μεταξύ άλλων όταν θερμαίνονται, αναφέροντας συγκεκριμένα τις επιπτώσεις τους στην υγεία των καταναλωτών όταν εισπνέονται, και συνεκτιμώντας, μεταξύ άλλων, τυχόν επιπτώσεις εθισμού, δ) πληροφορίες σχετικά με τη δοσολογία και την πρόσληψη νικοτίνης, όταν το προϊόν καταναλώνεται υπό κανονικές ή εύλογα προβλέψιμες συνθήκες, ε) περιγραφή των συστατικών του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, του μηχανισμού ανοίγματος και επαναπλήρωσης του ηλεκτρονικού τσιγάρου ή του περιεκτή επαναπλήρωσης, στ) περιγραφή της διαδικασίας παραγωγής, μεταξύ άλλων εάν περιλαμβάνει την εν σειρά παραγωγή, και δήλωση ότι η διαδικασία παραγωγής πληροί τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, ζ) δήλωση ότι ο κατασκευαστής και ο εισαγωγέας φέρουν την πλήρη ευθύνη για την ποιότητα και την ασφάλεια του προϊόντος, όταν διατίθεται στην αγορά και χρησιμοποιείται υπό κανονικές ή εύλογες προβλέψιμες συνθήκες.

3. Τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και οι περιεκτές επαναπλήρωσης πρέπει να πληρούν και τις εξής προδιαγραφές: α) το υγρό που περιέχει νικοτίνη διατίθεται στην αγορά μόνο σε ειδικούς περιεκτές επαναπλήρωσης, ο όγκος των οποίων δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) ml, σε αναλώσιμα ηλεκτρονικά τσιγάρα ή φιαλίδια μίας χρήσης και ο όγκος των φιαλιδίων ή των δοχείων δεν υπερβαίνει τα δυο (2) ml, β) το υγρό που περιέχει νικοτίνη δεν περιέχει νικοτίνη που υπερβαίνει τα είκοσι (20) mg/ml, γ) το υγρό που περιέχει νικοτίνη δεν περιέχει τα πρόσθετα που παρατίθενται στην παράγραφο 4 του άρθρου 7, δ) για την κατασκευή του υγρού που περιέχει νικοτίνη χρησιμοποιούνται μόνο υψηλής καθαρότητας συστατικά. Ουσίες διαφορετικές των συστατικών του στοιχείου β' του πέμπτου εδαφίου της παρ. 2 υπάρχουν μόνο σε επίπεδο ιχνο στο υγρό που περιέχει νικοτίνη, εφόσον τα ίχνη αυτά δεν μπορούν να αποφευχθούν τεχνικά κατά την κατασκευή, ε) εξαιρουμένης της νικοτίνης, στο υγρό που περιέχει νικοτίνη χρησι-

μοποιούνται μόνο συστατικά τα οποία δεν θέτουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία ύστερα από έκθεση σε αυτά, λαμβάνοντας υπόψη τον εγγενή κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία κάθε συστατικού, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των Οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 (L 65), σε θερμαινόμενη ή μη μορφή, στ) τα ηλεκτρονικά τσιγάρα χορηγούν τις δόσεις νικοτίνης σε σταθερά επίπεδα υπό φυσιολογικές συνθήκες χρήσης, ζ) τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και οι περιεκτές επαναπλήρωσης είναι προστατευμένα από τα παιδιά και απαραβίαστα, προστατεύονται από τη θραύση και τη διαρροή και διαθέτουν μηχανισμό που εξασφαλίζει την επαναπλήρωση χωρίς διαρροή.

4. Τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και οι περιεκτές επαναπλήρωσης πρέπει να πληρούν και τις εξής προδιαγραφές:

α) Οι μονάδες συσκευασίας ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης περιέχουν ενημερωτικό φυλλάδιο (και στα ελληνικά) με πληροφορίες όσον αφορά: αα) τις οδηγίες χρήσης και αποθήκευσης του προϊόντος, καθώς επίσης και μνεία ότι η χρήση του προϊόντος δεν συνιστάται σε νέους και μη καπνιστές, ββ) τις αντενδείξεις, γγ) τις προειδοποιήσεις για συγκεκριμένες ομάδες κινδύνου, δδ) τυχόν βλαβερές συνέπειες, εε) τον κίνδυνο εθισμού και την τοξικότητα, και στστ) τα στοιχεία επικοινωνίας του κατασκευαστή ή του εισαγωγέα και του νομικού ή φυσικού προσώπου επαφής εντός της Ένωσης.

β) Οι μονάδες συσκευασίας και όλες οι εξωτερικές συσκευασίες ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης: αα) περιλαμβάνουν κατάλογο όλων των συστατικών που περιέχονται στο προϊόν σε φθίνουσα σειρά βάρους και αναφέρουν το περιεχόμενο σε νικοτίνη του προϊόντος και τη χορήγηση ανά δόση, τον αριθμό της παρτίδας παραλαβής και σύσταση στα ελληνικά να φυλάσσεται το προϊόν μακριά από παιδιά, ββ) με την επιφύλαξη της υποπερ. αα) της παρούσας περίπτωσης, δεν περιλαμβάνουν στοιχεία ή χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο άρθρο 13, εξαιρουμένων των περ. α) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 13 σχετικά με τις πληροφορίες όσον αφορά την περιεκτικότητα σε νικοτίνη και όσον αφορά τις αρωματικές ύλες, και γγ) φέρουν την ακόλουθη προειδοποίηση για την υγεία:

«Το προϊόν αυτό περιέχει νικοτίνη, η οποία είναι εξαιρετικά εθιστική ουσία».

γ) Οι προειδοποιήσεις για την υγεία τηρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 12.

5. Σε σχέση με τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τους περιεκτές επαναπλήρωσης ισχύουν οι εξής απαγορεύσεις:

α) απαγορεύονται οι εμπορικές επικοινωνίες στο διαδίκτυο, στον τύπο και σε άλλα έντυπα, με σκοπό ή άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα την προώθηση ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης, εξαιρουμένων των εντύπων που προορίζονται αποκλειστικά για επαγγελματίες του εμπορίου ηλεκτρονικών τσιγάρων ή περιεκτών επαναπλήρωσης και των εντύπων που τυπώνονται και κυκλοφορούν σε τρίτες χώρες, όπου τα εν λόγω έντυπα δεν προορίζονται πρωτίστως για την αγορά της Ένωσης,

β) απαγορεύονται οι εμπορικές επικοινωνίες στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο με σκοπό ή άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα την προώθηση ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης,

γ) απαγορεύεται κάθε μορφή δημόσιας ή ιδιωτικής συνεισφοράς σε ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά προγράμματα με σκοπό ή άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα την προώθηση ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης,

δ) απαγορεύεται κάθε μορφή δημόσιας ή ιδιωτικής συνεισφοράς σε οποιαδήποτε εκδήλωση, δραστηριότητα ή πρόσωπο με σκοπό ή άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα την προώθηση των ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης, η οποία πραγματοποιείται σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη ή στην οποία συμμετέχουν περισσότερα του ενός κράτη μέλη ή έχει κατ' άλλο τρόπο διασυνοριακές επιπτώσεις,

ε) απαγορεύονται για τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τους περιεκτές επαναπλήρωσης οι οπτικοακουστικές εμπορικές επικοινων-

νίδες στις οποίες εφαρμόζεται ο ν. 4779/2021 (Α' 27).

6. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης υποβάλλουν ετησίως ηλεκτρονικά, στη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής του Υπουργείου Υγείας, στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) και στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τις παρακάτω πληροφορίες: α) συνολικά δεδομένα για τους όγκους των πωλήσεων, ανά μάρκα και τύπο του προϊόντος, β) πληροφορίες για τις προτιμήσεις διάφορων ομάδων καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των νέων, των μη καπνιστών και των κυριότερων ειδών των σημερινών χρηστών, γ) τον τρόπο πώλησης των προϊόντων, και δ) συνοπτικές περιγραφές τυχόν ερευνών αγοράς που πραγματοποιούνται σχετικά με τα ανωτέρω, συμπεριλαμβανομένης της μετάφρασής τους στα αγγλικά.

Το Υπουργείο Υγείας παρακολουθεί τις εξελίξεις της αγοράς σχετικά με τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, καθώς και τους περιέκτες επαναπλήρωσης, συμπεριλαμβανομένων τυχόν στοιχείων που αποδεικνύουν ότι η χρήση τους από νέους και μη καπνιστές οδηγεί στον εθισμό στη νικοτίνη και τελικά στην παραδοσιακή κατανάλωση καπνού.

7. Σε ιστότοπο της ιστοσελίδας του Υπουργείου Υγείας δημοσιεύονται οι πληροφορίες που έχουν ληφθεί σύμφωνα με την παρ. 2, τηρουμένων των διατάξεων, περί εμπορικού απορρήτου.

Το Υπουργείο Υγείας, κατόπιν αιτήματος, θέτει όλες τις πληροφορίες οι οποίες έχουν ληφθεί σύμφωνα με το παρόν άρθρο, στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των λοιπών κρατών μελών.

Το Υπουργείο Υγείας εξασφαλίζει τον εμπιστευτικό χειρισμό του εμπορικού απορρήτου και των άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών.

8. Οι κατασκευαστές, οι εισαγωγείς και οι διανομείς ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης δημιουργούν και διατηρούν σύστημα συλλογής πληροφοριών σχετικά με όλες τις πιθανές βλαβερές για την ανθρώπινη υγεία συνέπειες των προϊόντων αυτών. Εάν οποιοσδήποτε από τους εν λόγω οικονομικούς φορείς θεωρεί ή ευλόγως κρίνει ότι τα ηλεκτρονικά τσιγάρα ή οι περιέκτες επαναπλήρωσης, που βρίσκονται στην κατοχή του και προορίζονται για διάθεση στην αγορά ή διατίθενται στην αγορά, δεν είναι ασφαλή ή καλής ποιότητας ή δεν συμμορφώνονται κατ' άλλο τρόπο προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ο εν λόγω οικονομικός φορέας λαμβάνει αμέσως τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα για τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις του παρόντος, την απόσυρση ή την ανάκληση του προϊόντος, κατά περίπτωση. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως τις αρχές εποπτείας της αγοράς, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 23, κατά περίπτωση. Επίσης, ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να ενημερώνει τις αρχές εποπτείας των κρατών μελών, στα οποία διατίθεται ή προορίζεται να διατεθεί το προϊόν, δίνοντας συγκεκριμένα στοιχεία, σχετικά με τον κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία και ασφάλεια, οποιοδήποτε διορθωτικό μέτρο έχει ληφθεί και τα αποτελέσματα των εν λόγω μέτρων. Το Υπουργείο Υγείας μπορεί επίσης να ζητεί πρόσθετες πληροφορίες από τον οικονομικό φορέα, ιδίως σχετικά με τις πιυχές ασφάλειας και ποιότητας ή σχετικά με τυχόν βλαβερές συνέπειες των ηλεκτρονικών τσιγάρων ή των περιεκτών επαναπλήρωσης.

9. Όσον αφορά τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τους περιέκτες επαναπλήρωσης που πληρούν τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, όταν το Υπουργείο Υγείας διαπιστώνει ή έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι συγκεκριμένα ηλεκτρονικά τσιγάρα ή περιέκτες επαναπλήρωσης ή ένας τύπος ηλεκτρονικών τσιγάρων ή περιεκτών επαναπλήρωσης ενδέχεται να αποτελέσουν σοβαρό κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία, μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Υγείας να απαγορευτεί προσωρινά η διάθεσή του στην αγορά. Το Υπουργείο Υγείας ενημερώνει αμελλητί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές των λοιπών κρατών - μελών σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί και κοινοποιεί τυχόν υποστηρικτικά δεδομένα για το προσωρινό μέτρο.»

Άρθρο 17

Κοινοποίηση νέων προϊόντων καπνού - Κατάργηση Επιτροπής Παρακολούθησης και Ελέγχου - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 4419/2016 (άρθρο 19 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Στο άρθρο 17 του ν. 4419/2016 (Α' 174), περί της κοινοποίησης των νέων προϊόντων καπνού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, μετά τις λέξεις «Κοινοποίηση νέων προϊόντων καπνού», διαγράφονται οι λέξεις «και σύσταση Επιτροπής Παρακολούθησης και Ελέγχου», β) οι παρ. 5, περί σύνθεσης και αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Παρακολούθησης και Ελέγχου, 6 και 7, περί διαδικασίας εξέτασης από την Επιτροπή Παρακολούθησης και Ελέγχου των κοινοποιούμενων προϊόντων καπνού, και 8, περί διαδικασίας εξέτασης από την Επιτροπή Παρακολούθησης και Ελέγχου των νέων προϊόντων καπνού σε περίπτωση εμφάνισης ανεπιθύμητου περιστατικού, καταργούνται και το άρθρο 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 17

Κοινοποίηση νέων προϊόντων καπνού (άρθρο 19 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς νέων προϊόντων καπνού υποχρεούνται να υποβάλουν κοινοποίηση στο Υπουργείο Υγείας για κάθε τέτοιο προϊόν που προτίθενται να διαθέσουν στην ελληνική αγορά. Η ανωτέρω κοινοποίηση υποβάλλεται μέσω της ευρωπαϊκής κοινής πύλης EU CEG, σε ηλεκτρονική μορφή, έξι (6) μήνες πριν από την προβλεπόμενη διάθεσή τους στην ελληνική αγορά και συνοδεύεται από λεπτομερή περιγραφή του σχετικού νέου προϊόντος καπνού, καθώς και από τις οδηγίες χρήσης του και τις πληροφορίες που προβλέπονται από το άρθρο 5 όσον αφορά τα συστατικά και τις εκπομπές. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς που υποβάλλουν κοινοποίηση για ένα νέο προϊόν καπνού παρέχουν επίσης:

α) τις διαθέσιμες επιστημονικές μελέτες για την τοξικότητα, τον κίνδυνο εθισμού και την ελκυστικότητα του νέου προϊόντος καπνού, ιδίως όσον αφορά τα συστατικά και τις εκπομπές του,

β) τις διαθέσιμες μελέτες, τις συνοπτικές περιγραφές τους και τις έρευνες αγοράς σχετικά με τις προτιμήσεις διάφορων ομάδων καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των νέων και των σημερινών καπνιστών,

γ) άλλες διαθέσιμες και σχετικές πληροφορίες, μεταξύ των οποίων και ανάλυση κινδύνου/οφέλους του προϊόντος, τις αναμενόμενες συνέπειες του στην παύση της κατανάλωσης καπνού, τις αναμενόμενες συνέπειες του στην έναρξη της κατανάλωσης καπνού και προβλεπόμενες επιδράσεις στους καταναλωτές.

2. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς νέων προϊόντων καπνού υποχρεούνται να διαβιβάζουν κάθε νέα ή επικαιροποιημένη πληροφορία σχετικά με τις μελέτες, την έρευνα και άλλες πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α' έως γ' της παρ. 1. Το Υπουργείο Υγείας μπορεί να απαιτεί από τους κατασκευαστές ή τους εισαγωγείς νέων προϊόντων καπνού να πραγματοποιούν πρόσθετες δοκιμές ή να υποβάλουν συμπληρωματικές πληροφορίες.

Το Υπουργείο Υγείας θέτει στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όλες τις πληροφορίες που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος άρθρου.

3. Τα νέα προϊόντα καπνού που διατίθενται στην ελληνική αγορά, οφείλουν να τηρούν τις προδιαγραφές του παρόντος νόμου. Η υπαγωγή των προϊόντων αυτών στις διατάξεις του παρόντος εξαρτάται από το κατά πόσο τα εν λόγω προϊόντα εμπίπτουν στον ορισμό του μη καπνιζόμενου προϊόντος καπνού ή του προϊόντος καπνού για κάπνισμα.

4. Ως προς τη συσκευασία των νέων προϊόντων καπνού, εκτός αν διατίθενται σε κοινή συσκευασία με τα ίδια τα προϊόντα:

α) ισχύουν οι υποπερ. αα' και στστ' της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 4419/2016,

β) αυτή περιλαμβάνει σύσταση στα ελληνικά «να φυλάσσεται το προϊόν μακριά από παιδιά»,

γ) δεν περιλαμβάνει στοιχεία ή χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο άρθρο 13 του ν. 4419/2016.

Αν η συσκευή διατίθεται στην αγορά σε κοινή συσκευασία με το ίδιο το προϊόν, αυτή νοείται ως συσκευασία του προϊόντος.

5. [Καταργείται]

6. [Καταργείται]

7. [Καταργείται]

8. [Καταργείται].»

Άρθρο 18
Παρακολούθηση της Κοινής Ευρωπαϊκής Πύλης
Εισόδου (EU - CEG) - Προσθήκη άρθρου 17Α
στον ν. 4419/2016
(άρθρο 19 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Μετά το άρθρο 17 του ν. 4419/2016 (Α' 174) προστίθεται άρθρο 17Α ως εξής:

«Άρθρο 17Α
Παρακολούθηση της Κοινής Ευρωπαϊκής
Πύλης Εισόδου (EU - CEG)
(άρθρο 19 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Αρμόδιο για την παρακολούθηση της Κοινής Ευρωπαϊκής Πύλης Εισόδου (EU - CEG) και τον έλεγχο των κοινοποιούμενων σε αυτή προϊόντων καπνού, που κυκλοφορούν ή πρόκειται να κυκλοφορήσουν στην ελληνική αγορά, ορίζεται το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων της Διεύθυνσης Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Πρόληψης μη Μεταδοτικών Νοσημάτων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.). Η αρμοδιότητα του ανωτέρω Τμήματος εκτείνεται σε όλα τα προϊόντα της παρ. 2 του άρθρου 1. Για τον σκοπό αυτόν, το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων έχει τη δυνατότητα πρόσβασης στην Κοινή Ευρωπαϊκή Πύλη Εισόδου EU - CEG. Ειδικότερα, το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων του Ε.Ο.Δ.Υ. είναι αρμόδιο για:

α) την αποδοχή και τήρηση αρχείου των κοινοποιήσεων από τους κατασκευαστές και εισαγωγείς των προϊόντων της παρ. 2 του άρθρου 1,

β) τη διαρκή παρακολούθηση των αναρτήσεων που γίνονται στην Κοινή Ευρωπαϊκή Πύλη Εισόδου (EU - CEG) ως προς τη συμμόρφωσή τους προς τον παρόντα, καθώς και

γ) την εξέταση υποθέσεων ενδεχόμενων παραβάσεων Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής του Υπουργείου Υγείας ή κατόπιν καταγγελίας ή αυτεπαγγέλτως.

2. Στις περιπτώσεις των νέων προϊόντων καπνού του άρθρου 17 και των ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπληρώσεως του άρθρου 18, το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων, εντός έξι (6) μηνών από την κοινοποίηση του προϊόντος στην πύλη EU - CEG και πριν από την κυκλοφορία του στην αγορά, ελέγχει τη συμμόρφωσή του με τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου. Αν διαπιστωθεί μη συμμόρφωση, το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων ζητεί από τον ελεγχόμενο κατασκευαστή ή εισαγωγέα την υποβολή συμπληρωματικών πληροφοριών ή διευκρινίσεων σχετικά με τα υπό εξέταση προϊόντα, τάσσοντας σε αυτόν αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μήνα από την ημερομηνία ενημέρωσής του. Το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων ελέγχει τις συμπληρωματικές πληροφορίες ή διευκρινίσεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την υποβολή τους. Αν οι συμπληρωματικές πληροφορίες ή διευκρινίσεις κριθούν ικανοποιητικές, το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων εκδίδει απόφαση με την οποία επιτρέπει την κυκλοφορία του/των υπό εξέταση προϊόντος/προϊόντων. Αν ο ελεγχόμενος κατασκευαστής ή εισαγωγέας δεν ανταποκριθεί εντός της ταχθείσας αποκλειστικής προθεσμίας ή αν προκύψει

εκ των υποβληθεισών πληροφοριών και διευκρινίσεων παράβαση του παρόντος νόμου, το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων εκδίδει απόφαση απαγόρευσης της κυκλοφορίας των υπό εξέταση προϊόντων. Μετά από την παρέλευση της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, τα νέα προϊόντα κυκλοφορούν ελεύθερα στην ελληνική αγορά, τηρουμένων των λοιπών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις. Ειδικά αν, πριν από τη συμπλήρωση του εξαμήνου, ζητηθούν οι συμπληρωματικές πληροφορίες και διευκρινίσεις του δεύτερου εδαφίου, η κυκλοφορία του υπό εξέταση προϊόντος απαγορεύεται έως την έκδοση της απόφασης του τετάρτου εδαφίου.

3. Σε περίπτωση εξέτασης υπόθεσης για ενδεχόμενη παράβαση του παρόντος νόμου από προϊόν που ήδη κυκλοφορεί στην αγορά, το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων ελέγχει το προϊόν το οποίο αφορά η παράβαση μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την ημέρα υποβολής του αιτήματος ή της καταγγελίας. Για τον σκοπό αυτόν, δύναται να ζητεί τη συνδρομή των αρμοδίων αρχών εποπτείας της αγοράς του άρθρου 23. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο, ιδίως σε περίπτωση που ζητηθεί η συνδρομή των αρχών του άρθρου 23, το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου δύναται να παραταθεί για έξι (6) επιπλέον μήνες. Αν κατά την εξέταση της υπόθεσης διαπιστωθεί ασυμφωνία μεταξύ των κοινοποιημένων στοιχείων και της πραγματικής υπόστασης του προϊόντος, ή οποιαδήποτε άλλη παραβίαση των διατάξεων του παρόντος νόμου, το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων ζητεί από τον ελεγχόμενο κατασκευαστή ή εισαγωγέα συμπληρωματικές πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετικά με το/τα υπό εξέταση προϊόν/προϊόντα, τάσσοντας σε αυτόν αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μήνα από την ημερομηνία ενημέρωσής του. Αν οι συμπληρωματικές πληροφορίες ή διευκρινίσεις επαληθεύουν την παράβαση του νόμου ή αν ο ελεγχόμενος δεν ανταποκριθεί εντός της ταχθείσας προθεσμίας, το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων εκδίδει απόφαση για την απαγόρευση της κυκλοφορίας του/των υπό εξέταση προϊόντος/προϊόντων ή την ανάκληση αυτής.

4. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς νέων προϊόντων καπνού, σε περίπτωση εμφάνισης ανεπιθύμητου περιστατικού σε χρήση των προϊόντων τους, υποχρεούνται να ενημερώνουν αμέσως το Υπουργείο Υγείας. Στην περίπτωση αυτή, η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής διαβιβάζει αμελλητί τα σχετικά στοιχεία προς το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, και εφαρμόζεται η διαδικασία της παρ. 3.»

Άρθρο 19
Σύσταση Τμήματος Παρακολούθησης και Ελέγχου
Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων στον Εθνικό
Οργανισμό Δημόσιας Υγείας - Προσθήκη υποπερ. γδ)
στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4633/2019

Στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4633/2019 (Α' 161), περί της διοικητικής διάρθρωσης του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, προστίθεται υποπερ. γδ) ως εξής:

«γδ) Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων.»

Άρθρο 20
Παράβολα - Τροποποίηση άρθρου 25 ν. 4419/2016
(άρθρα 5, 6, 7, 19, 20 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Στο άρθρο 25 του ν. 4419/2016 (Α' 174), περί παραβόλων και αναλογικών τελών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο προστίθενται οι λέξεις «Εξουσιοδοτική διάταξη», β) η παρ. 1 αντικαθίσταται, γ) η παρ. 3 καταργείται, δ) προστίθεται παρ. 4 και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 25 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 25

Παράβολα - Αναλογικά τέλη - Εξουσιοδοτική διάταξη
(άρθρα 5, 6, 7, 19, 20 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Για την παραλαβή, την αποθήκευση, τον χειρισμό, την ανάλυση και τη δημοσίευση των πληροφοριών που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 5, την παρ. 1 του άρθρου 17 και την παρ. 2 του άρθρου 18 καθορίζεται παράβολο ύψους πενήντα (50) ευρώ ανά προϊόν στους κατασκευαστές και εισαγωγείς. Τα εν λόγω παράβολα εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού, από τα οποία δύναται να καλυφθούν δαπάνες για την υλοποίηση προγραμμάτων δημόσιας υγείας και ειδικότερα προγραμμάτων διαχείρισης της χρήσης προϊόντων καπνού και άλλων συναφών προϊόντων και εν γένει των εξαρτήσεων.

2. Για την αξιολόγηση των εκθέσεων των κατασκευαστών ή εισαγωγέων μέσω της διεξαγωγής συγκριτικής ανάλυσης των εκθέσεων αυτών από ανεξάρτητο επιστημονικό φορέα σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 6, καθώς και για την εκτίμηση κατά πόσον ένα προϊόν καπνού έχει χαρακτηριστικό άρωμα/γεύση, κατά πόσον χρησιμοποιούνται απαγορευμένα πρόσθετα ή αρωματικές ουσίες και κατά πόσον ένα προϊόν καπνού περιέχει πρόσθετα σε ποσότητες που αυξάνουν σε σημαντικό και μετρήσιμο βαθμό την τοξική ή εθιστική επίδραση ή τις ιδιότητες ΚΜΤ του σχετικού προϊόντος καπνού, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 7, οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς του εν λόγω προϊόντος καταβάλλουν παράβολο που το ύψος του και η διαδικασία είσπραξης και απόδοσής του, καθώς και η τυχόν αναπροσαρμογή του καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας.

3. [Καταργείται].

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία καταβολής των παραβόλων της παρ. 1 και δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος αυτών.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 21

Προσθήκη Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας
στις αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς -
Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 23 ν. 4419/2016
(άρθρο 26 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4419/2016 (Α' 174), περί αρμοδίων αρχών εποπτείας της αγοράς, μετά από τη λέξη «ορίζονται» προστίθενται οι λέξεις «ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς ορίζονται ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β' βαθμού, οι Υπηρεσίες Εμπορίου των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας, τα τελωνεία και οι περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες του Γενικού Χημείου του Κράτους. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς διενεργούν ελέγχους, επιθεωρήσεις, δειγματοληψίες και εκτελούν προγράμματα ελέγχου στην αγορά, όποτε απαιτείται, για την αξιολόγηση της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου. Οι έλεγχοι, επιθεωρήσεις και δειγματοληψίες στην αγορά και στους χώρους παραγωγής, συσκευασίας, αποθήκευσης και διανομής διενεργούνται κατά περίπτωση και κατά λόγο αρμοδιότητας από τις ανωτέρω αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς είτε μεμονωμένα είτε από μικτά κλιμάκια.»

Άρθρο 22

Κυρώσεις - Αντικατάσταση άρθρου 24 ν. 4419/2016
(άρθρο 23 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Το άρθρο 24 του ν. 4419/2016 (Α' 174), περί κυρώσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 24

Κυρώσεις - Εξουσιοδοτική διάταξη
(άρθρο 23 Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων του παρόντος νόμου, η οποία προκύπτει κατά τον εργαστηριακό, φυσικοχημικό έλεγχο και τον έλεγχο της ταξινόμησης, επισήμανσης, συσκευασίας του προϊόντος, που διενεργείται από τις Υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους, με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα, επιβάλλονται πρόστιμα ανά προϊόν και ανά παράβαση, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου της Γενικής Διεύθυνσης Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Δ.Γ.Χ.Κ.), της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.). Η διαδικασία επιβολής του προστίμου δεν θίγει την αρμοδιότητα του Τμήματος Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων της Διεύθυνσης Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Πρόληψης μη Μεταδοτικών Νοσημάτων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) να απαγορεύσει ή να ανακαλέσει, με απόφασή του, την κυκλοφορία του προϊόντος που παραβιάζει τον παρόντα νόμο, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 17Α. Για τον λόγο αυτό τα αποτελέσματα εξέτασης του δείγματος διαβιβάζονται στο Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων του Ε.Ο.Δ.Υ..

2. Σε περίπτωση διαπίστωσης από τελωνειακή αρχή της παράβασης της παρ. 1 του άρθρου 16 του παρόντος, εφαρμόζονται η παρ. 2 του άρθρου 119Α, η παρ. 2 του άρθρου 142 και τα άρθρα 155 έως 177 περί λαθρεμπορίας του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265).

3. Αν το ηλεκτρολογικό υλικό του ηλεκτρονικού τσιγάρου δεν συμμορφώνεται με την υπό στοιχεία Οικ. 51157/ΔΤΒΝ 1129/17.5.2016 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/35/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά ηλεκτρολογικού υλικού που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσης» (Β' 1425), όπως εκάστοτε ισχύει, εφαρμόζονται τα άρθρα 21 έως 26 του ν. 4801/2021 (Α' 83), περί καθορισμού, κλιμάκωσης και διαδικασίας επιβολής κυρώσεων κατά τους ελέγχους στο πλαίσιο της εποπτείας της αγοράς στο πεδίο της ασφάλειας και συμμόρφωσης βιομηχανικών προϊόντων αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι σχετικά με τη διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης των προστίμων, το ύψος τους, οι όροι, οι προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικό με την επιβολή των εν λόγω κυρώσεων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 23
Τελική διάταξη

Η Επιτροπή Παρακολούθησης και Ελέγχου της κοινής ευρωπαϊκής πύλης EU CEG που προβλέπεται στο άρθρο 17 του ν. 4419/2016 (Α' 174) καταργείται μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Οι υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιόν της περιέρχονται στην αρμοδιότητα του Τμήματος Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας για την παρακολούθηση της Κοινής Ευρωπαϊκής Πύλης Εισόδου (EU CEG) και διαβιβάζονται σε αυτό εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία κατάργησης της Επιτροπής του πρώτου εδαφίου. Για την εξέταση των υποθέσεων του δευτέρου εδαφίου του παρόντος εφαρμόζεται η διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 17Α του ν. 4419/2016.

**ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΜΗ ΚΑΠΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 24
Σκοπός**

Σκοπός του Μέρους Γ΄ είναι η περαιτέρω ενίσχυση της προστασίας της δημόσιας υγείας και ιδίως των ανηλίκων, μέσω της ρύθμισης της κυκλοφορίας στην αγορά μη καπνικών προϊόντων, με ή χωρίς νικοτίνη, που προορίζονται για εισπνοή μέσω της διαδικασίας θέρμανσης, καθώς και προϊόντων νικοτίνης, τα οποία καταναλώνονται με οποιονδήποτε τρόπο και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4419/2016 (Α΄ 174).

**Άρθρο 25
Αντικείμενο**

Αντικείμενο του Μέρους Γ΄ είναι:

- α) ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων κυκλοφορίας των ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και των προϊόντων νικοτίνης στην αγορά, μετά από κοινοποίηση καταλόγου όλων των συστατικών και των ποσοτήτων τους, ανά μάρκα και τύπο, στο Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.),
- β) η καθολική απαγόρευση της πώλησης, προσφοράς και διάθεσης των ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και των προϊόντων νικοτίνης σε ανηλίκους, καθώς και η απαγόρευση πώλησης των προϊόντων αυτών μέσω αυτόματου πωλητή,
- γ) ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων πώλησης και διάθεσης των ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και των προϊόντων νικοτίνης, και
- δ) ο ορισμός των αρμόδιων αρχών ελέγχου της τήρησης των διατάξεων για την κυκλοφορία, πώληση, προσφορά και διάθεση των ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και των προϊόντων νικοτίνης και η πρόβλεψη κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων.

**Άρθρο 26
Ορισμοί**

Για τους σκοπούς του παρόντος μέρους ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν χωρίς καπνό»: το βιομηχανοποιημένο προϊόν, το οποίο δεν περιέχει καπνό, προορίζεται για εισπνοή μέσω διαδικασίας θέρμανσης και όχι καύσης και περιέχει υπόστρωμα ή περιέκτη νικοτίνης ή νικοτίνης και άλλων ουσιών ή άλλων ουσιών χωρίς νικοτίνη, σε στέρεη μορφή,
- β) «προϊόντα νικοτίνης»: τα προϊόντα χωρίς καπνό που περιέχουν νικοτινικά αλκαλοειδή σε οποιαδήποτε ποσότητα και καταναλώνονται με οποιονδήποτε τρόπο, όπως, ενδεικτικά, το βιομηχανοποιημένο προϊόν, το οποίο δεν περιέχει καπνό, προορίζεται για λήψη από το στόμα, χωρίς εισπνοή και χωρίς διαδικασία θέρμανσης ή καύσης και το οποίο περιέχει υπόστρωμα νικοτίνης ή νικοτίνης και άλλων ουσιών, σε στέρεη μορφή (σακουλάκια νικοτίνης), εξαιρουμένων των προϊόντων που προορίζονται για ιατρική και φαρμακευτική χρήση, όπως ορίζεται στην περ. ζ) της παρ. 3 του άρθρου 53α του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α΄ 265).

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ****Άρθρο 27
Υποχρεώσεις κοινοποίησης και ενημέρωσης**

1. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτίνης υποβάλλουν στο Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Κα-

πνικών Προϊόντων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) κατάλογο όλων των συστατικών και των ποσοτήτων τους που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή των προϊόντων αυτών ανά μάρκα και τύπο, πριν από την κυκλοφορία τους στην αγορά. Ομοίως, όταν η σύνθεση ενός προϊόντος τροποποιείται κατά τρόπο ώστε να επηρεάζονται οι πληροφορίες που υποβάλλονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, οι κατασκευαστές ή οι εισαγωγείς ενημερώνουν το ως άνω Τμήμα, πριν από την κυκλοφορία του τροποποιημένου προϊόντος στην αγορά. Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων της παρούσας, εφαρμόζεται η διαδικασία της παρ. 3 του άρθρου 17Α του ν. 4419/2016 (Α΄ 179) περί παρακολούθησης της Κοινής Ευρωπαϊκής Πύλης Εισόδου (EU - CEG).

2. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς των ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και των προϊόντων νικοτίνης, σε περίπτωση εμφάνισης ανεπιθύμητου περιστατικού σε χρήση των προϊόντων τους, υποχρεούνται να ενημερώνουν αμέσως το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων του Ε.Ο.Δ.Υ., οπότε και εφαρμόζεται η διαδικασία της παρ. 3 του άρθρου 17Α του ν. 4419/2016.

3. Το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων τηρεί αρχείο των κοινοποιήσεων από τους κατασκευαστές και εισαγωγείς ηλεκτρονικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτίνης.

**Άρθρο 28
Όροι και προϋποθέσεις πώλησης και διάθεσης
ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων
χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτίνης**

1. Τα ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα χωρίς καπνό και τα προϊόντα νικοτίνης τοποθετούνται προς πώληση σε προθήκες οι οποίες βρίσκονται εντός του καταστήματος και στις οποίες παρέχεται πρόσβαση με τη μεσολάβηση προσωπικού του καταστήματος.

Εξαιρούνται τα καταστήματα αφορολόγητων ειδών, τα περίπτερα και τα καταστήματα που πωλούν αποκλειστικά τα προϊόντα του πρώτου εδαφίου.

2. Για τα ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα χωρίς καπνό ισχύουν οι απαγορεύσεις των περ. β) έως η) της παρ. 1 του άρθρου 2 και της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3730/2008 (Α΄ 262).

3. Για τα προϊόντα νικοτίνης ισχύουν οι απαγορεύσεις των περ. β), δ), ζ), η) και η απαγόρευση πώλησης της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3730/2008.

4. Ως προς τα σακουλάκια νικοτίνης της περ. β) του άρθρου 26: α) κάθε σακουλάκι δεν μπορεί να περιέχει περισσότερο από δεκαέξι (16) mg νικοτίνης, β) κάθε μονάδα συσκευασίας πρέπει να είναι ανθεκτική στο άνοιγμα από παιδιά, ακολουθώντας το διεθνές πρότυπο ISO 8317.

**Άρθρο 29
Απαγόρευση πώλησης, προσφοράς και διάθεσης
θερμαινόμενων προϊόντων
χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτίνης
σε ανηλίκους και από ανηλίκους**

1. Απαγορεύονται η πώληση, η προσφορά και η διάθεση ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτίνης σε ανηλίκους και από ανηλίκους.

2. Όποιος πωλεί, προσφέρει ή διαθέτει με οποιονδήποτε τρόπο τα προϊόντα της παρ. 1 ελέγχει και εξακριβώνει την ενηλικότητα του προσώπου στο οποίο προσφέρονται, σύμφωνα με την περ. α της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3730/2008 (Α΄ 262)

**Άρθρο 30
Απαγόρευση πώλησης ηλεκτρικά θερμαινόμενων
προϊόντων χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτίνης
μέσω αυτόματου πωλητή**

Απαγορεύεται η πώληση ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτίνης μέσω αυτόματου πωλητή.

Άρθρο 31**Διασυνοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις**

Απαγορεύονται οι διασυνοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτίνης από το εξωτερικό προς την Ελλάδα. Επιτρέπονται οι διασυνοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις των προϊόντων του προηγούμενου εδαφίου από την Ελλάδα προς το εξωτερικό, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη στην αγορά των οποίων πρόκειται να διατεθούν τα προϊόντα αυτά δεν έχουν απαγορεύσει τις εν λόγω διασυνοριακές πωλήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'**ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ****Άρθρο 32****Αρμόδιες αρχές**

1. Αρμόδιες αρχές για τον έλεγχο της εφαρμογής των άρθρων 28, 29 και 30, τη βεβαίωση των παραβάσεων και την επιβολή κυρώσεων είναι οι Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού, η Ελληνική Αστυνομία, η Δημοτική Αστυνομία και οι Λιμενικές Αρχές στην περιοχή ευθύνης τους. Όργανα ελέγχου αποτελούν τα αρμόδια υγειονομικά όργανα των Διευθύνσεων Δημόσιας Υγείας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού, οι ιατροί και οδοντίατροι Δημόσιας Υγείας του κλάδου Ε.Σ.Υ. και οι επόπτες δημόσιας υγείας της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας, το προσωπικό της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, της Ελληνικής Αστυνομίας, της Δημοτικής Διενέργειας και των Λιμενικών Αρχών. Οι έλεγχοι διενεργούνται κατά περίπτωση και κατά λόγο αρμοδιότητας από τις ανωτέρω αρχές είτε μεμονωμένα είτε από μικτά κλιμάκια.

2. Αρμόδια αρχή για τον έλεγχο εφαρμογής του άρθρου 27 ορίζεται ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας.

3. Αρμόδιες για τον έλεγχο εφαρμογής του άρθρου 31 είναι οι τελωνειακές αρχές, οι οποίες, σε περίπτωση που διαπιστώνουν παράβαση, εφαρμόζουν την παρ. 1 του άρθρου 119Α, την παρ. 2 του άρθρου 142 και τα άρθρα 150 έως 177 περί λαθρεμπορίας του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265).

4. Το Γενικό Χημείο του Κράτους είναι αρμόδιο για τον εργαστηριακό και τον φυσικοχημικό έλεγχο των προϊόντων που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου. Οι έλεγχοι, εξετάσεις, κατ' έφεση εξετάσεις και κάθε άλλο σχετικό θέμα αναφορικά με δείγματα διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και τις διατάξεις του ν. 4177/2013 (Α' 173), περί των κανόνων ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών, με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων.

Άρθρο 33**Κυρώσεις**

1. Σε όσους πωλούν, προσφέρουν ή διαθέτουν ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα χωρίς καπνό και προϊόντα νικοτίνης σε ανηλίκους ή μέσω αυτόματου πωλητή κατά παράβαση των άρθρων 28, 29 και 30 επιβάλλεται πρόστιμο από πεντακάσια (500) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

2. Σε περίπτωση παράβασης του άρθρου 29, με απόφαση της αρχής που χορήγησε την άδεια λειτουργίας, εκτός του διοικητικού προστίμου της παρ. 1, ανακαλείται προσωρινά η άδεια λειτουργίας της επιχείρησης για χρονικό διάστημα από πέντε (5) έως δέκα (10) ημέρες, το οποίο προσαυξάνεται σε τριάντα (30) ημέρες, σε περίπτωση πρώτης υποτροπής. Σε περίπτωση δεύτερης υποτροπής, εκτός του διοικητικού προστίμου ανακαλείται οριστικά η άδεια λειτουργίας. Η υποτροπή λαμβάνεται υπόψη και για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου.

3. Αν κατά τον εργαστηριακό και φυσικοχημικό έλεγχο της παρ. 4 του άρθρου 32 που διενεργείται από τις Υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, διαπιστωθεί παράβαση του παρόντος νόμου καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδι-

δόμενων υπουργικών αποφάσεων, επιβάλλεται πρόστιμο ανά προϊόν και ανά παράβαση από την αρμόδια Υπηρεσία της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους. Η διαδικασία επιβολής του προστίμου δεν θίγει την αρμοδιότητα του Τμήματος Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων της Διεύθυνσης Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Πρόληψης μη Μεταδοτικών Νοσημάτων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας να απαγορεύσει ή να ανακαλέσει, με απόφασή του, την κυκλοφορία του προϊόντος που παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27. Για τον λόγο αυτόν τα αποτελέσματα εξέτασης του δείγματος διαβιβάζονται στο Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'**ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 34****Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξειδικεύονται τα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους και ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για την κυκλοφορία των προϊόντων αυτών στην ελληνική αγορά, ιδίως τα ανώτατα όρια περιεκτικότητάς τους σε νικοτίνη, τηρουμένων των προϋποθέσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 28, οι χώροι πώλησής τους, τα θέματα επισήμανσης και συσκευασίας τους και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος Μέρους.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτίνης, στο Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας για την κυκλοφορία τους στην αγορά, η διαδικασία υποβολής τους, η διαδικασία ενημέρωσης του ίδιου Τμήματος σε περιπτώσεις τροποποίησης της σύνθεσης των προϊόντων τους και εμφάνισης ανεπιθύμητου περιστατικού σε χρήστη αυτών και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 27.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Προστασίας του Πολίτη και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι σχετικά με τη διαδικασία ελέγχου και τον συντονισμό των αντίστοιχων μικτών κλιμακίων των αρμοδίων αρχών του άρθρου 32, διαπίστωσης των παραβάσεων, πιστοποίησης και επιβολής των προστίμων των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 33, το ύψος των προστίμων, τα κριτήρια επιμέτρησης του ύψους του προστίμου, όπως ο αριθμός των υποτροπών, η διαδικασία είσπραξης των προστίμων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των άρθρων 32 και 33.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την είσπραξη και διάθεση των εσόδων από την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 33.

Άρθρο 35**Τελική διάταξη**

1. Για τα ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα χωρίς καπνό και τα προϊόντα νικοτίνης που κυκλοφορούν ήδη στην αγορά, η κοινοποίηση της παρ. 1 του άρθρου 27 υποβάλλεται εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Σε περίπτωση μη κοινοποίησης ή πλημμελούς κοινοποίησης, το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Καπνικών και Μη Καπνικών Προϊόντων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας εκδίδει απόφαση ανάκλησης της κυκλοφορίας του προϊόντος στην αγορά, εφαρμόζοντας τη διαδικασία του άρθρου 27.

ΜΕΡΟΣ Δ'**ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ,**

ΑΛΚΟΟΛ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΜΗ ΚΑΠΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 36
Σκοπός**

Σκοπός του Μέρους Δ' είναι η ενίσχυση του μηχανισμού ελέγχου της αγοράς των προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων, με την αξιοποίηση σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων, για τη διασφάλιση της ελεγχόμενης κυκλοφορίας των προϊόντων αυτών και της ευχερούς πρόσβασης των αρμοδίων αρχών ελέγχου σε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και, κατ' επέκταση, τη θωράκιση της υγείας των πολιτών.

**Άρθρο 37
Αντικείμενο**

Αντικείμενο του Μέρους Δ' είναι:

- α) η σύσταση Ψηφιακού Μητρώου Ελέγχου Προϊόντων Καπνού, Αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων,
- β) η υποχρεωτική εγγραφή σε αυτό όλων των φυσικών και νομικών προσώπων που πωλούν και διαθέτουν προϊόντα καπνού, αλκοόλ και λοιπά μη καπνικά προϊόντα και η καταγραφή όλων των σημείων πώλησης και διάθεσής τους και
- γ) η ρύθμιση των όρων και προϋποθέσεων για τη λειτουργία του.

**Άρθρο 38
Σύσταση και λειτουργία Ψηφιακού Μητρώου Ελέγχου
Προϊόντων Καπνού, Αλκοόλ
και λοιπών μη καπνικών προϊόντων**

1. Συστήνεται και λειτουργεί στο Υπουργείο Υγείας, ως Υπεύθυνο Επεξεργασίας, Ψηφιακό Μητρώο Ελέγχου Προϊόντων Καπνού, Αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων (εφεξής: Μητρώο), το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - Ε.Ψ.Π.) και το οποίο υλοποιείται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ως εκτελούσα την επεξεργασία για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας. Στο Μητρώο εγγράφονται υποχρεωτικά τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που πωλούν και διαθέτουν προϊόντα καπνού, αλκοόλ και λοιπά μη καπνικά προϊόντα του άρθρου 26 και καταγράφονται όλα τα σημεία λιανικής πώλησης και διάθεσης αυτών. Φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία δεν έχουν εγγραφεί στο Μητρώο απαγορεύεται να πωλούν και να διαθέτουν τα ανωτέρω προϊόντα. Σε περίπτωση πώλησης ή διάθεσης των προϊόντων αυτών από φυσικά και νομικά πρόσωπα που δεν έχουν εγγραφεί στο Μητρώο, ανακαλείται η χορηγηθείσα άδεια πώλησης, άλλως ο σχετικός με την πώληση αυτών Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.).

2. Για την εγγραφή στο Μητρώο, τα φυσικά και νομικά πρόσωπα της παρ. 1 απαιτείται να πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) να διαθέτουν Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.),
- β) να διαθέτουν εν ισχύ άδεια πώλησης των προϊόντων της παρ. 1, όπου απαιτείται, και Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) σχετικό με την πώληση προϊόντων της παρ. 1,
- γ) να πληρούν τις προϋποθέσεις των άρθρων 1 έως 6 του ν. 3730/2008 (Α' 262), περί της προστασίας των ανηλίκων από τη χρήση προϊόντων καπνού και την κατανάλωση αλκοόλ, του ν. 4419/2016 (Α' 174), περί της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων, καθώς και των άρθρων 24 έως 35 του παρόντος.

3. Η πρόσβαση των φυσικών και νομικών προσώπων της παρ.

1 στο Μητρώο, πραγματοποιείται κατόπιν αυθεντικοποίησής τους, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί των τρόπων αυθεντικοποίησης για χρήση υπηρεσιών μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, με τη χρήση των κωδικών - διαπιστευτηρίων (taxisnet) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης του φυσικού προσώπου ή της επιχείρησης/νομικού προσώπου.

4. Αποδέκτες των δεδομένων που έχουν καταχωριστεί στο Μητρώο είναι οι αρμόδιες αρχές εποπτείας της συμμόρφωσης των πωλητών των προϊόντων της παρ. 1, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3730/2008, του ν. 4419/2016 και του παρόντος νόμου.

5. Υπεύθυνος επεξεργασίας για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που καταχωρίζονται στο Μητρώο ορίζεται το Υπουργείο Υγείας. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αυτοτελώς υπεύθυνος επεξεργασίας για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τελείται για την αυθεντικοποίηση των χρηστών στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - Ε.Ψ.Π.).

6. Για λόγους διαφάνειας και ενημέρωσης της κοινής γνώμης, επιτρέπεται η δημοσιοποίηση στοιχείων του μητρώου της παρ. 1 μέσω του διαδικτυακού τόπου του Υπουργείου Υγείας.

7. Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων του Υπουργείου Υγείας ως υπευθύνου επεξεργασίας, παρακολουθεί τη συμμόρφωση της σύστασης και λειτουργίας του Μητρώου προς τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και κάθε άλλης ρύθμισης για την προστασία του ατόμου έναντι της επεξεργασίας δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ****Άρθρο 39
Εξουσιοδοτική διάταξη**

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 38, περί της σύστασης και λειτουργίας του Ψηφιακού Μητρώου Ελέγχου Προϊόντων Καπνού, Αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων του άρθρου 26, και ιδίως:

α) οι ειδικότερες προϋποθέσεις, η διαδικασία, οι πληροφορίες και τα χρονικά σημεία υποβολής και επανυποβολής των πληροφοριών για την εγγραφή και τις προϋποθέσεις παραμονής εγγεγραμμένων προσώπων στο Μητρώο, καθώς και για την επικαιροποίηση των στοιχείων των φυσικών και νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 38,

β) η διαδικασία και οι λόγοι για τη διαγραφή από το Μητρώο, καθώς και ο τρόπος γνωστοποίησης της διαγραφής στους ενδιαφερόμενους,

γ) τα δεδομένα που καταχωρίζονται για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των σημείων πώλησης και διάθεσης των προϊόντων που το φυσικό ή νομικό πρόσωπο διατηρεί ανά την επικράτεια,

δ) τα δικαιώματα των υποκειμένων, των οποίων δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα καταχωρίζονται στο Μητρώο, και οι τρόποι άσκησης των δικαιωμάτων αυτών, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ιδίως για τη συλλογή, την τήρηση, τη διαβίβαση και κάθε άλλη περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων που καταχωρίζονται στο Μητρώο, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης τεχνικών ανωνυμοποίησης, ψευδωνυμοποίησης και κρυπτογράφησης, οι αποδέκτες ή οι κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων, οι όροι της διάθεσης συγκεντρωτικών στοιχείων στατιστικής φύσης, καθώς και ο προσδιορισμός στοιχείων του Μητρώου, των οποίων επιτρέπεται η δημοσιοποίηση μέσω του διαδικτυακού τόπου του Υπουργείου Υγείας για λόγους διαφάνειας και ενημέρωσης της κοινής γνώμης, και

ε) οι απαιτήσεις διαλειτουργικότητας με άλλα πληροφοριακά συστήματα και μητρώα του φορέα του δημοσίου, υπό την έννοια των περ. α), β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.

4270/2014 (Α' 143).

ΜΕΡΟΣ Ε' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 40 Θητεία επικουρικών ιατρών στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας του Εθνικού Δικτύου Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Τροποποίηση περ. ε παρ. 2 άρθρου 21 ν. 3580/2007

1. Στο δεύτερο εδάφιο της περ. ε της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 3580/2007 (Α' 134) περί θεμάτων οργάνωσης και λειτουργίας του Ε.Σ.Υ., μετά τις λέξεις «Μονάδες Ψυχικής Υγείας των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων της χώρας» προστίθενται οι λέξεις «και τις Μονάδες Ψυχικής Υγείας (Μ.Ψ.Υ.) των Δ.Υ.Πε. του άρθρου 6 του ν. 5129/2024 (Α' 124)» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η περ. ε διαμορφώνεται ως εξής:

«ε. Η θητεία των επικουρικών ιατρών που τοποθετούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4272/2014 δύναται να είναι έως τρία (3) έτη. Το ίδιο ισχύει και για τους ιατρούς που τοποθετούνται στο Ε.Κ.Α.Β. και τα παραρτήματά του, το Κέντρο Δηλητηριάσεων, τις Μονάδες Τεχνητού Νεφρού, τα ΤΕΠ, τα Ογκολογικά Τμήματα, τις Μονάδες Ψυχικής Υγείας των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων της χώρας και τις Μονάδες Ψυχικής Υγείας (Μ.Ψ.Υ.) των Δ.Υ.Πε. του άρθρου 6 του ν. 5129/2024 (Α' 124). Η διάταξη αυτή ισχύει από τις 19 Ιουνίου 2015.»

2. Η παρ. 1 ισχύει και για τους επικουρικούς ιατρούς που έχουν τοποθετηθεί στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας (Μ.Ψ.Υ.) των Δ.Υ.Πε. του άρθρου 6 του ν. 5129/2024 (Α' 124) από 1ης.2.2025 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 41 Δυνατότητα μετακίνησης προσωπικού των φορέων και των Αποκεντρωμένων Μονάδων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας

1. Για τις ανάγκες παρακολούθησης της υλοποίησης και ολοκλήρωσης των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας οι Διοικητές των Διοικήσεων Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Πε.) δύναται με αποφάσεις τους να μετακινούν, κατά παρέκκλιση του χρονικού περιορισμού του άρθρου 24 του ν. 3599/2007 (Α' 176), μόνιμο προσωπικό ή προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των φορέων και των αποκεντρωμένων μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας αρμοδιότητάς τους σε λοιπές αποκεντρωμένες μονάδες αρμοδιότητάς τους και στην κεντρική υπηρεσία των Δ.Υ.Πε. και να του αναθέτουν την σχετική άσκηση καθηκόντων ευθύνης, εφαρμοζόμενων των ειδικών ρυθμίσεων των οικείων οργανικών διατάξεων όσον αφορά στον κλάδο στον οποίο ανήκει ο οριζόμενος.

2. Η παρ. 1 καταλαμβάνει και τις μετακινήσεις προσωπικού, οι οποίες έχουν διενεργηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 42 Παράταση προθεσμιών και συμβάσεων

1. α) Η ισχύς των ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας, η οποία παρατάθηκε με την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 5188/2025 (Α' 49) έως την 30ή.6.2025, παρατείνεται έως την 30ή.9.2025, εκτός των ακόλουθων ρυθμίσεων του ν. 5034/2023 (Α' 69):

αα) της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 75 περί της δυνατότητας ένταξης των απόρων και ανασφάλιστων ασθενών με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου σε συμβεβλημένες με τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) μονάδες αιμοκάθαρσης του ιδιωτικού τομέα για τη διενέργεια τακτικών αιμοκαθάρσεων,

αβ) της παρ. 4 του άρθρου 93, ως προς τις μηνιαίες ή επαναλαμβανόμενες γνωματεύσεις χρονίως πασχόντων, που αφορούν περιοδικώς (επαναλαμβανόμενες) χορηγούμενες παροχές του

άρθρου 53 του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ..

Οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) για υπηρεσίες φύλαξης και καθαριότητας και κάλυψη αναγκών εστίασης και στίσης που παρατείνονται κατ' εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης λύονται αυτοδικαίως και αζημίως για τον Ε.Ο.Δ.Υ., αν πριν από την 30ή.9.2025 ολοκληρωθούν οι τακτικές διαγωνιστικές διαδικασίες για την προμήθεια των αντίστοιχων υπηρεσιών, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

β) Η ισχύς του άρθρου 169 του ν. 4876/2021 (Α' 251), περί της εργασίας καθ' υπέρβαση του ωραρίου των εργαζομένων στις Διοικήσεις των Υγειονομικών Περιφερειών και στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, η οποία παρατάθηκε με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 5188/2025 έως την 30ή.6.2025, παρατείνεται έως την 31η.12.2025.

γ) Η ισχύς του άρθρου 205 του ν. 4820/2021 (Α' 130), περί της υποχρέωσης επίδειξης πιστοποιητικού ή βεβαίωσης εμβολιασμού ή νόσησης από τους εργαζόμενους στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, η οποία παρατάθηκε με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 5188/2025 έως την 30ή.6.2025, παρατείνεται έως την 30ή.9.2025, και για τους εργαζόμενους σε κλειστές δομές κοινωνικής φροντίδας για ηλικιωμένους, χρονίως πάσχοντες και άτομα με αναπηρία.

δ) Η ισχύς του άρθρου 46 του ν. 4790/2021 (Α' 48), ως προς τον υποχρεωτικό διαγνωστικό έλεγχο για τον κορωνοϊό COVID-19, η οποία παρατάθηκε με την περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 5188/2025 έως την 30ή.6.2025, παρατείνεται έως την 30ή.9.2025, και για τους εργαζόμενους σε κλειστές δομές κοινωνικής φροντίδας για ηλικιωμένους, χρονίως πάσχοντες και άτομα με αναπηρία.

ε) Οι αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου τρίτου του ν. 4889/2022 (Α' 21), περί της δυνατότητας διάθεσης άνευ αντιτίμου στο Δημόσιο, εγκαταστάσεων, θαλάμων, κλινών νοσηλείας, κλινών αυξημένης φροντίδας και εντατικής θεραπείας των στρατιωτικών νοσοκομείων και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.), η ισχύς της οποίας παρατείνεται με την περ. α) της παρούσας, δύνανται να ισχύουν από την 1η.7.2025, εφόσον εκδίδονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

στ) Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 86 του ν. 4745/2020 (Α' 214), περί της δυνατότητας διάθεσης επιμέρους χώρων ιδιωτικών θεραπευτηρίων, δομών υγείας, παρόχων υπηρεσιών υγείας, κέντρων αποκατάστασης, καθώς και ιατρικού, νοσηλευτικού, βοηθητικού προσωπικού ιδιωτικών παρόχων υπηρεσιών υγείας προς το Δημόσιο, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 30ή.9.2025.

ζ) Παρατείνεται αυτοδικαίως από τη λήξη της έως την 31η.12.2025 η παραμονή στην υπηρεσία: ζα) των ειδικευόμενων νοσηλευτών Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, η παραμονή των οποίων παρατάθηκε, έως την 30ή.6.2025, δυνάμει της περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 5161/2024 (Α' 196) και ζβ) των ειδικευόμενων νοσηλευτών, οι οποίοι ολοκληρώνουν την παράταση της παρ. 3 του άρθρου ένατου του ν. 4889/2022 (Α' 21) ή την παράταση της παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 5041/2023 (Α' 87), αντίστοιχα, έως την ανωτέρω ημερομηνία, με ισόχρονη παράταση της σύμβασής τους.

η) Οι ρυθμίσεις της παρούσας που αφορούν σε δομές παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας του Ε.Σ.Υ., οι οποίες μεταφέρονται ως αποκεντρωμένες μονάδες στις οικείες Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Πε.) και έχουν ενταχθεί, από 1ης.2.2025, στο Εθνικό Δίκτυο Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας (Ε.Δ.Υ.Ψ.Υ.), σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 5129/2024 (Α' 124) σε συνδυασμό με την περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 37 του ν. 5167/2024 (Α' 207), ισχύουν για τις οικείες Δ.Υ.Πε..

θ) Οι ρυθμίσεις της παρούσας που αφορούν στις δομές, τις θεραπευτικές μονάδες, τα τμήματα και τα προγράμματα που έχουν ενταχθεί, από 1ης.2.2025, στον Εθνικό Οργανισμό Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (Ε.Ο.Π.Α.Ε.), σύμφωνα με

το άρθρο 29 του ν. 5129/2024, σε συνδυασμό με την περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 37 του ν. 5167/2024, ισχύουν για τον Ε.Ο.Π.Α.Ε..

2. Η παράταση των συμβάσεων της παρ. 1 δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, ούτε εμπίπτει στους περιορισμούς των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).

3. Η προθεσμία του τρίτου εδαφίου του άρθρου 91 του ν. 4850/2021 (Α' 208), περί της δαπάνης που προκύπτει από την εφαρμογή των άρθρων 88, 89 και 90 του ίδιου νόμου, για την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Υγείας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, παρατείνεται έως την 30ή.9.2025.

4. Στο άρθρο 13 του ν. 4715/2020 (Α' 149), περί της πρόσληψης και της απόσπασης προσωπικού στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Οργανισμός Διασφάλισης της Ποιότητας στην Υγεία Α.Ε.», προστίθεται παρ. 3Α ως εξής:

«3Α. Η διάρκεια των αποσπάσεων που έχουν διενεργηθεί σύμφωνα με την παρ. 3 έως και την 1η.2.2023 δύναται να παραταθεί έως τη συμπλήρωση έξι (6) ετών από την ημερομηνία διενέργειας της αρχικής απόσπασης, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας.»

Άρθρο 43

Σύναψη δημοσίων συμβάσεων από τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου η κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 11 ν. 2716/1999

1. Γενικές και ειδικές διατάξεις για τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και μελετών κάτω των εκάστοτε προβλεπόμενων κατώτατων ορίων του άρθρου 5 (ΒΙΒΛΙΟ Ι) του ν. 4412/2016 (Α' 147), καθώς και γενικές και ειδικές διατάξεις του ν. 4412/2016 για τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων αξίας μέχρι και εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ εκτός Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ή/και από πόρους του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας, δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 11 του ν. 2716/1999 (Α' 96), ως προς την υποχρέωση ανάρτησης στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ.) και την υποχρέωση χρήσης του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.) για συμβάσεις που συνάπτουν έως την 31η.12.2025.

2. Η παρ. 1 ισχύει για όλες τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί από τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του άρθρου 11 του ν. 2716/1999 από την 1η.1.2025.

Άρθρο 44

Νομιμοποίηση δαπανών των νοσοκομείων και των Υγειονομικών Περιφερειών, της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας και του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας

1. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4332/2015 (Α' 76), ως προς τη νομιμοποίηση δαπανών για την εξόφληση υποχρεώσεων των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και των Υγειονομικών Περιφερειών, παρατείνεται από τη λήξη της, έως τη δημοσίευση του παρόντος. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για την εξόφληση υποχρεώσεων των δομών, μονάδων, υπηρεσιών και προγραμμάτων που έχουν ενταχθεί στον Εθνικό Οργανισμό Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 5129/2024 (Α' 124), οι οποίες αφορούν σε προμήθειες υλικών, αγαθών και παροχή υπηρεσιών, καθώς και πάσης φύσεως αποδοχές, οι οποίες διενεργήθηκαν από 1η.2.2025 μέχρι και τη δημοσίευση του παρόντος και είναι εγγεγραμμένες ως πιστώσεις των εγκεκριμένων προϋπολογισμών του έτους 2025 των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και των Δ.Υ.Πε..

2. Η ισχύς του άρθρου δέκατου του ν. 4737/2020 (Α' 204), ως προς τη νομιμοποίηση δαπανών των Κέντρων Υγείας για την εξέταση δειγμάτων βιολογικού υλικού ύποπτων κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται από τη λήξη της, έως τη δημοσίευση του παρόντος.

3. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 4715/2020 (Α' 149), ως προς την εκκαθάριση και πληρωμή δαπανών νοσοκομείων για την εξέταση δειγμάτων βιολογικού υλικού ύποπτων κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται από τη λήξη της, έως τη δημοσίευση του παρόντος.

4. Η ισχύς της παρ. 28 του άρθρου 66 του ν. 3984/2011 (Α' 150), ως προς τη νομιμοποίηση δαπανών που απορρέουν από προμήθειες των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. συμπεριλαμβανομένων των Ψυχιατρικών και των Πανεπιστημιακών Κλινικών, των Νοσοκομείων Αρεταίειο και Αιγινήτειο, του Ωνασείου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου και του Νοσοκομείου Παπαγεωργίου της Θεσσαλονίκης, παρατείνεται από τη λήξη της, έως τη δημοσίευση του παρόντος. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει ανάλογα και για την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας, εφόσον οι προμήθειες του προηγούμενου εδαφίου έχουν διενεργηθεί από αυτήν για λογαριασμό των εν λόγω νοσοκομείων.

5. Δαπάνες της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας των ετών 2022 και 2023 που αφορούν στην παροχή υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας, είναι νόμιμες και κανονικές και μπορούν να εκκαθαριστούν σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας έτους 2025.

6. Δαπάνες του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας από τον ορολογικό έλεγχο των ομάδων του εθελοντικά προσφερόμενου αίματος που διενεργήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από την 1η.1.2024 έως και 31η.5.2025 στο πλαίσιο των υπ' αρ. 02/2018-01 και 02/2018-02 συμβάσεων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, θεωρούνται νόμιμες και εκκαθαρίζονται και πληρώνονται με την προϋπόθεση πως υπάρχουν οι πιστώσεις στον προϋπολογισμό του.

Άρθρο 45

Ρύθμιση οφειλών Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας Φαρμάκων ή φαρμακευτικών εταιρειών προς τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας - Προσθήκη παρ. 2δ και 2ε, τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου δωδέκατου ν. 4737/2020

Στο άρθρο δωδέκατο του ν. 4737/2020 (Α' 204), περί της ρύθμισης οφειλών Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας Φαρμάκων ή φαρμακευτικών εταιρειών προς τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθενται παρ. 2δ και 2ε, β) στην παρ. 3, οι λέξεις «έως και 2γ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως και 2ε», γ) στην παρ. 4, οι λέξεις «και 2γ» αντικαθίσταται από τις λέξεις «2γ, 2δ και 2ε» και το άρθρο δωδέκατο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο δωδέκατο

Ρύθμιση οφειλών Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας Φαρμάκων ή φαρμακευτικών εταιρειών προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

1. Στους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων ή στις φαρμακευτικές εταιρείες, που οφείλουν στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) ποσά αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41) του έτους 2019, όπως έχουν προκύψει μετά από την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου από την ως άνω διάταξη συμψηφισμού, δίνεται η δυνατότητα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους σε έως τριάντα έξι (36) άτοκες δόσεις, με την προϋπόθεση εξόφλησης των ποσών επιστροφής (rebate) της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 (Α' 31) για το έτος 2019 και της καταβολής των δόσεων της προηγούμενης ρύθμισης οφειλών σε δόσεις για τα έτη 2012-2018.

2. Στους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων ή στις φαρμακευτικές εταιρείες που οφείλουν

στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) ποσά αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41) του έτους 2020, όπως έχουν προκύψει μετά από την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου από την ως άνω διάταξη συμψηφισμού, δίνεται η δυνατότητα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους σε έως τριάντα έξι (36) άτοκες δόσεις, με την προϋπόθεση εξόφλησης των ποσών επιστροφής (rebate) της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 (Α' 31) για το έτος 2020 και της καταβολής των δόσεων της προηγούμενης ρύθμισης οφειλών σε δόσεις για τα έτη 2012-2019.

2α. Στους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων ή στις φαρμακευτικές εταιρείες που οφείλουν στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) ποσά αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 του έτους 2021, όπως έχουν προκύψει μετά από την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου από την ως άνω διάταξη συμψηφισμού, δίνεται η δυνατότητα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους σε έως τριάντα έξι (36) άτοκες δόσεις, με την προϋπόθεση εξόφλησης των ποσών επιστροφής (rebate) της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 για το εκάστοτε προηγούμενο έτος και της καταβολής των δόσεων των προηγούμενων ρυθμίσεων οφειλών σε δόσεις για τα έτη 2012-2020.

2β. Στους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων ή στις φαρμακευτικές εταιρείες που οφείλουν στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) ποσά αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 του έτους 2022, όπως έχουν προκύψει μετά από την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου από την ως άνω διάταξη συμψηφισμού, δίνεται η δυνατότητα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους σε έως τριάντα έξι (36) άτοκες δόσεις, με την προϋπόθεση εξόφλησης των ποσών επιστροφής (rebate) της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 για το εκάστοτε προηγούμενο έτος και της καταβολής των δόσεων των προηγούμενων ρυθμίσεων οφειλών σε δόσεις για τα έτη 2012-2021.

2γ. Στους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων ή στις φαρμακευτικές εταιρείες που οφείλουν στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), ποσά αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012, του έτους 2023, όπως έχουν προκύψει μετά από την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου από την ανωτέρω διάταξη συμψηφισμού, δίνεται η δυνατότητα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους σε έως τριάντα έξι (36) άτοκες δόσεις, με την προϋπόθεση εξόφλησης των ποσών επιστροφής (rebate) της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011, για το εκάστοτε προηγούμενο έτος και της καταβολής των δόσεων των προηγούμενων ρυθμίσεων οφειλών σε δόσεις για τα έτη 2012-2022.

2δ. Στους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων ή στις φαρμακευτικές εταιρείες που οφείλουν στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), ποσά αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012, του έτους 2024, όπως έχουν προκύψει μετά από την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου από την ανωτέρω διάταξη συμψηφισμού, δίνεται η δυνατότητα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους σε έως τριάντα έξι (36) άτοκες δόσεις, με την προϋπόθεση εξόφλησης των ποσών επιστροφής (rebate) της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 για το εκάστοτε προηγούμενο έτος και της καταβολής των δόσεων των προηγούμενων ρυθμίσεων οφειλών σε δόσεις για τα έτη 2012-2023.

2ε. Στους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων ή στις φαρμακευτικές εταιρείες που έχουν εν ισχύ αποφάσεις ένταξης της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης που αφορούν επενδυτικά σχέδια, σχετικά με την έρευνα και ανάπτυξη προϊόντων ή υπηρεσιών ή γραμμών παραγωγής σύμφωνα με την παρ. ζ της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4052/2012, δίνεται η δυνατότητα, να ρυθμίσουν τις οφειλές των παρ. 2β, 2γ και 2δ του παρόντος άρθρου σε έως εβδομήντα δύο (72) άτοκες δόσεις, με την προϋπόθεση εξόφλησης των ποσών επιστροφής (rebate) της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 για το εκάστοτε προηγούμενο έτος και της καταβολής των δόσεων των προηγούμενων ρυθμίσεων οφειλών σε δόσεις για τα έτη 2012-2021.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθορίζονται οι όροι της ρύθμισης, η διαδικασία είσπραξής τους, η προθεσμία υποβολής της αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση, καθώς και κάθε αναγκαίο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή των παρ. 1 έως και 2ε. Ειδικά για τα θέματα της παρ. 2ε, στην έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου συμπράττει και ο Υπουργός Ανάπτυξης.

4. Σε κάθε περίπτωση μη έγκαιρης καταβολής έστω και μίας εκ των δόσεων των παρ. 1, 2, 2α, 2β, 2γ, 2δ και 2ε, καθώς και της οποιασδήποτε εκπρόθεσμης καταβολής τρέχουσας υποχρέωσης προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ο Κάτοχος Άδειας Κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων εκπίπτει των ρυθμίσεων.»

Άρθρο 46

Διαδικασία επιβολής κυρώσεων στους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας των φαρμάκων που διακινούνται με έκτακτη εισαγωγή και αποζημιώνονται, μέσω του Ινστιτούτου Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας Μ.Α.Ε. - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 249 ν. 4512/2018

Στην παρ. 2 του άρθρου 249 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί της εξουσιοδοτικής διάταξης για την αξιολόγηση των φαρμάκων που διακινούνται με έκτακτη εισαγωγή και αποζημιώνονται μέσω του Ινστιτούτου Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας Μ.Α.Ε., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, β) το υφιστάμενο τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται και η παρ. 2, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Τα φάρμακα που τελούν σε περίοδο προστασίας των δεδομένων τους και έχουν πάρει άδεια κυκλοφορίας, σύμφωνα με την εθνική διαδικασία ή την αποκεντρωμένη διαδικασία ή τη διαδικασία αμοιβαίας αναγνώρισης ή την κεντρική διαδικασία του Κανονισμού 726/2004/ΕΚ (L 136), υπάγονται σε αξιολόγηση, μόνον εφόσον αποζημιώνονται τουλάχιστον σε πέντε (5) από τα κάτωθι ειδικώς αναφερόμενα κράτη μέλη που διαθέτουν μηχανισμό αξιολόγησης τεχνολογιών υγείας για τα φάρμακα ανθρώπινης χρήσης, ήτοι: την Αυστρία, το Βέλγιο, τη Γαλλία, τη Γερμανία, τη Δανία, την Ισπανία, την Ολλανδία, την Ιταλία, την Πορτογαλία, τη Σουηδία και τη Φινλανδία.

Από την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου εξαιρούνται: α) τα φάρμακα που έχουν λάβει άδεια κυκλοφορίας ως ορφανά, μόνο εφόσον καλύπτονται από διεθνή πρωτόκολλα, β) τα φάρμακα της μεσογειακής αναμίας, γ) τα εμβόλια που αναφέρονται στην παρ. 5 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ.ΥΓ3α/Γ.Π.32221/29.4.2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Υγείας «Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς την αντίστοιχη νομοθεσία της Ε.Ε. στον τομέα της παραγωγής και της κυκλοφορίας φαρμάκων που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση, σε συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 2001/83/ΕΚ Οδηγία «περί κοινοτικού κώδικα για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση» (L 31/28.11.2001), όπως ισχύει και όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2011/62/ΕΕ, όσον αφορά την πρόληψη της εισόδου ψευδεπίγραφων φαρμάκων στη νόμιμη αλυσίδα εφοδιασμού (L 174/1.7.2011)» (Β' 1049), δ) τα φάρμακα με βάση το ανθρώπινο αίμα ή το πλάσμα του αίματος, όπως ορίζονται στην παρ. 11 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ.ΥΓ3α/Γ.Π.32221/29.4.2013 κοινής απόφασης, ε) τα φάρμακα συνδυασμών γνωστών δραστικών ουσιών, δηλαδή φάρμακα τα οποία συνδυάζουν δραστικές ουσίες, για τις οποίες έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα προστασίας των δεδομένων τους, ανεξάρτητα από τη νομική βάση έγκρισής τους και εφόσον η ένδειξή τους είναι αντικατάσταση των θεραπειών ελεύθερου συνδυασμού, στ) τα φάρμακα «κλώνιο», που ορίζονται ως φάρμακα με διαφορετική εμπορική ονομασία, ίδια φαρμακοτεχνική μορφή, ίδια ποιοτική και ποσοτική σύνθεση, τόσο σε δραστική ουσία όσο και σε έκδοχα και τα οποία έλαβαν άδεια κυκλοφορίας με την ίδια φαρμακοχημική, προ-κλινική και κλινική τεκμηρίωση σε σχέση με φάρμακα τα οποία περιλαμβάνονται ήδη στον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων, ζ) τα «βιοομοειδή» φάρμακα, δηλαδή τα φάρμακα βιολογικής

προέλευσης τα οποία έχουν εγκριθεί σύμφωνα την παρ. 4 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2001/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (L 311), με αναφορά σε φάρμακα βιολογικής προέλευσης, τα οποία περιλαμβάνονται ήδη στον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων, η) φάρμακα που τιμολογούνται σύμφωνα με το άρθρο 14 της υπ' αρ. 32535/2019 (Β' 1508), θ) φάρμακα καλώς καθιερωμένης χρήσης με νομική βάση έγκρισης του άρθρου 10(α) της Οδηγίας 2001/83/ΕΚ και ι) φάρμακα που διακινούνται με έκτακτη εισαγωγή και αποζημιώνονται, μέσω του Ινστιτούτου Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας Μ.Α.Ε., σε εκτέλεση παραγγελιών του Συστήματος Ηλεκτρονικής Προέγκρισης, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών και με μηνιαίο κόστος θεραπειάς ανά ασθενή άνω των χιλίων (1.000) ευρώ.

Τα φάρμακα της περ. ι) μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος των έξι (6) μηνών υπάγονται υποχρεωτικά σε αξιολόγηση. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας στην ανωτέρω υποχρέωση, επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται η διαδικασία με την οποία τα φάρμακα της περ. ι) υπάγονται σε αξιολόγηση, τα διοικητικά πρόστιμα, το όργανο που διαπιστώνει και επιβάλλει τα διοικητικά πρόστιμα, η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Η ρύθμιση της παραγράφου αυτής εφαρμόζεται για όλα τα προϊόντα που θα υποβληθούν προς αξιολόγηση στην Επιτροπή Αξιολόγησης και Αποζημίωσης Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (ΕΑΑΦΑΧ) μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθώς και για όλα τα προϊόντα των οποίων η αξιολόγηση εκκρεμεί ακόμη στο πλαίσιο της ΕΑΑΦΑΧ. Προϊόντα τα οποία έχουν ήδη παραπεμφθεί στην Επιτροπή Διαπραγματεύσεως πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεν αξιολογούνται εκ νέου.»

Άρθρο 47

Επιβολή κυρώσεων στους υπόχρεους του Ηλεκτρονικού Συστήματος Παρακολούθησης Διακίνησης Φαρμάκων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 32 ν. 5057/2023

Στην παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 5057/2023 (Α' 164), περί των εξουσιοδοτικών διατάξεων του νόμου αυτού, οι λέξεις «Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υγείας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Υγείας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η διαδικασία και οι υποχρεώσεις προς υποβολή στοιχείων, το περιεχόμενο των στοιχείων, οι κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους, το όργανο που διαπιστώνει και επιβάλλει τις κυρώσεις και η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και οι τεχνικές και οργανωτικές λεπτομέρειες για τη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Συστήματος Παρακολούθησης Διακίνησης Φαρμάκων κατ' εφαρμογή του άρθρου 14.»

Άρθρο 48

Ρυθμίσεις για την ενίσχυση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας - Σύσταση Κινητών Ομάδων Υγείας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 2 ν. 4633/2019 - Αντικατάσταση άρθρου 106Α ν. 4461/2017 - Καταργούμενες διατάξεις

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4633/2019 (Α' 161), περί του σκοπού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «που αποσκοπούν στην» προστίθενται οι λέξεις «ενίσχυση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας», β) μετά από τις λέξεις «στη μείωση», οι λέξεις «του βάρους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της επιβάρυνσης» και η παρ. 1 δια-

μορφώνεται ως εξής:

«1. Ο σκοπός του Ε.Ο.Δ.Υ. είναι η παροχή υπηρεσιών, που συμβάλλουν στην προστασία και βελτίωση της υγείας και την αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης του πληθυσμού ενισχύοντας την ικανότητα του Εθνικού Συστήματος Υγείας, ιδιαίτερος των υπηρεσιών δημόσιας υγείας, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των απειλών κατά της ανθρώπινης υγείας από μεταδοτικά νοσήματα μέσω της έγκαιρης ανίχνευσης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των κινδύνων, αναφοράς και κατάθεσης επιστημονικά τεκμηριωμένων προτάσεων και μέτρων παρέμβασης. Ο Ε.Ο.Δ.Υ. αναπτύσσει και προωθεί δράσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, την προαγωγή της υγείας, την πρόληψη των χρόνιων νοσημάτων και γενικότερα στη μείωση της επιβάρυνσης από τα μη μεταδοτικά νοσήματα. Οι βασικές λειτουργίες του Ε.Ο.Δ.Υ. περιλαμβάνουν δραστηριότητες, όπως η επιδημιολογική επιτήρηση, η εκτίμηση κινδύνου, η παροχή γνώμοδοτήσεων σε επιστημονικά θέματα, η ετοιμότητα και απόκριση, η παροχή αξιόπιστων και συγκρίσιμων επιδημιολογικών δεδομένων και στατιστικών στοιχείων στους αρμόδιους φορείς σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, η εκπαίδευση και επιμόρφωση/κατάρτιση στον τομέα της δημόσιας υγείας, η ενημέρωση του κοινού και των επαγγελματιών υγείας σχετικά με τους κινδύνους σοβαρών υγειονομικών απειλών και η προώθηση δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης σε θέματα δημόσιας υγείας. Ο Ε.Ο.Δ.Υ. συνιστά το επιχειρησιακό κέντρο σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων προστασίας της δημόσιας υγείας με προληπτικό, λειτουργικό και παρεμβατικό χαρακτήρα, με ετοιμότητα απόκρισης σε έκτακτους κινδύνους υγείας, συντονίζοντας τις λειτουργίες του με τις εκάστοτε ανάγκες της χώρας και των διεθνών οργανισμών με τους οποίους συνεργάζεται.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4633/2019, περί των μέσων του Ε.Ο.Δ.Υ., προστίθεται περ. ι) ως εξής:

«ι) Η συγκρότηση και λειτουργία Κινητών Ομάδων Υγείας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ.), για την υποστήριξη και ενίσχυση του έργου που παρέχουν οι δημόσιες μονάδες παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.).»

3. Το άρθρο 106Α του ν. 4461/2017 (Α' 38), περί της συγκρότησης Κινητών Ομάδων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 106Α

Κινητές Ομάδες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

1. Για την υποστήριξη και ενίσχυση του έργου που παρέχουν οι δημόσιες μονάδες παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (Π.Φ.Υ.), συστήνονται στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) Κινητές Ομάδες Υγείας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ.), οι οποίες συγκροτούνται ανά υγειονομική περιφέρεια με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Δ.Υ..

2. Οι Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. διασυνδέονται με τη Διοίκηση Υγειονομικής Περιφέρειας (Δ.Υ.Πε.) στα όρια της οποίας παρέχουν τις υπηρεσίες τους και διαλειτουργούν με τις δημόσιες μονάδες παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ. που υπάγονται σε αυτή.

3. Έργο των Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. αποτελεί η παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, ιδίως δε η προαγωγή της υγείας και της πρόληψης, η επιδημιολογική επιτήρηση, διερεύνηση και ιχνηλάτηση μεταδοτικών νοσημάτων, η συμμετοχή στην υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης, καθώς και προγραμμάτων ελέγχου νοσημάτων, η διενέργεια κλινικών εξετάσεων, επιτόπιων μετρήσεων, εμβολιασμών και δοκιμασιών ταχείας ανίχνευσης, η εργαστηριακή υποστήριξη και η υλοποίηση έκτακτων παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση απειλών για τη δημόσια υγεία, καθώς και η διενέργεια κατ' οίκον επισκέψεων σε πληθυσμούς περιοχών με δυσχερή πρόσβαση σε υπηρεσίες Π.Φ.Υ. και σε ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, στο σύνολο της επικράτειας.

4. Με την επιφύλαξη της απόφασης της περ. δ) της παρ. 9:

α) Οι Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. στελεχώνονται από επαγγελματίες υγείας και λοιπό προσωπικό των κλάδων ΠΕ Ιατρών

όλων των ειδικοτήτων και άνευ ειδικότητας, ΠΕ/ΤΕ Νοσηλευτικής ειδικοτήτων ΠΕ/ΤΕ Νοσηλευτικής, ΠΕ Κοινωνικής Υγείας ειδικοτήτων ΠΕ Κοινωνικής Υγείας, ΠΕ Βιολόγων ειδικοτήτων ΠΕ Βιολόγων, ΤΕ Επισκεπτών Υγείας ειδικοτήτων ΤΕ Επισκεπτών Υγείας, ΤΕ Βιοϊατρικών Επιστημών ειδικοτήτων ΤΕ Ιατρικών Εργαστηρίων, ΔΕ Βοηθών Νοσηλευτών ειδικοτήτων ΔΕ Βοηθών Νοσηλευτών, ΠΕ Διοικητικού/Οικονομικού ειδικοτήτων ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού και ΠΕ Οικονομικού, ΠΕ Ψυχολόγων ειδικοτήτων ΠΕ Ψυχολόγων, ΠΕ Κοινωνικής Εργασίας ειδικοτήτων ΠΕ Κοινωνικών Λειτουργιών, ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας ειδικοτήτων ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργιών, ΔΕ Βοηθών Ιατρικών και Βιολογικών Εργαστηρίων ειδικοτήτων ΔΕ Βοηθών Ιατρικών και Βιολογικών Εργαστηρίων, και ΔΕ Οδηγών ειδικοτήτων ΔΕ Οδηγών.

β) Κάθε Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. αποτελείται από έναν (1) οδηγό και τρεις (3) επαγγελματίες υγείας και υποστηρίζεται από διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό.

5. Οι ιατροί που απασχολούνται στις Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. εγγράφονται ως χρήστες του Συστήματος Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης (Σ.Η.Σ.) και υπέχουν τις υποχρεώσεις του άρθρου 3 του ν. 3892/2010 (Α' 189) για την ηλεκτρονική καταχώρηση και εκτέλεση ιατρικών συνταγών και παραπεμπτικών ιατρικών εξετάσεων. Οι ιατροί και οι λοιποί επαγγελματίες υγείας που απασχολούνται στις Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. καταχωρούν στον Α.Η.Φ.Υ. τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 51 του ν. 4238/2014. Το προσωπικό του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και το διοικητικό προσωπικό των Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. δύνανται να ενεργοποιούν για λογαριασμό ληπτών υπηρεσιών υγείας την άυλη λειτουργία του συστήματος ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4704/2020 (Α' 133).

6. Το προσωπικό των Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. δύνανται να απασχολείται με συμβάσεις μίσθωσης έργου, με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και με δελτίο παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 41 του ν. 4058/2012 (Α' 63). Για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. και προς υποστήριξη του έργου τους, ο Διοικητής της οικείας Δ.Υ.Π.Ε., κατόπιν αιτήματος του γενικού συντονιστή των Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ., παρέχει κατά περίπτωση, προσωρινώς, προσωπικό των δημόσιων μονάδων παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ. της αρμοδιότητάς του για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων. Οι πάσης φύσεως δαπάνες που προκύπτουν από τη συμμετοχή και απασχόληση του προσωπικού του προηγούμενου εδαφίου, καταβάλλονται από τον κατά περίπτωση αρμόδιο φορέα, ο οποίος βαρύνεται με την τακτική μισθοδοσία του ανωτέρω προσωπικού.

7. Οι δαπάνες για την εγκατάσταση και τη λειτουργία των Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ., συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για την απασχόληση του προσωπικού, δύνανται να καλύπτονται είτε από πόρους στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, είτε από άλλους πόρους με την επιφύλαξη των ειδικών θεσμικών πλαισίων των οικείων Προγραμμάτων και του ν. 5140/2024 (Α' 154), εντός των εγκεκριμένων ορίων προϋπολογισμών των εν λόγω προγραμμάτων και εντός των εγκρινόμενων ετήσιων πιστώσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του αρμόδιου Υπουργείου.

8. Για την έναρξη λειτουργίας των Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Υγείας.

9.α) Με την απόφαση της παρ. 1, καθορίζονται η Δ.Υ.Π.Ε. με την οποία διασυνδέονται και οι δημόσιες μονάδες παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ. (μονάδες αναφοράς) με τις οποίες διαλειτουργούν οι Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ..

β) Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Δ.Υ. ορίζεται το συντονιστικό κέντρο των Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. και ο γενικός συντονιστής, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την κατάρτιση και παρακολούθηση του προγράμματός τους.

γ) Με απόφαση του Διοικητή της οικείας Δ.Υ.Π.Ε. ορίζονται για κάθε Υ.Π.Ε., ανά περιφερειακή ενότητα, τα πρόσωπα που λειτουργούν ως σημεία διεπαφής με το συντονιστικό κέντρο των Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. και τον γενικό συντονιστή αυτών για κάθε ζήτημα που αφορά στον προγραμματισμό και στην υλοποίηση του έργου τους.

δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται: δα) οι αρμοδιότητες των Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. και ο αριθμός αυτών ανά υγειονομική περιφέρεια, δβ) ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας τους, δγ) οι κλάδοι/ειδικότητες, καθώς και ο αριθμός των επαγγελματιών υγείας και του λοιπού προσωπικού που δύναται να τις στελεχώνει, δδ) η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής, συμπεριλαμβανομένης της προηγούμενης συναφούς εμπειρίας, του προσωπικού που δύναται να τις στελεχώνει, καθώς και οι όροι απασχόλησης του εν λόγω προσωπικού, τηρουμένων των κανόνων επιλεξιμότητας του ΕΣΠΑ 2021-2027, δε) ο τρόπος και η διαδικασία διασύνδεσης των Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. με τις Δ.Υ.Π.Ε. και διαλειτουργικότητας αυτών με τις δημόσιες μονάδες παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ., δστ) η τήρηση αρχείου και η προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119), καθώς και τον ν. 4624/2019 (Α' 137), της παρ. 5 και δζ) κάθε άλλο λεπτομερειακό ζήτημα αναφορικά με τη δράση των Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. και την παρακολούθηση των παρεχόμενων από αυτές υπηρεσιών.

ε) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται ειδικώς κάθε τεχνικό και λεπτομερειακό ζήτημα σχετικά με τη δυνατότητα του προσωπικού των Κ.Ο.Μ.Υ.Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. να ενεργοποιούν την άυλη συνταγογράφηση. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι κατηγορίες των λοιπών επαγγελματιών υγείας που απασχολούνται στις Κ.Ο.Μ.Υ.Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ. και καταχωρούν στον Α.Η.Φ.Υ. τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 51 του ν. 4238/2014 (Α' 38), οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι συγκεκριμένοι επαγγελματίες υγείας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

10. α) Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η υπό στοιχεία Γ1α/Γ.Π. 19336/3.5.2023 απόφαση του Υπουργού Υγείας με θέμα «Έγκριση σύστασης Κινητών Ομάδων Υγείας (Κ.Ο.Μ.Υ.) στις Υγειονομικές Περιφέρειες της χώρας» (ΑΔΑ: 90ΑΩ465ΦΥΟ-8ΩΣ).

β) Από την έναρξη λειτουργίας των Κ.Ο.Μ.Υ. Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Δ.Υ., όπως αυτή βεβαιώνεται με τη διαπιστωτική πράξη της παρ. 8, περί της συγκρότησης Κινητών Ομάδων Υγείας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), καταργείται το άρθρο τεσσαρακοστό τέταρτο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), περί της δημιουργίας Κ.Ο.Μ.Υ.. Ειδικού Σκοπού του Ε.Ο.Δ.Υ. για την αντιμετώπιση του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και οι αποφάσεις που έχουν εκδοθεί δυνάμει αυτού, και λύονται αυτοδικαίως οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου του απασχολούμενου σε αυτές προσωπικού.»

Άρθρο 49

Παραχώρηση ακινήτου κατά χρήση στην Περιφέρεια Αττικής στη θέση Βοτανικός του Δήμου Αθηναίων

1. Παραχωρείται κατά χρήση, στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Περιφέρεια Αττικής», χωρίς αντάλλαγμα, για σαράντα (40) έτη, προς αξιοποίηση, διαχείριση και εκμετάλλευση, έκταση εμβαδού τεσσάρων χιλιάδων εννιάκοσιών ογδόντα οκτώ τετραγωνικών μέτρων και ενενήντα εννέα τετραγωνικών εκατοστών (4.988,99 τ.μ.), μετά των υφιστάμενων επ' αυτής κτισμάτων και εγκαταστάσεων, η οποία αποτελεί τμήμα γεωτεμαχίου που βρίσκεται στη θέση Βοτανικός, του Δήμου Αθηναίων και στη διεύθυνση Τζανή και Ιεράς Οδού 84, στο Ο.Τ.44, με ΚΑΕΚ 050096549049, όπως η παραχωρούμενη έκταση εμφανίζεται με τα στοιχεία ΑΒΓΔΕΖΗΘΙΚΛΜΝΞΟΠΡΑ στο από 26.3.2024 τοπογραφικό διάγραμμα του Μηχανικού Κωνσταντίνου Λιόντου, το οποίο προσαρτάται στον παρόντα ως Παράρτημα Α.

2. Η παραχώρηση της παρ. 1 τελεί υπό τους παρακάτω όρους και προϋποθέσεις:

α) Η Περιφέρεια Αττικής αξιοποιεί, διαχειρίζεται και εκμεταλλεύεται, συμπεριλαμβανομένης και της εκμίσθωσής τους, την παραχωρούμενη έκταση μετά των υφιστάμενων κτισμάτων και εγκαταστάσεων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

β) Η Περιφέρεια Αττικής ενεργεί ως Κύριος έργου και Αναθέτουσα Αρχή για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση έργων στην παραχωρούμενη έκταση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Στο πλαίσιο αυτό η Περιφέρεια Αττικής δύναται να προβαίνει σε επισκευή, ανακαίνιση, αποκατάσταση και αλλαγή χρήσης των κτισμάτων και να διασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία σε αυτά, να προβαίνει σε κατεδάφιση μη επισκευάσιμων κτισμάτων, κατασκευή νέων κτιρίων και λοιπών υποδομών, να αιτείται και να λαμβάνει σχετική οικοδομική άδεια για όλα τα ανωτέρω, καθώς και οποιαδήποτε άλλη άδεια απαιτηθεί, καθώς και να αιτείται την τακτοποίηση αυθαιρέτων κατασκευών στο πλαίσιο της εκάστοτε ισχύουσας σχετικής νομοθεσίας, προβαίνοντας στο σύνολο των σχετικών αιτήσεων, δηλώσεων και ενεργειών που απαιτούνται, κατά περίπτωση, εκ μέρους του κυρίου του ακινήτου προς κάθε αρμόδια κατά τον νόμο υπηρεσία και αρχή.

γ) Η Περιφέρεια Αττικής, καθ' όλη τη διάρκεια της παραχώρησης, έχει αποκλειστικά την ευθύνη για την αποκατάσταση, συντήρηση, βελτίωση, επισκευή, φύλαξη, καθώς και την κάλυψη όλων των λοιπών αναγκών της παραχωρούμενης έκτασης και των υφιστάμενων κτισμάτων και εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν αναγκαίων κατεδαφίσεων, με δαπάνες της. Επίσης, αναλαμβάνει με αποκλειστική ευθύνη, μέριμνα και δαπάνη της, τη λήψη όλων των απαραίτητων αδειών από τις αρμόδιες υπηρεσίες και την τήρηση των προβλεπόμενων πολεοδομικών και λοιπών διατάξεων για την υλοποίηση του σκοπού της παραχώρησης, καθώς και τη δαπάνη των εργασιών που απαιτούνται προς αυτό. Οι παραπάνω δαπάνες παραμένουν προς όφελος του ακινήτου.

δ) Η χρήση, αξιοποίηση, εκμετάλλευση και διαχείριση των παραχωρουμένων χώρων ανήκουν στην Περιφέρεια Αττικής, η οποία από τη δημοσίευση του παρόντος, υπεισέρχεται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατά τα ανωτέρω παραχώρηση.

ε) Η Περιφέρεια Αττικής, με τις αντίστοιχες παρεμβάσεις της, μπορεί να αξιοποιήσει τον συντελεστή δόμησης έως το ποσοστό που αντιστοιχεί στο παραχωρούμενο τμήμα.

στ) Μετά τη λήξη της περιόδου παραχώρησης, η Περιφέρεια Αττικής υποχρεούται να παραδώσει την παραχωρούμενη έκταση, μετά των υφιστάμενων κτισμάτων και εγκαταστάσεων στο Υπουργείο Υγείας.

Άρθρο 50

Μεταβίβαση στην Ιερά Μητρόπολη Κίτρους Κατερίνης και Πλαταμώνος ακινήτου για την ανασύσταση και επαναλειτουργία της Ιεράς Μονής Εισοδίων της Θεοτόκου Πέτρας Ολύμπου

1. Μεταβιβάζεται άνευ ανταλλάγματος στην Ιερά Μητρόπολη Κίτρους Κατερίνης και Πλαταμώνος, κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή και κατά ποσοστό τέσσερα πέμπτα (4/5) εξ αδιαίρετου, ένα γεωτεμάχιο εμβαδού μέτρων τετραγωνικών εκατόν πέντε χιλιάδων και σαράντα (105.040) και κατά νεότερη και πρόσφατη καταμέτρηση εμβαδού μέτρων τετραγωνικών ενενήντα μίας χιλιάδων εξακοσίων ογδόντα επτά κόμμα σαράντα επτά (91.687,47), μετά των επ' αυτού κτισμάτων, συστατικών και παραρτημάτων, που βρίσκεται κατά το κτηματολογικό φύλλο στη θέση «Φωτεινά Φωτεινά - Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Πέτρας Ολύμπου (Ψ.Ν.Π.Ο.)» άλλως «Σανατόριο Ι.Μ. Πέτρας Ολύμπου» κατά το από 21.5.2025 τοπογραφικό διάγραμμα του αγρονόμου τοπογράφου μηχανικού Βασιλείου Ιωάννη Ταβαντζή της Τοπικής Κοινότητας Φωτεινών, της Δημοτικής Ενότητας Πέτρας, του Δήμου Κατερίνης, της Περιφερειακής Ενότητας Πιερίας, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με Κωδικό Αριθμό Εθνικού Κτηματολογίου (Κ.Α.Ε.Κ.) 390550406001/0/0 και αποτυπώνεται στο από

21.5.2025 τοπογραφικό διάγραμμα του αγρονόμου τοπογράφου μηχανικού Βασιλείου Ιωάννη Ταβαντζή, το οποίο προσαρτάται στον παρόντα ως Παράρτημα Β, το οποίο ανήκει σήμερα κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή και κατά το ως άνω μεταβιβαζόμενο ποσοστό εξ αδιαίρετου, στο Γενικό Νοσοκομείο Κατερίνης. Το ακίνητο μεταβιβάζεται αποκλειστικά με σκοπό την ανασύσταση και επαναλειτουργία της Ιεράς Μονής Εισοδίων της Θεοτόκου Πέτρας Ολύμπου σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν. 590/1977 (Α' 146). Η επέμβαση στα δασικά τμήματα της ανωτέρω έκτασης για την εκπλήρωση του σκοπού της μεταβίβασης διενεργείται κατόπιν χορήγησης έγκρισης επέμβασης της παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289) με την επιφύλαξη της παρ. 4 του ως άνω άρθρου και σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και τη διαδικασία του ως άνω άρθρου 45 και του άρθρου 57 του ν. 998/1979.

2. Το ως άνω ακίνητο μεταβιβάζεται άνευ ανταλλάγματος στην Ιερά Μητρόπολη Κίτρους Κατερίνης και Πλαταμώνος κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υγείας και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη των οργάνων διοίκησης των οικείων νομικών προσώπων (μεταβιβάζοντος και αποκτώντος). Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καταχωρίζεται ατελώς στο κατά τόπον Κτηματολογικό Γραφείο, μαζί με το κατά περίπτωση αναγκαίο πιστοποιητικό κτηματογραφούμενου ακινήτου σύμφωνα με τον ν. 2308/1995 (Α' 114) ή απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος ή κτηματολογικό διάγραμμα του ν. 2664/1998 (Α' 275), σύμφωνα και με όσα ορίζονται στους ανωτέρω νόμους.

Άρθρο 51

Διάθεση φαρμάκων υψηλού κόστους - Τροποποίηση περ. στ', ζ' και η' παρ. 9 άρθρου 22 ν. 4213/2013

Στις περ. στ', ζ' και η' της παρ. 9 του άρθρου 22 του ν. 4213/2013 (Α' 261), περί της διάθεσης φαρμάκων υψηλού κόστους, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. στ', αα) στο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «που υπηρετούν στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. με οποιαδήποτε σχέση εργασίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που συνδέονται με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. με οποιαδήποτε σχέση», αβ) στο έκτο εδάφιο οι λέξεις «του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που συνδέονται με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. με οποιαδήποτε σχέση», αγ) στο δέκατο εδάφιο, διαγράφονται οι λέξεις «και αφορούν μόνο φάρμακα υψηλού κόστους, όπως ορίζονται στο άρθρο 12 του ν. 3816/2010, τα οποία δεν έχουν άδεια κυκλοφορίας μόνο για νοσοκομειακή χρήση και καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.», β) στην περ. ζ', βα) στο δεύτερο εδάφιο μετά τη λέξη «εταιρεία» προστίθενται οι λέξεις «ή από την εταιρεία αποστολής», ββ) στο τρίτο εδάφιο η λέξη «επιτέλεση» αντικαθίσταται από τη λέξη «εκτέλεση» και η λέξη «καθηκόντων» από τη λέξη «ενεργειών», βγ) στο τέταρτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «στο σώμα της συνταγής» προστίθενται οι λέξεις «ή απενεργοποιεί τους μοναδικούς κωδικούς ασφαλείας (δυσδιάστατους γραμμικούς κωδικούς), σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 4 του π.δ. 121/2008 (Α' 183)» και στο τέλος του τέταρτου εδαφίου προστίθενται οι λέξεις «και εκτελεί τη συνταγή σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις», βδ) τα εδάφια πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο αντικαθίστανται από τρία εδάφια, γ) στην περ. η', γα) μετά από τη λέξη «καθορίζονται», προστίθενται οι λέξεις «η διαδικασία διακίνησης των φαρμάκων προς τα ιδιωτικά φαρμακεία,» και γβ) μετά από τις λέξεις «(όπως δελτία αποστολής, εντάλματα),» προστίθενται οι λέξεις «ο τρόπος και ο χρόνος πληρωμής των ιδιωτικών φαρμακείων,» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις οι περ. στ', ζ' και η' διαμορφώνονται ως εξής:

«στ. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. δύναται να διακινεί προς τα ιδιωτικά φαρμακεία ή σημεία διανομής Υγειονομικών Περιφερειών (κανάλι διανομής του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), ή απευθείας στον ασφαλισμένο φάρμακα υψηλού κόστους, όπως ορίζονται στο άρθρο 12 του ν. 3816/2010 (Α' 6), τα οποία δεν έχουν άδεια κυκλοφορίας μόνο για νοσοκο-

μειακή χρήση και καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Ειδικά για την επιλογή του τελικού σημείου παράδοσης από ιδιωτικό φαρμακείο, ο ασθενής προεπιλέγει ένα ιδιωτικό φαρμακείο από την εφαρμογή διάθεσης Φαρμάκων Υψηλού Κόστους (ΦΥΚ). Η επιλογή διενεργείται από τον δικαιούχο περίθαλψης ανά συνταγή. Οι φαρμακοποιοί που συνδέονται με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. με οποιαδήποτε σχέση, διενεργούν τον προέλεγχο εκτέλεσης συνταγής με χρήση ηλεκτρονικής υπογραφής. Το στάδιο του προελέγχου εκτέλεσης συνταγής προβλέπεται αποκλειστικά και μόνο για την ορθή παραγγελία φαρμάκου υψηλού κόστους από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., σε περίπτωση αποστολής του σε ιδιωτικό φαρμακείο. Ο προέλεγχος συνταγής φαρμάκου υψηλού κόστους διενεργείται αποκλειστικά από τους φαρμακοποιούς που συνδέονται με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. με οποιαδήποτε σχέση. Περιλαμβάνει έλεγχο κανονικότητας της συνταγής ως προς τα στοιχεία του ασφαλιστικού φορέα, τα συνταγογραφούμενα φάρμακα υψηλού κόστους σε συνάρτηση με την πάθηση του ασφαλισμένου με αναφορά στο ιστορικό λήψης και τη συχνότητα χορήγησης προηγούμενης συνταγής. Εφόσον ο προέλεγχος είναι θετικός, ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προχωρά σε παραγγελία του φαρμάκου υψηλού κόστους, προκειμένου να αποσταλεί προς το προεπιλεγμένο από τον ασθενή ιδιωτικό φαρμακείο. Ο ασθενής, μέσω της ίδιας εφαρμογής, ενημερώνεται για την αποδοχή του αιτήματός του προς αποστολή του φαρμάκου υψηλού κόστους στο ιδιωτικό φαρμακείο επιλογής του. Η αποστολή της παραγγελίας του ασθενούς προς τα ιδιωτικά φαρμακεία διενεργείται από τα τμήματα φαρμακαποθήκης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., που συστήνονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. έως την έκδοση του οργανογράμματός του. Τα ως άνω τμήματα του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. δύναται να λειτουργούν όπως ορίζεται στις διατάξεις της παραγράφου 12 του άρθρου 13 του ν. 4052/2012 (Α' 41).

ζ. Η παραλαβή του φαρμάκου υψηλού κόστους (ΦΥΚ) πιστοποιείται αποκλειστικά με τη θέση της υπογραφής του ιδιώτη φαρμακοποιού επί του δελτίου αποστολής. Το υπογεγραμμένο δελτίο αποστολής υποβάλλεται από τη φαρμακευτική εταιρεία ή από την εταιρία αποστολής στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., μαζί με το αντίστοιχο τιμολόγιο και συνοδεύει το οικείο ένταλμα πληρωμής. Η παράδοση του φαρμάκου υψηλού κόστους στα ιδιωτικά φαρμακεία υλοποιείται με την εκτέλεση εκ μέρους του φαρμακοποιού των ενεργειών του πρώτου και δεύτερου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3892/2010 (Α' 189) αναφορικά με την προβλεπόμενη διαδικασία εκτέλεσης της συνταγής στο σύστημα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Κοινωνικής Ασφάλισης (Η.Δι.Κ.Α. Α.Ε.). Ο ιδιώτης φαρμακοποιός ελέγχει τα αναγκαία στοιχεία της συνταγής, την ταυτοπροσωπία του δικαιούχου ή την ύπαρξη νόμιμης εξουσιοδότησης για την παραλαβή του φαρμάκου, τη διάθεση του ορθού σκευάσματος, παραλαμβάνει τη συνοδευτική βεβαίωση όπου αυτή απαιτείται, επικολλά τις ταινίες γνησιότητας του παραδοτέου φαρμάκου στο σώμα της συνταγής ή απενεργοποιεί τους μοναδικούς κωδικούς ασφαλείας (δυσδιάστατους γραμμικούς κωδικούς), σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 4 του π.δ. 121/2008 (Α' 183), ελέγχει την ύπαρξη υπογραφής ιατρού, θέτει εν συνεχεία πρωτότυπη υπογραφή και σφραγίδα για την εκτέλεση της συνταγής, ελέγχει την ύπαρξη της υπογραφής του παραλαβόντος και εκτελεί τη συνταγή σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Η παραλαβή του φαρμάκου από τον δικαιούχο περίθαλψης πραγματοποιείται με μηδενικό ποσοστό συμμετοχής και στους ιδιώτες φαρμακοποιούς χορηγείται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. επιστημονική αμοιβή είκοσι (20,00) ευρώ, πλέον του αναλογούντος φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.), για την υπηρεσία χορήγησης και εκτέλεσης ως παροχή υπηρεσίας συνταγών ανά εκτελεσμένη συνταγή, κατά παρέκκλιση των διατάξεων τιμολόγησης. Κατά τη διακίνηση των εν λόγω φαρμάκων υψηλού κόστους δεν απαιτείται από τον ιδιώτη φαρμακοποιό η έκδοση παραστατικών διακίνησης. Η δαπάνη που προκαλείται στον ΕΟΠΥΥ για την αποζημίωση του επιστημονικής αμοιβής των φαρμακοποιών δεν συνηγορείται στο συνολικό όριο της φαρμακευτικής δαπάνης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ..

η. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθορίζονται η διαδικα-

σία διακίνησης των φαρμάκων προς τα ιδιωτικά φαρμακεία, η διαδικασία εκτέλεσης των συνταγών, οι επιμέρους λεπτομέρειες πιστοποίησης και ορθής χρήσης του προγράμματος για την παραγγελία Φαρμάκων Υψηλού Κόστους (ΦΥΚ), επιμέρους ζητήματα παράδοσης και αποστολής των ΦΥΚ και των συνοδευτικών εγγράφων (όπως δελτία αποστολής, εντάλματα), ο τρόπος και ο χρόνος πληρωμής των ιδιωτικών φαρμακείων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ανωτέρω.»

ΜΕΡΟΣ ΣΤ' ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 52 Οργανωτικές ρυθμίσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 3 ν. 4486/2017 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 27 ν. 2519/1997

1. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4486/2017 (Α' 115), περί των Δημόσιων Μονάδων Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.), προστίθεται περ. θ) και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Υγείας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, κατόπιν γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγειονομικών Περιφερειών (ΚΕ.Σ.Υ.ΠΕ.), καθορίζεται το ενιαίο πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των δημόσιων μονάδων παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ.. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Υγείας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, οι οποίες εκδίδονται μετά από γνώμη του Κεντρικού ΚΕ.Σ.Υ.ΠΕ., εκδίδονται οργανισμοί για τις δημόσιες μονάδες παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ., που περιλαμβάνουν τις προϋποθέσεις και τον τρόπο στελέχωσής τους, τη σύσταση των οργανικών θέσεων τους ή την τροποποίηση αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα, με κριτήρια, ιδίως, τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό, τους γεωγραφικούς περιορισμούς, τη νησιωτική αναλογία και τις ιδιαιτερότητες του εκάστοτε Τομέα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Το.Π.Φ.Υ.). Με τις ίδιες κοινές αποφάσεις δύναται ειδικότερα να καθορίζονται: α) το παρεχόμενο έργο των δημόσιων μονάδων παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ., σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις που διέπουν τη σύσταση και τις αρμοδιότητές τους, β) το σύνολο των οργανικών θέσεων του προσωπικού, η κατανομή αυτών κατά εργασιακή σχέση, κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, καθώς και τα τυπικά προσόντα διορισμού ή πρόσληψης κατά κλάδο και ειδικότητα, γ) η γενική περιγραφή καθηκόντων κάθε θέσης ευθύνης, δ) η σύσταση νέων θέσεων προσωπικού, καθώς και η κατάργηση, κατά κατηγορία και κλάδο, υφιστάμενων θέσεων που πλεονάζουν, ε) η σύσταση νέων κλάδων κατά κατηγορίες, καθώς και η συγχώνευση ή κατάργηση υφιστάμενων με δυνατότητα κατάργησης αντίστοιχων οργανικών θέσεων, στ) η μεταφορά θέσεων προσωπικού σε άλλους κλάδους, υφιστάμενους ή νέους, της ίδιας ή άλλης κατηγορίας, καθώς και η ρύθμιση θεμάτων ένταξης υπηρετούντων υπαλλήλων σε νέους κλάδους της ίδιας κατηγορίας, που προκύπτουν με σύσταση ή συγχώνευση υφιστάμενων, ζ) η υπαγωγή και αποτύπωση των αποκεντρωμένων μονάδων, η) κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά την οργάνωση και λειτουργία των δομών αυτών και θ) η υπαγωγή αποκεντρωμένης μονάδας των πρώην Μονάδων Υγείας της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4238/2014 (Α' 38) σε πρώην Κέντρο Υγείας Αστικού Τύπου ως αποκεντρωμένης μονάδας του.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 2519/1997 (Α' 165), περί των Πολυδύναμων Περιφερειακών Ιατρείων Ομάδων και Κέντρων Εφημερίας Περιφερειακών Ιατρείων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «στα οποία υπάγονται,» προστίθενται οι λέξεις «καθώς και αποκεντρωμένες μονάδες των πρώην Μονάδων Υγείας της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4238/2014 (Α' 38) και των πρώην Κέντρων Υγείας Αστικού Τύπου», β) στο τελευταίο εδάφιο, οι λέξεις «Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Με κοινή απόφαση των Υπουρ-

γών Υγείας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Περιφερειακά Ιατρεία, τα οποία βρίσκονται σε περιοχές με ιδιαίτερες γεωγραφικές και πληθυσμιακές ανάγκες και είναι απομακρυσμένα από τα Κέντρα Υγείας στα οποία υπάγονται, καθώς και αποκεντρωμένες μονάδες των πρώην Μονάδων Υγείας της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4238/2014 (Α' 38) και των πρώην Κέντρων Υγείας Αστικού Τύπου μπορεί, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Υγείας, να χαρακτηρίζονται ως Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία. Με την ίδια ή άλλη όμοια απόφαση συνιστώνται οι αναγκαίες θέσεις γιατρών Ε.Σ.Υ., νοσηλευτών, τεχνολόγων ή και άλλου προσωπικού. Τα Πολυδύναμα Ιατρεία λειτουργούν καθημερινώς τις εργάσιμες ημέρες επί οκτώωρο. Τις μη εργάσιμες ημέρες εφημερεύουν κατά τις ώρες 8 π.μ. μέχρι και 4 μ.μ.. Τις υπόλοιπες ώρες όλων των ημερών εφαρμόζεται πρόγραμμα εφημερίας ετοιμότητας στο οποίο υποχρεούνται να συμμετέχουν εκ περιτροπής οι γιατροί και όταν χρειάζεται και άλλο προσωπικό. Στα Πολυδύναμα Ιατρεία, εκτός από το προσωπικό που υπηρετεί σε αυτά, προσφέρουν υπηρεσίες γιατροί και άλλο προσωπικό των Κέντρων Υγείας, σύμφωνα με πρόγραμμα που καταρτίζεται από το Διευθυντή του Κέντρου Υγείας, καθώς και του νοσοκομείου στο οποίο υπάγεται το Κέντρο Υγείας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, μπορεί να ορίζεται πάγια μηνιαία αποζημίωση ετοιμότητας για το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό των Πολυδύναμων Ιατρείων.»

Άρθρο 53

Δυνατότητα στελέχωσης των Τοπικών Ομάδων Υγείας με επικουρικό προσωπικό - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 106 ν. 4461/2017

Στην παρ. 4 του άρθρου 106 του ν. 4461/2017 (Α' 38), περί συγκρότησης Τοπικών Ομάδων Υγείας, προστίθεται περ. δ) ως εξής:

«δ) Το προσωπικό της παρ. 3 δύναται να αντλείται από τους καταλόγους επικουρικών ιατρών, όπως ορίζονται στο άρθρο 21 του ν. 3580/2007 (Α' 134), και λοιπού, πλην ιατρών, επικουρικού προσωπικού, όπως ορίζονται στο άρθρο 10 του ν. 3329/2005 (Α' 81) είτε για τη στελέχωση των Τ.Ο.μ.Υ. που δεν έχουν συγκροτηθεί με την προκήρυξη της περ. α) είτε για την αναπλήρωση στελεχών συγκροτημένων Τ.Ο.μ.Υ., εφόσον στη σχετική αίτηση δεν δηλωθεί καμία προτίμηση ή δηλωθεί ως φορέας αρμοδιότητας Κέντρο Υγείας που αποτελεί Κέντρο Υγείας Αναφοράς συγκροτημένης ή μη συγκροτημένης Τ.Ο.μ.Υ.. Αν η άντληση προσωπικού διενεργείται για την αναπλήρωση στελεχών συγκροτημένων Τ.Ο.μ.Υ., οι συμβάσεις εργασίας του προσωπικού που προσλαμβάνεται συνάπτονται για το υπόλοιπο της διάρκειας των συμβάσεων εργασίας των στελεχών που αναπληρώνονται.

Αν εξαντληθεί το επικουρικό προσωπικό, ιατρών και λοιπό, από τον αντίστοιχο κατάλογο, το προσωπικό της παρ. 3 δύναται να προσλαμβάνεται με δελτίο παροχής υπηρεσιών σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 41 του ν. 4058/2012 (Α' 63). Οι διατάξεις περί επικουρικού προσωπικού, ιατρών και λοιπού, εφαρμόζονται για τις Τ.Ο.μ.Υ. μόνο κατά το μέρος κατά το οποίο ρυθμίζουν τη διαδικασία πρόσληψης. Για το εργασιακό και μισθολογικό καθεστώς του ανωτέρω προσωπικού των Τ.Ο.μ.Υ. εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι παρ. 5 έως 8.»

Άρθρο 54

Αποζημίωση μετακινούμενου νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού σε συγκεκριμένες δομές υγείας της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας

1. Στο νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό, το οποίο μετακινείται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 του ν. 3599/2007 (Α' 176), περί των μετακινήσεων του πάσης φύσης προσωπικού των φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας σε συγκεκριμένες δομές υγείας που βρίσκονται σε διαφορετικές περιφερειακές ενότητες της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.Πε.), με εξαίρεση τις δομές υγείας της Περιφέρειας Αττικής, κατά το

χρονικό διάστημα από την 1η.7.2025 έως την 31η.12.2025, λόγω έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών, χορηγείται μηνιαία αποζημίωση ύψους χιλίων διακοσίων (1.200) ευρώ, πλέον των μηνιαίων αποδοχών τους.

2. Η αποζημίωση της παρ. 1, οι δαπάνες διαμονής και μετακίνησης, καθώς και η αποζημίωση υπερωριακής απασχόλησης κατά τη διάρκεια της μετακίνησης, καταβάλλονται από τον φορέα υποδοχής. Η αποζημίωση της παρ. 1 δεν προσμετράται στο ανώτατο όριο αποδοχών που προβλέπεται για το νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

3. Η κατανομή των θέσεων ανά Υ.Πε. του νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού που δύναται να μετακινηθεί κατ' εφαρμογή του παρόντος γίνεται κατ' έτος με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Με την ίδια ή άλλη απόφαση του Υπουργού Υγείας, καθορίζονται οι έκτακτες υπηρεσιακές ανάγκες σε νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό ανά Υ.Πε., φορέα παροχής υπηρεσιών υγείας και κατηγορία-ειδικότητα, κατόπιν εισήγησης των οικείων Διοικήσεων Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Πε.). Μετά από την ανάρτηση σε κάθε Δ.Υ.Πε. του συγκεντρωτικού πίνακα, οι ενδιαφερόμενοι εκδηλώνουν ενδιαφέρον στη Δ.Υ.Πε. του φορέα υποδοχής με αίτησή τους, η οποία υποβάλλεται ηλεκτρονικά και λαμβάνει αριθμό πρωτοκόλλου. Για την επιλογή των προσώπων του πρώτου εδαφίου που πρόκειται να μετακινηθούν, λαμβάνεται υπόψη με σειρά προτεραιότητας ο αύξων αριθμός πρωτοκόλλου της αίτησης, σε συνδυασμό με τις υπηρεσιακές ανάγκες του φορέα προέλευσης. Η διάρκεια της μετακίνησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τον έναν (1) μήνα, με δυνατότητα ανανέωσης σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Αν η μετακίνηση έχει διάρκεια μικρότερη του ενός (1) μηνός, η αποζημίωση των παρ. 1 και 2 καταβάλλεται αναλογικά.

4. Με απόφαση του Διοικητή της Υ.Πε. ή με κοινή απόφαση των Διοικήτων των οικείων Υ.Πε., δύναται να μετακινείται σύμφωνα με το παρόν και το επικουρικό νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό για την κάλυψη έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών. Για τη μετακίνηση των προσώπων του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζονται οι παρ. 1 έως 3.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται ο αριθμός του νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού που δύναται να μετακινηθεί κατ' εφαρμογή του παρόντος και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας ανανέωσης της διάρκειας της μετακίνησης σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

Άρθρο 55

Συμμετοχή των νοσοκομειακών φαρμακοποιών του Εθνικού Συστήματος Υγείας στις διαδικασίες προελέγχου των συνταγών φαρμάκων υψηλού κόστους που διατίθενται κατ' οίκον και σε σημεία εξυπηρέτησης του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 13 ν. 4052/2012

Στην παρ. 12 του άρθρου 13 του ν. 4052/2012 (Α' 41), περί της λειτουργίας των φαρμακευτικών τμημάτων όλων των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας και των φαρμακείων του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας για την εξυπηρέτηση των εξωτερικών ασθενών που επιθυμούν να εκτελούν συνταγές φαρμάκων ειδικών παθήσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, αα) μετά από τις λέξεις «με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στον οργανισμό», προστίθενται οι λέξεις «για την αμοιβή των νοσοκομειακών φαρμακοποιών του Ε.Σ.Υ. και για», αβ) μετά από τις λέξεις «της απογευματινής λειτουργίας», προστίθενται οι λέξεις «της συμμετοχής στις διαδικασίες προελέγχου των συνταγών Φαρμάκων Υψηλού Κόστους (ΦΥΚ) που διατίθενται κατ' οίκον και σε σημεία εξυπηρέτησης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.,», β) στο τρίτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «της απογευματινής λειτουργίας του φαρμακείου», προστίθενται οι λέξεις «για τη συμμετοχή στις διαδικασίες προελέγχου των συνταγών των Φ.Υ.Κ. που διατίθενται κατ' οίκον και σε σημεία εξυπηρέτησης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.» γ) προστίθε-

ται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 12, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Καθιερώνεται ολοήμερη λειτουργία των φαρμακευτικών τμημάτων όλων των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και των φαρμακείων του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) για την εξυπηρέτηση των εξωτερικών ασθενών που επιθυμούν να εκτελούν συνταγές φαρμάκων ειδικών παθήσεων. Οι δαπάνες για την αμοιβή του προσωπικού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., που απασχολείται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στον οργανισμό, για την αμοιβή των νοσοκομειακών φαρμακοποιών του Ε.Σ.Υ. και για την αμοιβή του επιπλέον προσωπικού για την κάλυψη των αναγκών της απογευματινής λειτουργίας, της συμμετοχής στις διαδικασίες προελέγχου των συνταγών των φαρμάκων υψηλού κόστους (ΦΥΚ) που διατίθενται κατ' οίκον και σε σημεία εξυπηρέτησης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθώς και για προμήθειες υπηρεσιών, αγαθών και εξοπλισμού στα φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καλύπτονται από μέρος των εσόδων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. που προέρχεται από την επιστροφή (rebate) των κατόχων άδειας κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων του άρθρου 34 και του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 (Α' 31). Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθορίζονται οι αμοιβές του προσωπικού, καθώς και η αμοιβή του επιπλέον προσωπικού και των φαρμακοποιών που διατίθενται από το Ε.Σ.Υ., κατόπιν αιτήματος της Διοίκησης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., για την κάλυψη αναγκών της απογευματινής λειτουργίας των φαρμακείων, για τη συμμετοχή στις διαδικασίες προελέγχου των συνταγών των ΦΥΚ που διατίθενται κατ' οίκον και σε σημεία εξυπηρέτησης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθώς και οι προϋποθέσεις λειτουργίας των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Με την ίδια ή όμοια απόφαση ορίζονται ο κατάλογος των συμμετεχόντων νοσοκομειακών φαρμακοποιών του Ε.Σ.Υ. στις διαδικασίες προελέγχου των συνταγών ΦΥΚ, ο τρόπος αποζημίωσης και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 56
Προϋποθέσεις και διαδικασία έκδοσης Αριθμού
Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης -
Τροποποίηση άρθρου 153 ν. 3655/2008

Στο άρθρο 153 του ν. 3655/2008 (Α' 58), περί του Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, προστίθενται εδάφια, τέταρτο και πέμπτο, β) στην παρ. 3 β) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται, ββ) προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) η παρ. 4 αντικαθίσταται πλην του υφιστάμενου δεύτερου εδαφίου, δ) στην παρ. 5 δα) μετά τη λέξη «δικαιούχους» προστίθενται οι λέξεις «και έμμεσα ασφαλισμένους», δβ) οι λέξεις «καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τη μετατροπή Προσωρινού Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Π.Α.Μ.Κ.Α.), Προσωρινού Αριθμού Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (Π.Α.Α.Υ.Π.Α.) και Προσωρινού Αριθμού Υγειονομικής Περίθαλψης Κρατούμενου (Π.Α.Υ.Π.Ε.Κ.) σε Α.Μ.Κ.Α., οι ειδικές κατηγορίες στις οποίες επιτρέπεται ενεργοποίηση του Α.Μ.Κ.Α. χωρίς πρόσβαση στην αγορά εργασίας, καθώς και κάθε, τεχνικό ή άλλο, θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος», ε) προστίθεται παρ. 6 και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 153 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 153
Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.)

1. Ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.) αποτελεί υποχρεωτικό αριθμό εργασιακής και ασφαλιστικής ταυτοποίησης όλων των φυσικών προσώπων που υπάγονται στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της χώρας. Ουδείς δύναται χωρίς Α.Μ.Κ.Α. να απασχοληθεί ως μισθωτός ή ως μη μισθωτός, να ασφαλισθεί και να καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές, να δικαιωθεί και να εισπράξει συντάξεις και γενικότερα πάσης φύσεως παροχές, επιδόματα και βοηθήματα, καθώς και να αποκτήσει ασφαλιστική ικανότητα. Ο Α.Μ.Κ.Α. αναγράφεται υπο-

χρεωτικά επί όλων των διοικητικών πράξεων, εγγράφων και παραστατικών που σχετίζονται με τις παραπάνω ενέργειες.

2. Κάθε διοικητική διαδικασία σχετική με τον Α.Μ.Κ.Α. εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Γ.Γ.Κ.Α.) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Η απόδοση και επιχειρησιακή διαχείριση του Α.Μ.Κ.Α. γίνεται από την εταιρεία με την επωνυμία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε.» (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.), μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών χορήγησης Α.Μ.Κ.Α.. Ως αρμόδιες υπηρεσίες χορήγησης ορίζονται, τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) και ο Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.), με την επιφύλαξη της παρ. 5.

Η εφαρμογή του Εθνικού Μητρώου Ασφαλισμένων, Εργοδοτών, Συνταξιούχων (Α.Μ.Κ.Α. - Ε.Μ.Α.Ε.Σ.) είναι προσβάσιμη για τους δικαιούχους Α.Μ.Κ.Α. και μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Η είσοδος στην εφαρμογή πραγματοποιείται μέσω αυθεντικοποίησης του φυσικού προσώπου, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184) και με τη χρήση δεύτερου παράγοντα αυθεντικοποίησης.

3. Δικαιούχοι Α.Μ.Κ.Α. είναι: (α) οι Έλληνες πολίτες, (β) οι πολίτες άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και (γ) πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν δικαίωμα νόμιμης παραμονής στην Ελλάδα. Δικαιούχοι είναι και οι ανήλικοι των ανωτέρω κατηγοριών, εφόσον παραμένουν νόμιμα και κατοικούν στη χώρα. Οι προϋποθέσεις διαπιστώνονται μέσω των απαραίτητων διαλειτουργικτήτων.

4. Ο Α.Μ.Κ.Α. ενεργοποιείται με την απόδειξη της πραγματικής κατοικίας στη χώρα και του δικαιώματος πρόσβασης στην αγορά εργασίας ή του δικαιώματος ή της υποχρέωσης υπαγωγής στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Ο Α.Μ.Κ.Α. αδρανοποιείται με τον θάνατο. Ο Α.Μ.Κ.Α. απενεργοποιείται, όταν παύσουν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις ενεργοποίησης του πρώτου εδαφίου και σε κάθε περίπτωση από την απώλεια της νόμιμης παραμονής στη χώρα. Ο Α.Μ.Κ.Α. ενεργοποιείται εκ νέου με την απόδειξη συνδρομής των προϋποθέσεων της παρ. 3 και της παρούσας. Σε περίπτωση έκδοσης Α.Μ.Κ.Α. με ψευδή ή πλαστά δικαιολογητικά, ο Α.Μ.Κ.Α. ακυρώνεται. Σε περίπτωση έκδοσης περισσότερων Α.Μ.Κ.Α. για το ίδιο πρόσωπο, διατηρείται μόνον ένας Α.Μ.Κ.Α., με ταυτόχρονη ακύρωση κάθε άλλου. Στην περίπτωση αυτή, τα δεδομένα που συνδέονται με τους ακυρωθέντες Α.Μ.Κ.Α. αντιστοιχίζονται στον διατηρούμενο Α.Μ.Κ.Α..

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται η διαδικασία και λοιπές αρμόδιες υπηρεσίες έκδοσης Α.Μ.Κ.Α., οι λεπτομέρειες έκδοσης Α.Μ.Κ.Α. σε ανηλίκους δικαιούχους και έμμεσα ασφαλισμένους, τα κριτήρια της νόμιμης παραμονής και κατοικίας στη χώρα για τον σκοπό της ενεργοποίησης Α.Μ.Κ.Α., τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την απόδειξη αυτών και κάθε άλλο απαραίτητο δικαιολογητικό για την έκδοση, την ενεργοποίηση, την απενεργοποίηση και την αδρανοποίησή του, η αναγκαία διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων των αρμοδίων φορέων για την έκδοση, την ενεργοποίηση, την απενεργοποίηση και την αδρανοποίηση του Α.Μ.Κ.Α., τη μετατροπή Προσωρινού Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Π.Α.Μ.Κ.Α.), Προσωρινού Αριθμού Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (Π.Α.Α.Υ.Π.Α.) και Προσωρινού Αριθμού Υγειονομικής Περίθαλψης Κρατούμενου (Π.Α.Υ.Π.Ε.Κ.) σε Α.Μ.Κ.Α., οι ειδικές κατηγορίες στις οποίες επιτρέπεται ενεργοποίηση του Α.Μ.Κ.Α. χωρίς πρόσβαση στην αγορά εργασίας ή υπαγωγή στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και κάθε, τεχνικό ή άλλο, θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η διαδικασία αίτησης, έκδοσης και ενεργοποίησης και επικαιροποίησης Α.Μ.Κ.Α. μέσω της εφαρμογής του Α.Μ.Κ.Α. - Ε.Μ.Α.Ε.Σ. από τον δικαιούχο ή από νόμιμο εκπρόσωπο αυτού, σε περίπτωση ανηλικότητας ή έμμεσης ασφάλισης, και ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την υλοποίηση του τέταρτου και του πέμπτου εδαφίου της παρ. 2, εξειδικεύονται τα στοιχεία που εμφανίζονται στην εφαρ-

μογή του Α.Μ.Κ.Α. - Ε.Μ.Α.Ε.Σ., τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την επεξεργασία των στοιχείων αυτών και καθορίζονται οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες, ιδίως για την άντληση δικαιολογητικών που προβλέπονται σύμφωνα με την κοινή απόφαση που εκδίδεται κατά την παρ. 5, καθώς και κάθε, τεχνικό ή άλλο, θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 57

Δικαιούχοι φορείς που δύνανται να υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ημιαυτόνομη Διαβίωση σε Διαμερίσματα των ατόμων δεκαπέντε ετών και άνω» - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 52 ν. 4837/2021

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 52 του ν. 4837/2021 (Α' 178), περί της ημιαυτόνομης διαβίωσης σε διαμερίσματα των ατόμων δεκαπέντε (15) ετών και άνω που διαβιούν σε Μονάδες Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. β), μετά από τη λέξη «πιστοποιημένο,» οι λέξεις «από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων,» διαγράφονται, β) προστίθεται περ. γ) και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Δικαιούχοι φορείς που δύνανται να υποβάλουν αιτήσεις χρηματοδότησης, μόνοι τους ή σε συνεργασία, είναι:

α) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας,

β) νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, πιστοποιημένο, σύμφωνα με τον ν. 2646/1998 (Α' 236), που δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών που άπτονται της εφαρμογής του παρόντος,

γ) νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, τα οποία δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών που άπτονται της εφαρμογής του παρόντος και είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Μ.Κ.Ο.) του Υπουργείου Μεταναστευτικής και Ασύλου, σύμφωνα με το άρθρο 78 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111).»

2. Η ισχύς της παρ. 1 καταλαμβάνει και αιτήσεις φορέων που έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 58

Παράταση άσκησης αρμοδιοτήτων δημοτικής αστυνομίας από δημοτικούς υπαλλήλους - Παράταση θητείας μεταβατικών μελών Πρωτοβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων

1. Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 5003/2022 (Α' 230), περί των αρμοδιοτήτων που έχουν ανατεθεί σε δημοτικούς υπαλλήλους κατ' εφαρμογή των άρθρων 81 του ν. 4172/2013 (Α' 167) και 19 του ν. 4325/2015 (Α' 47), παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή Ιουνίου 2026.

2. Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 87 του ν. 5172/2025 (Α' 10), περί συγκρότησης Πρωτοβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων, παρατείνεται από τη λήξη της για έξι (6) ακόμα μήνες.

Άρθρο 59

Ανώτατο όριο αμοιβών των ιατρών του Ειδικού Σώματος Ιατρών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 104 ν. 4961/2022

Στην παρ. 4 του άρθρου 104 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί της αποζημίωσης που καταβάλλεται από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.) στους ιατρούς του Ειδικού Σώματος Ιατρών, οι οποίοι μετέχουν στις συνεδριάσεις των επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας, προστίθεται νέο έκτο εδάφιο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στους ιατρούς του Ε.Σ.Ι. και στους γραμματείς των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. καταβάλλεται από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. αποζημίωση ανά κρινόμενο αίτημα, για το οποίο εκδίδεται οριστική Γ.Α.. Στα μέλη και στους γραμματείς της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου καταβάλλεται από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. αποζημίωση ανά ελεγχόμενο περιστατικό. Τα αιτήματα αξιολόγησης ισοκατανέμονται μεταξύ των ιατρών του Ε.Σ.Ι. ανά κατηγορία και ειδικότητα και η αποζημίωση της παρούσας καταβάλλεται σύμφωνα με την κοινή απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 109. Από την 1η Νοεμβρίου 2024 το συνολικό ποσό της αποζημίωσης δεν μπορεί να υπερβεί κατ' έτος το τριπλάσιο του μηνιαίου ανώτατου ορίου αποδοχών, όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Κατ' εξαίρεση, το συνολικό ποσό αποζημίωσης κατ' έτος μπορεί να ανέρχεται στο πενταπλάσιο του μηνιαίου ανώτατου ορίου αποδοχών, όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015, εφόσον ο αριθμός των διαθέσιμων, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α., ιατρών του Ε.Σ.Ι. με ειδικότητα ρευματολογίας, νευρολογίας και ψυχιατρικής, δεν επαρκεί για την έγκαιρη αξιολόγηση των εκκρεμών αιτήσεων. Ειδικώς κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιουνίου 2025 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2026, το συνολικό ποσό της αποζημίωσης των ιατρών του Ε.Σ.Ι. με ειδικότητα ρευματολογίας, νευρολογίας και ψυχιατρικής κατ' έτος μπορεί να ανέρχεται στο επταπλάσιο του μηνιαίου ανώτατου ορίου αποδοχών. Στους μετακινούμενους εκτός έδρας ιατρούς του Ε.Σ.Ι. για την άσκηση καθηκόντων ως προέδρου ή μέλους των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. καταβάλλονται από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. οι δαπάνες μετακίνησης (έξοδα κίνησης, έξοδα διανυκτέρευσης, ημερήσια αποζημίωση), οι οποίες καταβάλλονται κατά τις κείμενες διατάξεις στους μετακινούμενους εκτός έδρας δημοσίους υπαλλήλους. Ως ανώτατο ετήσιο όριο μετακινήσεων ορίζονται οι ενενήντα (90) ημέρες.»

Άρθρο 60

Στελέχωση της Μονάδας Εμπειρογνομώνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 4 και 6 άρθρου 80 ν. 4826/2021 - Μεταβατική διάταξη

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 80 του ν. 4826/2021 (Α' 160), περί σύστασης της Μονάδας Εμπειρογνομώνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πέμπτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «με δυνατότητα ανανέωσης άπαξ για», οι λέξεις «δύο (2)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τρία (3)», β) προστίθενται εδάφια, όγδοο και ένατο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στη Μ.Ε.Κ.Υ. συνιστώνται εννέα (9) θέσεις Ειδικών Εμπειρογνομώνων.

Η πλήρωση των θέσεων αυτών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κατόπιν εισήγησης του επικεφαλής της Μονάδας Εμπειρογνομώνων Κοινωνικών Υποθέσεων, ως εξής:

Έως έξι (6) από τις εννέα (9) θέσεις καλύπτονται με αποσπάσεις ή μετατάξεις ή μετακινήσεις μόνιμων ή με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου υπαλλήλων που υπηρετούν σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

Για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι αποσπάσεις, μετατάξεις και μετακινήσεις του προηγούμενου εδαφίου διενεργούνται κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224), απαιτούμενης πάντως για την απόσπαση ή μετάταξη υπαλλήλων Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού, της προηγούμενης σύμφωνης γνώμης του δημάρχου ή του περιφερειάρχη.

Η διάρκεια της απόσπασης ορίζεται τριετής, με δυνατότητα ανανέωσης άπαξ για τρία (3) επιπλέον έτη. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση.

Έως την 31η.1.2023, οι υπόλοιπες θέσεις μπορούν να καλύπτονται με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου τριετούς διάρκειας, κατ'

εξαίρεση του ν. 4765/2021 (Α' 6).

Οι συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου του έβδομου εδαφίου δύνανται να παραταθούν μία (1) φορά και για ίσο χρονικό διάστημα.

Η παράταση της διάρκειας των συμβάσεων του όγδοου εδαφίου δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών των άρθρων 100, 101 και 102 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222), απαγορευομένης σε κάθε περίπτωση της μετατροπής τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.»

2. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 80 του ν. 4826/2021, μετά από τις λέξεις «με δυνατότητα ανανέωσης άπαξ για», οι λέξεις «δύο (2)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τρία (3)» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Για τη διοικητική και τεχνική υποστήριξη του έργου της Μονάδας Εμπειρογνομόνων Κοινωνικών Υποθέσεων συνιστώνται τέσσερις (4) θέσεις, κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ), οι οποίες καλύπτονται με αποσπάσεις ή μετατάξεις μόνιμων ή με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου υπαλλήλων που υπηρετούν σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Έως την 31η.1.2023 οι αποσπάσεις και μετατάξεις του προηγούμενου εδαφίου διενεργούνται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224), απαιτούμενης πάντως για την απόσπαση ή μετατάξη υπαλλήλων Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού, της προηγούμενης σύμφωνης γνώμης του δημάρχου ή του περιφερειάρχη. Η διάρκεια της απόσπασης ορίζεται τριετής, με δυνατότητα ανανέωσης άπαξ για τρία (3) επιπλέον έτη. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση. Οι υπάλληλοι που αποσπώνται ή μετακινούνται από τον φορέα τους στη Μ.Ε.Κ.Υ. σε θέση διοικητι-

κής ή τεχνικής υποστήριξης λαμβάνουν τις μηνιαίες τακτικές αποδοχές της οργανικής τους θέσης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους. Η καταβολή των αποδοχών των αποσπασμένων υπαλλήλων διενεργείται από την υπηρεσία υποδοχής.»

3. Οι υπάλληλοι φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 146), που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υπηρετούν με απόσπαση ή μετακίνηση στη Μ.Ε.Κ.Υ. του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορούν να αποσπασθούν, κατά παρέκκλιση και του άρθρου 68 του ν. 4954/2022 (Α' 136), περί των αποσπάσεων και των μετατάξεων του προσωπικού που ανήκει οργανικά στις ανεξάρτητες αρχές, ή να μετακινηθούν εκ νέου στη Μ.Ε.Κ.Υ. για τρία (3) επιπλέον έτη, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του παρόντος.

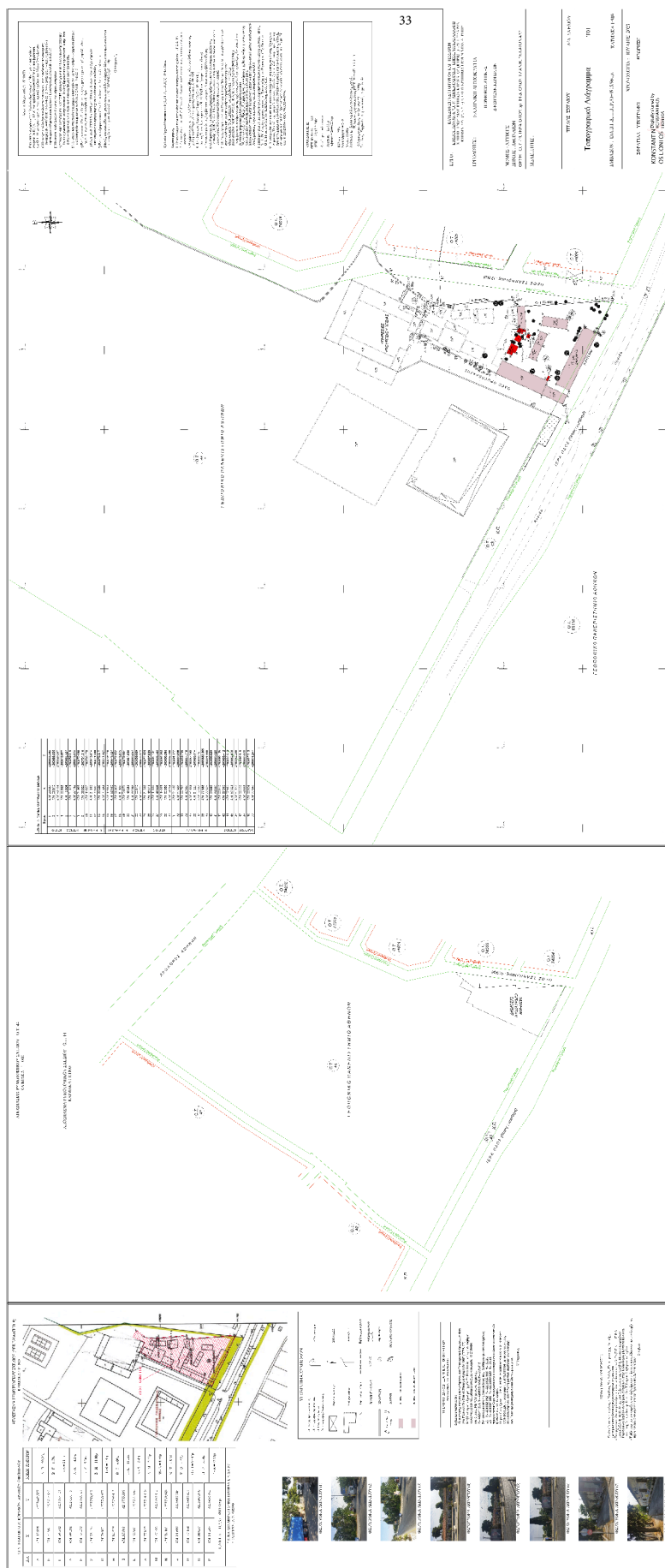
ΜΕΡΟΣ Ζ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 61 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα,.....2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΕΘΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

2. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

3. ΕΘΝΙΚΗΣ
ΑΜΥΝΑΣ

4. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

6. ΥΓΕΙΑΣ

5. ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

8. ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

7. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

10. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

9. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

12. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

11. ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

14. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

13. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

16. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

15. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

17. ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

18. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

19. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

20. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

21. Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδρίασης ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 23.15' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Παρασκευή 4 Ιουλίου 2025 και ώρα 9.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ